

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Halki Cevizzoğlu

YAKIN ZAMANLAR TARİHİ NE DEDİK NE OLDU!

Ceviz
Kabuğu
Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Alışveriş: <https://rantey.org>

3.
BASKI
27.000

Düşünce - Felsefe Dizisi -2
Ceviz Kabuğu Yayınları - 4
Yakın Zamanlar Tarihi
Ne Dedik, Ne Oldu!

Yazan:
Hulki Cevizoğlu

© Yayın Hakları:
Hulki Cevizoğlu ve
Işık Yayıncılık Gaz.ve Mat.Ltd.Şti.

ISBN: 978-975-6613-03-0
1.Baskı, Haziran 2001, 2.000 Adet
2. Baskı, Mart 2008, 15.000 Adet
3. Baskı, Mart 2008, 10.000 Adet

Basıldığı Yer: Kozan Ofset Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.,
Ankara (0.312) 384 20 03

CEVİZ KABUĞU YAYINLARI,
Işık Yayıncılık'ın Kitap Yayın Markasıdır

Işık Yayıncılık Gaz. Ve Mat. Ltd. Şti.
5. Basın Sitesi Duyu Sok. No:45/28 Çankaya-Ankara
Tel:(0.312) 441 33 45(pbx) Faks:(0.312) 442 68 38
www.cevizkabugu.com.tr

Hulki Cevizoğlu

Yakın Zamanlar Tarihi
Ne Dedik, Ne Oldu!

Ceviz
Kabuğu
Yayınları

HULKİ CEVİZOĞLU

PROFESYONEL YAŞAMI:

Gazeteci-TV program yapımcısı Hulki Cevizoğlu, A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde "Siyaset Bilimi" lisansı ve "İşletmecilik" yüksek lisansını tamamladı. 1981'de gazeteciliğe başladı. Hürriyet'te aralıksız 8 yıl çalıştıktan sonra çeşitli basın kuruluşlarında muhabir ve yönetici olarak görev yaptı. 1994'te başladığı "Ceviz Kabuğu" programını Kanaltürk'te sürdürüyor. Hulki Cevizoğlu'nun programları yüksek öğretimde bazı derslerde incelenmekte ve bazı doktora tezlerinde kaynak oluşturmaktadır. 33 adet kitabı bulunan Cevizoğlu'nun verilen ödüller arasından kabul ettiği 100'ü aşkın ödülü bulunmaktadır.

ÖDÜLLERİ:

Verilen ödüller arasında Hulki Cevizoğlu'nun kabul ettiği bazı ödüller:

Yılın Tv Haber Programı (Güney Marmara Gazeteciler Cemiyeti-2007); Zirvedeki Tartışma Programı Ödülü (Maltepe Üni. İletişim Fak.-2007); En Başarılı Tartışma Programı Ödülü (Gazi Üni. Uluslararası İlişkiler Araştırma Topluluğu-2007); En İyi Tartışma Programı Ödülü (Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu-2007); TV Haber Programı Dalında "Yılın Yıldızı" (Yıldız Teknik Üni.-2006); Yılın İlkeli ve Onurlu Gazetecisi Ödülü (Cumhuriyet Üni.-2005); En İyi Tartışma Programı Ödülü (Kabataş Erkek Lisesi); 2005 Yılı Televizyon Program Yapımcısı Ödülü (Türk Ocakları Tekirdağ Şb.-2005); En Başarılı Tartışma Programı Ödülü (Gaziosmanpaşa Üni.-2005); Mülkiyeliler Onur Ödülü (A. Üni. SBF.-2005); Yılın Köşe Yazarı (İnönü Üni.-2005); Toplumsal Sorumluluk Medya Başarı Ödülü (Fırat Üni.-2005); Yılın Kemalist TV. Programı (Uluslararası Kıbrıs Üni.-2005); Yılın En İyi Tartışma Programı (Özel Radyo ve Televizyon Yayıncıları Derneği-2005); Yılın Kuvacısı (internetajans.com-2004); En Başarılı Ulusal Tartışma Programı (Türkiye Kamu-Sen Giresun Şb.-2004); Yılın Tartışma Programı (İstek Bilge Kağan Okulları-2004); Tv Haber Programı Dalında Yılın Sembölü (Özel Semböl İ.Ö.O.-2004); İlkeli Gazeteci Ödülü (Sivas Cumhuriyet Üni. Atatürkçü Düşünce ve Türk Dili Toplulukları-2004); En İyi Tartışma Programı (KKTC Girne Amerikan Üni.-2004); En Beğenilen Tartışma Programı (Maltepe Üni.-2004); En İyi Tartışma Programcısı (Türk Ocakları Trabzon Şb.-2004); En İyi Tartışma Programcısı (13 İletişim Fakültesi Dekanının Özel Ödülü-2004) (Türkiye'de İlk); En İyi Tartışma Programı (Polis Akademisi-2004); En İyi Tartışma Programı (Uludağ Üni. Uluslararası İlişkiler Topluluğu-2004); Yılın Atatürkçüsü (Atatürkçü Düşünce Derneği, D. Şb.-2004); Yılın TV Programı (Niğde Üniversitesi-2004); Yılın Tartışma Programı (Türk Eğitim-Sen-2004); Yılın En İyi Tartışma Programı (Özel Radyo ve Televizyon Yayıncıları Derneği-2004); En Beğenilen TV. Program Yapımcısı (K.T.Ü. İşletme ve Ekonomi Kulübü-2003); Yılın Tartışma Programı (İ.Ü. Diploması Kulübü-2003); En İyi Haber Programcısı (Gazi Üni. Uluslararası İlişkiler Araştırma Topluluğu-2003); Ulusal Televizyon Açık Oturum ve Söyleşi dalında 2002 Yılıın En Başarılı İletişimcisi (Selçuk Üni. İletişim Fakültesi-2003); Basın Onur Ödülü (Cumhuriyetçi Gençlik Platformu-2003); Ziyad Nemli Büyük Ödülü (Trabzon Gazeteciler Cemiyeti-2003); Türk Dünyası'na Hizmet Ödülü

(Türk Dünyası Yazarlar ve Sanatçılar Vakfı-TÜRKSAV-2003); En Çok İzlenen Tartışma Programı (H.Ü. Bes. ve Diy. Kulübü-2002); En Beğenilen TV Program Yapımcısı (B.Ü. İşletme ve Ekonomi Kulübü-2002); Yılın En İyi Araştırma Programı (İ.Ü. Bilgisayar Kulübü-2002); Açık Oturum Dalında 2001 Yılı'nın En Başarılı İletişimcisi (Selçuk Üni. İletişim Fakültesi-2002); 2002 Karaman Türk Dili Ödülü (Karaman Valiliği-2002); En İyi Haber ve Tartışma Programı (A.Ü. Hukuk Fakültesi Birleşik Hukukçular Kulübü-2002); Medyanın En İyileri, 2001 Yılı En İyi Tartışma Programı (Özel Radyo ve Televizyon Yayıncıları Derneği-2002); En Beğenilen Tartışma Programı (M.Ü. İletişim Fakültesi-2001); Araştırma dalında 2000 Yılı'nın Bilişimcisi (İ.Ü. Bilgisayar Kulübü-2001); Başarı Ödülü (Aydın Gaz.Cem.-2001); Türk Kültürüne ve Sosyal Hayatına Hizmet Eden TV Prog. Ödülü (Türk Ocakları-2000); Televizyon Söyleşi dalında 1999'un Başarılı İletişimcisi (İ.Ü. İletişim Fakültesi-1999); Gazetecilik dalında Yılın Altın Adamı Ödülü (Anadolu Basın Birliği-1999); Televizyon Söyleşi dalında 1998'in Başarılı İletişimcisi (İ.Ü.İletişim Fakültesi-1998); 1998 Sedat Simavi Televizyon Ödülü (T.Gazeteciler Cemiyeti-1999); Medyada Hoşgörü Ödülü (Ç.Kale Onsekiz Mart Üni.-1998); Televizyon Söyleşi dalında 1997'nin Başarılı İletişimcisi (İ.Ü. İletişim Fakültesi-1997); Yılın Gazetecisi (Gazeteciler Cemiyeti-1997) (Tüm Medya içinde yalnızca tek kişiye verilen ödül); Jüri Özel Ödülü (Doğu And. Gaz. Cem.-1997); TV Tartışma dalında Yılın Televizyoncusu (T.Yazarlar Birliği-1997); Cengiz Polatkan Ödülü (RTGD-1997); Haber dalında Yılın Gazetecisi (ÇGD-1987); Haber dalında Yılın Gazetecisi (ÇGD-1986).

KİTAPLARI:

Yakın Zamanlar Tarihi (Ne Dedik, Ne Oldu!) (2008, 3. Baskı 27.000 Adet), 1919'un Şifresi (Gizli ABD İşgalinin Belge ve Fotoğrafları) (2007, İlk Hedef 100.000 Adet), Ey Türk İstikbâlinin Evladı! - 2 (2007, 1. Baskı 20.000 Adet), Tarih Türkler'de Başlar (2007, 6. Baskı), Ya Sev, Ya Sevr (Bir Gafletin Büyümesi) (2007, 18. Baskı), İşgal ve Direniş (1919 ve Bugün) (2007, 3. Baskı 101.000 Adet), Türk Olmak (2006, 6. Baskı), Ey Türk İstikbâlinin Evladı! (2006, 4. Baskı 26.000 Adet), Bütün Kaleler Zaptedilmedi (Attilâ İlhan'la Birkaç Saat) (2006, 18. Baskı), Masonluk ve Rotaryenlik (2005, 9. Baskı), Vatikan (Batı'dan Gelen Tehlike) (2005, 1. Baskı 10.000 Adet), Misyonerlik ve Siyasal Hıristiyanlık (2005, 1. Baskı 10.000 Adet), Türkiye ve Türkçe Üzerine Oynanan Oyunlar (2004), Uzaýlılardan Vahiyler! (2003), Taze Yazı Kokusu (2003, 2. Baskı), Amerika'nın Körfez Savaşı (2003, 2. Baskı), Altın ve Suikast (Bergama ve Alman Vakıfları Olayı) (2003, 2. Baskı), 28 Şubat: Bir Hükümet Nasıl Devrildi (2003, 3.Baskı), Kur'an Şifrecilerine Cevaplar Edip Yüksel : "Çöpe At" (2002, 9. Baskı), Türkçe İbadet (2002, 3. Baskı), Sözümlün Özü (Oğulcan Cevizoğlu'nun Resimleriyle) (2002), Yaşar Nuri Öztürk'e Soruyorum (2002, 2. Baskı), Generalinden 28 Şubat İtirafı: "Postmodern Darbe" (2001), Eşekli Kütüphaneci (2000), Nurculuk (1999), Lider Troyka (1999), Özelleştirme (1998, 3. Baskı), Yaşar Nuri Öztürk (1998), Vicdanımızı Yastık Yapıp Yatıyoruz (1998), Şeyhler, Müritler ve Yalancı Peygamberler (1997), Dünü Bugünü ile 68'liler (1997), Ceviz Kabuğu (1996, 2. Baskı), Misyon (1987).

Sevgili eşim Canan'a

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM: POLİTİKA

Tartışma İle Nereye Varılabilir ?	3
Ey Türk Gençliği !	6
Siyasi Domuz Bağı	8
Her An Gözaltına Alınabilecek Zanlı Gibi	10
Vural Savaş'ın "Gör" Dedikleri	13
Her Yönüyle İlginç Bir Dava	15
Bir Bomba Daha: "Çok Yanıldıklarını Görecekler..."	17
Demirel: "Engin Bir Yokuştayız !"	20
Atatürk Niçin İlk 100'e Giremedi ?	22
Olmayan İmparatorluğun Başkanı !	24
Bugün MGK'da, Yarın	26
Sadece "Soykırım" mı ?	28
Bir Ülkeyi "Evlenme Vaadiyle Kandırmak"	30
APO Sorusundan Ürken Bakan	32
CHP... Peki Muhalefet Yapmak Var mı ?	35
İstiklal Marşı Yasaklandı mı?	37
Demirel'in Masasında Atatürk ve Kur'an'ı Kerim	39
Demirel'den Şok Açıklamalar	41
Ata Uçağı Neredeydi?	45
Hayat Dedğin Bir "İzâfiyet Yumağıdır"	47
İşin Sırrı !	49
"Kâr"ın "Zarar" Olduğu An	51
"Bindiğim Eşek Benden Akıllı Olmamalı"	53
Krizi Sindirmek	55
Kırılan Kılıç !	57
Devletin Kırılan Kılıcı !	59
Verheugen "TUSİAD Raporu"nu mu Okudu?	61
Verheugen Özal'ın Ruhunu mu Taşıyor ?	63
Demirel'i Arayan Sakıncalı(!)	65
Kim 500 Milyar İster ?	67
Siyasi Sakatlık	69
Sağ-Sol, Penaltı Gol!	71

Hüzün ve Kudret Mesleği	74
Hüzün Mevsimi Başladı	76
İmzalar Yine Boş Çıktı	78
367 Oy: Yanlış Hesap	80
Ya Allah Bismillah, Ahmet Necdet Sezer	82
"En Yakındakilerin" Tarihi	84
Kenan Evren'in Satılık Kılıcı !	86
"Anayasa'ya Sadakatten Ayrılmayacağıma..."	88
Hindistan Büyükelçisi'nin Büyük Gafı!	90
Evde Tek Başına !	93
Hamsi Kavağa Çıkacak mı?	96
İşaretler	99
FP'den Bir "Kürt Partisi" mi Doğuyor ?	102
16 Yıldızdan 16. Yıldıza	104
Doğu ile Batı Birleşir mi ?	107
Demirel'den Mesajlar	110
"Çevik Bir 200 Bin Oy Alabilir"	113
Çevik Bir: "Plansız Çıkmadım"	116
"Ülkenin Bütün Güçleri..."	119
Efsane Haberler	121
ABD.. Osmanlı Devletinin Devamı	123
Demirel'den "27 Mayıs" Uyarısı !	126
Ecevit'in Moskova Fotoğrafı	129
Ruslar da Özal'ı Dinledi !	131
Deprem Bombası !	134
Çözülebilir Sırlar Arasına Sıkışıp Kalmak	138

2. BÖLÜM: DİN

"Dinde Reform" Taslağı Hazırlandı	143
Başörtüsü ve Başa Saldırı	145
Edip Yüksel'in Felsefi Olarak Çöküşü (?)	147
Üçüncü Mesih Adnan Oktar (mı Acaba?)	150
Temeli 3 Yıl Önce Atılan Siyasi Hareket: Mesihlik !	152
Sahte Mesih Mezarıcı'nın Portresi	154
Hz. İsa 30 Yıldır Türkiye'ye Gelip Gidiyordu !	157
Bir Doktor ve Hz. İsa'nın Ruhu !	159
Bazı Din Bilginleri Ateist Olabilir mi ?	161
Bu Ne Anlama Geliyor ?	163
Müftüoğlu: "Cinler Yıldızlarda Haber Dinliyor"	165
İbrahim Tatlıses 34. Âyet'e Göre mi Dövdü ?	167
Cenk Koray'dan Kalanlar	169

Cuma Namazını Terk Eden Cemaat.....	171
Efsaneleri Kullanan Din.....	173
Mîna Urgan: Bir Dinozorun Ardından.....	175
"Allahü Ekber!"	177
Camide Dans !	179
Kim Kurban, Kim Avcı ?	181
Büyük Sözler... Büyük Umutlar	183
Oyun İçinde Oyun, Kurbanlık Koyun !.....	185
"Halk İslâmı"	187
"Ben Nilüfer Kızı Konca..."	189
"Hoş Geldin Yâ Şehr-i Ramazan"	192
Kadir-i Mutlak !	195
Herkesin Bir Miladı Var	198
Mehmet Akif'in Türkçe Kur'an'ı	201
Marksist İslamiyet Anlayışı.....	204

3. BÖLÜM: SİLAHLI KUVVETLER

12 Mart'ın Asıl Savcısından Şok Açıklamalar	209
28 Şubat'a İlişkin Tarihi Açıklamalar	211
"12 Eylül Öncesi Ordu da Bölünmüştü !"	214
"Post-Modern Darbe"nin Perde Arkası	216
"Siluetler" Gerçektir.....	218
Milli Güvenlik Akademisi'nde Konular ve Sorular	221
Emir-Komuta İçinde Yapılmadı mı?	223
Erkaya Konuşuyor: "BÇG'nin Başkanı Değilim".....	226
"Bilgi"nin Komutanlığı Olur mu ?	229
Türkiye "Terörist Ülke" Suriye'ye Niçin Gitti ?	231
Din İstismarı ve Silahlı Kuvvetler	233
Psikolojik Harekât	235
"Ağıt Yakmak İstemiyorsanız, Cehaleti Yakın"	237
Sahipsizlik Teorisi ve Terör Malulleri	239
Gaf mı, İfşaat mı ?	242
Hava Kuvvetleri Komutanlığı İstiyor.....	245
Askerler El Koydu !	248
Bellemek !	250
Daha Önce de Oldu	253
Yaralı 28 Şubat !	256

4. BÖLÜM: ADALET

İmamlar Resmi Nikah Kıysın mı?	261
"Medenî" Bir Öneri !	263
Yargı ile Yürütme.. Birisi mi Kazanmalı ?	266
Burası Neresi	269
Af: Kim İstiyor, Kim Yararlanacak ?	271
Bu Kimin Affı ?	273
Nasıl Bir Mücadele ?	275
Adalet Parayla mı?	277
Hukukçuların Adalet Profili	279
Tüm Sorular ?	281
Yılmaz Güney'i Mehmet Eymür Yakalamış	283
"Dünya Gelse Affetmeyiz !"	286
Şehit Kızı Zümrüt Uysal	289
Bindik Bir Alâmete, Gidiyoruz Batı'ya	292
APO'ya İdam (mı ?)	295
Bu Durumda Atatürk Ne Yaptı ?	298
"İkna Etmek İçin Gittim"	301
Suç Galerisi	304
Ateşteki Kestaneler	307
Bir Siyasi Konuşmanın Edebi Anatomisi	311

5. BÖLÜM: GÜVENLİK

Tapınak Şövalyeleri ve Masonluk	317
Avrupa Parlamentosu "Casus Kulak" Peşinde	319
Dünyadaki Tüm Telefonları Kim Dinliyor ?	321
Vahşet Görüntüleri Yayınlanacak !	323
Kartal Özel Tıp Cezaevi: "Görüldü"	326
Bir Türkün Ölümü	329
Yanlış Soru	332

6. BÖLÜM: EKONOMİ

Oysa Şimdi	337
Post Modern Ekonomik Darbe !	339
Süper Bakan Derviş Konuştu: "Elimde Sihirli Değnek Yok"	342
Saldım Çayıra IMF Kayıra	345
İslam Ekonomisini Savunan Solcu-Liberaller	347
Devlet Bakanı Çay: "IMF'nin Kucağına Düştük"	349

Atatürk'ün İçki Masasının Sırrı	352
Özelleştirelim mi?	354
Anayasa'ya Aykırı Yeni Bir Deprem Vergisi	356
Turizm Nasıl Patladı ?	358
Yanıt Geldi !	360
Zihnimizdeki Kilitleri Açmak !	362
Enflasyonu Yenmek Faydalı mı ?	364
Polisin Maaşı Özel Sektörden (mi?)	366
Uzayda Seks, Türkiye'de Patates !	368
İnsan...Her Sistemin Başlı İnsan	371

7. BÖLÜM: MEDYA

Bir Dönemin Efsanesiydi	377
Basın Tarihine Katkı	379
"Bayramlık" Gazete	381
Orostopol Haberciliği !	384
"Herkes 15 Dakikalığına Ünlü Olacak"	386
"Doğduğum Gün"e Yolculuk	388
Habercilik Öldü mü?	390
Gazetecinin "Gör !" Deddiği	392
Cesetler Nerede ?	394
Yorum: Medyanın "Gör" Deddiği !	396
Komedinin 4. Boyutu	398
Televizyonda "Havlayan" Konuşmacılar !	401
"Psikolojik Seçim Olarak Fakir'e Sarıldım"	404
"Deliyürek"	407

8. BÖLÜM: EĞİTİM, BİLİM, KÜLTÜR

Eşekli Kütüphanecinin Aşkı	413
İnsanlık Hizmetinde Bir Gönüllü	415
Kör Gözüm Parmağına !	417
"Haydi Gidelim, Yapalım İş"	419
Cumhuriyet'in 77. Yılında Dini Televizyon !	421
Bilinmeyen Önemli Bir Gerçek	423
Ağlanacak Halimize Güldürdü	425
Ölümsüzlük İlacı	427
Bilimadaminin Cehaletini Sınayan Öğretmen: Doğa	429
Okullarda Cinsellik Eğitimi	431

2. BASKIYA ÖNSÖZ ATATÜRKÇÜ ÇÖZÜM YOLLARI

"Ey Türk İstikbâli'nin Evlâdı" adlı iki ayrı kitabımda, Yeniçağ Gazetesi'nde yayınlanan özgün düşünce ve yorumlarıma yer vermiştim. Bunların tümü, ülkemizin esenliğine ilişkin idi. Hem sorunlara ve tehlikelere dikkat çekiyor, hem de **"Atatürkçü çözüm"** yollarını gösteriyordum.

Adı geçen kitaplarımda yer alan değerlendirmeler, 3 Kasım 2002 Genel Seçimleri sonucunda tek başına iktidar olan AKP dönemine ilişkin idi... Oysa ben, her dönemde **"uyarı"** görevimi yaptım, görüşlerimi kamuoyuna açıkladım.

"Yakın Zamanlar Tarihi" adlı elinizdeki bu kitaptaki görüşlerim, AKP iktidarından önceki döneme aittir. 1999, 2000 ve 2001 yıllarında Akşam Gazetesi'nde -haftada üç gün olmak üzere- yazdığım makalelerimden oluşuyor.

Bu kitap iki bakımdan önem taşıyor. Birincisi; yakın zamandaki tarihimizin fotoğrafını görmek, AKP İktidarı'ndan önce hangi sorunlarla boğuştuğumuzu ve o tarihte Türkiye'yi yönetenlerin ne yaptığını hatırlamak. İkincisi de; Hülki Cevizoğlu dün ne demişti, bugün ne diyor? On yıla yaklaşan süre içinde ilkelerimizde, düşüncelerimizde bir kırıklık var mı, eleştirdiğimiz politikacıları mı benziyoruz yoksa her zaman tutarlı mıyız? Güç karşısında çizgimizden ödün (taviz) vermiş miyiz? Sonuç olarak, Atatürkçü çözüm yolunda yalnızca bugün değil, on yıl önce de nasıl mücadele verdiğimiz, bu kitapta ortaya konuyor.

Aslında pek çok kişinin yapamayacağı bir "tutarlılık denemesi" bu.. Notumuzu kitabı bitirince siz vereceksiniz.

Hülki Cevizoğlu
Ankara, 18 Şubat 2008

1.BÖLÜM

POLİTİKA

TARTIŞMA İLE NEREYE VARILABİLİR ?

Cumhurbaşkanı Ahmet Sezer ile Başbakan Bülent Ecevit'in Milli Güvenlik Kurulu'ndaki (MGK) tartışması, başka tartışmaları da gündeme getirdi.

MGK toplantısında neler olacağı ise merakla bekleniyor.

Aynı insanlar **"birbirinin yüzüne nasıl bakacak?"**

Hiçbir şey olmamış gibi mi davranacaklar?

Dahası, tartışmayı şaşkınlık ve üzüntüyle izlemiş olan Kurul'un asker üyeleri önünde mahcup olmayacaklar mı ?

Ve en önemlisi bu tartışma (tartışmanın kamuoyuna açıklanması) ile kim ne kazandı?

Yarattığı siyasi ve ekonomik **"kriz ve çöküntü"**yü bugünleri yaşayan milyonlarca insan tanık oldu.

Biz bugün, söz konusu tartışmadan yola çıkarak, tartışmaların önce **"edebi"** boyutuna değinecek; sonra da Sezer ile Ecevit arasındaki **"kronolojik bir trendi"** sergileyeceğiz.

AZGIN TARTIŞMALAR

"Avrupa'ya özgür düşünmeyi öğreten adam" olarak tanınan Montaigne **"Denemeler"** adlı dev eserinin **"Tartışmalar"** bölümünde şunları söylüyor:

"Azgın tartışmalar da keşke, diğer söz suçları gibi ceza görselerdi.

Hep öfkenin alıp götürdüğü bu fikir çarpışmalarında insanın etmediği kötülük kalmaz. **Önce fikirlere çatarız, sonra da insanlara.(...)**

Tartışma ile neye varılabilir? Biri doğruya gider, biri batıya; yolda rastladıkları ayrıntılara saplanır ve konudan ayrılırlar.

Kimi konunun üstüne çıkmış, kimi altına inmiş, kimi de kenarında kalmıştır. Kimi bir kelimeye, bir benzerliğe takılır; kimi söylenene kulak bile vermeden bir şeyi tutturur ve yalnız kendi söylediklerini dinler; başka biri de, kendine güvenemediği için her şeyden kaçınır, hiçbir fikri kabul etmez, ta başından her şeyi karıştırır, yahut da söz kızıncı, büsbütün susar ve bir daha ağzını açmaz; bilgisizliğini

küskünlüğünün altında saklar, mağrur küçümseme ya da budalaca bir alçakgönüllülükle tartışmadan kaçır.

Bazısı yalnız saldırmasını bilir, kendini korumak umurunda değildir; bazısı da yalnız sesinin ve ciğerlerinin gücüne dayanır.

Bakarsınız birisi tutar kendine karşı dönüverir ; başka biri kalkar önsözler, yersiz hikâyelerle kafa şişirir.

Kimi vardır, sıkıştığını görünce karşısındakini susturup kaçırmak için düpedüz sövüp saymaya başlar ve bir Alman kavgası çıkarmaya çalışır.

Başka bir türüsü de vardır, konuya hiç bakmadan sizi bir sürü mantık çemberleriyle, diyalektik oyunlarla kuşatıp boğmaya savaşıır.” (Kitap 3, Bölüm 8)

Montaigne bunları tam 421 yıl önce 1580 yılında yazıyor.

“Karakter tahlili” bakımından ne denli isabetli olduğunu hayranlıkla görüyoruz...

KAVGANIN KRONOLOJİK TRENDİ

Türkiye Cumhurbaşkanı Sezer ile Başbakanı Ecevit arasındaki kavganın seyrine baktığımız zaman, konunun bu noktaya nasıl geldiği ve nereye varacağı kolayca anlaşılır.

Unutulmuş olacağı için, daha önceki yazılarımdan tarihli hatırlatmalar yapıyorum.

11.08.2000, Devletin Kırılan Kılıcı: “Bölücü ve irticai faaliyetlere karışan devlet memurlarının görevden alınmasına ilişkin Kanun Hükmündeki Kararname”yi, Sezer imzalamıyor... Dün Başbakan Ecevit, Cumhurbaşkanının kendisiyle haftalık olağan görüşmeyi yapmak istemediğini açıkladı. Cumhurbaşkanı Sezer, Başbakan Ecevit ile “Olağan görüşmeleri iptal etti !”

13.08.2000, Krizi Sindirmek: Cumhurbaşkanı Sezer ile Başbakan Ecevit(ve ortakları) arasındaki Kararname Krizi, tarafların farklı açıklamaları ile devam ediyor.

Ecevit, Hürriyet'e yaptığı açıklamada, “İmzalamazsa devlet krizi çıkar” diyor.

Ecevit'e yakın bir bakan Akşam'a yaptığı açıklamada, “Sezer'i Cumhurbaşkanlığı'na Ecevit getirdi. Ama vefasız çıktı” diyor.... Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesi, Sezer'i “sürpriz” biçimde aday olarak ortaya çıkaran ve TBMM'de yoğun eleştiri almasına karşı “Hukuk adamıdır”, “Türkiye Avrupa Birliği'ne girecek, hukukçu cumhurbaşkanı Avrupalı olur” ve “Cumhurbaşkanı hukukçu olursa, insan hakları açısından önemli bir aşama kaydederiz” diyenler sanki bugünkü hükümet ortakları değildi !

Bugün ise, **"İstediğimizi yapmıyor, emrimizi dinlemiyor"** havası egemen.

Demek ki, o sırada Sezer'i aday gösterenler, **"hukukçu"** değil, **"kukla aday"** arıyorlarmış.

23.08.2000, İşin Sırrı I : İşin sırrı bir tek cümlede yatıyor.

"Yürütmenin başıyım !"

(...) Bu kritik yorum ve değerlendirme, bundan sonraki icraatlarda da (iki taraftan biri istifa etmezse) devam edecek...

25.08.2000, Hayat Dediğin Bir "İzâfiyet Yumağıdır" : Kararname Krizi sürecinde yapılan açıklamalarda Cumhurbaşkanı **Sezer**'in **"Yürütmenin başıyım"** sözü her şeyi belirleyecekti. Nitekim belirdi ve onun dediği oldu.... "Devlet krizi çıkar" uyarısında bulunan Başbakan **Bülent Ecevit**'in merakla beklenen Milli Güvenlik Kurulu toplantısı sonrası tavrı da boş çıktı.

02.02.2001, Yargı İle Yürütme... Birisi mi Kazanmalı ?: Türkiye'de **"tehlikeli bir gidiş"** söz konusu.... Anayasamızda vurgulanan **"güçler ayrılığı"** ilkesi bugünlerde **"güçler kavgasına"** dönmüş gözüküyor. Yargı ile yürütme erklerinin birbiriyle çatışmaya girmesi, bir **"güç denemesine"** dönüşürse; ya da **"kim daha güçlü, görelim bakalım"** noktasına gelirse, iki taraftan biri(muhtemelen yargı) kazanır; ama ülke kaybeder.

□ (25.02.2001, Pazar)

EY TÜRK GENÇLİĞİ I

19 Şubat 2001 sabahı Türkiye büyük bir **"devlet krizi"** yaşadı.

Çankaya Köşkü'ndeki Milli Güvenlik Kurulu(MGK) toplanamadan dağıldı. Koalisyon Hükümetinin Başbakanı Bülent Ecevit, bir açıklama yaptı ve **"Cumhurbaşkanı Sezer, terbiye dışı bir üslupla bana ağır ithamlarda bulundu"** dedi.

Başbakan ve bakanlar Çankaya Köşkü'ndeki MGK toplantı salonunu terkettiler. Sonra **hükümet olağanüstü toplandı** ve bir açıklama yaptı: **"Cumhurbaşkanının MGK'yı arenaya dönüştürmesi, eşi görülmemiş sorumsuzluktur. Cumhurbaşkanından bu vahim olay için kamuoyu önünde özür dilemesini bekliyoruz."**

Dünkü gazetelerin manşetlerinde MGK toplantısıyla ilgili şu ayrıntılar yer aldı: **"Sezer Anayasa'yı Ecevit'e fırlattı, başbakan Yardımcısı Özkan 'Nankör' diye bağırdı."**

Cumhurbaşkanı **Ahmet Sezer** ise **"Tuu size.."** diye cevap vermiş.

Bu gelişmeler üzerine borsa çakıldı, faiz fırladı, ekonomi felç oldu, Merkez Bankası stoklarından 7,5 milyar dolar döviz yurtdışına kaçtı.

Tam bir **"siyasi cümbüş !"**

Skandalın ayrıntıları kayıtlara geçti.

ATATÜRK KONUŞUYOR

Bu gelişmeler olurken IMF Birinci Başkan Yardımcısı **Stanley Fischer** ile IMF Direktörü **Michael Deppler** Ankara'da idi. Dün ayrılacaklardı, gelişmeler üzerine Türkiye'de kaldılar ve **"ekonomiye el koydular"**.

Anadolu Ajansı'nın dünkü haberine göre, ülkemizin ulusal para deposu olan Merkez Bankası'na giderek, (bence gizli olması gereken) bilgisayar ekranlarında para hareketlerini izlediler.

Bu gelişmeler üzerine hiçbir yorum yapmayacağım.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk, 1927'de Nutuk'un son bölümünde şöyle sesleniyordu:

"Ey Türk Gençliği !

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyeti'ni ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dahili ve harici bedhâhların olacaktır.

Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkan ve şerâitini düşünmeyeceksin ! Bu imkan ve şerâit çok nâmûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler.

Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir.

Bütün bu şerâitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyânet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlîlerin siyasi emelleri ile tevhid edebilirler. Millet fakr ü zaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı!

İşte bu ahval ve şerâit içinde dahi vazifen Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır.

Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur."

□ (21.02.2001, Çarşamba)

SİYASİ DOMUZ BAĞI

Çeşitli ülkelerden sonra Fransız Parlamentosu tarafından kabul edilen ve cumhurbaşkanları tarafından onaylanan **"Ermeni Soykırım Yasası"** ile Türkiye Avrupa ilişkileri yeniden tartışma konusu oldu.

Siyasi, ekonomik ve diplomatik tartışmalara **"sokaktaki vatandaşlar"** da katıldı, konu televizyon ekranlarına taşındı.

Tartışmaların farklı boyutları vardı.

İlk olarak üzerinde durulan, mirascısı olduğumuz Osmanlıların 1915'de böyle bir soykırım yapıp yapmadığı ve bunun türevleri idi.

İkinci boyut, bu tür kararları alan ülkelere karşı uygulanması gereken önlemler; üçüncü boyut ise bundan sonra bu tür kararların alınmaması için yapılması gerekenler idi.

TEPKİYE BİLE İZİN VERİLMİYOR

Daha önce İtalya'ya karşı yapılan sokak gösterilerindeki kravat yakma türü eylemler Fransa'ya karşı da yapıldı. Ancak asıl tepki, büyük ekonomik ihalelerde **"paranın gücünü"** kullanmak idi.

Bu amaçla, "hükümet" Fransız şirketlerinin kazandığı ihalelerin bir kısmını iptal ederek tepki gösterdi.

Şimdi sıkı durun.

Dün gelen haberler, bu tür ekonomik tepkilerin bile "mümkün olmadığını" ortaya çıkardı.

Yani "ulusal bir tepki" gösterirken dahi, elimizin kolumuzun bağlı olduğu ortaya çıktı.

Bu tür uygulamalar Avrupa Birliği ile daha önce imzalanan Gümrük Birliği Anlaşmasına aykırı imiş !...

Yani, elimiz kolumuz bağlanmış.

Yani, ulusal tepki gösterirken bile Avrupa'nın dediklerine uymak, onlardan izin almak gerekiyormuş.

Yani, Onlar daha önce tedbirlerini almışlar, biz şimdi farkediyoruz.

Buna "siyasi domuz bağı" denmez de ne nedir?

Kendi ülkemizde tepki göstermemize bile izin verilmiyor.

Benzetmek gibi olmasın ama, kurban keserken bile üç ayağı bağlanan hayvan tepki gösterebilsin diye bir ayağı açıkta bırakılıyor.

Kendi ülkemizde özgür değil miyiz?

Unutmayalım ki henüz Avrupa Birliği'ne tam üye değiliz. O zaman "ulusal parlamentonun" ve "ulusal egemenlik" ile "ulusal yargı"nın da hiçbir hükmü kalmayacak. Avrupalının aldığı kararlara uyulacak. (Bu kararların alınmasında Türkiye'nin de eşit söz hakkı olsa, kararlara katılabilirsek durum çok farklı yorumlanabilir. Ancak, Türkiye sadece söylenenleri uygulamak durumunda !..)

TÜSİAD'ın önceki günkü uyarısından sonra, dün de Dışişleri Bakanlığımızın "uyarısı" ile iptal edilen bir büyük ihale eskiye döndürüldü !..

Dışişleri Bakanlığımıza da bravo doğrusu !

Bu Avrupalı ülkelerin hakkımızda soykırım iddialarının kabulünü engelleyemedi, ama yaptığı "uyarı" ile tepkilerimizi engellemeyi başardı!..

YA BİZ YAPSAYDIK ?

Dün başka bir haber bu konudaki "güçsüzlüğümüzün" bir başka kanıtı oldu.

İngiltere'den alınan kanların, kan ürünlerinin ve yemlerin Deli Dana hastalığı taşıdığı açıklandı. Hem de önemli bir İngiliz gazetesi olan The Guardian tarafından.

Tam tersi olsaydı ve bu kanlar ile yemleri biz İngiltere'ye satsaydık, yanlışlıkla bile bu yapılsaydı, eminim ki Türkiye Hükümeti(Tarım ve Sağlık Bakanlıkları) gerekli önlemi almadı diye büyük tazminat cezalarına çarptırılırdı.

"İlkel" diye yurtdışındaki insanlarımız horlanırdı...

Peki, onlara karşı biz ne yapabiliyoruz ?

Hiç !

Sadece kendimizi suçluyoruz. Ülke sınırlarımız içinde, hangi kuruluş bunları ithal etti diye tartışıyoruz.

Oysa yapılması gereken, dirayetli bir siyasi ve diplomatik ataklık, çeviklik ile hakkımızı aramaktır.

Nerdeeee...

Bunu yapabilmek için "güç" ister !

□ (07.02.2001, Çarşamba)

HER AN GÖZALTINA ALINABİLECEK ZANLI GİBİ...

Geçen haftaki yazımın ilk satırı, **"Türkiye'nin en ciddi sorunlarına halk sahip çıkmıyor"** idi.

Bu hafta soruyorum: **"Peki, Türkiye'nin en ciddi sorunlarına devlet sahip çıkıyor mu?"**

Devleti, **"yürütme organı"** hükümetler temsil ettiği için, devlet kavramı ile hükümetleri kastediyorum.

Bugüne kadar gelmiş geçmiş hükümetler, neredeyse kangren olmuş sorunların çözümünde niçin bu kadar başarısız oluyorlar?

Bu başarısızlıklar sonucu geçmişten bugüne(ve yarınlara) **"sorunlar transfer ediliyor."**

Üç gün önce **Fransa Parlamentosu "1915 Ermeni Soykırımı Yasa Tasarısını"** kabul etti. O Fransa ki, Avrupa Birliği'ne yalvar-yakar girerek kendisiyle **"Avrupalı kardeş"** olmak istediğimiz ülkelerden biri... Cezayir'de yaptığı katliamlar unutulmamış bir ülke... Taa oralardan kalkıp yurdumuzu işgale gelmiş ve güney illerimizi işgal etmiş bir ülke... Kurtuluş Savaşı öncesi ülkemizde de sivilleri öldürmüş bir ülke... Ve bunların hesabını vermemiş bir ülke...

Şimdi de, Türkiye üzerinde istediği zaman baskı uygulamak amacıyla bir **"soykırım yaftasını"** boynumuza geçirdi.

Ancak Fransa'yı mı suçlamak gerekir, kendimizi mi? Başkasını suçlamak kolay bir yöntem.

"Gelgeç ve günlük politikalarla" milli duyguları kışkırtmak kolaycılık.

Bugün bazı kuruluşlar, tıpkı daha önce İtalya'ya karşı olduğu gibi, **"Fransız mallarına boykot uygulanması"** çağrısı yapıyorlar. **Bu, anlamsız ve "hatayı saptırma" politikası. En hafif deyişle, "ulusal duyguların kışkırtılması" yani bir "fanatiklik."**

Oysa, başımıza ne geldiyse fanatiklikten gelmiyor mu? **Sıkışınca milli-ulusal duygulara sarıl; ama zamanında önlem alma, sırt üstü yat !...**

Şimdi iş işten geçince, en ilkel **"intikam duygularını besle !"**

Aklı başında, **"ben devletim"** diyen bir mantığın kaldıramayacağı bir şey.

Dün, İtalya'ya karşı başarısız politikalar sonucu halk sokaklara dökülmüş, İtalyan kravatları yakılmıştı, bugün Fransız kravatları gündemde.

Bu nasıl “milli politikadır”, bu nasıl “devlet politikasıdır”, bu nasıl “siyasi yönetimdir” diye tartışılmayacak mı?

“Herkes suçlu ve haksız; bir tek biz haklıyız” öyle mi? (Buradaki “biz”den kasıt, halk değil, “bizim politikacılar !”)

Sağımızda solumuzda güneyimizde kuzeyimizde kim varsa suçlu, ama bizim politikacılarımız suçsuz !..

Türkiye bugün, her an gözaltına alınabilecek zanlı gibi yaşamaktan kurtulmalıdır.

Bugün Fransa aleyhimize çok haksız bir politik karar aldı.

Bu, bugünün sorunu değil. Dünün de sorunu değildi. Onlarca yıldır, Cumhuriyet kurulduğundan bu yana süregelen bir sorun.

Buradan şu sonucu çıkarmamız gerekir.

Demek ki Türkiye aleyhine böyle bir hava her yerde var. Yani, “Türkiye bunu yapmıştır” psikolojisi hakim. “Türkiye bunu yapmış olabilir”, “Türkiye şunu yapmış olabilir” diye düşünen dünya kamuoyuna, “Türkiye bunu yapmaz”, “Türkiye şunu da yapmaz” havasını, inancını aşılacak gerekir.

Bunu yapmadığınız sürece dün, bugün ve yarın her türlü olumsuzluk başımıza gelebilir.

Dünya size “zanlı” ya da “suçlu” gözüyle bakıyorsa; bugün kurtulsanız bile yarın kurtulamazsınız. Bu bakışın anlamı şudur: Dünya kamuoyu sizin suçlu olduğunuza inanıyor; ama cezanızı dün verememiş, bugün vermek istiyor. Bugün değilse yarın !.. Bu mantık kabul edilemez.

Yapılması gereken bu bakışı değiştirmektir. Bunu yapacak olanlar “her şeyi biz çözeriz” diyen gelmiş-geçmiş politikacılar ve onların emir vereceği diplomatlardır.

Eğer ülkenin “kararlı bir devlet politikası” olsa (ki vardır, ama değişik hükümetler bunu bozmaktadırlar) “Türkiye’nin suçlu olmadığını” dünyaya dün de anlatmış olurduk.

Bugün Fransa’ya karşı günlük bir tepki ver, elçisini başbakanlığa çağır; yarın unut ve önlem alma.

Böyle bir dış politikaya böyle bir davranış...

Sen kendi ulusal parlamentonda Fransa aleyhine bir karar alabiliyor musun? Sen İtalya aleyhine, Almanya ya da İngiltere, ABD aleyhine bir karar alabiliyor musun?

Hayır.

Biz sadece **“Ne pahasına olursa olsun sizinle evleneceğiz. Evde kalmayalım. Bizi AB’ye alın”** diyoruz. Onlar da bize **“kuma”** ya da **“4.eş”** muamelesi yapıyorlar.

Evde kalmış kız psikolojisi ile devletler yönetilmez.

Daha önce de vurguladığım gibi "Tarihin kimliği yoktur. Ama ona herkes bir kimlik verir..."

Kendi ulusal kimliğimize bir an önce kavuşmak ve bu kimliği başkalarına da algılatmak zorundayız.

Yoksa yel değirmenleri ile savaşırken, yele kapılır gideriz.

□ (21.01.2001, Pazar)

VURAL SAVAŞ'IN "GÖR" DEDİKLERİ...

Emekli Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı **Vural Savaş**'ın Kanal 6 Televizyonunda Ceviz Kabuğu programında yaptığı 5 saatlik açıklama, "her yönüyle" olay yarattı.

Bu programla ilgili yazacaklarımı bugüne bırakmıştım.

İki gün önce, Çarşamba günü meydana gelen çok üzücü ve vahim bir katliam Vural Savaş'ın söylediklerinin önemini bir kez daha artırdı.

Ülkemizin "her kesimi tarafından" sevilen, başarılı, aydın ve iyi yetişmiş bir evladı olan Diyarbakır Emniyet Müdürü **Gaffar Okkan**, hain bir pusuda 5 meslektaşı ile şehit edildi.

Tüm kuşkuşlar Hizbullah terör örgütü üzerinde...

Ülkemizin "iyi yetişmiş" bu insanının katlinin üzüntüsüyle, Vural Savaş programının çok ayrıntılarına girmeyeceğim.

Ancak, en başta şunu vurgulamak gerekir ki, **Sayın Savaş'ın irtica, bölücülük ve dış güçlerin amaçları üzerine yaptığı çarpıcı açıklamalar şimdi daha da önem kazandı.**

Vural Savaş'ın 5 saati bulan açıklamaları içinde ortalama iki dakika süren Anayasa Mahkemesi Başkanvekili Haşim Kılıç'ın eşiyle ilgili değerlendirmeler, magazin boyutuna taşındı.

Sayın Savaş'ın bir kitap oluşturacak açıklamalarının önümüzdeki günlere de ışık tutacağına inanıyorum.

Bu arada hemen belirteyim, **Sayın Haşim Kılıç ve eşi ile Cumhurbaşkanı Sayın Ahmet Sezer'e de cevap hakkı her zaman geçerlidir.** Cumhurbaşkanı Sezer "programdan önce" yaptığımız davetimize "hayır" dedi. Anayasa Mahkemesi Başkanvekili Sayın Kılıç ise "programdan sonra" yaptığımız davete henüz "cevap vermedi."

Programın ayrıntıları çok uzun yer tutar.

Bunlara yeri geldikçe değineceğim... Yoğun istek üzerine ikinci kez yayınladığımız programın Haşim Kılıç ve eşiyle ilgili bölümlerine **"yayın yasağı"** getirildiğini biliyorsunuz.

Mahkeme kararının, mesai bitiminden sonra ve Kanal 6 adına yetkili olmayan insanlara "fakslanması" rağmen, yani "hukukun geçerli olmamasına" rağmen, isteğe uyduk.

Yayın boyunca, beni şaşırtan şu oldu. Gelen telefon ve faksların neredeyse yüzde 99'u Sayın Savaş'a destek içeriyordu.

Vural Savaş'ın **"yayın dışı"** yaptığı açıklamalara ise burada yer veremeyeceğim. **"Off the record"** yani, yalnızca **"bilgi"** amacıyla verilen bu bilgiler, Sayın Savaş'ın canlı yayında yaptığı açıklamalardan **"çok daha önemli."**

Bunlar da belki ilerde yayınlanabilir.

GERDEK GECESİNDE DAYAK YEMEK

Vural Savaş'ın açıklamaları ile son katliamı birlikte düşününce ülkemiz üzerindeki oyunlar iyice belirginleşiyor.

Görünen o ki, Türkiye'yi içerde(çeşitli terör gruplarıyla) ve dışarda (ASALA terörü ile) kısıpaca alıp dışlayacaklar.

Peki, bundan maksatları ne olabilir? Niye bizimle uğraşıyorlar? Son olaylara ve biraz tarihe bakınca çok kolayca görülüyor. (Tabii görmek isteyenler açısından)

Türkiye'nin güçlenmemesi için birtakım provakasyonlar düzenleyecekler; provakasyonla yapamayacaklarını da bize yaptıracaklar...

Örnekle açıklamak gerekirse, **"gerdek gecesinde dayak yiyen gelin"** durumuna düşürecekler... AB'ye almayacaklar ama, "Almıyoruz" demek yerine bunu bize söyletecekler. Türkiye'yi oyuna getirip, "Lanet olsun, bizim AB'de ne işimiz var. Girmiyoruz" dedirtecekler.

Sonra da, "Bakın gördünüz mü, biz sizi ne kadar çok almak istedik ama, siz gelmiyorsunuz" diyecekler.

Yani, hem evlenme vaadiyle bizi kandırıp, her istediklerini yaptıracaklar; hem de evlenmeden gerdeğe girip dayak diyen genç kız durumuna düşürecekler.

Sonuç, onlara verdiklerimizle kalacağız...

Türkiye'nin yapması gereken "Avrupalı" değil, "Uygur" olmaktır. Çünkü, **"Avrupalı olmanın uygarlıkla eşanlamlı olmadığını"** artık görmemiz gerekir.

□ (26.01.2001, Cuma)

HER YÖNÜYLE İLGİNÇ BİR DAVA

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı **Vural Savaş** emekli olduktan sonra Ceviz Kabuğu programında konuştu ve olay oldu.

Olayın etkileri hâlen sürüyor.

Sayın Savaş'ın Anayasa Mahkemesi Başkanvekili Sayın **Haşim Kılıç**'ın eşi **Gönül Kılıç** hakkındaki sözleri "**dava**" konusu oldu. Bayan Kılıç, eski Başsavcı Savaş'tan 5 milyar lira manevi tazminat istiyor.

Gerekçe, "kişilik haklarına saldırı."

20 Ocak 2001 tarihindeki programda Sayın Savaş, yeniden Başsavcılığa seçilmemesi konusunu açıklarken şöyle konuşmuştu:

"Ben Sayın Cumhurbaşkanının beni seçmeyeceğini çok önceden biliyordum. Herhangi bir kırgınlığım yok. Sezer'in Anayasa Mahkemesi'nde kullandığı oylara bakmak lazım. Haşim Kılıç'ın başkanvekilliğine oy verdiğinde 'Bu adam beni seçmez' demiştim zaten."

Vural Savaş, Haşim Kılıç'ı tanımlamaya çalışırken de örnek vermek istemiş ve şunları söylemişti:

"Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı görevine yeni seçildiğim sırada, yüksek yargı organlarında görev yapan üyelerin hanımları eşime hayırlı olsun ziyaretine gelmişler."

Bu ziyaretten habersiz olarak eve gittiğimde bir kadın beni görünce kendisini yere attı. Haliyle başını örtmeye çalıştı. İnanın sara krizi geçiriyor zannettim. Nerdeyse ambülans çağıracaktım. Meğerse bu hanım başının açık olduğu bir sırada eve erkek geldi diye böyle davranıyormuş.

İşte bu hanım Anayasa Mahkemesi Başkanvekili Haşim Kılıç'ın eşi."

Biliyorsunuz, daha sonra programın tekrarında Kılıç Ailesi mahkemeye başvurarak yayına "**sansür**" uygulamışlar ve "**ihtiyati tedbir**" kararı aldırılmışlardı.(Birkaç kez tekrarladığım gibi, bu mahkeme kararı Kanal 6'nın yetkilisine tebliğ edilmemiş, mesai saati bitiminden sonra fakslanmış, bize yayıncılık açısından itiraz süresi bırakılmamıştı.)

Eski Başsavcının yukarıdaki sözleri davaya esas teşkil etti.

MERAK EDİLEN NOKTALAR

Bu dava konusuyla, taraflarıyla, yankılarıyla, tanıkllarıyla, kısaca her yönüyle ilginç...

Dava hakimi acaba olayın hangi yönü üzerinde muhakeme yürütecek ?..

Sayın Gönül Kılıç'ın bu davranışta bulunup bulunmadığına mı karar verecek; yoksa böyle davranışta bulunmuş olsa bile "özel hayatın gizliliği" gerekçesiyle televizyonda açıklanmasını mı değerlendirecek?(Bu durumda karşımıza "kamusal yaşam" ve "özel yaşam" kavramları çıkıyor.) Basına yansıyan ilk açıklamalardan anlaşılıyor ki, bu davada "**tanıklık**" müessesesi önem kazanacak. Tanık olması muhtemel kişiler ise, o gün Vural Savaş'ın evinde misafir durumundaki "**Yüksek Yargı organlarındaki hukukçuların hanımları.**"

Bu arada "**görüleni anlatma**" ya da "**tanık olunan durumu aktarma**" konusunda bir örnek vermek istiyorum.

Fakültelerin "**psikoloji derslerinde**" hocalar bir **örnekolay** uygulaması yaparlarmış. Hoca ders anlatırken, sınıfın kapısı açılır, içeri kimsenin tanımadığı birisi girer, konuşur, çeşitli hareketler yapıp geldiği gibi gidermiş.

Herkes büyük bir şaşkınlık içinde birbirine bakarken, profesör "Hadi çocuklar herkes gördüğünü yazsın" dermiş. Sınıfta 20 kişi varsa, 20 farklı "yorum" ve "tanıklık" durumu ortaya çıkınca; profesör bu yazılanları yüksek sesle okur ve "dersini" tamamlarmış: "İşte çocuklar ! Kişiye göre farklı bakış açılarına canlı bir örnek yaşamış olduk..."

Davanın diğer önemli yönü ise, Türkiye'nin en tepedeki hukukçularından ikisinin karşı karşıya gelmesi. Mahkemenin vereceği karar, içinde hukuku en iyi bilenlerin taraf olması nedeniyle örnek olacak.

Bir başka önemli nokta ise yayının yönünden.

Ceviz Kabuğu'nun tekrarında "ihtiyati tedbir kararı" alınan bölümler, diğer televizyonların haberlerinde ve haber programlarında şu anda bile "aynen" yayınlanıyor.

O bölümleri bizim tekrar yayınlamamızda bir sakınca gören Sayın Kılıç Ailesi, diğer televizyonlarındaki bu yayınlar için de(Ülke çapında tüm televizyon kanallarını içeren) bir "ihtiyati tedbir" düşünüyor mu acaba?

Dedim ya, olay her yönüyle ilginç...

□ (16.02.2001, Cuma)

BİR BOMBA DAHA: “ÇOK YANILDIKLARINI GÖRECEKLER...”

Kimler bunlar?.. Kimler yanıldıklarını görecek ?..

“Anayasa Mahkemesi’nin Fazilet Partisi’ni kapatacağını”
düşünenler!..

Peki bu söz kime ait?

Sırayla gidelim.

Dünkü gazetelerde **Anayasa Mahkemesi’nin “tarihinde eşi görülmemiş”** bir açıklaması yer aldı. Koalisyon hükümetinin önderliğinde, TBMM’de ele alınan **“parti kapatmayı zorlaştıran Anayasa değişikliği”** eleştiriliyor ve bunun **“A.Mahkemesi’nin yetkisini sınırlama”** ve **“Rajimi tehlikeye sokacak”** bir durum yaratacağı vurgulanıyordu.

Gazeteler mahkemenin bu açıklamasını **“muhtıra”, “ülmatom”** ya da **“post-modern muhtıra”** olarak değerlendirdiler.

“VETO DEĞİL, ÜLTİMATOM DEĞİL, SADECE UYARI”

Dün, programa davet etmek için aradığım **Anayasa Mahkemesi Başkanı Sayın Mustafa Bumin**, canlı yayınlara çıkmayacağını belirttikten sonra **“yazılmak kaydıyla”** önemli açıklamalar yaptı.

Bence bu açıklamalar yeni bir **“bomba”** etkisi yapacak.

Sayın Bumin şunları söyledi:

“Mahkememizin açıklaması veto değil, ültimatom değil. Devlete saygısı olması gereken insanların, bizlerin, nezaket ölçüleri içinde yaptığı, ilerde ortaya çıkacak yanlışları düzeltme uyarısıdır.

Bu açıklamanın tarihimizde ilk defa olması önemli değil. Olası yanlışlığı düzeltmeyi amaçladık. Bizi en çok rahatsız eden, parti kapatmalarda üçte iki çoğunluk aranması şartıdır.”

“PARLAMENTO DİLEDİĞİNİ YAPAMAZ”

Mustafa Bumin, şöyle devam etti:

"Parlamento da, dilediği gibi her şeyi yapamaz. 'Ben her şeyi yaparım' diyemez. Öyle arzusu olduğunu da sanmıyorum.

Üçte iki çoğunluk şartı parti kapatmalarda geçerli olursa, yarın Yüce Divan'da başbakanın yargılanmasında da üçte iki çoğunluk istenir"

Peki, Anayasa Mahkemesi Başkanının parti kapatma konusundaki "şahsi görüşü" nedir?

"Siyasi partilerin kapatılmasından memnuniyet duymayız. Ben kapatılmamasını diliyorum. Ama aksi düşüncede olsam da, Anayasa ve Siyasi Partiler Kanunu beni de bağlar. Yoksa hukukta anarşi olur. Yasa ne dурса onu uygularım."

"DEVLET BAHÇELİ DE YANLIŞ ALGILADI"

Halen Anayasa Mahkemesi'nde kapatılma davası süren Fazilet Partisi'ni soruyorum. Acaba bu dava kaç günde sonuçlanabilir?

"Yargıtay Başsavcılığı'ndan bant deşifreleri yeni geldi. Bunların incelenmesi 15 gün sürer. Ayrıca, bu bantların delil olarak kullanılıp kullanılmayacağına bakacağız. Karşı tarafın görüşünü alacağız. Hakkındaki iddiayı bilmeden savunma yapılamaz.

Fazilet Partisi'nin kapatılacağı görüşü, bu şekildeki imajlar yanlış. Öyle bir kanaat yok..."

Anayasa Mahkemesi Başkanı bunları niçin söylüyor?

"Çünkü, şimdiden bir önyargı olamaz. Mahkemenin kararları önceden belli olmaz."

Soruyorum: "FP'nin kapatılacağı yönünde haberler ağırlık kazandı. Dünkü gazetelerde Başbakan Yardımcısı (MHP Genel Başkanı) Devlet Bahçeli'nin de 'FP'nin kapatılacağı yolunda izlenim aldık' sözleri vardı?"

Mustafa Bumin'in yanıtı:

"Çok yanlışlıklarını görecekler. O da bir insan. Devlet Bahçeli de yanlış algıladı..."

"VALLAHİ PES !"

Anayasa Mahkemesi Başkanı, bazı gazetecilerin "Askerlerin telkini mi var?" şeklinde sorular yönelttiğini de ifade ederek, şunları söyledi:

"Askerlerin bir telefonu, bir tavsiyesi bile olmadı. Bazı gazeteciler ısrarla bunu soruyorlar. Vallahi pes !

Ben burada 9 yıldır çalışıyorum. Ne ben, ne de arkadaşlarım böyle bir duruma tanık olmadı. Bu konularda kamuoyu yanlış değerlendirme yapıyor."

“GEÇMİŞİ TARİH YARGILAYACAK”

Anayasa Mahkemesi Başkanı, 12 Eylül döneminin yargıya açılmasını öngören Anayasa'nın Geçici 15. Maddesi değişikliği konusunda da önemli açıklamalarda bulundu.

Mustafa Bumin, “İhtilal döneminde çıkan yasaların dokunulmazlığının kaldırılmasını” savunurken, şöyle dedi:

“12 Eylül'de Milli Güvenlik Konseyi'nin çıkardığı yasalar denetime açılsın. Ona destek veriyoruz. Bunu bütün hukukçular destekliyor.

Ancak, o dönemin yetkililerinin yargılanmasına karşıyız. Bu gündemde tutulmamalı, kaşınmamalı. Geçmiş tarih yargılayacak.”

□ (24.01.2001, Çarşamba)

DEMİREL: “ENGİN BİR YOKUŞTAYIZ !”

Cezaevlerindeki ölüm oruçları ve açlık grevlerine **devlet dün müdahale etti.**

İlk haberlere göre operasyon sırasında 2 jandarma eri şehit oldu, 15 mahkum da öldü.

Hastaneye kaldırılan ve yaklaşık 60 gündür ölüm orucu tutan, açlık grevi yapan mahkumlara tıbbi müdahaleye başlandı. Söz konusu mahkumların **“tedaviyi kabul etmediği”**, ancak umut bulunduğu doktorlar tarafından açıklandı.

“Kaynayan Türkiye”de bu olaylar yaşanırken, dünkü gazetelerde İTO(İstanbul Ticaret Odası) Başkanı **Mehmet Yıldırım**’ın **“Milli Güvenlik Kurulu (MGK) Türkiye’deki gidişe el koysun”** açıklaması yer alıyordu.

300 bin üyeli İTO’nun Başkanı Yıldırım, **“MGK’nın Meclis dışından 15 becerikli bakan atayarak yeni bir hükümet kurmasını”** istiyordu.

Önemli gelişmeler –belki de daha önemli gelişmelerin öncesi- yaşanırken 9.Cumhurbaşkanı **Süleyman Demirel** ile görüştüm.

Sayın Demirel, **“Türkiye’nin gidişatını izlediğini”**, ancak **“bu konulara girmedığını”** vurguladı.

9.Cumhurbaşkanı yine de bir değerlendirme yaptı, **“teşhisini koydu”** ve **“durumu tanımladı”** :

“Engin bir yokuştayız !..”

Umutsuzluklara karşı her zamanki gibi **“umut aşılayan”** Süleyman Demirel, **“Türkiye bunların içinden çıkar canım. İlk defa böyle hadiselerle karşılaşılıyor değil ki. Birçok defa karşılaştıldı. Gene çıkarız bunların içinden”** dedi.

Cezaevlerindeki ölüm orucu ve açlık grevlerine müdahale operasyonundan sonra konuşan Adalet Bakanı Prof.Dr. **Hikmet Sami Türk**’ün açıklaması ise şaşkınlık yarattı.

Daha birkaç gün önce **"F tipi cezaevlerine geçiş ertelenmiştir"** diyen Türk, dün **"Sincan F tipi Cezaevi'ne nakillerin başladığını"** açıkladı !

Önceki açıklama bir "taktik" miydi, yoksa dünkü olaylar mı aniden böyle bir sonuca götürmüştü, kimse bilmiyor.

YARGITAY BAŞSAVCISI SAVAŞ: "ÇİĞLİKLER BİTİNCEYE KADAR..."

Bu arada, yaşanan yoğun gündem içinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vural Savaş'ın dünkü yazılı açıklaması da dikkati çekiyordu.

Cumhurbaşkanı **Ahmet Sezer** tarafından, Yargıtay seçimlerinde en çok oyu(153) almasına rağmen ikinci kez aynı göreve getirilmeyen **Vural Savaş**, ülkemizin gidişatından duyduğu **"büyük endişeyi"** dile getirdi.

Savaş, tek sayfalık yazılı açıklamasının sonunda şunları söyledi:

"İrtica ve bölücülük yanlılarının, ikinci cumhuriyetçilerin, çıkar amaçlı suç örgütlerinin sevinç çığlıkları bitinceye kadar bekleyeceğim. Görevimin sona erdiği 21 Ocak 2001 tarihinden sonra emekliliğimi isteyeceğim ve gerçekleri halkımıza açıklayacağım."

Sayın Savaş'ın **"açıklayacağı gerçeklerin"** neyle ilgili olacağı merakla bekleniyor.

Bu gerçekleri duyunca başsavcılık seçiminin perde arkasını mı öğreneceğiz, yoksa Türkiye'nin nereye sürüklendiğini mi?

Belki de her ikisi birbiriyle içiçedir.

Ancak, küçük bir anımsatma yapmak istiyorum.

Sayın Vural Savaş "emekli olduktan sonra" açıklama yapacağını vurguluyor. Emeklilerin açıklaması **"veda konuşmasından"** öteye gitmiyor ve "anı" olarak kalıyor.

Unutmamalı ki, **"İnsan güçlüyken açıklaması da güçlüdür."**

□ (20.12.2000, Çarşamba)

ATATÜRK NİÇİN İLK 100'E GİREMEDİ ?

Bu sorunun yanıtı "**sosyolojik bir incelemeyi**" de gerekli kılıyor.

Başka bir deyişle, bu inceleme **bir toplumun samimiyetinin ölçüsünü** de ortaya çıkaracak.

Ya da, "Hem ağlarım, hem giderim" durumuyla karşılaşacağız.

ATATÜRK ARTIK RATING YAPMIYOR (MU?)

10 Kasım 2000 tarihi Atatürk'ün 62. ölüm yıldönümü idi. Biz de bir gün sonraya denk gelen Cumartesi günü Ceviz Kabuğu programında "**Atatürk'ün insani yönlerini**" ele aldık.

Konuklar da Türkiye'nin "en önemli insan kaynaklarından" idi. Biri önemli bir araştırmacı yazar **Nezihe Araz**, diğeri hattat ressam **Etem Çalışkan** idi. Onlarca eseri olan Nezihe Araz'ın "**Latife**" adlı tek kişilik oyunu bugün de çok popüler ve şu anda sahneleniyor. Yüzlerce eseri olan Etem Çalışkan ise **Kur'an'ı Kerim**'i hat sanatına uygun elle tek tek yazdıktan sonra Atatürk'ün **Nutuk**'unu da bir gün önce satır satır yazıp tamamlamıştı.

Her iki konuk da 70'li yaşlarda. Kuşaklarının son temsilcilerinden.

Kısaca "**Atatürk Yazarı**" ve "**Atatürk Ressamı**" diyebileceğimiz konuklarımız çok güzel şeyler anlattılar, eserlerini sundular.

Ama -bugün Türkiye'de tekel olan AGB adlı rating ölçüm sisteminin raporlarına göre- "**Atatürk'ün artık rating yapmadığı**" görüldü.

HALK NEYE SAHİP ÇIKIYOR ?

Halk neye sahip çıkıyor? Magazine mi, kendi sorunlarına mı?..

Herkes enflasyondan, ücretlerinin azlığından, kötü emeklilik koşullarından, kalitesizlikten yakınıyor; dertlerine sahip çıkılmasını istiyor. Ancak sorunlarına kendisi sahip çıkmıyor, başkaları halletsin istiyor.

Bu toplumun bir kesimi hem "**ücretim az**" diye sokaklara dökülecek, polis copu yemeyi, yağmurda ıslanmayı, uykusuz kalmayı göze alacak; ama kendi sorunlarına sahip çıkan bir programı seyretmeyecek !

Bu toplumun başka bir kesimi "**kültür elden gidiyor, yozlaşıyoruz**" diyecek; ama bu konudaki programları seyretmeyecek !

Bu toplumun emeklileri, **"geçinemiyoruz"** diyecek; bu toplumun gençleri **"işimiz yok, imdat"** diyecek; bu toplumun üniversite öğrencileri **"okul sorunlarımız var, kaliteli eğitim, özgürlük istiyoruz, sesimize kulak verin"** diyecek; bu toplumun insanları **"depremden önce niçin deprem programı yapmadınız?"** diyecek; ama bu konularda televizyon programı yaptığınızda hiçbiri seyretmeyecek!..

İşçi memur sorunları, verimlilik, enflasyon, emeklilik ve deprem gibi konulardaki televizyon programları izlenmiyor !

Halk kendi dertlerinin çözümüne katılmıyor, ilgilenmiyor. Ya da halk ilgileniyor ama AGB denen şirket bunları rating listesine almıyor. Bu durumda sizin televizyoncu olarak çıkaracağınız sonuç şu:

"Madem ki bu konularla kimse ilgilenmiyor. Ben de ilgilenmeyeyim."

Bu durumda ilgileneceğiniz konuların **"ciddiyetten" "hafifliğe"** doğru yön değiştirmesi gerekiyor. (Aslında bu hafif konular üzerinde program yapmak çok daha kolay ve ratingi bol olduğu için çok para kazandırıyor da.)

Ama ülkenin bundan bir kazancı yok.

"Ee kardeşim ülke adına böyle 'derin yorum' yapmak sana mı kaldı" da denebilir.

Kendisini düşünmeyen, çıkarlarını korumayan bir toplum için ne yapılabilir?

Bu durum sosyolojik açıdan büyük bir çelişki değil mi?

Ben bunları söylemek istemiyorum. (Belki de kabullenmek istemiyorum, kimbilir ?)

Hayır, bizim toplumumuz böyle olamaz ! Herhalde rating ölçümlerinde bir manipülasyon, anlamadığımız bir sakatlık vardır. (Okuyucuları çok yakından ilgilendirmiyor gibi görünse de, bu ratinglerde milyon dolarlar dönüyor.)

Atatürk'ün dediği gibi, "Türk halkı akıllıdır, zekidir." Olsa olsa rating ölçüm sistemlerinde büyük bir sakatlık vardır !

Bugüne kadar kimsenin üzerine gidemediği bu ölçüm sistemini Türk halkına ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'a havale ediyorum.

Ben halkımıza olan umudumu sonuna kadar sürdüreceğim...

□ (15.11.2000, Çarşamba)

OLMAYAN İMPARATORLUĞUN BAŞKANI I

Bu yazıyı yazdığım saatlerde Amerika Birleşik Devletleri'nde(ABD) seçim devam ediyordu. Amerikalılar yeni "**Başkanlarını**" seçiyorlar.

Büyük olasılıkla yarın **Al Gore**'un mu yoksa **George W. Bush**'un mu kazandığı belli olacak.

Tüm dünya gibi Türkiye'nin de yakından izlediği seçim kampanyaları boyunca çok yorum ve değerlendirmeler yapıldı.

Ancak önemli bir siyaset bilimcinin(**Robert D. Kaplan**) yaptığı değerlendirme çok dikkati çekmedi. ABD'nin en parlak siyaset bilimcilerinden biri olduğu ifade edilen Kaplan, bir "**gelecek bilimci**"(futurist) gibi ABD ve dünyanın geleceğini yorumladı.

Bu değerlendirmeye göre, aslında yeni ABD Başkanı –adayların da farkında olmadığı biçimde- yeni bir "**İmparatorluğun Başkanı**" olacak. Yani, **henüz olmayan bir imparatorluğun başkanı...**

"GELECEKTE AMERİKA DİYE BİR ŞEY KALMAYACAK"

Robert D. Kaplan, "**Gelecekte Amerika diye bir şey kalmayacak**" diyor.

Die Welt'te yayınlanan ve **Dilek Zaptçioğlu**'nun çevirisi ile **NTV-MSNBC**'nin internet sitesinde yayınlanan söz konusu makalede, ABD'nin "**Ticaret Cumhuriyeti**"nden, "**Uluslararası Bir Medeniyet**"e dönüşmekte olduğuna dikkat çekiliyor.

Amerikalı bilimadaminin tespitleri şöyle:

- Amerikalılar ülkelerini kendileri bile sıklıkla anlamamışlardır.
- İki başkan adayının hiçbirini yeni gelişmeyi hesaba katmamıştır.
- Yaygın inançların tersine, ABD'yi kuran ilk kuşaklar **Amerikan**

Anayasası'nı yaparken Atina'yı değil, Sparta'yı örnek aldılar. (Tarihte Sparta'nın 800 yıl ayakta kalabilmesinin nedeni, iktidarın iki kral, yaşlılar meclisi ve denetçiler arasında paylaşılmış olması ve bu yüzden **yıkıcı bir diktatörün** ortaya çıkmasının engellenmesi ve **demokrasinin yol açtığı anarşinin** görülmeyişidir.)

- Amerika idealizminin ve izolasyonist yapısının temel nedeni, okyanuslarla korunmuş olması idi. Ama bugün "**denizlerin koruyucu**

kalkanı" artık yoktur. (Askeri operasyonlar açısından Ortadoğu bugün ABD'ye, bir zamanlar **Osmanlı İmparatorluğu**'nun Habsburg ve Prusya'ya yakın olduğu kadar yakındır.)

- Amerika ruhu genç, sosyal açıdan istikrarsız ve ancak Arapların Ortaçağ'da İspanya'da kurdukları devletin üçte biri kadar tarihe sahip bir ülkedir.

- Latin Amerika'nın tarihi kuzeye doğru ilerliyor. (Aşağıdaki Meksika ile yukarıdaki Kanada, ABD ile devasa hızla bütünleşiyor.)

- Büyük şirketler giderek ulusal devletten kopuyor.

- Böylece ABD'nin "**ulusal devlet**" olma özelliği giderek arka plana düşüyor. Buna karşın ABD, dünyanın en dinamik, hırslı ve yaratıcı beyinlerinin toplandığı "**ekonomik ve kültürel bir merkez**" olmaya doğru hızla gitmektedir.

- **Bu yolculuk ABD'yi tarih sahnesinden bir ulus devlet olarak neredeyse silecek ve dünyayla tam bütünleşmesine neden olacaktır.**

- ABD'nin 50 eyaleti gelecekte tüm kıtayı kapsayan bir İmparatorluğun ticari ve düşünsel merkezleri olacaktır.

Siyaset bilimci Kaplan, tüm bu gelişmeler sonucunda bir "**Global İktidar Sistemi**" oluşacağı yargısına varıyor.

Bu ise yazılı olmayan bir "**Dünya Hükümeti**" varsayımını doğruluyor.

Yani Türkiye ve dünya için yeni bir "dönüm noktası"

İşte yeni ABD Başkanı henüz olmayan bu "Dünya Hükümetinin" de başkanı olacak.

Acaba bizim siyasetçilerimiz ile siyaset bilimcilerimiz "**geleceğe nasıl yatırım**" yapıyor?

Çaresiz olsak da, farkında olmak bile büyük bir aşama(ve ilk adım) sayılmaz mı?

□ (08.11.2000, Cuma)

BUGÜN MGK'DA, YARIN...

Bugün Cumhurbaşkanı **Ahmet Sezer** başkanlığında toplanacak **Milli Güvenlik Kurulu**'nda(MGK), Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa ülkelerinde ortaya atılan **"Ermeni Soykırım İddialarının"** da ele alınacağı bildiriliyor.

ABD Temsilciler Meclisi'nde son dakikada yasalaşması engellenen soykırım iddialarına "kesin yanıt" verilerek, bir daha sorun yaşanmaması amaçlanıyor.

Türk yetkililer –defalarca açıkladıkları gibi- bu iddialara bilimsel yanıt verilmesini istiyor ve **"Tarihi tarihçilere bırakalım. Onlar araştırsın"** diyor.

Bugünkü MGK toplantısında da buna benzer bir kararın çıktığını düşünelim. Karar uyarınca "tarihi tarihçilere bırakalım"

Peki bu durumda sorun çözülecek mi?

Bugün MGK'da çözüm aranacak sorun, yarın karşımıza hangi biçimde gelecek?..

Tarihçiler bu sorunu çözebilir mi? Tabii çözüm'den ne anladığımız çok önemli. Tarihçilerin "Bir soykırım olmamıştır. Boğazlaşma ya da tehcir yani zorunlu göç olmuştur" demesi bize göre çözüm müdür?..

Tarihçiler "Evet soykırım olmuştur" derse biz bu çözüm'ü(!) kabul edecek miyiz? (Ki, tüm ağır saldırılara rağmen bunu söyleyen Türk tarihçiler var. Örneğin Prof.Dr. Halil Berktaş, örneğin Erdoğan Aydın)

Bu işin içinden nasıl çıkılacak? Bilimsel çözüm ya da bilimsel yanıt denilen ve bizim devlet adamlarımız ile politikacılarımızın ısrarla vurguladıkları şey, "bizim istediğimiz yanıt" mıdır?

Bu bilimselliğe politika karışacak mıdır?..

(Ben tarihçi değilim ama, yine de görüşümü merak edenler için söyleyeyim. Ben bir soykırım olduğuna "inanmıyorum." Tabii bu bir "inanç !" Yetkililer "İnançlarınızı söyleyin" demiyor, "Bilimsel sonucu söyleyin" diyor.)

EKONOMİ CLASS'DA ÖLÜM !

Birkaç gündür bizim kitle iletişim araçlarımızda da yer alan bir ölüm haberi var: "Uçakta ilginç ölüm"

Yukarıdaki konuyla ilgisi yok ama anlayamadığım bir üslub var bu haberlerde. Belki sizler de okudukça, duydukça aynı şeyi düşünüyor olabilirsiniz. O nedenle sizlerin düşüncelerini de paylaşmış oluyorum.

Avustralya İngiltere arasındaki 20 saatlik uçak yolculuğu sonunda "hareketsizliğin" neden olduğu ileri sürülen bir ölüm oldu. Önceki gün de, Hawai'den yine İngiltere'ye 18 saatlik bir uçak yolculuğu sonunda bir yolcu öldü. Yapılan açıklama aynıydı: "Hareketsizlikten öldü."

Burada çok ilginç bir nokta var. İngiliz doktorların teşhisi.

İngiliz doktorlar, **"Ekonomi class(klas) sendromu"** diyorlar.

Bu ölümlerde "kan pıhtılaşması" oluyormuş.

Peki soralım bakalım, İngilizler'den ne "bilimsel yanıt"(!) gelecek?

Bu ölümler niçin "ekonomi sınıfta" uçan yolcularda oluyor? **Aynı uçağın içinde ucuz mevkide uçanlar "hareket etmiyor" da, business class'da uçanlar "uçakta jimnastik" mi yapıyor?...**

Bin kilometre uzaktan ameliyat yapabilen, göğüs kafesini açmadan robotlarla kalp ameliyatı yapabilen bir tıp dünyasında yaşarken bu açıklamalar ne kadar tıbbî geliyor sizlere?

Benimkisi yalnızca bir kuşku !

İngiltere'ye yapılan uçuşlarda(isterseniz THY ile uçun) İngiliz yetkililerin emri ile "uçakta ilaçlanıyorsunuz !"

Acaba bu ilaçlama bu ölümlerin nedeni olabilir mi?

Aynı uçak içinde sadece 5 koltuk arkada oturdu diye bir insanın ölmesi bana hiç mantıklı gelmiyor... Yani bir **"ekonomi klas sendromu"** yerine bir **"ilaçlama sendromu"** olamaz mı?

Böyle bir şey varsa, bunu açıklamak hiçbir babayiğidin harcı değil. Dünyada hiçbir yetkilinin -varsa- böyle bir skandalı açıklayabileceğini sanmıyorum.

Ancak, Dünya Sağlık Örgütü'nün(WHO) yapacağı bir araştırma bu kuşkuyu giderebilir.

□ (27.10.2000, Cuma)

SADECE "SOYKIRIM" MI ?

Amerika Birleşik Devletleri(ABD) Temsilciler Meclisi gündeminde bulunan Türkiye aleyhindeki **"Ermeni Soykırım Yasa Tasarısı"**nın özünde neler var?

Bugüne kadar kamuoyuna **"verilmesi uygun görülen"** bilgilere göre, bu tasarı kabul edilirse, 1915'de Osmanlılar döneminde yapıldığı iddia edilen Ermeni soykırımı kınanacak zannediyoruz.

Bir başka deyişle, yalnızca **"Osmanlı dönemi"** ve **"bir kınama"** söz konusu zannediliyor.

Devlet(burada Dışişleri Bakanlığı) yetkilileri, televizyon canlı yayınları ile açıkça kamuoyuna ayrıntılı bilgi vermeyi tercih etmedikleri için, tasarı yasalaşırsa **"başımıza ne geleceğini"(!)** bilmiyoruz.

Bu yazıya başladığımız dakikalarda, ABD Temsilciler Meclisi toplantısı yeni başlamıştı. Söz konusu tasarının akıbeti henüz belli olmamıştı.

ATATÜRK DE SUÇLANIYOR !..

Dün basına bilgi notu ileten Halil Şıvgın başkanlığındaki "Türk Dünyasında Demokrasiyi Geliştirme Vakfı" şu uyarıda bulunuyordu:

"Bu metin incelendiğinde görülecek ki, bizim kamuoyumuzda soykırım tasarısı olarak takdim edilen, fakat detayları yeterince verilmeyen adı geçen teklif Milletimiz, Devletimiz ve Ülkemiz aleyhine çok vahim sonuçlar doğurabilecek mahiyettedir."

Halil Şıvgın'ın Vakfı Aydınlik Gazetesi'ndeki yazıları da **"kaynak"** gösteriyor. (12 Eylül öncesi birbirlerinin her dediğine **"yanlış"** diyen bu **milliyetçi-solcu dayanışması** da ayrı bir konu !..)

Söz konusu tasarı 1915'le sınırlı değil, **Atatürk dönemini** 1923'ü de kapsıyor.

Yalnızca Tehcir(Zorunlu Göç) değil, **Kurtuluş Savaşı** da suçlanıyor.

Sevr Anlaşması'na atıfta bulunuluyor ve **"insanlık suçu"** gibi kavrama yer veriliyor.

Bugün de bir **Kürt Soykırımı** suçlamasının yolu açılıyor.

Ermeni soykırım iddialarına kanıt olarak, **Damat Ferit Paşa Hükümeti**'nin o dönemde "**soykırım yargılamaları**" yaptıkları ileri sürülüyor.

Ermeni **soykırım suçlularının cezalandırılması** için Türkiye'nin sıkıştırılması hedefleniyor.

Türkiye'ye **uluslararası müdahale** ve yaptırımlar amaçlanıyor.

ABD Temsilciler Meclisi, Ermeni Soykırım Yasa Tasarısını kabul ederse yukarıda sayılan olumsuzlukların nihai noktası "**tazminat**" ve "**toprak isteme**" olacak.

Türkiye'nin ise "**yapacağını söylediği misillemelerin**" neler olacağı merakla bekleniyor.

İncirlik Üssü'nün kullandırılmaması ilk akla gelen tepki. Ancak, kanımca bu Üssü engellemek -bu yolla- mümkün değil. Çünkü oraya ilişkin bağımsız bir anlaşıma söz konusu.

Bugüne kadar yapılmayan propaganda çalışmalarının günahını topluma çıkarmak da bir başka günah değil mi?

Bu vebalin altında hangi yetkili kalacak?

□ (20.10.2000, Cuma)

BİR ÜLKEYİ “EVLENME VAADIYLE KANDIRMAK”

Amerika Birleşik Devletleri(ABD) ve Avrupa ülkeleri, Türkiye'yi **“evlenme vaadiyle”** kandırıyor mu?

Türk Ceza Kanunu'nda bir erkeğin bir kızı evlenme vaadiyle kandırmasının cezası ağır. Acaba uluslararası ilişkilerde de, bir ülkenin diğer bir ülkeyi **“kendi çıkarları”** uğruna kandırmasının da cezası var mı? ..

Siz koyun gibi boynunuzu uzatır, kandırılmaya çanak tutar ve bile bile lades dersiniz herhalde bu da bir **“hafifletici neden”** olur.

Bugün Türkiye'nin geldiği nokta ne yazık ki budur.

“Sizi Avrupa Birliği'ne alacağız” ya da **“Kredi vereceğiz, hibe yardımıyla bulunacağız”** vaadiyle hem Avrupa, hem de ABD Türkiye'ye istediğini yaptırıyor.

Türkiye ise, en son **“Ermeni Soykırım Yasa Tasarısı'nın”** ABD Temsilciler Meclisi Komisyonlarında ardı ardına kabul edilmesi karşısında **“şaşkınlık numarası !”** yapıyor...

Bugüne kadar neredeydiniz ?..

Ve ey Türk medyası, sizler –şovlardan fırsat bulup da- niçin kamuoyunu uyarmadınız?...

Türk kamuoyunun karşısına **“birdenbire !”** Ermeni Soykırımı konusu çıkıyor... Türk kamuoyunun karşısına yine **“birdenbire !”** Avrupa Parlamentosu'nun olumsuz kararı(Türkleri dışlayarak Kıbrıs Rum Kesimini AB'ye alma kararı) çıkıyor...

Ve **“son dakika”** uyarılarıyla duyduğumuz bu gelişmeler karşısında yetkililer **“sözde”** şaşkın !

Oysa, bu gelişmelerin **“öncüleri”** bağıra bağıra geliyor, gelmiş. Politikacılarımız bunları halka duyurmamış, haberleri şova çevirenler halka duyurmamış(yurtdışı muhabirleri ne yapıyorsa?)

Ve bizler **“birdenbire !”** bu olaylarla karşılaşyoruz, **“sözde şaşırıyoruz”**

Bir kısım medyanın kafasını mağazinden kaldırıp, bunlara eğilecek durumu yok...

Şimdi hükümet önlem almak için, bugüne kadar Amerika ve Avrupa'nın isteğiyle **"boyun eğdiği"** bazı uygulamaları kaldırıyor: Irak hava sahasını kullanarak **"insani yardım !"** malzemesi göndermeye kalkıyor(Bugüne kadar "insanî" yardımı yapmayacak kadar **"insanlıktan uzak bir diplomasi mi"** izlemiştik? Şimdi bunu mu itiraf ediyoruz?...) Bağdat'ta büyükelçilik açmayı düşünüyor. Ermenistan hava sahasını kapatmayı planlıyor, vs.

Türkiye **"evlenme vaadiyle kandırılan bir genç kız gibi"**, karşı tarafın her istediğini bugüne kadar yapmış, ama oğlan tarafının tam **"gerdek öncesi kaçamağını"** öğrenince, Türk filmindeki genç kız gibi **"intikam !"** almaya kalkıyor...

SOYKIRIM ANITLARI VE KARARLARI ETRAFIMIZI ÇEVİRMİŞ

Ermeni kökenli bir araştırmacımız olan **Dr. Arus Yumul**, **"Ermeniler: Millet-i Sadıka mı, Beşinci Kol mu, Geçmişin Yadigârları mı?"** başlıklı çalışmasında şöyle diyor:

"Osmanlı İmparatorluğu'nda Ermeniler'in imajı Millet-i Sadıka'dan başlayıp devrimcilere ve sonunda devlet düşmanlarına kadar varan büyük bir değişim geçirmiştir.(...)İmaj değiştirilebilir, hatta yaratılabilir. Hangi kimliklerin siyaset için geçerli olacağı, söylem aygıtlarında, medyada, ders kitaplarında, 'kendi' ile 'öteki'nin, 'biz' ve 'onlar'ın tasvir edildiği her yerde ve her şekilde, gittikçe büyüyen bir kamu kültürünün içinde zararlı veya zararsız yollarla belirlenmektedir"

Bu sözleri bugüne uyarlayarak, bugün Türkiye'nin dışardaki imajı için de bu durumun geçerli olduğunu söyleyebiliriz.

Bugün Türkiye'nin etrafı **"Soykırım anıtları"** ile çevrilmiş durumda. Ermenistan'da, ABD'de, Paris'te, Brezilya'da, Bulgaristan'da, İtalya'da, Kuzey Kıbrıs'ta ve Avustralya'da bu anıtlar dikilmiş. Hatta birçok ülkenin eyalet parlamentoları bu yönde karar tasarıları kabul etmişler.

Hangisinden haberimiz var... Ve ne yapmışız önlem olarak?

Çok söz var ama, kısaca **"çok yazık"** diyelim de kimseyi üzmeylem..

□ (06.10.2000, Cuma)

Terör örgütü PKK'ya yıllarca **"yataklik"** yapan ve Türkiye'de kan akmasını teşvik eden bir ülkenin yöneticileri bugün acaba ne düşünüyor, merak ediyor musunuz?

Ben ediyorum.

O ülkenin bakanları şimdi ülkemize **"resmi"** ziyaret yapıyorlar ve **"Teröre Karşı İşbirliği Protokolü"** imzalıyorlar...

Terörün hamisi olduğu ABD tarafından da kabul edilen, uluslararası raporlara **"Terörist ülke"** sıfatıyla geçen bir ülkenin önemli bir yöneticisini, üstelik ilk elden sorumlu bir İçişleri Bakanını karşınızda görseniz ne yaparsınız?

İçinizden iyi şeyler geçmediğine eminim.

Peki bir de gazeteci iseniz, **"İşte yakaladım!"** demez misiniz?

Ben dedim.

Ben içimden **"İşte yakaladım"** dedim ama, o **"kaçtı"**

16 YIL YATAKLIK YAPTILAR, ŞİMDİ ADINDAN ÜRKÜYORLAR !

Geçen gün uçakla İstanbul'a gidiyorum. Uçak henüz havalanmadı, son yolcuları bekliyoruz. Az sonra bir kalabalık geldi. Meğerse **Suriye İçişleri Bakanı Muhammed Harba** ve heyeti imiş... Yerlerine oturdular. Birinci sırada eski bakanlardan, **ANAP İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı** oturuyor, yanı boş. Konuk bakanı alışılmışın aksine 1C'ye değil, ikinci sıraya oturtular.

"İşte yakaladım" diye düşündüğüm an o andı.

Suriye İçişleri Bakanına sormayı düşündüğüm iki sorunun yanıtını çok merak ediyordum. Acaba bakan, diplomasiye sığınarak kaçamak yanıt mı verecek, yoksa **"günah çıkarıp"** özür dileyen bir yaklaşım mı sergileyecekti?(İkinci tarz yanıt gazeteye manşet olurdu)

Ama iki ihtimal de gerçekleşmedi. Heyetteki insanlarla önce Türkçe, sonra İngilizce konuşmaya çalıştım. Nafile. Her iki dili de bilmiyor ya da numara yapıyorlardı.

Bülent Akarcalı, heyetteki bayan tercümanı işaret edince ona yaklaşım, kendimi tanıttım ve bakanlarına iki soru sormak istediğimi söyledim. O da

yanındaki Özel Kalem Müdürüne aktardı. Aldığım yanıt **"Ne soracaksın?"** oldu.

Sinirlendim ama belli etmedim.(Herhalde) Onlar aralarında konuşuyor, soru sormamı engellemek için **"Bakan istirahatte"** gibi yöntemler deniyorlardı. **Oysa bakanları yanlarında Meksika yerlisi tipli büyük göbekli, elindeki pet şişeyi ağzına dayayıp su içen –herhalde- bir yetkili ile konuşuyordu.**

"Ben size değil, bakana soracağım. Ayrıca sizden izin istemiyorum. Tercüman olduğunuz için yardım istiyorum. Siz yardımcı olmazsanız, gidip doğrudan kendisine soracağım" dedim. Paniklediler ! (Nedense?)

Bu arada röportaj girişiminin yolunda gitmediğini gören Sayın Akarcalı, **"İnince birlikte VIP salonuna gideriz. Orada sorarsın"** dedi. Ben de öyle yaptım.

Yıllarca **"APO bizde yok"** deyip de, tüm dünyanın gözü önünde **"APO'yu elleriyle ülkelerinden kovan"** bir ülkenin bakanı bu durumu nasıl açıklayacaktı?

İkinci sorum da, **"Eski Kara Kuvvetleri Komutanımızın Suriye sınırındaki ünlü konuşmasını duyunca ne hissettikleri, savaşmayı göze alıp alamadıkları"** idi...

VIP salonunda muhabir arkadaşlar da onu bekliyordu. Ben bakanı takip ederek şeref salonuna girmeyi başardım.

Bu kez içerde Suriyeli korumalar ve heyetteki iri-yarı bazı adamlar(acaba dil bilmez numarası yapan diplomat mıydı, yoksa onlar da güvenlik görevlisi miydi?) fiziken engel çıkarmaya çalıştılar.

Ben de aklıma koydum, mutlaka soracaktım. Bülent Akarcalı'nın da araya girmesiyle bakana yaklaştım. Muhammed Harba, önce **"İki ülke gazetecilerinden ilişkileri iyileştirecek şekilde yazmalarını ve konuşmalarını rica ederiz"** tarzında açıklama yaptı. **"Biz her türlü bağlarla bağlanmış iki halkız. Tarihi bağlara dayalı ilişkilerimiz var. Kültürel ve ruhi ilişkiler var aramızda"** dedi.

Sonra ekledi: **"Ve Türk halkını seviyoruz içten. Türk halkının Suriye halkını sevdiği de kesindir. Bu muhabbeti geliştirmemiz gerekiyor."**

Bunları söyledi ve ayağa kalktı, diğerleri etrafını sardı.

Ben **"APO.."** dedim, diğerleri neredeyse üzerime atladı.

Sonuçta ne o iki soruyu sorabildim, ne de merak ettiğim yanıtları alabildim.

Alabildiğim sonuç, vaktiyle bir teröriste yataklık yapanların şimdi o teröristin adından dahi ürktükleri oldu.

Bu davranışları sergileyen bakanın otomobiline binerken son davranışı ne oldu biliyor musunuz?

Yine yanındakiler devreye girdi. **Bu kez dilleri çözülmüştü.**

Bana seslendiler: **"Gel bakan seni öpmek istiyor."**

❑ (01.10.2000, Pazar)

CHP... PEKİ MUHALEFET YAPMAK VAR MI ?

Türkiye bir dönemler (özellikle 12 Eylül öncesi) **"muhaletetten"** çok çekti.

Muhaliflik öyle bir aşamaya gelmişti ki, iktidar bile muhaletet gibi davranıyordu.

Herkes muhalifti...

Bugünlerde ise Türkiye **"muhaletetsizlikten"** çok çekiyor. (Kimse kızmasın, benim görüşüm bu. Bu durumdan çok memnun olanlar mutlaka vardır)

"GÜVERCİN" İLE "KURT" BİRLEŞMİŞ, "KUZU" OLMUŞ...

Günümüzde muhaletet diye bir şey kalmamış. Muhalifliğin (muhaletetin değil !) ne partisi var, ne de basını !

Basındaki kimi aydınların muhaleteti de siyasete yönelik değil, askerlere yönelik !

Oysa muhaletet demokrasinin vazgeçilmez bir koşulu. Burada dikkat edilmesi gereken nokta **"yıkıcı olmamak."** Yani **"demokrasinin ince ayarı dengeli muhaletette"** yatıyor...

Enerji krizinin kapıya dayandığı yetkililer tarafından açıklanıyor, şaşırtıyoruz. Çünkü bu ülkede daha birkaç ay önce, son bilmem kaç yılın en sert kışını geçirdiğimiz yazılıp, çiziliyordu... Kimse çıkıp da sormuyor, **"Barajların dibi mi delindi?"** diye.

"Sigorta" adı altında, bilmem kaçınıcı kez **"deprem vergisi"** alınıyor, kimse çıkıp da **"Ne yapıyorsunuz?"** demiyor. (Anayasa Mahkemesi raportörünün, hükümete KHK çıkarma yetkisi veren yasanın iptalini isteyen raporu belki umut olacak)

Anamuhaletet Partisi olduğu söylenen Fazilet Partisi kendi derdine düşmüş, kapatılıp kapatılmayacağını merak ediyor... Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyet Halk Partisi(CHP) barajın altına düşmüş, sesi çıkmıyor, yine bitmek tükenmek bilmeyen kongre hazırlığında... Birbirine en çok muhalif olan iki partinin sesinin çıkması hiç mümkün değil. DSP ile MHP aynı koalisyon içinde iktidarda. **"Güvercin"** ile **"Kurt"** birleşmiş, **"kuzu" olmuş...**

Örnekleri rahatlıkla çoğaltabilecek konularda muhalefet olmadığı için, Cumhurbaşkanı **Ahmet Sezer** muhalefet yapıyor...

Vaktiyle muhalefetin acısını çektik, şimdi de yokluğunun acısını çekiyoruz.

DENİZ BAYKAL'A SORU

Bu şartlar altında **Deniz Baykal**'ın açıklamaları önemli.

Yarın yapılacak **CHP Olağanüstü Kurultayı**'nda 1.5 yıl aradan sonra yeniden Genel Başkan seçilmek isteyen Baykal'ın açıklamaları ilginçti.

Sayın Baykal, **"Artık bundan sonra(yani genel başkan olursa-HC) seçim istemek yok, seçime katılmak var.. Hükümet düşürmek yok, hükümet kurmak var.. Asık suratla durmak yok, güler yüzle durmak var"** diyor.

Bu açıklamaları duyunca, insanın aklına "Sayın Baykal, genel başkan olursa ne yapacak?" sorusu geliyor.

Acaba **"muhalefet yapmak da mı yok ?"** Sanki o hiçbir şey yapmayacak, kendi iradesi dışında bir oluşum olursa ona katılmakla yetinecek.

Deniz Baykal, **"hükümet düşürmeyecek"** ama **"hükümet kuracakmış !"**

Bir hükümet düşmeden, başka hükümet nasıl kurulur? Bu ülkede iki tane mi hükümet var?

Ya da, Sayın Baykal için **"sürgünde mi hükümet kuracak?"** demeyelim ama, **"gönlünde mi hükümet kuracak?"** diyelim. Yani **hayâli hükümet?...**

Deniz Bey, **"Kutsal Kitap 'ikra', oku-konuş diye başlar"** diyor.

Ama o bir politikacı olarak **"konuşma ustası"** olduğu için **"ikra"** kelimesini **"konuş"** diye de anlamış. Ben bunu ilk kez duyuyorum...

Sayın Baykal ile siyasetin renklenip, hareketleneceği belli.

Hoş geldin Deniz Baykal...

□ (29.09.2000, Cuma)

İSTİKLAL MARŞI YASAKLANDI MI?

12 Eylül(1980) İhtilali'nin 20. yılında geçmişin anıları yeniden gündeme geliyor.

O günleri yaşayanların özellikle cezaevine girenlerin anıları çok daha farklı.

Bugün günüşiğine çıkan bazı bilgileri de **Rıza Müftüoğlu'nun** son kitabından öğreniyoruz. ("**Copların Askerleri**" adlı bu kitaptaki bilgilerin bir bölümünü dün AKŞAM'ın manşetinde **Emin Pazarcı'nın** yazısından ve **Sabah Gazetesi'nden** öğrendiniz)

Müftüoğlu'nun kitabı üzerinde uzun süre durulması gereken bir kitap.(Tabii **Kadir İnanır**'ın çapkınlığından fırsat bulunlar için)

Henüz yazılmamış bazı önemli noktalara değinmek istiyorum. Sayın Müftüoğlu, kitabını okuyunca "**olacağına hiç inanmadığımız**" bir durumla karşılaşılıyor.

Türkeş'in Genel Başkan Yardımcılığını yapan Rıza Müftüoğlu o dönemde Mamak Cezaevinde "**İstiklal Marşı'nın yasaklandığını**" yazıyor:

"MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'nın ilk mahkeme gününde İstiklal Marşı okuduğumuz için o günden itibaren tam 10 gün Mamak'ta İstiklal Marşı okutmadılar. İstiklal Marşı okumak yasaklanmıştı.

Yüksek sesle okuyamayanların coplanmasına bile sebep olan İstiklal Marşı, şimdi MHP'lilerce mahkeme salonunda emir dışı okunduğu için yasaklanıyordu. Yani o günkü askeri yönetim diyordu ki, 'İstiklal Marşı bile biz istersek okunur, istemezsek okunmaz'" (s.76)

Rıza Müftüoğlu cezaevi günlerinden sonuçlar çıkarıyor:

"İhtilallerin neyi ne zaman yapacağını kestirmek gerçekten de zordu. Sivil iktidarlar nasıl ki seçim döneminde halka bol vaatle bulunup iktidara geldikten sonra genelde tersini yaparlar, ihtilaller de geliş gerekçelerine çoğu zaman uymazlar"

Türkeş'in eski yardımcısının çıkardığı bir başka sonuç:

"Mamak'ta, ihtilali yapanların ya da yaptırıanların her iki kesimi de ustaca kullandığını ciddi manada düşündüm.(...)

Dış irtibatlar kesilmeliydi. Ülkücülere de **'Siz merak etmeyin ve devletin işine karışmayın'** denmeli ve bunun örnekleri de **gösterilmeliydi."**

Cezaevi yaşamının dışardakilerin hiç tahmin edemeyeceği bir yaşam olduğu görülüyor. Müftüoğlu bir ara "zikir" bile yapmış:

"Yaşar(Yıldırım) ve Ziya(Yılmazbilen) ranza altına girip, etraflarını battaniyelerle kapatıp zikrederlerdi. **Bir gün ben de zikrettim.** Zikrim 20 dakika kadar sürdü. **Bir ara etrafımın bir ışık halkasıyla çevrildiğini hissettim.** Bu durumdan çok etkilendim. Ancak bir daha zikir yapmadım. Yeri ve zamanını uygun bulmamıştım."

ÜLKÜ OCAKLARI NASIL YÖNETİLİYORMUŞ?

O döneme damgasını vuran kuruluşlardan biri de bildiğiniz gibi Ülkü Ocakları Demeği.

Bu dernek de dışardan sanıldığıının aksine "çok farklı" belki de **"hissi kabl vuku"** yöntemiyle yönetiliyormuş:

Müftüoğlu kendisine verilen bilgilerden yola çıkarak bilgiler veriyor. Selanik Caddesinde Ahmet Hamdi Ayan ve arkadaşları bir lokanta açmışlar. O lokantanın önünde oturan yaşlı, bastonlu biri varmış.:Cemal Amca. Bu Cemal Amca, Ülkü Ocakları yönetiminin oluşumunda tek etkili isimmiş.

Herkes, Ü.O. yöneticilerini Türkes seçiyor diye bilirken meğerse, Cemal Amca dedikleri kişi, yönetici adayları önünden geçirilirken çaktırmadan "Bu olur", "Bu olmaz" dermiş. Böylece Ülkü Ocakları yönetimi oluşurmuş !

Kitap ilginç notlarla dolu.

Rıza Müftüoğlu Mamak Cezaevi'nde tuttuğu not defterine anılarını yazmış, dine daha da yaklaştığı için ayeler ve yorumlar ile içinden çıkamadığı yorumları da eklemiş.

Ama her nedense bu defteri kimse yakalayamamış ve cezaevinden çıkarken bir tek yaprağı eksilmeden yanında götürmüş !

Önümüzdeki günlerde tartışılması beklenen kitapda Rıza Müftüoğlu İslam, başörtüsü, örtünme, insanın yaratılışı, ruh, vicdan ve nur gibi dini konularda da **"cezaevi düşüncelerine"** yer veriyor.

□ (13.09.2000, Çarşamba)

DEMİREL'İN MASASINDA ATATÜRK VE KUR'AN'I KERİM

Türkiye'nin 9.Cumhurbaşkanı **Süleyman Demirel** ile **Güniz Sokak**'daki evinde buluştuk.

Saat 16.00'da bizi kabul etti.

Sayın Demirel **"sakin bir zaman"** ayarlamıştı. Uzun bir görüşme oldu (Keşke bu söylediklerini televizyon stüdyosunda Ceviz Kabuğu programında söyleseydi !..)

9. Cumhurbaşkanı rahattı. Ülkemizin ve dünyanın gündemiyle ilgili önemli açıklamalarda bulundu.

"ASKER DÜŞÜNMEYEN ADIM ATMAZ"

9.Cumhurbaşkanının odasına girdiğimde Danışmanı Sayın **Türker Sanal** ile birlikte idiler.

Sanal, "Biz de senin kitaplarından söz ediyorduk" deyince, Süleyman Demirel önemli bir şey ekledi:

"Senin bir programında emekli Paşa Kemal Yavuz konuşuyordu. Dikkatle dinledim. Kemal Yavuz Paşa, 28 Şubat süreciyle ilgili olarak 'Asker sonunu düşünmeden adım atmaz' dedi."

Bu sözler, Demirel'in diğer açıklamaları ile birleştğinde ayrı bir önem kazanıyor. Konu, bir televizyon programını aşarak önemli bir siyasi boyut kazanıyor...

DİN VE VİCDAN HÜRRİYETİ...

Sayın Demirel'in masası –eskiden olduğu gibi- yine kitaplarla dolu. Kendisine armağan ettiğim kitaplarımı incelerken, ben de O'nun masası üzerindikileri inceleme fırsatı buldum.

İlk dikkatimi çeken, **"Atatürk"** hakkındaki kitaplar ile **"Kur'an'ı Kerim'ler"** oldu. Yanyana duruyorlardı.

Sabah Yayınları arasından çıkan **Andrew Mango**'nun yazdığı **"Atatürk"** kitabı en üstte idi.

Yan sırada da iki adet **"Kur'an'ı Kerim"** bulunuyordu.

Kur'an'ların biri **"Yeşil Kapaklı"** ve tümüyle **"Arapça"**;diğeri **"Kırmızı Kapaklı"** ve **"Türkçe-Şiir"** biçiminde yazılmış **Dedebaba Bedri Noyan**'ın çevirisi idi.

Masadaki, **Amerikan Haberler Merkezi**'nden alınmış Birleşmiş Milletler raporları da aynı konuda idi: **"Milenyum'da Din ve Vicdan Hürriyeti"**

Baba'yı bugünlerde din ve vicdan hürriyeti ile "inançlar" konusunda daha da ilgili gördüm...

Bu konulardaki genel açıklamaların yanı sıra, Türkiye gündemini oluşturan irticai memurlar ve Fethullah Gülen hakkındaki önemli açıklamaları hakkında bugün ipucu vermiyorum.

Süleyman Demirel konuşurken zaman zaman gözleri doldu. Bu **"duygusal titreşimlerini"** hissettiğim anlar, **"Yedi sene kendi ülkemde hiçbir sorgu suale tabi olmadan yasaklı oldum"** dediği an; akrabaları ve **"Aile fotoğrafından"** off the record sözederken **"Beni beğenmiyor idiyse, başkalarına çıkardığınız faturalardan bana ceza çıkarmayın"** dediği an idi.(Bu son söz on the record)

Sayın Demirel'in masasında duran **Sadun Tanju**'nun **"Eski Dostlar"** adlı kitabı da belki O'nda başka bir "duygu titreşimi" yaratıyordur.

□ (10.09.2000, Pazar)

DEMİREL'DEN ŞOK AÇIKLAMALARI

9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel sorularımı şöyle yanıtladı.

Demirel: Milenyum nedeniyle yayınlanmış dünyadaki din ve vicdan hürriyetine ilişkin Birleşmiş Milletler raporları var. İşte bak burada. Onları okuyorum.

Cevizoğlu: Türkiye'deki din ve vicdan hürriyeti konusunda ne diyorlar?

Demirel: Türkiye'de baskı var, diyorlar. Başörtüsü halen yasak, diyorlar...

Ben Türkiye ve dünya meselelerini takip ediyorum. 21. yüzyılda dünya nereye gidiyor, biz neredeyiz, ona bakıyorum. Birkaç temel mesele var. Dünya barışı mutlaka korunmalı. İhtilafların barışçı yollardan çözümüne yönelik yürütülen gelişmeler var: Kriz yönetimi. Nükleer silahlar olayı önemseniyor. Kitle imha silahlarının dehşeti sürüyor. Bir sorumsuzun , bir kırmızı devletin yapacağı tahribatın büyük olacağı düşünülüyor.

İkinci olarak "fakirlik" sorununa çare aranıyor...

"Kalkınma" dikkate getiriliyor. Çevreyi tahrip etmeden, zengin dünyanın fakir dünyaya ilgisi önemli.

"Eğitim" çağımızın imkanlarından yararlanarak öne çıkarılıyor. Ve herkesin eğitilmesi ile "sağlık" baş sırada geliyor. Bulaşıcı hastalıklara çare aranıyor, bu arayışlar artık kanserden bile daha çok önemseniyor.

KUŞADASI'NDAN KOVULAN GAY'LER

Cevizoğlu: Kuşadası'na sokulmayan Gay'ler konusunda da acaba bizim yetkililer bulaşıcı hastalıktan mı korktular? Skandala yol açan bu olayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Demirel: Türkiye'nin hoşgörü derecesidir. Pek çok insan bu durumun doğuştan olduğunu henüz kabullenemiyor. Yakup Kadri'nin (Karaosmanoğlu) Sodom ve Gomora'sı ilginçtir. Oscar Wilde'a birisi Sodomist dediği için hapse mahkum oluyor...

Dünyanın gündemine devam edeyim. Papa'nın hareketleri çok önemseniyor. Yalnızca Hristiyan dünyada değil, tüm dünya tarafından yakından takip ediliyor.

Bu sayılanların hepsi aynı zamanda Türkiye'nin de problemidir.

“FETHULLAH GÜLEN BANTLARI ENDİŞELERİ ALEVLENDİRDİ”

Cevizoğlu: Dinî hareketler deyince, Türkiye'deki en son Fethullah Gülen hakkındaki gelişmeleri sormak istiyorum.

Demirel: Nazik bir konu. Tek başına değerlendirilemez. Cumhuriyet kurulduğundan beri tartışılan bir konu. OLAY FETHULLAH GÜLEN OLAYI DEĞİL, TEMSİL ETTİĞİ İNANÇTIR. Nurculuk inancıdır. 1930'lu, 40'lı, 50'li yıllarda da tartışıldı, Said'i Nursi'nin sağlığında da tartışıldı.

O günkü tartışmalar ile bugünkü tartışmalar arasında büyük fark göremiyorum. KİŞİLERİN İNANCINA YÖNELİK OLMAKTAN ÇOK, İNANCIN DEVLETE YÖNELİK OLUP OLMAMASINDANDIR.

Cevizoğlu: Başbakan Bülent Ecevit, bir gazeteye yaptığı açıklamada “Dinci kesimleri aynı cepheye iterseniz bu kamplaşma yaratır” dedi. Dinci kesimler aynı kefeye konabilir mi?

Demirel: Birleşmiş Milletler de “Kişinin inancına karışılmaz” diyor. Bu laik Türkiye Cumhuriyeti'nin din esasına dayalı hale getirilme endişesidir.

BU TARTIŞMA BİR BANTTAN DOLAYI ALEVLENDİ. BANTTA NE DİYOR ? “DEVLETİN KADROLARINA SIZIN, ELE GEÇİRİN” DİYORDU. BU BANT MEVCUT ENDİŞELERİ ALEVLENDİRDİ.

Eskiden de bu tür iddiaların bir kısmı beraatle neticelense de mahkemeye gitti.

Birtakım iddialar atılıyor. İDDİALARI TEVSİK EDEN BANTLAR VE DÖKÜMANLAR ATILYOR ORTAYA.

DEVLETİN, 2000'LERİN BAŞINDA İNSANLARIN DİNİNE KARIŞACAĞINA İNANMIYORUM. MÜMKÜN GÖRMÜYÖRÜM. 28 Şubat MGK'larının birinde de “Mütedeyyin insanların inancına karışılmadığına” ilişkin vurgulama yapıldı. Hepiniz biliyorsunuz. Ceza Kanunu da halkın dini inançlarını koruyor, suistimali cezalandırıyor.

Mesele, devlete karşı muhtemel suç haline geliyor. İspatlanmazsa suç değildir, ispatlanırsa suç olur. Bunlara itham desek daha iyi. Beratı zimmet asıdır. Yani suç sabit olana kadar insan masumdur.

“HALKIN ETNİK MENŞEİ VE İNANÇ FARKLILIKLARI ÜZERİNDEN OY TOPLAMA DOĞALDIR, AMA....”

Cevizoğlu: Son günlerdeki HADEP-MHP yakınlaşması ülkemizin geleceği açısından umut verici midir, yoksa anlık bir olay mıdır sizce?

Demirel: Bir devletten birinci derecede iç barışı koruması beklenir. Devlet iç barışı koruyamıyorsa vatandaş başka otorite arayacaktır. Demokratik otorite kanun-nizam hakimiyetinden kaynaklanmalıdır.

Halkın etnik menşei veya inanç farklılıkları ile oynayarak destek sağlamak, oy toplamaya çalışmak hür seçimin tabiatında vardır. Meselâ bu İsrail'de önemli değildir. Ama Türkiye'de çok önemlidir.

Bir İmparatorluk dağıtmış Türkiye'nin, geçmişteki acıları dikkate alınırsa iç kavgaya ve dağılmaya gitme endişesi vardır.

Siyasi partiler bu çerçeveye uydukları süre ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kanunları tarafından faaliyetlerine müsaade edildiği sürece meşrudur.

HADEP'İ DEVLET KAPATMIYORSA BEN GAYRİMEŞRU SAYAMAM. Nitekim cumhurbaşkanlığım döneminde ben HADEP'li belediye başkanlarını hep kabul ettim.

İRTİCAİ VE BÖLÜCÜ MEMURLARIN ATILMASINDA “ÖLÇÜ” NE OLMALI ?

Cevizoğlu: İrticai ve bölücü devlet memurlarının atılmalarında “ölçü” sizce ne olmalı?

Demirel: Hem devletten para alıp, hem devlete düşmanlık olur mu? Beyhude işle uğraşıyorsunuz. Tartışmanın özüne bakılmalı. Bunun olmadığını söyleyen varsa mesele yoktur. Ama, devlette böyle memurların olduğunu söyleyenler var. O zaman devletin buna karşı çıkması ve tedbir alması normaldir. Devlete burada karşı çıkmayı anlamak mümkün değildir. Devlet, bunu önlemek için elimdeki kanunlar yetmiyor, diyor. Cumhurbaşkanı da buna karşı çıkmıyor ki. Gidin kanun olarak getirin, diyor.

Cevizoğlu: Buradaki endişe, önlemler kanunlaşsa bile kötüye kullanılacağı endişesi galiba?

Demirel: İyi niyet asıldır. Hükümetin iyi niyetle hareket edeceğine güven yoksa, haksızlıklar olabileceği tabiidir. Bu endişe ile tedbir alınamazsa bu sefer de devlete ve kamuya haksızlıktır. Olay yöneticilerin vicdanına dayanır.

“BENİM PERFORMANSIMDA 2. ADAM YOKTUR !”

Cevizoğlu: Zülfü Livaneli'ye gönderdiğiniz mektupta, “Adım geçince birçok insan rahatsız oluyor” diyorsunuz. Hangi çevreler adınızdan rahatsız oluyor ve niçin?

Demirel: Ben polemik sevmiyorum. Aslında istersem iyi polemik yaparım. 21 sene milletvekilliği, 15 artı 6 sene parti genel başkanlığı, 12 sene başbakanlık, 7 sene cumhurbaşkanlığı yaptım.

7 sene kendi ülkemde, hiçbir sorgu suale tabi olmadan yasaklandım. (Demirel burada çok duygulanıyor)

(Siyasi yaşamının ayrıntılarını anlattıktan sonra) BENİM PERFORMANSIMDA 2. ADAMI TÜRKİYE'DE GÖSTEREMEZSİNİZ.

Övünmek için söylemiyorum. 50-60 dönemi hariç yüzde 53 oy almış ikinci parti yoktur. (...)

Türkiye’de bir topak şeker yokken yüzde 55 oy aldım. (...)

Ben bu neticeleri alınca “Cahil millet. Anlamadan oy veriyor. Cahil milleti kandırıyorlar” dediler. Ben de, “Gidin siz de alın bakalım” dedim.

Biz halkız, eli nasırlı, kasketli, şalvarlı milyonların temsilciliğini yaptık.

Her şeyi biz yaptık, demiyorum. Ama yapılan şeylerin birçoğunda biz varız.

“ZEHIRLİ GAZ MANGASI GİBİ ÜSTÜMÜZE ATLIYORLAR...”

Adımız geçince zehirli gaz mangası gibi üstümüze atlıyorlar. Kendileri siyasetçi de değil. Yaptıkları eleştiri değil, düşmanlık oluyor. Hakaret, tecavüz dolu oluyor.

BEN GELDİĞİM HİÇBİR YERE ZORLA GELMEDİM. Hile, entrika ve zorbalık ile gelmedim. Meşru zeminlerde görev yaptım. Her yaptığım görevi iyi yaptım. Her yaptığım görevin hesabını da zamanında verdim. (9. Cumhurbaşkanının gözleri doluyor)

“ÇANKAYA” İLE “GÜNİZ SOKAK” FARKI....

Cevizoğlu: “Çankaya’daki yaşam” ile “Güniz Sokak’taki yaşam” arasında fark nedir? İnsani açıdan soruyorum.

Demirel: Çankaya’daki iş devlet işiydi. Ben Güniz Sokak’ta bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşıyım. Kimle istersem konuşurum. Ama senin kadar hür değilim. BENİM ELİMİ AYAĞIMI BAĞLAYAN GEÇMİŞİM VAR. Yaptığım bir davranıştan dolayı, birisi çıkar derse ki, “Sana yakışmadı.” Olmaz. **GEÇMİŞ BENİM ETEKLERİMDEN ÇEKER.**

Cevizoğlu: 50 Yıldır bu ülkeye duyduğunuzu söylediğiniz sorumluluk ve verdiğiniz hizmet, bugün ne yapmanızı gerektiriyor?

Demirel: Milletten istediğim hiçbir şey yoktur. ÇÜNKÜ MİLLETİM BANA HER ŞEYİ VERDİ. (...) Biz savaşı geniş çapta kazandık. Benim ülkem benden ne istiyor, onu bilmem lazım. **Ömrümün kalan kısmını milletin hayrına kullanacağım.** Kimsenin işine falan da karışmıyorum.

□ (11.09.2000, Pazartesi)

ATA UÇAĞI NEREDEYDİ?

Cumhurbaşkanı **Ahmet Sezer** 4 Eylül pazartesi günü Amerika Birleşik Devletleri'ne(ABD) gitti.

Hepinizin bildiği gibi, kendisini ABD'ye götürecek Cumhurbaşkanlığı'nın GAP adlı uçağı "**son dakikada**" arızalandı. Ve Sayın Sezer Genelkurmay Başkanlığı'nın tahsis ettiği bir uçak ile gecikmeli olarak Ankara'dan ayrıldı.

Sezer'i uğurlayanlar arasında "**Hükümetten hiç kimse yoktu.**" Esenboğa Havaalanındaki uğurlamada TBMM Başkan Vekili Ali İllıksoy, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Kemal Nehrozoğlu, Ankara Valisi Yahya Gür, Garnizon Komutanı Korgeneral Erol Tural ve Belediye Başkanı Melih Gökçek vardı.

Bu gelişmeler siyasi çevrelerde merak uyandırdı.

Çünkü, Türkiye'nin GAP uçağı gibi bir de ATA adlı uçağı vardı. O da GAP ile aynı özellikleri taşıyordu.

8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal yerine göre hem GAP uçağını, hem de ATA uçağını kullanıyordu. Daha sonraki dönemlerde ATA uçağı Başbakanlık emrine verildi.

Önceki gün, Cumhurbaşkanı önemli bir dış geziye giderken Hükümetten hiç kimsenin uğurlamaması ve arızalanan uçağın yerine Başbakanlığın ATA adlı uçağının verilmemesi, zaten gergin olan Çankaya-Hükümet ilişkilerinde "**Ne oluyor?**" sorusunu yeniden gündeme getirdi.

ATA uçağı neredeydi ?

Başbakanlık bu uçağı Cumhurbaşkanına niçin vermemiştir ve "sivil bir toplantıya" Sayın Sezer "askeri uçakla" gitmek zorunda kalmıştır?

FAY HATTINDA UÇUŞ...

Ankara-İstanbul arasında uçanlar bilirler.

Kaptan pilot yolculara bilgi verirken, uçuş hattını "**Yalova-Bey pazarı**" olarak açıklar.

Hani zaman zaman gündeme geliyor, "Otoyolları fay hattı üzerinde yapılmış" deniyor.

En son uçuşumda pilotun anonsu üzerine kendi kendime **"Uçuş hattını da deprem kuşağı üzerinde yapmışlar. Acaba bu da bir tesadüf mü ?"** sorusunu sordum.

Cumhurbaşkanı Sezer de Ankara'dan ABD'ye uçarken bu "fay hattı üzerinden" uçu.

Uğurlamadaki gelişmeler **"Acaba siyasi bir fay hattı mı yaratıldı ?"** kuşkusunu doğurdu.

Dün araştırdım.

Cumhurbaşkanlığına **"ATA uçağı İsviçre'de bakımda"** yanıtı verilmiş.

Cumhurbaşkanı gezilerine özellikle Başbakan ve Genelkurmay Başkanının gelmesini, "çalışmaları aksamasın" diye istemiyor. Peki ilgili bakan neredeydi?

Dışişleri Bakanı İsmail Cem bir gün önce ABD'ye uçmuştu. Bu durumda yerine vekalet eden Bakanın Cumhurbaşkanını uğurlaması gerekmez miydi? Çünkü, TBMM Başkanı Akbulut da ABD'de ama, onun vekili Ali İliksoy Esenboğa'da idi.

"Son anda" arızalanan GAP uçağı üç gün önce Cumhurbaşkanını İstanbul'dan Ankara'ya getirmişti. Sağlamdı, arızası yoktu.

Son üç günde birden arızalanıverdi(Hatırlayalım, ATA uçağı da İsviçre'de bakımda ! **Ne oluyor bu uçaklara !?**...)

Kendilerine bilgi verilen bir yetkili, **"Tabii anlamamız mümkün değil"** dedi bana.

Onun kastettiği **"teknik uzmanlıktı"**

Acaba "siyasi uzmanlar" durumu anlıyorlar mı, dersiniz?

❑ (06.09.2000, Çarşamba)

HAYAT DEDİĞİN BİR "İZÂFİYET YUMAĞIDIR"

Hayat dediğimiz şeyin aslında bir "izâfiyetten" ibaret olduğunu görüyoruz.

Yani, bir açıdan bakınca, hayatımızdaki olayların aynı şartlar altında bile değiştiğini görüyoruz.

Tek bir olaya bağlı değil, pek çok iç içe girmiş olaylar yaşamımızı oluşturduğu için de, "**hayat dediğimiz şeyin aslında bir değişkenler, izâfiyet yumağı olduğunu**" görüyoruz.

Kesin kurallar her yerde, herkes için geçerli değil.

Örneğin, denizin altında 120 metre derinlikte herkes ölür diye bir kesinlik yok.

Beklenen ve sanılanın aksine, **120 metreye** "tüpsüz" olarak dalan bizim kızımız **Yasemin Dalkılıç** yaşıyor; her türlü konfora sahip olarak **110 metreye** çelik bir denizaltı ile dalan Rus denizciler yaşamıyor!

Şartları hatırlatmak gereksiz. 118 Rus askerinin öldüğü Barent Denizi'nin altında akıntı olabilir, Kursk denizaltısı çarpışmış olabilir, vs, vs...

Yasemin Dalkılıç'ın dünya rekoru kırdığı 120 metre derinlikte akıntı olmayabilir...

Ama düşününüz ki, bir insan 2-3 dakika içinde ciğerlerine topladığı oksijen ile bu derinliğe iniyor ve yardımsız dışarı çıkıyor. Günlerce yetecek kadar oksijene ve gerekli her şeye sahip denizciler çıkamıyor.

Sonuç: Denizin 120 metre altında bir insan ölmüyor; 110 metre altında denizaltı içinde 118 insan ölmüyor...

Yaşam için kesin kurallar konamıyor. İşte izâfiyet, görecelilik bu !

HÜZÜN VE KUDRET MESLEĞİ POLİTİKA

Türk siyasal yaşamı da bir izâfiyet yumağı.

Önceki gün "İşin sırrı !" başlıklı yazımda belirtmiştim. Kararname Krizi sürecinde yapılan açıklamalarda Cumhurbaşkanı **Sezer**'in "**Yürütmenin başyım**" sözü her şeyi belirleyecekti. Nitekim belirledi ve onun dediği oldu.

“Devlet krizi çıkar” uyarısında bulunan Başbakan **Bülent Ecevit**’in merakla beklenen Milli Güvenlik Kurulu toplantısı sonrası tavrı da boş çıktı.

“Yürütmenin başı” olarak MGK’ya da başkanlık eden Cumhurbaşkanı kimse **“İKNA EDEMEDİ !”**

İki gün önce, tüm Türkiye’yi **“Kararnamenin aciliyeti”** konusunda ikna etmeye çalışan Başbakan, bugün “acil” davranmak yerine, işi oluruna bıraktı ve bir ay sonra normal olarak toplanacak olan TBMM’ye havale etti.

Yani Başbakan, kendi deyimiyle “İrtica ve bölücü faaliyetlere karışan memurlara birkaç ay daha maaş verecek !”

Hükümet ortakları Sayın Sezer’i **“ortak imza töreni”** ile Çankaya’ya aday gösterince, 26 Nisan’da şöyle yazmıştım: **“Bu girişim ile pek çok politikacı için ‘hüzün mevsimi’ başladı.”**

Yaşamda kesinlik olmadığı gibi, politikada da kesinlik yok.

Dün “kudretli” olanlar, bugün “hüznü” yaşayabiliyorlar.

Ama bu, tahterevalliden ibaret bir izâfiyet yumağıdır.

□ (25.08.2000, Cuma)

İŞİN SIRRI I

İşin sırrı bir tek cümlede yatıyor.
"Yürütmenin başıyım !"

Bölücü ve irticai faaliyetlere karışan memurlarla ilgili Kanun Hükmünde Kararname'nin(KHK) Cumhurbaşkanı tarafından 2. kez Hükümete gönderilmesi ipleri gerdi.

KHK'nin ikinci kez iadesi durumunda **"Devlet krizi çıkacağı"** söyleyen Başbakan Bülent Ecevit'in ilk tepkisi, büyük bir heyecanla yaptığı sert basın toplantısı oldu. Bundan sonra ne yapacağı(özellikle bugünkü Milli Güvenlik Kurulu toplantısı sonrası) merakla bekleniyor.

Başbakan, Cumhurbaşkanı Sezer'in iade gerekçelerine ağır eleştirilerde bulundu. Hukukçular da olayı yorumlarken iki ayrı kutba bölündü.

Bu kargaşa ortamında durumu netleştirelim.

Ve bundan sonraki gelişmeler için de uyarımış olalım.(Tabii anladığımız kadarıyla !)

Sezer'in uzun iade gerekçesinin her satırı hakkında bir şey söylenebilir ama: işin özü, Anayasanın kabulünden bugüne kadar **"itiraf edilmeyen bir gerçek"**de yatıyor.

Sayın Sezer, cumhurbaşkanı olarak bu gerçeği ilk kez açıkca dile getiriyor. Diyor ki, **"Yürütmenin başıyım !"**

Yani, bundan sonra Hükümet, "tek yürütme organı" kabul edilemeyecek.

"Cumhurbaşkanı Anayasa'da yürütme organı içinde kabul edilmiş ve yürütmenin de başı sayılmıştır !" Böyle diyor cumhurbaşkanı...

Bugüne kadarki başbakanlar, icranın tek yetkilisi olarak kendilerini görüyor, öyle davranıyordu. Tabii ki Sayın Ecevit de.

Tıpkı bir bilimsel buluş gibi, Sayın Sezer bambaşka bir bakış açısı, bambaşka bir yorum getirdi.

Bu yorumun Sezer açısından da yeni bir sorumluluğu var. **"Yürütmenin başı"** olarak, bundan sonra hükümetin her icraatından da sorumlu olacak. Bu da, hükümet üzerinde denetiminin daha da sıklaşması, hükümetin bunalması anlamına geliyor.

Bu kritik yorum ve değerlendirme, bundan sonraki icraatlarda da (iki taraftan biri istifa etmezse) devam edecek...

Demek ki, Sayın Sezer bu yorumu Cumhurbaşkanı olmadan önce de yapıyormuş ki, sürekli olarak **"Cumhurbaşkanının yetkileri kısılmalıdır"** deyip duruyordu. Ama şimdi, var olan (henüz kısılmamış) yetkilerini de sonuna kadar kullanmaya kararlı görülüyor.

Kararname krizinin bu aşamasında Cumhurbaşkanı, **"Görevli değil, yetkili kişiyim"** diyor; Başbakan ise, **"Mahkemenin görevini üstlendi. Buna hakkı yok"** diyor.(Oysa, hükümet A.Öcalan hakkındaki kesinleşmiş idam kararı konusunda hem mahkemenin, hem de TBMM'nin yetkisini engellemiş, geçersiz kılmış olmuyor mu? Biliyorsunuz, Yargıtay'ın onama kararı Başbakanlıkta tutuluyor.)

Cumhurbaşkanı, **"Anayasaya da yasaya da aykırı kararnameleri imzalamak zorunda değilim"** diyor; Başbakan, **"Esef ve kaygı verici bir durum"** diyor...

Ülkemizin önde gelen Anayasa Hukukçularından Prof. Dr. **Mümtaz Soysal** ise (Ecevit'in de eski bakanlarından), **"Cumhurbaşkanının böyle bir kararnamayı imzalaması ve sonra Anayasa Mahkemesi'nde iptal davası açması normal sayılabilir mi?"** diye soruyor.(Bir hatırlatma: Ecevit'in Cumhurbaşkanı'ndan isteği bu.)

Çok haklı bir soru.

Cumhurbaşkanının Anayasal yetkisi bu şekilde yorumlanırsa, ilginç bir durumla karşılaşmış oluyoruz.

"Ben bile Anayasa ve yasalara aykırı imza attım. Siz benim yaptığıma bakmayın, attığım imzayı geçersiz sayın, lütfen bunu iptal edin"

Böyle bir **"Anayasal görev"** olabilir mi?

Bugüne kadar bunu böyle yorumlayıp, ülkeyi bu kısıpaca sokan gelmiş-geçmiş politikacılara da bravo !!!

□ (23.08.2000, Çarşamba)

“KÂR”IN “ZARAR” OLDUĞU AN...

Mutlu olabilmem için hergün biraz kitap okumam gerekiyor.

Bu, beni rahatlatan ve beynimi çalıştıran; o günümün boşa geçmediğine inandıran ve geleceğe yönelten en büyük güç oluyor...

Acaba politikacılarımızı(öncelikle icra makamındakileri) mutlu eden şey de, hergün biraz icraat yapmak olabilir mi?

Örneğin, 17 Ağustos (1999) **Marmara Depremi**'nin birinci yılında “365 gün boyunca, hergün bir parça iş yaptım; fayda sağladım; sorunları çözdüm” diyebiliyorlar mı?

17 Ağustos'un yıldönümü gecesi, depremin 7.4 şiddetiyle vurduğu saat 03.02'ye değin süren televizyon canlı yayınlarında ve ertesi güne taşan diğer yayınlarda depremzedelerin “şikâyetlerinin” bitmediğini gördük.

NTV'nin canlı haber bağlantılarında, **CNN-Türk**'de **M.Ali Birand**'ın “**32.Gün**”ünde, **Kanal D**'de **Tuncay Özkan**'ın **Deprem Özel Programı**'nda, **ATV**'de **Ali Kırca**'nın “**Siyaset Meydanı**”nda, **Show TV**'de **Reha Muhtar**'ın “**Ateş Hattı**”nda, **BRT**'nin ve **TRT**'nin canlı haber bağlantılarında ilginç kesitler yakaladı izleyiciler.

Orta yaşlı bir depremzede yakınıyor: “**Başbakan Ecevit, Cumhurbaşkanı kendisiyle randevusunu iptal etti diye yakınıyor. Şikâyetleri Afrika bile duydu. Ama bu deprem bölgesinin belediye başkanı depremden sonra 6 ay Başbakan ile görüşemedi. Bizim günahımız nedir?**”

Genç bir hanım depremzede ağlamaklı ve üzgün(kızamıyor bile): “**Galatasaray'ın yurtdışı maçı için uçak kaldırarak giden milletvekilleri, depremi anmak, halkın acılarını paylaşmak için otobüs bile kaldırıp buraya gelmediler.**”

Bir başka depremzede genç kız: “**Yaşadığımız yanımıza kâr kaldı.**”

ŞEHİTLERİ DÜDÜKLE ANMAK I..

Öte yandan, saatler 03.02'yi gösterince, bir süredir anma hazırlıkları yapan bazı sivil toplum örgütlerinin organizasyonun son halkasını izliyoruz.

Depremzedelere dağıtılan **düdükler ötmeye** başlıyor...

Bu yöntemle, "**Karanlığa ses verildiği**" ileri sürülüyor.

Bu bir "**reklamcılık**" düşüncesi. Zaten organizasyon komitesinin öncülerinden biri de reklamcı.(Anımsatalım. Aynı reklamcı, Refahyol Hükümeti'ni ve Susurluk Skandalı'nı protesto etmek için 28 Şubat Sürecinde ışık söndürme organizasyonunu da böyle yapmıştı.)

Gecenin 3'ünde "**karanlığa doğru düdük çalmayı**" anlayamadım doğrusu. Karşınızda bir muhatap olursa(Örneğin, Refahyol Hükümeti) onu protesto etmek anlamlı olabilir. Ama, **gökyüzüne doğru düdük çalmanın muhatabı kimdir?**

Deprem müteahhidi muhatap ise, protestonun daha anlamlı yapılmasını beklerdim.

Siz, depremde ölen 40 bine yakın insanımıza hem "**şehit**" diyeceksiniz; hem de "**şehitleri anmak için düdük çalacaksınız !**"

Depremi birinci yıldönümünde aldığımız dersler arasına bunu da yazdık.

Ekranlarda izlemeye devam ediyorum. Törenlere katılan insanlarımız katılımın az olduğunu vurguladılar.

Genç kızımızın, "**Yaşadığımız yanımıza kâr kaldı**" sözü burada öne çıkıyor. Aslında "**Yaşanılanın yanımıza zarar olarak yazıldığını**" görüyoruz.

Böyle ulusal bir acıyı toplumun tüm kesimlerinin "**hep birlikte paylaşması**" beklenirken, hem bu gerçekleşmedi; hem de milletin vekilleri "**maç olmadığı için !**" depremzede halkıyla acıyı paylaşmadı.

Acaba bir kısım milletvekili sadece "**mutluluğu paylaşmak için mi**" oy topluyor?

Eğer öyleyse, "**paylaşılacak mutluluğu, gidin orada icraatlarınızla yaratın**"

Bir yıl sonra "**Deprem bilginlerimizin**" durumunda ise hiçbir değişiklik yok. "**Bilginler Orkestrası**"nda yine herkes ayrı telden kendi sazını çalıyor.

"**Kâr**"ın "**zarar**" olduğu an ortada kimse kalmıyor...

□ (18.08.2000, Cuma)

“BİNDİĞİM EŞEK BENDEN AKILLI OLMAMALI”

Bugün bir “aksilik !” olmazsa Türkiye Cumhurbaşkanı ile Türkiye Başbakanı, Türkiye'nin başkenti Ankara'da Çankaya'da görüşecekler !

Kapısında beklediğimiz Avrupa Birliği ülkeleri için çok sıradan olan bu haber, Türk insanı için hiç de sıradan değil.

Onların cumhurbaşkanları ile başbakanları arasında “görüſememe” ya da “görüſmeme” gibi gayri medeni bir durum yaşanmadığı için, bizi anlayamazlar !..

Bu haber Türk insanı için önemli. Çünkü, ülkemizi yönetenler arasındaki “görüſememe krizi” bugün çözülüyor. (Diliyoruz, “görüſmeden” sonra, “anlaşmama” gibi yeni bir kriz daha çıkmaz !)

Türkiye'deki siyasi gelişmeleri izledikçe, nedense aklıma “Bindiğim eşek benden akıllı olmamalı” sözü geliyor !

Rahmetli **Fakir Baykurt**'un bir **Ceviz Kabuğu programında** hatırlattığı bu Anadolu Sözü'nü, telefon konuğumuz **Yılmaz Karakoyunlu** şöyle açıklamıştı:

“Bu sözü Eskişehir Milletvekili Emin Sazak Bey söylemişti. Bunların tartışıldığı tarih 1946-50 dönemidir. Tarım ve Toprak Reformu yapılmak suretiyle, Türk köylüsünün biraz daha ekonomik güce kavuşturulması girişimlerinin örgütlenmeye başlandığı yıllardı. Fakat o zaman Halkevleri de ayaktaydı.” (Bakınız, “**Eşekli Kütüphaneci**”, Aksoy Yayıncılık, s.40)

Bu sözü yorumlamadan aktarmak istedim.

“YIKINTI VE ENKAZ İŞLERİ A.Ş.”

Türk siyasetinde akla gelen bir başka söz ise “yıkıcılık...”

Dün bir televizyoncu arkadaşımızın teyzesinin cenazesinde idik.

Kanser hastası olan (Doktorlar “gaz var” teşhisi koymuşlardı. Bu rezalet de ayrı bir yazı konusu) merhumenin defni için Mezarlığa giderken, o çevrede çok sayıda tabela gördüm.

“Cenaze İşleri” yapanların yanı sıra, başka bir iş kolu da bu bölgede kümelenmişti: **“Yıkıntı ve Enkaz İşleri Şirketleri”**

İnşaat sektörü ile ilgili bu **“Yıkıcılar”**ın Mezarlık çevresinde olması ilâhi bir tesadüf müydü bilmiyorum.

Ama, Türk siyasetindeki **“yıkıcılığın”** ilâhi değil, **“insânî”** olduğunu hepimiz biliyoruz.

Cumhurbaşkanı ile Başbakan arasında yapılacak bugünkü **“zirve görüşmesinden”** sonra, bakalım **“yıkıntı ve enkaz politikasını”** kim devreye sokacak?

Köylünün bindiği eşek, kendisinden akıllı olunca sahibini sırtından atıyormuş.

Rahmetli Fakir Baykurt, **“edebî yaşamı”** boyunca köylünün akıllanması için yazıp durmuştu...

□ (16.08.2000, Çarşamba)

KRİZİ SİNDİRMEK

Ağız tadıyla şöyle güzel bir "Pazar yazısı" yazmak kimi zaman mümkün olmuyor.

Gündemdeki konular **"Pazar gününün huzurunu alıyor."**

Sonuçta –belki de ruhunuzu karartan- yeni bir siyâsi yazı yazmak durumunda kalıyor insan.

Cumhurbaşkanı **Sezer** ile Başbakan **Ecevit**(ve ortakları) arasındaki Kararname Krizi, tarafların farklı açıklamaları ile devam ediyor.

Ecevit, Hürriyet'e yaptığı açıklamada, **"İmzalamazsa devlet krizi çıkar"** diyor.

Ecevit'e yakın bir bakan Akşam'a yaptığı açıklamada, **"Sezer'i Cumhurbaşkanlığı'na Ecevit getirdi. Ama vefasız çıktı"** diyor.

Başbakan Yardımcısı Devlet Bahçeli, Sabah'a yaptığı açıklamada, **"Köşk mahkeme değil"** diyor.

Cumhurbaşkanı Sezer ise, basın merkezi aracılığıyla yaptığı açıklamada,

"Yapay sıkıntılar yaratmayın" yanıtını veriyor...

İnsan bu sözleri duyunca kulaklarına inanamıyor.

HER DURUMDA KRİZ !..

Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesi, Sezer'i "sürpriz" biçimde aday olarak ortaya çıkaran ve TBMM'de yoğun eleştiri almasına karşı "Hukuk adamıdır", "Türkiye Avrupa Birliği'ne girecek, hukukçu cumhurbaşkanı Avrupai olur" ve "Cumhurbaşkanı hukukçu olursa, insan hakları açısından önemli bir aşama kaydederiz" diyenler sanki bugünkü hükümet ortakları değildi !

Bugün ise, **"İstediğimizi yapmıyor, emrimizi dinlemiyor"** havası egemen.

Demek ki, o sırada Sezer'i aday gösterenler, **"hukukçu"** değil, **"kukla aday"** arıyorlarmış.

Bugün başbakan ve ortakları ne diyor?: **"İçine sinmiyorsa –imzalasın, sonra- Anayasa Mahkemesi'ne itiraz etsin !"**

Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesi Ecevit, **"Bizim adayımız Sezer'i seçmezseniz devlet krizi çıkar"** diyordu. Bugün ise, **"Bizim cumhurbaşkanımız Sezer, kararnamemizi imzalamazsa devlet krizi çıkar"** diyor !..

Bu yazıda, cumhurbaşkanının hükümetten gelen Kararnameyi imzalamaması ve Başbakan ile haftalık olağan görüşmelerini iptal etmesinin doğru ya da yanlış olduğunu tartışmıyorum.

Vurgulamak istediğim şey, **"Bir cumhurbaşkanı seçip, devletin en üst makamına oturtup; sonra o gücün altında kalan insanoğlunun psikolojisi"**

9 ayda değil, sadece 2.5 ayda "kriz doğdu"

23 Nisan 2000 tarihli yazımda, (cumhurbaşkanlığı seçimi öncesi) **"Asıl kavga ve belirsizliğin 'güç paylaşımında' olduğunu düşünüyorum. Bu kavram, 'Benim yetki alanıma müdahale etme' biçiminde ifade edilebilir. Yani istedikleri cumhurbaşkanı, onlara dokunmayacak, yetkilerini kısıtlamayacak, kendilerinin önüne geçmeyecek, prestijlerini gölgelemeyecek bir insan"** demiştim.

Gerçekten "istenen adayın bu olduğu" 2,5 ayda ortaya çıktı.

Türkiye **"krizleri yalnızca Süleyman Demirel'in sevdiğini"** sanıyordu. Politik çevrelerde, **"Demirel kriz yaratır, ondan yararlanır"** deniyordu.

Demek ki, Ecevit de krizi seviyormuş.

Sayın Başbakanın popüler hale getirdiği bir başka kavram daha var:**"İçine sindirmek !"**

Kimi icraatlarına eleştiri gelince, Ecevit **"İçine sinmediğini"** söylüyordu. İçine sindiremeye sindiremeye iş yapmak, Erbakan'ın **"kerhen"** kavramı ile eş anlamlı.

Şimdi Cumhurbaşkanı deniyor ki, **"İçine sinmese de imzala, sonra (eskiden Başkanı olduğun) Anayasa Mahkemesi'ne gönderir, iptalini istersin!"**

Anlaşılan Türkiye, daha çok **"krizleri içine sindirecek"**; tıpkı trafik, terör ve deprem krizleriyle yaşamayı öğrettikleri gibi...

Yine de mutlu pazarlar....

☐ (13.08.2000, Pazar)

KIRILAN KILIÇ !

Bir gazeteci için Türkiye haber cenneti. Bir yorumcu için de öyle.

Yazacak ve yorumlanacak o kadar çok konu var ki, birine el atınca, diğerleri kalıyor; onlara sıra gelene kadar bir başkası öne geçiyor, diğeri eskiyor.

Cumhurbaşkanı Ahmet Sezer'in memurların işten çıkarılmasına ilişkin son Kanun Hükmünde Kararname'yi(KHK) veto etmesi, elektriğe yapılan yüzde 50'lik zam, 1997 yılı nüfus sayımının iptal edilmesi ve yenilenecek olması, askerdeki bir işadınının(Murat Demirel) bıçaklanması, son Yüksek Askeri Şûra(YAŞ) kararlarının 28 Şubat 'Süreci'nin sonu olup olmadığı tartışmaları, kadına dayanın Kur'an'da yer alıp almadığı ve benzeri konular...

Bu konular üzerinde "**derin yorumlara**" yerimiz yetmediği için kısa değinmeler ve yorumlamalarla geçelim.

Kimi düşünürler, "**Kırılan Kılıç**" kavramından sözederler. Kimileri de "**Adaletin Kılıcı**"ndan.

Son olaylar nedense bu iki kavramı çağırıyordu.

Cumhurbaşkanı Sezer'in KHK'yi Ecevit Hükümeti'ne iade etmesi iki şekilde yorumlanabilir:

1- Yeni Cumhurbaşkanı toplumsal muhalefet olan konularda "**çekinip, geri adım atıyor**" (9 Eylül ve 19 Mayıs Üniversitelerindeki rektör atamalarında farklı ölçülere ve tepkilere dikkat etmesi de bu anlamda değerlendiriliyor)

2- Yeni Cumhurbaşkanı "**toplumun haklı tepkisine duyarlı davranıyor**"

Bu görüşlerin hangisinin doğru olduğu, Sayın Sezer'in bundan sonraki icraatlarında ortaya çıkacak...

Kısa adı TEDAŞ olan Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ, elektriğe bir zam yaptı. Aylık 150 kilovatsaatin üzerinde elektrik tüketenlere yüzde 50 zam uygulayacak.

Hükümet yıllık yüzde 25 enflasyon hedefi koyuyor, özel sektörü bu oranın üzerine çıkmaması için uyarıyor, hedef aşacak gibi olunca suçluyor; ama kendi şirketi yüzde 50'lik zam yapıyor !

Kimse de zammın gerekçesinin arkasında duramıyor.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu başta olmak üzere Anadolu'nun birçok yerinde kaçak elektrik kullanımını tespit ettiğini itiraf eden devletin elektrik şirketi bunları tahsil edemeyip, zaten parasını ödeyenlerin üzerine çullanıyor!

Zamlı tarife ile toplanacak parayla açık kapatılacakmış! Böyle bir mantık nerede görülmüş? Kaçak kullanan buna devam edeceği için aynı açık(yıllık 16.7 milyar kilovatsaat elektrik ve yaklaşık 1 milyar dolar, yani 600 trilyon liralık açık) devam edecek.

Sen kullandıktan parasını alma; parasını ödeyene, hükümetin enflasyon hedefinin üzerinde, 2 kat zam yap.

İşte adaletin kırılan kılıcına bir örnek...

Devlet İstatistik Enstitüsü(DİE) 1997'de bütün halkı evlerine "hapsederek" genel nüfus sayımı yapmıştı.

Meğerse bu sayım tümüyle yanlışmış ! Evlere boşuna "hapsedilmişiz!"

DİE Başkanı **Şefik Yıldızeli**, 1997'deki bu sayımı, üç yıl sonra bugün "**Örneği görülmemiş garip bir uygulama**" olarak nitelendiriyor. **Pes doğrusu !**

Yeni nüfus sayımında, öncekilerde olduğu gibi, bir milyon kişi çok iyi eğitilerek görev yapacak, bunlara 26 trilyon lira para ödenecek ve.. ve bu kez Türkiye'nin rakamsal fotoğrafı doğru çıkacakmış!

Biz bunun nesine inanalım? Ayinesi iştir kişinin(ve kuruluşların). Daha önce görevlileri eğitmeden mi sokağa çıkardınız?

Kırılan kılıç'ın yapıştırılamayacağını hatırlatarak, 28 Şubat'la ilgili yorum ve önemli bir anımızı da Cuma günü anlatalım.

□ (09.08.2000, Çarşamba)

"Kırılan Kılıç" başlıklı yazımız üzerine Devlet İstatistik Enstitüsü(DİE) Başkanı **Şefik Yıldızeli** aradı.

Anlattıkları ilginçti. Nüfus sayımlarında halkın en temel sorulara dahi yanlış yanıtlar verdiğini açıkladı.

İlkokul mezunu ise Lise mezunu olduğunu, 40 yaşında ise 35 yaşında olduğunu bile söyleyenler vardı. Yaşını gizleyenlerin kadın olup olmadığını sorduğumda, "Hayır erkekler bile gizliyor" dedi Başkan.

Varın siz, diğer sorulara verilen yanıtlardan gerçeği tespit edin! Ne mümkün? DİE de, Türkiye'nin rakamsal fotoğrafını çıkarmak için uğraşsın dursun...

GÜVEN BUNALIMI

Halk ile devlet arasında bir güven bunalımı var. Halk devlete güvenmediği için Nüfus Sayım Memuruna bile yalan söylüyor. Çünkü, **"Ya bu sorunun arkasında başka bir numara varsa?"** diye kuşku duyuyor.

Bu **"güven bunalımının"** sorumlusu hükümetler. Verdiği sözleri tutmayan; aldığı olumsuz **"kararları geçmişe yürüten"**; "yapmayacağım" deyip, söylediğinin tersini yapan hükümetler halkın güvenini yok etti.

Aynı "güven bunalımı" devletin kendi kurumları arasında da yaşanıyor.

Eskiden beri devletin organları -kimi zaman- hükümetten bağımsız çalışıyor. Gazetelerde neredeyse hergün okuyoruz. "MİT Cumhurbaşkanlığı'nı bile dinlemiş; MİT Başbakanı bilgi vermiyor; MİT İhtilalden Başbakanı bilgi vermedi; Genelkurmay Başkanları MSB'na bağlanmak istemiyor; Genelkurmay Başkanları -Körfez Savaşı'nda olduğu gibi- Başbakan ya da Cumhurbaşkanına karşı çıkıyor, istifa ediyor; Vb"

Bunun pek çok örneği hergün yaşanıyor.

Bugünkü sıkıntı **"Başbakanlık"** ile **"Cumhurbaşkanlığı"** arasında.

Ecevit'in başkanlığındaki hükümet, **"Bölücü ve irticai faaliyetlere karışan devlet memurlarının görevden alınmasına ilişkin Kanun Hükmündeki Kararname"**yi, Sezer'in kendilerine iade ettiği biçimde (Hiçbir değişiklik yapmadan) yeniden Köşk'e göndereceğini açıkladı.(Zaten

bir değişiklik yapılması da durumu değiştirmezdı. Çünkü, Cumhurbaşkanı, bu konunun TBMM'de kanunlaştırılarak uygulamaya konmasını istemişti.)

Ecevit, "Cumhurbaşkanının KHK'yi imzalamasının zorunlu olduğunu" söylüyor.

Özal'ın Cumhurbaşkanlığı döneminde Çankaya Köşkü protesto ediliyor, davet edilseler de başbakan ya da muhalefet partisi liderleri Köşe çıkmıyordu.

Bugün tam tersi oldu. Dün Başbakan Ecevit, Cumhurbaşkanının kendisiyle haftalık olağan görüşmeyi yapmak istemediğini açıkladı. Ne bu hafta, ne de önümüzdeki Perşembe günü Cumhurbaşkanı, Başbakan ile görüşmeyecek.

Cumhurbaşkanı Sezer, Başbakan Ecevit ile "Olağan görüşmeleri iptal etti !"

Bunun nedenini anlamayamadığı belli olan Ecevit, basın toplantısında **"Bizim de kendisini rahatsız etme hakkımız yok" (?) dedi. İnanılmaz bir açıklama !**

Sonuçta durum gelip yine **"güven bunalımına"** dayanıyor.

"28 ŞUBAT TASFİYE EDİLDİ Mİ?" SORUSUNA YANIT

Geçen yazımızda, **"28 Şubat'ın tasfiye edilip edilmediği"** tartışmaları ile ilgili bir anımı anlatacağıımı söylemiştim.

Bu anı, Hükümet-Sezer ilişkisine de ışık tutabilir. Cumhurbaşkanının Başbakan ile görüşmeme gerekçesinde, **"Genelkurmay Başkanı'nın Ankara'da olmaması"** gibi bir neden de gösterilmiş. Oysa, dün aradım. **Cumhurbaşkanı da Ankara'da değil, İstanbul Tarabya'da idi !..**

Kısa bir hatırlatma: Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesi aday aranırken, Genelkurmay Başkanı Sayın Kıvrıkoğlu'nun bir açıklaması olmuştu: **"Biz bu konunun içindeyiz"** şeklinde.

Şimdi soru şu: **"Genelkurmay Başkanı olmayınca, Cumhurbaşkanı Başbakan Ecevit'i niçin kabul etmiyor?"**

Gelelim anıya. Başbakan Özal'ın **"Ürüğ Operasyonu"** ya da **"İki Necdet'ler Operasyonu"** olarak adlandırılan operasyonda, Org. Necip Torumtay'ı Genelkurmay Başkanlığı'na getirmesi, bazı çevrelerde **"Özal, kendi adamını getirdi"** şeklinde yorumlanmıştı.

O tarihte bir **"üst düzey general"** bana, **"Öyle zannediyorlar ama, yakında görecekler Özal'ın adamı olup olmadığını"** demişti.

Aradan geçen zaman, Körfez Savaşı sırasında Org. Torumtay'ın Özal'a karşı çıkarak **"İstifa"** etmesi noktasına kadar gitmişti.

Bu örnek, hem 28 Şubat'ın tasfiyesi, hem de Hükümet-Cumhurbaşkanı tartışmalarına ışık tutabilir.

□ (11.08.2000, Cuma)

VERHEUGEN “TÜSİAD RAPORU”NU MU OKUDU?

Gazetecilikte eskiden kalma bir **“kazıyınca kolay çıkabilecek alışkanlık”** var: **“Yabancıdan duyduğuna inanmak”**

Yurtiçinde yayınlanmış bir haberi, yabancı bir muhabir kendi gazetesine haber yapınca, bizimkiler –aslı Türkçe olan- haberi İngilizce’den tekrar Türkçe’ye çevirip, olayı abartıyorlardı.

Aynı alışkanlık bugün de sürüyor... Bu belki de, **“gazeteciliğin”** değil, **“insan olmanın”** bir özelliği.(Birkaç örnek verelim.1- Babam ne derse desin, aynı sözü komşu hanım söyleyince annem ilk kez duymuş gibi gelir hararetle babama anlatırdı. 2- Küçük çocuğunuz ne kadar ısrar ederseniz edin yemek yemekte nazlanır; ama kendi arkadaşını görünce yarışa girer. 3- Elemanlarının uyarısına aldırmayan bir şirket, dışardan bir danışman şirketin isteklerine hemen uyar. Üstelik onca para vererek. Vb.)

Burada **“Öteki”**, **“Dışardaki”** ya da **“Yabancı”** faktörü ile karşı karşıyayız. Türkçe’deki **“Sakalım yok ki sözüm dinlensin”** deyimini, günümüzde **“Her yabancıyı sakallı zannedip sözünü dinliyoruz”** şeklinde yorumlayabiliriz.

Avrupa Birliği(AB) **“Komiseri”** Verheugen ya da Uluslararası Para Fonu(IMF) Türkiye Masası **“Komiseri”** Cotarelli’nin istekleri de bu anlamda değerlendirilebilir.

Verheugen’in **“Kürtçe yayınlara ve TV’ye izin verilmeli”** ya da **“MGK kaldırılmalı”** emirlerini duyunca, ortalığı ayağa kaldırdık.

Bu emirleri, “ulusal egemenlik” boyutunun yanı sıra “insan psikolojisi” açısından da değerlendirince farklı gerçeklerle karşılaşırız.

Bakınız, aynı istekleri daha önce **“Sakalı olan birisi”**, ya da **“Sakalı olan bir dernek”** söylemiş. Hem de **“gür ve kuvvetli bir sakallı”**

Hatırlayalım. 20 Ocak 1997’de TÜSİAD(Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği) **“Türkiye’de Demokratikleşme Perspektifleri”** adıyla bir rapor yayınlamıştı. Yazarı Prof. Dr. Bülent Tanör idi. Basına **“Demokrasi Raporu”** ya da **“Demokrasi Muhtırası”** adıyla yansımıştı.

Bu rapordaki istekler ile “komiser” Verheugen’in emirlerini karşılaştıralım. İşte TÜSİAD’ın 2,5 yıl önceki istekleri:

1- TRT Kanunu'nda değişiklik yapılarak, **Türkçe'den başka dillerde radyo-TV yayın olanağı sağlanmalıdır.**(a.g.e., s.159) **Kürtçe ad ve soyadı yasağı da söz konusudur(...)** Nüfus Kanunu ve ilgili yönetmeliklerde gereken değişiklikler yapılarak, **"ad koyma serbestliği"** sağlanmalı, **"milli kültür"** kayıtlamasına son verilmelidir.(a.g.e., s.153)

2- **Milli Güvenlik Kurulu bir anayasal kuruluş olmaktan çıkartılmalı,** Anayasa'nın118. Maddesi yürürlükten kaldırılmalıdır. 2945 sayılı **MGK Kanunu da yürürlükten kaldırılmalıdır.**(a.g.e., s.75)

Bu rapor daha sonra(Aralık 1999) **"Türkiye'de Demokratik Standartların Yükseltilmesi"** adıyla yeniden yayınlandı.(Biz de 11 Şubat 2000 tarihinde **Ceviz Kabuğu** programında, Başkan Erkut Yücaoğlu ile bu konuları ayrıntısıyla tartışmış, ama her nedense rating alamamıştık!)

Acaba **AB'nin komiseri Türkiye'ye gelmeden TÜSİAD'ın bu raporunu mu okuyup ezberledi?**

Şöyle de sorabiliriz. **Verheugen "gıyabımızda" okuduğu bu raporu, Türkiye'ye gelince "vicahiye" mi çevirdi(yüzümüze karşı okudu)?**

BİR BAŞKA UYARI

Yakında bir başka "yabancı komiser" Türkiye'ye geldiğinde şöyye konuşsa "uyanır mıyız?" :

"Kürt Politikası Raporu'nu sunuyorum. Bunun Türkiye ile ilgili bölümünde şunlar gözlenmektedir:

1- **PKK ile mücadelede Türkler ve Kürtler arasındaki ayrılıkların derinleşmesine hizmet eden bir politika izlemek,**

2- **Kürtçe radyo, televizyon ve yazılı medyanın uluslararası alanda tanınmasını sağlamak,** Türkiye'de yayın izni verilmeyen Kürtçe radyo ve TV'nin yurtdışında kültür ve sanat içerikli olarak yayın yapmasını sağlamak."

Bu sözler **"dün"**(Mart 2000) söylendi. Kimse bu uyarıyı dikkate almadı. Çünkü söyleyen "yabancı" değil, "yerli" birisi, **Dr.Mehmet Atay**(Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı) idi.(Bakınız, "1.Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu" Bildiri Kitabı, s.37)

□ (21.07.2000, Cuma)

VERHEUGEN ÖZAL'IN RUHUNU MU TAŞIYOR ?

Bir **"Avrupalı'nın"** bizimle aynı ruhu, düşünceyi taşıması mümkün mü? Yoksa, tümüyle farklı dünyaların insanları mıyız?

Dünkü gazeteler Avrupa Birliği'nin(AB'nin) gizli belgesini ele geçirmişlerdi.

İşte Akşam Gazetesi'nin anabasklıküstü(sürmanşet) haberi: "AKŞAM, AB Komiseri Verheugen'in Ankara'da hükümetin önüne koyduğu 'el yakan' şok dosyayı ele geçirdi"

Haberin devamında, AB'nin **"genişlemeden sorumlu Komiseri"(!)** Günter Verheugen'in **"istekleri"** sıralanıyordu:

- 1- **Kürtçe** yayınlara ve TV'ye izin verilmeli.
- 2- **MGK kaldırılmalı** veya Genel Sekreter sivil olmalı.
- 3- **İşkenceyi önlemek** için yeni yasalar çıkarılmalı.
- 4- **Partiler kapatılmamalı**. Seçim sistemi değişmeli.
- 5- **İdam** cezası süratle kaldırılmalı.(Bakınız, 18.07.2000 tarihli Akşam Gazetesi)

Bu isteklerin(belki de kendisine göre **"emir"**lerin) özellikle ilk ikisi üzerinde durmak istiyorum.

"Kürtçe yayınlara ve TV'ye izin verilmesi" ve "Milli Güvenlik Kurulu'nun kaldırılması" istekleri yeni değil.

Yıllar önce de bu istekleri rahmetli **Turgut Özal**'dan duymuştuk. Şimdi ise, kapısında beklediğimiz Avrupa Birliği'nin **"Komiseri"** dikte ettiriyor.

Vaktiyle Kürtçe tartışmaları "müzik kasetlerinin serbestliği" bazında yapılıyor ve serbest bırakılmasının Kürtçe'ye olan ilgi ve tartışmayı azaltacağı ileri sürülüyordu. Bu düşüncenin **"devlet düzeyindeki savunucusu"** olan Turgut Özal, Milli Güvenlik Kurulu'nun da kaldırılmasını **"en ateşli dönemlerde"** bile söylemekten çekinmiyordu.

1991'deki **Körfez Savaşı** sırasında Özal şunları söylüyordu:

"MGK kaldırılmalı, yerine **'Askerî Teknik Üst Danışma Kurulu'** kurulmalı. Bu Kurulun başkanı Genelkurmay Başkanı olmalı... Öte yanda ise, sivil Cumhurbaşkanı başkanlığında, **tümüyle sivillerin katılacağı** bir

‘Güvenlik Kurulu’ oluşturulmalı. Askerî Teknik Üst Danışma Kurulu, askerî konularda teknik danışmanlık görevi yapmalı. Cumhurbaşkanı başkanlığındaki esas kurul, gerekli gördüğü durumlarda toplantıya Genelkurmay Başkanı’nı çağırmalı.” (Bakınız, **“Körfez Savaşı ve Özal Diplomasisi”**, Hulki Cevizoğlu, Form Yayınları, İstanbul, 1991, s.266)

Turgut Özal’ın yaklaşık 10 yıl önce söylediği bu sözlerin bugün **“AB Komiseri”** Verheugen tarafından söyleniyor olması çok dikkat çekici !...

“GÜVENLİK VE HUZUR SEMPOZYUMU”

Avrupalılar **“akıllarına eseni”**(daha doğrusu **“ağızlarına geleni”**) bize öneri diye sokuşturmaya çalışıyorlar.

AB’nin yeni dönem başkanı, Fransa’nın Ankara Büyükelçisi **Bernard Garcia** da, **“azınlıklar”(!)** konusunda **“Fransa Modeli”(!)** önermiş. Diyor ki, **“Bizde herkes Fransız yurttaşıdır.”**

E peki **“bizde de herkes Türk vatandaşı değil mi?”**

Mösyö, Türkiye’ye çok Fransız kaldığı için ağzına geleni söylemiş...

27-29 Mart 2000 tarihlerinde, Fırat Üniversitesi Rektörü **Prof. Eyüp İspir** öncülüğünde bir uluslararası **“Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu”** düzenlenmişti.

Bu sempozyumun 1133 sayfa tutan Bildiriler kitabını bulup okumanızı öneririm, iş işten geçmeden.

Özellikle bürokratlara ve halka karşı **“Kolay hedefler ve ucuz kahramanlıklar şovu”** yapan bazı Bakanlarımızın Avrupalı Komiserlere(!) karşı tavrı almaları için çok yararlı bir eser.

□ (19.07.2000, Çarşamba)

DEMİREL'İ ARAYAN SAKINCALI(!)

Türkiye'nin 9. Cumhurbaşkanı **Süleyman Demirel** 16 Mayıs(2000) Salı akşamından itibaren artık Güniz Sokak'taki evinde.

7 yıllık cumhurbaşkanlığı süresini dolduran bir "**sivil**" cumhurbaşkanı olarak, görevi bir başka "**sivil**" cumhurbaşkanı **Ahmet Sezer**'e devretti.

Süleyman Demirel yaklaşık 40 yıllık politik yaşamı içinde çok farklı yerlerden geçti. **Gitti, geldi; gitti, geldi; gitti, geldi...** (Şimdi yeniden gitti, bu kez geri gelecek mi diye herkes merakla bekliyor.)

Kimi zaman Demirel ile görüşmek bile "**çok sakıncalı**" sayıldı, görüşenler gizli ya da açık biçimde cezalandırıldı, dışlandı, tecrit edilmeye çalışıldı.

Demirel bugün Güniz Sokak'ta ve kendisiyle görüşmekte hiçbir sakınca yok.

Ancak Türk politika tarihinde yer aldığı için, geçmişten bir örnek vermek istiyorum.

Emekli general ve eski Devlet Bakanı Orhan Kilercioğlu'nun yeni bir kitabı yayınlandı: "**Düşler ve Gerçekler**"

TELEFON DİNLEME LİSTESİ....

Kilercioğlu İtalya'da **NATO Avrupa Müttefik Kuvvetler Karargahında Plan Subayı** ve **NATO Güney Kanadı İstihbarat Başkanı** olarak 4 yıl Türkiye'yi temsil etti.

Bu görevi sırasında karşılaştığı ve "**Hayatımın yönünü değiştiren haber**" başlığı ile kitabına koyduğu Demirel'li anısını şöyle anlatıyor:

"Günler öyle hızla geçiyordu ki, 1984 yılının ayları devam ederken Konsey Üyesi Org. Sedat Celasun, Tunus'tan Türkiye'ye dönüyordu. Onu Roma havaalanında, sefaretle birlikte karşılayacaktım.(...) İşte bu sırada, bana önemli bir konu intikal ettirildi. Konu, **benim Sayın Demirel'i telefonla aramamla ilgili iddia** idi. Bana ileildiği şekliyle bu bilgi, Konsey'in bir sabah oturumunda Konsey Başkanı olan **Kenan Evren'e**

iletilmiş. **Telefon dinleme listesi** diğerk bir orgeneral tarafından kendisine verildiğinde, 'Efendim bakın Kilercioğlu da, Süleyman Bey'i arayanlar arasında' denmiş. Bunun üzerine Kenan Paşa, 'Kilercioğlu'nu hemen resen emekli edin' talimatını vermiş. Fakat, bir Sayın Konsey Üyesi 'Efendim Orhan aramamıştır, bunda bir yanlışlık olabilir. Araştırma yaptıralım, ondan sonra gerekeni yaparız' diyerek zaman kazanmak gayretinde bulunmuş."

Bu olaydan sonra Orhan Kilercioğlu, bizzat kendisi Demirel'i arayanın kim olduğunu araştırmaya başlamış.

Sonuçta **"Orhan Kiverlioğlu"** diye bir adla karşılaşılıyor. Yıllar sonra da kendisine bu komik, bu acıklı ve bu anlamlı(!) durumu anlatıyor.

Orhan Kilercioğlu kitabında bu durumu şöyle yorumluyor:

"Bana göre olay çok düşündürücüydü. Bu gibi neticelerle karşılaşan herhalde sadece ben değilim. Toplumumuza bakın, yüzlerce benzer olayla karşılaşsınız. Ama neden? Demokratik kaideleri, insan temel hak ve hürriyetlerini ihlal etmek veya kısıtlamak niye?"

Emekli General, eski Bakan Kilercioğlu, bugün Demirel için, "Sayın Demirel tecrübe dolu bir liderdir. Türkiye onun kıymetini bilmelidir. Sonra çok arar ve arayacaktır da" diyor.

GALATASARAY'I KUTLUYORUZ

Yaklaşık **100 yıl önce** kurulan Galatasaray futbol takımı, yaklaşık **50 yıllık geçmişi olan UEFA kupasını**, final maçında İngiliz Arsenal takımını penaltılarla 4-1 yenerek kazandı.

Türkiye futbol, politika, sanat, kültür ve daha ne varsa her türlü tarihinde yaşanmamış bir mutluluğu yaşattıkları için başta Teknik Direktör **Fatih Terim** olmak üzere tüm futbolcuları yürekten kutluyorum.

❑ (19.05.2000, Cuma)

KİM 500 MİLYAR İSTER ?

Show TV'de haftanın iki günü "Kim 500 Milyar İster?" adlı genel kültür yarışması yapılıyor.

Türkiye gündeminde ise **"Faili meçhul cinayetler"** olarak tarihe geçen suikastlerin faillerinin birer birer yakalanması yer alıyor.

Ancak, soruşturmalar tamamlanmadığı ve tam kapsamlı bir açıklama yapılmadığı için bilinmeyenler var.

İşte sizlere Türkiye'nin son gündemine uygun "Kim 500 Milyar İster?" soruları:

Soru: Uğur Mumcu ve A.Taner Kışlalı suikastlerinde kullanılan bombaların, son günlerde ele geçirilen bombalarla aynı olduğu, silahların seri numaralarının birbirini izlediği ve bunların büyük ihtimalle İran'dan geldiği açıklandı. TV'ler, silahların ABD üretimi olduğunu ve NATO'da kullanıldığını belirttiler. Bu nasıl oluyor?

a- İran bir NATO ülkesidir, silahları ABD ve NATO kaynaklarından "yasal biçimde" almıştır.

b- İran NATO üyesi olmadığı için bu suikast silahlarını biryerlerden "çalmıştır." Amaç, yakalanma durumunda suçu başkasına atmaktır.

c- ABD (daha önce Yarbay Oliver North skandalında ortaya çıktığı gibi) İran'a "gizli silah satışı" yapmıştır.

d- Hiçbiri.

Soru: Bazı TV haberlerinde parçalanan bombanın üzerindeki "parmak izi"nden söz edilebiliyor. Televizyonlar "gerçeklerden" ayrı bir dünya mı yaratıyorlar?

a- Pek çok olayda "bütünlüğü bozulmamış" kanıtların üzerinden parmak izi bulunamıyor. Paramparça olmuş bir bombada "parmak izi" kalmaz.

b- Evet, istenirse iz bulunabilir

c- TV muhabirleri her olaya koştuğu için, uzmanlaşmıyor, hata yapıyor.

d- TV'ler doğru söylüyor, izleyenler anlayamıyor.

Soru: İçişleri Bakanı Sadettin Tantan Türkiye’de ilk kez duyulan bir kavramdan söz etti. Gazetelerin bile farklı farklı yazdıkları “nüfus casusluğu” nedir?

a- Sözü edilen kavram “nüfus” değil, “nüfuz” yani “güç”tür.

b- Nüfus casusluğu, (Hürriyet’in açıkladığı şekilde) “Bir ülkeye yerleştirilen ve yıllar boyu uyutulup, o ülkenin nüfusuna ve toplumsal-ekonomik çevresine iyice karıştıktan sonra uyandırılan casuslardır.

c- Bir başka ülkenin nüfusu hakkında bilgi toplayan casuslardır.

d- Bir başka ülkenin nüfusunu çalan(örneğin, beyin göçüne neden olan) casuslardır.

Soru: İçişleri Bakanı Tantan, özellikle genç gazetecilerin arşiv karıştırmamalarını eleştirdi. (Aslında, “Araştırmadan, boş boş sorular sormayın” demeye getirdi.) Bakanın bu sözünden ne anlaşılıyor?

a- Gazeteciler, hazır bilgiye konmak istiyor, araştırma yapmıyorlar.

b- Gazeteciler gibi politikacılar ve polisler(tüm güvenlik güçleri) geçmişteki soruşturmalar sırasında ellerinde bulunan arşiv bilgilerinden yararlanmamışlardır.

c- Söz konusu yetkililer arşive bakmışlar ama özellikle bu bilgilerin üzerine gitmemişlerdir.

d- Bakan, doğrudan onları eleştirmek yerine, gazeteciler üzerinden eski soruşturmacılara ve hükümet üyelerine “Kızım sana söylüyorum” politikasıyla mesajı vermiştir.

Yüzde 50 joker hakkınızı kullanabilir, seyircilere ya da bir arkadaşınıza sorabilirsiniz, ama politikacılara(hele geçmiştekilere) sormayın.

Onların bilmediği kesin.

Bırakın herkes onları “iş yapmış” sansın !..

□ (17.05.2000, Çarşamba)

SİYASİ SAKATLIK

Bugün(10 Mayıs 2000) "**Sakatlar Haftası**" başlıyor.

Körler Federasyonu'nun bize gönderdiği bilgilere göre, "**Türk toplumunun yüzde 10'u özürliülerden oluşuyormuş.**"

Türk dilinde "sakatlık" üzerine söylenmiş çok söz var.

Özellikle gençler arasında en yaygın olanı "**Bir sakata gelmeyelim**" sözü.

Bu sözü **günümüzün siyasileri** de sıkça kullanıyorlar... Kullanıyorlar çünkü, "**sık sık sakata geliyorlar.**"

Bunun en son örneği, **MHP'li Devlet Bakanı Sadi Somuncuoğlu'nun bakanlıktan azledilmesi** olayı.

Türkiye'nin 10. Cumhurbaşkanını belirleyecek seçimlerde (Partisinin kararına karşı çıkarak) cumhurbaşkanlığına aday olan Somuncuoğlu, önce TBMM bahçesinde (yine MHP'li milletvekilleri tarafından) şiddetle engelleniyor; sonra da "**siyasi sakata geliyor**" ve bakanlıktan azlediliyor.

10. IŞIK: "TÖRECİLİK !"

İki gün önce gerçekleşen bu olayı yorumlayanlar, MHP'nin duayeninin "**Töre'ye kurban gittiğini**" söylüyorlar.

Bu haberi duyunca MHP'nin temel ilkesi olan "**9 Işık**"ı yeniden okudum. 9 ilke arasında "**Törecilik**" yoktu !

Töre'nin ötesinde, Sayın Somuncuoğlu'nun bakanlıktan alınmasında, "**bakanlığı ile ilgili yaptığı bir işlem**" gerekçe gösterilmiyordu.

Ne ilginçtir ki, Türkiye'de bir bakan, yaptığı görevin dışında bir gerekçeyle, parti içi çekişme nedeniyle bakanlıktan alınıyordu. Üstelik bu "**azilnameye**" MHP'li Başbakan Yardımcısı(Parti Genel Başkanı) Devlet Bahçeli'nin yanı sıra bir Başbakan(Bülent Ecevit) ve bir Cumhurbaşkanı da (Süleyman Demirel) imza atıyordu !

SORUNLAR VE İSTEKLER

Yine, bugün başlayan **Sakatlar Haftası**'na ve özürliülerimizin sorunlarına dönelim.

Körler Federasyonu, ilgililerin dikkatine sunulması gereken sorunlar ve istekleri şöyle sıralıyor:

-Ülkemizde yaşamın pek çok alanında özürlüler, katı ayrımcı uygulamalara tabi tutulmakta; ikinci hatta çoğu zaman **üçüncü sınıf vatandaş konumuna itilmektedirler**. Toplumsal yaşam, bütünü ile özürlü olmayanların gereksinimlerine göre düzenlenmiş, özürlüler âdetâ unutulmuşlardır.

-**Çoğu meslekler ve okullar özürlülere kapalıdır**. Kalifiye olamayan özürlü emeği doğal olarak işgücü piyasasında yer bulamamaktadır. Bu yüzden özürlüler arasında işsizlik oranı yüzde 99 dolayındadır.

-**Kentlerimiz, caddelerimiz, sokaklarımız, yapılarımız, toplu taşıma araçlarımız** özürlüler hesaba katılmadan yapıldıkları için binbir çeşit **engel, tehlike ve tuzakla doludur**.

-Genel olarak ilkel, bayağı ve gelgeç sonuçlar doğuran **acıma duygusu** çok gelişmiş; fakat toplumsal sorumluluk ve toplumsal vicdan güdük kalmıştır. Halk arasında yaygın olan yanlış değer yargıları özürlülerin horlanmasına ve dışlanmasına yol açmaktadır.

-Bütün bu nedenlere bizler ayrımcılığa karşı demokratik, kapsamlı ve bütünlüklü bir **Özürlüler Yasası**'nın ivedilikle çıkarılmasını istiyoruz.

Özürlü yurttaşlarımızın kendi sivil toplum örgütleri aracılığı ile dile getirdiği sorunların çözülmesini bekliyorum. Hem hükümetten hem de belediyelerden.

Sorunların çözümünün "sakata gelmemesini" diliyorum.

□ (10.05.2000, Çarşamba)

SAĞ-SOL, PENALTI GOLI

Önümüzde iki önemli konu var:

Birincisi cumhurbaşkanlığı seçimi; ikincisi Galatasaray'ın İngiltere'de yapacağı UEFA yarı final son maçı.

Gündemdeki her iki konuyla ilgili olarak taraflar birbirlerine gol atmaya çalışıyor.

Vaktiyle gençler arasında bir slogan vardı. Birbirini şaşırtmaya çalışan, yapacağının tersini gösterip karşısındakini kandırmaya çalışan insanların durumunu özetleyen bir slogan: **Sağ-sol, penaltı gol!**

10. CUMHURBAŞKANI KİM OLACAK?

Önce. 10. cumhurbaşkanının seçim sürecini ele alalım.

Yürürlükteki 1982 Anayasası'na göre Türkiye 10. cumhurbaşkanını seçecek. Bugünlerde kimin seçileceği, adayın hangi partiden olacağı tartışma konusu. Kimileri gönlünden geçeni gizliyor, kimileri rakip adayın şansını yok etmek için **gizli senaryolar** uyguluyor.

Daha önce yapılacağı açıklanan "**Liderler Zirvesi**" erteleniyor (belki de iptal ediliyor). Koalisyon hükümetini oluşturan üç partinin genel başkanları görüşlerini dolaylı yollardan (basın aracılığıyla, grup toplantıları ile, adamlarını konuşturarak) açıklayarak birbirlerine "**örtülü mesajlar**" iletiyorlar.

Taraflar yeni cumhurbaşkanını "**tarif ediyor**" ama adını açıklamayarak "**başkasına söyletmeye**" çalışıyor.

Sağ gösterenler var, sol gösterenler var. Başbakan Ecevit'in önceki günkü yazılı açıklamasında belirtildiği gibi, **yaratılacak bir penaltıdan yenecek gol herkesi korkutuyor...**

Bu arada, yapılan tanımlara Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in uyduğunu söyleyenler ve Cem'in bu makama yakışacağını ileri sürenler var.

Kendi adıma söyleyeyim, Sayın **İsmail Cem** hangi başarısı ile Cumhurbaşkanlığı'na oturmaya hak kazandı, merak ediyorum. (Şimdi bu

sözlere kızacak olan Cem, kazara cumhurbaşkanı olursa bizi cezalandırmak için rakip programlara sıkça katılarak, bizi cezalandırabilir!!)

İlk akla gelen adaylar arasında (eğer liderler olmazsa) TBMM içinden **Âgâh Oktay Güner, Murat Sökmenoğlu, Yılmaz Karakoyunlu;** Meclis dışından **Hikmet Çetin, Erdal İnönü** gibi isimler sayılabilir. Bu isimleri artırmak mümkün. Yukarıda saydığım bu kişiler ya kültürleri ile, ya devlet deneyimleri ile öne çıkıyorlar. Hepsisi de karakter olarak kendilerini kamuoyuna kanıtlamış ve alanlarında başarılı olmuş insanlar.

ADAYLARI TV'DE CANLI YAYINDA GÖRELİM...

Anayasa gereği 16-26 Nisan tarihleri arasında adayların adları resmilik kazanacak.

Liderler ve kamuoyunda egemen olan görüş şu: "Cumhurbaşkanının kim olacağı önemli değil. Ülkeye hizmet edecek derecede bilgili, deneyimli, şaibesiz ve karakterli olmaları önemli."

Madem herkes böyle düşünüyor. Adaylar kesinleştikten sonra bir televizyonda canlı yayında (Ceviz Kabuğu olmasını dilerim) topluca halkın önüne çıkarak, bu özelliklerini sergilemeleri uygun olur.

Bunlara oy verecek milletvekilleri de son kez toplu bir değerlendirme yapma fırsatı yakalamış olur; halk da "içine sindirmiş olur."

Malum, son zamanlarda özellikle Sayın Ecevit yaptığı birçok davranıştan sonra "içime sinmedi" diyor. Bu kez herkesin içine sinecek tek bir adaya indirgeme yapılmış olur.

SPOR BAZEN DÜŞMANLIK EKER !

Türkiye'nin gündemindeki ikinci konu, Galatasaray'ın Leeds United takımı ile İngiltere'de yapacağı UEFA kupası yarı final son maçı. Aslında bu konu, ülke gündemini de aşip, uluslararası boyuta taşan bir sorun.

Spor halklar arasında dostluk kurar, deniyordu. Beceriksiz, basiretsiz yöneticiler elinde ise spor halklar arasında düşmanlık tohumu oluyor.

İstanbul'daki maç öncesi 2 İngiliz taraftarın bıçaklanıp öldürülmesindeki gaflete kimse sahip çıkmıyor. Ama bugün yetkililer, İngiltere'yi kastederek, "Güvenliği sağlamak o ülkenin görevidir" diyor. Sanki biz bunu yapmışız gibi...

Kendi günahımızı unutturmaya çalışarak, aklımızca başkalarını suçluyoruz. Akıllıyız ya, sağ-sol, penaltı gol yapacağız!

Türkiye bazı konularda ilerlediğini zannediyor ama, yürüme bandı üzerindeki insan gibi olduğu yerde duruyor. Adımlar atıyor, yürüyor. Ama ilerlemiyor.

□ (12.04.2000, Çarşamba)

HÜZÜN VE KUDRET MESLEĞİ

Cumhurbaşkanlığına adaylığını koyan ANAP milletvekili **Âgâh Oktay Güner**, politikayı "**hüzün ve kudret mesleği**" olarak tanımlıyor.

Bu tanımlamayı başlık olarak alan iki ciltlik kitabı da bulunuyor.

Bu yazının yazıldığı dakikalarda, Başbakan Bülent Ecevit parti genel başkanları ile görüşmelerini tamamlamış, televizyonlardan canlı olarak yayınlanan çok kısa basın açıklamasını da yapmıştı.

Aslında buna **basın açıklamaması** da denebilir.

Çünkü, bu açıklamadan ortaya hiçbir bilgi çıkmadı. Ecevit ve diğer parti genel başkanları, Türkiye'nin 10. Cumhurbaşkanı için "ortak aday" açıklamayı yarına bıraktılar.

Şu anda kendi özgür iradeleri ile ortaya çıkmış iki aday var. ANAP milletvekili **Âgâh Oktay Güner** ile DSP milletvekili **Mail Büyükerman**... Her ikisi de TBMM'ne resmi başvurularını yaptılar ve basına deklare ettiler.

Cumhurbaşkanında aranan nitelikler ne?

Bunlar, Sayın Ecevit'e göre farklı, halka göre farklı, adayların ve milletvekillerinin görüşüne göre farklı.

Herkes kendine göre bir cumhurbaşkanı arıyor.

Sanki herkes kendisine özel bir cumhurbaşkanı seçiyor!..

Ancak geçmişe de bakınca görüyoruz ki, başbakanlar "**kendilerine sorun çıkarmayacak**" bir cumhurbaşkanı istiyorlar.

Cumhurbaşkanının niteliklerini kamuoyuna açıklarken böyle bir kavramdan asla söz etmiyorlar. Ama istenen bu.

Halk da zannediyor ki, liderler gerçekten "**yabancı dil**" bilen, "**yurtdışında Türkiye'yi çok iyi temsil**" edebilecek, "**kültürlü**", "**ekonomiden anlayan**" ve daha nice üstün özellikleri olan birisini arıyorlar.

Tabii ki bu özellikler bir cumhurbaşkanında olmalı. (Başbakanda olmamalı mı?)

Ama, asıl kavga ve belirsizliğin "**güç paylaşımında**" olduğunu düşünüyorum. Bu kavram, "**benim yetki alanıma müdahale etme**" biçiminde ifade edilebilir.

Yani istedikleri cumhurbaşkanı, bir anlamda onlara dokunmayacak, yetkilerini kısıtlamayacak, kendilerinin önüne geçmeyecek, prestijlerini gölgelemeyecek bir insan.

Âgâh Oktay Güner'in dediği gibi, politikayı bir "hüzün mesleğine" dönüştürmemek, tersine "kudret mesleği" olarak sürdürmek istiyorlar.

Şu anda kudret parti genel başkanlarında. (En azından öyle sanılıyor)
İki hafta sonra cumhurbaşkanında olacak.

Cumhurbaşkanı adayını açıklamayarak, akıllarından geçen olası isimler üzerindeki "görünmeyen baskıyı" artırıyorlar.

Bu bir "görünmeyen pazarlıktır."

Arkasında genel başkanların oy desteğini görmek isteyen potansiyel cumhurbaşkanları adayları da, açık ya da gizli temaslarında (havayı yoklamalarında) "gizli bir boyun eğme havası" verecekler.

Kim, daha çok bu havayı verebilirse, genel başkanlar da bu izlenimi bırakabilirse, onun yolu daha çok açılacak.

Parti başkanları aslında kendilerini oyluyorlar.

Cumhurbaşkanlığına kendiliğinden adaylığını koyan iki kişiden diğeri, DSP milletvekili **Mail Büyükerman, Birinci Otuz** adlı kitabında bakınız ne diyor:

"Brütüs ve Brütüsler senelerce Sezarların hayranı olursunuz. Şımartırsınız, hürriyeti değil onun eteğinde nasıpdar olmayı düşünürsünüz. Diktatörler sizin omuzlarınızda belirir, alkışlarınız arasında hürriyeti katlederler.(...) Fakat bir gün gelir Sezarların hükmü dolar.(...)"

Giden Sezar'sa, kalan sizsiniz ve aldatılan aynı kitledir."

Bugün Çankaya'ya kendilerine uygun aday arayanların, yarın neyle karşılaşacakları hiç belli olmaz.

Tarih, hep yamaçtaki insanların tarihi olmuştur.

□ (23.04.2000, Pazar)

HÜZÜN MEVSİMİ BAŞLADI

Dün (25 Nisan 2000) 5 partinin genel başkanı biraraya gelerek, Anayasa Mahkemesi Başkanı **Ahmet Necdet Sezer**'i cumhurbaşkanlığına aday gösterdiler.

İktidardaki DSP, MHP ve ANAP ile muhalefetteki FP ve DYP'nin genel başkanlarının TBMM'de düzenledikleri ortak basın toplantısı ve **"ortak imza töreni"** çok sayıdaki televizyon kanalından canlı olarak yayınlandı.

Milyonlarca televizyon izleyicisi gibi cumhurbaşkanlığının diğer adayları da meclisteki odalarında bu görüntüleri izlediler.

Ahmet Necdet Sezer'in cumhurbaşkanı olmasına yönelik 5 parti başkanının bu girişimi ile pek çok politikacı için **"hüzün mevsimi"** de başlamış oldu.

Politikanın bir **"hüzün ve kudret mesleği"** olduğunu kitaplarına yazan, Köşk'ün diğer adayı Âgâh Oktay Güner o anda neler düşündü merak ediyorum. Tabii diğer adaylar da...

SEZER SEÇİLEMEZSE NE OLACAK ?

Anayasa Mahkemesi Başkanı'nın 5 lider tarafından Çankaya Köşküne aday gösterilme girişimi ile tartışmalar yeni boyutlar kazandı.

Dün başkent kulislerinde Necdet Sezer'in **hemen istifa** etmesi gerektiği vurgulanıyordu.

Çünkü, Sezer'in başında bulunduğu mahkeme, **parti kapatma davalarına** bakıyor, **Yüce Divan** sıfatıyla milletvekillerini, bakanları ve başbakanları yargılayabiliyor, **TBMM'nin kararlarının Anayasa'ya uygunluğunu** denetliyor.

Bu şartlar dikkate alındığında, ortaya ciddi bir soru çıkıyor:

"Necdet Sezer, seçilemezse ne olacak?"

Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na yeniden dönebilecek mi?

Beş siyasi partinin genel başkanı tarafından ortak mutabakatla politikanın içine çekilen (Cumhurbaşkanı olursa, politikayla ilgisi olmayacak) Sayın Sezer, seçilemeyip mahkeme başkanlığına yeniden dönerse **"tarafsızlığı"** ne olacak? (Oylamalar sırasında da az oy olursa kendiliğinden çekilme durumu olabilir.)

Bu beş liderle ilgili önüne Yüce Divan'lık bir konu gelirse tavrı ne olacak? (ANAP Başkanı Mesut Yılmaz hakkında Meclis'te bekleyen dosyalar var.)

Bu beş partiden biri ile ilgili önüne kapatma davası gelirse tavrı ne olacak? (Ki, şu anda Fazilet Partisi'nin kapatılma davası zaten önlerinde duruyor.)

Bugüne kadar tarafsız kaldığı ileri sürülen cumhurbaşkanı adayı Sezer'in mahkeme başkanlığından hemen istifa etmesi tüm bu kuşkuları ve tartışmaları sona erdirecektir.

Bu da demek oluyor ki, Sayın Sezer dönüşü olmayan bir yola girmiş, adaylığının resmîlik kazanması ile Anayasa Mahkemesi ile bağlantısını koparmıştır.

Hukuk açısından olması gereken de budur.

Bu arada, şu noktayı da vurgulamak ve Bülent Ecevit'in niyetinin ne olduğunu anlamak zorunludur.

Sayın Ecevit, ilk günlerdeki açıklamasında **“Yabancı dil bilen, yurtdışı ve devlet deneyimi olan”** bir aday tanımlaması yapmıştı.

Bu açıklamaya inananlar da daha önce Dışişleri Bakanlığı yapmış, devlet yönetiminde bulunmuş isimleri sıralamışlardı.

Demek ki, Sayın Ecevit'in **“tanımladığı”** cumhurbaşkanı adayı Sayın Necdet Sezer imiş!

Politikacıların deyişiyle **“ne tanımlama ama!..”**

Kendisini bu tanımın içine oturtanlar başta olmak üzere pek çok politikacının hüznün mevsimi nasıl sonuçlanacak bakalım?..

□ (26.04.2000, Çarşamba)

İMİZALAR YİNE BOŞ ÇIKTI

Dün cumhurbaşkanlığı seçiminin ilk tur oylaması yapıldı.

Haberlerde ayrıntılarını okuyacağınız gibi, 10 aday içinde ilk dört şöyle sıralandı:

Ahmet Necdet Sezer (Beş liderin adayı, Anayasa Mahkemesi Bşk.): 281 oy

Nevzat Yalçıntaş (FP Milletvekili): 61 oy

Sadi Somuncuoğlu (MHP Milletvekili, Devlet Bakacısı): 58 oy

Yıldırım Akbulut (ANAP Milletvekili, TBMM Bşk.): 56 oy

İlk turda cumhurbaşkanı seçilebilmek için Anayasa'nın istediği oy 367 idi.

Televizyonlardan izlediğiniz gibi yorumcular, 2. ya da 3. turda Ahmet Necdet Sezer'in cumhurbaşkanı seçileceği tahminlerinde bulunuyorlar.

Bazı parti genel başkanlarının tahminine göre, Sayın Sezer ilk turda seçilecekti. Oysa, Necdet Sezer ilk turda seçilebilmek için gerekli oydan 86 oy daha az aldı.

Bu sonuçlara bakarak tahminde bulunanlar hep aynı bakış açısını sergiliyorlar.

Biz farklı bir yönden değerlendirelim.

HANGİ LİDER OY BOZANLIK ETTİ?

5+5 oylamasında olduğu gibi, milletvekilleri yine genel başkanlarının isteği doğrultusunda oy kullanmadı.

Cumhuriyet tarihinde ilk kez 5 partinin genel başkanı, televizyonlardan canlı olarak yayınlanan bir törenle "ortak mutabakat metni" imzalamışlar ve Anayasa Mahkemesi Başkanı Ahmet Necdet Sezer'i ortak aday göstermişlerdi.

Bu beş partinin toplam oyu 538 ediyor.

Meclis içinden aday olanların sayısı olan 9'u düşersek toplam 529 oy oluyor.

"Genel başkanlar demokrasisine" (!) göre, Necdet Sezer'in ilk turda 529 oy alması gerekirdi.

Oysa Sayın Sezer, bu açıdan bakınca 248 oy eksik almış oldu.

Bu da gösteriyor ki, milletvekilleri 5+5'de olduğu gibi yine genel başkanlara boyun eğmediler.

Büyük oranda genel başkanlarına biat edenler 136 milletvekili ile DSP, 127 milletvekili ile MHP oldu.

Peki, **Beşli Mutabakata** imza koyan diğer üç partinin (ANAP, FP ve DYP) genel başkanları niçin sözlerini dinletemediler? Ya da, niçin söz veriyormuş gibi yapıp, daha önce Sayın Demirel'e yaptıkları gibi, imzalarına sahip çıkmadılar?

Bir başka ihtimal de, genel başkanların imzalarına sahip çıkmaları, ancak milletvekillerini el altından serbest bırakmaları durumu. Eğer gerçek buysa, niçin kamuoyu önünde böyle bir oyun sergilendi?..

Cumhurbaşkanlığı seçiminin ilk tur oylama sonuçlarına bir başka açıdan daha bakalım.

Milletvekillerine **blok halde söz dinleten** DSP ve MHP'nin toplam 263 oyu var. Ortak aday Necdet Sezer'e 281 oy çıktı. Demek ki, bu iki partiden hiç fire olumamış olsa Sayın Sezer diğer partilerden sadece 18 oy almış oluyor. Bu iki partinin genel başkanına rağmen aday olan Sayın Somuncuoğlu ile Sayın Aygün'ü de düşersek (Mail Büyükerman DSP'den istifa ettiği için onu hesaba kattık) Necdet Sezer 20 oy almış oluyor.

Aslında bu kritik ve üzerinde çok durulması gereken bir durum.

Yalnızca iki parti (DSP ve MHP) sözünde durmuş, diğerleri durmamış oluyor. Yani **beş liderin imzası yine boş çıkmış oluyor**.

Meclis Başkanı Yıldırım Akbulut'un aldığı 56 oy ve partisi tarafından şiddetle dışlanan Devlet Bakanı, MHP Milletvekili Sadi Somuncuoğlu'nun 58 oy alması ise ayrı bir inceleme konusu.

MHP yönetimi yaptığı basın toplantısında, "**Somuncuoğlu'nun birinci tur oylamada alacağı oy sayısı provokasyon olayının boyutunu belirleyecek, bu oyunun aktörlerinin sayısını ortaya koyacak**" demişti.

58 oy acaba neyi ortaya koydu?

□ (28.04.2000, Cuma)

367 OY: YANLIŞ HESAP

Cumhurbaşkanlığı oylamalarının ikinci turu yarın (1 Mayıs 2000) yapılacaktır.

Üç gün önce yapılan ilk turda olduğu gibi, ikinci tur oylamada da cumhurbaşkanı olabilmek için 367 oy aranıyor.

Peki adaylardan biri (örneğin, en şanslı görülen Anayasa Mahkemesi Başkanı A. Necdet Sezer) 363 oy alırsa ne olacak? Bu mantığa göre, seçilmemiş sayılacaktır.

Oysa bu **yanlış hesap**.

Anayasaya göre birinci ve ikinci tur oylamalarda cumhurbaşkanı seçilebilmek için yeterli oy sayısı 367 değil, 363 olmalı.

Bugüne kadar bu durumla karşılaşmadığı için kimse farkına varmadı ve "sorun" olmadı.

Türkiye'nin genel alışkanlığı olduğu üzere, pek çok sorun, ancak onunla yüz yüze gelince çözüm arayışına giriliyor. Buna "Türkiye'nin yanlışlık töresi" denebilir.

ANAYASA NE DİYOR?

İlk iki tur oylamada gerekli olduğu "**kabul edilen**" 367 oy şartı nerede var?..

Anayasa'da açıkça "367 oy şartı" yok.

Peki ne var?

"**Üye tam sayısının üçte iki çoğunluk oyu**" diyor. (Anayasa'nın 102. maddesinin 3. fıkrası aynen şöyle: "En az üçer gün ara ile yapılacak oylamaların ilk ikisinde üye tam sayısının üçte iki çoğunluk oyu sağlanamazsa üçüncü oylamaya geçilir, üçüncü oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğunu sağlayan aday Cumhurbaşkanı seçilmiş olur. Bu oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu sağlanamadığı takdirde üçüncü oylamada en çok oy almış bulunan iki aday arasında dördüncü oylama yapılır, bu oylamada da üye tam sayısının salt çoğunluğu ile Cumhurbaşkanı seçilemediği takdirde derhal Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimleri yenilenir.")

PEKİ BU NE DEMEK?

Şu demek: Bugün TBMM'nin üye tam sayısı 550 değil, 544. Altı milletvekilliği boş. **Mevcut 544 milletvekilinin üçte ikisi 362.6 yani 363 ediyor.**

Bir başka deyişle Anayasa'nın aradığı "üye tam sayısının üçte ikisi" 363 ediyor.

Seçimlerin ikinci turunda (yarın) 363'ü bulan cumhurbaşkanı olur!..

ANAYASAL SAYI 276 DEĞİL, 273

Gelelim üçüncü ve dördüncü tur oylamalarda gerekli olan **"Anayasal sayıya"**.

Son iki turda gerekli **"Anayasal sayı"** da herkesin kabul ettiğinin tersine **276 değil, üç eksiği ile 273'dir.**

Anayasa'nın ilgili maddesi (yukarıda da tam metni verdik) son iki tur için ne diyor?

"Üye tam sayısının salt çoğunluğu" diyor.

Bugün üye tam sayısı 544 olduğuna göre, bunun yarısı 272, yarıdan bir fazlası ise 273 olur...

Demek ki üçüncü turda aranması gereken sayı 276 değil, 273.

Peki niçin bu **"yanlış hesap"** ortada dolaşıyor? Bizim verdiğimiz bu oyları bulan çıkarsa mı tartışıp, çözüm arayacağız?

Sorun şurada. Tüm yasaların üzerindeki Anayasa böyle diyor ama, milletvekilleri böyle demiyor. Çünkü, **"tam sayı"** kavramını **"teorik"** olarak 550 kabul ediyorlar.

İşte yanlışlık burada. Bu yanlışlığı TBMM İçtüzüğü'ne koymuşlar, İçtüzüğü Anayasa'nın üzerine çıkarmışlar. Hukuken bu da yanlış!

"Tam Sayı"yı 550 olarak algılamakta devam ederseniz, ÖLMÜŞ MİLLETVEKİLİNİ -hiçbir yerde olmadığı biçimde- TEMSİL ETMİŞ, ÖLMÜŞ MİLLETVEKİLİ ADINA OY KULLANMIŞ OLURSUNUZ.

Bu da **"yanlışlık töresinin"** devamı demektir.

□ (30.04.2000, Pazar)

Cuma günü yapılan üçüncü tur oylamada Anayasa Mahkemesi Başkanı Sayın **Ahmet Necdet Sezer** Türkiye'nin 10. Cumhurbaşkanı seçildi.

Kendisini kutluyorum.

Aynı gün çok sayıdaki ulusal televizyon kanalı, çeşitli noktalardan canlı yayınlar yapıyordu. TBMM'nin genel kurul salonundan, TBMM bahçesinden, Anayasa Mahkemesi önünden ve yeni cumhurbaşkanının doğum yeri olan Afyon'dan.

Bu canlı bağlantılar arasında ilginç görüntüler de yansıyordu ekranlara.

Haberi sunan arkadaşlarımızın nedense "üzerinde durmadıkları"(belki de canlı yayın heyecanı ve hızı arasında farkedemedikleri) gelişmeler yaşandı.

Bunlardan birini anımsatmak istiyorum.

Televizyon ekranına önce Anayasa Mahkemesi'nde Ahmet Necdet Sezer'e "**Cumhurbaşkanlığı Mazbatas**" verilme töreni geldi.

Ülkemizin 10. cumhurbaşkanı Sezer, kısa bir konuşma yaptı ve habercilerin soru sormasını istemedi.

Sayın Sezer kısa konuşmasında, "**en temel görevini**" anlatırken, "**laikliğe gerekli özeni göstermekten**" ve "**laikliğe bağlı kalmaktan**"sözetti.

Canlı yayın kameraları bu konuşmanın hemen ardından Afyon'a döndü. Afyon Belediye Başkanlığı binasının önündeki coşkulu kalabalık slogan atıyordu:

"Ya Allah Bismillah, Allahü Ekber"

Ve ardından ekliyorlardı:

"En büyük Başkan bizim Başkan"

Peşpeşe gelen bu görüntüler ilginç bir kompozisyon oluşturdu. Afyon'da slogan atan kalabalığın kastettiği "**Başkan**" acaba Belediye Başkanı mı idi, yoksa Anayasa Mahkemesi Başkanı mı? Yani Cumhurbaşkanı mı?

YENİLİK TANRISI !

Politikanın konuşulduğu bu son günlerde, biraz geçmişe dönüp tarihe geçmiş politikacıların özlü düşüncelerinden örnekler vermek istiyorum.

Prusya Kralı **Büyük Friedrich**(1712-1786) Fransız eğitimi aldığı için Fransa ile ilgili düşünceler geliştirmişti:

- **Fransızları gerçekten mutlu kılmak istiyorsanız, her iki yılda bir yeni bir kral verin onlara. Bu ulusun tek tanrısı yeniliktir. Çünkü, sizin vereceğiniz hükümdar ne denli iyi ve yetkin olursa olsun, Fransız onda yine bir kusur, gülünç bir yan arayacak ve mutlaka bulacaktır.**

- **Tutkuya kapılmış bir hükümdar, tutkulu bir yurttaştan çok daha mutsuzdur.**

- **İnsanların tutkusunu makamlar ve yüksek görevler doyurur.**

Fransız İmparatoru **Napolyon**(1769-1821) ise, politika, iktidar ve toplum üzerine düşüncelerini şöyle ifade etmiş:

- **Para verme yerine insanların ortaya sürüldüğü bir oyundur politika.**

- Her devletin politikası, coğrafyasında saklıdır.

- **Saltanatının birinci yılında iyiliği ile büyük sevgi toplayan bir hükümdar, ikinci yıl kendisiyle alay edilmeye mahkum bir hükümdardır.**

- Beni sevmenizi değil, bana canla başla hizmet etmenizi istiyorum.

- **İnsanlar erdemleriyle değil, kusurlarıyla yönetilirler.**

- Aldandığınız zaman hiç yılmadan yola devam ediniz. Bu size hak verdirtecektir.

- **Yeni diş çıkaran bebeklere huysuzluk etmeyip oyalansınlar diye, diş kaşıyacak bir şeyler verilir ya hani; İşte o türden oyuncaklarla yönetilir insanlar.**

Zamanı geldikçe bu tür sözleri hatırlatmakta yarar olduğunu düşünüyorum.

□ (07.05.2000, Pazar)

“EN YAKINDAKİLERİN” TARİHİ...

TBMM’nde bugün cumhurbaşkanlığı seçimi için kritik bir oylama var.

Şimdiki Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel’e yeniden seçilme olanağı sağlayacak Anayasa değişikliği gerçekleşecek mi, gerçekleşmeyecek mi? Başkentteki siyasi çevreler nefesini tutmuş sonucu bekliyor.

Türkiye’nin cumhurbaşkanının kim olacağı merakla bekleniyor ama, ortada bir aday yok. (Kamer Genç’i yalnızca kendisi ciddiye aldığı için aday yok, sayılıyor.)

Başbakan Bülent Ecevit, ısrarla Demirel’in seçilmesi gerektiğini vurguluyor, bu yönde çabalıyor, açıklamalar yapıyor.

Demirel ise, “Ben ‘adayım’ demedim. Bu Meclis’in işidir” diyor.

Düne kadar durum böyleydi.

Dün “ilk kez resmi bir aday” çıktı.

“**Karnından konuşmayan**” ve birilerini konuşturmayan bir aday.

Fazilet Partisi Adıyaman Milletvekili **Dengir Mir Mehmet Fırat...**

Dün basın toplantısı yaparak adaylığını açıkladı:

“Türkiye’nin önünü açabilecek TBMM içinden bir aday üzerinde konsensüs oluşana kadar adayım.”

Basın toplantısında fazla bilgi vermeyen Dengir Mir Mehmet Fırat’ı aradım. Önce adını sordum.

“**Kürt kökenliyim**” dedi. Bu, Türkiye’yi “müstemleke ülkesi” olarak gören ve onlardan biri olmak için bazı siyasilerimizin çabaladığı Avrupa’lılara da bir yanıt olmalıydı.

TBMM içinden Kürt kökenli bir cumhurbaşkanı adayı...

NE DÜŞÜNÜYOR?

Hakkında kapatılma davası süren bir partiden (FP) cumhurbaşkanlığına adaylığını açıklayan Dengir Mir Mehmet Fırat’ı tanımak ve düşüncelerini öğrenmek için kısa bir röportaj yaptım.

Soru: Konsensüs oluşana kadar aday olduğunuzu açıklamanız, emanetçi adaylık mı oluyor?

Fırat: Hayır, emanetçi değilim... Bir araştırma yaptım. TBMM içinden yaş ve eğitim şartlarına uygun, cumhurbaşkanı olabilecek 461 milletvekili var. Anayasa, bunlardan birinin cumhurbaşkanı olmasını öngörüyor. Sayın Demirel'in değil.

Soru: Adaylığınızı açıklamadan önce genel başkanınız Recai Kutan'dan izin aldınız mı, ya da bilgi verdiniz mi? Yoksa onun için sürpriz mi oldu?

Fırat: Sayın Kutan'a söylemedim. İzin almak gibi bir durumun da antidemokratik olduğunu düşünüyorum.

Soru: Sayın Kutan, sizi de "acı kavun gibi yere sermesin!"

Fırat: Benim spor hayatım aktif değildi. El güreşini de bilmem.

Soru: Öylesine mi aday oldunuz, yoksa ciddi ciddi araştırma yapıp "Cumhurbaşkanı olursam şunları yapmalıyım" diye plan yaptınız mı?

Fırat: Evet... Bugün Türkiye'nin birinci önceliği olan "daha çok demokrasi" ve "insan haklarının derinleştirilmesi" konularında çalışacağım.

Soru: Açıklamanızdan sonra Sayın Demirel ya da yakınları aradı mı?

Fırat: Hayır. Bana kızmıştır. Çünkü, ben 26 yıl Demirel ile çalıştım. Eski AP'li ve DYP'liyim. Demirel benim liderimdi... Ancak, hatırlarsanız Köşk'te "Adamı doğduğuna pişman ederim" şeklindeki açıklamasına da ben cevap vermiştim. Bunun "TBMM'yi tehdit olduğunu, vatana ihanet sayılacağını" söylemiştim. Bunun üzerine aynı akşam Sayın Demirel, bu sözlerinin TBMM ve cumhurbaşkanlığı seçimleriyle ilgisi olmadığını açıkladı.

Politikada bir kural var. Vaktiyle çok ünlü bir politikacı bana şöyle demişti:

"En yakınındakine dikkat et !"

Bugün Demirel'le 26 yıl çalışan bir siyasi, ona karşı.

Geriye dönüp baktığımızda da siyaset tarihinin **"En yakındakilerin tarihi"** olduğunu görmüyor muyuz?

□ (29.03.2000, Çarşamba)

Çarşamba günü TBMM'deki Anayasa değişikliği oylamasının heyecanı tüm ülkeyi sarmıştı.

Türkiye'nin **"siyasi sistemini kökten etkileyecek"** önemdeki oylama Galatasaray'ın Avrupa kupası maçları kadar ilgi uyandırmıştı.

Bu heyecan fırtınası içinde gözlerden kaçan çok önemli bir olay yaşandı.

Olay o kadar gözlerden kaçtı ki, ertesi gün sadece Hürriyet Gazetesi'nde tek sütuna girebildi. Cuma günü de diğer gazetelere.

Oylama gününün gecesi İstanbul Çırağan Oteli'nde bir açık artırma vardı. Ancak, Ankara'daki kritik oylamalar nedeniyle katılım az olmuştu ve bu yüzden de ertelenmek zorunda kalmıştı.

Ev sahibi, ülkemizin 7. Cumhurbaşkanı **Kenan Evren** idi.

Açık artırmada da Sayın Evren'in **"som altından yapılma, üzeri pırlanta ve yakutla sıvanmış kılıcı"** satılıyordu!

Kılıç, eski cumhurbaşkanımıza görevi sırasında bir başka ülkenin başkanı (Katar Emiri) tarafından "hediye" edilmiş.

Biz, devlet adamlarına görevleri sırasında verilen hediyelerin devletin Hazine'sinde kaldığını, müzelere konduğunu ve saklandığını zannediyorduk.

Çünkü, bu tür gezilerde bizim cumhurbaşkanlarımız da karşı ülkenin liderine hediye verir ve bunun masrafı devletin Hazine'sinden karşılanırdı.

Yani, tüm dünyada kural şudur: Devlet başkanları cebinden para harcamaz; aldığı hediyeyi de cebine atamaz.

Şimdi konuyla ilgili haberi okuyalım:

"DEMİREL, EVREN'İN BALOSUNU VURDU- Kenan Evren Eğitim Kültür ve Doğayı Koruma Vakfı'nın Bahar Balosu, dün akşam Çırağan Sarayı'nda yapıldı. Baloya TBMM'deki Anayasa değişikliği oylaması yüzünden beklenen katılım olmadı. 7'nci Cumhurbaşkanı Kenan Evren, kendi himayesinde yapılan baloda gerçekleştirilecek ve **Evren'e Katar Emiri'nin 1985 yılında hediye ettiği 1 metre uzunluğunda som altın üzerine pırlanta ve yakut sıvama kılıcın satılacağı açık artırma katılımın az**

olması sebebiyle ertelendi. Yaklaşık 400 davetiye'nin tanesi 500 ABD Doları'ndan satıldığı baloda elde edilen gelirle Marmaris'te yabancı dille eğitim yapan bir kolej kurulması ve depremzedelere yardım hedefleniyor." (Kanbolat UZ, Hürriyet Gazetesi, 30 Mart 2000, Perşembe, s.23)

Şimdi, güzel bir pazar günü akla takılan sorulara yanıt ara:

1- Bu haberde herhangi bir yanlışlık, eksiklik var mıdır?

2- (Haber dört dörtlük ise) Katar Emiri kılıcı "Sayın Evren'in şahsına" kaydıyla mı vermiştir? Yani, som altından yapılma kılıç, Evren'in malı mı olmuştur? Bu mümkün müdür?

3- Devlete verilen bir hediye ise, Sayın Kenan Evren devletin malını nasıl "açık artırmaya" çıkarmıştır?

4- Aynı gezide 7. Cumhurbaşkanımız Katar Emiri'ne ne hediye etmiştir?

5- (Hediye var ise) Bu da Katar Emiri'ne verilen "şahsi bir hediye" midir? Bu durumda bedeli nereden ödenmiştir?

Marmaris'ten bir açıklama gelirse, severek yayınlayacağımı belirtmem gereklemediğini düşünüyorum.

Mutlu pazarlar...

□ (02.04.2000, Pazar)

“ANAYASA’YA SADAKATTEN AYRILMAYACAĞIMA...”

Bugün, Türk siyasi yaşamı açısından çok önemli bir gün.

TBMM’nde cumhurbaşkanlığı süresinin on yıla çıkarılması (5+5) ve bir kez cumhurbaşkanlığı yapanların yeniden seçilebilmesini öngören Anayasa değişikliğinin ikinci ve son oylaması yapılıyor.

Başbakan Bülent Ecevit’in defalarca açıkladığı gibi, bu oylama şimdiki Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel’in yeniden seçilmesi için yapılıyor.

Tarihe not düşmek açısından bugünkü koşulları özetleyelim:

- Ecevit, başında bulunduğu koalisyonu oluşturan partilerin (DSP, MHP ve ANAP) milletvekillerinin tümünün Demirel lehine oy vermesi için yoğun çaba harcıyor. Hatta dünkü gazete manşetlerine bakınca, oyların “denetlenmesi” ve “göstererek verilmesi” için vekillere baskı yapılacağını görüyoruz. (Pek çok milletvekili bunu, “iradelere ipotek” olarak yorumluyor. Anayasa’nın 175. Maddesi de oyların “gizli” olmasını emrediyor.)

- Kamuoyundaki inanç, Ecevit’in MHP’li bir adayın cumhurbaşkanı seçilmesini engellemek için Demirel üzerinde ısrar ettiği yönünde.

-**TBMM Anayasa Komisyonu Başkanı Ertuğrul Yalçınbayır** (ANAP’lı milletvekili, hukukçu) ve **Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk** (DSP’li milletvekili, hukuk profesörü) ise, yapılanların “**Anayasa’ya aykırı olduğunu**” ve daha ilk oylamada teklifin reddedildiğini ileri sürdüler.

Bu koşullar altında gerçekleşecek oylamada 544 milletvekilinin, Anayasa’nın 81. Maddesi’ndeki yeminlerine göre mi davranacağı merakla bekleniyor. Milletvekili yemininde, “**hukukun üstünlüğüne bağlı kalmak**” ve “**Anayasa’ya sadakatten ayrılmamak**” ilkeleri de var.

BAZILARININ ATATÜRK’E “DİKTATÖR” DEME DOKUNULMAZLIĞI MI VAR?

Bu sıcak ve heyecanlı siyasi gündem arasında, dikkatinize sunduğumuz iki önemli konuyu da takip ediyoruz.

Bunlardan ilki, Ecevit’in Hindistan’a resmi geziye çıktığı gün bu ülkenin Ankara Büyükelçisi’nin verdiği tam sayfa gazete ilanındaki ağır sözler idi.

Büyükelçi M.K. Bhadrakumar, "Mustafa Kemal artık mütevazı bir diktatördü" sözünü kullanıyor. Nehru'nun kitabından bu alıntıyı yapıyor, kendi yazdığı "giriş metni"nde de aynı sözü tekrarlıyor.

Atatürk'e hakaret İran Büyükelçisine "yasak", Hindistan Büyükelçisi'ne "serbest" mi? Bu izni onlara kim veriyor? Başbakan Ecevit'in Hindistan'a "şiir gezisi" yapması büyükelçiye affettiriyor mu? Dışişleri ne bekliyor?

Biz yanılıyorsak, hatamızı düzeltiriz. Onların bu hatalarını ise yutacak mıyız?

EVREN'İN SATILIK KILICI

Gözden kaçan ikinci konu ise, 7. Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren'in "Satılık kılıcı" idi.

Bu köşeden yaptığımız uyarı için bize yanıt gelmedi ama dün **Sabah Gazetesi**'nde Evren'in bir açıklamasını okudum.

1985'de Katar Emiri'nin hediye ettiği 1 metre uzunluğunda üzeri pırlanta ve yakut sıvama som altından yapılma kılıç, "**Evren'in şahsi malı imiş.**"

Sayın Evren diyor ki, "Bu kılıcın üzerinde 'Kenan Evren'e' diye yazıyor." Ne yazması beklenirdi, Evren'e verilen kılıcın üzerinde "Süleyman Demirel'e" ya da "Turgut Özal'a" diye mi yazacaktı?

Evren şunu kabul ediyor, "Bu tür hediyeler askeri müzede." **Doğrusu budur.**

Evren, "Madalyalarım, nişanlarımı da oraya verdim" diyor. **Bu yanlıştır, çünkü asıl bunlar "şahsidir" ve "onur ödülleri." Bunların kendisinde kalması, kılıcın müzede olması gerekirdi.**

Yanıtı alınamayan çok soru var. Ama yerimiz kalmadı. Başka bir gün tüm yönleriyle bunlara gireceğiz.

□ (05.04.2000, Çarşamba)

HİNDİSTAN BÜYÜKELÇİSİ"İN BÜYÜK GAFI

"Mustafa Kemal artık mütevazı bir diktatördü."

Bu sözleri söyleyen ya da benimseyerek alıntı yapan bir "büyükelçi" olabilir mi?

Diplomatik teamüller, bir büyükelçinin bulunduğu ülkenin önderi ve Ata'sı hakkında bu sözleri kullanmasına izin verir mi?

Yanıtı az sonra dönmek üzere açıklamalara devam edelim.

Atatürk'ün **Şapka Devrimi**'nden sözedilen açıklamada daha sonra şu görüşlere yer veriliyor:

"Bir şapka çeşidine bu derece önem vermek biraz akıl dışı gibi geliyor. Bundan çok daha fazla önemli olan kafanın içinde ne olduğudur; üzerinde neyin durduğu değil."

HİNDİSTAN'IN PANDİTJİ'Sİ (ÂLİMİ)!

Bu sözler sonra tevil edilmek yani onlara başka bir anlam verilmek isteniyor:

"Ama bazen küçük şeyler, daha büyük şeylerin sembolleri haline gelirler ve Kemal Paşa muhtemelen, zararsız bir fesi kullanarak eski gelenekler ve düşüncelerin geleneklere uygunluğuna tepkisini göstermişti."

Başbakan Bülent Ecevit'in yoğun bir Anayasa değişikliği oylamasının ardından Hindistan'a gittiği gün (dün) bir gazetede Hindistan Büyükelçiliğinin bu sözleri yayınlanıyor.

Genellikle resmi geziler öncesi söz konusu iki ülke arasında ya gazeteciler davet edilerek **"yumuşatıcı diplomasi"** gereği demeçler verilir; ya da basın organlarında yazı ve haberler (bazen de ilanlar) yayınlanır.

Dün Hindistan'ın ilanı yayınlandı.

Bu ülkenin Ankara'da görev yapan büyükelçisi **M.K.Bhadrakumar**, **"sempati"** yaratacağım derken büyük bir **"gaf"** yaptı.

Verdiği ilanda, Hindistan'ın bağımsızlığını kazanmasından sonraki ilk başbakanı ve onlara göre modern Hindistan'ın mimarı **Jawaharial Nehru'nun "Dünya Tarihine Bakış"** adlı kitabından alıntılar vardı.

Bu kitabın "giriş metni"ni de büyükelçi yazmış.

Tam sayfalık, küçük puntolarla yazılmış ilanı dikkatli okuyunca görüyoruz ki, aynı gafı "**Panditji**" yani "**Alim**" olarak andıkları **Nehru** da yapmış.

Sayın büyükelçi diplomatik bir gezinin yapıldığı gün verdiği ilanla eski gafı yeniliyor. "**Alimi**" böyle yaparsa, büyükelçisi de bunu yapar.

Bu, bir büyükelçiye yakışıyor mu? Bunun diplomasideki yaptırımı büyükelçinin geri çekilmesini istemek değil midir?

Dün diploması uzmanlarına sordum. Bir örnek verdiler.

1970'li yılların sonlarında Mao'nun ölümünden birkaç yıl sonra Çin'deki Türk Büyükelçisi **Nuri Eren**, bir Amerikan gazetesine yazdığı yazıda **Mao Devrimi**'ni eleştirdi diye Çin hükümeti Türkiye'ye nota veriyor. Ve Türk büyükelçisinin geri çekilmesi isteniyor. Nuri Eren de hemen geri çekiliyor.

Hindistan Büyükelçisi'nin ilanındaki sözleri bir kez de, yorumsuz aynen vermek istiyorum:

"Mustafa Kemal artık mütevazı bir diktatördü. Şimdi, zihnini dolduran birçok düşüncüyü uygulamaya geçirecekti. Yeterince küçük bir şeyle başladı ve tipik bir şeyle. Önce, Türklerin ve belirli bir oranda Müslümanların simgesi haline gelmiş olan fes için bir hamle yaptı. Bilinçli olarak ordu ile başladı. Daha sonra kendisi kalabalığın şaşkınlık dolu bakışları altında, toplum önüne şapka ile çıktı, sonra konuyu fes giymeyi kanunen suç sayarak kapattı! Bir şapka çeşidine bu derece önem vermek biraz akıl dışı gibi geliyor. Bundan çok daha fazla önemli olan kafanın içinde ne olduğudur; üzerinde neyin durduğu değil. Ama bazen küçük şeyler, daha büyük şeylerin sembolleri haline gelirler ve Kemal Paşa muhtemelen, zararsız bir fesi kullanarak eski gelenekler ve düşüncelerin geleneklere uygunluğuna tepkisini göstermişti." (İfadedeki bozukluklar bize ait değil-HC)

Sincan'daki "**Kudüs Gecesi**"ne katılan İran'ın eski büyükelçisiyle ilgili gelişmeleri hepimiz hatırlıyoruz.

Hindistan Büyükelçisi kısa kısa alıntılar yapmış. Kitabın Atatürk Devrimleri'yle ilgili bölümünde başka ne gafların olduğunu da, herhalde

Hindistan Başbakanı'nın Türkiye'ye gelişı sırasında verilecek ilandan okuyabiliriz!

□ (31.03.2000, Cuma)

EVDE TEK BAŞINA I

Türkiye bizim evimiz. Bir **"ülkesel ev"** içinde yaşıyoruz.

Bu evde yaşayan herkes, kendine göre evin içini düzenlemeye, kendine göre bir iç mimari anlayışı yerleştirmeye çalışıyor.

Düzenlemeler, **"ülkesel ev"** içinde olunca, vazo, çiçek ve süs eşyasının yerini hukuk, siyaset ve kamu yönetimi kavramları alıyor...

Ülkesel evi **"ilkesel ev"** durumuna getirmek isteyenler de var: Yani, **"Bu evin içinde herkes için geçerli olan ve daha önceden herkese ilan edilmiş kurallar olsun"**, bir başka deyişle **"Hukuk olsun"** diyenler var.

Kimi dönemlerde ev içinde **"aile kavgaları"** oluyor.

Kavga büyür ve önlenemezse 27 Mayıs'ta, 12 Mart'ta, 12 Eylül'de ve 28 Şubat'ta olduğu gibi büyük müdahalelerle karşılaşılıyor.

Kimi zaman da, yine aynı evi yıllardır paylaşanlar ve evin inşasında omuz omuza vermiş birileri çıkıp, ben bu evin bir odasını **"bölüyorum"** diyor: **"Burayı ayırıp, başkasına satacağım."**

İşte tüm bu durumlarda Türkiye'mizde, içinde yaşadığımız ülkesel evde tek başına kalanlar oluyor: **Kendi evinde tek başına !..**

Geçtiğimiz hafta içinde kendisini **evde tek başına** ya da **kendi yurdunda yalnız** hisseden önemli bir kişi vardı.

Ülke bölünmesin diye bir hukuk mücadelesi veriyordu.

Bu insan, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı **Vural Savaş** idi...

Savaş'ın karşısında ise milletin vekilleri vardı. Onlar da cumhurbaşkanlığı seçimi öncesi Anayasa'yı değiştirmeye çalışıyor ve karşılıklı kozlarla sıkı pazarlıklar içinde bulunuyorlardı...

Fazilet Partisi yetkilileri, Anayasa'nın parti kapatmaları düzenleyen 69. maddesini değiştirerek, halen devam etmekte olan kapatılma davasını garantiye almak istiyorlardı. Karşılığında, cumhurbaşkanlığı seçimi için gerekli anayasa değişikliğine hükümetin istediği yönde oy vereceklerdi.

İşte bu ortamda bir tek adam, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vural Savaş ortaya çıktı.

Kimi politikacıları ziyaret etti, kimi gazeteci ve köşe yazarlarına telefon etti.

Anayasa'nın 69. maddesi'nin değiştirilmesi durumunda ortaya çıkabilecek hukuki durumu anlattı.

Sayın Savaş bizi de aradı.

Anlattıkları Türkiye'nin bir uçuruma doğru sürüklendiği izlenimini doğurdu.

Şöyle diyordu Vural Savaş:

"Siyasi Partiler Yasası'ndaki bazı maddelere biz de karşıyız. Partiler lehine düzenlemeler yapılmalı.

Ancak, 1999'da Tahkim'le ilgili yapılan Anayasa değişikliği sırasında Siyasi Partiler Yasası'nın 101, 102 ve 103. maddeleri de değiştirildi. Bu durumda terörü destekleyen partiler de kapatılamaz hale geldi.

Bir parti lideri çıkıp da, '**Şeriat getireceğiz. Buna karşı çıkanların katli vaciptir**' dese, hatta bu sözler üzerine **isyan** çıksa parti kapatma davası açamıyorsunuz.

Parti kapatmak için genel başkan hakkında bir mahkumiyet kararı gelecek, partiden atılması için bir ay süre tanınacak, bu süre içinde partiden çıkarılırsa parti kapanmaktan kurtuluyor.

Parti genel başkanının söylediklerinden dolayı artık partiyi sorumlu tutamıyorsunuz. Peki bir partiyi genel başkanının sözleri bağlamazsa ne bağlar?"

Devleti ayakta tutacak hukuki düzenlemelerin yok olmaması için çaba harcayan Vural Savaş'a -siyasi yanıtların dışında- hiç kimse çıkıp da hukuki bir yanıt veremedi. Sayın Savaş'ın açıklamalarına hukuki destek de gelmedi.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Anayasa'nın 69. maddesi de değişirse, parti kapatmaları konusunda hiçbir hukuki dayanak kalmayacak endişesinde idi.

O zaman, yine kendi ifadesine göre;

"Örneğin HADEP, halkı kışkırtmaya, ayaklanmaya bile gitse, Anayasa Mahkemesi'nin kararlarına göre seçimlere bile girebilecek, belki de hükümete girecekti."

Vural Savaş, hukuki altyapıyı korumaya çalışırken parti ve siyasi görüş ayrımı yapmıyor. Temel aldığı nokta ülke bütünlüğü.

Tek endişesi, "**Askere ateş edin... Diyarbakır başkent olsun**" ya da "**Şeriat istiyoruz... Ayaklanın**" diyecek bir parti genel başkanı çıkarsa, hukukun bir şey yapamayacağı, devletin elinin kolunun bağlı olacağı idi.

Tahkim yasası ile "ülkesel evin" iç mimarisinde büyük değişiklik yapıldığı görülüyor.

Bugün bu evin çatısının uçmaması ve temelinin yıkılmaması için mücadele veren bir hukuk adamının yalnızlığını gördü Türkiyel..

Şimdi sormak gerekir.

Bu ülkeyi korumak bir tek kişinin sorumluluğunda mı?

Yalnız adamlar kendi yalnızlıkları ile başbaşa bırakılıp, büyük çoğunluk Latin Amerika festivalleri ile kafasını kuma mı sokup rahatlayacak?

(Şimdilik kaydıyla Vural Savaş'ın endişeleri giderildi. Milletvekilleri "uzlaşamadı" da 69. madde değişmedi. Ama, ibret verici durum sürüyor. TBMM Uzlaşma Komisyonu'ndaki milletvekilleri kararı açıklarken, "Biz bu 69. Maddeyi değiştirmeyeceğiz" diyemediler. Aralarında çıkan anlaşmazlık Türkiye'yi kurtardı. Yoksa onların "iradesi" değil!..)

Bir ülkede, insanlara özgürlük sağlayan aynı zamanda bölücü ve ayrımcılara ceza uygulayan **"adaletli bir hukuk sistemi"** yoksa; **cumhurbaşkanınız** kim olursa olsun, **Beşiktaş**'ın başkanı kim seçilirse seçilsin, **Fenerbahçe** hezimetlerden kurtulsun ya da **Galatasaray** Avrupa şampiyonu olsun... Ne fark eder?

Türk hukuk sisteminin sorunları yalnızca yukarıda verilen örneklerden oluşmuyor. Bunlar, öyle birkaç televizyon programı ile de düzelecek gibi değil.

Sokaktaki sade vatandaşın karşılaştığı, insanı çıldırtacak hukuki saçmalıklar giderilmedikçe, yalnız adamların sayısı artacak, Türkiye birlikte yaşanacak **"ortak ev"** olmaktan çıkacaktır.

Ne yazık ki...

□ (08.03.2000, Çarşamba)

HAMSi KAVAĞA ÇIKACAK MI?

"Kamuoyunun beyni" rüzgarda sallanıp duruyor.

Beyin sallandıkça **hafıza** da yerinde durmuyor. Her şeyi hemen unutuyoruz.

Beynimizi sallayan, hafızamızı yerle bir eden etken ise "politika", etkeni harekete geçiren de "politikacı."

Daha dün **Hizbullah vahşeti** ile sarsılıyordu Türkiye.

Ardından, Batman eski valisinin kaçak silah ithal ettiği iddiaları gündemi doldurmuştu. Ne oldu bunların sonuçları?

Kamuoyu birilerinin hesap vereceğini, vahşetin ve skandalın karşılıksız kalmayacağını umuyordu. Beklentiler -şimdilik- boşa çıktı. (Bugün birçok insan vahşet ve skandal acaba sanal mıydı, diye düşünmeye başladı.)

Toplumun beyni ve hafızası için zararlı olan da bu durum. Olayların ardında akıllarda kalan tortu, **"her şeyin boş olduğu"** şeklinde bir düşünce oluyor.

Böyle bir ülkede, yöneticilerin kim olduğu hiç önemli değil. Yöneticilerin ülkeyi nasıl yönettikleri ve tabii basın da haberlerinin doğruluğu önemli. Çünkü, toplum güvenini yitiriyor.

Gelelim bugüne. Dünkü gündem maddelerini unuttuk, artık **cumhurbaşkanlığı seçimi krizini** tartışıyoruz.

Koalisyon Hükümetinin Başbakanı **Bülent Ecevit**, ortağı ANAP'ın Genel Başkanı **Mesut Yılmaz'a** ağır bir eleştiride bulundu. Ecevit'in sözü şu:

"Eğer bir genel başkan, bu kadar yaşamsal bir konuda, kendi partisi içinde uyum sağlayamazsa, liderliğin gereğini yerine getiremiyor demektir."

Ecevit'in **"Lidersen partine hakim olursun"** anlamındaki sözü doğru! Çünkü bir lider, ekibine hakim olur.

Yılmaz'ın **"Hani lider sultanı istemiyordunuz"** cevabı da doğru! Çünkü, demokratik yönetimlerde lider baskısı yerine farklı düşüncelere saygı gösterilir.

Sonuçta her iki taraf da doğru söylüyor.

Bu durumda şöyle bir gerçeğe karşılaşıyoruz:

"İnsanlar (özellikle, mesleği politika olanlar) doğrulardan hangisi işine gelirse onu seçiyor."

HAMSİ OLAYI

"Hamsi kavağa çıkar mı?"

Tam 9 yıl önce 1991'de **Süleyman Demirel**, Karadeniz'de **Mesut Yılmaz** için, **"Hamsi kavağa çıkarsa bu da seçimi kazanır"** demişti.

Bugün Demirel ikinci kez Cumhurbaşkanlığına seçilmek istiyor.

ANAP'lılar da kendi genel başkanları Mesut Yılmaz'ı seçmek istiyorlar.

Bakalım, bu sene hamsi kavağa çıkacak mı?

SİYASET CAMBAZHANESİNİN CAZGIRI

Siyasi platform zaman zaman bir **"Cambazhaneyi"** andırıyor. İyi cambazlık yapan hayatta kalıyor.

Bu cambazhanenin içini en iyi bilenlerden biri de Erkal Zenger.

Zenger, İsmet İnönü'den bu yana neredeyse tüm politikacılarla yakın çalışmış bir insan. İkinci baskısını yapan kitabın da ("Siyaset Cambazhanesinin Cazgırı", Ümit Yayıncılık) bu cambazhane içindeki siyaset cambazlıklarını anlatıyor, kendisini de "Cazgır" olarak tanımlıyor.

Kitabın önsözüne Ahmet Altan'ın 26 Kasım 1988'de Hürriyet'te yazdığı bir yazıyı da koymuş. "Politik Türküler" başlıklı yazı, tarihi süreç içinde bugüne de ışık tutuyor.

Başbakan Özal'ın "teknik danışmanı" Erkal Zenger, son otuz yıllık olayları "politik türkülerle" değerlendirmiş...

1960'dan önce,

"Olur mu böyle olur mu?/Kardeş kardeşi vurur mu?"

Öğrenciler koro halinde söylüyor, o zamanın polis şefi Bumin Yamanoğlu onları copla idare ediyordu ki, bir sabah marşlarla uyandık.

1972'de "Ortanın Solu-Moskova Yolu" modası başladı... CHP'liler Ecevit ile sahneye çıktı.

Karanfil olacaksın/ Sararıp solacaksın/ Ben İsmet'e danıştım/ Başbakan olacaksın/ Vay benim efendim Servi Bülend'im.

Fakat servi boylu şair Başbakan Ecevit'in "umut, simit" politikası iflas etmiş, Erbakan'ın gülsuyu kokulu, dini dünyevi hafifçe uhrevi müzikleri semaya yükselmişti.

Hoca Necmettin'in mistik İslam felsefesini yumuşak bulan Bozkurtlar İslam'a türkü yamayarak Türk-İslam sentezini çıkardılar.

Çırpınırdı Karadeniz/ Bakıp Türk'ün bayrağına.

Bu eseri seslendirenlerin kimi öldü, kimi hapiste çürüdü (...) 1977'ye kadar düşe kalka yürüyen, arabasını askeriye'nin duvarına çarpan Demirel, politik arenaya bir daha girdi.

Kır atıma bineyim/ Yar yoluna gideyim.

Fakat askeriye tetikte bekliyordu. 12 Eylül'de yine marşlar çalındı.

Yaşa varol Harbiye/ Yıkılmaz satvetinle!

Derken politika yeniden başladı. Ordunun favorisi MDP Genel Başkanı Sunalp mağlup olmuştu. Partisinin sembolü olan horoza ağıt yakıyordu.

Horozumu kaçırdılar/ Damdan dama uçurdular/ Suyuna da pilav pişirdiler.

Çil horozun suyunda yapılan pilavı Amerika'dan ithal edilen Özal Brothers Company'nin başkanı Turgut Özal afiyetle yemekte ve zafer türküsünü söylemekteydi.

Arım balım peteğim/ Gülüm dalım çiçeğim!

Özal kısa zamanda assolist oldu. Öksürse best seller oluyordu. O günlerde Türk halkına meşhur orta direk edebiyatını sundu. (...)

El veriyor el veriyor/ Orta direk bel veriyor.

□ (25.02.2000, Cuma)

İŞARETLER ...

Son günlerin yoğun gündemi, kimi zaman birkaç konuyu tek yazıda ele almayı gerektirecek kadar hızlı değişiyor.

Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinin başlaması ve Hizbullah terörü temel iki konu.

Bu gelişmelerle ilgili çeşitli **"işaretler"** var.

Başbakan Bülent Ecevit, görev süresi dolmak üzere olan ve Anayasaya göre bir kez daha seçilmesi mümkün olmayan Demirel'i yeniden seçtirmek için çalışıyor.

Bunun mümkün olabilmesi için Anayasa değişikliği gerekiyor. Bu da TBMM'ndeki partilerin uzlaşması ile mümkün olacak.

Bugüne kadar aldığı kararlarla **"tabanını mutlu etmediği"** görülen MHP'nin tavrı da merakla bekleniyordu. Dün, MHP Grubunda konuşan Genel Başkan **Dr. Devlet Bahçeli**; bu kez Ecevit ve Demirel'i **"mutlu etmeyecek"** bir açıklama yaptı.

Bahçeli, Süleyman Demirel'in yeniden seçilmesi için Anayasa değişikliği yapmak yerine, çıkabilecek **"başka adaylara"** da işaret etti:

"Liderlerin sunduğu öneriler, referandumsuz bir Anayasa değişikliğini öngören 367 oya bağlıdır. Cumhurbaşkanının 16 Nisan 2000- 15 Mayıs 2000 tarihleri arasındaki normal seçim sürecinde **birden fazla aday çıkması halinde kimin seçileceğinin işaretini** vermeyeceği açıktır. Çünkü, gizli oyla yapılacak bir seçimde, seçim sonucunu önceden kestirmek mümkün olamayacaktır."

Devlet Bahçeli, **"neyin mümkün olacağının"** işaretlerini de verdi. Bahçeli, "Cumhurbaşkanlığı seçiminin **sürekli potansiyel kriz alanı olmasını istemiyor**; cumhurbaşkanının **demokratik süreçle** yani, TBMM'nin normal işleyişi ile seçilmesini istiyor; ve daha da önemlisi **Meclis'teki sandalye dağılımının dikkate alınmasını**" istiyor. Bu da demektir ki, **"Biz bu kadar oy aldık, niçin bunu başkasına kaptıralım?"**

Sayın Bahçeli'nin açıklamaları kimi politikacılara **"plan değişikliği"** yaptırarak gibi görülüyor.

ÂKİF: "MÜSLÜMANLIK BU MU YÂHÛ"

Sıcak gündemin diğer konusu ise, "**din adına**" yapıldığı ileri sürülen "**Hizbullah vahşeti**."

Bu konuda yanıtlanmayan pek çok soru olduğu için, işareti günümüzden değil, geçmişten verelim.

Geçtiğimiz aylarda çok tartışılan **Mehmet Âkif Ersoy**'un şiirleri ile bu tür vahşete "**işaret**" ettiğini görüyoruz.

Âkif, "**Köse İmam**" adlı şiirinde şöyle diyor:

Hele biçâre şerîatle nasıl oynanıyor !

"Müslümanlık bu mu yâhû" diye insan yanıyor.

Âkif, "**İçimizdeki beyinsizlerin işledikleri yüzünden, bizi helâk eder misin, Allahım?...**" ayeti hakkında da şöyle diyor:

Yâ Râb, bu uğursuz gecenin yok mu sabâhı?

Mahşerde mi biçarelerin, yoksa felâhı !

Nûr istiyoruz... Sen bize yangın veriyorsun !

"Yandık !" diyoruz... Boğmaya kan gönderiyorsun !

Eyvâh ! Beş on kâfirin îmanına kandık;

Bir uykuya daldık ki: cehennemde uyandık !

Mâdem ki, ey adl-i llâhî yakacaktın...

Yaksaydın a mel'unları... Tuttun bizi yaktın !

Mehmet Âkif Ersoy, "**din adına**" yola çıktıklarını ileri süren "**cahillere de**" şöyle işaret ediyor:

Ey millet, uyan ! Cehline kurban gidiyorsun !

İslâm'ı da "batsın !" diye tutmuş yediyorsun !

Allah'tan utan ! bâri bırak dîni elinden...

Gir leş gibi topraklara kendin, gireceksen !

Lâkin, ne demek bizleri Allah ile iskât ?(susturmak)

Allah'tan utanmak da olur ilm ile... Heyhât !

GENELKURMAY'IN İŞARETİ: "DİNİN SİYASALLAŞTIRILMASI..."

Hizbullah terörü ile ilgili olarak, son işaret de Genelkurmay Başkanlığı'ndan.

Genelkurmay Genel Sekreterliği'nin iki gün önce yaptığı "Basın Aıklaması"nda, gemiŖe de gönderme yapılarak, "Birinci ncelikli tehdidin, irtica ve bölücü terör" olduğu bir kez daha vurgulandı.

Silahlı Kuvvetler, "**polisin operasyonlarını**" ok yakından izlediklerini belirterek, "**değerlendirmeler**" yapıyorlar.

Bu değerlendirmelerden anlıyoruz ki, askerler bugün yaŖanan terörün nedeni olarak "**Dinin siyasallaŖtırılmasını**" görüyor.

Hizbullah'ı devlet mi besledi, Ŗeklindeki soruların yanıtları da farklı farklı veriliyor.

Belki önümüzdeki günlerde "**net bir yanıt**" gelebilir.

Bunun da "**iŖaretleri**" var !...

□ (26.01.2000, arŖamba)

FP'DEN BİR "KÜRT PARTİSİ" Mİ DOĞUYOR ?

Önümüzdeki günler pek çok "siyasi sürpriz"e gebe.

Cumhurbaşkanlığı seçimi, terör olayları, Öcalan'a verilmiş idam kararının ertelenmesi, genel af, idam cezalarının kaldırılması, parti içi gelişmeler, hükümetin devamı, ekonomik sıkıntılar, Avrupa Birliği'ne üyelik sürecindeki gelişmeler ve benzeri konuların neler doğuracağı merakla bekleniyor.

Tüm bu "beklenenler" içinde **Fazilet Partisi(FP)** içindeki "sessiz" oluşumlar ayrı bir inceleme konusu.

FP'deki gelişmelere değinmeden önce, bir noktayı vurgulayalım.

Bugüne kadar kamuoyunun ve "Sivil toplum kuruluşlarının" görüşlerine başvuran yetkililer, artık nedense "kendi başlarına" davranır gözüküyorlar.

Ülkenin gelecekteki siyasal yapısını etkileyecek önemli bir gelişmenin ipuçları FP'de saklı.

Dün bu partiden Ağrı Milletvekili Celal Esin istifa etti. Geçtiğimiz günlerde de Diyarbakır Milletvekili Haşim Haşimi istifa etmişti.

FP'nin doğu ve güneydoğulu milletvekilleri birer birer istifa ediyor. Bu arada, basında "**İlımlı bir Kürt Partisi**"nin kurulacağı haberleri yer alıyor.

FP'nin önceki seçimlerde bu bölgelerdeki politikası ve aldığı oylar dikkate alınırsa, "**ödünç aldığı oyların**" artık kendisinden kopmaya başladığı görülüyor. (Hangi gerekçeler ileri sürülürse sürülsün, sonuç bu.)

Şimdi merak edilen şu: Acaba, FP'den kopmalar 20'ye ulaşacak mı? İstifa eden milletvekilleri (adı farklı da olsa) kurulacak bir "Kürt Partisi"nin TBMM'deki temsilcileri mi olacaklar?

Bir başka deyişle, FP'den bir "Kürt Partisi" mi doğuyor ?..

"TÜRKİYE ALACAKARANLIK SÜRECİNDE"

Tüm bu "siyasi sürprizler" beklenirken, siyaset dışındaki alanların da ne düşündüğü merak ediliyor. Bunlar arasında askerler ve hukukçular önemli bir yer tutuyor.

Askerlerin ne düşündüğünü önceki yazımızda açıklamıştık.

Hukukçular ise çeşitli biçimlerde ve çeşitli makamlar aracılığıyla görüşler açıklıyorlar.

Yargıtay 8. Ceza Dairesi Başkanı Naci Ünver, 1996 yılının sonunda, Tempo Dergisi'ni verdiği demeçte, **"Türkiye alacakaranlık sürecinde"** demişti.

Ünver, geçtiğimiz günlerde yeniden aynı göreve seçildi. Acaba, son siyasi ve toplumsal gelişmeleri gördükten sonra bu düşüncesi değişti mi? (Ünver'in düşüncelerinin önemini artıran nokta, başkanı olduğu Daire'nin önünde duran konulardan kaynaklanıyor. Yargıtay 8. Ceza Dairesi **irtica, bölücülük, işkence, çete, mafya, cezaevi isyanları, adam kaçıрма, uçak-gemi kaçıрма, terör, silah kaçakçılığı ve seçim suçlarına** bakıyor.)

Türkiye gündeminde yer alan bir başka konu ise, "genel af."

Yargıtay 8. Ceza Dairesi Başkanı, bu konuda da **"Af büyük tehlike"** diye düşünüyor.

BİRAZ DA "ALTYAPI"

Politika gibi hep "üst yapısal" konulardan söz ederken, haber kaynakları, Türkiye'nin binlerce yerleşim birimi ile (7 il, çok sayıda ilçe ve 4 bin köy) ulaşımının kesildiği bilgilerini iletiyorlar.

Avrupa Birliği'ne kendisini yakıştıran, Avrupalı "fiyakası" atan Türkiye'de binlerce ulaşım yerinin sadece kar yağışı nedeniyle uygarlıkla bağlantısı kopuyor!

Geçtiğimiz yıllarda bazı siyasilerin övünç kaynağı vardı. Böyle koşullarda, Türkiye'nin en güç ulaşım noktası Van'ın **Bahçesaray** ilçesinin yolunun açık tutulmasını övgüyle anlatırlardı.

Bugün ne oluyor da, bunca gelişmişliğe ve Avrupa Birliği'ne, (bazılarına göre) milenyuma girmemize rağmen binlerce yerleşim yeri ile ulaşım kesiliyor ?

Siyasetteki **"üst yapı"** sorunları ile uğraşırken, asıl hedef olan **"alt yapı"**nın ihmal edilmesi ve bu duruma düşürülmesi utanç verici değil mi?

□ (21.01.2000, Cuma)

16 YILDIZDAN 16. YILDIZA

Avrupa Birliği'ne(AB) resmen "aday" olduktan sonra Türkiye'de yine **"iki düşünce kutbu"** oluştu. AB'yi savunanlar ve reddedenler...

Bunların ayrıntılarına girmeden durumu özetleyelim...

Bugün, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı'nın forsunada(sembolünde) **"16 Türk Devleti'nin yıldızı"** var. Türkler tarih boyunca 16 devlet kurmuşlar ve bunlar son Türk Devletinde sembolize ediliyordu.

Şimdi ise, bu 16 yıldız tek bir yıldız halinde, Avrupa'ya uçuyor ve "Avrupa'nın 16. yıldızı" oluyor.(Tabii, adaylıkta bekleyen 13 ülke içinde ilk biz üye olursak. Bugün AB'nun aslî üyesi 15 devlet.)

Bir başka deyişle, **"16 yıldızdan, 16. yıldıza"** dönüşüyoruz..

Osmanlıya karşı çıkanlar, bir Osmanlı gibi genişleyen Avrupa Birliği'ne evet diyorlar.

Osmanlı aynı uygulamayı "İmparatorluk" adı altında yapıyordu. Şimdi Avrupalılar "Birlik" adı altında yapıyorlar.

Bizimkini kötüleyenler, onlarınkine bayılıyorlar...

Bakalım, atasözünü tersine çevirip, **"Hristiyan mahallesinde salyangoz satan Müslüman"** olabilecek miyiz?"

Gelelim, AB'ye yandaş ya da karşıt olan iki kutba.

Her iki kesimin de kendilerine göre "haklı gerekçeleri" var.

Peki niçin bu kavga çıkıyor?

Çünkü, ortada bir **"güven sorunu"** var. AB'ye karşı çıkanlar, hükümetin sözlerine güvenmiyorlar. Daha doğrusu, AB'nin hükümete verdiği -ama "yazılı" olmayan- vaatlere güvenmiyorlar.

Bir güvenebilsek, her şey çözümlenecek.

Güvenemiyoruz çünkü, AB bugüne kadar verdiği sözleri de tutmadı. Bunların başında, milyarlarca doları tutan "mali yardımlar" yer alıyor. Üstelik bunlar "sözlü" değil, "yazılı" belgelere dayanıyordu.

Dün, yazılı belgelere uymayan Avrupalılar, yarın belgesiz sözlere mi uyacaklar?...

UYGARLIĞA KARŞI UYGARLIK

Avrupalılaştırmak deyince, aklımıza "uygarlık" geliyor.

Bu anlamda, uygarlığa ve Avrupalı olmaya evet.

Ancak, kısaca kısas gibi, "uygarlığa karşı uygarlık" diyebilir miyiz?.. O da nedir, dersanız bir örnek vereyim.

Bir AB ülkesi olan İngiltere, ülkesine giren "insanları ilaçlıyor."

Hani hayvan hastalıklarında toplu ilaçlamayı duymuştuk ama, bunu duymamıştık. Sonradan yaşadık.

İngiltere'ye gittiğim çeşitli yıllarda, uçakta şöyle bir anons yapıyordu: "Az sonra, Birleşik Krallık'ın Sağlık Bakanlığı'nın emri uyarınca ilaçlama yapılacaktır. Her ne kadar zarar vermemekle birlikte, lens takanlar lenslerini çıkarsınlar."

Sonra, havalandırma deliklerinden üzerinize ilaç püskürtülüyordu.

Bunu İngiliz Hava Yolları yaptığı gibi, öyle benimsetmişler ki THY bile yapıyordu. Bir gün, THY'nin Türk hostesine sormuştum:

"Bu aşağılayıcı bir davranış değil mi? Üstelik insan haklarına aykırı. Niçin yapıyorsunuz?... Zorunlu iseniz, bari 'ilaçladık' deyin, geçin."

Aldığım yanıt, "Yapamayız. Bakınız elimdeki bu ilaç tüplerini boşaltıp boşaltmadığımız Heathrow Havaalanına inince İngilizler kontrol ediyorlar. Bizim hiçbir yetkimiz yok. İlaçlamazsak ceza veriyorlar." olmuştu.

Ama, Türk olarak bizler aynı uygulamayı ne İngilizlere, ne de herhangi bir Avrupa ülkesi vatandaşına yapamadık.

Tam tersine, kendi havaalanlarımızda, bizlerden önce ülkemize girsın, eziyet çekmesin diye, onlara ayrı bir banko ayırdık. Kendi ülkemize girerken, bizler sırada bekledik, onlar gülümseyerek, "Avrupalı olmanın böbürlenmesiyle" geçip gittiler.

Bu uygulamanın bugün de değişmediğini sanıyorum.

Şimdi "Avrupalı" yani "uygar !" oluyoruz.

Artık, bizleri ilaçlamazlar; bakanlarımıza bile gümrüklerinde çile çekirtmezler; işadamlarımızı sokak ortasında dövmezler; tekstil ürünlerimize kota(kısıtlama) koymazlar; "evrensellik" safsatasıyla işçilerimize karışmazlar; terör var, diye turizmimizi baltamazlar; İtalya'nın yaptığı gibi "30 bin kişinin katili" olanları villalarda ağırlamazlar; Türkiye'de kendi arzusuyla Musa Gömeç'le evlenen Sara gibi genç kızlarını zorla ülkemizden kaçırmazlar; Türkiye'yi karıştıracak teröristlere silah satmazlar...

Listeyi uzatmak mümkün.

Artık, "uygarlığa karşı uygarlık" kavramını bizler de öğreniriz.

Avrupalı olmak, "Gel beni zorla adam et" demek yerine; ilkokul öğrencisi Zeynep'i yutan okul bahçesindeki fosseptik çukurunu "kendiliğinden" kapatmaktır.

ATATÜRK UNUTULDU MU ?

Şimdi hükümet yetkilileri, "İstediğimizi aldık" diyorlar.

Ne istiyorduk da, ne aldık?

Türkiye'de yıllardır çok büyük "sonuçlara" yol açan, Genelkurmay'ın Milli Savunma Bakanlığı'na bağlanması konusu gündemde.

Ama, bugüne kadar bu teze şiddetle karşı çıkan "Genelkurmay" ne düşündüğünü açıklamadı. Acaba, "Hükümet tak emreder, biz de şak yaparız" mı diyecekler?

Kıbrıs konusunda geldiğimiz nokta nedir, net açıklayan yok. Akşam Gazetesi'nin dünkü manşetinde Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in "Kıbrıs aleyhimize" sözleri yer aldı. Dün, Kıbrıs Rum Dışişleri Bakanı Kasulides'in AA'dan açıklaması geldi. "Helsinki, Rumlar ve Yunanistan için başarı."

Kaç tane gerçek var?..

Atatürk, Nutuk'da şöyle diyordu:

"Kurtuluş Savaşı öncesi Amerikan mandası(himayesi) isteyenler ile İngiliz mandası isteyenler çekişiyordu. Ben ise, her ikisini de reddettim ve ulusun egemenliğine başvurdum."

Atatürk, bugünkü durumumuzu yorumlasaydı acaba, "**Avrupa Mandası**"ndan mı söz ederdi?.

□ (15.12.1999, Çarşamba)

DOĞU İLE BATI BİRLEŞİR Mİ ?

Dün(11 Kasım 1999, cumartesi) Türkiye açısından, yıllar sonra da çok incelenecek, **"tarihi bir gün"** idi.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne(AB) aday olması kesinleşti.

Ancak, Türk basınında herne kadar büyük coşkuyla karşılansa da, Türkiye'nin AB'ne ne zaman "üye" olacağı henüz bilinmiyor.

Belki 15 yıl sonra.

Türkiye Ege ve Kıbrıs konularında(ve PKK konusunda) kendi tezlerini değil, Avrupa'nın tezlerini kabul etti.

PKK'lılar bile "Türkiye AB üyesi olsun" diye pankart açtılar, Rumlar ve Yunanlılar çok sevindiler.

Onların çok sevindiği bir diplomatik mücadelede Türkiye olarak biz de sevinebilir miyiz acaba?

Başbakan, dün **Helsinki**'de Türk basın mensupları için özel bir basın toplantısı düzenledi. Bülent Ecevit, -çok becerili olduğuna inandığım- sorulara, "O, o anlama gelmiyormuş", "Artık mali kaynakların esirgenmeyeceği kanısındayım", "Askeri konuda tavrımız belli" gibi yanıtlar verdi.

Demek ki, Helsinki öncesi Ankara'da yaşanan bir günlük **"diplomatik gerilim"** **"meal kavgası"** imiş !..

Aslında değişen bir şey yok. **Avrupa'nın dediği oldu.** Böylece, **Akşam Gazetesi**'nin manşetindeki **"Ya Ege, ya AB"** sözü de kanıtlanmış oldu.

Sayın Başbakan, **"yazılı"** bir belge ile yanıtlar veremiyor. Söyledikleri sadece **"kanılar"**, **"tavırlar"**ve **"tahminler"**.

Hepimiz biliyoruz ki, bunların uluslararası diplomaside önemi yok. Önemi olan belge. Belgelerde ise, böyle denmiyor.

Nitekim, iki gün önceki, Ankara'daki diplomatik krizde de sadece "sözler" verildi. Kimse "yazılı garanti" vermedi.

ABD Başkanı **Bill Clinton**, Ecevit'i telefonla arayıp "Bu bir zaferdir. Teklifi reddetmeyin"dedi; Fransa Cumhurbaşkanı **Chirac**, yine telefonla "Uçağımı göndereyim, Helsinki'ye gel" dedi; Alman Başbakanı **Schröder** da dayanamadı, o da telefonla "Pürüzleri aşmada size yardımcı oluruz" dedi.

Bunları duyunca, "Türkiye'nin ne kadar şefkate ihtiyacı olduğunu" -üzülerek- görmüş olduk.

Tıpkı, üniversitede okumak için büyük kente gelen saf Anadolu gencinin kendisine kanca atan Vakıflara, siyasi gruplara kanarak, "tuzağa düşmesi" gibi.

Başbakan Bülent Ecevit, yabancı basın mensupları için düzenlediği basın toplantısında ise iddialı bir söz etti.

"Doğu ile Batı asla birleşmez, diyen Rudyard Kipling'in yanıldığını görüyoruz."

Canlı yayındaki bu sözleri duyunca Kipling'in çok ünlü başka sözlerini hatırladım.

Bakalım, Doğu ile Batı birleşebilecek mi?

Aşağıdaki sözleri bu gözle bir kez daha okuyalım.

EĞER

"Eğer,

Bütün etrafındakiler panik içine düştüğü, ve bunun nedenini senden bildikleri zaman,

Eğer sen başını dik tutabilir ve sağduyunu yitirmezsen;

Eğer sana kimse güvenmezken sen, kendine güvenir, ve onların güvenmemesini de haklı görebilirsen;

Eğer beklemesini bilir ve beklemekten de yorulmazsan, veya hakkında yalan söylenir de, sen yalanla iş görmezsen, ya da senden nefret edilir de, kendini nefrete kaptırmazsan, bütün bunlarla beraber ne çok iyi, ne de çok akıllı görünmezsen;

Eğer hayal edebilir de, hayallerine esir olmazsan,

Eğer düşünebilip de, düşüncelerini amaç edinebilirsen,

Eğer zafer ve yenilgi ile karşılaşır, ve bu iki hokkabaza aynı şekilde davranabilirsen;

Eğer ağızından çıkan bir gerçeğin bazı alçaklar tarafından, ahmıklara tuzak kurmak için eğilip, bükülmesine katlanabilirsen, ya da ömrünü verdiği şeylerin, bir gün başına yıkıldığını görür, ve eğilip bükülmüş aletlerle onları yeniden yapabilirsen;

Eğer bütün kazancını bir yığın yapabilir, ve bir yazı tura oyununda hepsini tehlikeye atabilirsen; ve kaybedip yeniden başlayabilir, ve kaybın hakkında bir kelimecik olsun, bir şey söylemezsen;

Eğer kalp, sinir ve kaslarını eskidikten çok sonra bile işine yaramaya zorlayabilirsen, ve kendinde "dayan" diyen bir iradede başka bir güç kalmadığı zaman dayanabilirsen;

Eğer kalabalıklarda konuşup onurunu koruyabilirsen, ya da krallarla gezip, kişiliğini yitirmezsen;

Eğer ne düşmanların, ne de sevgili dostların seni incitemezse;

Eğer aşırıya kaçmadan, tüm insanları sevebilirsen;

Eğer bir daha dönmeyecek olan dakikayı, altmış saniyede koşarak doldurabilirsen,

Yeryüzü ve üstündekiler senindir, ve dahası, sen bir İNSAN olursun oğlum."(Rudyard Kipling, Popüler Bilim, Kasım 1998,s.63)

□ (12.12.1999, Pazar)

DEMİREL'DEN MESAJLAR....

Cumhurbaşkanı Demirel'in YÖK Başkanı Sayın **Kemal Gürüz**'ün süresini 4 yıl daha uzatması, aslında(bilinçaltında) kendi süresini uzatmak anlamına mı geliyordu?.. Bir düşünür, **"Karşımızdakinden fikrini sorduğumuzda, aslında kendi fikrimizin onayını bekliyoruzdur."** diyor.

Bilinçaltı bir duygunun bilince yansıması ve bizlere de(özellikle milletvekillerine) **"Siz de benim süremi uzatın"** mesajı mı veriyor?

Cumhurbaşkanı, Gürüz'ün süresini uzatmasaydı, cumhurbaşkanlığı seçimlerinde kendisine muhalif olanlara sıkça kullanacakları bir örnek yaratmış olurdu. Muhalifler, "Gördünüz mü, Demirel Gürüz'ün süresini uzatmadı. O bile başkasının süresini uzatmadığına göre, biz niye onun süresini uzatalım?" derlerdi.

Bugün ise, kendi lehine kullanılabilecek bir örnek yaratmış oldu.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerine kadar Sayın Demirel'in her icraatı, her sözü, her davranışı artık birer. **"Cumhurbaşkanlığı seçimi mesajıdır."**

Bu mesajlar hem kendisiyle, hem de diğer politikacılarla ilgili olmak üzere iki boyutludur. Kendisiyle ilgili olanı söyledik. Karşısındaki politikacılarla ilgili olanı ise, **"Bugün siz bana, yarın ben de size"** mesajıdır.

"Bugün" -cumhurbaşkanlığı seçimlerinde- büyük şansı olmayanlar, hiç olmazsa **"yarını"** güvenceye almak için, Demirel'e yatırım yapacaklardır. Kurt politikacı Demirel bunun farkındadır.

Farkında olmayanlara da, O kesinlikle **"farkettirecektir."**

"AVRUPA BAHANE, SEÇİM ŞAHANE" Mİ ?...

Abdullah Öcalan'ın idamıyla ilgili kararın cumhurbaşkanlığı seçimi (Mayıs 2000) sonrasına bırakılması, seçilecek aday açısından önemli mi acaba?

Örneğin, **Süleyman Demirel** seçim öncesi -kendi döneminde- bir idam kararını onaylamak ister mi?.. Hiç zannetmem.

Hem yurtiçi hem de yurtdışında **"idama onay veren Cumhurbaşkanı"** sıfatının kendisine **"ağır bir yük"** olacağını düşünür. (Varsa, o anlayamadığını, Batı desteğini yitirmek istemez.)

Nitekim, dünkü **Akşam Gazetesi**'nde de okuduğuz gibi, Sayın Demirel Bosna-Hersek'e giderken uçakta şunları söyledi:

"APO'nun idamı çok nazik bir mesele hükümetin önünde. Biz 'Avrupa'nın bir parçası mıyız?' Türkiye buna temelden bir karar vermelidir. Yarım yamalak kararla olmaz. Avrupa'nın içine gireceksek, orada hangi şartlar cari ise, o şartları bizim de kabullenmemiz lazımdır."

Bizzat **"Cumhurbaşkanı tarafından seçilen"** beraberindeki gazeteciler, niçin sormazlar anlamıyorum.

Bugüne kadar söylenegelen **"30 bin kişinin katili"**, **"bebek katili"** söylemleri ne oldu?.. 30 bin kişi ölürken **"Avrupa'nın parçası mıyız?"** diye niçin sorulmadı?.. **"Yarım yamalak bir karar"** ne demek? Yani Türk yargısı yarım-yamalak (yanlış) bir karar mı verdi?.. Avrupa'nın içine gireceğiz safsataları ile teröre, anarşiye prim verip, cezasız mı bırakacaksınız? İçine girmek istediğiniz Avrupa, terörü cezasız mı bırakıyor? (Hemen diyecekler ki, "Biz ceza vermeyelim, demiyoruz. Idama karşıyız") Peki, hepbirlikte 30 bin insanın ölümüne karşı değil miydik? Şimdi niçin yalnız bıraktınız?... Bize "hukuka uyun" diyen Avrupa, Türkiye "Hukuka uydu" diye mi bizi içine almayacak?...

Soracak o kadar çok soru var ki.

Maiyeteki gazeteciler niçin sormaz bilmiyorum. (Acaba bir sonraki dış geziye kabul edilmeme tehlikesi mi var!)

KARNINI KAŞIMAKTAN, BIYIKSIZLIĞA...

Bu arada, anakonuyla bağlantılı ikincil bir konuya girelim. Bir başka yazıda başlıbaşına araştırma-inceleme konusu olacak durum şu.

Hatırlarsanız, **Abdullah Öcalan** yakalanmadan önce, kitle iletişim araçlarında **"karnını kaşırken"** görülen görüntüleri yayınlanırdı.

Bu görüntüler -herhalde- **"psikolojik savaşın"** ürünüydü.

Öcalan yakalandı, durum değişti.

Bugün yayınlanan görüntüler ise, -idam edilmesin, manşetleriyle birlikte- **"biyıkları kesilmiş"**, takım elbise içindeki görüntüleri.

Yine hatırlarsanız, Öcalan yakalandığı zaman **"Memleketime hizmet etme fırsatı verin"** anlamında sözler söylemişti.

Acaba, bazı güçler Abdullah Öcalan'a **"siyasi bir hizmet fırsatı"** mı hazırlıyorlar?..

SON NUMARA...

J.Billings diyor ki, **"Gençliğimizde biz güçlüklere koşarız; yaşlanınca güçlükler bize koşar."**

Çok genç yaşta önündeki bütün güçlüklere koşan, onlara hücum eden(ve devirip, aşan) Süleyman Demirel'in bugünkü durumu bu sözü doğruluyor.

Yeniden cumhurbaşkanı olabilmek için Sayın Demirel'in önünde kendisine koşan büyük bir güçlük(engel) var.

Ama, unutmayalım ki, **"yaşlı başpehlivanların her zaman kendilerine sakladıkları bir numaraları vardır."**

  (08.12.1999,  arşamba)

"ÇEVİK BİR 200 BİN OY ALABİLİR"

Emekli Orgeneral Çevik Bir'in "halk oylaması yapılması" durumunda "Cumhurbaşkanlığına aday olacağını" açıklaması beklendiği gibi geniş yankı yaptı.

Yaşadığımız imaj çağında, adlar ve kavramlar toplumda farklı izler bırakıyor.

Bir başka deyişle, yine karşımıza "öteki" sorunu çıkıyor.

Bu kez, "ötekinin dışlanması" değil; "ötekinin ne düşündüğü" tartışılıyor...

E. Orgeneral Çevik Bir'in adı geçince, herkesin aklına "28 Şubat Süreci" geliyor. Herkes Bir'i 28 Şubat'ın "sembol adı" olarak algılıyor. Basında bile bu sıfatla anılıyor.

Bu tıpkı, 12 Mart deyince akla Baki Tuğ'un gelmesi gibi. Deniz Gezmiş'lerin mahkemesinin "başsavcısı" Baki Tuğ değildi. Asıl savcı başkasıydı. Bilmeden hoşlanan okurlarımız için adını vermeyelim de, unutkanlıkları onlara bir bilmece çözme mutluluğu yaşatsın...

Sayın Çevik Bir'in son görevi de neredeyse unutulmuş gibi. Genellikle, 28 Şubat çağrışımından sonra akla gelen onun "Genelkurmay 2. Başkanlığı" yapmış olması. Oysa Sayın Bir, en son İstanbul'da 1. Ordu Komutanlığı'ndan emekli olmuştu.

İşte bu örneklerde "öteki" konumundaki halk böyle algılıyor. Bu durum, "sosyal psikolojide" önemli yer tutuyor.

Çevik Bir ve 28 Şubat karşılaştırmasında (ya da algılamasında) eski Genelkurmay Başkanı emekli Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı'nın -önceki gün-bu köşede yer alan sözleri önemli:

"Silahlı Kuvvetler hiyerarşik yapıya bağlı bir nehirdir. 28 Şubat'ta bütün sorumlu arkadaşların payı vardır. (...) Ama komutan konuşmaz, az konuşur. Çünkü komutanın önünde alternatif yoktur. O, icra makamıdır. Silahlı Kuvvetler'de hiyerarşi dışında yaprak oynamaz."

Bu hatırlatmayı yaptıktan sonra, tekrar Sayın Çevik Bir'in adaylığına dönelim.

Bir, "Halkın" görüşlerinin ön plana çıkarılmasını istiyor. Bu sözlerle acaba, 28 Şubat sürecinde önemli rol oynayan Sivil Toplum Kuruluşlarının(STK) yeniden gündeme girerek, cumhurbaşkanlığı seçiminde etkili olabileceğini mi düşünüyor?

Bu ne kadar mümkün göreceğiz.

KEMAL YAVUZ: "BU MECLİS ASKERİ SEÇMEZ"

Ancak, "askerlerin" ne düşündüğü önemli değil mi?

Sayın Bir'i, eski "**silah arkadaşları**" destekliyor mu? Çevik Bir, tarihi açıklamasını yaparken, onlara danıştı mı?

Hayır...

28 Şubat sürecini başlatan arkadaşlarının görüşlerini önceki gün belirtmiştim.

Bugün, kamuoyunda görüşlerine büyük önem verilen bir başka emekli Orgeneral'in, Sayın **Kemal Yavuz**'un görüşlerini vereceğim.

En son sözü başta söyleyelim.

Kemal Yavuz, "**Cumhurbaşkanını halk seçse bile, Çevik Bir en çok 200 bin oy alabilir.**" dedi.

"MENFAAT SAĞLAYAN İKTİDAR SAHİPLERİ..."

Emekli Orgeneral Kemal Yavuz'un açıklaması başlıklar halinde şöyle özetlenebilir:

"- Bu siyasi sistem içinde Çevik Bir gibi değerli insan destek görmez.

- Türkiye'de iktidar sahibi olanlar her alanda büyük hatalar yapıyorlar. Yaptıkları bu hatanın farkındalar. Halk da farkında. Bu nedenle, iktidardan uzaklaşırlarsa halkın hesap soracağını biliyorlar. **Bu hesaptan kaçtıkları için de iktidarda kalmak için ellerinden geleni yapıyorlar... Buna Cumhurbaşkanı da, Başbakan da, bakanlar da, milletvekilleri de dahil.**

- Bu sistemde, **hepsi birbirinin açığını biliyor.**

Bunu birbirlerine karşı kullanıyorlar, bu yolla menfaat sağlıyorlar.

- **Bu sistemi kırmak için köşetaşlarını sökmek lazım.**

Bu taşlar sökülürse, onlar da giderler. O nedenle sınıksız birbirlerini tutuyorlar.

- Bu sistemde **Çevik Bir Paşa'nın şansı az. İsmail Hakkı Karadayı Paşa'yı ise kimse desteklemez.** " .

Bu açıklamalar, Sayın Çevik Bir'in durumuna ışık tutuyor.

Çankaya'nın en şanslı adayı olarak görülen Sayın **Süleyman Demirel**'in ise, süresini uzatmak için hangi yöntemi izleyeceğini -bugün- bilmiyoruz. Önümüzde yaşanacak "**manevra dolu politik günler**" var...

□ (03.12.1999, Cuma)

ÇEVİK BİR: "PLANSIZ ÇIKMADIM"

28 Şubat'ın simge adlarından Emekli Orgeneral **Çevik Bir**, cumhurbaşkanlığına adaylığını açıkladı. Buna **"gönlündeki adaylık"** da diyebiliriz. Çünkü Sayın Bir, TBMM üyesi olmadığı ve cumhurbaşkanlarını da "halk seçmediği" için bu açıklamanın **"resmi"** yönü yok.

Zaten Emekli Orgeneral Bir de, "Her şey bizim halkımızın iradesine bağlıdır. Anayasa değişikliği sonrası cumhurbaşkanı halk tarafından seçildiği takdirde itiraz eden olmasın." diyor.

Oysa bugün böyle bir seçim sistemi yok.

Peki Çevik Bir niçin böyle bir açıklama yaptı?.. Bu durumu bilmeden, ayaküstü, hazırcevaplık adına verilmiş ve üzerinde "çok düşünülmemiş" bir ifade miydi bu?

Dün bunu kendisine sordum, "Askerler plansız, programsız iş yapmaz. Çevik Bir de plansız davranmamıştır, diyorlar. Plansız mı davrandınız?"

"Niye kendimi plansız ortaya atayım? Tabii ki düşündüm." dedi.

Devam etti, **"Halk böyle istiyor. Benim olmam önemli değil. Sivil Toplum Kuruluşları ve halk cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesini istiyor. Ama bazı politikacılar, bakın henüz Meclis Gruplarında arkadaşlarına danışmadan hemen cevap verdiler. Bu mu demokrasi? Hem demokrasi diyorlar, hem de açıklamalarım için imkansız diyorlar. Kişisel açıklama yapıyorlar. Oysa halk böyle düşünmüyor."**

Sayın Bir, halkın nabzını tuttuğunu belirterek bu düşüncesini açıklıyor ama, top Meclis'de. Bir anayasa değişikliği yapılmadan Sayın Bir'in "gönlündeki" isteğin yaşama geçirilmesi mümkün değil.

Peki buna rağmen, **"Ben plansız ortaya çıkmadım"** açıklamasının anlamı ne?

Sayın Bir, bu konuda şimdilik çok ayrıntıya girmiyor.

Bu durumda medya mensuplarının antenlerini başka yönlere çevirmesi ve bazı soruların yanıtlanması gerekiyor.

Halk gerçekten böyle mi düşünüyor, 28 Şubat sürecinin baş rolünde olanlar Bir'i destekliyorlar mı, milletvekilleri bir değişikliğe giderler mi, ya da bizim bilmediğimiz bir "sürpriz oluşum" mu bekleniyor?

Bir düşünür, "bütün soruları bilmektense, bazı cevapları bilmek iyidir" diyor. Bugün böyle bir durumla karşı karşıyayız. Ve, "yanıtları bilmiyoruz."

KARADAYI:"ÇOK BİLİNMEYEN VAR"

Bunu, 28 Şubat'ın başrolündeki bir başka ad etrafında araştırdım. Örneğin, 28 Şubat'ın Genelkurmay Başkanı Emekli Orgeneral **İsmail Hakkı Karadayı** ne düşünüyor?

Sayın Karadayı "**basın önünde konuşmuyor.**"

Ancak, edindiğim bilgilere göre yakın çevresine şunları söylüyor. Bunları rahat anlaşılsın diye soru-yanıt şekline sokarak vereyim.

Soru: Sizin de cumhurbaşkanlığına aday olacağınız söyleniyordu. Aday mısınız?

Karadayı: Benim ihtirasım yok. Bunlar bizim karar vereceğimiz konular değil... Devamlı dinliyorum. Emeklilik çok güzel bir meslek. Eş dostla görüşüyorum.

Soru: Sayın Çevik Bir'in adaylığını açıklamasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Karadayı: Çevik Bir'in kendi düşüncesidir. Ama daha çok bilinmeyen var.

Soru: Nedir bunlar? Bunları kim biliyor?

Karadayı: Aslında bunlar kafaların arkasında var. Bu düşünceler saklanıyor. Açıklanmadığı için bilinmiyor. Ama herkesin gönlünde bir aslan var.

Soru: Siz adaylığınızı açıklamayacak mısınız?

Karadayı: Kendim için bir şey söylemem. Ortada henüz ciddi bir fotoğraf yok. Ama alternatiflerin çıkmasında fayda var.

28 ŞUBAT'IN SEMBOLÜ ÇEVİK BİR Mİ ?

Soru: Çevik Bir adı 28 Şubat ile sembolleştiriliyor. Oysa siz 28 Şubat'ın Genelkurmay Başkanı idiniz. Geri planda kalmayı mı tercih ediyorsunuz?

Karadayı: Silahlı Kuvvetler hiyerarşik yapıya bağlı bir nehirdir. Bütün sorumlu arkadaşların payı vardır.(...) Ama komutan konuşmaz, az konuşur. Çünkü, komutanın önünde alternatif tektir. O icra makamıdır. (...) Hiyerarşi dışında yaprak oynamaz.

KARADAYI: "GÖREVE TALİP OLUNMAZ. MEMLEKETİN HAYRINA HER ŞEYİ SEVİNÇLE KARŞILARIZ."

Soru: 12 Eylül'ü yapan komutanlar bir hiyeşarşı içinde konuştular. Hep Kenan Evren konuştu, diğer komutanlar sustu. 28 Şubat'ta durum farklı mı oldu?

Karadayı: 28 Şubat'ı askeri harekât olarak düşünürseniz yanlış olur. Halkı uyandırmak, o dönem yaşanan sıkıntıları gidermek için bir operasyondur. Buna operasyon demek de doğru değil. Bir yasal hizmettir.(...) Konuşmaların kaynağını çok iyi değerlendirmek gerekir.

Biz hizmeti yaptık. Şu anda gayri-mesul durumdayız. Ben fazla övünmeyen biriyim. Vatandaşın sevgisini görüyorum emeklilik yaşantımda. Bu çok büyük bir kazançtır, en büyük değerdir.

Soru: Cumhurbaşkanlığına aday olarak gayri-mesul durumdan mesul duruma geçmeyi düşünmüyor musunuz?

Karadayı: Göreve talip olunmaz. Sonuçta farklı karar çıkabilir.... Memleketin hayrına olan her şeyi sevinçle karşılarız. Bu arada unutmamak lazımdır ki, memleketin hayrına her şeyden de vazgeçilir.

Sayın Karadayı'nın bu sözlerini yakın çevresinden edindiğimiz bilgiler ışığında soru-yanıt biçiminde sunmaya çalıştım.

28 Şubat'ın diğer önde gelen isimlerinin de görüşleri var.

Ancak onları bu yazıya koymadım. Koysaydım, Sayın Çevik Bir kendisine "**dirsek atılmış**" sayardı.

□ (01.12.1999, Çarşamba)

"ÜLKENİN BÜTÜN GÜÇLERİ..."

Devlet, yıllardır törpülene törpülene aşınan imajını düzeltmek için arayış içinde.

Yapılan çalışmalar, **"güven tazeleme"** ya da bir **"güven denizi"** oluşturma olarak da nitelendirilebilir.

Türkiye'nin dünkü gündemine bakınca, bugün bu güven aşınmasının geldiği boyutu çok rahat görebiliriz.

Yalnızca gazete manşetlerine bakalım:

- Akşam: "6 Saniyemiz var." ve "Taksiciye vergi şoku"
- Sabah: "Meclis'te tören istemediler" (FP milletvekili İncetahtacı'nın tabutu başında Nakşibendi Şeyhi Bedruttin yer aldı.)
- Yeni Şafak: "Şimdi sıra kimde ?" (Susurluk'u araştıran emekli MİT'çi Berkman ve raportör Akyürek'ten sonra Bedri İncetahtacı'nın da kazaya kurban gitmesi şüpheleri artırıyor)
- Güneş: "Yuh bee !" (Bu binaya oturulur raporu verildi.)
- Hürriyet: "Telekulakta ilk itiraf: Disketleri Zafer Amirim götürdü."
- Star: "Yardım istedi, tokadı yedi"

GÜVEN TAZELEME PROJESİ

Türkiye'de halk yıllarca devletin "devletliğini bilmesi" için bekledi. Halkın beklediği, "ceberrut devlet" değildi. Müşfik, vatandaşını koruyan, vatandaşını adaletsizliklere kurban etmeyen anayasal, hukuki, sosyal bir devlettir.

Devlet ise, o **"görünmeyen zihnini hayal kurmak dışında kullanmadı."**

Devleti yönetenler, adını koyalım politikacılar, kendileri gibi devleti de **"güzel ama boş sözlerin arkasına kamufle etmeye"** çalıştı.

Ortaya çıkan ya da "halkın anladığı" manzarayı şöyle yorumlayabiliriz.

"Devlet halka, kamuoyuna hep kurban sundu.

Kurban sundukça günahlarından arındığını düşündü.

Bu kurban, politikacılar idi."

Politikacının siyaseten kurban edilmesi, ÷lkeye ne sağladı ?

"÷LKENİN BÜTÜN GÜÇLERİ..."

Bugün devlet, yeni bir güven projesi peşinde.

Bunun için yeni bir yasa çıkarmak gerekmiyor. Mevcut ama unutulmuş yetkilerin kullanılması, yaşama geçirilmesi yeterli.

Dün İçişleri Bakanı Sayın **Sadettin Tantan** ile görüştüm.

Devletin bu projesi İçişleri Bakanlığı eliyle başlatılıyor. Diğer bakanlıkların istimi de arkadan gelecek.

Önümüzdeki günlerde kamuoyuna geniş bir açıklama yapılarak proje hakkında bilgi verilecek.

Bugün ayrıntılarına girmeden şu kadarını söyleyebilirim. ÷lkemizin en önemli sorunlarından olan güvenlik işlemlerinde "bürokrasinin aşılması" için ciddi yapılanmalar oluyor.

Bu "**÷lkenin bütün güçlerinin harekete geçirilmesi**" olarak tanımlanıyor.

İçişleri Bakanlığı'nın yapılanma çalışmalarının, Malki Cinayeti soruşturması ve Adnan Hoca operasyonunda ortaya konduğu belirtiliyor.

Güvenlik arşivleri de tek bir merkezde toplanarak "hız" ve "zaman" kazanmanın yanı sıra "güven" de kazanılacak.

İçişleri Bakanlığı'nın sloganı şu:

"Potansiyel kötülüğü mutlaka **durdururuz...**"

÷lkemizin geleceğinin ve insanların "politik vaatlere kurban edilmemesi" için bu projenin başarıya ulaşmasını diliyorum.

□ (24.11.1999, Çarşamba)

Hakan Peker 'in şarkısını **Clinton'a** uyarlayarak söylersek, **"Bir efsaneydi senle beraber olmak"** diyebiliriz...

Dünya gezegeninin süper devletinin başkanının gezisi -biraz da basın tutumu yüzünden- neredeyse **"efsaneleştiriliyor."**

Verilen haberler -haber kaynağındaki yoğun kısıtlamalar nedeniyle- magazine kayıyor. Magazin de, **"haberi güzelleştirmek, süslemek"** uğruna abartılıyor, efsaneleştiriyor.

Clinton'un Eximbank aracılığıyla Türkiye'ye vereceği **1 milyar dolarlık** kredi(dikkatinizi çekirim hibe değil, borç) büyük sevinç yarattı.

Sade vatandaşlar için **"büyük para"** gibi görülen ve etkisinde kalınan bu paranın ülkemiz için büyüklük ya da küçüklüğünü bir örnekle açıklayalım.

Bugün, 1 milyar dolar pek çok Türk işadamında var. Örneğin, Türkcell ve Telsim adlı cep telefonları ihalesinde iki işadamı toplam 1 milyar doları Türk Hazinesine ödediler. Yani bir **Mehmet Emin Karamehmet** ve bir **Cem Uzan** bir Clinton ediyor. Belki gerekse tek başlarına da bir çırpıda 1 milyar doları tek başlarına ödeyecekler.

AŞIL'IN TOPUĞU

Efsaneleştirilen haberlerden biri de **"güvenlik"** sistemi.

TBMM'nde **"zehirli olabilir"** diye çay içmemiş Clinton. Peki niçin **Çankaya Köşkü'nde** yemek yedi ve çay içti? Meclis'te zehirlenecek kişi **Çankaya'da** zehirlenmez mi?... Bırakın ABD'nin Başkanını, herhangi bir devlet başkanını zehirlemeyi kim düşünebilir?

Bizim dışımızda birtakım güçlerin böyle bir niyeti olsa dahi Türk güvenlik güçleri önlem almaktan aciz mi? Bu, bize hakeret sayılmaz mı?

Güvenlikle ilgili bu haberler doğruysa, ABD'nin güvenlik uzmanları boşuna çalıştılar demektir.

Benim gibi bu işlerden anlamayan biri bile **"Güvenlik battaniyesi"**nin (güvenlik şemsiyesi, kalkanı) çok rahat delindiğini gördüler.

Herhalde bunu "yüzlerce" ABD'li uzman da görmüştür.

Clinton daha Ankara'ya geldiği ilk gün Esenboğa'da onca güvenlik önlemine karşın bir köpek uçağa yaklaştı. Efes'te de başka bir sokak köpeği yanlarından ayrılmadı.

Bu köpekler aranmamıştı herhalde.

Sabah Gazetesi'nde geçenlerde bir haber okumuştum. Daha Hitler döneminde bile, örneğin bir **farenin içine patlayıcı koyarak** suikast teknikleri geliştirildiği yazıyordu. Ya bu köpeklerin içinde ya da üzerinde patlayıcı olsaydı?..

İnsanları, özellikle görev yapan gazetecileri taciz eden trilyonluk güvenlik önlemi, kimi zaman **"Aşıl'ın topuğu"** gibi böyle zaafiyet gösterebiliyor.

Anlayamadığım diğer konuları da şöyle sıralayabilirim:

- Clinton niçin bir Türk televizyonunda özel programa katılmadı ? Hadi bize gelmedi, peki niçin CNN-Türk'e de gitmedi?

Bizim devlet ya da hükümet başkanları ABD'ye gittiklerinde en kötü bir TV programına çıkabilmek için, gazete sütunlarına girebilmek için olmadık manevralar yapıyorlar.

- Clinton, niçin ön adı olarak Bill'i kullanıyor da, gerçek adı olan William Jefferson'u kullanmıyor?

- Bize gelince. Madem ABD'lileri bu kadar çok seviyorduk da, ABD vatandaşı Türk asıllı Merve Kavakçı'yı sevemedik?

- Clinton'un ABD İstanbul Konsoloslugu'nda sivil toplum kuruluşları ile yapacağı toplantıya katılacaklardan niçin nüfus bilgileri ve kimlik numaraları istedi?

Sorular çok, yanıtları meçhul.

□ (19.11.1999, Cuma)

ABD.. OSMANLI DEVLETİNİN DEVAMI

Amerika Birleşik Devletleri(ABD) Başkanı **Bill Clinton** Türkiye'deki tarihi temaslarını sürdürüyor.

Clinton'un programı(gittiği yerler, konuşmaları, ekibi, tavırlarının tümü) derslerle dolu.

Güçlü bir "devleti" her yönüyle hissettiren bu gelişmelerden yola çıkarak, araştırılması gereken ciddi bir noktaya değinmek istiyorum.

ABD, Osmanlı Devleti'nin devamı mı?.. Aynı topraklar üzerinde biz yaşadığımız için bu soru çok saçma gibi görünebilir. Ancak, kültürel ve siyasi gelişmeleri izleyince, saçma görünenler anlam kazanıyor.

Bugün ABD, Osmanlılardaki "**devşirme**" yönteminin daha çağdaşını(insan haklarına dayalı biçimini) uygulamıyor mu?(Hangi ülke ya da dinden olduğunu ayırt etmeksizin, alanında önde gelenleri ülkesinde topluyor. En kritik kuruluşlarda görev veriyor.)

Osmanlıların "**Müslüman**" olduğu sanılırdı. Bugün ABD'nin de "**Hristiyan**" olduğu sanılıyor. Oysa, Osmanlılar gibi bugün ABD'nin devlet yönetimi de dindışı kurallarla yürüyor.(Birkaç biçimsel uygulama dışında.)

Osmanlılar gibi ABD'de kendisini bir "**Dünya devleti**" olarak görmüyor mu?

ABD'nin Osmanlı düzenini çok iyi inceleyip uyguladıklarını düşünüyorum. (Bu sözlerden "Osmanlıcılığı" savunduğumuz gibi bir anlam çıkmamalı. Önemli sandığım bir gözlemimi yazıyorum.)

Bugün, eski Osmanlı toprakları olan Ortadoğu'ya barış getirmek isteyen de ABD. Bu politikayı sürdüren Amerika Birleşik Devletleri, Başkanları Clinton'un ağzından Ankara'da şu açıklamayı yaptı:

"Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılması ve Türkiye'nin yükselmesi ile bu yüzyılın tüm tarihi şekillendi. Bu imparatorluğun yıkıntılarından yeni uluslar doğdu. Eski düşmanlıkların kaybolması güç. Sınırların

değişmesi ve gerçekleşmeyen ideallerin karışımından bir yüzyıl süren çelişkiler oluştu."

Şimdi bu çelişkileri "ulus devletler" biçiminde de gidermeye çalışan yine ABD.

"20. yüzyılı anlamak için Türkiye'nin tarihi bir anahtardır."

Galiba Clinton'un bu sözü de bizler için bir başka "anahtar" anlamını taşıyor.

İÇİNDEN GEÇECEĞİMİZ EN KRİTİK "25 YIL TÜNELİ"

ABD Başkanının sözlerindeki "şifreleri" yine kendisinin verdiği "anahtar cümlelerle" çözmek gerekir. Bu, stratejistlerin işi...

Clinton'un TBMM'deki tarihi konuşmasındaki şu cümleye çok dikkat edelim:

"Milyarlarca insanın geleceği TBMM'de 25 yıl içinde alınacak kararlara bağlı."

Ne demektir bu?

Bu sözün, milletvekillerimizin gönlünü ve alkışını almak için söylenmiş sıradan bir söz olduğunu sanmıyorum.

TBMM'nin hangi kararı, "milyarlarca" insanı ilgilendirebilir?..

Demek ki, "önümüzdeki 25 yıl içinde" Türkiye öyle kararlar alacak ki, bu kararlar "Türkiye dışındaki" milyarlarca insanı da ilgilendirecek.

Bu kararların ne olacağını ben bilmiyorum. Umarım Türkiye'yi yöneten siyasiler biliyordur. Bir şey biliyorum, o da bizim bilmediğimiz bu kararları "ABD biliyor" ve "uyguluyor."

"Doğal deprem" öncesi önlem alamayan Türkiye -eğer iyi bir perspektifle önünü görebilirse- oluşacak **"siyasi ve stratejik depremlerden"** en az hatayla çıkar.

Clinton'un deyimiyle önümüzde "imtihan edilmemiş yeni bir yüzyıl" duruyor.

Bakalım bu yüzyıldaki sınavdan nasıl geçeceğiz ?

DEPREM TARTIŞMALARI.....

Sonunda olan oldu ve ekranlarda anlaşılamayan "deprem bilimcileri"ni susturmak için TBMM konuya el attı.

"Susturmak" diyorum. Çünkü, dün TBMM "Deprem Araştırma Komisyonu"nda, halkı paniğe sürüklememesi için TV'lerdeki deprem tartışmalarının RTÜK eliyle yasaklanması istendi.

Bu görüş yanlış olduğu gibi, bugünkü durum da yanlış. Yani hiç tartışmayıp, kedi gibi **"cehaletimizi örtelim mi ?"** Yıllarca böyle olmadı mı?

Peki doğrusu ne?... Doğrusu biraz geç kalmış. Bilimadamlarımızın gerçekten "bilgi sahibi olması" gerekiyordu. Bunun olmadığını da hep birlikte gördük. (15 Eylül tarihli yazımızda sözünü ettiğimiz **"Bilgi kilitlenmesini"** son 7.2'lik deprem de gösterdi.)

Bugün deprem konusunda konuşan bilimadamlarımız, **"tahmini"** tutunca **"bilmiş"** sayılıyor. Acaba bu hocalarımız **"bilimselliklerini faciayla mı deniyorlar ?"**

Ortaöğretim yıllarında, arkadaşlarımızdan biri Toto'da tutturunca, diğerleri ona "sen biliyorsun, benim için de oyna" deyip, Spor-Toto kolonlarını götürürlerdi !..

"Dini hurafelerden", boş inançlardan kurtulalım derken, "bilimsel hurafelere" yakalandık.

Bu yalnızca deprem konusunda değil. Türkiye'de her alanda bilimadamlarımız çelişkiler içinde. Dikkatler "hurafelerden" bilime yönelince bu çıplak gerçeği görmüş olduk. Demek ki her alanda boş inançlar var.

Bilim, hurafeleri önlemiyor, kendi hurafesini yaratıyor.

Dini tartışmalarda da din bilginlerimizin hemen hemen hiç anlaşılmadığını, sıkışınca -bilimsel bilgileri yetersiz kalınca- karşısındakini azarladığını görmüyor muyuz?

□ (17.11.1999, Çarşamba)

DEMİREL'DEN "27 MAYIS" UYARISI !

Cumhurbaşkanı **Süleyman Demirel**, "6 kere gidip, 7 kere gelen" bir devlet adamı...

Karşısında ise "ilk kez gelen" bir kişi var. Darbeci bir general: **Pervez Müşerref**. Pakistan'ın eski genelkurmay başkanı, yeni devlet başkanı.

Demirel, "damdan düşenin" halini çok iyi bildiği için, şu anda Pakistan'da görevden alınanların durumunu da çok iyi takdir ediyor. Darbeci generale "kardeşçe" uyarıda bulunuyor: **"27 Mayıs benzeri bir uygulamaya gitmeyin !"**

Süleyman Demirel, bunları "dikte eder gibi değil", ama "tecrübelerimizden yararlanın" biçiminde söylüyor.

Dün **Çankaya Köşkü**'nde önemli bir ödül töreni vardı. Biz de davetliydik. İki 1995 yılında gerçekleşen, "**Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri**" dağıtıldı. Bu yılki ödülleri **Nevzat Atlığ**, **Turgut Özakman** ve **Rengim Gökmen** kazandılar.

Tören sonrası sohbette Cumhurbaşkanı çeşitli soruları yanıtladı. Uzun uzun açıklamalarda bulundu.

"KAN LEKESİNİ ÇIKARACAK İLAÇ YOK"

Süleyman Demirel'in açıklamaları -her zamanki gibi- ilginçti.

Önceki gün Ankara'da görüştüğü Pakistan'ın darbeyle başa gelen Devlet Başkanı Pervez Müşerrefe "**edebî** " bir üslubla "**uyarılarda**" bulunmuş:

"Deniyor ki, 'Dünyada her lekeyi çıkaracak ilaç vardır'. Yalnız kan lekesini çıkaracak ilaç bulunamamıştır. Siyasi sebeple kan dökülmesi milletlerin ahengini bozuyor."

Bunun anlamı, "**Bizdeki tecrübeleri sana anlatıyorum. Bak, 27 Mayıs'da 3 devlet adamı idam edildi. Kan döküldü. Ama, ahengimiz bozuldu. Sakın kan dökmeyesin."**

Bu bizim yorumumuz değil. Demirel'in "anlattığı ama söylemediği" bir söz. Nasıl mı oluyor? Bakınız açıklayalım.

Demirel'e soruldu: "Gayri insani muamelelerin olmamasını isterken, ölüm cezasını mı kastettiniz?"

Cumhurbaşkanı bunu soruyla yanıtladı: "Sen ne anladın?"

Gazeteci, "Ben bunu anladım" deyince, Demirel de, "Doğru anlamışsın. Dosdoğru anlamışsın. Bana tekrarlatma." karşılığını verdi.

"ORDUYU TAHRİP ETMEK İSTİYORSANIZ SİYASETE SOKUN"

Pakistan Devlet Başkanı Müşerref, "Bu tecrübelerinizden yararlanacağım" demiş.

Ama, Demirel çok temkinli:

"Eğer bir orduyu tahrip etmek istiyorsanız, siyasete sokun. Bu bir evrensel kuraldır. Ben bu evrensel kuralı 30 senedir söyleyerek geliyorum. 'Orduyu siyasete sokmayız' diyebilirsiniz. Ama eğer el koymuşsa silahlı kuvvetler ülke idaresine, siz ne kadar 'sokmayalım' deseniz de, o, girer. Yani onu tutamazsınız bir yerden sonra."

Cumhurbaşkanı, "yanlışları düzeltmek için darbe yaptık" düşüncesinin de uygulamada geçerli olmadığını söylüyor: **"Zaman öyle bir şeydir ki, çok çabuk geçer. Düzelteceğiz, dediğiniz şeylerin bir kısmını düzeltememiş olursunuz. Anayasaya dönmek gerekir."**

"Askeri darbeleri çok iyi bilen" Demirel, bunu "Damdan düşmekle" açıklıyor. Pervez Müşerref'e "damdan düşen adamın fıkrasını" anlatmış.

Pakistan Devlet Başkanı'na bir **"Darbe psikolojisi dersi"** veren Süleyman Demirel, şunları söylüyor:

"Bu gibi hadiselerde -Türkiye'de de, başka ülkelerde de görülmüştür- devlete el koyanların kendilerini ibra, kendilerini haklı çıkarma gayretleri başlar. Kendilerini haklı çıkarmanın en kestirme yollarından birisi öncekileri kötülemektir.

Kötülemek yetmez, öncekileri tehlikeli saymaktır.

Tehlikeli saymak yetmez, bu tehlikeyi ortadan kaldırmak gelir.

Karışık bir iştir."

Bu öğütlerden yararlanacağını söyleyen Pervez Müşerref'in **"ne anladığını"** merak ediyorum doğrusu.

Çünkü, Ankara'daki açıklamalarında, dışında **"sivil giysi"** olsa da içinde **"askeri ruh"** vardı. Ve, her nedense "Pakistan'ın nükleer güce sahip olduğunu" vurgulamıştı.

Galiba, Sayın Demirel de "kuşku". Çünkü, daha önce Ziya Ül Hak'a yaptığı uyarılar ve sonucunu da hatırlıyor.

"SÜRTÜNME" UYARISI...

Cumhurbaşkanı, bu arada koalisyon hükümetine de uyarılar da bulundu.

"Pakistan'a kardeşçe uyarılarda bulunmuşsunuz. İçeriye de, koalisyon hükümetine de kardeşçe bir uyarınız var mı?" sorusuna şu karşılığı verdi:

"Koalisyon hükümetini yürütmek fevkalâde zor iştir. Koalisyon kültürü ister. Türkiye'de koalisyon kültürü yok mu? Türkiye yaklaşık 30 yıldır, 1960'lardan beri koalisyon ile haşır neşirdir.

Koalisyondaki **sürtünmeleri** çok büyütmek lazımdır. Koalisyon liderleri onlara bir çare bulurlar."

Dünkü gelişmelere bakınca, koalisyon liderlerinin bu **"sürtünme katsayısını"** düşürmeye çalıştıkları görüldü.

Bakalım, Pakistan'daki sürtünme katsayısı da, kan lekesini çıkaracak ilaca gerek kalmadan düşecek mi ?

□ (10.11.1999, Çarşamba)

ECEVİT'İN MOSKOVA FOTOĞRAFI

Başbakan Bülent Ecevit beraberindeki heyetle birlikte dün Moskova'ya gitti.

Sayın Ecevit'in çeşitli görüşme konularından birisinin de PKK terörü olduğu açıklandı.

Açıklamayı duyunca kendi kendime sordum:

"Durup dururken bu konu nerden çıktı?.."

Terör örgütünün lideri yakalanmış, cezaya çarptırılmış... Örgütün diğer önemli yöneticileri de yakalanmış ve Türkiye'ye getirilmiş. Haklarında gerekli yasal işlemler yapılıyor.

Örgütün kimi üyeleri de gruplar halinde Türkiye'ye gelip teslim oluyorlar.

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu'nun da açıkladığı gibi, dağlardaki diğer teröristler sınırlarımızdan dışarı çıkıyorlar.

Peki bu durumda, bu konunun önemli bir dış gezide nesi konuşulacak?

Sayın Ecevit havaalanında yaptığı açıklamada diyor ki, "Rusya'daki bazı grupların PKK'ya verdiği destek ele alınacak"

Acaba bu bizim bilemediğimiz geleceğe yönelik önemli bir proje mi, yoksa yine bir dil sürçmesi mi?

Çünkü, bir başka ülke ile PKK'yı görüşmek "**zamanı tersten işletmek**" olmuyor mu?

Bu görüşme, yukarda saydığımız gelişmeler olmadan önce yapılsa idi anlaşılırdı. Terör örgütünün çökertilmesi için her türlü destek isteniyor, denebilirdi.

Önceden yapılması gereken -ki o zaman da yapıldığını biliyoruz- bir görüşmenin şimdi yapılmasının ne anlamı var? Ne yararı var?

AKILDA KALAN FOTOĞRAFTIR

Başbakan Bülent Ecevit, daha önce -bugün neredeyse unutilan- bir ABD gezisine çıkmıştı.

Şimdi o günlere bir "**düşünce ziyareti**" yapalım...

Başbakan o gezide Türkiye'ye ekonomik ve siyasi açıdan neler kazandırdığından çok, hastalığı ve Clinton karşısındaki duruşunu gösteren fotoğraf ile Türkiye'de gündeme oturmuştu !

Akılda kalan ve bugün anımsanan da hâlâ o fotoğraf...

ABD gezisine niçin gidildi? Amacı neydi?

Sonuçlara bakarsak, ya gezinin ciddi bir amacı yoktu, ya da hiçbir amacımız gerçekleşmedi ve hüsrarla sonuçlandı.

"Amerikalı" Clinton, Türkiye'nin **"Avrupa"** Birliği'ne girmesi için elinden geleni yapacağını açıklamıştı.

Ecevit-Clinton fotoğrafı Türkiye adına ulusal onuru kırıcı bir görüntü müydü, yoksa Clinton'un dünyaca ünlü "vücut dili" mi idi?

Bu çok tartışıldı. Herkes bulunduğu yere, makama göre "en zararsız yorumu" yaptı.

Kimi zaman bu tür gezilere giden gazeteciler, köşe yazarları bir haber çıkarmak, makale yazmak için çok zorlanırlar.

Görevleri haber ya da yorum vermektir.

Ama -kimi zaman- izledikleri olayın özü, içi boş olunca suyunu sıkı sıkı zoraki bir sonuç çıkar ortaya.

Ortaya çıkan bir fotoğraf(**şekil**), yazının(**içeriğin**) çok çok önüne geçer.

Bakalım, Sayın Ecevit'in Moskova gezisinin fotoğrafı nasıl olacak?

Akıllarda iz bırakacak olanın, Amerika fotoğrafı benzeri değil; içeriği zengin, ülkemize yararlı sonuçlar olmasını diliyoruz...

□ (05.11.1999, Cuma)

RUSLAR DA ÖZAL'I DİNLEDİ !

"Komplo Teorileri Tarihi"nin Türkiye Bölümünün geçmiş sayfalarını çevirince ilginç bilgilerle karşılaşyoruz.

Bugünlerde Amerika Birleşik Devletleri'nin **"elektromanyetik dalgalar"** üretip, bunları yönlendirmesi ve **"gizli bir silah"** olarak kullanma gücüne ulaşmış ulaşılmadığı tartışılıyor. Tartışmanın boyutu, **Marmara Depremi**'nin bu silahla gizlice gerçekleştirildiği iddiasına kadar dayanıyor.

ABD'de yayınlanan "ciddi" kitaplar ve ünlü jeofizikçilerin (tabii ki bizimkiler değil !) iddiaları ile başlayan, internette yayılan, **Akşam Gazetesi**'nin de manşetine dayanan bu iddiaların ayrıntılarını ilgilenenler takip ediyor.

Komplo teorilerine **"geçmişten bir kanıt"** sunmak istiyorum.

"SİSTEMİ ÇÖZEN, SİSTEMİ YÖNETİR !"

1980'li yılların sonunda Dönemin Başbakanı **Turgut Özal**, ABD'ye resmi bir gezi düzenlemişti.

O dönemde **Hürriyet Gazetesi**'nin **"Başbakanlık Muhabiri"** idim. Özal'ın Ankara'dan ayrılmasından sonra Başbakanlık Eski Binasına gittim. Çok önemli bir yetkili ile çeşitli konularda sohbet ederken, doğal olarak konu Türkiye'nin Rusya ve ABD ile olan ilişkilerine de geldi.

O çok önemli yetkili(Şu anda emekli ve hayatta) kulaklarımıza inanamayacağımız bir "şey" açıkladı. Tekrar tekrar sorunca aynı "şeyi" söyledi. "Adımı açıklamadan da yazabilirsin" dedi.

Bu "şey", Başbakanlık Binasının üzerinde çok yoğun bir **"elektromanyetik alan"**ın bulunduğu idi. Yetkili, "Binanın çatısına çanak anten takmak için çalışmalar yapıyorduk. Birkaç gün süren ve bizi de hayrete düşüren bir gerçekle karşılaştık. Önce biz de inanmadık. Değişik uzmanlara danıştık, incelettik. Sonuç aynıydı. Yoğun bir elektromanyetik alan vardı." diyordu.

Evet, Başbakanlık resmi binasının tam üzerinde "anlamı çözülemeyen" yoğun bir "elektromanyetik alan" vardı.

Peki bu ne anlama geliyordu?

Yetkiliye sordum. Onlar da bunu araştırmışlar. Önce hiçbir şey anlamamışlar. Sonra, Başbakanlık'da yapılan bazı **"özel konuşmaların"** Rusya'nın resmi yayın organı **Pravda Gazetesi'**nde yayınlandığını farketmişler.

"Biz bunları demeç olarak vermiyorduk. Bazı konuların açıklanması zaten mümkün değildi. Peki bu bilgiler Rusya'nın resmi yayın organına nasıl ulaşıyordu? Bu bilgileri kim veriyordu?" diyordu Başbakanlık yetkilisi.

Teknolojiye büyük merakı olan Turgut Özal'ın da özel gayreti sürüyor. Başbakanlık Binasının tam üzerindeki anlamı çözülmemeyen yoğun elektromanyetik alanın anlamı birdenbire çözülüyor: **"Ruslar Başbakanlık'ı dinliyordu !"**

Yazar Aydın Türkgücü, **"Sistemi çözen, sistemi yönetir"** diyor.

Dünya sistemini yönetme iddiasındaki **"süper güçler"**, rakip (ya da ufak !) ülkelerin sistemini çeşitli yöntemlerle çözmek peşindeler.

Bu anlamda, gerçekten "sistemi çözen, sistemi yönetmek için" önemli bir aşama kaydediyor...

Bu tarihten sonra, çok uzun süre, Turgut Özal Başbakanlık Binasındaki çalışmalarını durdurdu. Başbakanlık Binasına gitmez oldu. Çankaya'daki Başbakanlık Konutu'na taşındı. Hatırlıyorum. O dönemde bütün kabullerini de Konut'ta yaptığı için yoğun eleştiriler aldı. Çünkü nedenini kimse bilmiyordu.

"Başbakanlık dinlendiği için gidemiyorum." demek bir Başbakan için büyük aczin ifadesi sayılabilirdi...

SESLER HAVADAN TOPLANABİLİR Mİ ?

Geçen yazımızda James Thurber'in "Bütün soruları bilmektense, bazı cevapları bilmek daha iyidir" sözünü ödünç almıştım.

Şimdi bu anlattığım "şeyler", **"bütün"** sorulara **"bazı"** cevaplar niteliğinde...

Yetkililer ve bilenler çoğu zaman ciddi konularda sessiz kalıyorlar.

Kimi konularda **"sessizliğin sınırları"** ise **"hayal gücünü genişletiyor"** ve komplo teorilerine kadar dayandırıyor işi.

Şimdi bir alıntı daha yapıyorum.

Bilin bakalım şu söz kime ait?

"Fikirlerin insan zihninde bulunurken, uzayda çok küçük bir yer işgal ettiklerini kabul etmek doğru olur."

Bu söz, bir Amerikalı'ya ait olabilir mi? Ya da eski bir Yunan filozofuna?

Hayır, bu sözün sahibi Prof.Dr. **Erdal İnönü.**(İnönü, Erdal, **Fikirler ve Eylemler**, Boyut Kitapları, İstanbul, 1999, s. 111.)

Asıl şimdi sıkı durun. Daha iddialı ve "komplo teorilerine uygun" denebilecek bir başka söz.

"Tabiatla, biliniz ki hiçbir şey yok olmaz. Ne bir ses, ne bir söz, ne bir hareket....Yarın bizi saran tabiat unsurları içinde, binlerce ve binlerce sene evvel söylenmiş sözleri, olduğu gibi toplayıp tespit etmek imkanına elbette varılacaktır."

Ne diyor? **"Havadan sesleri toplayamak mümkün olacak."**

Çok uğraştırmayalım. Bu çok önemli sözler Büyük Önder **Atatürk'e** ait. (Afetinan, **Atatürk Hakkında H.B.**, s.232, 1936)

Burada üzerinde durulması gereken, sesleri bugün teybe kaydetmek değil. Tabiatla hareketler gibi, sesler de kaybolmuyor ve **"geçmişten de toplanabiliyor."**

Erdal İnönü'nün ve Atatürk'ün sözlerinin de "komplo teorisi" olduğunu kimsenin ileri süreceğini sanmıyorum.

Teknolojinin ve düşüncenin ulaşabileceği boyutu göstermesi açısından çok ciddi örnekler.

Bir uzmanın dediği gibi, **"Biz her şeyi yapabiliriz. Yeter ki siz hayal edin ! "**

Bol hayalli pazarlar...

❑ (26.09.1999, Pazar)

DEPREM BOMBASI I

Eskiden üniversite giriş sınavlarında "üç yanlış bir doğruyu götürüyordu."

Galiba bugün toplum yaşamımızda artık **"bir yanlış bütün doğruları götürür"** duruma geldi.

Her kafadan bir ses çıkıyor. Tüm kafalardan **tek sesin** çıkmasını istemeyiz ama, ortak bir sonuca varacak **iki kafa** bile bulamamak tehlikesi ile karşı karşıyayız.

17 Ağustos (1999) Depremi ile iyice netleşen o ki, **"güven duygumuzu yitiriyoruz."**

Önceden bilimi ikinci plana atanlar dine; dinden uzak duranlar bilime; ortadan gidenler ise biraz bilime biraz dine inanıyordu. Şimdi, her üç kesimde de bu inançlar sarsılmaya başladı. Bunun günahı hem dini yozlaştıranlar da, hem de bilimadamlarında.

Güven duygusu yitirilince, bunca çelişkili ve suçlayıcı açıklama içinde yanlış bir tane de olsa, hangisinin yanlış olduğunu belirlemede güçlük yaşanıyor.

Böylece **bir yanlış bütün doğruları götürüyor.**

Bugün toplum olarak **"sorgulamaya"** başladık.

Ancak doğru sorgulamak için **"soruları bilmek"** gerekiyor. Kimi zaman **"rastgele sallanan"** sorulara da doğru **"cevaplar takılabilir"** ama, sonuca ulaşabilmek için **"bilerek sormak"** gerekir.

Peki her zaman "bilerek sormak" yeterli oluyor mu?

"BÜTÜN SORULARI" BİLMEKTENSE, "BAZI CEVAPLARI" BİLMEK DAHA İYİDİR !

James Thurber, **"Bütün soruları bilmektense, bazı cevapları bilmek daha iyidir."** diyor.

Bugün işte bu durumdayız.

Önceki gün **Sedat Sertoğlu**'nun köşesinde, dün de **Akşam**'ın manşetinde ayrıntılı ve fotoğraflı olarak yer alan haberi ele alalım.

Teoriye göre, **"Marmara Depremi gizli bir silahla yapıldı !"**

ABD'nin dünyayı kontrol edebilecek "kıyamet projesi"ne göre, **elektromanyetik dalgalar ile uzaydan yapay biçimde doğa olayları gerçekleştirilebiliyor.**

Örneğin, iklimlere müdahale edilebiliyor, iklimler değiştirilebiliyor; kutuplar eritilerek bazı ülkeler sel suları altında bırakılabilir; ozon tabakasına müdahale edilerek dünyanın bazı bölgelerinin aşırı ısınması ya da ultraviyole ışınlarına tabi tutulması(kanser) gerçekleştirilebiliyor; tsunami denen dev okyanus dalgaları yaratılabilir; insan beyni etki altına alınabilir; nükleer patlamalar yapıp, dünyanın manyetik dengesi bozulabilir; **yapay depremler oluşturulabilir.**

Bu son bölüm Türkiye'yi şu anda çok ilgilendiriyor.

Projenin adı **HAARP**(High Frequency Active Auroral Research Program.) Türkçeye tam çevirisi henüz yapılmadı ama, **Yüksek Frekanslı Aktif Kutupsal Işık Araştırma Programı** diyebiliriz.

Bugün bu konuda "bütün soruları" biliyoruz. Ama ihtiyacımız olan "bazı cevapları" bilebilmek.

17 Ağustos Depreminden sonra halkın kafasında çok sayıda soru oluştu. Bunların bir bölümü **"fantazi"** olarak görüldü, bir bölümü de **"gerçek dışı komplo teorisi"** olarak yorumlandı.

28 Ağustos tarihinde bize gelen bir elektronik posta mesajını tutmuştuk. Bu konular ortaya atılıyordu. Henüz üzerinde yeterli bilgi olmadığı için, gündeme getirmemiştik.

Şimdi, artık bu mesajdan alıntılarda bulunalım. Mesajı gönderen hanesinde **"Kemal Kemal"** yazıyor. Depremi bir silahla yapıldığı iddia edilen mesajda şunlar var:

"- Depremden önce şimşek çakmasına benzer bir **ışık ve alev topu** görenler yalnızca balıkçılar değil...Avustralya'nın batısı deprem kuşağının dışındadır ama burada depremler olduğu ve gökyüzünde ışık ve ateş görüldüğü belirtilmiş. Acaba bu bölgede deneme mi yapılıyordu?

- Türkiye'deki uzmanlar '**metan gazı patladı**' açıklaması yaptı. Metan gazı öyle patlamaz.

- Televizyonda İ.Ü. Jeofizik bilim dalı Y.Doç. Hüseyin Öztürk, denizin 400 metre altında bir patlama olduğunu, bunun kesinlikle volkanik olmadığını ve **bomba parçalarına benzeyen parçalar** bulduklarını söyledi.

- Bir televizyonun 24.8.1999 tarihli haber bülteninde CNN'in Ecevit ile yaptığı röportajı izliyorum. CNN muhabiri soruyor: '**PKK'nın depremle ilgisi olabilir mi?**' Ecevit'in yanıtı 'hiç sanmıyorum.' CNN muhabiri niçin böyle bir soru sordu? Birileri depremle ilgili olabiliyorsa, demek birileri deprem yapabilir (Bunu izleyemedim. Acaba yine **bir çeviri hatası mı ?**-HC)

- Deprem 03.02'de oldu. Depremin sabahına bir Rus gemisi Marmara'ya yardım için gelmişti. Daha biz duymamışken, adamlar burada!! Yoksa onların da işi denizin dibinde bir şeylere mi bakmaktı?

- Teorimi sorarsanız bu deprem doğal değildi. **Sismik bir silahla** ya da bombayla gerçekleştirildi. Sismik silahların bir türü bomba şeklindedir. Bunlar nükleer bombalar gibidir fakat dışarı **şok dalgaları** yani **sismik dalgalar** yayarlar. Diğer tür **elektromanyetik dalgalar** yayar. Bir uçak ya da uydu üzerinden ateşlenebilir. 300-400 km. menzili vardır.!"

Bu mesaja o tarihte -açık söyleyeyim- fazla önem vermemiştim. Ama, önce **Sabah**'ta, sonra da **Akşam**'da geniş biçimde yer alınca bunu hatırlatmak istedim.

Konuştüğümüz uzmanlar bu konuda da ikiye bölünmüş durumda. Hem de bu uzmanlar yine üniversite öğretim üyeleri.

Aklımıza **Hayrabolulu Cemalettin Yıldırım**'ın "deprem yerden değil, gökten geldi" sözü geliyor. (Belki, "**en seksi erkek seçilme sırası Cemalettin Yıldırım'dadır** !)

KÖTÜ POLİTİKACININ YAPAY DEPREMLE DENENMESİ!

Bu teoriler nereye kadar varıyor?

Varılan nokta şu; "ABD siyasi ve diplomatik yolla yapamadığını, sismik bombalar ile yapay biçimde yapmak istiyor."

Kanıt olarak da, önce Türkiye ile Yunanistan'da meydana gelen depremler sonrası iki ülke arasındaki düşmanlık duygularının kalkması; Tayvan'daki depremden sonra da Tayvan ile Çin arasındaki düşmanlığın dostluğa dönmesi gösteriliyor.

Kıbrıs'ta da bir deprem olursa, bu teorilere inanacağım.

Kıbrıs sorununun çözümü de acaba ABD'nin bir sismik bombasına mı kaldı ?

□ (24.09.1999, Cuma)

ÇÖZÜLEBİLEN SIRLAR ARASINA SIKIŞIP KALMAK

Günlerdir milyonlarca insan merak ediyordu. 7 Temmuz'un ilk dakikalarında gerçekleşen intihar girişiminin ardında bilinmeyen bir **"siyasi skandal"** mı vardı?.. Yoksa, Sayın **Uluğbay**'ın **"zihninin kendisinden sakladığı bir sırrı"** mı söz konusu idi?

Show Tv'de Ceviz Kabuğu programındaki Hikmet Uluğbay, **"Çözemediğim bir sırrım yok"** diyerek bu iddiaları ayrıntılı biçimde yanıtladı.

Bugün yeniden aramıza dönen ve mutluluğu "ele geçirme" arzusuyla ikinci ilkbaharına başlayan Hikmet Uluğbay, **"çözebileceği sorunları"**nın **"anlık aldatması"**na yakalandı anlaşılan.

"O an"ı içtenlikle anlattı. Bir anlamda bu, yüzyıllardır görülebilen **"yaşanmış bir intihar anatomisi"** idi.

Genellikle zihnin derinliklerindeki **"çözölemeyen sırların"** suyüzüne çıkan etkisi olarak görülür intihar. Oysa, Sayın Uluğbay, **"Çözemediğim bir sırrım yok"** diyordu.

Demek ki insanoğlu **"çözölebilen sırlar arasına da sıkışıp kalabiliyordu...."**

DÜŞÜNCE KİLİTLENMESİ

Bir **"düşünce kilitlenmesi"**nin yaşanışına acı biçimde tanık oldu Türkiye.

Düşüncelerin kilitlendiğı **"o an"**ı nefesimizi tutarak dinliyoruz:

"Öyle nevi şahsına münasır bir olay ki aldığınız karar. Her şeyden evvel, dünyada en çok sevdiğiniz aile bireylerinizle, bir anda, birarada olmaktan vazgeçiyorsunuz.

Bırakın başka boyutunu. Ama bir insan o noktaya geldiyse, içinde bulunduğumuz birkaç dakika, aslında zor bir dönemdir. Bir anda gidip yapıyorsunuz o işi."

Her şeye rağmen hayatta kalmış olmaktan mutlu olduğunu ve Allah'a şükrettiğini ifade eden Hikmet Uluğbay'ın yaşadığı örnek bilim dünyasının üzerinde durması gereken olgu.

Peki bu olgu bir çözüm mü?

Uluğbay'a göre "hayır."

"Bu olguyu bir çözüm aracı veya nedenlerini konuşarak o konumdaki insanları etkileyici konumda olmak istemiyorum.....Her şeye rağmen hayatta kalmış olmaktan mutluyum. Allah'ın bir lütfu olarak hayatta kaldım."

BİR İLKBAHAR DÜŞÜNCESİ:"HAYAT YAŞAMAYA DEĞER"

İntihar'ın "çözüm olmadığını" her iki boyutu da yaşayan insanoğlunun ağzından dinliyoruz: "Bunun bir çözüm olmadığını hayatta kalarak öğrendim. **Hayat yaşamaya değer.** Çözumsuz sorun yok. Çözüme oluşabilmek için başkalarıyla paylaşabilmek, sorunları çözmek. Ben bunları yeteri kadar yapmadım.

Eşin yapabileceği en önemli şey moral destek vermek. Benim eşim bunu olağanüstü başarıyla yaptı. Eşime de çocuklarıma da , yorgun argın geldiğim, suratsız olduğum dönemlerdeki anlayışları için de çok çok teşekkür borçluyum...

Bir iki kadeh almak rahatlatıcı idi. Bir gevşeme oluyordu. Suratsızlığınız gidiyor. ... O akşam da bir iki kadeh şarap aldım. Tabiatıyla rahatlattı ama, sorunlar üzerinde yoğun biçimde düşünürken belirli bir noktaya geldiğim için o rahatlamanın etkisi bir süre sonra geçmişti."

Aslında bir başka "**kendi gerçeğini**" de açıklıyor Hikmet Uluğbay. Bir gece önce de düşünmüş ama gerçekleştirmek istememiş. Ertesi gün "Silahı eline alınca düşünmedi mi bırakmayı?"

"Kararı aldığım zaman salonda oturuyordum. Eşim tv. karşısında uykuya dalmıştı. Oturduğum yerden kalkıp yatak odasına giderken,40 adımlık bir mesafedir, oturduğum yerde aldığım kararı uygulamak için gittiğim için aklıma başka bir şey gelmedi. Bir anlamda trans halinde gidiyorsunuz... Yerinizden kalkarken maalesef o kararı aldığınız için **çözüm olmayan bir hatayı** yaptığınız için , **o anda çaresiz ve çıkmaz sokak gibi hissediyorsunuz."**

Bugün bir psikolog ya da psikiyatristin yardımından yararlanmayı "bir diş ya da göz doktoruna gitmek kadar normal ve medeni bir davranış" olarak yorumluyor.

Bu olaydan çıkarılacak dersler olmalı.

"Ben ne işe yarıyorum" düşüncesine gelindiğinde yapılacak en önemli şey, **"dışa açılmak."** Yardım mutlaka geliyor. Bundan emin olunması gerekiyor.

"Sıkışıp kalındığı" hissedildiğinde hemen bir uzmana koşmalı.

"BEN KIVRILIP KAPANDIKÇA SİZ BENİ AÇTINIZ!"

Irvın Yalom'un **"Her Gün Biraz Daha Yakın"** adlı inceleme eserinde(Kabalcı Yayınları), tedavi gören **"kahramanımız"**(gerçekten **"kendisini fetheden bir kahraman"** olarak yorumlamak gerekir) **Ginny'nin** bunalımdan çıkışına ilişkin son sözlerini vermek istiyorum:

"...Problemlerden kaçarak ve sessizliğimle size sıkıntı vererek sadece küçüldüm. Hayatımda kişisel bir şey başarmak istiyordum, her zaman oyunların peşinden gitmeyeceğim. Zihnim, görevine sadık bir şekilde size tarif etmeye çalıştığım bir dizi serap yoluyla dünyayı incelemiş gibi durgun.

Şimdi beynimi gerçeğe dayalı konular için kurcaladığımda, keşke, duygusunun yüzde yüz kanıt olduğu bir cümlede directmek yerine, söylediklerimin hepsi kusursuz olmasa da daha fazla konuşmaya çalışmış olsaydım diyorum.

...Sizi de kış uykuma ve çaresiz dinginliğime doğru çekmeye çalıştım. Sadece baş sallama ya da hayal kuruyormuş gibi yapmama izin vermediniz. Sizin sanatınız başarılı olduğunda ikimize de hayat verdiniz.

Ben kıvrılıp kapandıkça, siz beni açtınız."

Hep, **"ilkbahar pazarları"** yaşamanız dileğiyle...

□ (19.09.1999, Pazar)

2.BÖLÜM

DİN

“DİNDE REFORM” TASLAĞI HAZIRLANDI

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı **Prof. Dr. Zekeriya Beyaz**, İslamiyet'in yorumunda farklı görüşleri ile dikkati çekiyor.

Prof. Beyaz'ın **“açıkladığı”** düşünceleri kadar henüz **“açıklamadığı”** düşüncelerinin de büyük yankı yaratması bekleniyor.

Geçen hafta “Din terör ilişkisi” ve “Marmara İlahiyat'ta başörtüsü yasağı” konularında Ceviz Kabuğu programında önemli açıklamalar yapan Sayın Beyaz, çok tartışma yaratacak önemli bir konuyu da açıklık getirdi:

“Dinde reform taslağı”

İlahiyat profesörü Beyaz tarafından hazırlanan bu taslak, yaklaşık bir yıl önce, yani Dekan olmasından çok önce yetkililere sunulmuş. Çok ısrar etmemize karşın bu yetkililerin kim olduğunu öğrenemedik.

Ancak, Sayın Zekeriya Beyaz'ın hazırladığı “Dinde reform taslağı”nın bir bölümünü **“Kılık-kıyafet ve başörtüsü”** oluşturuyor.

“İMAMLARIN SARIĞINI DEĞİŞTİRİRİM”

Programda **“İmam sarıklarının modaya uydurulması”** gerektiğini ifade eden Dekan Beyaz, şu açıklamaları yaptı:

“Estetikçilerden, modacılar kurulu bir heyet kurarım. O heyetle İlahiyat'ta okuyan kız öğrenciler için özel sempatik, modern güzel bir kıyafet ortaya çıkartırız.”

Başörtüsü de buna dahil olacak mıydı ?

“Bunu oluşturulacak Kurul tayin edecek. Bir kıyafet ortaya çıkartırız, onu da giyindikleri vakit hem maksat hasıl olur, hem de son derece sempatik olur, güzel olur. Böyle kendilerini de boğmazlar.

Son derece de güzel olur ama, bu benim arzum”

Bu düşüncesini uygulayacak makamda olmadığını belirten Prof. Dr. Zekeriya Beyaz, **“Eğer iktidarda ben olsam başka şeyler yaparım. Derhal bir komisyon kurarım. Hatta imamların sarığını değiştiririm. Siz bana bırakırsanız, başka bir şeyler yaparım, modernize ederim. Sarığı falan bütün onları modernize hale getiririm. ”**

HIRİSTİYANLIKTAKİ GİBİ...

"Kara imam cüppelerinin iç kararttığını" söyleyen Sayın Beyaz, giyimin psikolojine de değinerek, "estetikçiler ve modacıların" görüşünün alınarak, yine onlar tarafından hazırlanacak bir kıyafetten söz etti.

Hristiyan din adamlarının ya da üniversitelerdeki öğretim üyelerinin çeşitli renklerdeki cüppelerini hatırlatmam üzerine ise, Dekan Beyaz şu açıklamayı yaptı:

"Bunu estetikçiler, modacılar yapacaklar.

O siyah cüppenin yerine çok daha sempatik, çok güzel cüppeler ortaya koyarız. Siyah, böyle kara, insanın içini karartan imam cüppesinin yerine son derece sempatik, güzel cüppeler ortaya koyarım.

Gayet güzel, sempatik, böyle güzel kıyafetler ortaya konur. Bunlar benim düşüncem. İktidarda olanların düşüncesi değil.

Bunlar özel düşüncedir. İktidarda olan düşünce, şu kitapta yazılı olandır. O masaya kim oturursa bunu uygulayacaktır. Mesele budur. "

Başörtüsü yasağı uygulaması ve bıçaklı saldırı ile Türkiye'nin gündeminden düşmeyen Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanının bu görüşleri de üzerinde durulmaya değer.

Sayın Beyaz'ın yetkililere bir yıl önce sunduğu **"Dinde reform taslağı"**nın ayrıntıları belki de önümüzdeki günlerde **"açıklığa"** kavuşur.

□ (04.02.2001, Pazar)

BAŞÖRTÜSÜ VE BAŞA SALDIRI...

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne Dekan olarak yeni atanan Prof.Dr. Zekeriya Beyaz, hafta başında bıçaklı bir saldırıya uğradı.

Marmara İlahiyat'ta uzun zamandır süren bir **"başörtüsü sorunu"** vardı.

Fakülteye yeni Dekan olan Sayın Beyaz, göreve geldiği günden itibaren **"başörtüsü yasağını"** uygulayacağını açıklıyordu. Teorik olarak ise, çok önceden beri **"Kur'an'ı Kerim'de başörtüsü olmadığını"** söylüyordu. İlahiyatçı Prof. Dr. Zekeriya Beyaz, birçok bilimsel platformda İslamiyetle ilgili çok farklı yorumlar (tefsirler) yapıyordu. Bu yorumlarını Ceviz Kabuğu programında da dile getirmişti...

İlahiyat Fakültesi öğrencileri, düşünce olarak onları destekleyenler, aileleri ve bazı basın organları ise bu görüşe ve bu görüşü savunan Prof. Beyaz'a karşı çıkıyorlardı.

Hatta bir gazetede(Akit) yer alan bir haberde, aynı okuldaki bir başka profesörün **"Ben Şeyhülislam olsaydım, katli için fetva verirdim"** dediği ileri sürüldü. Daha sonra söz konusu profesör, **"Zekeriya Beyaz'la 30 yıldır arkadaş olduğunu ve asla böyle bir konuşma yapmadığını"** açıkladı.

Tüm bu gelişmeler, hafta başında bir öğrencisinin Prof. Beyaz'a bıçaklı saldırısı ile başka bir boyuta taşındı. Sayın Beyaz başına(boyun bölgesine) ve vücudunun iki yerine darbe almıştı.

ÖĞRENCİLER NE DİYOR ?

"Her şeyi biz çözeriz" diyen **"bazı siyasetçilerin bir türlü çözemediği, ama seçim meydanlarında oy malzemesi yaptığı başörtüsü sorunu"** Türkiye'yi uzun süredir oyalyor.

İşin içine "hukuk" sistemi de girdi ama, **"hukuki çözüm konusunda da kimse anlaşıyor"** Ortada hukuki kararlar var, ama bu kararın yorumları ve uygulamalar çok farklı.

Bu arada, konunun asıl muhatabı kız öğrenciler ne düşünüyor?

Zaman zaman bize de e-posta gönderiyorlar. Şöyle diyorlar:

"Devletine ve milletine hizmet etmekten başka bir gayesi olmayan biz başörtülü öğrencilere (İlahiyatçılara) suçlu muamelesi yapılması bizleri derinden üzmüştür."

(...) Hiç kimsenin dinin inancı gereği kınanamayacağı Anayasanın 24. Maddesiyle kayıt altına alınan benim ülkemde, bu lakaytlığı anlamakta güçlük çekiyoruz.

Din ve vicdan özgürlüğünün pratiğe yansımaları keyfî uygulamalarla engellemeye çalışmak hangi hukuk kuralıyla nasıl açıklanır?

(...) Din eğitimi devleti kendi okullarında alan biz öğrencilerin yalnızlığa itilmesi tarifi imkansız bir duygudur.

İnancı gereği başını örtme isteği, devletin birlik ve beraberliğini zedeleyen bir âmil olmasa gerek...”

Öğrencilerin bakışı ile YÖK'ün bakışı çok farklı. Anlayış farklı, felsefeler farklı, uygulama farklı.

Bir taraf **“inancımız gereği”** diyor, bir taraf **“dinin siyasallaşması”** diyor.

Bir taraf **“Anayasa”** diyor, bir taraf **“kanun”** diyor.

Öğrenciler, **“Göz yaşlarımız mürekkebe, umutlarımız çaresizliğe, beklentilerimiz hayal kırıklığına dönüşüyor”** diyor.

Ama gördük ki, **“mürekkep yerine kan”** isteyen öğrenciler de varmış. Ya da provokatörler...

“Her şeyi biz çözeriz” diyen politikacılar artık bu sorunu çözmelidirler.

Olayların ortasında hiç hak etmediği bir saldırıya uğrayan Prof.Dr. Zekeriya Beyaz'a acil şifalar dilerken, öğrencilerinin kendisini bağırırlarına basması dileğiyle bir an önce ders başı yapmasını bekliyoruz.

□ (12.01.2001, Cuma)

EDİP YÜKSEL'İN FELSEFİ OLARAK ÇÖKÜŞÜ (?)

Ceviz Kabuğu programını izleyenlerin merakla takip ettikleri bir isim var: **Edip Yüksel !**

Edip Yüksel, açıklamaları ile Türkiye'yi ekran başına bağlıyor. O lafını esirgemiyor, düşüncesini saklamıyor, canlı yayında kalkıp tuvalete gidiyor, göster deyince nasıl namaz kıldığını canlı yayında gösterip, iki rekat namaz kılıyor. Diğer din uzmanlarından ayrılan en büyük farkı, **"Kur'an'dan başka hiçbir kaynağı kabul etmemesi."**

Burada, Edip Yüksel'i tanıtmak değil, onu tanıyanların bilgilerine katkıda bulunmak istiyorum.

Programlarımızdan sonra --gerçekten- çok sayıda mesaj geldi. Faks ve e-posta ile gelen övgü ve eleştirilere girmeden bir noktayı mutlaka belirtmeliyim.

"Edip Yüksel'in karşısına din konusunda kimse çıkamıyor !.."

Bu bir gerçek... Karşısına çıkamayanlar bunu kabul etmiyor, çeşitli bahaneler buluyorlar. Oysa, yaptığım araştırmalar çok önceki yıllarda da bu "gerçeğin" geçerli olduğunu gösteriyor.

Karşısına çıkanlar da Edip Yüksel'e "doğru yanıt" veremiyorlar..

"KÖPEK BALIĞI İLE KAPLANIN KAVGASI"

Bana gelen tepkiler içinde iki tanesi yukarıdaki soruna yanıt veriyor. İstanbul'dan yazan Gökhan Yazar'ın tespitlerine --kısaltarak- bakalım:

İki düşünce akımı İslam tarihine damgasını vurmuştur. Birincisi **"nakli ilimciler"**dir. Bu ekolün uygulayıcıları dini sorunları çözmeyi hadisler ve sünnet ışığında yapmaktadırlar. E.Yüksel'in karşısına çıkanlar bu gruptandır.

İkinci akım ise **"aklî ilimciler"**dir. Bunun uygulayıcıları ise ayetleri yorumlarken akla ve mantığa, daha sonra hadis ve sünnete başvurmaktadır. E.Yüksel ise bu gruptandır.

Dolayısıyla Edip Yüksel ve rakiplerinin fikri münakaşa zemininde daha baştan farklılıklar vardır. Olay bir yerde köpekbalığı ile kaplanın kavgasına benzemektedir. Biri suda, diğeri karada üstündür.

Esas olarak Kur'an'ın tavsiye ettiği yorum şekli, ikinci akımdır. Bu iki ekolün arasındaki kavga tarih boyunca çok şiddetli olmuştur. Dikkat ederseniz akli ilim grubundan Yaşar Nuri beye de şiddetli mükabelede bulunmaktadır. Ancak onun alnında Edip Yüksel'in ki gibi **mürted** damgası bulunmadığından kendisine ihtiyatlı yaklaşılmaktadır.

Bu arada Edip Yüksel'e de bazı sorularım olacaktır.

1- Kur'an ayetlerini 19 şablonu ile yorumlama şart mıdır? Allah'ın kendisi için dahi herhangi bir matematiksel şablonla ispat yoluna gidilemez iken, O'nun kelamı olan Kur'an için böyle bir yol şart mıdır?

2- E.Yüksel, "Bu kitaptaki ayetlerin bir kısmı muhkem, bir kısmı müteşabihdir. İmanı zayıf olanlar müteşabih ayetlere saplanır kalırlar" mealindeki ayeti bilmekte midir? Tevbe Suresi'nin son iki ayetinin(EY'in sonradan eklendiğini iddia ettiği ayetler.- HC) müteşabih olabileceğini düşünmüş müdür?

"EDİP YÜKSEL BU İMTİHANI KAYBEDİYOR"

Kayseri'den Özkan Basat adlı izleyicimizin belirlemeleri de çok ilginç:

Programınıza katılan din adamlarının felsefe ve mantık formasyonuna sahip olmadıkları aşikardı. Edip Yüksel'in karşısına iki tane din uzmanı değil de, bir tane felsefe öğrencisi çıkarsaydınız daha güzel olurdu. Edip Yüksel'in sorularının cevapları kendi içinde zaten saklıydı.

Din, görünmeyene inanmaktır, mükafatı ise görünmeyeni görmektir.

Edip Yüksel'in yaklaşımının uzantısı, Kur'an'ın da o kadar güvenilir olmadığıdır. Zira Kur'an peygamberden sonra yazılı hale getirilmiştir. Dolayısıyla **"Sizi Kur'an'a çağırıyorum"** diyen Edip Yüksel, aslında insanları temel referans değerlerini çürütmeye yani Kur'an'ın güvenilirliğini yok etmeye çağırmaktadır. Bunu kasıtlı yaptığını da sanmıyorum, sadece çok heyecanlı, zekası kadar egosu da vasatın üzerinde olduğundandır belki de...

Edip Yüksel felsefe biliyorsa, sosyoloji biliyorsa paradigma kavramını da bilir. **Paradigma birbiriyle uyumlu kabullerden**(sayılılardan, naslardan, dogmalardan) oluşur. Kabullerin sorgulanması teknik olarak mümkün değildir. Kabuller öznel olarak **"kabul"** edilir veya **"red"** edilir. Ancak paradigmanın uyumu **"sorgulanabilir."** 0 ve 1'i kabul etmeden matematik üzerine tartışamayacağımız gibi; dinin temelini oluşturan birtakım dogmalar üzerinde mutabakat sağlamadan dinin içsel tutarlılığını tartışmak absürd olur.

Kur'an'da akli kullanma yönünde birçok emir ve tavsiyeler vardır. Ancak Kur'an'da akla tapılması emredilmiyor. Akli kullanmak başka, akıl perestlik başka şeydir. Bilimden yararlanmak başka, bilim perestlik başka şeydir.

Edip Yüksel bilime tapmaktadır.

19 mucizesine inanıyorum. Allah Kur'an'a 19 kuralını yerleştirmiş ama bir yerde ise bunu yapmamıştır. **Bence Allah ileriki bir tarihte(bugün) "İnsanlar bir tercih yapmak zorunda kaldıklarında Kur'an'ı mı(vahyi), yoksa istatistiki korelasyon hesaplarını, matematiği kısacası Bilimsel Bilgiyi mi "mutlak değişmez" kabul edecektir ?" biçiminde insanları imtihan ediyor.**

Edip Yüksel ve takipçileri benim inancıma göre bu imtihanı kaybediyorlar.

□ (24.12.2000, Pazar)

ÜÇÜNCÜ MESİH ADNAN OKTAR (MI ACABA?)

Eski milletvekili **Hasan Mezarıcı'nın** Almanya'da kendisini "mesih"(!) ilan etmesi ile gündeme gelen mesih tartışmasının "**siyasal boyutunu**" ve Mezarıcı'nın "ani" gözüken çıkışının aslında "**3 yıllık bir plan ürünü**" olduğunu geçen yazımda açıklamıştım.

Ceviz Kabuğu programının sonuna doğru ortaya çıkan bir başka gerçek ise, konunun ne kadar ciddi olduğunu gösteriyor.

Bu kadar büyük "**ekonomik çalkantı ve çöküşün**" yaşandığı Türkiye'de bu gerçekler dikkate alınıyor mu bilmiyorum.

Stüdyo konduğumuz olan Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr.Zekeriya Beyaz, ilerleyen dakikalarda "**şaşırtıcı**" bir gazete küpürü çıkardı.

Bu, 8 Temmuz 2000 tarihinde **Milli Gazete**'de yayınlanmış **Harun Yahya (Adnan Oktar)** imzalı bir ilan idi:

"MÜJDE MİSAFİRİMİZ İSA GELİYOR"

Gazete küpürünü görenler gözlerine inanamadı.

Hasan Mezarıcı'nın mesihliğini ilan etmesinden önce yayınlanan "Müjde Mesih geliyor" ilanı çok anlamlı idi.

Bunu görenler şu yorumu yaptılar:"Demek ki bunların arasında bir organizasyon var. Önceden planlamışlar."

Oysa, bu konudan anlayanların değerlendirmesi daha farklıydı:

"Adnan Oktar ye kendisini gizlice(kendi çevresine) mesih ilan etti. Ya da yakında o da mesihliğini açıklayacak"

Buna yakın bir görüş de, "**Adnan Hoca mesihliğini ilan etmeyi düşünürken geç kaldı, Hasan Mezarıcı onun önünü kesti !**"

Kur'an üzerine araştırma yaptığı ileri sürülen, sıkı bir Müslüman olduğunu açıklayan ve bu konuda kitaplar yazan bir insanın geleceğini iddia ettiği mesihe "**misafirimiz**" diye hitap etmesi büyük bir "**yakınlığın işareti**" değil mi? Neredeyse kendisi kadar yakın bir mesihlik !!...

HALK TEPKİLERİ

Bu tartışmaların bıraktığı izleri gelen mesajlardan sizlere sunuyorum:

- "Temeli 3 yıl önce atılan siyasi hareket:mesihlik !" başlıklı yazınızdaki tespitleri çok önemsedim.(...) Yazınızı, İran'daki Şii anlayışının, ülkemizdeki Sünni insanlarımızın üzerinde yaptığı tahribatı, Türkiye'deki İslam alimleri ve bilimadamlarının, konuşma cesareti göstermesi gereken milat olarak kabul ediyorum. (Gürcan Dağdaş)

- Türkiye'de basılıp satışı arzulanmış Kur'an'ların Suudi Arabistan tarafından finanse edilmesi bizleri hayrete düşürdü. Acaba **İran ve Libya destekli olanlar var mıdır?** Araştırmaya değer. (Bülent Y.)

- Siz inançlarınız tarafından bağlandığınız için tarafsız bir gözlem yapma konumunda değilsiniz. Ama ben televizyonda Hasan Mezarıcı ve ona karşı çıkan Müslüman din büyüklerinin söylemlerini aynı kefedeyim tartışıyorum, pek bir fark da göremiyorum. **İkisi de diyalektik.** Sözleri test edecek herhangi bir mekanizma yok. Mezarıcı'ya mucize soruyorsunuz ama siz Hulki Cevizoğlu; Şakk-ı kamer hadisesine(Hz.Muhammed'in mucizesi sayılan Ay'ın yarılmaya olayı-HC) tanık oldunuz mu? Gördünüz mü? (Ömer Faruk A.)

- Hasan Mezarıcı, "Ben Hanifi mezhebindenim" diyor. Ben de soruyorum. Hangi peygamber kendinden önceki peygamberin adına uydurulmuş bilgilere tabi olmuştur? Hem peygamber olduğunu söylüyor, hem de mezhebe uyduğunu söylüyor. (Saim T.)

- Sayın Diyanet İşleri Başkanımızın **"Peygamberlerin yaşadığı birtakım olayları akılla açıklamak mümkün değildir"** tanımlamasına katılmıyorum. (Douglas H.)

- Hasan Mezarıcı ısrarla "Bu(mesih inancı-HC) iman işidir" diyor. Adam doğru söylüyor. (Ömer Faruk A.)

- Mesih, nesih, Mezarıcı... Hepsini anladık da, 1400 yıllık bir kitap nasıl oluyor da bugün bile çözümlenemiyor. Çözümlemeyecek, anlaşılamayacak, kişiye göre farklı anlaşılabilecekse **bu bir bulmaca kitabı mıdır?** (Özcan)

- Mezarıcı karşısında aciz kalan insanları çıkartmışsınız. Bilgi derinliği olmayan bu insanlar kafa karıştırıyor. (Posta İşletmeleri Gn. Md. Teknik...)

-Zekeriya Beyaz ve Diyanet İşleri Başkanı Yılmaz bir Mezarıcı karşısında yetersiz kaldılar. (P.Y.)

-“Dinin yozlaşmaması için İlahiyat Fakülteleri çoğalsın, iyi eğitim verilsin” deniyor. **Hasan Mezarıcı da İlahiyat mezunu değil mi?**

□ (10.12.2000, Pazar)

TEMELİ 3 YIL ÖNCE ATILAN SİYASİ HAREKET: MESİHLİK I

Kendisini mesih ilan eden eski milletvekili **Hasan Mezarıcı** ile yaptığımız televizyon programından sonra da halkımızın çeşitli kesimlerinden mesajlar gelmeye devam ediyor.

Bunlar, tartışma konusu olan mesihlik olayına halkın bakış açısını göstermesi bakımından çok önemli. Bu nedenle birkaç yazımızı bu konuya ayıracağız.

Bunların arasından dengeli seçimler vermeden önce, bazı önemli gözlemlerimi aktarmak istiyorum. Çünkü mesihlik olayı sıradan bir tartışma konusu değil. Bu kavramı gizliden gizliye destekleyenlerin niyetleri, **"hedef ülke veya ülkelerin rejimlerini etkileyecek"** boyuta uzanabiliyor.

MEHDİ VEKİLLERİ

Örneğin, yapılan araştırmalar **"en sade cemaatlerin"** bile **"şeyh"** dedikleri liderlerini **"mehdi"** olarak gördüklerini ortaya koyuyor. **Hatta kendisini "liberal mehdi-uyarıcı" olarak gören profesörler de var ülkemizde.**

İslamdaki mehdilik ile Hristiyanlıktaki mesihlik inancı birbirinin yerini dolduruyor. İslamda mehdilik ya da mesihlik özellikle bir **Şii** inancı temeline dayanıyor.

Bunun **"siyasi rejimleri etkileyecek"** bir örneği İran'da görüldü.

Şiilere göre **"Kendisi ortaya çıkıncaya kadar mehdi vekilleri hüküm sürecekler, onlara itaatsizlik mehdiye ve oradan da Allah'a isyan" anlamına geliyordu.**

Ayetullah Humeyni "mehdi vekili" olarak kabul edilmiş ve halk üzerindeki gücünü buna dayandırmıştı. Bazı kitaplarda bu görüşler ayrıntılı olarak inceleniyor.

MEZARCI, MESİHLİĞİ 3 YIL ÖNCE AKLINA KOYMUŞ !

Gelelim Hasan Mezarıcı olayına. Mezarıcı'nın **"deli mi akıllı mı"** olduğu tartışıla dursan, onun mesihlik düşüncesini tam 3 yıl önce kafasına koyduğu anlaşılıyor.

Nereden mi biliyorum?

Yine onun sözlerinden biliyorum. Cezaevinden çıktıktan sonra , Akit Gazetesi muhabiri Veli Toprak ile 16 Ekim 1997'de (28 Şubat'tan sonra) yaptığı bir röportajda ilginç ipuçları veriyor Mezarıcı.

"Değişim ansızın olur" diyen Hasan Mezarıcı o zaman da elini havaya kaldırıp, "üç parmak" işareti yapıyor. Tıpkı bugünkü gibi. Ama bugün sorulduğunda **"Bileğim Hz. Muhammed, üç parmağım da üç peygamberdir"** diyor(Ceviz Kabuğu programı, Kanal 6 Tv., 2.12.2000) Oysa aynı hareketin anlamını 3 yıl önce şöyle açıklamış: **"Bunun üç temel anlamı var. Bunun bir tanesini birkaç ay sonra açıklayabilirim. İkincisini Allah nasip ederse ileriki yıllarda düşünüyorum. Üçüncüsünü ben açıklamayacağım. Belki bizden sonra insanlar dönüp arkalarına baktıkları zaman, bu akım da şuymuş, diyebilirler"**

Hasan Mezarıcı, parti kurup kurmayacağı sorulduğunda bugüne ışık tutan çok çarpıcı bir açıklama yapıyor. Anayasa Mahkemesi tarafından **"kapatılamayacak bir siyasi hareketten"** söz ediyor.

Hasan Mezarıcı'nın başını çekeceği ve "kapatılamayacak", sistem tarafından engellenemeyecek bir hareket ne olabilirdi?

"KENDİSİNDEN BİLE SAKLADIĞI MESİHLİK SIRRI !"

Bunun yanıtını 3 yıl önce bulan ve açıklamayan Mezarıcı, bunu bugün ilan ediyor:"Ben Hz. İsa'yım, mesihim !"

Bakınız 3 yıl önceki planının ipuçlarına.

Mezarıcı konuşuyor: **"Kapatılamayacak ve engellenemeyecek bir siyasi hareket var benim kafamda. İki tane şartı var. Kapatılamayacak ve engellenemeyecek.(...) Bunu söylersem bu siyaset olmaktan çıkar. Tabelası olmayacak ama kendisi olacak. Benim hedefim kısa vadeli değil."**

"Kendisinden bile sakladığı mesihlik sırrı"nın upuçlarını veren Mezarıcı'yı hiç birimiz anlamamışız. İşte can alıcı sözleri ve bugünkü mesihliğinin(!) sırrı:

"Kapatılamayacak ve engellenemeyecek sivil direniş ve siyasal hareket, bilinen anlamda ve bilinen kalıplarda değil. Bunun unsurları farklı olacak. Bir vücudun unsurları gibi organik yapısı da ona göre olacak, bunu ana ilkeleri ile söyledikten sonra teferruatı ile ilgili kimseye bir şey söylemem.

Onu kendimden bile saklıyorum. Onu kafamın gerisinde tutuyorum. Bakın saçlarımı da onun için uzattım. Görmesinler diye."

Gerçekten görmemişiz...

Ta ki o ilan edene kadar...

Alınacak ne çok ders var değil mi?

□ (08.12.2000, Cuma)

SAHTE MESİH MEZARCI'NIN PORTRESİ...

Almanya'da mesihliğini(!) ilan eden eski milletvekili **Hasan Mezarcı** ülkenin gündeminde önemli bir yer işgal etmeye devam ediyor.

Mezarcı'nın da katıldığı son Ceviz Kabuğu programında çok ilginç noktalar ortaya çıktı.

Gözden kaçan bu noktalara dikkatinizi çekmek istiyorum.

Herkes soruyor, **"Mezarcı akıllı mı, deli mi?"**

Buna siz karar verin ve **"organize bir olay mı ?"** diye de düşünün.

Siz **"Delil göster"** diyorsunuz, O **"İmanın delili olur mu? Ya inanılır, ya inanılmaz"** diyor.

Siz, **"Kur'an akla hitap ediyor, düşünmeyi emrediyor"** diyorsunuz, O **"Akıl ile din kavranamaz"** diyor.

Siz **"Gökten indiğini rüyada görenler varmış. İslamiyette rüya delil olur mu?"** diyorsunuz, O **"Kur'an rüyalarla doludur"** diyor.

Yani ne derseniz yanıtı var. Bu bir tesadüf olamaz. Tamam İlahiyat Fakültesi eğitimi almış, iki farklı yerde Müftülük yapmış, İslam teorisini biliyor ama, bu durum çok farklı.

Ailesine soruyorsunuz, tıpkı Mehmet Ali Ağca'nın ailesi gibi **"eğitilmiş cevaplar"** veriyorlar. **"Hasan'ın mesihliğini red ya da kabulün delili yok"** diyorlar.

Adam, Almanya'da ortaya çıkıyor. Tam da **Cemalettin Kaplan** cemaatinin **"başsız"** kaldığı dönemde **"baş"** olmak ister gibi.

İslam ülkelerinden birine sığınmıyor, mesihliğini(!) buralarda ilan etmiyor; gidip Hristiyan bir ülkeye iltica ediyor ve orada mesihliğini ilan ediyor. Her nedense onlar da kendi dinlerini ilgilendirmesi gerekirken hiç de rahatsız olmuyorlar.

Pek çok ilginç nokta var. Bunlardan önemli bir tanesini Cuma günü anlatacağım.

"BU İŞİN SUÇLUSU ERBAKAN VE KAZAN'DIR"

Sahte mesih Hasan Mezarcı'nın anlattıkları arasında hayret edeceğiniz hususlar da var. İşte bunlardan birkaçı:

Soru: Eski dostunuz Şevki Yılmaz, “Hasan Mezarıcı’yı iğneyle delirttiler” diyor; anneniz Fikriye Çil, “İnsan değil ki peygamber olsun. İsterse kendisini Allah ilan etsin, oğlum artık delirmiş” diyor.

Mezarıcı: **Şevki Yılmaz yalancıdır.** Arafat da yaptığı duayı Ankara’da sıkışınca yalanladı. Bu adamın sözüne mi inanıyorsunuz?

Hasan Mezarıcı cezaevinde kafayı yediyse ben cezaevinde iken başbakan **Necmettin Erbakan**, Adalet Bakanı da **Şevket Kazan**’dı. **Bu işin suçlusu onlardır. Madem kafayı yedim, Şevki Yılmaz bir kere gelmiş mi? Bunlardan bir tanesi bir mahkemem de seyretmek için gelmiş mi?**

Bana sahip çıkmamalarına kızmıyorum, ihanetlerine kızıyorum. Bunlar beni Ankara’nın ortasında sattılar, arkadan vurdular. Onlar Ebu-Lehep ağzıyla konuşuyorlar.

Şu andan itibaren bana inananlar benim ailemdir. Hz. İbrahim’e babası iman etmemiştir. Hz. Nuh’a karısı en büyük düşmanlığı yapmış. Hz. Muhammed’e en büyük düşmanlığı amcası Ebu-Lehep yapmış.

Oğlum da olsa, kızım da olsa bana inanmayan benim ailemden değildir. **Benim kılıcım kızım Fatıma’nın elini keser artık.**

“İSLAM ÜLKELERİ ZALİM, HIRİSTİYAN ÜLKELER ADİL”

Soru: Türkiye’nin **Kara Ses** olarak tanıdığı **Cemalettin Kaplan** öldü, yerine geçen oğlu da Almanya’da hapse mahkum oldu. Bazı dış güçlerin sizi onun yerine geçirmek için plan yaptıkları söyleniyor.

Mezarıcı: Ben Cemalettin Hocayı da oğlunu da bir kere görmedim. Onlarla hiçbir zaman münasebetim olmadı. Sadece bir hafta kadar bir camide kaldım. O da Kaplancıların değil, onlarla kanlı bıçaklı ve mahkemelik olan bir gurubun camisi idi.

Soru: Peygamberlerin maaşa ihtiyaçları var mı?

Mezarıcı: Peygamberler de melek değildir, insandır. Onlar da yer içerler, çoluk çocukları vardır. Firavun da Musa’ya “Bizim sarayımızda büyüdün, ekmeğimizi yedin, şimdi kafa tutuyorsun” diyordu.

Soru: Sahtekar olmadığınızı gösterecek bir mucizeniz var mı? Hz. İsa’nın ölüyü diriltmesi, körlerin gözünü açması gibi...

Mezarıcı: Tarih boyunca peygamberlerden mucize isteyenler kafirler olmuştur. Peygamberler mucize gösterince de yine inanmamışlar, aksine sihiridir, büyüdür demişlerdir. Kur’an bunu söylüyor.

Soru: Hz. İbrahim ateşe atılmadan önce Allah’dan mucize istedi ve ateş de kendisini yakmadı. O da mı kafir di?

Mezarıcı: (.....) Benim ailem bana iman edenlerdir. Bana iman etmeyenler benim ailemden değildir. Hz. Muhammed’e de en büyük düşmanlığı amcası yaparsa, varsın benim amcam da bana düşman olsun.

Soru: Türkiye'den kaçınca niçin şeriatla yönetilen bir ülkeye değil de, Hristiyan bir ülkeye Almanya'ya gittiniz?

Mezarıcı: **İslam ülkelerinin hiçbirine güvenemem, yönetimleri zalimdir.** Halklarını inim inim inletiyorlar, **Allah şerlerinden muhafaza buyursun; Hristiyan ülkeler adildir,** insan haklarına saygılıdırlar. Kolay kolay uluslararası oyunlara alet olmazlar.

□ (06.12.2000, Çarşamba)

HZ. İSA 30 YILDIR TÜRKİYE'YE GELİP GİDİYORDU I

Türkiye bir süredir **"mesih"** tartışmaları içinde.

Kapatılan Refah Partisi'nin eski milletvekili **Hasan Mezarıcı**, kaçak yaşadığı Almanya'da **"Hz. İsa olduğunu"** açıkladı ve **"Mesih olarak yeryüzüne döndüğünü"** ilan etti !

Televizyon ve gazetelerdeki tartışmalar, Hasan Mezarıcı'nın demeçleri, eski arkadaşlarının yorumları, delilik eleştirileri sürüp gidiyor.

Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa ülkelerinde kendisini **"Mesih"** ya da **"Hz.İsa"** ilan eden çok sayıda insan var. O toplumun insanları bunlara gülüp geçiyor.

Türkiye'deki tutum ve davranışlar ise daha farklı boyutta.

Kimi politikacı ve uzman tarafından bir **"Hristiyan Birliği"** olduğu ileri sürülen **Avrupa Birliği'**ne üye olmaya çalıştığımız bugünlerde bir konuda onların önüne bile geçtik. Şimdi onlar bize takip etmeli !

Bugün Türkiye'nin iki adet mesih'i oldu !

İlk mesihimiz **Mehmet Ali Ağca** idi, yazımızı yazdığımız andaki sonuncusu ise **Hasan Mezarıcı !**

Oysa "Yüzde 99'u Müslüman" olan Türkiye'nin Hz.İsa ile tanışması ve "diyalogu"(!) çok eskilere dayanıyor.

Neredeyse 30 yıldır Hz. İsa'nın ruhu –her nedense – Türkiye'ye gelip gidiyordu !

Hatta kimilerine bir **"kitap"** bile yazdırmıştı. Bugün mesihliğini ilan eden eski milletvekili Hasan Mezarıcı'nın bile elinde bir kitap yok. Hristiyan dünyasının bugün kabul ettiği 4 adet **İncil** ise eskide kaldı.

Türkiye'de 30 yıldır Hz.İsa ile görüşen ve aralarında toplumda çok saygınlığı olan insanların da bulunduğu topluluğun başında bir doktor bulunuyor. **Hem de bir ruh doktoru, psikolog Refet Kayserilioğlu !**

HZ. İSA'NIN RUHU, YAZDIRILAN "KUTSAL KİTAP" VE "BEYTİ DOST"

"Bir Doktor ve Hz. İsa'nın Ruhu !" başlıklı 25 Ekim 2000 tarihindeki makalemden önemli bir konuya değinmişim.

Yukarıda sözünü ettiğim topluluk **"Beyti Dost"** dedikleri **"ruh"** ile 30 yıldır temasta olduklarını ve ondan **"mesaj aldıklarını"** ileri sürüyor, bu mesajları **"Doğru Yaşama Bilgileri"** adlı **"Kitapta"** topluyorlardı....

Konuştukları ruh **"kutsal"** olduğuna göre, yazdıkları bu kitap da **"Kutsal Kitap"** oluyordu !

"Yüzde 99'u Müslüman olan"(!) Türkiye'de Hz. İsa ile ilgilenenler nedense az değil. Bugün iki adet mesihimiz ve 30 yıldır da Hz. İsa tarafından kitap yazdırılan büyük bir topluluğumuz(cemaat) var.

Peki herkes tartışıyor da, bu konuda **İncil** ne diyor ? **İslamiyette** bir **"mesih inancı olmadığına göre"** bu inanca sahip dine bakmak en doğru yol değil mi?

Biz de İncil'e bakalım:

"Sakın kimse sizi saptırmasın. Birçokları 'Mesih benim' diyerek benim adımla gelecek, birçok kişiyi saptıracaklar" (Matta 24/5)

İncil devam ediyor:

"Çünkü sahte mesihler, sahte peygamberler türeyecek; bunlar büyük mucizeler ve harikalar yaratacaklar. Öyle ki, ellerinden gelse seçilmiş olanları bile saptıracaklar." (Matta 24/24)

Peki sahte de olsa **"sahte mesihin mucizesi"** olur mu?

Olursa bunlar nelerdir?

Yarınki Ceviz Kabuğu programında bunları **Hasan Mezarıcı'nın** ağzından öğreneceğiz.

Heyecanla bekliyoruz !...

□ (01.12.2000, Cuma)

BİR DOKTOR VE HZ. İSA'NIN RUHU I

"Hz. İsa'nın ruhu"nun(!) 30 yıldır Türkiye'ye gelip gittiğini biliyor muydunuz?

Bu ruh'un –adı sır gibi saklanan- bir medyum aracılığıyla **"Doğru Yaşama Bilgileri"** adı altında bir **"din kitabı"** yazdığını hiç duydunuz mu?

Peki **"Beyti Dost"** adını da mı duymadınız?

Geçen Cumartesi gecesı Kanal 6'da **Ceviz Kabuğu** programımıza konuk olan Sayın **Edip Özel**'le bunları konuştuk. Büyük ilgi uyandıran açıklamalardan sonra bize çok sayıda başvuru yapıldı.

Başvuruların 1 (yazıyla bir) tanesi hariç tümü **Beyti Dost** olayının bir **"kandırmaca"** olduğunu vurguluyor, bir **"Hıristiyanlık propagandası yapıldığını"** ileri sürüyordu.

Hatta geçmişte çok ünlü olan bir hanım sanatçı da telefonla aradı ve "Bunlar işi ticarete döktüler" dedikten sonra çarpıcı bir örnek verdi:

"Uzaydan arsa bile sattılar !.."

Bir başka "çok ünlü sanatçı" ise, **"Beyti Dost denen Hz.İsa'nın ruhunun konuşmak için seçtiği TEK kişi(beden)"** olan medyum hakkında bilgi verdi:

"Adı gizlenen medyumunu yakından tanıyorum. Çevresinde ayyaş olarak tanınan birisidir !"

DR. REFET KAYSERİLİOĞLU AÇIKLAMALIDIR

Bir kısım sosyete ve üniversite eğitimi almış insanlar arasında yaygın olan bu örgütlemenin başında **Dr.Refet Kayserilioğlu** var.

Sayın Kayserilioğlu aynı zamanda bu **"ruhsal faaliyetlerin yayıncısı."**

30 yıldır yaptıkları ruh çağırma celselerini **"Bizim Celselerimiz"** adıyla kitaplaştırmışlar. Bunun yanı sıra aynı konuda çok sayıda kitap yayınlamışlar. (Celselere katılıp da, yazdığı kitapları ücretsiz dağıtanların kitapları hariç.)

Dr. Refet Kayserilioğlu'nun ilginç bir yaşam öyküsü var. Babası eski bir din hocası ve vaiz. Kendisi İstanbul Tıp Fakültesi'ne devam ederken Belediye Konservatuvarı Türk Müziği bölümünü de bitirmiş. **Şu anda "hipnotizma"(!) konusunda Türkiye'de en önde gelen insanlardan biri.**

Bu faaliyetlerin öncülüğünü yapanların bir kısmı da, ilginçtir ki **"psikolog"(!)** Yani, hem Sayın Kayserilioğlu hem de yöneticilerin bir kısmı **"insan ruhunu, psikolojisini çok iyi biliyorlar."**

Her şeyi **"sevgi ve dostluk"** üzerine kurduklarını ileri süren Dernekleri ise, nedense **"aktif çalışmalarını yönetim kurulu kararı ile bir süre durdurmuş !"**

Beytî Dost adını verdikleri ruhun **"Hz. İsa'nın ruhu olduğu"** ileri sürülüyor.

Geniş bir kitleyi etkilediği belirtilen bu topluluk, "Beytî Dost'un **"her şeyi gören ve bilen"** olduğunu kabul ediyor, yaşamlarını onun sözlerine göre planlıyor!

Bu sözler ise bir başka **"insanın ağzından"**(transa geçen medyumun dilinden) çıkıyor. Ve nedense hep **"aynı kişinin ağzından"** konuşmak istiyormuş...

"Her şeyi gören ve bilen" bu ruhun, celselerde **"dünyevî hiçbir şeyi bilmediği"** görülüyor ve **"öğrenmek için sürekli soru soruyor !"** (Elimizdeki bir başka celse notunda, özellikle parasal ve ticari konularda çok soru sorduğu görülüyor !)

Çok ilgi uyandıran programdan sonra Sayın Dr. Refet Kayserilioğlu'nu aradık. Aldığımız yanıtlar **"15 gündür muayenehanesine(burası aynı zamanda yayın merkezi) gelmediği ve bir ay daha gelmeyeceği"** oldu.

İddialar çok ve çeşitli.

Objektif yayıncılık adına, **"canlı yayın stüdyomuzun ve mikrofonlarımızın"** Sayın Dr. Kayserilioğlu'na açık olduğunu belirtmemize gerek yok.

□ (25.10.2000, Çarşamba)

BAZI DİN BİLGİNLERİ ATEİST OLABİLİR Mİ ?

Son günlerdeki dini tartışmalar akla bir soru getiriyor.

Bu soru, on yıllarca üniversitelerde hocalık yapan “din bilginlerinin”(eski dilde “ulemanın”) sorulan sorulara “yanıt verememesi”, sorunun etrafında dolaşması, ya da iki dakika içinde “iki çelişkili yanıt” vermesinden kaynaklanıyor.

“Bilmesi gereken” ya da “bildiği sanılan” bilgileri bilmediği ortaya çıkan bazı din bilginlerinin sığındıkları bir sığınak var: “Bilimadamı her şeyi biliyor demek değildir !”

Bu sığınak bilimle yeni tanışan genç bilimsanlarının ya da bilimsel çalışmalardan uzak sade vatandaşların kaçacağı bir sığınak olmalı.

Oysa, kendi alanlarındaki sorulara yanıt vermekten aciz kimi din bilginleri de bu saçağın altına sığınmaya çalışıyorlar. Ama sığınağa yalnızca kafalarını sokuyorlar, gövdeleri ortada kalıyor!

Kendi uzmanlık alanlarındaki soruları bilmeyen bazı profesörler, acaba “mesleklerini mi umursamıyor”,yoksa “halkı mı umursamıyor?”

Ya da “bilimi meslek haline getirdikleri” için, araştırma ruhunu mu yitirdiler ?..

Bu eleştirimiz özellikle din alanındaki kimi profesörlere.

Örneğin, yıllarca sular seller gibi ezberlemiş olmaları gereken Kur'an'ı Kerim'den bir ayet soruyorsunuz. “Böyle bir ayet var mı, yok mu bilmiyorum” diyor.

Siz “Kur'an'da yazılanı” soruyorsunuz; o size “kendi fikrini” yutturmaya çalışıyor.

Şimdi gelemim, en başta belirttiğimiz aklımıza takılan soruya.

“Acaba bazı din bilginleri ateist olabilir mi?”

Nerden çıktı, dersiniz yukarıdaki açıklamalar böyle bir soruyu akla getiriyor.

Bu temel soruyu geniş anlamda soruyorum. Hristiyan ya da İslamî ilahiyatçıların bir kısmı “Hem ateist, hem de ilahiyatçı” olabilir mi ?..

Yani, üzerinde araştırma yaptığı dine inanmıyor(aslında hiçbir dine ve Allah'a inanmıyor demek gerekir), ama inanmadığı din hakkında **"bilgin"** oluyor !...

Bunu diğer bilim dalları için sorarsak "evet" yanıtını alabiliriz.

Örneğin bir kimya ya da fizik profesörü ateist olabilir. Şahsi inancı uzmanlık alanını etkilemeyebilir.

Ama, ilahiyat profesörünün "inançlı" olması gerekir diye bir kural var mı?

Bir ilahiyat profesörü Allah'a ve dine inanmıyorsa, bu durum uzman olduğu din konusundaki çalışmalarını etkiler mi? Onu subjektif yapar mı?

Böyle bir durum söz konusu olursa, içinde yaşadığı topluma karşı **"inançlı görünmek"** zorunda mıdır?

Son günlerdeki tartışmalar nedense bu soruyu akla getirdi ? Sorumuz Türkiye için değil, evrenseldir ve diğer dinlerdeki bilgilerin bir kısmı için de geçerlidir...

PROF. ATAY: "ÜÇ ÇEŞİT İSLAMİYET VAR"

Önceki yıllarda yaptığımız bir programda **Prof. Dr. Hüseyin Atay**, şöyle söylemişti:

"Bildikleri doğruları söylemedikleri için kendi meslektaşlarımdan şikayetçiyim. "

Dinleri üçe ayırdığını vurgulayan Atay, bunları **"Kur'an'ın İslamiyeti, Milletin İslamiyeti ve Ulemanın İslamiyeti "** olarak açıklamıştı.

Son tartışmalar yukarıdaki temel soruyu aklıma getirince, birdenbire bu programdaki sözleri hatırladım. (Bunlar kitap haline de gelmişti.)

"Halkın uyguladığı din ulemanın dinine aykırıdır." Diyen Prof. Atay'ın sözleri ile birlikte bu sorunun da yanıtını bulmak gerekir...

□ (22.09.2000, Cuma)

BU NE ANLAMA GELİYOR ?

Rıza Müftüoğlu'nun son kitabı "Copların Askerleri"nde ileri sürdüğü iddialar farklı boyutlar kazanıyor.

Özellikle dini yorumları ve görüşleri ile farklı bir boyut çizen Müftüoğlu'nun gözlerden kaçan, ancak kitapta özellikle vurguladığı bir bölüm var.

Rıza Müftüoğlu, **"başörtüsü konusunda isyan hakkından"** söz ediyor.

Devlet gerekli icraatı yapmazsa "isyan hakkı doğarmış !"

Sayın Müftüoğlu'na sormak gerekiyor, **bu sözler ne anlama geliyor?**

12 Eylül'e ilişkin anı kitabının birçok bölümü tartışma yaratan Müftüoğlu, **Kur'an'ı Kerim'deki ayetlerden yola çıkarak, "kendine özgü yorumlar"** yapıyor ve şöyle diyor:

"Başörtüsü takanların **sebebi ne olursa olsun** bunu kullanma hakları olmalıdır. Demokratik bir ülkede ilke olarak buna karşı çıkmak doğru olmaz.

Başörtüsü örtenler kınanamaz, hakir görülemez. Öte yandan, örtmeyenlere de 'Müslüman değil' gözüyle bakılamaz.

Ancak sebebi ne olursa olsun, doğru veya yanlış olsun, eğer devlet belli yerlerde başörtüsü örttürmüyorsa, buna karşı çıkmak ve isyan etmek de yanlıştır. Eğer devlet dairesinde çalışan bir bayan, başörtüsü örtmediğinden dolayı inciniyorsa, ayette bahsedilen bir incinmeye maruz kalıyorsa, bu incinmeyi önlemede devletten icraat ister. **Bu icraat olmaz ise isyan eder. Böyle bir durumda isyan hakkı doğar.** Ancak devlet kendi kurumunda, hanımlara başörtüsü örttürmüyor ama, hiçbir hanımın da incinmesine müsaade etmiyorsa, ortada İslami açıdan bir problem olmasa gerektir. Bu durumda itaat edilmesi lazımdır.

Ancak devletin kendi kurumları dışında ne sebeple olursa olsun giyim ve kuşama müdahale etme durumu doğru değildir. **Eğer böyle bir müdahale olursa o devlet zülüm içindedir demektir.** "(A.g.e., s.119-120)

Rıza Müftüoğlu, "kendine özgü yorumunda" örtünme konusunu şöyle açıklıyor:

"Ahzab Sûresi'nde örtünme iki ana sebebe bağlanmaktadır. Birincisi tanınma, ikincisi incinmeme. Tanınmadan kastedilen sanırsız ki Müslüman kimliğidir. Yani 'filanın eşi, kızı' gibi bir tanınma örtünmeyle mümkün olamayacağına göre, buradaki tanınma örtülü hanımların Müslüman olduklarının anlaşılmasıdır. Burada parantez içinde Müslümanların yaşadığı bir ülkede tanınma meselesinin de irdelenmesi gerekmektedir. Tabii Müslüman bir kadın iffetli ve namusludur. Taciz edilmesi, sarkıntılık edilmesi ile elde edilecek bir şey yoktur manası da bu kimlikle ortaya konmaktadır.

Burada tanınma ve incinmeme öyle sanıyoruz ki birbirine bağlantılıdır. Bu ayette yine irdelenmesi ve üzerinde durulması gereken husus 'en elverişli' cümlesi, 'ondan daha iyisi yok' anlamını taşıırken, bazı eksiklikler olsa bile 'bundan daha iyisi yok' anlamını da çağrıştırmaktadır.

Ve bu iki ayetten anladığımız incinmemek için baş örtüsünün vücudun örtünmesiyle beraber kullanılmasıdır. Eğer bu ayette 'tanınma', İslâmiyet'e çağırma, İslamiyet'i yayma gibi esaslara dayanarak ortaya konmuş olsaydı, o zaman başörtüsü bir başka boyuttaki kutsal bir mana içinde olurdu. Bir bayrak, flama gibi.

Ancak incinmemek için öngörülen bir buyruk olduğundan bugün Türkiye'deki başörtüsü örtme veya örttürmeme tartışmalarında, asıl boyutunun dışına çıkmış durumdadır."(s.119)

□ (20.09.2000, Çarşamba)

MÜFTÜOĞLU: "CİNLER YILDIZLARDA HABER DİNLİYOR"

"Copların Askerleri" adlı kitabıyla büyük tartışma yaratan Rıza Müftüoğlu, bu kez **"ilginç dini fikirleri"** ile tartışma yaratacağı benziyor.

12 Eylül İhtilali'nde Mamak Askeri Cezaevi'nde yatan ve işkence gören Türkeş'in Yardımcısı Müftüoğlu, o dönemde yazdığı notlarını bugünlerde kitaplaştırdı.

Söz konusu kitapta **"işkence günleri"** ile dönemin siyasi gelişmeleri anlatılırken, dîni araştırmalara da yer veriliyor.

Rıza Müftüoğlu'nun 12 Eylül tartışmaları arasında gözden kaçan ama çok tartışma yaratacak dîni görüşleri var. Kendisi bunlara **"araştırma"** diyor.

Bir örnek verelim: **"Cinler yıldızlarda haber dinliyor !"**

"Mamak'ta bir not defteri tutuyordum. Bu defterimi hem saklamayı, hem de dışarı çıkarmayı becerebilmişim. Ya da hiç kimse bu deftere bir şey yapmayı düşünmemişti. Not defterimde özellikle serbest hale geldikten sonra kitaplaştıracığım bazı araştırmalarımı, fikirlerimi yazıyordum." Diyen Müftüoğlu, şöyle devam ediyor:

"Özellikle Kur'an'ı Kerim'deki ayetleri okuyup, yorumlamaya çalışıyordum. Dini kitaplardan da incelemelerde bulunuyordum. Bu notlarıma sonradan bu kitabı yazarken bazı ilaveler yapmıştım." (s.85)

CİNLER HANGİ HABERLERİ DİNLİYOR ?!

Rıza Müftüoğlu, daha önce basına yansıyan 12 Eylül notlarında ihtilali **"yorumlamıştı !"**; Alparslan Türkeş'le ilgili kaçırma haberlerini ve Kenan Evren'in demeçlerini **"yorumlamıştı !"**

Müftüoğlu'nun bu kez **"Âyetleri yorumlaması"** ile karşı karşıyayız.

"Kur'an'ı Kerim'de yıldızlar bugün hâlâ daha tam açıklanamamış görevleri işaret edilen varlıklardır" diyen Müftüoğlu, şu **"ilginç yorumu !"** yapıyor:

“Yıldızların şeytanlara yönelik olduğu ayette belirtilmektedir. Öte yanda cinlerin yıldızları sert bekçiler olarak, alev ve meşale olarak tasviri yıldızların ayrı bir fonksiyonunu ortaya koymaktadır.

Cinlerin, yıldızlar üzerinde haber dinlemek için önceden oturduklarını, ancak şimdi kim dinlemek isterse bir ateş şulesi buldukları Cin Sûresi’nde yer almaktadır.

Demek ki, yıldızlar bir müddet sonra cinlerin de haber dinlemek için üzerlerinde oturamadıkları bir yer olmuştur. “(s.115)

Rıza Müftüoğlu, “Cinlerin yıldızlarda haber dinlediği” yorumunu yaptıktan sonra, içinden çıkamadığı bir soruyu itiraf ediyor:

“Tabii burada cinlerin hangi haberleri dinlediği sorusu ortaya çıkmaktadır”

Ve ekliyor:

“Bunlar neden ve nasıl yıldızlardan uzaklaştırılarak men edilmiştir?”

Esprî gibi geliyor ama, öyle değil.

Büyük tartışma yaratan notların yer aldığı “Copların Askerleri” kitabında ciddi ciddi bu yorumları yapıyor Sayın Müftüoğlu.

Rıza Müftüoğlu’nun içinden çıkamadığı sorunun yanıtı şöyle olmasın !:

“Cinler yıldızlarda Türkiye’deki ihtilal haberlerini dinliyor !”

MENİ YAĞMURLARI !...

Sayın Müftüoğlu’nun bir başka “dini yorumu” daha var.

“Yaratılışla” çok ilgilenen tanınmış politikacı, bu konuda şu fikri savunuyor:

“Bazı din alimlerinin Kıyâmet koptuktan sonra insanların tekrar dirilmesi safhasında gökten 40 gün **meniye benzer bir yağmurun** yağacağını ve ondan sonra her bir insanın vücudunun tekrar bir araya gelip oluşacağını ve ondan sonra da her ruhun kendi bedenine gireceğini anlatması çok önemli olmalıdır. “(s.91)

Ne dersiniz, bunlar da 12 Eylül kadar tartışılacak ilginç yorumlar değil mi?

□ (17.09.2000, Pazar)

Diyânet Vakfı'nın yayınları arasında yer alan bir kitapta **"dayaktan"** sözedilmesi ile başlayan tartışmalar farklı boyutlara kaydı.

İş, bir kitap yüzünden Vakfın lağvedilmesine dayandı. Belki de ana amaç buydu, kitap bahanesi oldu !

Çoğu kez olduğu gibi yine sapla saman, doğru ile yanlış birbirine karıştırılıyor.

Olayın özünü anlamak isteyenler de –herhalde- kafaları karışık izlemeye çalışıyorlar.

Kısaca anımsatalım. Yazar **Kemal Güran**'ın kitabında **"kadına dayak"** konusu da yer almış. Dayağa –haklı olarak- karşı çıkanlar ağır eleştirilerde bulunuyorlar.

Kimse de kitabın yazarını çağırıp sormuyor. **"Bu senin sözlerin mi?.. Kaynağın nedir?... Kitabında başka neler var, tümüyle dayak üzerine mi?... Sen dayağı nasıl özendiriyorsun?.."** demiyor. (Tam "Ceviz Kabuğu" programına göre bir konu)

Ülkede türlü nedenlerle **"adalet"** ve **"hukuk"** istemlerini dile getirenler dahi, adaletsiz bir yargılama içinde.(Kimse yanlış anlamasın. Ben yazarı savunmuyorum. Karşı tarafa söz hakkını savunuyorum. Adaletin en temel ilkelerinden biri bu değil mi?)

Önceki yazımda da belirtmiştim. Diyânet'in onaylayıp, mühürlediği **Kur'an'ı Kerim'in Nisâ(Kadınlar) Sûresi'nin 34. Âyetinde, "(...) Baş kaldırmamasından endişe ettiğiniz kadınlara öğüt verin, onları yataklarda yalnız bırakın ve -bunlarla yola gelmezlerse- dövün. (...)"** sözleri var. (Bakınız, Kur'an'ı Kerim ve Açıklamalı Meâli, T. Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1993, s. 83)

Bu durumda eleştiriler kime yapılıyor?

Kitabın yazarına mı, Kur'an'ı Kerim'e mi? **Yazarı çıkıp dese ki, "Bana ne? Ben sadece aktardım. Bunu ben savunmuyorum ki. Âyet'te yazıyor"**

Kim ne diyecek, merak ediyorum...

Dünyada, hemen her toplumda(insanın olduğu her yerde) dayak var. **Uygarlık bunu yok edebilmek becerisidir.** “İnsan” olan herkesin bu beceriyi göstermesi gerekir.

Gelelim Türkiye'ye.

Daha birkaç gün önce, ekranlarda türkücü İbrahim Tatlıses'in dansöz (oryantal) Asena'yı dövmesinin görüntüleri yayınlandı.

Acaba, İbrahim Tatlıses Nisâ Suresi'ni okuduğu için mi Asena'yı dövdü. Üstelik aralarında bir evlilik ilişkisi olmadığı halde!...

Ararsanız pek çok din kitabında şiddetle ilgili sözleri görürsünüz. Bir devlet kurumunun(Diyânet Vakfı'nın) şiddeti özendirmesi beklenemez.

Ama, devletin en yüce makamında, TBMM'nde milletvekillerinin zaman zaman birbirlerini dövmeleri, toplu kavgalar çıkarmaları hangi din kitabına göre acaba?

Konu, “**kadına dayak**” değil, “**insana dayak**” sorunudur.

İnsan onuru dayağı reddetmektedir, uygarlık da.

Ama eleştiri yaparken, kime, nasıl ve ne amaçla yapıldığı iyice ortaya konmalıdır.

Ki, tartışma ona göre yapılsın.

□ (04.08.2000, Cuma)

Kendi ifadesiyle **"Tam Ateistlik"**den **"İnanmış Müslümanlığa"** ve **"Allah'ın varlığını anlatma çalışmalarına"** uzanan bir süreç...

25 Yıllık **Kur'an araştırmacılığı...**

6 Yıl boyunca(1979-1985) **"Beyti Dost"** takma adlı **"Yüce Varlık"** ile görüşme...

Uzun yıllar **"Şifa dağıtıcılığı..."**(Aldığı "talimat" uyarınca günde 20 hastaya şifa dağıtma)

"Türkçe Kur'an" arzusu ve koyu bir **"Atatürkçülük çizgisi..."**

Oysa geniş kitleler onu daha çok, bizler gibi ete kemiğe bürünerek yaptığı **"dünyevî işler"** içinde tanıdı.

Karşımızda televizyon sunucusu, gazeteci, tenis hakemi, reklamcı ya da Beşiktaş Futbol Kulübü Sözcüsü olarak çıktı.

"50 yaşında ölmekle 90 yaşında ölmek arasında bir fark göremiyorum" diyen Cenk Koray 56 yaşında vefat etti.

Herkes onun cennete gittiğine inanıyor. Ama o, **"cennetin henüz faaliyete geçmediğini"** söylüyor.

Çok ilginç fikirleri vardı. **"Kur'an-İslamiyet, Atatürk ve 19 Mucizesi"** adlı kitabında(Altın Kitaplar, 17. Basım, İstanbul 1999) bu görüşlerinin kısa özetlerini yayınlamıştı.

Rahmetli Cenk Koray'ın bu görüşlerini bir yayın organımız ancak uzun bir dizi yazı ve uzun soluklu bir televizyon programı ile anlatabilir.

Burada görüşlerinden kısa alıntılar yapmak istiyorum.

Cennet ve cehennem için ne düşünüyordu?

"Ne cennet ne de cehennem halen faaliyette değildir. Kıyametin sonrasında işlevini yapmaya başlayacaktır.(...) İnsan öldükten sonra tüm hayatı bir film şeridi gibi gözlerinin önünden geçer. Yaptığı iyiliklerden ruhu mutluluk duyar, kötülüklerden acı çeker.(...)Ruh bir enerjidir. Tekamül eden ruhun frekansı artar ve ölüm halinde çok yükselir. Ve bu tip ruhların bulundukları seviyede güneş vurmuş ırmak gibi parıl parıl parıldayan bir kuşak oluşur. Kötü duygular, bu kuşağı delip o varlıklara ulaşamaz. Kötü

etkilerden uzak bir dönem başlar. O ırmağın üstü, sadece iyi duygularla doludur. Cennet budur.”(A.g.e.,s.71-74)

Ölümünün ardından mevlit okunmasını ister miydi acaba?

“Mevlit, doğuş demektir. (...) Yüce peygamberin doğumuna yazılan bir şiirin, benim annemin ölümünde okutulması hangi mantığın eseridir. Bu son derece tutarsız bir gelenektir.(...) Eğer ölen bir kişiye saygı göstermek istiyorsanız, bunun yolu ona mevlit okutmak değil, Kur'an'ı dile getirmektir. Bunun sevabı sonsuzdur.”(s.95-96)

Peki ardından Kur'an'ın nasıl okunmasını isterdi?

“Kur'an Türkçe okunmalıdır. Kendi yakınınıza siz kendiniz Kur'an okuyun!”(s.98)

Şu anda “bizlere veda” edip giderken, “kimlere merhaba” diyor acaba?

“İnsanlar dünyaya bir defa gelip gitmiyorlar. Evrimleri tamamlanıncaya kadar bu yolculuk devam ediyor. Her birimiz dünyaya defalarca gidip gelmişizdir. Bakara Sûresi'nin 'Allah'ı nasıl inkâr edersiniz ki; siz ölümler idiniz, O sizi diriltti. Yine öldürecek, yine diriltecek, sonra O'na döndürüleceksiniz.' Diyen 28. Âyeti reenkarnasyonu gayet net biçimde anlatmaktadır.(...) Burası bir ortaokuldur. Burada 5 ders okunmaktadır. Bu dersleri *İyilik, Doğruluk, Çalışmak, Bilgi ve Sevgi* diye özetleyebiliriz. Bu 5 dersten geçen artık bir daha dünyaya gelmez. Başka bir gezegende lise eğitimine başlar.”(s.130-131)

Cenk Koray'ın dünyadaki bu 5 dersten başarıyla geçtiğine –sanırım- hepimiz yakından tanıyoruz.

O'nu kendi inancı ve ifadesine göre yolcu edelim.

Dünya okulundan aldığı yıldızlı diplomasının mutluluğu ile yaptığı gezegenler arası yolculuğun çok daha uyar –ve O'nu mutlu edecek- bir gelişmiş bir gezegende sona ermesini diliyorum.

Allah rahmet eylesin...

□ (26.07.2000, Çarşamba)

CUMA NAMAZINI TERKEDEN CEMAAT...

Köylüler kalabalık halde camiye gittiler.

Günlerden Cuma idi.

Topluca Cuma Namazını kılacaklardı.

Ama kılamadılar.

Cami cemaatini namazdan alıkoyan, onlara namazı kıldırmayacak kadar önemli olan gelişme neydi?

Avrupa Birliği temsilcisinin sözleri, Yüksek Öğretim Kurumu'nun (YÖK)rektör atamalarında Cumhurbaşkanı Sezer ile karşı karşıya gelmesi, Fenerbahçe'nin futbolcu transferlerindeki karmaşa, İslam Şûrası, enflasyon, 312. madde değişikliği, elektrik kısıntıları ve nükleer enerji tartışmaları ile dolu olan gündem içinde kaynayıp giden önemli bir gelişme daha yaşandı.

Dini ve toplumsal açıdan büyük önem taşıyan ve "örnek bir uygulama" olarak gösterilen bu gelişme, **Balıkesir'in Müstecap Köyü'nde** yaşandı.

O gün camide selâ'dan sonra mevlit okunuyordu.

Cuma ezanına 11 dakika vardı.

Köyün 38 yaşındaki imamı **Şaban Özerdem**, cemaata döndü, "**Cuma'yı terk edeceğiz**" dedi.

Çünkü 11 yaşındaki bir çocuk koşarak orman bekçisine haber vermiş, orman bekçisi de camiye gelerek imama, yakındaki ormanın yanmaya başladığını bildirmişti!..

Cemaata "975 metre ilerdeki köprü yanında yangın başlamıştır. Cuma'yı terk edeceğiz. Milli servet gidiyor" diyen imam Özerdem, daha sonra minarenin hoparlörlerinden köye seslendi:

"Konu komşuya duyurulur.

Çoluk çocuk, yaşlı genç, kız erkek herkes yangın yerine koşsun"

Bu ilk müdahale ile yangın yaklaşık 3 saatte söndürüldü.

Genç sporcu **Yasemin Dalkılıç**'ın 100 metre derinliğe tüpsüz dalarak kırdığı dünya rekoru ("Limitli Değişken Ağırlıkla Serbest Dalış" rekoru) gibi derinlerde kalan bu olayı, yalnızca Balıkesir Valiliği bir plaketle hatırladı ve ödüllendirdi.

Konu, "**Kıyâmet koparken birinizin elinde bir ağaç bulunur ve onu dikmeye de gücü yeterse diktin**" diyen **Hz.Muhammed**'in sözleri karşısında daha da anlam kazanıyor.

Doğa ve çevreyi korumayı vatan sevgisinin içinde gören İslâm dîni, bunu "**imanın bütünleyici parçası**" olarak düşünüyor.

Bu olayın "**Dîn, Toplumsal Davranış ve Dînin Siyasallaştırılması**" perspektifinde üzerinde durulması gereken önemli bir olay olduğunu düşünüyorum.

□ (23.07.2000, Pazar)

"İslâmiyet" ile "Hristiyanlığın", bir başka deyişle "Doğu'nun Dini" ile "Batı'nın Dini"nin karşılaştırıldığı düşünce platformlarında Batı'nın hep "çağdaş" olduğu teması öne geçirilirdi.

"Batı" kavramı ile gelişmişlik, ileri teknoloji ve demokrasi; "Doğu" kavramı ile de karşıtı özellikler özdeşleştirilirdi.

Yani Batı'da.. yani Hristiyanlık'ta **"hurafe yoktu !"**

Oysa son birkaç gündür Hristiyanlığın en tepe **"kurumsal örgütü Vatikan"** –İslâm Dünyası dahil- tüm dünyayı bir **"hurafe ile oyalıyor"**

Çağdaş, "yükselen değerler" in temsilcisi Batı'dan yükselen bu **"hurafe dalgası"**, bir "din propagandasına", **"din turizmine"** dünyevî açıdan bakınca bir **"din ticaretine"** dönüştürülüyor (Batı basını Vatikan ile alay etse de onlar yoluna devam ediyor.)

Evet, tahmin ettiğiniz gibi dünya gündeminin ilk sıralarında yer alan **"Fatima'nın 3. Sırrı"** safsatalarından söz ediyorum.

Sözde 1917 yılında Portekiz'in Fatima kasabasında, **"zeytin ağacının üzerindeki"** üç çocuk çobana Meryem Ana gözükmüş!

Onlara üç sır vermiş(Bunların ne olduğunu konuşmak bile gereksiz) Bu sırların ilk ikisi daha önce açıklanmış da, üçüncüsü yıllardır bekleniyormuş!

Sonunda önceki gün, dünya televizyonlarının canlı yayınlarına konu olacak biçimde, Vatikan Basın Toplantısı ile(Hristiyanlık reklamı ile) bu da açıklandı.

Açıklandı ama, ülkemizdeki birçok gazetede ve televizyonda bu sır(!) farklı farklı anlatıldı, tercüme edildi. Basının ve tabii vatandaşlarımızın aklı karıştı. Zaten bir anlamı olmayan bu hurafenin doğrusu yoktu ama, var olduğuna inananlar ve merakla bekleyenler dahi açıklamayı anlamadı.

Efendim, **Mehmet Ali Ağca'nın Papa 2. Jean Paul'e** 1981 yılında düzenlediği suikast ile bu sırrın ilgisi yokmuş!..(Bu nasıl "sır" ise, herkes böyle bir açıklama bekliyordu)

Açıklama bu şekilde yapıldı. Herkes gibi, suikasta uğrayan **Papa** da açıkça ya da kimi zaman karnından konuşarak bu inancı destekledi, **"efsaneleri, hurafeleri kullandı"**

“KUTSALLAŞTIRILAN YALAN !”

Dağdaki üç çocuğun gördüğü **“halüsinasyon”** ya da sonradan uydurdıkları **“yalan”** Batı'daki **“din tacirleri”** tarafından kutsallaştırıldı.

Bir çocuk rüyası **“kutsal halüsinasyon”** ya da **“kutsal yalan”** haline getirildi. Hiçbir dinde yer almayacak şekilde **“yalan kutsallaştırıldı”**

Bunun temelinde belki de, şu anda hayatta olan geçmişin o üç çocuk çobanından birinin bugün **“rahibe”** olması da yatıyordur.

Dünkü çocuk, bugünkü rahibe Lucia Santos şimdi 71 yaşında ve olayın geçtiği kasabada, Fatima Manastırı'nda.

Fatima Kasabası(ya da köyü) her ayın 13'ünde insan akınına uğruyor.

“Meryem Ana'yı gören” bir rahibe de **“kutsal”** olmaz mı? Olur... Bölge kutsal olmaz mı? Olur.. Bunu kullanan Vatikan'ın kutsallığı artmaz mı? Artar..

Ee o zaman her şey çok kolay anlaşıyor.

O **Vatikan** ki, **İslâm ülkelerinde** cemaatlerin ya da dini kurumların başkanlarını(Örneğin, Diyanet İşleri Başkanı M.Nuri Yılmaz'ı) ayağına getirerek, onları **“kabul buyurma yüceliğini”** göstererek, **“dünyevî otorite alanını”** da genişletmiyor mu?

□ (28.06.2000, Çarşamba)

"Ben Tanrıya değil, insanlara inanıyorum, iyiliğe inanıyorum" diyordu: **"İnsanların iradeleri ile iyiye doğru yönelmeleri gerektiğine inanıyorum. Eğer bunu -annem gibi- din yolu ile yapıyorsa mesele yok. Ama din yolundan değil de salt aklını kullanarak iyi bir insan oluyorsa o zaman da mesele yok."**

Bugün toprağa verilecek olan 84 yaşındaki Dilbilimci, çevirmen ve popüler yazar Prof. Dr. **Mina Urgan**, -bildiğiniz gibi- **"Bir Dinozorun Anıları"** ve **"Bir Dinozorun Gezileri"** adlı kitapları ile tanınmıştı.

Kendisiyle 24 Nisan 1998 tarihinde Kanal 6 Televizyonunda **Ceviz Kabuğu** programında birlikte olmuştuk.

Adının söylenmesine ve yazılmasına özel özen gösteriyordu. **"Mina değil, Mîna"** diyordu: **"Bu acayip ismin yanlış söylenmesi beni çok tedirgin ediyor. Aslında uzun bir 'î' ve uzun bir 'a' olacak."**

Mîna –kendi anlatımı ile- Divan Edebiyatı'nda **"şarap kadehi"** anlamına geliyordu. Aynı zamanda **"mavi"** demekti ama ısrarla söylüyordu: **"Mîna Dağı ile alakası yok. Çünkü her yıl ordaki olaylarda yüzlerce insan ölüyor. Dini görüşlerim Mîna Dağı'na çok çok uzak. 12 yaşından beri Tanrıtanımazım."**

"12 yaşında Tanrıyı tanıyıp, tanıyamayacak bilince nasıl ulaştığını, bunun nasıl mümkün olabildiğini" sorduğumda şu karşılığı vermişti:

"Bilecek yaş değildi ama, o basit çocuk mantığı ile, bu kadar felaket olan, bu kadar masum insanın öldüğü, küçük çocukların menenjit olup ağrıdan bağıra bağıra öldüğü bir dünyada iyi bir güç olması lazım gelen Tanrı'nın var olabileceğine inanmadım."

Hiçbir zaman da Tanrı eksikliği duymadığını, çünkü "sosyal adalet, insanlar, doğa, sanat ve edebiyattaki güzellikler gibi" şeylere inandığını belirtmişti.

"Yaşlandıkça Tanrı korkusu gelir, derler bende Tanrı korkusu da yok. Öleceğim vakit ölürüm. Mesele kalmaz" sözleri de ona aitti.

Bir Allah inancına sahip olmanın insanları çok rahatlattığını, "Annesinin çok dindar ve ilerici bir Müslüman olduğunu", ama kendisine göre **"Ortada İYİ BİR GÜCÜN, yani Tanrı'nın olmadığını"** vurguluyordu: **"Eğer bir güç olacaksa bu gücün iyi olması lazım. Halbuki ortada iyi bir güç yok."**

"Peki kötü bir güç mü var?" soruma, **"Hayır kötülükle iyiliğin savaşı var. İki Tanrı olamaz."** Karşılığını vermişti.

"Urgan" olan soyadını ise, Necip Fazıl önermişti. "U harfini sevdiğini, erdemli, başarılı gibi sıfatlardan uzak bir nesne adı önermesini" istediği **Necip Fazıl, "Nasıl olsa komünist olarak asılacaksın, urgan olsun"** diye şaka(!) yapmış.

Kendisine yakıştırdığı ve popüler olmasını sağlayan **"Dinozor"** sıfatını **"eski değerlere sahip olmak"** anlamında kullanıyordu.

Dürüst, açık sözlü bir insan olarak gördüğüm bu dinozorun geride bıraktığı bazı görüşleri şöyle:

- ☐ Sosyalist oluşumdaki en büyük neden eğitim alanındaki eşitsizliktir.
- ☐ Bir üniversitenin yabancı dilde eğitim yapması "ben sömürgeyim" demektir. Fransa'da İngilizce eğitim yapan üniversite var mı?
- ☐ Ben zenginlerden hiç hoşlanmam. Emekli maaşım şu kadarsa çöpçünün de emekli maaşının o kadar olmasını istiyorum.
- ☐ Umutlarımız olmazsa nasıl yaşarız. Her şeysiz yaşanır da umutsuz yaşanmaz.
- ☐ Atatürkçü değilim. Mustafa Kemalciyim. İkisi farklı.
- ☐ Ben inançlı insanım. Günün birinde ideal komünizm gerçekleşebilir. Marks bile komünizmi Rusya için değil, Almanya'da olacak diye düşünmüştü. Sonu kötü olan kötü demek değildir.
- ☐ 27 Mayıs olumlu başladı ama idamlar gibi çok gaflar yapıldı. Idamlar çok gereksizdi.

Ben bu kitabı olanca içtenliğimle yazdım. Gençlere bazı şeyleri söylemek istedim, bir iddiam yok. Saf bir insanım. Bütün saflığımla yazdım.

- ☐ (18.06.2000, Pazar)

"ALLAHÜ EKBER!"

İnsanlar yaşlandıkça mutlaka değişirler mi?

Yılların fiziki olarak **"beyin"** ve soyut olarak da **"düşünce"** üzerinde nasıl bir etkisi var?

"İnsanlar kırkıncıdan sonra değişmez" ya da "Kırkıncıdan sonra Kâni, olmaz Yâni" sözleri galiba gerçeği tam olarak yansıtmıyor.

"Annem Hristiyan'dı" diyordu.

Kendisi 68 Kuşağı'nın Türkiye'deki en ünlü temsilcilerinden biri idi. Hem ruhu ile, hem düşüncesi ile ve hem de sahnedeki **"eylemli sanatçılığı"** ile.

Almanya'daki **"sürgün yılları"**ndan sonra Türkiye'ye döndüğünde yılların kendisinden çok şeyler "aldığı" ya da kimilerine göre "verdiği" görülmüştü.

Yaklaşık 4 yıl önceki **Ceviz Kabuğu programının** canlı yayınında **"Dadaloğlu"** başta olmak üzere gençleri coşturan, kanını kaynatan bir-iki şarkısının **"hata"** olduğunu kabul ediyordu.

Hatanın gerekçelerini uzun uzadıya açıklarken, birçok izleyicinin **"döneklik"** suçlamalarını rahatlıkla karşılamış, kolay savuşturmuştu.

Daha doğrusu rahat "savunmuştu". (Bu **"sosyolojik değişim öyküsü"**, canlı yayındaki röportajın tam metni Remzi Kitabevi tarafından yayınlanan ve programla aynı adı taşıyan kitapta yer aldı.)

Aradan yıllar geçtikten sonra geldiğimiz nokta, "Allahü Ekber !" oldu.

"Allahü Ekber-Allahü Ekber ! Allaaaahü Ekber !" diyerek namaza çağrının ilk denemesini yaptı.

İçinde "ezan okumak" düşüncesi uzun zamandır vardı. 4 yıl önce söylemişti bunu.

İlk kez bana söylediği için, benim programımda bunu gerçekleştirmesini diliyordum.

O denli büyük sanatçı idi ki, alçakgönüllülük gösterip "uzman olmadığını" ileri sürdü. Bu O'nu daha da büyüttü.

Hemen belirtmeliyim.

Sayın ve sevgili Cem Karaca, benim gözümde yıllar önce de (68 Kuşağı"nı coştururken de) çok büyük bir sanatçı idi, bugün de.

Hangi düşünceyi savunursa savunsun kalitesinden bir şey yitirmiyordu. Dün Marksist'ti, kalitesini koruyordu; büyük sanatçıydı. Bugün ezan okuyor, yine kalitesini koruyor; daha büyük bir sanatçı...

Yıllar geçtikçe **"düşünceler mi eskiyor"** yoksa **"bizler mi değişiyoruz ?"**

Belki her ikisi de geçerli...

Bunu birbirinden ayırdetmek zor. Verilecek karar bulunduğumuz yere bağlı.

"İnsanlar yaşlandıkça mutlaka değişirler mi?" diye sormuştuk ilk cümlede.

İkinci soru bunu tamamlamalı: Değişirlerse bu olumlu yönde mi olur?

Biz öyle olmasını dileyelim.

2000 yılının mart ayında **"Bektaşî"** olduğunu da açıklayan sevgili Cem Karaca'da bu değişimin çok boyutlu olduğunu görüyoruz.

□ (17.03.2000, Cuma)

CAMİDE DANS !

Siyasetteki danslara öteden beri alışkın bir toplumuz.

Bugünlerdeki **"siyasi dansların"** çeşitli ve en hızlı türlerini de hep birlikte izliyoruz.

Başkentteki dansların partnerleri(eşleri) arasında kimin daha yetenekli ve **"kıvrak"** olduğu birkaç gün içinde netleşecek.

Cumhurbaşkanlığı görev süresinin 5 yıl olması, ikinci kez 5 yıl daha görev yapabilmesi ile parti kapatılmasını düzenleyen Anayasa'nın ilgili maddesinin değiştirilmesi yanında; düşünce özgürlüğüne en büyük engel olarak gösterilen Ceza Yasası'nın 312. Maddesinin kaldırılması pazarlıkları bitmek üzere.

Bu **"toplum dansı"** kim kimin ayağına basacak, ayağına basılanlar Mehmet Ali Erbil gibi **"Acımadı kiii"** mi diyecek, bunları göreceğiz.

Ayağına basılanların acısı büyük olursa, bu siyasi dansın bozulması tehlikesi de var.

Sonucu beklerken biz başka bir dans-raks-semâ ve müzik konusuna geçelim.

Geçen hafta Ceviz Kabuğu'nda **Cem Karaca**'nın **"ezan"** okuması ile başlayan ve çeşitli kesimlerin olumlu-olumsuz tepkileri ile büyüyen tartışmaya **"bilimsel katkıda"** bulunalım.

İslam açısından müziğin yerini kaynaklardan incelerken **"Camide dans"** olayı ile karşılaştım.

Bugün birisi ortaya çıkıp da camide danstan söz etse, belki kimi çevreler tarafından **"kafir"** yerine bile konabilir.

Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyelerinden **Prof. Dr. Süleyman Uludağ**, bu konuda ciddi araştırma yapanlardan biri. Yayımlanmış eserlerinden biri **"İslam Açısından Müsikî ve Semâ"** adını taşıyor.

Bir dönemde İslamiyet'te müzik aleyhine bile fetva verilmiş. Dans, raks ve semâ bile günah sayılmış.

Bugün bu görüşe karşı çıkanlar, yani müzik ve dansın günah olmadığını tam tersine teşvik edildiğini ileri sürenler çeşitli kaynaklardan bilgi sunuyorlar.

Vaktiyle Habeş oyuncular mescitlerde oynuyorlarmış. Hz.Muhammed ve Hz.Âişe mescitteki bu oyanları seyrediyorlarmış.

Son yıllarda –özellikle 28 Şubat 1997 süreci öncesi- Aczimendilerin ellerindeki teflerle camilerde dans(onlara göre zikir) yaptıklarına tanık olmuşuk.

Mevlevîlik'deki semâ törenleri bizlerin bildiği en geniş “dini dans” türü.

Dans ve raksın ayrılmaz özelliği ise müzik ya da mûsikî.

Kur'an'ı Kerim'in ve ezanın güzel sesle okunması; savaşa gidenlerin, spor yapanların müzikle coşturulması; Hz.Muhammed'in güzel sesle şiir okuması; Yahudilik ve Hristiyanlıkta müziğe geniş yer verilmesi İslamiyet'te de bir dini mûsikî'nin doğmasına neden olmuş.

Hatta bazı kaynaklara göre müzik “zinayı engellemek” için yararlı bulunmuş. Gerekçe şu:Zina gizli yapılır. Evlilik törenlerinde(düğünlerde) tef çalarak, müzik yaparak dikkati çekin. Zinanın gizliliği ile evliliğin açıklığı(aleniyeti) müzikle birbirinden ayrılın.

İnsanların doğuştan başlayarak güzele duydukları özlem, insanî duyguların anlatımına olduğu kadar sanatın gelişmesine de katkıda bulunmuştur.

İlk insanlar basit ve kaba araçlarla müzik yaparken, günümüzde geldiğimiz nokta artık bizleri şaşırtmıyor bile.

Ancak kimilerini şaşırtan, ünlü ses sanatçılarımızın ezan okuması.

□ (24.03.2000, Cuma)

KİM KURBAN, KİM AVCI ?

Kurban Bayramı mı, **"Kavurma Bayramı"** mı?...

Kurban Bayramı'nın yaklaştığı şu günlerde tartışması da başladı. Bilen de bilmeyen de konuştuğu için... Bilen görünenlerin bir kısmı da bilmediği için... Diyanet de yeterli açıklamayı yapamadığı için tartışma anlam değiştirerek sürüyor.

Bu durumda **kim kurban, kim avcı** birbirine karışıyor.

Kurban kesmeye niyetlenen inançlı insanlarımız kurban durumuna düşürülüyor.

Tıpkı deprem tartışmalarında "bilim" adamı geçinen kimilerinin "bilmediklerinin" ortaya çıkması ve kamuoyunun **"magazin hafızasında"** fantastik yönleriyle hatırlanmaları gibi.

Kurban Bayramı konusunda iş **"vahşet"** ve **"kavurma bayramı"** noktasına kadar gitti.

Bir tartışma yaparken, karşınızdaki insanın **"bulunduğu yer"** yani **"konumu"** çok önemli. Örneğin, **vejetaryen (et yemez)** bir insanla kurbanı tartışıyorsanız gideceğiniz yer bellidir. O durumda konu, kurban olmaktan çıkıp, et-ot tartışmasına döner; bu açıkça ifade edilmese de...

Kurban konusunda halkın **"öğrenmek istediği"** çok şey var.

Kurban farz mı, yani Allah'ın kesin emri mi, yoksa 1400 yıldır devam eden ve farz gibi algılanan bir **"gelenek"** mi; vacip mi, eğer vacip ise bu kelimenin Türkçe anlamı nedir; sünnet mi, eğer sünnet ise yapmasak da olur mu?

Diyelim ki, bu soruların **"doğru yanıtları"** alındı. Şimdi iş, kurbanın nasıl dağıtılacağına geliyor. Kurban kesildikten sonra dağıtılmasa da olur mu; dağıtılsaydı 7'ye mi bölünmesi gerekir; fakirlere mi verilmeli, yoksa zenginlere de verilse olur mu; peki kurban kesen diğer kurban kesene verir mi, bu durumda herkes birbirini ağırlamış olmayacak mı?

Bu bölümdeki soruların yanıtlarının da **"doğru"** biçimde verildiğini ve halkın tatmin edildiğini düşünelim. Artık, kurban kesmenin **"sosyolojik boyutunu"** ele alabiliriz. Burada yanıtı aranacak soru, kurban kesmenin **"bireysel boyutu"** (Allah'la kul arasındaki emre itaat ve ödül ilişkisi) dışında topluma ne faydası olduğudur.

(Bu sosyolojik boyutu Türkiye’de daha çok kurbanın “**derisi**” üzerinde yaşıyoruz. “**Deri kavgası**” yani “**ekonomik boyut**” sosyolojik boyutun yerini almış oluyor.)

Toplumsal boyutu, bir başka deyişle anlamı (mana’yı) da çözdükten sonra, anlamamız gereken çok önemli bir yön daha kalıyor. “**Kurban kesmenin psikolojik temelleri.**”

Bu konuda kitaplar yazmış insanlar var. Bugüne kadar kamuoyu önünde sesleri çıkmamış, ne düşündükleri öğrenilememiş, halkın aklındaki sorulara verecekleri yanıtlar bilinmemiş...

En başta söylediğimiz, kurbanı “**vahşet**” olarak tanımlayan kimi tartışmacılara yanıt burada verilmeli.

Kurban kesilirken çocuklar görmeli mi; kan görmek yetişkinler üzerinde bile nasıl etki bırakır; “bu çağda”(!) kan akıtmak medeniyetle bağdaşır mı?

“**Din psikologları**”nı hiç duydunuz mu?

Ben yeni duydum ve hemen aramaya başladım. Sonunda bu konuda profesör olan bir “din psikoloğu”na ulaştım. Bu sorulara ilginç yanıtlar aldım.

Konunun bir de kurban edilen hayvan (ve nedense Avrupa Birliği) açısından ele alınması gereken boyutu bulunuyor.

Şokla yani bayıltarak hayvanı kesmek gerekli mi, yararlı mı, kabul olur mu ve... Ve dahası, şok merkezleriniz var mı? (Cevap: Yok!.. Olsa, Et Balık Kurumu mezbahalarında bugüne kadar şokla kesim yapılırdı.)

□ (10.03.2000, Cuma)

BÜYÜK SÖZLER... BÜYÜK UMUTLAR

Kurban Bayramı tatili birçok insanımız için cuma gecesinden itibaren başladı.

Kurban kesmek isteyen insanlarımız ise 16 Mart Perşembe gününü bekliyor.

Din konusunda pek çok bilinmeyene yanıt aranırken, yaklaşan Kurban Bayramı konusundaki tartışmalar da -her bayram öncesinde olduğu gibi- sürüyor.

Görünen gerçek şu.

Ne yazık ki, Diyanet İşleri Başkanlığı başta olmak üzere ilahiyat konusunda "profesör" olan birçok uzman kamuoyunu aydınlatamıyor. Sorular yanıtlanamadan, başka soruları üreterek çoğalıp gidiyor.

Acaba okullarda verilen din eğitimi mi yetersiz, yoksa insanların dini anlamdaki bilinç düzeyleri mi (belki de kozmik kavrayışları) yetersiz ? İkinci durum geçerli ise, ne kadar eğitim verirsiniz verin, kamuoyunun sorularının ardı kesilmeyecek...

Dinlerin **büyük sözleri**, insanlarda **büyük umutlar** doğuruyor.

Soruların yanıtlara dönüşmemesi, umutların azalmasına neden oluyor.

İnsanlar sığınacakları sağlam sığınaklar aramayı ise sürdürüyorlar.

"İslamlığın Doğuşu" adlı şiir bu durumu özlü biçimde anlatıyor:

Sema yıldızlar yurdu, Sahra hayaller yurdu,

Her Arap, çölde kervan gözetler avunurdu.

"Yağmur" diye el açan çıksa da bulutlara,

Taparlardı aptalca, yaptıkları putlara.

Ruhları, çöllerinden belki daha çoraktı,

En şanslısı "Haşimi" adındaki oymaktı.

İçlerinde küçükken öksüz kalan bir çocuk,
Yaptı da amcasıyla birkaç uzun yolculuk,

Ruhu, yeni hislerle-görüşlerle beslendi,
Bir gün Hak bu kuluna can evinden seslendi.

"İnsanları ıslaha bir önder lazım elbet,
Ya Muhammet sözlerimi kullarıma da ilet"

Allah'ın sözlerini dinledi haftalarca
Ve Kur'an böyle indi Allah'tan parça parça.

Doğru yol, yeni çare gösterdi de her ayet
İslam nuru dünyayı aydınlattı nihayet.

Emsalsizdir bu dinin şefkati, zenginliği,
Softanın dar kafası almaz, bu enginliği.

Türklük şairi olarak bilinen ve Türkçe'nin yılmaz savunucusu olan
Behçet Kemal Çağlar, ünlü şiirinde böyle diyor.

Acaba, İslam'ın bu enginliğini kavrayamayışımız softaların dar
kafalılığından kaynaklanıyor da, bizler o kafaların ardından gitmek
durumunda mı bırakıyoruz?..

Mutlu bayramlar.

□ (12.03.2000, Pazar)

OYUN İÇİNDE OYUN, KURBANLIK KOYUN !

Yarın Kurban Bayramı. Hepinize kutlu olsun.

İnsanların bir kısmı kurbandan yana, bir kısmı ise kurbanı karşı. Asıl üçüncü bir kesim var ki, çoğunluğu oluşturan o kesimin kafası karışık.

Kurban farz mı, değil mi? Kurbanın sevabını maddi yardım yaparak elde edemez miyiz?.. Uzmanlar halkın kafasını karıştırdığı için halk yanıtları alamıyor. İş o noktaya getiriliyor ki, sanki kurbanı karşı olanlar bunu İslamiyet'in bir kusuru gibi gösteriyor (Bir anlamda Hristiyanlığı zımnen üstün tutuyor) gibi algılanıyor.

Oysa durum hiç de öyle değil, alın bugün Hristiyanlığı inceleyin. Tartışılacak, birçok insana saçma gelecek ne çok konu bulursunuz.

Ama eğer tartışılan, uzmanlık gerektiren ve çoğunluğun anlamadığı bir konu ise ister din olsun, ister fizik-kimya olsun fark etmez. Bugün Einstein'ın İzafiyet (Görelilik) Teorisi'nden söz ederken bilgiçlik taslayan insanlar, bunu tartışamazlar. Tartışanları izleseler konuşulanlar ne saçma gelir.

Bir de tartışmada ortaya çıkan bir yön var. Kurban farz mı, değil mi diye soruluyor. Sanki diğer farzlar yapılıyor da, kurbanın farz olduğu kesinleşse o da yapılacak!

Kurban Bayramı'nda hayvanların kesilmesine karşı çıkılıyor. Peki diğer zamanlarda kesilen hayvanların canı yok mu? Ya da Avrupalının, Amerikalının kestiği ve tüm dünyaya satılan hayvanların durumu ne oluyor?

İş böyle saçma noktalara getirilince, bu ancak "misyonerlerin" işine yarıyor.

Ve, ortaya şöyle bir durum çıkıyor: **Hacca gidenler orada "Amerikan sığırlarının etinden yapılmış hamburger" yiyor ! Ama "kavurma" yemekten kurtulduğu için tartışmanın bir yanında olanlar herhalde rahatlıyor!**

Bugüne kadar tarım ve "hayvancılıkla" geçinen Türkiye, artık hayvan kesimine karşı çıkıyor.

Konunun kurbanlık et kesiminin dışında bir de çok büyük ticari boyutu var. Siz bugün kalkıp, Fransız hayvan yetiştiricilerinin tekerine çomak sokun da görün bakalım, nasıl uluslararası otoyollarını kapatıp eylem yapıyorlar.

Hamburgeri icat eden Amerikalılar kesmek için **"özel sığır çiftlikleri"** kurup, özel olarak ürettikleri hayvanları kesiyorlar. Onlara katılan Avrupalılar da "kesmek" üzere özel **"domuz çiftlikleri"** kurup salam-sosis-sucuk ticareti yapıyorlar.

Tartışmalarda tüm bu unsurların birlikte ele alınması gerekiyor. **Yoksa, ringdeki boksörlerden birinin elini, kolunu bağlayıp diğerine yumruk attırmak, dahası hakemin de diğer boksöre vurması hakkaniyet sayılmaz.**

Eğer böyle yapılırsa **"koyun bahane oyun şahane"** ya da **"kurbanlık koyun, oyun içinde oyun"** olur...

TATİL TURİZMİ

Kurban Bayramı iki kelimeden oluşan bir bütün. Ancak bu bütünlük kimileri için aynı anlamı ifade etmiyor. Yalnızca tatil boyutu var.

Bir de konunun bu tatil boyutuna geelim.

Turizmciler değişik yıllarda **"Turizm krizde, aman bizi kurtarın"** diye ortalığı ayağa kaldırıyorlar. Kısmen amaçlarına da ulaşmış, hükümetten ayrıcalıklar, maddi destekler sağlıyorlar. Halkın vergileri turizmcilerin kasasına gidecek reklamlara harcanıyor. En hafif yardım bu.

Devlet niçin bir başka sektöre böyle yardım yapmaz, bunu anlamak zor.

Devlet niçin bataktaki işadamlarını halkın vergileri ile kurtarır bunu da anlamak zor.

Tatil sezonu bu bayramla birlikte başladı.

Bugünden itibaren dikkat edin bakalım, tatil köylerinin arsalarına bile **"para ödemeyen"** tatil köylerinde insana saygı ne kadar?

Parasını aldıkları konuklara hizmet ederken, kaç tanesi aldığı parayı hak ediyor? Kaç tanesinin yüzünden **"şu işi de savsam, kurtulsam"** düşüncesi okunuyor?

Tartışacak ne çok konumuz var. Bunlara da halkı ortak etmek gerekir.

□ (15.03.2000, Çarşamba)

“HALK İSLÂMÎ”

Hizbullah terör örgütü ile ilgili araştırma, soruşturma ve operasyonlar sürüyor. Her geçen gün yeni iddialar ve sürprizlerle karşılaşılıyor.

Bugünkü tartışma konusu, dönemin Batman Valisi **Salih Şarman**'ın Valilik olarak doğrudan kendisinin silah ithal etmesi. İddialar ve kuşkular, bu silahların bir kısmının kaybolduğu ve bunların bir kısmının Hizbullah militanları tarafından kullanılmış olabileceği.

Peki bu faaliyetleri başından bu yana çok yakından izleyen, polis kökenli İçişleri Bakanı **Sadettin Tantan** bugünlerde ne yapıyor?

Birkaç gün önce medyanın yöneticilerine Bakanlığında Hizbullah Brifingi veren Tantan, televizyon programcıları için önemli bir haber ve röportaj kaynağı durumunda.

Biz de bu nedenle kendisini programımıza davet etmek için arayınca, - her zamanki gibi- “Şimdi değil, daha sonra” mealinde yanıt aldık.

“Şimdi değilse ne zaman:”

Bu sorunun yanıtını netliğe kavuşturmak pek mümkün olmuyor. Çünkü, bir konu üzerinde yoğunlaşırken, bir başka konu gündeme düşüyor.

İçişleri Bakanı şimdi konuşmayacaksa, neyle uğraşıyor? Daha birkaç gün önce, **“Halka İslâmiyet'i doğru öğretmek gerekir.”** diyen de kendisi değil miydi?

Evet, oydu.

Bu sözler, dün ortaya çıkan bir gerçeikle birleşince daha da büyük anlam kazanıyor. Emniyet güçleri dün yaptıkları açıklamada, Hizbullah terör örgütüne 6 bin kişinin üye olmak için “özgeçmiş” gönderdiğini, bunlardan 2 bin kişinin de “intihar komandosu” olmak istediğini belirttiler.

“2 bin intihar komandosu aday!”

Bu nerede görülmüş, hangi ülkede böyle bir durumla karşılaşılıştır?..

İçişleri Bakanı Tantan'ın vurguladığı gibi "Halkla İslâmiyet doğru öğretilseydi" böyle bir durumla karşılaşılabilir miydi?".

Peki niçin bu yapılamadı? **Diyanet İşleri Başkanlığı** mı çok yetersiz kaldı, "**din bilginlerimizi**" mi üzerine düşeni yapamadı (hepsi ayrı tellerden çaldı), yoksa politikacıların oy kaygısı mı buna neden oldu?

Politikacıların vaktiyle "oy deposu" olarak gördükleri KİT'leri ne hale getirdikleri ortada.

Halkın din duygularını sömürerek "**oy uğruna dini siyasallaştıran**" politikacıların Türkiye'yi getirdikleri noktayı da hep birlikte görüyoruz.

Halkın Müslümanlığı iyi öğrenmesini isteyen İçişleri Bakanı Tantan da bugünlerde Müslümanlığı yeniden inceliyor.

Yarın Çin Halk Cumhuriyeti'ne resmi bir ziyaret yapacak olan Bakana, "İlim Çin'de de olsa gidip alınız" hadisini hatırlatarak "Neler okuyorsunuz?" diye sorduk.

"Ahmet Yaşar Ocak'ın kitaplarını aldım." dedi.

Sadettin Tantan'ın önünde duran kitaplar, "**Türkler, Türkiye ve İslâm**" ve "**Türk Sufiliğine Bakışlar**" adlarını taşıyor.

İlk kitap "**Türk Müslümanlığı**", "**Ortodoks İslâm**", "**Heterodoks İslâm**", "**Halk İslâmı**", "**Radikal/fundamentalist İslâm**" gibi çok tartışılan kavramları inceliyor.

Bu kitapta tarihsel süreç içinde Türklerin İslam yorumu "**Halk İslâmı**", "**Kitabi İslâm**" "**Tekke İslâmı**" ve "**Devlet İslâmı**" başlıkları altında ele alınıyor.

Cumhuriyet döneminde İslâmiyet'in aldığı biçimler ve devletin din politikası tartışılırken çeşitli değerlendirmeler yapılıyor.

İçişleri Bakanı Tantan, kitaptaki anlatımıyla "**Kemalist Müslümanlık**" kavramını da okuyor.

Sayın bakan o kadar hızlı ve hırslı ki, "**Bir gecede bu kitabı bitireceğim**" dedi.

Sadettin Tantan'ın "Bu kitaptan çıkardığı kendi yorumunu" canlı yayında almak isterim. Sanıyorum sizler de bu yanıtı merakla bekliyorsunuz.

(Küçük bir not: İçişleri Bakanı, Avusturya'daki gelişmeler üzerine o dönemleri ve Hitler'in katliamlarını da "**yakın takibe**"almış. Okuduğu diğer kitabın adı "**Linz Yahudisi-Akıl Üzerine Gizli Savaş**".)

□ (11.02.2000, Cuma)

"BEN NİLÜFER KIZI KONCA..."

Konca Kuriş...

Geçen hafta, "milenyuma girdik" çılgınlıklarının atıldığı Ocak 2000'in üçüncü haftasında katledilmiş cesedi bulunan Konca Kuriş...

Kamuoyunda "İslamcı-Feminist Yazar" olarak tanınan, Hizbullahçılar tarafından işkenceyle öldürüldüğü açıklanan, eski Hizbullahçı Konca Kuriş...

"BİR KADININ RABBİNE ŞİKAYETİ.."

Mektubu, "Bir Kadının Rabbine Şikayeti" başlığını taşıyor.

Mektup, "kaçırılmadan önce" yazılmış. Ama sanki, bugün yazılmış da, "öteki dünyadan sesleniyor gibi..."

"Ben Nilüfer kızı Konca" diyerek başladığı cümlesiyle sona erdiriyor yazısını:

"Ben NİLÜFER kızı KONCA, Müslüman bir kadın olarak beni suçlayan, evrensel olmayan kafalara sahip insanları RABBİME şikayet ediyor, haykırıyor ve çılgık atıyorum."(Buradaki vurgulamalar Konca Kuriş'e ait.)

Rahmetli Konca Kuriş'in koyu harflerle yazdığı, altını çizdiği yukarıdaki satırlarını bir kez de biz vurgulayalım.

"Ben Nilüfer kızı Konca, m-ü-s-l-ü-m-a-n b-i-r k-a-d-ı-n olarak beni suçlayan, e-v-r-e-n-s-e-l o-l-m-a-y-a-n k-a-f-a-l-a-r-a sahip insanları

R-a-b-b-i-m-e ş-i-k-a-y-e-t e-d-i-y-o-r, h-a-y-k-ı-r-ı-y-o-r ve ç-ı-ğ-ı-l-ı-k a-t-ı-y-o-r-u-m."

Zavallı Konca...

Türk halkı bu çılgınlıklarını, ölümünden çok sonra güvenlik güçlerinden öğrendi.

"BENİ ÖLDÜRÜRLER..."

Konca Kuriş'in farklı İslâmî düşüncelerini televizyonlardan dinliyorduk.

Savunduğu iki temel farklılık, bir televizyon kanalında kısaltılarak yayınlanınca, açıklama yaptığı bayan muhabiri aramış ve **"Lütfen konuşmanın tamamını yayınlayın. Yanlış anlaşılabilir. Bunlar beni öldürürler"** anlamında konuşmuştu.

O haber -sanıyorum- Kuriş'in istediği biçimde yeniden yayınlanmadı.

Ve,

Bu haberin yayınlanmasından yaklaşık 20 gün sonra Konca Kuriş kaçırıldı.

Yaklaşık 18 ay sonra Konca Kuriş'ten haber alınabildi. O da, işkence edilmiş cesedinin bulunması şeklinde oldu.

Kuriş'in söz konusu mektubunda ayrıntılı bilgiler var. İki **"temel farklı görüş"** de yer alıyor.

Kuriş diyordu ki, "O onurlu kadın Salebe kızı HAVLE, haklarını araması uğruna **peygamberle tartışıyor ve şikayetini Allah'a bildiriyordu.**"

Konca Kuriş, daha sonra, daktilo ettiği bu görüşlerini el yazısıyla yazdığı bir başka mektuba ekliyor ve televizyon muhabirine gönderiyordu.

Bu mektupta da "iki temel farklı görüşünü" vurguluyordu.

CESETTEKİ SIR !

Gelelim bugüne.

Konca Kuriş'in cesedinin Konya'daki bir **"mezar ev"**de bulunduğu açıklandı. Cesedi ailesinin ve **"diş doktorunun"** tanıdığı açıklandı.

Buradan anlaşılıyordu ki, "ceset çürümüş ve tanınmayacak haldeydi."

Oysa, önceki gün Konca Kuriş'in ağabeyi **Mehmet Genç** ile görüştüm. Genç'in açıklamaları çok ilginçti.

Kuriş'in ağabeyi Genç, "kardeşinin cesedini gördüğünü" ve **"cesedin bozulmadığını"** açıkladı.

Yetkililer, Kuriş'in yaklaşık 8 ay önce öldürüldüğünü açıklamışlardı,

Peki, 8 aylık bir ceset çürümez mi?

Uzman değilim. Bunu Genç'e sorunca, o da merak edip uzmanlara sorduğunu ve "Birkaç yıllık cesetlerde bile bazen bozulma olmadığı" yolunda yanıtlar aldığını söyledi.

Mehmet Genç, **"Konca'nın eti-kemiği duruyordu. Bozulmamıştı."** diyor, basından ise **"ceset çürüdüğü için diş doktorunun getirildiği"** haberlerini okuyoruz.

Sade vatandaşlara bir "sır" gibi gelen bu farklı açıklamalara belki bir yetkili **"bilimsel"** açıklama getirebilir...

Katledilen bir başka kişinin(bir din adamının) cenaze namazını kıldıran müftünün **"Bu şekilde öldürüldüğünü meleklerle söyleme"** şeklindeki sözleri ile; Konca Kuriş'in **"Müslüman bir kadın olarak beni suçlayan, evrensel olmayan kafalara sahip insanları Rabbime şikayet ediyor, haykırıyor ve çığlık atıyorum"** sözleri sizleri de duygulandırıyor ve.. düşündürüyor mu?

□ (28.01.2000, Cuma)

"HOŞ GELDİN YÂ ŞEHR-İ RAMAZAN"

Çocukluğumdan buyana her Ramazan'da gazetelerde okurdum. En son dün okudum: **"Hoş geldin yâ şeh-r-i Ramazan"**

Bu sözün anlamını çocuk da olsanız anlıyorsunuz. "Ramazan geldi, hoş geldi" gibi bir anlamı doğal olarak çıkarıyorsunuz.

Ama, **"her şeyin anlamını öğreneyim"** diye bir **"takıntınız"** olunca, **"şehr"** kelimesine de takıyorsunuz.

Sizler biliyor musunuz, "şehr" ne demek ?...

Sanıyorum ki, birçok insan anlamadığı için bu **sözcüğün üzerine basıp geçiyor**. Genel anlamı çıkarmanın rahatlığı ile konunun üzerinde dahi durmuyor.

Elimize mikrofon alıp, sokaktaki insanlarımıza sorsak, çoğunlukla "Herhalde 'şehir' demektir" şeklinde cevap alacağımıza inanıyorum...

Ben dün sözlüğe baktım. "Şehr", "Ay" demek. "Şehr-i Ramazan", "Ramazan Ayı" anlamına geliyor.

"Hoş geldin Ramazan Ayı" ya da "Ramazan Hoşgeldin" desek daha net konuşmuş ve "düşünmüş" olmaz mıyız?...

Kimi okurlar bir kelime için bu özeni gereksiz bulabilirler.

Ama, konuşmalarımızın ve düşüncemizin tümü de tek tek kelimelerden oluşmuyor mu?...

ANLAMLANDIRMAK

Nesnelere ve olaylara anlamını yeniden kazandırmak gerekiyor.

Ramazanla birlikte başta Diyanet İşleri Başkanı olmak üzere kimi yazarlar ve din uzmanları bir tavsiyede bulunuyor: **"5 Yıldızlı otellerde iftar yemekleri vermeyin."**

Verilse ne olur, günah mı? Siz mi günah sayıyorsunuz, Allah mı?..

Yukarıda sözünü ettiğimiz, anlamadan **"üzerine basıp geçtiğimiz"** sözcük gibi bir cümle bu.

Bu cümle ile **"israftan kaçının"** deniyorsa, anlaşılabilir.

Ama, 5 yıldızlı otellerde yatacaksınız, günah değil; 5 yıldızlı otellerde Ramazan dışında yemek yiyeceksiniz, günah değil; 5 yıldızlı otellerde kokteyle katılacaksınız, düğün yapacaksınız, günah olmayacak; 5 yıldızlı otellerin barında içki içeceksiniz günah olmayacak ama iftar yapınca mı günah olacak?...

Asıl günah nedir biliyor musunuz? İçi dışı bir olmamak...

İftar yemeği yerine ziyafet veriyorsanız, kamufle olsun diye de adına iftar yemeği diyorsanız; oruçlu değilken oruçlu numarası yapıyorsunuz; oruçlu iken başkasına hava atıyor ve başına kakıyor, Allah'a karşı pazarlık konusu yapıyorsunuz, v.b. şeyler günahdır.

Normal bir iftar yemeğinde -oruçtan çıktıktan sonra- yenebilecek yemek zaten sınırlıdır. İsteseniz de bedeniniz kabul etmez.

Siz 5 yıldızlı otelde büyük bir katılımıla, normal bir iftar yemeği veriyorsanız, bunun neresi eleştirilebilir?...

Özdemir Asaf, "Bütün renkler kirleniyordu, birinciliği beyaza verdiler." diyor.

Günümüzde **"anlamsızlık denizinde yüzüyorsak, birinciliği düşünce ve kavramların içinin boşaltılmasına vermek gerekir."**

Bakınız, bu satırları yazarken(saat 17.00 sıraları) TRT-1 Televizyonunda bir program yayınlanıyor. Sözde eski Ramazanları anlatıyorlar. Hanımlar Ramazan ayında **"Konyalı'dan başkasına bastırmam"** türküsü eşliğinde, sözüm ona o eski ve özlenilen **"Eski Ramazanlarda"** eğleniyorlar!..

Eski Ramazanlarda ünlü **"Direkler arası"** eğlenceleri böyle mi oluyormuş?

TRT-1 öyle diyo...

Soracak o kadar çok soru var ki, Ramazan boyunca zaman zaman gündeme getirme umuduyla, Ramazanınızı kutluyorum, hayırlı olsun...

İSTANBUL VE BİLKENT ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ

Türkiye'de **"anlamsızlık denizinde yüzerken"** üniversite gençliğinin umut verdiğini söyleyebiliriz.

Bugün sizlere iki örnek vermek istiyorum.

Bilkent Üniversitesi öğrencileri arasında yapılan bir araştırmada, üniversite gençliğinin ilgi ve düşünce alanları belirlenmiş. Çıkan sonuçlar kaliteyi gösteriyor. **İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi** de her yıl yaptığı gibi bu yıl da **"İletişim Ödülleri"** dağıtıyor.

Ellerinde uzun bir liste var. Hemen her dalda ödül veriyorlar. Bu listeyi inceleyince, verilen ödüllerin **"hatır-gönül ödülü"** ya da **"okulun reklamı**

olsun" türü ödöl değil, gerçekten kalitenin öne çıkarıldığı ödüller olduğunu gördüm.

Gençleri kutluyorum.

□ (10.12.1999, Cuma)

KADİR-İ MUTLAK I

Kendisini bir "kadir-i mutlak" olarak görüyordu.

Çevresindeki insanlara da bunu kabul ettirmişti. Karşı çıkanları lanetliyor, soru soranları lanetliyor, bol bol lanet yağdırıyordu.

Bunu kabul edenler yanında barınıyor, sağladıkları olanaklardan yararlanıyordu.

Stüdyoyu terk ederken aramızda şöyle bir konuşma geçti:

Ben: Kimin doğru söylediği kamuoyu önünde ortaya çıksın, dediniz. Şimdi gidiyorsunuz, kaçıyorsunuz.

O: Söyledik size söyleyeceğimizi. Böylesine taraf tutarsanız.. Bir de onlardan değildik, diyorsunuz.

Ben: Kimlerden efendim ?

O: Yani, birtakım insanlardan . Siz şu ana kadar bana hiçbir şey söyletmediniz. İnsanlara vermem lazım gelen mesajı verdirmekten hep beni engellediniz. Hiç onu bana göstermeyin artık.

Ben: Sizin kitabınız.

O: Siz Allahü Teala'nın indinde, şu anda lanetlenmiş insansınız.

Ben: Ben mi efendim ?

O: Evet efendim, siz... Bu yaptığınız şey yüzünden, bakınız, sözlerimi hiç unutmayın siz. Allahü Teala'nın bir evliyasına ağır bir davranışta bulundunuz... Gidiyoruz.

Bu konuşmalar canlı yayında, tam üç yıl önce, 11 Ekim 1996 cuma gecesi gerçekleşti (Bakınız: Cevizoğlu Hulki, **Şeyhler, Dervişler ve Yalancı Peygamberler**, Tekin Yayınevi, İstanbul, 1997, s. 153.)

Nurlu olduğunu, Allah'la konuştuğunu, mehdi olduğunu, omuzunda nur ve sancak taşıdığını, belinde görünmeyen bir kılıç taşıdığını, başında nur halkaları dolaştığını savunan bir kişiydi canlı yayını terkeden kişi.

Adı Iskender Evrenosoğlu idi. "**Sahte peygamberdi.**"

Üç yıl sonra, 15 Ekim 1999 cuma gecesi ise bir başka stüdyoyu terk olayıyla karşılaştık.

Bu kez karşımızda, hakkında ağır iddialar bulunan ve İçişleri Bakanlığı tarafından soruşturulan Türk Hava Kurumu Genel Başkanı Sayın **Atilla Taçoy** vardı.

Geçen hafta yine stüdyoda iddiaları yanıtlamış,"yetişmedi, başka cevaplarım da var, önümüzdeki hafta devam edelim" demişti.

Biz de kabul ettik. Bu hafta yine iddialara yanıt vermesi için olanak hazırladık.

Ekranda gördüğünüz gelişmeler oldu ve Sayın Taçoy canlı yayında stüdyoyu terketti.

Stüdyoyu terketme gerekçelerinden biri de, Akşam Gazetesi'nde bu sütunda geçen pazar günü çıkan bir "komutanın" açıklamalarına "inanmayışı" idi !

"Bir komutan bu isteklerini bir köşe yazısı ya da televizyon programı aracılığı ile söylemezmiş..."

Ama, komutan söylemişti. Üstelik söylediği öyle şeyler de vardı ki, onları izin almadığımız için yazmamıştık. Tıpkı, daha sonra söyledikleri gibi...

Çok ayrıntılara girmek istemiyorum böyle bir pazar günü.

Atatürk'ün kurduğu ama bugün yine Atatürkçülerin bu kadar karşı çıktığı bir başka kurum var mı şu anda merak ediyorum...

ŞAFAK VAKTİNDE DOĞUP, AKŞAM EZANINDA ÖLENLER...

Bu pazar sizlere, Şeyh Edebalı'nın Osman Bey'e öğüdünü hatırlatmak istiyorum. Edebalı, şöyle diyor:

"Oğul,

İnsanlar vardır, şafak vaktinde doğar, akşam ezanında ölürler. Avun oğlum avun.

Güçlüsün, kuvvetlisin, akıllısın, kelamsın. Ama, bunları nerede, nasıl kullanacağını bilmezsen sabah rüzgarında savrulursun, gidersin.

Öfken ve nefsin bir olup aklını yener.

Daima sabırlı, sebatlı ve iradene sahip olasan.

Dünya senin gözlerinin gördüğü gibi büyük değildir. Bütün fethedilmemiş gizemler, bilinmeyenler, görünmeyenler, ancak senin fazilet ve erdemlerinle gün ışığına çıkacaktır.

Ananı, atanı say; bereket büyüklerle beraberdir.

Bu dünyada inancını kaybedersen yeşilken çorak olur, çöllere dönersin.

Açık sözlü ol. Her sözü üstüne alma, gördün söyleme, bildin bilme.

Sevildiğin yere sık gidip gelme, kalkar muhabbetin itibar olmaz.

Üç kişiye acı: cahiller arasındaki alime, zenginken fakir düşene, hatırlı iken itibarını kaybedene. Unutma ki; yüksekte yer tutanlar, aşağıdakiler kadar emniyette değildir.

Haklı olduğunda mücadeleden korkma.

Bilesin ki, atın iyisine doru, yiğidin iyisine deli derler.”

□ (17.10.1999, Pazar)

HERKESİN BİR MİLADI VAR

Bu sonuca nasıl vardım ?...

Son günlerdeki Mehmet Akif Ersoy ve Kur'an'ı Kerim'in Türkçe çevirisi tartışmaları üzerine düşünürken, adı geçen insanların farklı düşüncelerine tanık olduk.

Bu tanıklığımız geçmişe de uzanınca, **tarihin** ve de **düşüncemizin** **derin dehlizlerinde** gezinirken bu sonuca vardım. "Az sonra" bunun ayrıntılarına gireceğim.

BÜYÜK İNSANLARIN İDEOLOJİSİ OLMAZ

Aslında kendime sorduğum ilk soru, **"Büyük düşünürlerin sağı-solu olur mu?"** sorusu idi.

Bu soruya, **Rıza Zelyut'un** cuma günkü yazısını okuyunca ulaştım.

Zaman zaman pek çoğumuzun düşündüğünü Sayın Zelyut yazıya dökmüş:

"Öğrencilik yıllarımızda biz solcular Mehmet Akif'e şiddetle karşı çıkardık. Onu sağcı sayar, beğenmezdik. Bizim modelimiz Nazım Hikmet'ti.

Fakat sonraları, 'Mehmet Akif acaba ne yazmış?' diye merak edip şiirlerini toptan okumaya başlayınca anladım ki, Mehmet Akif de en az Nazım Hikmet kadar toplumcu, solcu bir şairdi. Bizler solculuğu gençlik dönemlerimizde ateizm(Tanrıtanımazlık) olarak bildiğimiz için, bu yanlış bilgiye, inanç sahibi Akifi yakıştıramıyor, o yüzden de bu ozanı sağcı sayıyorduk.

Halbuki, sağcılığı-solculuğu toplum sorunlarını dile getirme, ona sahip çıkma veya bunları ikinci plana atma belirliyordu.

Akif toplumduydu. Cami kürsülerine çıkıyor, halka sosyal konularda bilgi veriyordu."

Aynı gün, Rıza Zelyut'un köşe arkadaşı **Cenk Koray'ın** "Kimler demiş, neler demiş?" başlıklı yazısındaki **İmam Gazali'nin** sempatik bir sözünü buna yakıştırdım: **"Cevizin kabuğunu kırıp, özüne inemeyen, cevizin hepsini kabuk zanneder."**

Bu **"düşünsel kabukları kırıp özüne inince, görünen farklı oluyor."**

Zelyut da, bunu kendi deneyiminden bir örnekle açıklıyor.

Kendimize bakalım.

Hepimizin çeşitli dönemlerde çeşitli insanlar hakkında farklı düşündüğümüz olmadı mı? Lise yıllarımda bir arkadaşımın sözünü hatırlıyorum

"Birisi için kötü olan senin için iyidir. Ya da, senin için iyi olan başkası için kötüdür."

Bu sözü hiç unutmadım. Çıkardığım önemli bir ders oldu.

O günden buyana, herhangi bir konuda "karar vermem gerektiğinde", söz konusu kişiyi ilk elden tanımak istedim. Tabii ki bu her zaman mümkün olmuyor. Böyle durumlarda ise, kararsız kalmayı yeğledim. Bu, **"ot gibi yaşamak düşüncesi"** asla değildi. En azından, kendime bir **"bireysel kanaat süresi"** tanıyordum. Ve, en azından söz konusu kişiye -bilmeden- "kötü" damgasını vurmuyordum. (Gerçekten de kimi iyilerin kötü, kimi kötülerin iyi olduğunu hep görmedik mi?)

Bunun o kişinin sağcı ya da solcu olmasıyla hiçbir ilgisi de yoktu...

HERKESİN BİR MİLADI VAR

Buradan gelelim az önceki soruya... Büyük insanların sağı-solu olur mu? Bir başka deyişle, **büyük insanlar sağcı ya da solcu olabilir mi?**

Görüyoruz ki olmuyor.

Örneğin, **Mehmet Akif Ersoy**'un yazılarına, şiirlerine baktığınızda solcu da sağcı da kendisine ait bir şeyler buluyor.

Örneğin, **Atatürk**'ün sözlerine, yazılarına, icraatlarına baktığınızda solcu da, sağcı da kendisine ait bir şeyler buluyor.

Örneğin, bir zamanlar vatan haini denilen **Nazım Hikmet**'in vatanını ne kadar çok sevdiğini görmüyor muyuz?

Örneğin, **eski komünistlerin** bir kısmının bugün kapitalist işadamları olduklarını ya da demokratik solcuların bugün demokratik sağcı olduklarını görmüyor muyuz?

Besim Tibuk'un bir sözünü anımsıyorum: **"ODTÜ'de ABD Büyükelçisi Kommer'in otomobilin yakan kişi, bugün ABD'de yangın söndürme cihazları satıyor..."**

Sonuçta herkesin bir miladı var...

Hz. Muhammed'in miladı Mekke'den Medine'ye hicreti değil midir?

Atatürk'ün miladı 1924 sayılabilir mi ?

Mehmet Akif'in miladı 1926 sayılabilir mi?

Süleyman Demirel'in miladı Çankaya Köşkü'ne çıkışı sayılabilir mi?

Turgut Özal'ın miladı 12 Eylül sayılabilir mi?

Büyük insanların yaşamlarına baktığımızda solu da, sağı da aştıklarını, ideolojileri olmadığını görüyoruz.

Ancak, "istendiği zaman" bu kişilerin milatlarından önceki, ya da milatlarından sonraki düşüncelerini, sözlerini alarak bütünü eksik göstermek mümkün...

Kendi milatlarımızı düşünelim.

Kişisel miladımızı gerçekleştirebildik mi?

□ (03.10.1999, Pazar)

MEHMET AKİF'İN TÜRKÇE KUR'AN'I

Son yüzyıl, Anadolu'da yaşayan insanlar bakımından büyük sıkıntılarla geçti.

Eski bir imparatorluğun küllerinden kendisini yaratan yeni bir devletin oluşum sancıları, **kültür ve düşünce girdapları** da oluşturdu. Bu kaçınılmazdı...

Yüzyılın sonuna geldiğimiz bugünlerde -ne yazık ki- bu girdap ya da **düşünce hortumu** durulmadı, yok olmadı.

En son, **Tuğgeneral Işimer**'in konuşmasından taşanlar da bu girdaba aktı ya da hortuma karıştı. Fırtına iyice büyüdü.

Herkes bu fırtınanın durulmasının yararlı olduğunu düşünüyor, ama hipnotize olmuş gibi dolaşıyor, konuşuyor, yanıt veriyor, kavga ediyor.

Herkes hem olayın içinde, hem dışında.

Kimse müdahale edemiyor. Sanki bilemediğimiz bir güç bizleri transa geçirdi. Seyrediyoruz, olayın içinde oynuyoruz, müdahale edemiyoruz. Rüyada gibiyiz.

GERÇEĞİ BEYAZA BOYAMAK

Bugün yeniden tartışma konusu olan İstiklal Marşı Şairi Mehmet Akif Ersoy ve Cumhuriyet'in kuruluşunu kısaca anımsatalım.

Akif'in yazdığı İstiklal Marşı 1921'de kabul edildi.. 2 yıl sonra Cumhuriyet ilan edildi.. Her iki tarihte de, mevcut -gayrimeşru olmayan- Anayasa'da "**devletin dininin İslam olduğu**" yazıyordu(Bu madde 1928'de kaldırıldı.)

Atatürk'ün ölümünden sonra, Milli Şef döneminde(CHP dönemi) Atatürk'ün Mehmet Akif'ten Kur'an'ı Türkçeleştirmesini istediği, Akif'in bunu yapmadığı ileri sürüldü.

O dönemde atılan bu iddianın tomurcukları bugünlerde de yeşertiliyor. Bu iddia ne derece doğrudu, gerçekten Akif önce Türkçe çeviri(Türkçe meal) yapmış, sonra bunları yakmış mıydı; bunlar hangi belgelere

dayanarak ileri sürülüyordu; elden ele, kulaktan kulağa fısıltılarla mı bugünlere kadar bu iddia taşındı?..

Iddianın -bugün karşı karşıya gelen her iki kesimin de kabul ettiği biçimde- özetini **Prof. Diş Tbp. Tuğg. Yalçın İşimer**, GATA'nın açılış konuşmasında yaptı:

"(...)Atatürk'ten başka hiçbir devlet adamı, 'Neden Türkçe değil de Arapça ?' diyememiştir. Bugün de diyememektedirler. **Tanrı kişilerin bireysel ihtirasını, ulusal çıkarların önüne koymasın. Amin.**

Atatürk, Mehmet Akif Ersoy'dan Kur'an'ın Türkçe'ye çevrilmesi dileğinde bulunmuştur. Akif bu amaçla Mısır'a Al-Azhar Üniversitesi'ne gitmiştir.(...) Mehmet Akif 1923 yılında gittiği Mısır'da 1926 yılına kadar Abbas Halim Paşa'nın konağında kalmış, hastalanınca başına giymekten sakındığı şapka'yı elinde tutarak vapurla İstanbul'a gelmiş, Kur'an'ı Türkçe'ye çeviremeyeceğini Atatürk'e resmen bildirmiştir. (**İlhan Arsel, Arap Milliyetçiliği ve Türkler**, İstanbul 1987.)"

Peki böyleyse Akif'in hiç Türkçe meal olmaması gerekmez mi?..

Yaklaşık bir yüzyıldır gerçeği arıyoruz..

Gerçek birçok renkten mi meydana geliyor, **gerçeğin rengi nedir?..**

Gerçek kaç renkten oluşursa oluşsun, gelin bugün onu beyaza boyayalım...

YÜZYILLIK TARİHİ AYDINLATACAK OLAY !...

Boya beyaz dahi olsa, amacımız gerçeğin üzerini herhangi bir renkle örtmek değil... Yalnızca temiz yüzünü göstermek...

Cumhuriyet Tarihimizin en çok tartışılan bu konusunu araştırırken çok ilginç bir belge ile karşılaştım. Aslında bu araştırmalarım bugünkü tartışmalardan çok önce başlamıştı.

Bu belge üstelik kitap haline getirilmiş. 1968'de.

Mehmet Akif'in damadı ve ünlü düşünce adamı, İslam araştırmacısı **Ömer Rıza Doğrul**'un da katkılarının yer aldığı kitabın derleyenini -şimdilik- gizli tutalım. Bu yazar, bugün yaşıyor.

Akif'in "**yok**" denilen, "**vardı ama yakıldı**" denilen, "**hiç yapmadı**" denilen Türkçe Kur'an çevirisi bu kitapta yer alıyor.

Bu belgeye göre, Akif Atatürk'ün isteğinden çok önce Kur'an'ı Türkçe'ye çevirmeye başlamış. Türkçe meal yazmış.

Burada şu soru akla geliyor.

Acaba bazı çevreler, Atatürk ile Akif'i karşı karşıya gibi göstererek sahte senaryolarla toplumu bölmeyi mi amaçladılar?..

Çünkü, Mehmet Akif "**Türk toplumu açısından**" yorumlar getirmiş, anlamlar vermiş.

Akif, Kur'an'ın 114 sûre'sinin tamamının Türkçe mealini yaptı mı,yapmadı mı bunu bilmiyoruz. Ama, şu anda elimizde tam 32 sûre'nin Türkçe meali var.

Bunlar arasında İnşirah, Asr, Fetih, Hucurat, Abese, Şuara, Enfal, Nisa, Nahl, Fussilet, Bakara, A'râf, Ankebut, Âl-i İmran, Hacc sûreleri de var.

Mehmet Akif ayrıca, bu ayetlerin tefsirlerini de(yorumlarını da) yapmış.

AKİF NE DİYOR ?

Mehmet Akif Ersoy'un Türkçe çevirilerinde özellikle toplumsal olayları ilgilendiren ayetleri seçtiği görülüyor.

Büyük düşünürün kaleminden çıkan çevirileri anlatan kitabın yazarı, "uzun yıllar Akif ve Safahat konusunda yazılan yazılarda, yapılan konuşmalarda sözügeçen yazılardan pek az bahsedilmiştir" diyor.

İlk kez 1944'de ortaya çıktığı anlaşılan Mehmet Akif'in Türkçe Kur'an çevirilerinin(meallerinin) bugüne kadar niçin gizli kaldığı bugün ciddi bir araştırma konusu.

Acaba, Milli Şef döneminin kimi politikacılarının kişisel ihtirasları, ulusal çıkarlar ve bütünlüğümüzün önüne mi geçti?

Bu yüzden mi bugün birçok bilimadamı, aydın, araştırmacı, general, gazeteci yanlış bilgilerle bir kaosa sürüklenebiliyor ?

□ (01.10.1999, Cuma)

MARKSİST İSLAMİYET ANLAYIŞI

Marmara Depremi sonrası yapılan açıklamaların bir kısmı "Allah'ı suçlamaya" yönelirken, bir kısmı da -Allah'ın yanında gözükep- "Allah'tan uzaklaştırmaya" yöneldi.

Türkiye'de uzun süredir, gizli ya da açık bir Hristiyanlık ve İncil propagandası yapılırken, İslamiyet adına yapılan "Allah cezalandırdı" türü açıklamalar acaba Hristiyan misyonerlerin ekmeğine yağ mı sürüyor?.. Daha da ileri gidip, "Acaba onların yine gizli bir oyunu mu?" diye sormak da mümkün.

Allah sevgisi ile dolu insanlara, deprem sonrasında şefkatle yaklaşmak ve Hz.Muhammed'in sözüyle **"Zorlaştırmayıp kolaylaştırıp, nefret ettirmeyip müjdelemek"** yerine, "Allah sizden intikam aldı" mantığıyla yaklaşmak kimin işine yarıyor? Hem dinen doğru olmayan yanlışları yapmak, Allah'ın yanında gözükep, Allah'tan uzaklaştırmak ve dinden soğutmak, İslamiyet'e göre en büyük günahlardan biri değil mi?

17 Ağustos sonrası depremin dini yorumlarını görünce, insan ister istemez, "Acaba Türkiye'de **Marksist bir İslâmiyet** anlayışı mı egemen kılınmak isteniyor?" diye soruyor.

Marks, **"Din halkın afyonudur"** deyince, diğer dinler gibi İslamiyet de buna şiddetli biçimde karşı çıkmıştı. Oysa, bugün ülkemizde Marmara Depremi'nin oluşumu "İslâmî" açıdan yorumlanırken, "halk dinle afyonlanıyor mu" sorusu akla geliyor.

Sorular ve mantık dışı gelişmeleri şöyle sıralayabiliriz:

- "Zina ve zulüm arttığı için Allah cezalandırdı."iddiası : Zina yalnızca bu yıl mı yapıldı, Hristiyanların zinaları cezasız mı kalıyor, zinanın tespitini kim nasıl yapıyor, o halde camiler niçin yıkıldı, genelevlerin toptan yıkılması gerekmez miydi?

- "İsraili askerlerle eğlence yapıldı, içki içildi" iddiası: Allah İsrailiilerle ilişkiyi cezalandırıyorsa, İsrail'in yeri belli,niçin gidip onları orada topluca cezalandırmıyor da, Türkiye'ye gelmesini bekliyor? İsrailiiler kendilerini niçin Tanrı katında üstün ırk olarak görüyor? Allah niçin Yahudi peygamber

gönderiyor? İsrail'le ilişki cezalandırılıyorsa, Erbakan da Başbakanlığı döneminde onlarla uluslararası anlaşmalar imzaladı. Demek ki Allah Erbakan'ı da cezalandırdı ve başına 28 Şubat geldi. Bunu savunanların 28 Şubat'ı Allah'ın hikmeti diye alkışlamaları gerekmiyor mu?

- Sakarya, tarikatların yoğun örgütlendiği bölgelerden biri değil mi? Allah niçin özellikle o bölgeyi seçti?

- "Allah'ın belası seçici değildir. Günahlının yanında günahsız da ölür. Çünkü bu bir sınavdır" iddiası: Eğer öyleyse bizim sevap işlememize ne gerek var? Başkasının günahından dolayı bizler de cezalandırılacak isek, oturalım, bizim adımıza başkalarının sevap ya da günahını bekleyelim. Böyle bir şeye evet dersek, Hristiyanlık anlayışını savunmuş olmaz mıyız? Sevap ve günahlar bireysel değilse, niçin defterlerimiz sol va sağ yanımızdan verilecek? Başkasının günahından biz sorumlu isek, bizim günahımızı da başkası silebilir. Örneğin, bir papaza gidip, günahlarımızdan mı arınmalıyız? Böyle mantık İslamiyet ile bağdaşır mı?

- "Ebced hesabı ile Kur'andaki Zilzal Ayeti bu depremi gösteriyordu" iddiası: Murat Bardakçı Ebced hesabının yanlış yapıldığını, ayetlerin önünden arkasından kırıldığını açıkladı. Allah'ın sözleriyle oynamak en büyük günahlardan biri değil mi?... İlahiyet profesörleri niçin çıkıp da Murat Bardakçı gibi yanlışlığı açıklamıyorlar? Günaha ortak olmak, bazı kesimlerin tepkisini almaktan daha mı tercih edilir bir durum? Bu din bilginleri bilgilerini nerede, ne için kullanacaklar? Acaba, Allah'ın dinini sermaye biriktirmek için mi kullanmayı planlıyorlar?

"Ben köylüyüm. Ben kendimi ne kadar düşüneceğim ki? **Benim Allah'ım var. Beni o düşünsün" diyen Osmancıklı bir kadına ne yanıt vereceksiniz?** "Senin Allah'ın seni düşünmedi" mi diyeceksiniz?(Kaynak: TRT-INT, 6.9.1999, saat 22.30'da yayınlanan Deprem programı). Allah sevgisi ile dolu masum kalpleri dinden soğutmak, "Marksist bir İslamiyet" anlayışı yerleştirmek anlamına gelmiyor mu?

Alman Goethe diyordu ki, **"Er ya da geç, akla uygun bir İslam'ı kabul etmek zorunda kalacağız."**(Willemer'e 15 Haziran 1817 tarihli mektubundan)

Goethe, mezarından kalksa, Türkiye'deki "Müslüman'ca"(!) ifadeleri görse, belki Müslüman olacakken vazgeçip yine Hristiyan olarak mezarına girer miydi?

"Dünyada mekan, ahirette iman" diyorduk. Dünyadaki mekân çökerken, ahiret için saklanan imanlarımızı da çökertmeyin...

SELÇUK HAKLI: TÜRKİYE ANAYASAL DEVLET OLSAYDI YARGILANMASI GEREKİRDİ.

Yargıtay Başkanı Sayın Sami Selçuk çok haklı. Yargı yılının açılış konuşmasında dediği gibi, "Türkiye anayasal bir devlet olsaydı" bu sözü ettiğinden dolayı kendisinin de yargılanması gerekirdi. Çünkü, bu sözü Türkiye'de her babayiğit söyleyemez. Söylerse, söyleyen kişinin geçmişte yaptıklarına ya da bugünkü konumuna göre; "**toplumsal zihnimizde**" ya da "**kişisel kin dosyamızda**" ezberimizde tuttuğumuz, yıllarca sakladığımız uygun bir ceza ile, o kişiyi nasıl yıpratmak istiyorsak öyle acımasızca ezerdik. Bu hukuki(!), toplumsal ya da medyasal bir linç olabilirdi.

"1982 Anayasası meşru değildir" diyor Sayın Yargıtay Başkanı. Yani "gayri meşru".. **Peki biz yıllarca gayri meşru mu yönetildik ?** Acaba bu sözü söylemek bugünkü anayasaya göre suç mu, değil mi ? Ya da, Yargıtay Başkanı söylerse suç değil, bir yazar söylerse mi suç?

Biz her ne olursa olsun, böyle yürekli bir açıklama yaptığı için Sayın Selçuk'u kutluyoruz.

Umuyorum, kimilerinin "**kin dosyasında**" Sami Selçuk'un yeri boştur.

□ (08.09.1999, Çarşamba)

3. BÖLÜM

SİLAHLI KUVVETLER

12 MART'IN ASIL SAVCISINDAN ŞOK AÇIKLAMALAR

12 Mart (1971) **Muhtırası** 30 yılı geride bıraktı. Ama tartışmalar ve düşünce ayrılıkları hâlen sürüyor.

12 Mart'ın "**nedenleri**" ile "**üç idam**" konusunda her iki kesim anlaşıyor ve bugün bile birbirlerine diş biliyor.

Hedefteki isim ise, "**12 Mart'ın ünlü savcısı**" olarak anılan **emekli Hâkim Albay Bâki Tuğ... Deniz Gezmiş** ve iki arkadaşının idam edilmesinden Tuğ sorumlu tutuluyor.

Sanki, 12 Mart Muhtırasını Bâki Tuğ vermiş, muhtıra sonrası gelişmelerden de tek başına o sorumluymuş gibi.(Bu ifadelerden "Bâki Tuğ masumdur" ya da "değildir" gibi bir anlam çıkarılmamalı. Yalnızca bir "**durum tespiti**" yapıyorum.)

1980'deki 12 Eylül'ü bile bilmeyen genç kuşakların(nesillerin), 30 yıl önceki 12 Mart olayını bilmeleri zaten beklenemez. Tartışmalardan durumu öğrenmek isteyenler ise "**bilimsel bir gerçeklikle**" karşılaşmıyorlar.

En basitinden 12 Mart'ın tek ve sorumlu savcısının Bâki Tuğ olduğunu, ya da muhtırayı verenin o olduğunu sananların çoğunlukta olduğunu düşünüyorum.

Şimdi "**tarihe bir katkı daha**" yapalım.

Bugüne kadar hiç televizyonlara çıkıp konuşmayan bir yetkiliyi, neredeyse adı bile bilinmeyen, ne düşündüğünü kimsenin bilmediği "**12 Mart'ın asıl savcısını**" Sayın **Keramettin Çelebi**'yi anlatalım.

Daha doğrusu onun **özel** "tarihi açıklamalarını" verelim.

"SANIKLAR KELLESİNİ KENDİ UZATTI !"

Deniz Gezmişlerin davasında Bâki Tuğ'un fonksiyonu neydi?

Çelebi: "**Deniz Gezmişlerin davasında Bâki Tuğ benim yardımcımdı.** Dava büyük çaplı olduğu için bu davada yanıma bir yardımcı almam gerekiyordu.(...)"

Davanın İddianamesi'ni yazan benim. Sorumluluk varsa bana ait. **Hayrı da bana ait, sevabı da bana ait. Şimdiye kadar hiç kimseye konuşmadım.** Konuşmam da gerekmez. Çünkü ilk defa sizin

programınızda konuşmamın sebebi de, sizin son derece hüsniyetli bir kişi olduğunuzu gördüğüm içindir.(...)

Bâki Tuğ kendisini davanın içinde buldu, ama davayla hiçbir surette ilgilenmedi. **Sadece köşede oturdu.**(...)"

Üç idamın çıktığı mahkemede mutlaka kelle mi isteniyordu?

"Mahkemede **'Ben kimsenin kellesini istemiyorum. Sanıklar eğer, eylemleri kelle almayı gerektiriyorsa kendisi kellesini ipe uzatır. Ve kanun da altındaki sandalyeyi çeker, kellesini alır'** demiştim. Aynen böyleydi, onu iyi hatırlıyorum. (...)"

Biz hiç kimsenin ölmesini istemeyiz aslında. Ama hasbelkader o görev verilmiş, yapmakla mükellefiz. Biz halk arasından gelmiş çocuklarız, yine halkın arasına karışıp gittik. (...)"

Denizler hiç adam öldürmedi, adam öldürmeyene idam cezası verilmesi hukuki değil, siyasadır, görüşlerine ne diyor?

"Deniz Gezmişlerin elindeki vasıtalar devleti yıkmaya elverişliydi. Ellerindeki vasıtalar, bütün Türkiye'deki kendilerini destekleyen güçlerin gaye birliği idi. Sadece silah değil."

12 Mart'ın asıl savcısı hakkında idam cezası istediği Deniz Gezmiş için bugün şöyle diyor:

"Deniz Gezmiş'e Allah rahmet eylesin."

Bu söz bugün ne kadar anlamlı değil mi?...

□ (14.03.2001, Çarşamba)

28 ŞUBAT'A İLİŞKİN TARİHİ AÇIKLAMALAR

Türk toplumunun kabul ettiği ve dönemin güçlü generali Erol Özkasnak tarafından da belirtildiği gibi bir **"post-modern darbe"** olan 28 Şubat 4 yılı geride bıraktı, 5. yılına girdi.

Zaman geçtikçe, 28 Şubat'ın bilinmeyenleri de birer birer gün ışığına kavuşuyor. Yeni yayınlanan kitaplar, dönemin aktörlerinin ve önde gelenlerinin yaptığı açıklamalar, televizyon programları vb. yayınlar bu konuda tarihe ışık tutuyor.

Toplum (ve tarih) 28 Şubat Süreci'ni başlatan ve uygulayan komutanların "samimi itiraflarını" bekliyor.

Bu açıklamalar **"tarihin doğru yazılmasına"** büyük katkı sağlayacak. Çünkü Atatürk'ün de vurguladığı gibi, **"Tarih yazmak da, tarih yapmak kadar önemlidir"**, bir başka deyişle **"Tarihi yazanlar, tarihi yapanlara sâdik kalmazsa"** insanlığın geleceğini karartmış olurlar.

28 Şubat'la birlikte anılan önemli kavramlardan (ve kurumlardan) biri de **Batı Çalışma Grubu (BÇG)** idi. BÇG deyince akıllara rahmetli **Güven Erkaya'nın** adı da geliyordu. Dönemin Deniz Kuvvetleri Komutanı **Erkaya'nın** açıklamaları da –bu yüzden- toplum tarafından büyük bir dikkatle bekleniyor.

Önceki gün, Hürriyet'teki bir haberde rahmetli **Erkaya'nın** bir arkadaşına (Taner Baytok) özel açıklamalar yaptığı, 19 kasetlik açıklamanın yakında kitap olarak yayınlanacağı belirtiliyordu.

O kitaptan önce, merakla beklenen bilgileri –bir kez daha- biz verelim. İşte 28 Şubat'ın güçlü komutanlarından **Erkaya'nın** açıklamaları:

□ BÇG'nin mimarı ve başkanı mı idiniz?

"BÇG Genelkurmay Başkanımızın kendi direktifleri ile Genelkurmay içinde kurulmuş bir gruptur. Başkanı ve mimarı benim olduğum söyleniyor kamuoyunda. Burada düzeltiyorum. Ben bunun ne mimarıyım, ne kurucuyum, ne de üyesiyim."

□ BÇG'nin merkezi neresi idi, Gölçük mü, Genelkurmay mı, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı mı? Görev yapısı nasıldı?

"Genelkurmay Başkanlığı içinde kurulan BÇG'de Kuvvet Komutanlıklarından birer kişilik temsilciler vardır. Üye sayısı 10 kişiyi

geçmez. Görev alanlarda rütbe şartı yoktur. Proje subaylarından oluşur. BÇG'nin başında bir general vardır."

□ BÇG görevini ne zaman tamamlayacak? Başka Çalışma Grupları var mıdır?

"BÇG'nin görev süresi açıktır, görevi tamamlamasıyla sınırlıdır. Henüz görevini tamamlamamıştır. Ben Deniz Kuvvetleri Komutanı iken Eğitim Çalışma Grubu kurmuştum. Başında Koramiral vardı. İki sene devam etti. Şimdi de devam ettiğini sanıyorum. Daha iyi denetleme nasıl yapılır, onun üzerinde çalışıyordu."

□ Görevi irticai faaliyetleri takip ve mücadele olan BÇG'nin adı niçin "İrticayı Önleme Çalışma Grubu" değil de, "Batı Çalışma Grubu idi? "Batı" adı nereden geliyordu?

"BÇG'nin isminin nasıl bulunduğunu, samimi olarak söylüyorum, bilmiyorum. Kod isimleri takılırken ordaki bir arkadaşın hoşuna Batı gitmiştir belki. Belki de Batı'nın anlamı vardır."

□ 28 Şubat bir "post-modern darbe" mi ?

"Hayır"

GENERALİNDEN 28 ŞUBAT İTİRAFI: "POST-MODERN DARBE"

28 Şubat'ın "tanımlanmasında" farklı açıklamalar var.

"28 Şubat'ın mimarlarından biri" olarak tanımlanan Merhum Deniz Kuvvetleri Komutanı Güven Erkaya, "Post-modern darbe değil" derken; yine "28 Şubat'ın güçlü generallerinden" Eski Genelkurmay Genel Sekreteri E.Tümgeneral Erol Özkasnak, kamuoyundaki tanımlamayı kabul etti ve şöyle konuştu:

"Bu post-modern darbe, tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde hiç kan akıtmadan, hiç kimseyi üzmeden, gayet usulüne uygun bir şekilde demokratik uygulamalarla, Milli Güvenlik Kurulu tarafından da benimsenerek, devletin başındaki en büyük insandan ilgili bakanlara kadar hepsi de dahil edilerek, hatta halkımızın ortak edilerek sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla, çok başarılı bir şekilde yürütülen bir süreçtir." (Generalinden 28 Şubat İtirafı: "Post-Modern Darbe", Ceviz Kabuğu Yayınları, Ankara 2001, s.56)

28 Şubat her yıldönümünde yeni tartışmalara sahne olacak gibi görünüyor.

MUHSİN BATUR: "ASKER KONUŞUYORSA, REJİMDE BOZUKLUK VARDIR"

Askerler niçin konuşuyor?

Bunun yanıtını da, 30. Yıldönümü yaklaşan 12 Mart'ın ünlü komutanı rahmetli Hava Orgeneral **Muhsin Batur** veriyor:

"Siyasi iktidarlar Türkiye'yi yönetmekten sorumlu. Bu sorumluluklarını doğru yolda yaparlarsa, askerlerin bu konuları konuşmak aklına bile gelmez. Ne zaman ki askerler konuşuyor, o zaman rejimde, anayasanın tariflerinde bir bozukluk var demektir. Yani, askerleri konuşmaya mecbur etmesinler." ("28 Şubat. Bir Hükümet Nasıl Devrildi?", Ceviz Kabuğu Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2001)

□ (02.03.2001, Cuma)

"12 EYLÜL ÖNCESİ ORDU DA BÖLÜNMÜŞTÜ !"

27 Mayıs 1961.

12 Mart 1971.

12 Eylül 1980.

28 Şubat 1997...

Atatürk'ün kurduğu Türkiye Cumhuriyeti'nde, "**çok partili**" döneme geçtikten sonra "**darbeler**" gündemden hiç düşmedi ve çok tartışıldı.

Çok tartışılıyor da ne oluyor? Hep konunun etrafında dönülüyor. Darbenin içinde yer alanlar ya konuşmuyor, ya da net açıklama yapmıyor. Böyle olunca da, darbenin dışındakilere "yorum" yapmak düşüyor.

Oysa "**Yorumlar, hiçbir zaman gerçeğin kendisi değildir.**"

Bugün 28 Şubat tartışılıyor. Ama aradan daha uzun zaman geçen bir başka "milat" netliğe kavuşmadı.

12 Eylül'de ne oldu?.. 12 Eylül'e getiren koşulları kim yarattı?.. Dış güçlerin etkisi var mıydı?...

Bu konular aradan bunca yıl geçmesine rağmen hâlâ tartışılıyor.

13 Ocak 2001 tarihindeki Ceviz Kabuğu programımıza katılan, Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Emekli Oramiral **Salim Dervişoğlu** önemli açıklamalar yaptı.

Kimsenin fark etmediği, gözlerden kaçan bu sözler, üzerinde çok durulacak tarihi açıklamalardı: "12 Eylül öncesi Ordu da bölünmüştü!.."

Açıklamayı yapan Sayın Dervişoğlu kimdir?

28 Şubat'ın merkezi olarak anılan Gölcük'te Donanma Komutanı idi. 28 Şubat'ın mimarlarından, o dönemin Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Güven Erkaya'nın sınıf arkadaşı ve onun emekli olmasından sonra, 29 Ağustos 1997'de D.K.K. olan kişi.

Emekli Oramiral Dervişoğlu, 12 Eylül 1980'de de Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliği Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanı idi.

Yani, bu konuları çok iyi bilecek konumda bir komutan.

28 Şubat'ı **"Hükümetin bir kanadına karşı bir reaksiyon"** olarak değerlendirip, **"darbelere karşı olduğunu"** vurgulayan Sayın Salim Dervişoğlu'nun, 12 Eylül değerlendirmesi şöyle oldu:

"O günün şartları içinde ben de, görev verildi, görev aldım. Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliği basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanı idim.(...)

Bütün kalbimle şuna inanıyorum. 12 Eylül'e takaddüm eden günlerdeki Türkiye'nin görünümü vahimdi. **Ordu bölünmüştü, polis bölünmüştü.** Güvenlik güçleri bölünmüştü, sağ ve sol diye ayrılmıştık. Sokaklarda halk kuyruklarda sosyal patlamalar oluyor, insanlar birbirlerini öldürüyordu. Bu şartlar altında vuku bulan bir olaydır. "

Bu sözleri duyunca, bir yanlış anlama ya da yanlış ifade olmasın diye o noktaya dikkati çekiyorum:

"Bir dil sürçmesi mi acaba? Ordunun bölündüğünü söylediniz... 12 Eylül'den önce ordu bölünmüş idiyse, ihtilal nasıl emir-komuta içinde yapıldı?"

Cevap aynı. **"12 Eylül öncesi ordunun bölündüğü"** konusunda ısrarlı E.Oramiral Dervişoğlu:

"Ordunun içinde polisteki Pol-Bir, Pol-Der gibi resmen teşekkül etmiş unsurlar kanun gereği olmuyordu. Ama, ordunun içinde de sağcılar solcular vardı. Bunlar da **dışarıdaki sivil teşekküllerin uzantıları halinde idi.** En azından onlarla birlikte hareket ediyorlardı. **Ordunun içinde militanları vardı bunların."**

Soruyorum: **"Devrimci askerler, milliyetçi askerler gibi mi?"**

Dervişoğlu: **"Gayet tabii, gayet tabii. 12 Eylül öncesi bunlarla da mücadele etmek zorunda kaldık biz.** Bugün nasıl ordu içindeki irtica yanlılarını temizliyor, aşırı ideolojik akımlara kapılanları temizliyor, kendini bu tip şeylerden uzaklaştırmak istiyorsa, **o zaman daha büyük boyutlarda biz bunlarla uğraştık.**

Bir defa şunu hiç unutmayalım. Ordu başka devletin ordusu değil. Türk ordusu. **Türkiye'nin genelinde meydana gelen hastalıkların, iç bünyedeki istikrarsızlıkların orduya da aksetmesi kaçınılmaz.** Başka bir unsur değil ki bu. Ama ordu bunlarla mücadele ederek kendini barındırmak ve hiyerarşik yapısını muhafaza etmek mecburiyetindedir."

Acaba, **"12 Eylül İhtilali Kenan Evren'in başkanlığında gerçekleşme, başka bir darbe olacak mıydı?"**

Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı yanıtıyor: **"Doğrusunu isterseniz, 1960'da Türkiye bunu yaşadı ve mahzurlarını da gördü. Ordu en büyük gücü hiyerarşik yapısının muhafazasıdır. Gayet tabii o bölünmüşlük içinde böyle endişeler varolmuştur. Çok kuvvetli doneler olmamakla beraber, geçmişte yaşadığımız tecrübeden mütevellit, böyle bir şeyin olmaması çok fazla arzu edilmiştir."**

□ (19.01.2001, Cuma)

"POST-MODERN DARBE"NİN PERDE ARKASI

Yaklaşık bir ay sonra 28 Şubat sürecinin 4.yılı dolacak, 5.yılına gireceğiz.

28 Şubat 1997'de "döğmeye basılması" ile başlayan önemli bir siyasi ve askeri süreç yaşadı Türkiye.

Bu "sürecin" anlamı neydi?.. Kimilerine göre "**darbe**", kimilerine göre "**balans ayarı**", kimilerine göre "**hükümetin bir kanadına reaksiyon**", kimilerine göre "**demokrasinin önünü açma hareketi**", kimilerine göre de "**şeriat devletinin önünü kesme**" idi.

"Bir olayın birden çok tanımının olması" aslında "durumu tanımlayamamak" demektir...

Beklenen tanımlama, geçen Cumartesi gecesi (13 Ocak 2001) Kanal 6'daki Ceviz Kabuğu programında yapıldı.

28 Şubat'ın "**simge komutanlarından**", dönemin Genelkurmay Genel Sekreteri Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, "**28 Şubat post-modern bir darbedir**" dedi. (Şimdi de, "**Darbenin post-modern olması darbeden farklı bir şey midir, yoksa darbe ile aynı mıdır?**" tartışması başladı. 28 Şubat'ın mağduru dönemin iktidar partisi, "adı ne olursa olsun darbedir" görüşü kabul edilirse dava açmaya hazırlanıyor. Oysa, dönemin komutanları, "**Olayın post-modern şekle gelmesi ile darbe olmaktan çıktığı**" görüşünü kabul ediyor.)

AÇIKLAMA NASIL GELDİ ?

Post-modern darbenin, daha doğrusu bu açıklamanın perde arkasını herkes merak ediyor. Özellikle, konuyla ilgili olanlar...

Anlatayım.

Geçen hafta, hepinizin bildiği gibi, Enerji Bakanlığı'nı ilgilendiren bir yolsuzluk operasyonu ile başlayan "**Döğmeye Kim Bastı?**" tartışması gündemdeydi. Bir de, Harp Akademileri Komutanı Orgeneral Nahit Şenoğlu'nun yaptığı Avrupa Birliği'ne ilişkin açıklamalar.

Bu konuları konuşmak üzere "**Üst düzey bir komutan**" aramaya başladım. Sonunda, Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Emekli Oramiral **Salim Dervişoğlu**'na ulaştım ve programa davet ettim.

Anonslarımız da şöyleydi: "Bir yolsuzluk operasyonu nasıl rejim tartışmasına dönüştü?... Askerler Avrupa Birliği'nin önünde engel mi? Avrupa Güvenlik ve Savunma İşbirliği'nde Türkiye dışlanıyor mu?"

Televizyon sayfaları da dahil, hiçbir gazetede programın bu anonsu, - nedense- yayınlanmadı. Ancak Kanal 6'yı izleyenler kendi tanıtımlarımızdan durumu öğrenebildiler.

Canlı yayın devam ederken üç kişi aradı. İzleyici telefonlarının sayısı çok azdı. Arayanlar sırasıyla, Devlet Bakanı Rüştü Kazım Yücelen, Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak ve ANAP Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu idi. Tümünü de canlı yayına aldım.

Sayın Yücelen ve Sayın Özkasnak'ın adları önüme geldiği zaman, özellikle kontrol edilmesini istedim ve bizzat ben "sahte isimler olmaması" için özen gösterdim.

Gerçekten bu kişiler olduğunu saptayınca, her üçünü de telefona bağladık.

Sayın Özkasnak'ın ne konuşacağını –diğerleri gibi- bilmiyordum.

"Tarihi açıklama" bomba gibi düştü.

28 Şubat'la ilgili bölümün ayrıntılarını büyük gazetelere manşet olan, televizyonlara birinci haber olarak giren şekliyle biliyorsunuz.

Ama, gözlerden kaçan çok daha büyük açıklamalar da var.

□ (17.01.2001, Çarşamba)

“SİLÜETLER” GERÇEKTİR

“Basın dili” farklıdır. Esneklik gösterir.

Kimi zaman bir “sivil” yetkili açıklama yaparken adının yayınlanmasını istemez. Haber kaynağına saygı açısından buna uyulur. Ama bir kaynak gösterilmesi gerektiği ve muhabir haberi kafasından uydurmadığı için “Bir üst düzey yetkili” tanımlaması kullanılır.

“Sivil” haber kaynakları açısından geçerli olan bu uygulama, **“askeri”** haber kaynakları için de geçerlidir. Önemli bir konuda açıklama yapan askeri bir yetkili, komutan ise, o da zaman zaman adının yayınlanmasını istemeyebilir. Bu tüm dünya basınında böyledir. Bu durumda haber kaynağı olarak **“Üst düzey bir komutan”** tabiri kullanılır.

Ancak bunun da incelikleri vardır. Haberin etkisi, gücü ve sınırı açısından **“ad açıklamama yöntemleri”** farklılık kazanır. Örneğin, açıklamayı yapan Genelkurmay’dan bir yetkili ise “Üst düzey bir Genelkurmay yetkilisi”, Kuvvet komutanlıklarından birisi ise örneğin “Hava Kuvvetleri Komutanlığı’ndan üst düzey bir komutan” denir. Ya da “Milli Güvenlik Kurulu’ndan bir yetkili” olur.

Bu tabirler, “haber kaynağının rahatlığı” açısından gereklidir. Çünkü önemli olan “haberin kendisidir.” Aynı uygulamayı siviller de yapar. Örneğin, bir cumhurbaşkanı ya da başbakan vermek istediği mesajı doğrudan kendisi değil, bir başkasına söyler. Ya da, **“kendisi söyler”** ama **“adının yazılmamasını”** ister. Gazeteci de o zaman **“Çankaya Köşkü’ne yakın bir kaynak”** diye yazar...

Muhabirlik yaptığım dönemde gerek ekonomi, gerek siyasi ve gerekse askeri haber kaynaklarından aldığım haberleri yazarken mutlaka kaynak belirtirdim. Ancak, “haber kaynağı” adının açıklanmasını istemezse, buna uyulurdu.

Hatırlarım. **Hürriyet’te** çalıştığım dönemin rahmetli **Çetin Emeç’in** Genel Yayın Yönetmenliği’ne denk düşen döneminde şöyle bir uygulama yapıldı. Eğer kaynağın adı açıklanmayacaksa, **Çetin Emeç o kaynağın bir “silüetini” çizdirirdi.** Adı açıklanmaz ama, o silüete bakan herkes kim olduğunu anlardı. Bu uygulama, daha sonra **“adını açıklamayan bakanlar”** için de kullanılmaya başlanmıştı...

“KAYNAĞI” ARAYANLA, ARATAN... ÖNEMLİ BİR ANI

Bugün önemli bir haber tartışılıyor. Hem de bir ucu hükümetin geleceği ya da rejimin değişmesi tartışmalarına çekilecek kadar ciddi biçimde. Oysa işi bu boyuta taşımaya gerek yok.

Hürriyet'ten **Kadir Ercan**'ın manşetten yayınlanan **“Askeri yetkili açıklık getirdi: Düğmeye o değil, biz bastık”** haberinin tümüyle doğru olduğuna inanıyorum.

Bunun birçok nedeni var. Ercan, başarılı bir gazeteci. Yalan haber yazacak ya da verilen haberi yanlış yorumlayıp yazacak bir kişi değil. Haberi manşete yerleştiren Genel Yayın Yönetmeni **Ertuğrul Özkök** de **“bu konularda”** çok deneyimli ve **“titizdir.”** Bunu da bizzat Hürriyet'te çalıştığım dönemlerden biliyorum. **Asıl neden ise, belki de şimdi anlatacağım bir anıda gizli...**

Tarih ve isim vermeyeceğim. Çünkü kişiler değil, olay önemli.

Yıllar yıllar öncesi... 1980'li yıllardan birinde, dönemin **Milli Savunma Bakanı** (ANAP'lı idi) ile makamında röportaj yapıyorum. Görüşme bitti, bakan beni kapıya kadar uğurladı. Makam odasının kapısını açtı, vedalaştıktan sonra, birdenbire **“O kişiyi araştırıyoruz”** dedi.

“Hangi kişiyi?” dedim. Birkaç gün önce, Hürriyet'te **“Adını açıklamayan üst düzey bir Genelkurmay yetkilisinden”** aldığım demeç yayınlanmıştı.

“Hani” dedi, **“Sana demeç veren o komutanı... Kimdi o ?”**

Baktım ki niyeti başka, ben de ona sordum. **“Ne yapacaksınız komutanın adını?”**

“Başbakan talimat verdi. Genelkurmay Başkanımıza da sordum. O da ‘Bir araştırın bakalım’ dedi.”

Bu sözleri duyunca, neredeyse gülecektim. Sadece gülümsemekle yetindim.

“Peki araştırın bakalım. Size kolay gelsin, ama ben adını söylemem” dedim. ..

Niye gülecektim biliyor musunuz?

Bana demeci veren “Üst düzey Genelkurmay yetkilisi”, dönemin Genelkurmay Başkanının kendisiydi !..

Adlarını vermediğim söz konusu her iki kişi de bugün hayatta.

Bugün durum farklı. Kadir Ercan'ın haberinde **“Üst düzey Genelkurmay yetkilisi”** denmiyor. **“Üst düzey Jandarma Genel Komutanlığı yetkilisi”** de denmiyor. Söylenen şu: **“Üst düzey bir komutan”** **Bu tabirler önemlidir. Ve gerçektir.**

Demek ki, yapılacak **“haber kaynağı taraması”** çok geniş bir alanı kaplıyor. Kimse itham edilemez.

Ayrıca bu haberde “siyasilerin”(Başbakan Ecevit ve Başbakan Yardımcısı Yılmaz’ın) **itham edeceği bir durum da yok.** Ortada bir **“gerçek”** var. Bu gerçeği kimin söylediğinin açıklanması önemli değil. Yukarıda da söylediğim gibi, **aynı taktiği “sivil politikacılar” daha çok uyguluyor.** Bu, hem “haber kaynakları” hem de “gazeteciler” açısından gayet uygun. Meslek ahlakına aykırı hiçbir yanı yok. Tüm dünyada da böyledir.

EVET MIZIKÇILIK YAPMAYALIM !

Geçtiğimiz gün bir meslektaşımızın köşesinde, bizim **Vural Savaş**’la yapacağımız Ceviz Kabuğu programına küçük bir eleştiri vardı. Sayın Savaş’a eleştiri yapılırken, yazının sonunda Ceviz Kabuğu için **“Milli Güvenlik Akademili”** demiş ! Ne demekse...

Biz APO ile röportaj yapan bir meslektaşımıza **“APO’dan icazetli”** dersek ayıp olmaz mı? Bu ne bana yakışır, ne de bunu o arkadaşımıza yakıştırrım. O nedenle, tüm medyanın peşinden koştuğu bir röportajın Ceviz Kabuğu’nda gerçekleşmesi, mesleki açıdan sadece **“imrenilecek”** bir haberciliktir. O meslektaşımızın da bu sözünü, bir **“haset, kin, kıskançlıkla değil”** mesleki bir imrenme olarak algılamak istiyor ve üzerinde durmuyorum. Ona da başarılar diliyorum.

□ (10.01.2001, Çarşamba)

MİLLİ GÜVENLİK AKADEMİSİ'NDE KONULAR VE SORULAR

Auskin O'Malley "devlet adamı" ve "politikacı" arasındaki farkı belirtmek için söylemiş. Biz de gazeteciler için söyleyelim:

İyi gazeteci, koyunu kırkar; kötü gazeteci derisini yüzer.

Milli Güvenlik Akademisi'nde(MGA) ders alan ve ders veren gazeteciler konusuna bugün devam edeceğimi yazmıştım.

Bugün yazacaklarım, aslında mesleğe yeni girmiş kardeşlerimize "**soru sorma tekniklerini**" de göstermiş olacak.(Bu konudaki kitabımızın yayınını biraz daha hızlandırmamız gerekiyor anlaşılır.)

Hani derler ya "**Yanlış bilgi insanı dinden çıkarır.**"

Bunun gibi, yanlış ve eksik bilgi ile gazetecilik yapılmıyor; topluma yön gösterilemiyor.

MGA'nde 28 Şubat öncesi, 17-21 Şubat 1997 tarihleri arasında benim de katıldığım 5 günlük "**Milli Güvenlik Sempozyumu**"nda (Ki, o sırada Kanal 6 TV'nun Haber Koordinatörü idim) şu konular ele alındı:

- 1- Türkiye Jeopolitiğinin Değerlendirilmesi,
- 2- Milli Güvenlik Kavramı, MGK ve MGK Genel Sekreterliği,
- 3- Türkiye'nin Birinci Kuşak Ülkelerle Siyasi ve Askeri İlişkileri,
- 4- Türkiye'deki Yıkıcı ve Bölücü Faaliyetlerin Değerlendirilmesi,
- 5- Harp Oyunu(Kriz Yönetiminde Teşkilat, Görev, Sorumluluklar),
- 6- Her konunun sonunda uzun bir soru-cevap bölümü.

Bu konuları anlatanlar Dışişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Başbakanlık ve Genelkurmay Başkanlığı yetkilileri idi.

NELER SORULMUŞ ?

Yukarıdaki konularla ilgili "her türlü soru" soruldu.

Bazı sorulardan örnekler vermek istiyorum. Çeşitli konulardaki sorular

–notlarıma göre- şöyleydi:

- Size göre MGK(Milli Güvenlik Kurulu), Bakanlar Kurulu'ndan önde ve üstte midir?

- MGK üyeleri arasındaki asker ve sivil dengesi, niçin siviller lehine değildir?

- Diğer ülkelerde MGK ya da benzeri kuruluşlar var mıdır, varsa yetkileri Türkiye'deki gibi midir?

- "Milli Varlık" kavramı içinde "insan" niçin 4. Sırada da "devlet" 1. Sırada?

- PKK terörüyle mücadele hangi aşamadadır?

- (Kardak Kayalıkları krizi üzerine) Türkiye ile Yunanistan arasında niçin mütakabiliyet yok?(Örneğin, vizeye karşı vize)

- Teröre destek veren "komşu"(!) ülkelere karşı neler yapılıyor?

AKADEMİ NELER YAPIYOR ?

Dağıtılan bilgi notunda Milli Güvenlik Akademisi(MGA) hakkında şu bilgiler yer alıyordu:

"MGA her ne kadar askeri bir teşkilat gibi görünmesine rağmen eğitim-öğretim yönünden, üst düzey askeri ve sivil kamu personeline ve gerektiğinde taleplerine bağlı olarak özel sektör temsilcilerine, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi dünya, çevre ülkeler ve kendi ülkemizin politik dış ilişkiler, ekonomi, sosyo-kültürel ve askeri-politik konularında, askeri ve sivil en yetkili kişilerin ders verdiği bir kuruluştur. Başta ABD olmak üzere diğer gelişmiş ülkelerin benzer kuruluşlarının başında muvazzaf veya emekli asker kişiler bulunmaktadır."

Bu seminer ya da dersler ya 5 günlük kısa bir süreyi; ya da 5 ay gibi bir eğitim dönemini kapsıyor.

Herhalde "mesleki etik(ahlak)" açısından "bilgi almak" ile "emir almak" ya da "para almak" arasındaki farkı bilmek ve ayırmak gerekir.

Otomobil, deterjan, banka, vb. ticari kuruluşların –özellikle yurtdışındaki- gezilerine katılıp, zarf içinde para almak ya da onların propagandasını yapmanın tartışılması gerekirken; ülkenin milli bir kuruluşu ile ilgili spekülasyon yapmanın anlamı çok ağırdır. En hafifinden "ayıptır."

Voltaire, "Uzun bir tartışma, her iki tarafın da haksız olduğunun belirtisidir" diyor.

Bu duruma düşmemek için tartışmayı burada kesiyorum. Arif olan anlamıştır.

□ (12.11.2000, Pazar)

EMİR-KOMUTA İÇİNDE YAPILMADI MI?

12 Eylül İhtilali'nin 20. Yılında ortaya atılan iddialarla ilgili tartışmalar büyüyor.

Bugünlerde **Akşam'dan Sabah'a** bu tartışmaların odağındaki isimlerin açıklamalarını okuyoruz.

Tartışmalardaki -az sonra değineceğim- "çelişkiler" bir yana, temel bir soru akla geliyor:

"12 Eylül İhtilali emir-komuta zinciri içinde yapılmadı mı?"

İhtilalin lideri **Kenan Evren** diyor ki: **"Beni ya da bir MGK üyesini öldürürlerse o örgütün hapisteki tüm mensuplarının öldürülmesi talimatını verdim"**

"Evren'i ben öldürecektim" diye ortaya çıkan, dönemin Kurmay Yüzbaşı **Şakir Önem** diyor ki: **"Onlar da bizi biliyordu. Onlar bizden biz onlardan bilgi alıyorduk."**

Bizlere de deniyordu ki, "12 Eylül Harekâtı emir-komuta zinciri içinde yapılmıştır!"

Demek ki öyle değilmiş!...

Emir ve komuta zinciri içinde büyük çekişme yaşanıyormuş, emir altındakilerin bir kısmı, komutanlarının bir kısmına(Evren ve bazı Konsey üyelerine) suikast hazırlığı yapıyormuş; ayrıca Alparslan Türkeş'i "kaçırma" planları içindeymişler!...

O döneme ilişkin diğer yetkililer de konuşursa, çok daha farklı açıklamaların geleceği ortada...

Peki, Evren'in **"Öldürün"** emri bir basın toplantısıyla açıklanmadığına göre, Evren'in iddia ettiği gibi bu emrin özündeki **"korkutma"** amacı nasıl yerine gelecekti?

Kim korkacaktı?.. Hapistekiler dışarıdakilere bir şey yapamayacağına göre, Evren'in "Genelkurmay'da yaptığı" bu açıklamayı kimler nasıl ve nereden duyup da korkacaktı?..

Genelkurmay'da yapılan ve –gizli olduğu sanılan- Evren'in bu açıklaması "**içeriye yönelik bir korkutma**" mı idi?.. Açıklamalardan öyle olduğu anlaşıyor.

Tüm bu gelişmeler, temel soruyu yeniden akla getiriyor: "İhtilal emir-komuta içinde yapılmadı mı?"

İkinci soru da, "**Başka kimler ne hazırlığında idi?**" sorusu.

YÜZBAŞININ ÇELİŞKİLİ AÇIKLAMALARI

"Evren'i ben öldürecektim" diyen dönemin Yüzbaşısının lakabı "**Deli Şakir**" imiş. Albay'lıktan emekli olduktan sonra, ölene kadar Alparslan Türkeş'in danışmanlığını yapmış, son seçimlerde Ordu'dan MHP milletvekili adayı olmuş ama şu andaki Genel Başkan Bahçeli tarafından aday yapılmamış...

Şakir Önem'in açıklamaları çelişkili.

Sabah'tan **Şamil Tayyar** soruyor: "**Türkeş'in bu hareketinizden haberi var mıydı?**" Cevap: "**Sonradan öğrendi !**"

Akşam'dan **Emin Pazarıcı** soruyor: "**Türkeş'in Hastane'den kaçma olayı neydi?**" Cevap: "(...)Türkeş'e gittim. Rahmetli bana 'Oğlum beni kaçır' dedi"

Türkeş'in oğlu **Tuğrul Türkeş** beni aradı. Geniş açıklamaları arasında, bu konuyla ilgili olanı şu: "**Rahmetli babam, 'Beni buradan çıkarmanın yoluna bakın' diyordu. Ben bunu basınla temas ya da hukuki yollar olarak anlamıştım, diğerleri de 'Beni kaçırsın' olarak anlamış.**"

TUĞRUL TÜRKES: "YURTDIŞINDAN YAYINA BAŞLAYACAKTIK"

Şakir Önem, "kaçırma" olayı hakkında Akşam Gazetesi'nde "**Türkeş'e bu işin olmayacağını söylediğini**" açıklıyor; Sabah Gazetesi'ne "kaçırma planı" veriyor: "**GATA'ya, Anıtkabir'e, Konya'ya ve oradan da Mısır'a**"

Hangisi doğru?

Tuğrul Türkeş, telefonda şu önemli bilgileri de verdi:

"**Babama, 'Yurtdışından cunta aleyhine yayına başlayacağız' dedim. Avrupa Ülkücü Türk Dernekleri Federasyonu Başkanı Ali Batman ve Musa Serdar Çelebi'ye de bu talimatı ilettim. Babam karşı çıktı ve 'Türk Ordusu Türkiye'nin son şansıdır. İkinci ordumuz yok. Bu Ordu**

içinde değişik kademelerde yanlış bilgilenmiş olanlar olabilir. Doğrusunu anlatmamız gerekir.' Dedi."

Tuğrul Türkeş, **Rıza Müftüoğlu'nun** iddialarını Ekim ayında yapılacak MHP Kongresi öncesi **"Delegeye selam"** olarak yorumluyor ve **"İddialar asparagas"** diyor.

□ (15.09.2000, Cuma)

ERKAYA KONUŞUYOR: "BÇG'NİN BAŞKANI DEĞİLİM"

Türkiye'nin 16. Deniz Kuvvetleri Komutanı (E)Oramiral **Güven Erkaya**'nın vefatından sonra –yeniden- başlayan tartışmalara iki açıdan bakmak gerekir.

Birincisi, merhumun cevap veremeyecek olması nedeniyle içinde yer almadığı tartışmalarla kemiklerini sıızlatmak; ikincisi ise, tarihe doğru kayıt düşmek, yanlış bilgileri tarihe mal etmemek.

Bugünkü tartışmalar, **28 Şubat(1997) sürecinde** kurulan **Batı Çalışma Grubu'nun(BÇG)** faaliyetlerinin farklı farklı yorumlanmasına dayanıyor. BÇG'ye karşı olan siyasi çevreler, bu kurumu eleştirmek yıpratmak adına merhum Erkaya'ya saldırıyorlar.

Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı'nı BÇG'nin Başkanı, kurucusu ya da mimarı olmakla eleştirenler, konuyu rakı içme noktasına getirip kamuoyunda karalama kampanyalarını sürdürmek istiyorlar.

Niyeti "**doğruları bulmak**" yerine, ne pahasına olursa olsun "**karalamak**" olanlara bahane dayanmaz. Gerekliğinde su içme tarzı bile eleştiri konusu olabilir.

Oysa "**tarihe doğruları kaydetmek**" için, bugün cevap veremeyen merhum Erkaya, dün(06.03.1998'de) her konuya cevap vermişti.

28 Şubat'ın yıldönümünde televizyonda yaptığımız canlı yayında(Ceviz Kabağı programında) Güven Erkaya her soruya yanıt vermişti.

İşte yanıtlar.

BÇG'nin mimarı ve başkanı mı idi?

- "BÇG Genelkurmay Başkanımızın kendi direktifleri ile Genelkurmay içinde kurulmuş bir gruptur. Başkanı ve mimarı benim olduğum söyleniyor kamuoyunda. Burada düzeltiyorum. Ben bunun **ne mimarıyım, ne kurucuyum, ne de üyesiyim.**"

BÇG'nin merkezi neresi idi, Gölcük mü, Genelkurmay mı, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı mı? Görev yapısı nasıldı?

- "**Genelkurmay Başkanlığı içinde kurulan BÇG'de Kuvvet Komutanlıkları'ndan birer kişilik temsilciler vardır. Üye sayısı 10 kişiyi geçmez. Görev alanlarda rütbe şartı yoktur. Proje subaylarından oluşur. BÇG'nin başında bir general vardır.**"

BÇG görevini ne zaman tamamlayacak? Başka Çalışma Grupları var mıdır?

- **"BÇG'nin görev süresi açıktır, görevi tamamlamasıyla sınırlıdır.** Henüz görevini tamamlamamıştır. Ben Deniz Kuvvetleri Komutanı iken Eğitim Çalışma Grubu kurmuştum. Başında Koramiral vardı. İki sene devam etti. Şimdi de devam ettiğini sanıyorum. Daha iyi denetleme nasıl yapılır, onun üzerinde çalışıyordu."

Görevi irticai faaliyetleri takip ve mücadele olan BÇG'nin adı niçin "İrticayı önleme Çalışma Grubu" değil de, "Batı Çalışma Grubu" idi? "Batı" adı nereden geliyordu?

- **"BÇG'nin isminin nasıl bulunduğunu, samimi olarak söylüyorum, bilmiyorum. Kod isimleri takılırken oradaki bir arkadaşın hoşuna Batı gitmiştir belki. Belki de Batı'nın anlamı vardır."**

28 Şubat'ın bir tanımını da yapan Oramiral Erkaya, **"28 Şubat'ın bir post modern darbe olmadığı"** da belirtmişti.

Rahmetli Erkaya'nın en çok eleştirildiği noktalardan biri de **"Briç oynaması"**, bir diğeri ise 1973 Kıbrıs Harekâtı'nda Komutanı olduğu **"Kocatepe Muhribinin batırılması"** olayı idi.

Klasik müziği sevdiğini, tenis ve kayak yaptığını belirten Güven Erkaya, şöyle cevap vermişti:

- **"Bazı basın organlarının bana takıldığı bir konu var. Ben briç oynarım. Türkiye ikili briç şampiyonuyum. Donanma Komutanlığı'nda yapılan en büyük Türkiye şampiyonluğu idi. Ben müsabaka briç'ini severim. Deniz Kuvvetleri eski Komutanlarımızdan Sayın Orhan Karabulut, Nejat Tümer, Bülend Ulusu briçi seven komutanlardır. Bir araya gelince oynarız."**

Yarbay rütbesinde, Kocatepe Muhribinin Komutanı iken, geminin batmasını **"hayatta en çok üzüldüğü olay"** olarak açıklayan Erkaya, bu konuda da şu anlamlı yanıtla tarihe ışık tutuyor:

- **"En çok üzüldüğüm olay, bugün bana bazı basın organlarının durmadan benden cevap istediği, bir miktarda suçladığı bir konu var. O da hayatta en çok üzüldüğüm konudur. O da Kocatepe Gemisi Komutanı iken gemimin batırılmış olmasıdır. Savaş durumu vardı. Bir komutanın yaşayabileceği en üzücü olaylardan biridir. Orda 56 şehit verdik. Gözümüzün önünde gitti hepsi.(...) Bazı basın organları benim hakkımda, personelden önce gemiden ayrıldığımı ileri sürdüler. Bir gemi komutanı gemisini en son terk eder. Gemisini en son terk eden komutanım. Bütün arkadaşlarım gemiyi terk ettikten sonra, tekrar gemiyi gezip kimsenin kalmadığından emin olduktan sonra, yanımda seyir subayı, seyir astsubayı ve ben üç kişi kaldık gemide. O iki arkadaşıma da gemiyi terk ettirdikten sonra en son ben atladım gemiden."**

28 Şubat'ın yıldönümünde yaptığı bu açıklamalar ile bugünkü tartışmalara açıklık getiren Güven Erkaya Paşa'yı bir kez daha rahmetle anarken, tarihe not düşmüş oluyoruz.

□ (30.06.2000, Cuma)

“BİLGİ”NİN KOMUTANLIĞI OLUR MU ?

Oluyormuş.

Türk Silahlı Kuvvetleri(TSK) böyle bir “komutanlık” kurmuş. Tam yedi yıl önce...

Adı “Muhabere ve Bilgi Sistemleri Destek Komutanlığı”

İlk bakışta “bilgi” ile “emir-komuta” kavramlarının bir araya gelmeyecek kavramlar olduğu düşünülüyor.

Oysa, çağın müthiş bir hızla ilerleyen bilim ve teknolojik gelişmelerine (burada, “haberleşme teknolojilerine”) uzak kalmayan TSK, “bilgi”yi takip eden, kontrol eden, ondan yararlanan bir sistem kurmuş. Bunu da bir “komutanlık” birimi ile yürütüyor.

Türkiye kimi zaman topluca “tek bir gündem maddesine” kilitleniyor.

Ülkenin tüm kuruluşları toplumun dikkatini o yöne çekiyor. Bu ya bir polis operasyonu oluyor, ya Öcalan’ın yakalanması(ve mahkemesi) oluyor, ya Ağca’nın Türkiye’ye getirilmesi oluyor, ya da bir futbol karşılaşması olabiliyor.

Oysa dün ülkenin gündeminde çok konu vardı ve “ne mutlu ki” tek bir gündeme “kilitlenmemiştii.”

Bir başka deyişle herkesin gündemi kendisine göre idi. Örneğin politikacılar ve işadamları Mesut Yılmaz’ın Yüce Divan’a gönderilip gönderilmeyeceğine ilişkin Meclis’teki oylamayı; Cumhurbaşkanı Ahmet Sezer KKTC’ye yaptığı ilk resmi yurtdışı gezisini; Genelkurmay “Haberleşme Teknolojilerini”; çalışanlar maaş zamlarını; tatil yöresindekiler orman yangınlarını; bir kısım insanımız da Türkiye-Portekiz milli futbol maçını gündeminin ilk maddesine almıştı.

Bu satırları yazdığımız akşam saatlerinde Mesut Yılmaz’ın Yüce Divan’a sevkine ilişkin tartışmalara ve oylamaya sıra gelmemiştii Meclis’te.(Burada küçük bir düzeltme yapılmalı diye düşünüyorum. Anayasa Mahkemesi’nin “Yüce” Divan sıfatı ile politikacıları yargılaması Anayasa’da yer alıyor. Ama, bu mahkeme niçin “Yüce”? Diğer mahkemelerin yargılaması “yüce” değil mi?.. Sanıyorum bir “çeviri hatası” sonucu biz bunu yasalara “Yüce”

yargılama olarak almışız. Avrupa'daki "High Comission" ya da "Supreme Court" kavramlarındaki "Yüksek" kelimesi bize "Yüce" diye geçmiş. "Yüce" yargı ile "Yüksek" yargı arasında büyük anlam farkı var.)

TAFICS VE UYDU MUHABERE SİSTEMİ

Dün sabah Genelkurmay'ın daveti ile bir grup gazeteci **MUBİLDESKOM**'da (Muhabere ve Bilgi Sistemleri Destek Komutanlığı) idik.

Koramiral Tamer Uzunay ve **Tuğgeneral Erol Uğur** komutanlar ayrıntılı bilgi verdiler.

En ileri teknolojinin TSK'ya getirilmesi için verilen çabaları anlatan komutanlar, kısa adı **TAFICS** olan ve bu İngilizce kısaltma ile anılan "**TSK Entegre Muhabere Sistemi**" ve **Uydu Muhabere Sistemi** hakkında hem teorik hem de pratik sunumlar yaptılar.

200 milyon Dolara mal olan, yeraltında 8 bin 500 km. fiber optik kablo, radyo link hatları ve ISDN santrallerini kapsayan bu haberleşme sistemi ile Türk Ordusu, nükleer bir savaş anında da, deprem anında da hiçbir kesintiye uğramadan haberleşmesini sağlıyormuş.

"**Yönetmek önceden görmektir**" ilkesini benimseyen TSK, yıl sonunda atılacak Türksat 2A uydusu ile de uydu haberleşmesinde "**milli güvenliğini**" sağlayan bölgedeki tek ordu durumuna giriyor.

□ (23.06.2000, Cuma)

TÜRKİYE “TERÖRİST ÜLKE” SURIYE'YE NİÇİN GİTTİ ?

Suriye ABD'nin “Terörist ülkeler listesi”nde.

Suriye yaklaşık 16 yıl PKK terörüne yataklık yapan ülke; **Abdullah Öcalan**'ı ülkesinde barındıran, koruyan, destekleyen ve Türkiye'nin üzerine salan bir ülke.

Suriye'nin barındırdığı o Öcalan, Türk Devleti'nin ifadesi ile “**30 bin kişinin katili**”... Yargılanmış ve “**idama**” mahkum olarak bugün İmralı Adası'ndaki özel hapisanede bulunan bir terörist.

Bu nedenle daha düne kadar Türkiye'nin düşmanı idi Suriye.

Tıpkı İran gibi.

İnsan düşmanlarına aynı tavrı göstermez mi?

Türkiye, 30 bin kişinin katili dediği teröristi barındıran Suriye ile aydınlarımızın katledilmesinde parmağı olduğunu ileri sürdüğü İran'a aynı tavrı göstermiyor...

Geçen hafta İran'daki ECO toplantısına bu gerekçelerle yeni **Cumhurbaşkanımız Ahmet Sezer** gitmedi.

Ama dün, Cumhurbaşkanı pazartesi günü vefat eden Devlet Başkanı Hafız Esad'ın cenaze törenine gitti.

Halk bunun nedenini merak ediyor.

Bugün Suriye için geçerli olan “**yeni gerekçe**”, İran için geçerli değil mi?

ORG. BAŞER: “KRİZLERİ ÇÖZME HAREKÂTINI DESTEKLİYORUZ”

Bu soruların yanıtını belki de “askerlerden” alabiliriz.

Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Edip Başer, önceki gün önemli bir konuşma yaptı. “Türkiye, bölgede yeni stratejiler üreten esas ülke olmuştur” dedi.

Yani, bölgedeki stratejileri belirleyen ana ülke Türkiye !

Bu çok önemli bir gelişme değil mi?

Türkiye'nin bölgede bir güç ve istikrar unsuru olduğunu vurgulayan Org. Başer, Türkiye'nin diğer ülkeler için **"güvenlik tüketicisi"** değil, **"güvenlik üreticisi"** olduğunu söyledi.

Ankara'da, NATO ve **"Barış İçin Ortaklık"**(BIO) ülkelerinin general ve amiralleri için düzenlenen **"İpek Yolu-2000 Semineri"**nde konuşan Genelkurmay 2. Başkanı, salondaki yerli ve yabancı generalleri **"Kendilerini barışa adayan ve adayacak olan herkesi selamlarım"** diyerek selamladı.

Türkiye'nin **"NATO Ülkeleri"**, **"Akdeniz Diyalogu Ülkeleri"** ve **"BİO Ülkeleri"** çerçevesinde **"Krizleri Çözmek İçin Barışı Destekleme Harekâtı"** içinde bulunduğunu vurguladı.

"Ne oluyoruz?" diyenlere işte yeni bir haber.

Ortadoğu'da da "Krizleri Çözme Harekâtının" Türkiye tarafından başlatıldığını bu son olayda görmüş oluyoruz.

□ (14.06.2000, Çarşamba)

Türk Silahlı Kuvvetleri ile din ilişkisi çeşitli dönemlerde tartışılıyor ve istismar ediliyor.

28 Şubat sürecinden sonra daha da yoğun biçimde gündeme gelen **“TSK-Din ilişkisinin”** boyutunu yalnızca “teorik” olarak değil, “pratikte” de görmek gerekir.

Bu dahil son üç yazımızda Genelkurmay'ın düzenlediği Güneydoğu Anadolu gezisi odaklı yazıyorum. (“Ee sıkı artık. Askerlik anılarına, pehlivan tefrikasına döndü” diye düşünenler olabilir. Böyle düşünenlere, “her yazının farklı temellere oturduğunu, **sosyolojik-psikolojik-askerî ve siyasal boyutların** ayrı ayrı vurgulandığı” gerçeğini hatırlatmak isterim.)

“TSK-Din ilişkisi” tartışmalarına katkıda bulunmak için “pratikten” örnekler vermek gerekir.

Bu son gezide gördüğümüz, tanık olduğumuz uygulamalar, bugünkü ve gelecekteki tartışmalara birer belge sunmak anlamına gelir...

KOMUTANDAN ASKERE: “ALLAH'A EMANET OLUN”

Diyarbakır-Bingöl karayolunun en kritik bölgesi olan Lice-Genç karayoluna hâkim 1530 rakımlı dağın tepesindeyiz. Bu tepeler Özlü Tepe, Aslan Tepe ve Tapan Tepe bölgeleri olarak adlandırılıyor.

Bolu Komando Tugayı bu tepelerde konuşlanmış.

Gazetelerde fotoğraflarını görmüşsünüzdür. **Sıksa dağın suyunu çıkaracak gibi gözükken çelik suyu verilmiş komandolar** hem kara, hem de uçar birlik harekâtı yapıyorlar.

Harekât Üssü'nün adı, eski OHAL Valisi Aydın Aslan'ın adını taşıyor.

Komandoların yemin törenini izliyoruz. **“Allah !.. Allah !.. Allah !..”** diyorlar. Törenin sonunda Komando Komutanı Tuğgeneral **“Allah'a emanet olun”** diye cevap veriyor...

Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na bağlı 7.Kolordu Komutanlığı emrindeki askerler ve komutanlar Allah'ın adını anıyorlar. Bunun ayrı

bir anlamı daha var. 7.Kolordu, 1925'deki Şeyh Sait İsyanını bastıran ordu.

Tarihinde, din kisvesi altındaki bir ayaklanmayı bastırma başarısı olmasıyla övünen bir ordunun dine ne kadar yakın olduğunun bir göstergesi bu. Din istismarcılarına da belgesel bir cevap !..

KUR'AN'I KERİM'DEN AYETLİ AÇIKLAMALAR

Bir başka örnek.

Bu olaydan bir gün önce Şırnak'dayız. Jandarma Genel Komutanlığı'na bağlı **23. Jandarma Sınır Tümen Komutanlığı**, bölgedeki **"psikolojik harekât faaliyetlerini"** tanıtıcı bir broşür dağıttı.

Şırnak ilinin tarihçesinin anlatıldığı bölümde, Kur'an'ı Kerim'den ayetlerle açıklamalar yer alıyor.

Hud Suresi 41. Ayet, Nuh Tufanı ve Nuh Peygamber anlatılıyor...

Yine aynı günün sabahı Van'dan bir görüntü. Subay ve astsubay eşleri(Asayiş Kolordu Komutanı Korgeneral Kemal Yılmaz'ın eşi de dahil) köylü kadınlara çay veriyorlar. Sohbet edip, halaylar çekiyorlar.

Dikkatleri çeken bir manzara var. **Eşarplı, tülbentli ve türbanlı kadınlar, başörtüsü olmayanlarla içiçe kaynaşmışlar. Üstelik bu davetin yeri, orduevi olarak kullanılan bina.**

Samimi dîn duygularıyla din istismarını karıştıranlara ve bu tür tartışmacılara yerinden, pratikten yaşanan gerçekleri sunmak istedim.

□ (31.05.2000, Çarşamba)

PSİKOLOJİK HAREKÂT

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun yakın tarihimizde "iki yüzü" oluyor.

Özellikle PKK terör örgütünün başı **Abdullah Öcalan**'ın yakalanmasından sonraki gelişmeler bir psikolojik harekâta dönüşmüş vaziyette.

Genelkurmay Başkanlığı Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne yeni bir basın turu düzenledi. Ben de bu tura katılıyorum. Okuduğunuz bu satırları **Hakkari**'nin **Başlık Köyü**'nden uydu telefonuyla yazdırıyorum.

Jandarma Asayiş Kolordu Komutanı Korgeneral Kemal Yılmaz'ın organize ettiği basın turunda hem bölgeyi görüyoruz, hem de gelişmeler hakkında bilgiler alıyoruz.

Bölgede "halkla ilişkiler" çerçevesinde sivillere taş çıkartan çalışmalar yapılıyor.

Bunları kısaca sıralamak gerekirse şunları sayabiliriz:

- **Köy destek uygulamaları**: Ocak 1999 ile mayıs 2000 tarihi arasında 350 bine yakın vatandaş sağlık taramasından geçirilmiş. 370 bin küçük ve büyükbaş hayvan veteriner kontrolünden geçirilmiş. Binlerce vatandaşa 104 milyar lira maddi yardım yapılmış, bin 810 okula 60 milyarlık eğitim yardımı yapılmış.

- **"Nikah Şahidim Mehmetçik Olsun"** Kampanyası: Van, Hakkari, Şırnak ve Siirt illerinde resmi nikahı olmayan bin 308 çiftin resmi nikahı kıydırılmış.

- **"Kırvem Mehmetçik Olsun"** Kampanyası: Yine aynı bölgelerde 39 değişik yerleşim biriminde başta şehit ve fakir aileleri olmak üzere toplam 2 bin 800 çocuk sünnet ettirilmiş.

- **Komutan eşlerinin çay partisi**: Yöredeki köy, kasaba ve yerleşim birimlerinde yaşayan kadınlarla diyalogu geliştirmek, sosyal yaşantı düzeyini artırmak amacıyla komutan eşleri de seferber olmuş. Başta Jandarma Asayiş Komutanı'nın eşi olmak üzere general, subay ve astsubay eşleri, köylere giderek ya da onları orduvine davet ederek birlikte

halay çekiyor, çay partisi düzenliyor, doğum kontrol yöntemleri ve sosyal yaşam hakkında bilgi veriyorlar.

- **Çeşitli etkinlikler:** Bu faaliyetlerin yanı sıra köy okulları inşa ediyorlar; müzik şöenleri düzenliyorlar; kültür gezilerine çıkıyorlar; Mehmetçik Dersaneleri açarak gençleri üniversiteye hazırlıyorlar; toplu ağaç dikeyorlar; spor kursları düzenliyorlar; aile planlaması, bulaşıcı hastalıklar, Pişmanlık Yasası ve terör örgütünün gerçek yüzü gibi konularda yöre halkını bilgilendirici sohbetler düzenliyorlar.

Van, Hakkari, Şırnak ve Siirt illerini kapsayan bu organizasyonun duygusal boyutu ile yorumunu daha rahat bir ortamda yapmak üzere uydu telefonunu kapatıyorum.

□ (26.05.2000, Cuma)

“AĞIT YAKMAK İSTEMİYORSANIZ, CEHALETİ YAKIN”

7. Kolordu Komutanı Korgeneral **Doğan Temel**, Ömerli'nin (Mardin) **İkipınar Köyü**'nde halka sesleniyor:

“Ağıt yakmak istemiyorsanız, cehaleti yakın”

Bu sözler her şeyi özetliyor.

Terör, geri kalmışlık, hurafeler, bölgesel gelenekler ve politikacı suistimali dahil her sorunun kaynağını anlatıyor.

Aslında bir **“askerden”** değil, **“devlet adamından”** duymamız gereken, sıkça vurgulanması ve üzerinde düşünülmesi gereken bir söz bu.

Genelkurmay Başkanlığı'nın düzenlediği iki günlük Güneydoğu Anadolu turundaydım. İki gün gibi kısa bir süre içinde, yıllar sonra da anlatılabilecek gerçeklerle karşılaştık.

Türk Silahlı Kuvvetleri PKK terörüyle mücadelesinde başarıya ulaşmış. Yani **“vatan savunması”** görevini yapmış.

Bugün **“kendi aslî görevi”** olan savunmayı elden bırakmadan, **“başkalarının aslî görevi”** olan işlerin de üstesinden geliyor.

Buna **“Halkla İlişkiler”** ya da **“Psikolojik Harekât”** deniyor.

Türkiye yıllardır hemen her alanda ağıt yakıyor, acıları ve başarısızlıkları için dövünüyor.

Niçin?.. Çünkü temelinde cehalet var. **Bu cehaleti yerel politikacılar ve bu bölgelerden oy alıp Ankara'ya gelen pek çok milletvekili sömürmüş ve büyötmüş.**

Reklam peşinde koşan Sivil toplum Kuruluşlarının bir kısmı ile yardım yapıyor görünmek isteyen pek çok sanatçı da peşine televizyon kameralarını takıp, sosyetik çevrelerde **“televole yardımı”** yapmışlar. Bu bölgelere gitmemişler !

Güneydoğu Anadolu da bugün yalnızca askerler ve onların eşleri koşturuyor.

Üniversiteye hazırlık kursları, bilgisayar kursları, sünnet şölenleri, köy kadınlarıyla çay partileri, köy kadınlarına doğum kontrol ve medenî kanun bilgileri verdikleri toplantılar ile köy el sanatları kursları düzenliyorlar. Köy okulları yaptırıyorlar. Bu etkinliklere verdikleri isimlerden kimileri şöyle: **"Kırmem Mehmetçik Olsun", "Nikah Şahidim Mehmetçik Olsun", "Mehmetçik Gençlik Elele", "Mehmetçik Üniversite Gençliği Elele" ve "Mehmetçik Vatandaş Elele"**

Bugün Güneydoğu gençleri henüz başkentteki binlerce insanın izlemediği Yeşilyol filmini izleyebiliyor ve tenis kurslarına katılabiliyor.

İki gün boyunca Van, Yüksekova, Hakkari, Silopi, Şırnak, Siirt, Mardin, Ömerli, Lice ve Diyarbakır merkezleri ile köylerini helikopterlerle taradık.

(Bu gezinin Kopenhag'daki Galatasaray maçı gezisinden çok farklı olduğunu belirtmeliyim.)

Savaş helikopterleri kimi zaman hafif düzlüklerin üzerinden uçuyor; çoğu zaman da yüzlerce metre yükseklikteki dağların zirvelerini yalayarak geçiyordu.

Aşağıdaki hayvan sürülerini izliyorum. 5 helikopterin motor ve pervanesinden çıkan büyük gürültüye alıştıkları anlaşılıyordu. Çünkü, üzerlerine doğru gelen gürültüyü duyduklarında kaçıyor gibi yapıyor, ama sonra istiflerini bozmadan otlamaya devam ediyorlardı.

Yeni adı Bayraklı olan Dağdüşü Köyü'ndeki 13 yaşındaki Zahide Dayan'ın Asayiş Kolordu Komutanı Korg. Kemal Yılmaz'a yaklaşıp, onca gazetecinin içinde çekinmeden **"özel bir ricada"** bulunması da psikolojik harekâtın, sosyolojik boyutunu gösteriyor: **"Paşam bir şey istiyorum. Babama söyle evlenmesin. Annemin üzerine ikinci defa evlenmek istiyor. Evde kavga çıkacak."**

13 yaşındaki bu köylü kızı sizlerden ve bizlerden oyuncak ve defter kitap bekliyor.

Unutmayın, orda bir köy var uzakta. O köy –askerlerin olduğu kadar- bizim de köyümüz (mü?)...

□ (28.05.2000, Pazar)

SAHİPSİZLİK TEORİSİ ve TERÖR MALULLERİ

"Çoğumuz hayattan zevk almıyoruz. Evin bir köşesinde hayata küsmüş vaziyetteyiz." diyorlar.

Mektubu gönderenler, "Terörle mücadelede sakat kalan Malul Gaziler."

"Bizler Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bekası için kollarımızı, bacaklarımızı, ayaklarımızı, ellerimizi, gözlerimizi verdik." derken, "sahipsiz bırakılmaktan" yakınıyorlar.

Ülkemizde sesleri çıkmayan ama görevlerini canla başla yapan milyonlarca insan var.

Bu insanlar ne yazık ki sesi çok çıkan, her gün televizyon ekranlarında haber ve fotoğrafları büyük yer tutan, "**sanal gündem**"(ya da **yalancı gündem**) oluşturan bir avuç insan kadar kendilerine önem verilmemekten yakınıyorlar.

Onlar da seslerini duyurabilmek için çeşitli yöntemler deniyorlar. Ulaştıkları yerlerin bir kısmında ise sadece dertlerini anlatıyorlar, sonuç alamayıp, tıkanıp kalıyorlar.

Görevlerini kelimenin tam anlamıyla "**canla-başla**" yapan, canlarını ortaya koyan bu insanlar arasında "**malul gaziler**" de yer alıyor.

Bu insanların değeri, birçok önemli konuda olduğu gibi, iş işten geçtikten sonra anlaşıyor.

Çünkü yaşarken, dedikleri gibi "evlerinin bir köşesinde hayata küsüp oturdukları" için seslerini duyamıyoruz.

Onları "hayattan zevk almayacak" duruma getiren ise "sahipsizlikleri."

Bugünlerde TBMM'nin Plan ve Bütçe Komisyonu'nda bekleyen bir yasa tasarısı var.

Özellikle Güneydoğu Anadolu'da terörle mücadele ederken malulen emekli olanlar, bu yasa tasarısına dahil edilmek istiyorlar.

Bu gerçekleşirse, ellerine geçecek emekli maaşlarının **"sembolik"** de olsa artacağını söylüyorlar.

Bu konuda Cumhurbaşkanı **Süleyman Demirel** başta olmak üzere, Başbakan **Bülent Ecevit**, TBMM Başkanı **Yıldırım Akbulut**, Genelkurmay Başkanı Orgeneral **Hüseyin Kıvrıkoğlu**, MHP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı **Devlet Bahçeli**, ANAP Genel Başkanı **Mesut Yılmaz** ile medya kuruluşlarına mektuplar göndermişler.

Komisyonunda bekleyen yasa tasarısına, "tatbikat ve manevralarda hayatlarını kaybedenlerin dul ve yetimlerine, her yıl bir kademe verilmesi ve yükselebilecekleri dereceye kadar yükselmeleri" maddesinin de eklenmesini istiyorlar.

Malul gazilerimiz, subay ve astsubay olarak sakatlanmasalardı şu haklara sahip olacaktı:

Subay olarak; kıdemli albaylığa kadar terfi edeceklerdi, maaş dereceleri 1, maaş kademeleri 4 olacaktı, dolayısıyla emekli albay maaşı alacaktı. Ayrıca yeşil pasaport hakkı kazanacaktı.

Astsubay olarak; kıdemli başçavuşluğa kadar terfi edeceklerdi, maaş dereceleri 1 olacaktı, emekli kıdemli başçavuş maaşı alacaktı. Onlar da yeşil pasaport hakkı kazanacaktı.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda bir yıldır bekleyen yasa tasarının bu halinden 1. ve 6. derecedeki Güneydoğu malul gazileri yararlanamıyor.

Devletin bekası için "kollarını, bacaklarını, ayaklarını, ellerini, gözlerini veren" terör malulü gaziler, **"Bu hastalıklarımızın yanı sıra yüzde 80'imizde ruhsal ve akli hastalıklar mevcut."** diyorlar.

Onların sesine tercüman olarak, mektuplarının son bölümünü aynen veriyorum:

"Üğruna bacağımın bir parçasını verdiğim Türkiye Cumhuriyeti Devletini yönetenlerin beni niçin **cezalandırdıklarını** bilmiyorum.

Azılı ve dünyada hiç eşi ve benzeri görülmeyen bir teröristi İmralı Adasında lüks içinde yaşatırken, cezasını Avrupa Devletleri istedi diye erteletirken, benim gibi 2776 terör malulü Malul Gazi'ye verilen cezaları neden kaldırmıyorsunuz?

2776 Malul Gazi, kanun tasarısına dahil edilirse, bütçeye çok büyük külfet mi gelecek? Hayır, hiç inanmıyoruz.

Bu kanun tasarısına 1,2,3,4,5 ve 6. derece terör malulü gaziler eklendiği takdirde 6. derece sakat Teğmenin maaşında aylık olarak 30-40 milyon lira artış gelecek. 6. derece sakat ilköğretim mezunu erbaşın maaşında 4-9 milyon lira aylık maaş artışı olacaktır.

Bize inanmıyorsanız, Emekli Sandığı uzmanlarından bilgi alabilirsiniz.

Bu parayı bizden esirgiyorsanız, bu tasarımı kanunlaştırmayın.”

Hatırlarsanız, geçen hafta Cuma günkü yazımızda kısaca söz ettiğimiz kitaplardan birinin adı **“Linz Yahudisi”** (Cornish, Kimberley, Doğan Kitap) idi. İçişleri Bakanı **Sadettin Tantan**, bu kitabı okuyordu ve Çin Halk Cumhuriyeti'ne gitmeden önce bitirmeye çalışıyordu. Konumuzla ne ilgisi var dersanız, anlatayım. Kitapta **“Sahipsizlik teorisi”**nden söz ediliyor...

Türkiye'de terörle mücadele ederken yaralanan, malulen emekli olan insanların ve ailelerine borcumuz büyük.

Onları bu teori gibi, **“sahipsizlik duygusuna”** terk etmememiz gerekiyor.

□ (18.02.2000, Cuma)

GAF MI, İFŞAAT MI ?

Tartışma asıl şimdi başlıyor. Ya da, asıl şimdi yandı gülüm keten helva!..
JİTEM adı Türkiye’de uzun yıllardır tartışılıyor.

“Ne yaptı, ne yapmadı” tartışmaları kadar **“var mı yok mu”** sorusuna yanıt arandı.

Bugüne kadar yapılan resmi (ya da gayri resmi) açıklamalardan sonra kamuoyunun belleğinde kalan tortu şu oldu: **JİTEM diye bir şey yoktur. Varsa da, varlığı kanıtlanmamıştır. Açıkça ifade edilmemiştir.”**

Bu tartışmalar zaman zaman durulsa da, birdenbire ilgisi olmayan konular içinde ortaya çıkıveriyor.

Son haftanın gündeminde ilk sıraya, Hizbullah vahşeti tartışmasının önüne geçen **“Batman-gate”** konusu yerleşti.

Dönemin Batman Valisi **Salih Şarman**’ın Valilik olarak doğrudan silah ithal etmesi birtakım tartışmaları da beraberinde getirdi. Vali Şarman, bugünlerde bu silahların ve paraların bir kısmının kaybolduğu, kaybolan silahların Hizbullah militanlarının eline geçmiş olabileceği kuşku ve iddialarına yanıtlar vermeye çalışıyor.

Pazartesi gecesi **NTV**’de **24 Saat Programında** telefonla **Mirgün Cabaş** ve **Banu Güven**’in sorularını yanıtlarken, birdenbire **“JİTEM”** deyiverdi !

Silahların kaybolmadığını, ilgili yerlere teslim edildiğini kanıtlamaya çalışırken “satır arasında” bir “adres gösterdi” :

“JİTEM’e silah ve mühimmat verdiğimizizi, istihbarat hizmetlerinde kullanılmak üzere değişik imkanlar temin ettiğimizi hatırlıyorum. JİTEM’in varlığı bizim zamanımızda tartışılan bir konu değildi.”

Cabaş ve Güven konuyu yakalayınca, irdelemeye çalıştılar. Şarman ise, “Bugünkü tartışıldığı biçimiyle beni ilgilendirmiyor. Zaten başımda yeterince dert var” anlamında yanıtlarla konudan uzaklaşmaya çabaladı.

Bu bir **“gaf”** mıydı, bir **“ifşaat”** mıydı?

Vali Şarman, bu sözleri “bilerek” mi, yoksa “bilmeden”, kamuoyundaki “ağız alışkanlığı” sonucu mu söyledi?..

Batman eski Valisi Salih Şarman, içinde bulunduğu tartışmaları noktalamaya çabalarken, yeni bir tartışma yarattı. Ve asıl şimdi...

TÜSİAD'IN "DEMOKRASİ MUHTIRASI"

Bir de "geç saatte olduğu için" fark edilemeyen(ya da büyük çoğunluğun fark edemediği) açıklamalar var.

Burada "satır aralarını okumak" gibi bir özel çaba gerekmiyor. Açık ve net biçimde ifade edilen gerçekler söz konusu.

TÜSİAD(Türkiye Sanayiciler ve İşadamları Derneği) Başkanı Erkut Yücaoglu, geçen Cuma gecesi Ceviz Kabuğu Programında, **"Demokrasi Muhtırası"** olarak adlandırılan **"Türkiye'de Demokratikleşme Standartlarının Yükseltilmesi"** raporunu açıkladı. Bu konudaki soruları yanıtladı.

Bu raporda, özellikle Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kesinlikle karşı olduğu kimi radikal değişiklik önerileri yer alıyor. Örneğin, **Genelkurmay'ın Savunma Bakanlığı'na bağlanması, MGK'nın kaldırılması, Başbakanlık Kriz Merkezi'nin kaldırılması, Yüksek Askeri Şura kararlarının yargı denetimine girmesi, askeri yargıda sivillerin yargılanmasına son verilmesi, Kürtçe radyo-televizyon kurulması, Kürtçe'nin okullarda ders olarak okutulması, Terörle Mücadele Kanunu'nun 8. Maddesi ile TCK'nın 312. Maddesinin değiştirilmesi** gibi...

Programa telefonla katılan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı **Vural Savaş** da çarpıcı açıklamalarda bulundu.

Savaş, bir öneride bulundu:

"Terörle mücadelede, teröre muhatap olan ülkelerin yasasını aynen alalım. Bizim bazı hocalarımız buna yanaşmıyor. Türkiye'deki uygulamaları eleştiriyorlar ama, İngiltere'deki maddeleri aynen uygulayalım, deyince de kıyameti koparıyorlar. O zaman terörle nasıl mücadele edeceğiz?"

Vural Savaş, TÜSİAD'ın **"Yasama dokunulmazlığının sınırlandırılması"** önerisine ise katıldı, ama Meclis'de bu konudaki çalışmayı, çarpıcı bir örnekle eleştirdi:

"Yarın birisi irticai ayaklanmaya niyetlense, Meclis kürsüsünden halkı teşvik veya açıkça Türkiye'yi bölelim, Diyarbakır'ı başkent yapalım dese, bunlar da dokunulmazlık kapsamına sokulmak isteniyor."

Türkiye'nin tartıştığı, üzerinde durduğu gündemde gözden kaçanların yol açabileceği sonuçlar vahim görünüyor.

OPERASYONDAKİ GAFLET

Gözden kaçan bir başka noktayı ise dün Akşam gazetesi yakalamıştı.

"Müdürün Gafleti" başlığı ile verilen manşet haberde, Van'da 5 polisin şehit edildiği Hizbullah operasyonu anlatılıyordu.

Bir ekleme de ben yapmak istiyorum.

Kimi zaman olayı izleyen habercilerin ya gözünden kaçıyor, ya da görmüyorlar. Söz konusu operasyonun görüntüleri bir televizyonda verilirken fark etmiş olabilirsiniz. (Televizyon haberi sunarken bunu atladı.)

Polisler bir bölgeyi kuşatmış. Silahlar patlıyor. Hemen o bölgede bir okul var. Öğrenciler okula geliyorlar. Birkaç polis bir ellerinde silah, diğer elleriyle öğrencilere "Çekilin" diye bağıyorlar.

Böyle operasyon olur mu?

Öğrenciler okula geliyor, polisler yoğun biçimde ateş ediyor !

Bir operasyonda çevre güvenliği sağlanmaz mı, okullar "öğrenciler bölgeye sokulmadan" tatil edilmez mi?

Böyle operasyon olur mu?

Bu 5 şehidin sorumlusu polis müdürü mü?

□ (16.02.2000, Çarşamba)

HAVA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI İSTİYOR

Aslında bugün güzel bir pazar yazısı yazmayı yeğlerdim.

Ancak, Kızılay'dan sonra **Türk Hava Kurumu** hakkındaki iddialar gündemi sürüklüyor. Bu konuyu irdelerken farklı boyutlar da ortaya çıkıyor.

Bu konuyu çarşamba günkü köşemize taşısak geç olabilir diye düşündüğüm için, ortaya çıkan kimi soruları bugün sizlere aktarmak istedim.

Bildiğiniz gibi **THK** hakkında trilyonluk yolsuzluk iddiaları basında genişçe yer alıyor.

Kurumun kötü yönetildiğine ilişkin iddialar Kurumun önceki yıl genel kurullarında da "komutanlar" tarafından da dile getirilmişti. 1997 yılı genel kurulunda konuşan dönemin Hava Kuvvetleri Komutanlığı Kurmay Başkanı **Korgeneral Cumhur Asparuk** (Bugün, Orgeneral rütbesiyle MGK Genel Sekreterliği görevinde), "**Söylediklerimin aksini ispat edecek olan olursa rütbelerimi sökerim**" demişti.

O günden bugünlere gelindi.

THK hakkında İçişleri Bakanlığı bir inceleme başlattı.

Bugün, kötü yönetildiği ve Atatürk'ün kurumu olma özelliğinden hızla uzaklaştığı gerekçesiyle Hava Kuvvetleri Komutanlığı bu Kuruma sahip çıkmak istiyor.

"TALİMATLARIMIZ KANLA YAZILMIŞTIR"

Görüştüğüm üst düzeydeki önemli bir komutan şunları söyledi:

"**THK'nu Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na verin diye hükümete başvurduk.** Bunu önceki yıllarda da istemiştik. Bugün de bu isteğimizi tekrarlıyoruz, bugünkü hükümetten de aynı talepte bulunuyoruz.

THK'nu muvazzaf bir subay yönetmeli. Hava Kuvvetleri ile THK etle tırnak gibi birbirinden ayrılmaz. Hava Kuvvetleri'nin desteği olmadan THK hiçbir şey yapamaz."

Aynı komutan, sözlerini daha da sertleştirerek, içinde bulunulan durumu, şu sözlerle anlatıyor:

"Atatürk'ün Kurumu'nun zarar görmesini istemiyoruz. Bugün yöneticiler iyi yönetmiyor..."

Kızılay'daki rezalet aynen burada da var.

THK malvarlığını kaybetmek üzere.

Hiçbir kurala uyulmuyor. Oysa, **bizim talimatlarımız ile kanla yazılmıştır.** Hepsi büyük deneyimler sonucu ortaya çıkmıştır ve uyulması gerekir. Kuralların ucunu bırakınca musibet geliyor.

THK bir uçak yapacağız diye ortaya atıldı. Erbakan'ın hayali uçağına döndü."

Bunlar gerçekten çok ağır sözler değil mi...

Aynı zamanda, alınacak önlemlerin ciddiyetini gösteren düşünceler değil mi...

"SANA MI KALDI...."

Ceviz Kabuğu programında, THK'nun uçakları hakkında bilgi almak istediğimiz **Türkkuşu Genel Müdürü Sayın Gültekin İnan**, telefonla bağlanınca, stüdyodaki konuğa hışımla sordu:

"Sana mı kaldı bu soruyu bana sormak?..."

Kulaklarıma inanamadım.

Diğer açıklamaları da bu şaşkınlığımı büyüttü.

Sayın Genel Müdür İnan, yangın söndürme uçakları konusunda özetle, **"Elimizde yangın söndürecek 12 adet uçak var. Yangın sırasında Orman Bakanlığı bizden talepte bulunmadığı için biz uçakları göndermeyiz."**

Sordum. Yani, ormanlarımız cayır cayır yanarken, Orman Bakanlığı'ndan yazılı istek gelecek, ihale yapılacak, yoksa THK ve Türkkuşu kendiliğinden koşup yangına müdahale etmeyecek.

Bu soru üzerine, Sayın **Atilla Taçoy** da, **"Tabii talepte bulunulmazsa, protokol yapılmazsa uçaklar gitmiyor. İstenmediği taktirde nasıl gidelim ?"** dedi.

Burada her iki yetkili , sözde bürokrasiyi suçluyor, kabahatli olanlar, bizden talepte bulunmayanlardır, anlamında konuşuyordu.

ORMAN BAKANİ ÇAĞAN:"DOĞRU DEĞİL"

Üzerine varınca, bu sözlerinin çarpıtılmaya çalışıldığını ileri sürdüler. Ama, bu yazıyı yazarken, ilgili bölümü deşifre ettim ve sözleri aynen aldım.

Bununla da yetinmedim. Dün, Orman Bakanı Sayın Nami Çağan'ı aradım.

Nami Çağan, programı izlediğini belirttikten sonra, "Doğru değil" dedi.

"Ellerinde 12 tane değil, bir tane yangın söndürme uçağı var. Bize dışarıdan uçak aldırarak istiyorlar. THK, dış kredi ile uçak almamız için bize teklifte bulundu... Olmayan bir amfibik uçaktan söz ediyorlar."

TAÇOY: "BEN ZATEN KURBAN OLMUŞUM..."

Türk Hava Kurumu'yla ilgili gelişmeler -sanıyorum- giderek hızlanacak.

Bunu hissettiği için mi, yoksa bir dil sürçmesi mi bilmiyorum. Sayın Attila Taçoy'un bir sözü çok anlamlı.

Kızılay Genel Başkanı Kemal Demir gibi istifa edip etmeyeceğini sorduğum da, "hayır" dedi.

Ancak, son sözleri, **"İlahlar beni kurban etmek istiyorsa, ben zaten kurban olmuşum. Şu halde de kurban sayılırım"** oldu.

□ (10.10.1999, Pazar)

Türk Hava Kurumu'nun(THK) yönetimini **"askerler devraldı."** Bu aslında, tam anlamıyla **"yasal el koyma"** operasyonu oldu...

Hakkındaki yoğun yolsuzluk ve kötü yönetim iddiaları üzerine uzun süredir planlanan proje gerçekleşti ve THK Genel Başkanı **Attila Taçoy** görevden alındı.

Sayın Taçoy'la birlikte THK'nın bütün yönetim kurulu ve diğer organlarının görevine son verildi. Bu gelişme ile ilgili haberi, diğer sütunlarımızda okuyacaksınız...

"THK'NU MUVAZZAF SUBAY YÖNETMELİ"

Bildiğiniz gibi, THK hakkındaki iddialarla ilgili iki hafta ardarda televizyon programı yapmıştık. Akşam Gazetesi'nde de iki gün bu konuda yazı yazmıştık.

THK Genel Başkanı Sayın Taçoy'un bunlara tepkisi ise makaleyi **"yalanlamak"** ve stüdyoyu **"terk etmek"** olmuştu.

Bu sütünlarda, 10 Ekim pazar günü **"Hava Kuvvetleri Komutanlığı istiyor"** başlıklı yazımızda, **"üst düzeydeki önemli bir komutanın"** görüşlerine yer vermiştik.

THK Genel Başkanı Sayın Taçoy'un canlı yayında yalanlamaya çalıştığı açıklamada, bu komutan özetle şunları söylemişti:

"THK'nu Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na verin diye hükümete başvurduk. Bunu önceki yıllarda da istemiştik. Bugün de bu isteğimizi tekrarlıyoruz, bugünkü hükümetten de aynı talepte bulunuyoruz.

THK'nu muvazzaf bir subay yönetmeli. Hava Kuvvetleri ile THK etle tırnak gibi birbirinden ayrılmaz. Hava Kuvvetleri'nin desteği olmadan THK hiçbir şey yapamaz.

Atatürk'ün Kurumu'nun zarar görmesini istemiyoruz. Bugün yöneticiler iyi yönetmiyor...

Kızılay'daki rezalet aynen burada da var.

THK malvarlığını kaybetmek üzere.

Hiçbir kurala uyulmuyor. Oysa, **bizim talimatlarımız ile kanla yazılmıştır.** Hepsisi büyük deneyimler sonucu ortaya çıkmıştır ve uyulması

gerekir. Kuralların ucunu bırakınca musibet geliyor.

THK bir uçak yapacağız diye ortaya atıldı. **Erbakan'ın hayali uçağına döndü."**

TAÇOY: "BEN ZATEN KURBAN OLMUŞUM..."

THK Genel Başkanının katıldığı programların ilkinde, canlı yayının sonuna doğru Attila Taçoy, şu ilginç sözleri söylemişti:

"İlahlar beni kurban etmek istiyorsa, ben zaten kurban olmuşum. Şu halde de kurban sayılırım."

Bir hafta sonraki ikinci programda(15 Ekim 1999) ise, Sayın Taçoy bir şov yaparak stüdyoyu canlı yayında terketmiş, bizim yazdıklarımızı şu sözlerle yalanlamıştı:

"Ben hiç bir komutanın böyle bir demeç vereceğine inanmıyorum... Hava Kuvvetleri Komutanlığı böyle bir isteğini bir köşe yazısı ya da bir TV programıyla ortaya koymaz."

Sayın Taçoy, şovunun sonunda da bize dönerek, **"Benim size olan güvenim de yıkıldı"** demişti.

Bakanlar Kurulu kararı ile THK'nun yönetiminin görevden alınması, tüzüğünün iptal edilmesi üzerine yazdıklarımız ve söylediklerimiz bir kez daha kanıtlandı.

Şimdi, Sayın Taçoy'a **"bize güvenin ve söylediklerimize inanın"** demek gerekiyor.

KOMUTANLAR İKİ YIL KALACAK....

Belki merak edilen bir nokta daha vardır. Bu **"askeri yönetim"** ne kadar THK'nın başında kalacak?

Onu da söyleyeyim... Bu hafta sonu yapılacak Genel Kurul iptal edildi. En geç 6 ay içinde yeni bir tüzük hazırlanacak. Ancak bu yönetim THK'nun başında iki yıl kalacak...

Yönetim kuruluna, partilerdeki kasap delegeler gibi ilgisizler değil, havacılıktan anlayan uzmanlar alınacak.

1 Kasım 1999 tarihinden itibaren THK'nu yönetecek olan üç kişilik ekibin kimliği de şöyle:

Başkan, Hava Tümgeneral İbrahim Büyükyumukoğlu. Hava Kuvvetleri Komutanlığı Denetleme ve Değerlendirme Başkanlığında görevli.

Üye, emekli Hava Pilot Tuğgeneral Bican Erçakır.

Üye, avukat Olcay Mis. Bay Olcay Mis de Kara Kuvvetleri'nde Hakim Yarbay iken emekli olmuştu.

□ (02.11.1999, Salı)

BELLEMEK I

Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nin(GATA) 1999-2000 eğitim ve öğretim yılı açılışındaki konuşmacılardan biri de hem Profesör hem de General olan bir kişiydi. Prof. Diş Tabib Tuğgeneral Yalçın Işimer...

Sayın Işimer (Prof.luk ve Generallik ünvanları olmasına karşın, böyle anılmayı yeğliyor), yeni ders yılının ilk dersini verdi. Dersin adı, **"Atatürk'üm ve Türkçe'm"** idi.

"Bugüne kadar Ordu'dan en sert mesaj" olarak nitelendirilen konuşmasında kullandığı bir **"Öztürkçe sözcük"** O'nu gündeme taşıdı: **"Belleyeceğiz ! "**

Bellemek acaba ne anlama geliyordu? Yanlış anlamlara çekilebilecek bu sözcüğün doğrusunu öğrenmek için bir sözlük aradım.

Sözcük Türkçe olunca, en doğrusu M.E.B.'nin **"Örnekleriyle Türkçe Sözlük"** adlı eseri idi.

Anlamını arıyoruz, Sözlüğe bakıyoruz (Cilt 1, s.293). 1- "Atın v.b. hayvanların belini örtmek için eğerin altına konulan kalın kumaş, meşin, keçe parçası...." Aradığımız bu değil...

2- "İnşaat iskelesinde ustaların basacağı kalasları bindirmek için konulan ağaçlar..." Kastedilen bu da değil...

3- "Yünden yapılmış kısa ceket..." Bu da olamaz...

4- "Bel denilen âletle toprağı işlemek, kazmak..." Metin içinde bu da kullanılmıyor...

5- "Öğrenmek, akla koymak, öğrenip akılda tutmak. (Örnek: Hak **bellediğin** yolda yalnız gideceksin-Tevfik Fikret)..." İşte bu olabilir...

6- "Zannetmek, sanmak.(Örnek: Dügün **bellemişt**i Paşa, sarayı/ Gidince fırkası, eri, alayı/ Felek de başına çalsın dünyâyı/ Dünya gözümüze gözükmez artık ! - A.N.Asya)..." Bu da olabilir...

"Argo Terimler Sözlüğü"ne ise bakamadım. Çünkü, **kullanmadığım için ben de yoktu !...**

PROF. TUĞGENERAL İŞİMER'İ TANIYALIM

Sayın Yalçın İşimer'i biraz tanıyalım.

1941 doğumlu, 58 yaşında.

Diş hekimi olan ilk general(1998). Şu anda, GATA Diş Hekimliği Bilimleri Merkezi Başkanı.

60 adet sûreyi ezbere okuyor. Ama kendisi, **"Ezbere söylemek, bilmek demek değildir ki"** diyor. Buna şöyle bir örnek veriyor:

"Ayetler arasında, insanların Ramazan'da eşleriyle nasıl cinsel ilişkiye gireceğini düzenleyenler de var. Ama, bunlar mevlütte ya da defin törenlerinde okunuyor. Bu doğru mu? Neden Türkçeleştirilmiyor?"

Edebiyata meraklı. Merakı neredeyse profesyonelliğe varacak derecede.

"Kitleleri ayaklandırmak, canlandırmak" amacıyla **"Brecht usulü"** bir tiyatro eseri yazmış. Eserin adı, **"Ben Kubilay."** Tiyatro oyunu, sonunda İstiklal Marşı okunarak bitiyor.

"NE YAZIK Kİ BEDİR SAVAŞI İLE ÇANAKKALE ŞEHİTLERİ EŞDEĞER TUTULUYOR"

Ancak, önceki günkü konuşmasında İstiklal Marşı'nın yazarı **Mehmet Akif Ersoy'a** da eleştiri var. "Bedr'in aslanları ancak bu kadar şanlı idi, diyor. Bedir Savaşında 500 kişiyle çarpışan 250 Bedevi Arap'la, dünya uluslarına karşı destanlar yazan Mehmetçigi bir tutuyor. O'nun düşünce evreni Bedir Savaşı'nın ötesine gidememiş."

Sayın İşimer'le görüşürken, buna şu yanıtı verdi:

"İstiklal Marşımızı çok seviyoruz... M.Akif Ersoy'u dışlamıyoruz. Ama ne yazık ki O, 'Bedir Savaşı ile Çanakkale Şehitlerini eşdeğer tutarız' diyor."

(O bölümün orijinali şöyle: Ne büyüsun ki kanın kurtarıyor Tevhid'i/ Bedr'in aslanları ancak bu kadar şanlı idi. -HC)

"İLKELİ OLMAK YETMİYOR, SERGİLEMEK GEREKİYOR"

Gazetelerin başlıklarına "Onları belleyeceğiz", "Şeriatçıları belleyeceğiz", "Bu kafaları belleyeceğiz" şeklinde yansıyan konuşmasında **Prof. Diş Tabip Tuğgeneral Yalçın İşimer**, dilin yabancı kavramlardan arındırılması gerektiğini vurguluyor.

Sayın İşimer, bu yapılmazsa **"ulusların diğer kültürlerin egemenliği altında girme tehlikesine"** işaret ediyor.

Konuşmasının dozunun yüksek olmasında, **"İlkelî olmak yetmiyor, sergilemek gerekiyor."** düşüncesi yatıyor.

"BİZ ASKERLER UYGUNLARI DEĞİL, TAM DOĞRULARI YEĞLERİZ"

İstiklal Marşı ve M.A.Ersoy konularındaki düşüncelerini şöyle derinleştiriyor:

"Her düğmemizde bayrak taşıyoruz, bayrağa sarılı dolaşıyoruz. Bayrağımız da, Ulusal Marşımız da, o marşı yazan kişi de kutsaldır.

Bizler Atatürk'ün gösterdiği yolda, önerdiği doğrultuda; yılmadan, yanılmadan; bu konuda yanlışla ve yanlışlığa düşmeden; tam doğrularla hareket ederiz.

Bir konu ya doğrudur, ya yanlıştır. Tam doğrular yerine uygunu yeğlersek, uygunda uygunsuzluk da vardır. **Biz askerler uygunları değil, tam doğruları yeğleriz."**

BURADAKİLER...

Orhan Pamuk'un bir sözü var.

"Ben burada değilim"

Zannediyorum **"burada olanlar"** bu tür açıklamaları, Yargıtay Başkanı Sami Selçuk'a tam yanıt verilinceye kadar çeşitli aralıklarla sürecekler...

Önümüzdeki günlerde daha sert açıklamalar sürpriz olmamalı

Yazı İşleri müdürleri manşetleri boş tutsunlar...

□ (29.09.1999, Çarşamba)

DAHA ÖNCE DE OLDU

Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nin(GATA) açılış töreninde **"ilk dersi veren"** Prof. Diş Tbp. Tuğgeneral Yalçın Işimer'in konuşmasının yankıları sürüyor.

Dünkü Hürriyet'te konuya bir kez daha değinen Sayın **Ertuğrul Özkök**, bu konuşmayı Genelkurmay'ın önceden bilip bilmediğini sorguluyor. Ve sonunda bir yoruma varıyor...

Askerlerin düşüncelerini ifade etme biçimleri ve bu ifadelerin Genelkurmay'ı bağlayıp bağlamadığı kamuoyu tarafından merak ediliyor.

Sayın **Yalçın Işimer**'in konuşmasını örnek olarak ele alalım...

Bu konuşma kamuoyuna yansıdıktan sonra üst düzey askeri yetkililer ve Sayın Işimer'le bir dizi **"görüşme sörfü"** yaptım (Eskiden buna "mekik diplomasisi" deniyordu.)

Görüşmeler sonunda gördüm ki, **"Tuğgeneral Işimer'in konuşma metnini Genelkurmay Başkanlığı önceden görmemişti. İçeriğinden haberdar değildi."**

Burada, Genelkurmay'ın bir zaafiyetinden söz edilemez. Çünkü, bildiğimiz kadarıyla, Genelkurmay Başkanlığı her tören konuşmasını önceden denetlemiyor. Bunu yapsa, bir anlamda **"sansür"** uygulamış olacak. Oysa, askerlerin düşüncelerini ifade etmelerinde bir sansür söz konusu değil. Konuşmalardaki özgürlüğün sınırını TSK'nın temel ilkeleri çiziyor...

İŞIMER: "BİLİNÇALTIMIZDA O KİŞİLERİ BELLİYORUZ"

Üzerinde durulması gereken bir nokta var. Sayın Yalçın Işimer, hem dış profesörü, hem de tuğgeneral.

Verdiği ders daha çok "hocalık şapkası" altında yapılmış bir konuşma. Yani, asker kimliğinden önce, profesörlük kimliği burada ön plana çıkmış. Sayın Işimer, bu kimlikle buna benzer sözleri daha önce de söylemişti. Nedense o zaman kimse bunları tartışma konusu yapmadı...

Örnek verelim. Geçen yıl 10 Kasım Atatürk Haftası nedeniyle Akademi Komutanlığı'nın "izinleri doğrultusunda" yaptığı konuşmada şunları söylüyor:

"- 10 Kasım'larda aynı salonlarda, belki aynı kişiler aynı şeyleri söyleyerek onu donduruyor, kalıplaştırıyoruz. Bilinmelidir ki biz askerler, **ne tabuların, ne tabutların peşinden gideriz**, ancak şehitlerin peşinden gideriz. Bizler ilkeliyiz, onurlu ve çağdaş ilkelerin peşinden gideriz. Atatürk'ü tabulaştırmıyoruz.

- Atatürk tüm ulusal değerlerimizin adıdır. Atatürk onurdur, Atatürk namustur.

- Bir İtalyan gazeteci Atatürk'e 'Kurtuluş Savaşı'nı kazanmanızda talih ve tesadüfler yardım etmedi mi?' diye soruyor. **Atatürk, 'Kaza, kader, talih, tesadüf Arapça'dır. Türkleri ilgilendirmmez.' diyor.** Güvendik, çalıştık, şimdi övünüyoruz. Türk övün, çalış, güven buradan geliyor.

- 75.yıl şenliğini bozmak isteyen bir **PKK bölücüsü ile kamikaze olmak isteyen dinciler**. Her ikisi de bölücü, pastayı nereden kesersen kes, ne ile kesersen kes bölünür. Birbirlerinden farkları yok. Birini diğerinden ayrı düşünmüyoruz. Aynı kefededirler biliyoruz.

- Cumhuriyetin bir kusuru varsa, getirdiği özgürlüklerle kendi düşmanlarını yaratmasıdır.

- Örtünerek kendini gizleyen, örtüyü yaptığı ve yapacağı kötülükleri gizlemek amacıyla kullanan nice kötüler vardır. Toplumda, orta öğrenim,hatta yüksek öğrenim diplomalı bazı kişiler, hormon düzeylerinin en yüksek evresinde **içlerinde kıpırdanan cinleri çıkarmak için** nice yollara başvuruyorlar. Bir sakallıdan öbürüne yuvarlanıyorlar. **Humeyni dürtüleriyle dıştan kapanmak, içte dölleşik duyguları kamçıllayan iç çamaşırı giymek namuslu olmak değildir.** Amaç başka. Bir metrekare kumaşla namus sağlanamaz, ancak bir kuruluşun simgesi olabilir. **Günümüz Türkiye'sinin hanımları türbanla iffetlerini koruyacak düzeyde küçülmüş insanlar değillerdir.**

- Her toplumda düşündüğü gibi konuşmayan, konuştuğu gibi düşünmeyen kişiler vardır. Bu güdülenmiş kişiler, kişilikli bir devrimcinin **'Atatürk' sözcüğünün arkasına saklanabilen soysuzlardır.**

- Kafasının içini laik olabilmenin aydınlığı ile düzeyelemeden diploma almış bir ilkel, yalnızca diplomalı bir ilkeldir.

- Toplumu inandıran **en güçlü alçaklar**, uygarlık araçlarından en çok çıkar sağlayıp toplumu yığınlaştırmaya çalışanlardır. **Onlar uygar görünmek adına 'Versace' kravat bile takarlar. Aslında sarığı beyinlerine, kravatı bellerine takmışlardır.**

- Demokrasi adı altında sorumsuz başları başa getirip, sorumlu baş yapanlar, ülkelerinde sorumlu başların da olduğunu bilmelidirler. Baş eğik olan başların en başında, o başlar da olacaktır. Böyle konuşmak da dik başlılık değildir. **'Konuş ki seni göreyim' diye bir deyiş vardır.** Susmak da sorunları çözmeye, güçlüğü gidermeye yetmiyor.

- Atatürk, 'Herhangi bir gericilik hareketini bastırmaktansa, başlamadan yok etmek, başını ezmek gerekir' diyor.

- Bilinmelidir ki, Cumhuriyet biziz, Atatürk sizlersiniz, sizsiniz. Görünce sizleri, siz askeri tıbbiyelileri; **yok saymayın Atatürkçü kuşağı, hadi oradan Arabin pis uşağı** diyorum. Onlar milliyetsiz milliyetçilerdir.

- Bu tür toplumlardaki öncülükler, önderlikler, ermişler, dervişler, şeyhler, pirlar, hacılar, hocalardan beklenir. Önderleri bunlardır, ilkeleri ümmet olmaktadır.

- Biz askerler 'Yok öyle' diyoruz. **Biz askerler her düğmemizde bayrak taşıyoruz, bayrağı sarılmış dolaşıyoruz.** Bayrağın kutsallığını biliyoruz. 'Türban bir metre kumaş parçası ise, bayrak da bir metre kumaş parçasıdır' diyenleri biliyoruz, ***bilinçaltımızda o kişileri belliyoruz...*** 'Gerektiğinde gereği yerine getirilecektir' diyoruz.

- Laik olmak Atatürk'e layık olmaktadır, diyoruz. Laik olmamak Arap'a halayık olmaktadır, biliyoruz. Ya ulus olarak yaşayacağız, ya da ümmet olarak yoklaşacağız. "

Bu konuşma da gösteriyor ki, Sayın Yalçın Işimer "bellemek" sözcüğünü geçen yıl da birkaç kez kullanmış...

Bu, bir anlamda yanlış anlamaları da giderecek açıklıkta. **"Bilinçaltımızda belliyoruz"** diyor. Yani **"aklınızda tutuyoruz"** anlamında.

□ (08.10.1999, Cuma)

YARALI 28 ŞUBAT I

Son gelişmeler, **darbe** tartışmalarını yeniden başlattı. Darbe geliyor mu, gelmiyor mu?... Darbe öncesi koşulları mı oluşturulmaya çalışılıyor?...

Ankara'da -özellikle **askeri** çevrelerden- edindiğim **izlenimleri** aktarmak istiyorum.

Askerler, çeşitli fırsatlarda belirttikleri gibi, 28 Şubat Kararlarının uygulanmasını istiyorlar. Ve, bugüne kadar yalnızca 8 yıllık kesintisiz eğitim uygulamasına ciddi yaklaşıldığını, diğer kararların uygulanmasında ise eksiklikler olduğunu düşünüyorlar.

Nitekim, 27 Ekim **çarşamba** günü **Milli Güvenlik Kurulu(MGK)** toplantısından da, irtica ile mücadele yasalarının bir an önce çıkarılması kararı çıktı.

Askerler, aslında bu ay içinde herhangi bir uyarıya gerek kalmadan Meclis'ten bunu bekliyordu. Ama olmadı.

28 Şubat sürecinin tam olarak işlemesi için gereken her şeyin yapılacağı anlaşıyor.

Daha önceki bir yazımızda, Yargıtay Başkanı Sayın **Sami Selçuk**'un yankı uyandıran konuşmasına devletin yanıt vereceğini belirtmiştim. Bu yanıtlar, dikkat edilirse hep "**münferit**" olarak veriliyor.

Prof.Tuğğ. **Yalçın Işimer**'in konuşması "**münferit**" olarak değerlendirildi.

Önceki gün konuşan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Sayın **Vural Savaş** da, "**münferit vatandaş**" olarak konuştuğunu açıkladı.

Önümüzdeki günlerde, bunlara benzer başka "**münferit açıklamalar**" yapılırsa, şaşırmamak gerekir...

Hani politikacılar derler ya, "yaralarınız sarılacaktır" diye. İşte, bugün bunu 28 Şubat için de söyleyebiliriz. Askerler, 28 Şubat'ın yara aldığını düşünüyor.

Yaralı 28 Şubat'ın yaraları sarılırsa(tüm kararlar uygulanırsa), darbe tartışmaları da ortadan kalkacaktır.

Bu anlamda, bugünkü hükümeti çok zor koşulların beklediğini rahatlıkla söyleyebilirim.

Komutanların güler yüzü, belki kimilerinin askerin kararlılığını görmesini engelliyordur.

"UĞUR MUMCU'NUN CENAZESİNE DE ÜNİFORMALI GİTSEYDİK"

Görüşüğüm önemli bir komutan (THK Başkanı Sayın Attila Taçoy, okuyorsa, yine önemsiz bir komutan ve gereksiz bir açıklama diye özgün yorumda bulunabilir. Affetsin !..) son olayları ve askerin tavrını şöyle değerlendirdi:

"Kışlalı'nın cenazesine üniformalı gitmemiz, bazıları tarafından eleştiriliyor. **Keşke biz, Uğur Mumcu'nun cenazesine de emir verilmeden ve yine üniformalarımızla gitseydik.**

Tavrımızı o tarihte de böyle net olarak gösterseydik. O zaman belki bugünlere gelinmezdi."

Bu konuşmanın devamı var.

Ama bunları yazmayacağım.

Şu kadarını söyleyebilirim. Politikacılar ve hükümet hakkındaki düşünceler pek olumlu değil.

28 Şubat'tan bir yıl önce, Ceviz Kabuğu programında konuşan bir komutan ciddi uyarılar yapmıştı.

Pek ciddiye alınmadı. (O Konuşmayı merak edenlere, programın kitabını önerebilirim: "28 Şubat: Bir Hükümet Nasıl Devrildi?", Beyaz Yayınları).

Ancak, tam bir yıl sonra aynen söylenenler yaşandı.

Gelelim bugüne.

Bugünkü politikacılar için şunu söyleyebiliriz:

İçinden geçtikleri süreci göremeyenler(geçmişini hatırlamayanlar), hiç bilmedikleri geleceği nasıl görebilirler ?

"TAHMİN EDİLEMEYENİ TAHMİN ET"

Son gelişmelerin başında kuşkusuz ki, **Ahmet Taner Kışlalı'nın** katledilmesi geliyor.

Bu konuda, basında bir gün önce yer alan kimi haberler ertesi gün -kibar deyimile söyleyelim- değişiyor.

Çarşamba günkü **"Yanlış Soru"** başlıklı yazımız üzerine e-posta gönderenlerden Yrd. Doç. M.Zülfü Altan da, bu düşüncemize katılıyor. Sayın Zülfü Altan, özetle şöyle diyor:

"Amerikalılar bu tür durumlar için **'predict the unpredictable'**, yani **'tahmin edilemeyi tahmin et'** felsefesini uyguluyorlar. Herkesin tahmin ettiği gibi olsaydı, bütün cinayetler anında çözüldü. Herkes yanlış soruyu soruyor."

Bu demek değil ki, tahmin edilemeyi tahmin ederken, ilk akla gelen olasılıkları göz ardı edelim.

Her bulgu, her düşünce, her olasılık çok önemli...

□ (29.10.1999, Cuma)

4.BÖLÜM

ADALET

İMAMLAR RESMİ NİKAH KIYSIN MI?

Atatürk'ün 1926'da İsviçre'den getirdiği Medenî Kanun'da değişiklik öngören yasa tasarısı TBMM (Türkiye Büyük Millet Meclisi) Adalet Komisyonu'nda görüşülmeye devam ediyor.

Devam eden bir şey daha var. O da tartışmalar.

Son olarak, kamuoyunun "dinî tartışmalardan" tanıdığı avukat **Kezban Hatemi** ortaya ilginç bir öneri ortaya attı:

"Müftülere evlendirme memuru yetkisi verilsin!"

Bu öneri, geniş halk kesimlerinde şöyle bir soru doğurabilir:

"Bugüne kadar 'imam nikahı' kıyan imamlar, artık 'resmi(medenî) nikah' mı kıyacaklar?"

Aynı öneri, laik kadın örgütlerinde ise, **"Eyvah, Kezban Hatemi imam nikahını yaygınlaştırmak mı istiyor? İmamların medenî nikahla ne ilgileri olabilir?"** sorusunu sordurabilir.

Önerinin ayrıntısına geçmeden önce, avukat Kezban Hatemi'nin "konuyla ilgisini" vurgulayalım. Sayın Hatemi, şu an Meclis'de olan yasa tasarısını hazırlayan Prof. Dr. Turgut Akıntürk'ün yardımcısı idi. Çeşitli raporları ile tasarının hazırlanmasında katkıları oldu. Ancak, tasarının son şeklinde katıldığı yerler olduğu gibi, katılmadığı ya da ekler yapılmasını istediği bazı bölümler var.

Bunlardan biri de yukarıdaki öneri. Tam olarak şöyle diyor:

"Türkiye'de Diyanet İşleri Başkanlığı genel idare içinde yer alır. Müftüler de devlet memurudur. Bizde din ve devlet iki ayrı kurumca temsil edilmediklerinden aslında devlet bu tarihi şartlardan çok olumlu bir şekilde yararlanabilecek iken bu fırsat kullanılmamakta, tam aksine son 20 yıldan beri adeta devlet zoru ile bir toplumsal şizofreni körüklenmektedir.

Müftülere eşlerin her ikisinin de kabulüne ve seçimine bağlı olarak resmî (medenî) nikahın kıyılmasında evlendirme memuru yetkisinin verilmesinin zararı değil, yararı olur.

Oysa gerek Bakan, gerek Komisyon Başkanı bu hususu anlamamakta ısrar etmekte ve Nüfus Kanunu ile **köy öğretmenlerine dahi nikah memuru sıfatı tanınabilmekte iken, müftülere seçimlik olarak dahi bu sıfatın tanınmamasında** diretilmektedir. Gerekçe de tamamen tersine çevrilip, tepe taklak edilerek anlaşılan laiklik ilkesidir.

Oysa, yine devlet memuru olan müftünün isteğe bağlı olarak evlendirme memuru sıfatı evlenmelere resmiyet vermesinde **laiklik ilkesine aykırı olacak hiçbir şey yoktur.**

Bu evliliklere de yine Medenî Kanun hükümleri uygulanacaktır."

Yani Kezban Hatemi diyor ki;

❑ Kırsal kesimlerimizde yaygın olan resmî nikahsız yaşama sona ersin,

❑ Yalnızca imam nikahı isteyip de, belediye (evlendirme) memurunun önüne çıkmayanlara kolaylık olsun, imam nikahı kıydırmak için gideceği müftü aynı zamanda resmî nikahı da kıysın. (Yani, bir taşla iki kuş vurulsun)

❑ Eşlerin her ikisinin de rızası şart olsun.

❑ Müftülere de verilmesinde sakınca olmayan bu yetkiyi, köy öğretmenleri ve gemi kaptanları bile kullanıyor.

❑ Bu yetkinin müftülere de verilmesinde laiklik açısından hiçbir sakınca yoktur, tam tersine bu güne kadarki sakıncalar da ortadan kalkar. (Çünkü, ikinci eş olarak imam nikahıyla yaşayan kadınlar hukuken çok mağdur oluyorlar, eziliyorlar.)

Bu öneri, bir anlamda **"Hristiyan usulünün Müslümanlara da uygulanması"** anlamına geliyor.

Bir başka anlatımla, şu anda **"Papazların sahip olduğu resmi nikah kıyma yetkisi"** gibi **"müftülerin de resmî nikah kıyma yetkisi ile donatılması"** demek oluyor.

Bunu özellikle vurgulayarak sorduğumda, Sayın Hatemi teyit etti ve bu yöntemde de **"Laik Medenî Kanun'un hükümlerinin geçerli olacağını"** vurguladı.

Adalet Bakanı Prof. Dr. Hikmet Sami Türk, yasa tasarısıyla ilgili çeşitli kesimlerin görüşlerini almaya devam ediyor. Bu arada hukuk fakültelerinin medenî hukuk bölümü öğretim üyeleriyle de temaslara başlıyor.

Bu ve benzeri önerilerin hem toplum, hem de Bakan tarafından nasıl karşılanacağını kısa zamanda göreceğiz.

❑ (28.03.2001, Çarşamba)

“MEDENÎ” BİR ÖNERİ !

Atatürk'ün 1926'da İsviçre'den örnek aldığı **“Medenî Kanun”** üzerindeki değişiklik görüşmeleri TBMM'de (Türkiye Büyük Millet Meclisi) kavgalı biçimde (yani, medenî olmayan biçimde) sürüyor.

Şu ana kadar üzerinde en çok durulan konu, **“malların bölüşümü”** konusu. Yani, boşanma durumunda eşlerin mallarının nasıl paylaşılacağı.

Özellikle “kadın örgütleri”, kamuoyu önüne **“kadına mal bulma”** istekleri ile çıktılar. Adalet Bakanı Prof. Dr. Hikmet Sami Türk de onlarla bu görüşü paylaşıyor ve TBMM Adalet Komisyonu'nda bunu savunuyor. (“Ben de feministim” ya da “İstifa ederim” sözleri bakanın ciddiyetini gösteriyor)

Komisyon gibi toplum da iki farklı kutba ayrıldı. Bir yanda, boşanma durumunda “malların ortak paylaşımını” savunanlar, diğer yanda da “öyle şey olmaz” diyenler yer alıyor.

“Kadın örgütleri”nin bir kısmı işi o kadar ileri götürdüler ki bazı sloganları –bence- Atatürk'ün anısını da yaralıyor. Sadece Türkiye'de değil, tüm dünyada da “kadınlara en büyük hakları tanıyan” bir insanın uygulamaya koyduğu Medeni Kanun'a bile “yarı medeni” diye büyük eleştiriler getiriyorlar. Üstelik bunu söyleyen “kadın örgütleri” toplumda “en büyük Atatürkçü” olarak da tanınıyor !

ESAS OLAN SEVGİ Mİ BOŞANMA MI ?

Medeni Kanun'un üzerinde durulacak çok önemli başka maddeleri de var. ama nedense “kadın örgütleri” sayesinde toplum “mal paylaşımı” konusuna takıldı kaldı.

Şimdi soruyorum.

Evlilikler “sevgi” üzerine mi kurulur, yoksa “boşanma” üzerine mi?

(Daha çok kadının hakları açısından yaklaşıldığı için ben de öyle yaklaşayım) **Bir kadın evlenirken, “mutlu olacağım” düşüncesiyle mi evlenmek ister; yoksa –toplumun marjinal saydığı ve dışladığı züppe playboylar dünyasındaki gibi- “boşanırsam ne kazanırım” düşüncesiyle mi evlilik ister ?**

Bir başka deyişle, kadınlar “zengin olmak için” mi evlenecekler artık?

Bu mantık, "evlilik kurumunun" mantığına ve temeline ters düşer. **Böyle bir anlayış, "sevgiyi kutsallaştırmak" yerine "parayı kutsallaştırmak" değil midir?**

"BAŞLIK PARASI" YASALLAŞTIRILMAK MI İSTENİYOR ?

Uygar insanlar, uzun zamandır pek çok Anadolu gencinin mutsuz evlilik yapmasına neden olan, sevenlerin önünde büyük engel oluşturan ve "maddi ve mutsuz evlilikler" yaratan "başlık parası" geleneğine karşı mücadele veriyorlar.

Bunların içinde Atatürkçü kadın örgütleri de var.

Oysa bugün, bu örgütlerin bir kısmının "malların eşit paylaşımını" yasaya koydurmak istemesi "**başlık parasının yasallaştırılması**" anlamına gelmiyor mu?..

Bu istek yasallaşırsa, başlık parası uygulaması "**Anadolu geleneği**" olmaktan çıkarak "**yasal zorunluluk**" haline gelecek.

Bakınız nasıl?

Başlık parası şekil değiştirmiş olacak, bu parayı "**kızın babası**" yerine, "**kızın kendisi**" alacak. Ama erkek açısından bir şey değişmeyecek, o "**evlenmeden önce**" vereceği mal ya da parayı bu kez "**boşanırken**" verecek. Üstelik böyle bir durumda, "**başlık parasının daha adil olduğunu**" savunanlar da çıkabilir. Çünkü, "evlilik öncesi" yapılan "başlık pazarlığında" işine gelmezse parayı vermeme ya da pazarlık etme durumu var; yasaya konacak maddede ise pazarlık etmeden malın yarısını otomatik olarak vermek var.

Buna gönlü razı olmayan ama kanuna karşı boynu kıldan ince olan erkek, vergiden mal kaçırır gibi, boşanacağı eşinden mal kaçırarak. Bu kötü niyetleri teşvik olmayacak mı? (Yolsuzluk soruşturmalarında görüyor, okuyoruz. Adam mallarının bir kısmını eşi üzerine yapmış. Ama bugüne kadar daha hiç kimseden, "**Bravo adama, karısını seviyormuş**" sözünü duymadım. Hepimizin duyduğu şuydu, "**Vay namussuz mallarını kaçırmak için karısının üzerine yapmış !**" Sevginin ölçüsünü bulmak ve ayarını yapabilmek çok zor değil mi?)

Bir başka sakınca ise, "**padişahlık sistemini**" getirme korkusu. Eskiden padişahlar, krallar ve zenginler, kızlarını ya da oğullarını kendileri gibi olanların çocukları ile evlendirirlerdi. Bu durumda evlilikler üzerinde, -boşanmalarda önemli bir neden olan- "**anne-baba baskısı**" daha evlenmeden önce ortaya çıkmış olacak, anne-babalar çocuklarının evleneceği gençler üzerinde büyük baskı oluşturacaklar.

Sonuçta, sevgi yasayla öldürülmüş olacak !..

Sevgi varsa insan paylaşır, sevginin yerini kavga aldıysa, insan kavga ettiği birisine ne mal vermek ister, ne de selam.

Bu temel bir "insan psikolojisidir" yani yalnızca erkek için değil, hem erkek, hem kadın için geçerlidir. Çocuklar da bile durum aynıdır.

İŞTE ÖNERİ: YILLARA GÖRE PAYLAŞIM I

Olaya samimi olarak kadın hakları açısından baktığımızda, evliliği boyunca tam anlamıyla **"saçını süpürge eden"** bir kadının haklarının korunması gerekir. Bu durum ile "zengin olmak için evlenmeyi" birbirinden ayırt etmek gerekir.

Bu nedenle, "Yıllara göre paylaşım" önerisini getiriyorum.

Örneğin, evliliğin 2. yılında boşanan ile 20. yılında boşanan kadına(ya da erkeğe) karşı tarafın vereceği mal oranı farklı olmalı.

Böylece, hiç kimse "zengin olmak için" evlenmez, evlense bile 20 yıl sonra düşüncesi değişir.

2 yıllık, 5 yıllık, 10 yıllık ya da 20 yıllık ana dönemler koyulursa, gerçekten "saçını süpürge eden" kadının hakkı korunmuş olur. Erkek de 20 yıl sonra zengin olduğunda çapkınlık uğruna boşanmak istiyorsa, kadının hakkını yememiş olur. Ya da, malını vermemek için boşanmaz.

Hem **"feminist"** hem de **"hacı"** olan **Adalet Bakanı Türk**'ün önünde zor bir sınav var.

Ama gençlere öncelikle, "boşanmanın faziletini" değil, "sevginin ve birlikteliğin faziletini" öğretmeleri gerekir.

□ (23.03.2001, Cuma)

YARGI İLE YÜRÜTME.. BİRİSİ Mİ KAZANMALI ?

Türkiye’de **“tehlikeli bir gidiş”** söz konusu.

Anayasamızda vurgulanan **“güçler ayrılığı”** ilkesi bugünlerde **“güçler kavgasına”** dönmüş gözüküyor.

Hükümet ile yargının çeşitli birimleri arasında yaşanan çatışma, basının manşetlerinde yer alıyor. Çatışmanın manşetlere çıkacak kadar büyük olması ülkedeki **dengeler** açısından büyük sakıncalar taşıyor. (Bu haberler siyasi iktidar ya da hukukçular tarafından sızdırılıyorsa, tehlike daha da büyük demektir!)

KILIÇLAR MI ÇEKİLDİ?

Yargı ile yürütme erklerinin birbiriyle çatışmaya girmesi, bir **“güç denemesine”** dönüşürse; ya da **“kim daha güçlü, görelim bakalım”** noktasına gelirse, iki taraftan biri(muhtemelen yargı) kazanır; ama ülke kaybeder.

Niçin ülke kaybeder?..

Yargı üstün geldi, diye mi?

Hayır.

Bir taraftan ülkeyi yöneten hükümet ile, diğer yandan demokrasinin en temel güvencesi olan yargının çatışmasından çıkacak **kıvılcımlar pek çok yerde yangına neden olur** da ondan.

Her iki gücün **“kılıçlarını çektiği”** izlenimi veren temel olaylar Beyaz Enerji Operasyonu ile başladı. Bilindiği gibi, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi(DGM) Savcılarından Talat Şalk, Jandarma Genel Komutanlığı Kaçakçılık Dairesi ile birlikte operasyon başlatmış ve eski Enerji Bakanlarından Birsal Sönmez de tutuklanmıştı. Şu anda iktidar ortağı ANAP’a bağlı Enerji Bakanlığı’nın telefonlarının da üç ay süreyle dinlendiği ortaya çıkmış, **“düşmeye kim bastı?”** tartışmaları ilişkileri iyice germişti... Ankara DGM Savcısı Şalk’ın, bu operasyonla ilgili son olarak Uluslararası Para Fonu(IMF), Dünya Bankası ve Avrupa Birliği(AB) Ankara Temsilciliği’nden **“direkt bilgi istemesi”** bardağı taşırdı.

Taşan bardak, **“yürütmenin bardağı”** idi.

Bu bilgi istemenin "diplomatik olmadığı" gerekçesiyle, hemen bir basın toplantısı düzenleyen Başbakan Bülent Ecevit, "Saygınlığımıza gölge düşürdük" dedi ve savcı hakkında soruşturma açtırdı. Şalk'ın yanıtı, "Görevden alınana kadar yetkilerimi kullanırım" oldu.

Burada tartışılması gereken konu bilgi istemenin "diplomasiye" mi yoksa, "hukuka" mı uygun olması gerektiğidir. (Avrupalı milletvekillerinin –bizim içişlerimizle ilgili konularda bile- diplomasiyi hiçe sayarak, bir sömürge ülke muamelesi yapıp, denetime geldiklerini hatırlamamız gerekiyor.)

Burada hükümetin savcı hakkında soruşturma açmasına yol açan sorun, **"yargının siyasete danışmamış olması"** mı, yoksa **"uluslararası kuruluşların tepkisi"** mi acaba?

Ya da, akla bile gelmesi istenmeyen başka bir neden mi?..

MİLLETVEKİLLERİNE YAKALAMA EMRİ !

Merve Kavakçı olayında da, Ankara DGM Savcılarından Nuh Mete Yüksel eski milletvekilinin evine gidince "yürütme, yargı hakkında soruşturma açmıştı."

En son olarak, dün Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Vekili Bekir Selçuk, iktidar ortağı MHP'nin görevdeki iki milletvekili hakkında **"yakalama emri"** çıkardı. Bir başka deyişle, TBMM'ye yazı yazarak, önce "dokunulmazlıkların kaldırılması" sonra da hukuki işlemlerin başlatılması yolu yerine, **"direkt olarak yakalama emri"** çıkarıldı. (MHP İçel Milletvekili Cahit Tekelioğlu ve Osmaniye Milletvekili Mehmet Kundakçı, TBMM Genel Kurul salonunda çıkan kavgada, DYP Şanlıurfa Milletvekili Fevzi Şihanlioğlu'nu döverek ölümüne sebebiyet vermekle suçlanıyorlar.)

Bu konuda "teamüllere uyulmadı" gerekçesiyle yargı hakkında bir soruşturma açılırsa çatışma daha da büyüyecek.

28 Şubat'ta da, dönemin hükümetine karşı askerler devredeymiş gibi gözüktü ama, unutmayalım ki hükümetin devrilmesinde yargının çok büyük rolü oldu.

ANAYASA MAHKEMESİ KASETLERİ NİÇİN DELİL SAYMADI?

Dün, bir başka yargı haberi de Anayasa Mahkemesinden geldi.

Fazilet Partisi'nin kapatılması davasını yürüten Anayasa Mahkemesi, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın gönderdiği **"kasetdeşiflerini"** delil saymadığını açıkladı.

Bu konu da önümüzdeki günlerde tartışılacak bir başka konu.

Hukuku iyi bilenler herhalde şu sorunun da yanıtını biliyorlardır:

“Örneğin bir katil hakkında dava açılrsa, dava açıldıktan sonra yeni bir delil gelse(cinayet aleti bulunsa), bu kabul ediliyor mu?.. Yani, mahkemelerde delillerin geçerli olması için mutlaka belli bir süre içinde mi gelmesi gerek? Süre mi önemli, delil mi?”

□ (02.02.2001, Cuma)

BURASI NERESİ.....

Anayasa Mahkemesi, Fazilet Partisi'nin kapatılması davasında geçen hafta **"delil saymadığı kasetleri"**, bu hafta **"delil"** saydı !

"Dün" delil olmayan şey, **"bugün"** delil olabilir mi?..

Anayasa Mahkemesi, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın gönderdiği ve Fazilet Partisi'nin kongresinde çekilen görüntüleri içeren **"kasetleri"** delil kabul etmeyerek, dava dosyasına koymamıştı.

Tam bir hafta önce, yine Cuma günü yazımda şu soruyu sormuştum:

"Örneğin bir katil hakkında dava açılrsa, dava açıldıktan sonra yeni bir delil gelse(cinayet aleti bulunsa), bu kabul edilmiyor mu?.. Yani, mahkemelerde delillerin geçerli olması için mutlaka belli bir süre içinde mi gelmesi gerek? Süre mi önemli, delil mi?"

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Sayın **Sabih Kanadoğlu**, yeni bir **"iddianame"** yazıp, beraberinde **aynı kasetleri** gönderince, Anayasa Mahkemesi ikinci dava açmak yerine, önceki davaya bunları ekledi.

Böylece, aynı kasetler bir hafta arayla **"hukukun alanına"** girdi.

Bu nasıl oluyor?

"Efendim, o başka bu başka. İkisi ayrı değerlendirilir. Biz ikinci davada delil olarak kabul edilebilecek kasetleri, delil kabul etmediğimiz birinci dava ile birleştirerek birlik sağladık" denebilir. Ya da benzeri **"hukuki açıklamalar"** yapılabilir...

Hukuk sistemini **"genel"** olarak ele alırsak, sonuçta **"aynı belgenin"** bir hafta farkla aynı mahkeme tarafından farklı değerlendirildiği gerçeğini görürüz.

Teknik açıklamalar, Mahkemeye haklılık verebilir ama, dediğim gibi hukuka genel açıdan yaklaştığınızda durum değişmez. **"Aynı belge"** aynı mahkemede ya delil sayılmalı, ya da sayılmamalı... Aksi durumda, **"kanunların genelliği"** ilkesi tartışmalı duruma geliyor.

Ama burası Türkiye !

Mutlaka bir açıklaması vardır...

BACAK BACAK ÜSTÜNE ATAMAZ, AMA YUMRUK ATABİLİRSİNİZ

Evet, burası Türkiye !

Bir başka örnek de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden.

Önceki gün, daha önce DYP'li milletvekillerinin ölümüyle sonuçlanan TBMM'deki İçtüzük görüşmelerini izlemeye bir hanım da gidiyor.

Bu hanım, FP Genel Başkanı Recai Kutan hakkında **"Kutan'ı şapur-şapur öptüm"** sözleriyle gündeme gelen, İsveç'in Ankara Büyükelçisinin Türk eşi Nil Liljegren.

Liljegren, TBMM dinleyici bölümünde otururken **bacak bacak üstüne atınca**, üniformalı bir polis yanına gelerek kendisini uyarıyor.

Bir büyük gazetemiz bu haberi **"Burası kahvehane değil, Meclis"** başlığıyla duyurdu.

TBMM'de –hangi bahane ya da gerekçe gösterilirse gösterilsin- gördüğümüz şu: **"Üzerinizde pantolon da olsa bacak bacak üstüne atamıyorsunuz, ama yumruk atabiliyorsunuz !"** (O yumrukların ölüme sebebiyet verdiği iddiası ile açılan dava sürüyor)

Tabii ki, her insan bulunduğu mekanın saygınlığına uymak zorunda. **Ancak, bacak bacak üstüne atmayı saygısızlık sayıp, polisle uyarıda bulunan TBMM, kesinlikle yasak (ve tehlikeli) olmasına rağmen milletvekillerinin belinde silahla Genel Kurula kadar girmelerine engel olamıyor.** Uyarılar yetersiz kalıyor, çaresiz kalıyor. Bulunan çare, "silahla girildiğinde otomatik olarak kilitlenen giriş kapıları."

Çağdaş olmayı Avrupa Birliği'ne üye olmak olarak anlayan "bazı kafaların" "bacak bacak üstüne atmayı" aşıp, "düşünce düşünce üstüne koyması" gerekiyor.

TARİKAT ŞEYHİNİN CENAZESİ, MERVE KAVAKÇI'NIN BAŞÖRTÜSÜ

Evet, burası Türkiye !

Dün, Milletvekili **Merve Kavakçı'nın "başörtüsü"** ile TBMM Genel Kurulu'na girmesine büyük tepki gösteren ve **"Bu hanıma haddini bildiriniz"** diyen **"siyasi irade"**(Başbakan Bülent Ecevit), bugün Nakşibendi Tarikatı Şeyhi Prof. Dr. Esad Coşan'ın cenazesinin Süleymaniye Camisi mezarlığına gömülmesi için **"Hükümet kararnamesi"** hazırlayıp, Cumhurbaşkanına sunuyor.

Ve aynı irade, "müride" (Kavakçı bu Tarikattan mı bilmiyorum) **şiddetli tepki gösterirken, "şeyh" için bakanlara kararname imzalatıyor.**

Buna da şöyle bir cevapla, "geçiştirebiliriz !":

"Demek ki müridin başörtüsü, şeyhin cenazesinden daha tehlikeli !"

□ (09.02.2001, Cuma)

AF: KİM İSTİYOR, KİM YARARLANACAK ?

Türkiye'de bir **"af"** çelişkisi yaşıyor.

Öteden beri affı isteyen partiler genellikle **"sol görüşlü"** olanlar.

Bugün affı ısrarla gündeme getirenler yine aynı grup. İktidardaki DSP ve özellikle Rahşan Ecevit aftan yana.

Af çok hassas bir konu. Hem hukuken, hem de vicdanen.

Affin olduğu yerde **"ceza"** olmuyor. Cezanın olmadığı yerde de **"suçlar"** serbest hale geliyor.

Hem hukuk devleti olacaksınız, hem de af isteyeceksiniz. Çelişkilerden biri bu.

Öte yandan, öyle olaylar yaşıyor ki, bu durumlarda af bir **"toplumsal tedavi"** ya da **"en insâni davranış"** haline geliyor.

Eğer **"hukuk sistemi çürümüş"** ya da –hangi nedenle olursa olsun– **"adalet adaletsizce dağıtılıyorsa"** af daha çok gerekli hale geliyor.

Bir başka çelişki ise, suçlular tarafından **"mağdur olanlar açısından"** ortaya çıkıyor.

"Kişiye karşı işlenen suç" belki ancak o kişi affedebilir. Sizin ailenizden birini öldüreni, bir başkası(burada **"devlet"**) nasıl affedebilir ?

Son bir çelişkiye daha değinelim. Eğer af isteklerinin ardında **"siyasal rant"** düşüncesi yatıyorsa, yani oy avcılığı uğruna af isteniyorsa, 3-5 oy uğruna toplumun düzenini kökünden dinamitliyorsunuz demektir.

Bu temel çelişkilerin dışında politikacılar **"suni bir çelişki"** daha yaratmakta ustalar.

"Ben af istiyorum, ama sınırı şöyle olacak" düşüncesi, **"Affa evet, ama benim istediklerim affedilsin"** anlamına gelmiyor mu? Son günlerde görülen durum bu. DSP af istiyor, ama eski MHP'liler yararlanmasın istiyor.

Diğerleri de soruyor: Peki **Abdullah Öcalan'**ı mı affedeceksiniz?..

Önceki gün –Öcalan gibi- paketlenerek Türkiye'ye getirilen **Mehmet Ali Ağca** bu tartışmaları alevlendirdi.

Abdi İpekçi'nin ailesinin avukatı **Turgut Kazan**, "Ağca aftan asla yararlandırılmamalı" diyor.

Öte yandan, hukukun "**idam cezası**" verdiği Öcalan'ın idam edilmemesi, bu cezasının affı için çeşitli görüştekiler ortak noktaya geliyor. Bunu **HADEP** de istiyor, hükümet te. Bugünkü hükümet idam cezasının kaldırılması için çalışmalar yapıyor.

Hükümet kanadından yetkililer, zaman zaman şu gerekçeyi ileri sürüyorlar: "**Bizde idam cezası olduğu için Avrupa'daki suçluları Türkiye'ye iade etmiyorlar.**"

Yaşanan tüm olaylar bu gerekçeyi tekzip ediyor, yalanlıyor.

Biz de idam cezası varken Öcalan'ı verdiler; bizde idam cezası varken Ağca'yı verdiler, bizde idam cezası varken Çakıcı'yı verdiler. Demek ki Avrupa isteyince veriyor.

Olayları "halka anlatırken" fotoğrafın tüm karelerini gösterecek insanlara ihtiyacımız var. Herkes bulunduğu yer ve konum itibarıyla kendi "statü" ve "sembollerine", "değer yargılarına" göre karar verince, 65 milyon adet bakış açısı oluyor.

Toplumun tüm bireylerinin kendisini yargıç yerine koyduğu bir düzende gerçek yargıçların işi çok zor.

O zaman "gerçek yaşamı" elimizden geçiriyoruz.

□ (16.06.2000, Cuma)

BU KİMİN AFFI ?

Başlık iki anlamlı.

Bir: Bu yasayla kimi affedeceksiniz? İki: Bu affın mucidi, sahibi kim?..

Af Yasa Tasarısını hazırlayan Adalet Bakanı **Prof. Dr. Hikmet Sami Türk**, dün çileden çıkmış, **"Affın mucidi ben miyim?"** diyordu.

Sayın Bakan afla ilgili teknik hazırlıkları yaptırıyor ama, dediği gibi bu tasarımı o icat etmedi, Rahşan Ecevit (Başbakan Bülent Ecevit'in eşi ve DSP Genel Başkan Yardımcısı) icat etti.

Yine dün tüm televizyon kanallarından izlediğiniz gibi koalisyon hükümetinin MHP'li bakanları da, ANAP'lı bakanları da tasarımı "içine sindirememiş."

DSP'li Adalet Bakanının hiç içine sinmediği ise zaten ortada...

Peki bu kimin affı?

Zoraki güzellik olmaz da, zoraki af olur mu?...

POLİSLER NE DÜŞÜNÜYOR ?

Konuyla ilgili toplumun çeşitli kesimleri tepkilerini dile getiriyorlar. Doğal olarak, tutuklu ve hükümlüler ile onların yakınları affı kuvvetle savunurken; mağdurlar ve yakınları kuvvetle karşı çıkıyorlar.

Peki bu arada, suçluları yakalayan **"polis bu konuda ne düşünüyor?"**

Bu konudaki bir mektubu –birkaç kelimesini kibarlaştırarak- vermek istiyorum:

"Sayın **Rahşan Hanım** ve af çıkarılmasını isteyen zevatlar kendilerine karşı işlenen suçları tabii ki af edebilirler. Ama başkasının oğlunu, eşini, babasını öldüren; karısına, kızına, küçücük çocuğuna tecavüz eden kişilerin yakınları adına kimseyi affetmeye hakları olmadığını düşünüyorum.(...)

Düşünülmesi gereken bir diğer kesim de, gece gündüz demeden hayatını tehlikeye atan güvenlik güçlerimizdir.(...) Biz her şeyi göze alarak suçluları günlerce, aylarca, hatta yıllarca kovalayıp yakalıyoruz. Rahşan Hanımefendi onları salveriyor.

O zaman biz kimin için uğraşıyoruz?"

ÇÖZÜM: NE AŞIRI CEZA, NE DE AF !

İçinden çıkılmaz görünen bu af tartışmaları için bir öneri, **"uygulanabilir ceza"** vermek olmalıdır. Yani ne aşırı ceza, ne de af !

Çünkü, siz ağır bir ceza da verseniz eğer bunu uygulayamıyor ya da affediyorsanız bunun anlamı yok.

Örneğin en ağır ceza olan idama karşı olanların artık sloganlaştırdıkları bir söz var: **"İdam cezasını kaldıralım. Çünkü hiçbir caydırıcılığı kalmamıştır. İdam cezasına rağmen suçlar işleniyor !"** Doğru...

E peki, karşı görüş olarak da şu söylenebilir: **"İdam dışındaki cezalara rağmen de, her türlü suç işleniyor."** Bu da doğru...

Bu durumda **"İdam dışındaki cezaları da mı kaldırmak gerekiyor?"**

Birbirini çürütmeye yönelik iki doğru arasında hangisini tercih edeceğiz? Hangi doğruyu uygulayacağız ?

İdama karşı olanlar, diğer cezalara karşı değiller. Hiç kimse görünürde "cezaları tümünden kaldıralım" demiyor.

Böyle bir şey olsa, suç işlemek serbest olacak. Hiçbir "toplum yaşamı" bunu kaldıramaz.

Adalet, suç ve ceza üzerine tarih boyunca çok söz söylenmiş. Bunlardan biri de 18. Yüzyılda Fransız Kralı 15.Louis'ye ait: "Büyük cezalardan katiyen hoşlanmıyorum. Eminim ki hafif ceza ve ölçülü ödül vererek yapabileceğimiz şeyler, ağır ceza ve büyük ödül vererek yapabileceklerimizden çok daha fazladır."

"AYAK BASTIĞIM YER ÇİÇEK DOLU UÇURUMDU"

Önemli olan "adaletin terazisidir." Adil yargılama tertemiz yapılırsa, adalete "kişisel hınç", "siyasi kin", "ekonomik çıkar", "cehalet", "şöhret olma", "siyasi rant" ve benzerleri karıştırılmazsa sorun yoktur.

Kuyumcu terazisiyle tartılması gereken adalet, kantarla tartılmamalıdır.

"Adaletin terazisi" ayrı tartar, "adaletin kantarı" ayrı. Kantarın topuzu suçlanan ya da suçlayan lehine ağır basarsa burada **"affedilemez bir hukuk cinayeti"** ortaya çıkar.

Af için adım atılırken çok hassas, çok ince bir ayar tutturmak gerekiyor.

Yazımızı Napolyon'un bir sözüyle bağlayalım.

Napolyon diyor ki: "Ayak bastığım yer çiçek dolu bir uçurumdu."

□ (24.11.2000, Cuma)

NASIL BİR MÜCADELE ?

Adalet Bakanı **Prof. Dr. Hikmet Sami Türk**, “**rüşvet ve yolsuzlukla mücadele**” konusunda Türkiye'nin içinde bulunduğu noktayı derli toplu biçimde gözler önüne serdi.

Bu konudaki hukuki ve idari altyapının fotoğrafını çeken Türk, gündemdeki kavramları “**tanımladı**”, “**teşhis**”de bulundu, “**tedavi**” yöntemlerini açıkladı.

Adalet Bakanı'nın “Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadelede Uzman Servisler 5. Avrupa Konferansı”nın açılışında yaptığı konuşma çok kapsamlı.

Bu konuşmadaki önemli noktaları vurgulamak için soru-yanıt biçimine getirdim.

Bakanın yanıtlarından yola çıkarak soruları soralım:

Soru: Yolsuzluğun tanımını yapar mısınız?

Hikmet Sami Türk: “Genel olarak yolsuzluk bir kamu görevlisinin konumundan yararlanarak kendisine veya başkalarına haksız menfaatler sağlaması olarak tanımlanabilir.”

Rüşvetin tanımını yapar mısınız?

“Rüşvet de, yine bir kamu görevlisinin konumunu kötüye kullanarak yapması gereken bir işi yapmaması veya yapmaması gereken bir işi yapması karşılığında kendisine veya başkalarına para, hediye veya başka herhangi bir ad altında haksız bir menfaat sağlamasıdır.(..) Bugünkü anlamıyla rüşvet ve yolsuzluk özel kesimde de olmaktadır.(..) Bunlar artık ülkelerin ulusal sınırlarını aşan bir boyut kazanmıştır. Birçok uluslararası ihalede, işlemden çok uluslu suç işlendiğini görüyoruz.”

Yolsuzluğun ulaştığı çok ince ve rafine yöntemler nelerdir?

“Yolsuzlukların çok ince, rafine türleri günümüzde önümüze çıkmaktadır. Bu çerçevede muhasebe oyunları yapılabilmektedir. Sahte faturalar, makbuzlar kullanılabilir. Rüşvet amacıyla birtakım kara kasalar oluşturulabilir. Bunlar bilanço dışında tutulmakta ve yabancı ülkelerdeki ihaleler için örtülü biçimde kullanılabilir.”

Rüşvet ve yolsuzluk sadece ihalelerle mi sınırlı?

“Maalesef birçok toplumsal olayda neredeyse günlük bir olay olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çerçeve içinde bazen spor karşılaşmalarında hakemin dahi elde edilebildiği iddia edilebilmektedir.

Siyasi partilerin çalışmaları ya da seçim kampanyalarının finansmanında yolsuzluk olduğu, rüşvet konusu olan para veya diğer menfaatlerin devreye girdiği öne sürülebilmektedir."

Bundan öncelikle kimler zarar görüyor?

"Her şeyden önce devlet bütçesi büyük zarar görmektedir. Kamu kaynakları bu olaylarla soyulmaktadır. Hukuk devleti, demokrasi ve insan hakları için büyük bir tehdit ortaya çıkmaktadır. Serbest piyasa ekonomisi ve rekabet düzeni bu olaylardan yara almaktadır. Rekabet yerini haksız rekabete bırakmaktadır. (...) Ahlaki değerler erozyona uğramaktadır. Toplumsal düzen bozulmaktadır. Kurallar işlememektedir. Geniş kitlelerde demokratik kurumlara, hukuk sistemine inançsızlık ortaya çıkmaktadır."

Nasıl bir mücadele verilmelidir?

"Çok yönlü mücadele zorunludur. Bu mücadelede hiçbir makam, hiçbir merci tek başına başarıya ulaşamaz. Mutlaka idare makamlarının, polisin, Cumhuriyet savcılarının ve hâkimlerin ortak bir çabada birleşmesi gerekir. (...)Uluslararası mücadele ve işbirliği şarttır."

Bu konuyla başa çıkacak yeterli uzman personel var mıdır?

"İdarede, poliste, Cumhuriyet savcılarında ve mahkemelerde uzmanlaşma bir zorunluluktur. Çünkü olayı kavrayabilmek, teşhis edebilmek ve suçluyu yargı önüne çıkarıp mahkûm edebilmek için bu olayın özelliklerini çok iyi ortaya koymak zorundayız. O bakımdan yeterli sayıda bilgi ve tecrübeli uzmana ihtiyacımız vardır."

Hukuki mücadele yöntemleri yeterli mi?

"Örneğin izleme ve soruşturma bakımından özel bazı yöntemler kaçınılmazdır. Bu çerçeve içinde mahkeme kararına dayalı olarak telefon dinlenmesi ve video kayıtları gibi yöntemler bugün mutlaka uygulanmak zorundadır."

Banka sırrı kavramı bugün de geçerli mi?

"Günümüzde banka sırrı kavramı eski tartışmazlığını kaybetmiştir. Bu kavram, artık kara paranın aklanmasına hukuki dayanak oluşturmuyor. Meslekî sır kavramı, mutlaka bu mücadelede esneklikle uygulanmak zorundadır. Aynı biçimde kamu görevlilerinin yararlandıkları dokunulmazlık, rüşvet ve yolsuzlukla mücadele bakımından söz konusu olmamalıdır. Önemli kararlar mutlaka kurullar halinde verilmelidir."

❑ (17.11.2000, Cuma)

ADALET PARAYLA MI?

Bu sorunun iki anlamı var. Akla gelen ilk anlamı, "Parası olana adalet işlemez, fakirler ezilir" şeklinde. İkinci anlamı ise, "Parasız adalet olur mu?"

Bizim sorumuz ikinci anlamda. Bir başka deyişle, "Adaletle ayrılan para ya da adaletin bütçesini" soruyoruz...

Adalet parayla mı?

"Evet !"

Bunu bizzat adaletin başındaki kişi **Adalet Bakanı Prof. Dr.Hikmet Sami Türk** söylüyor.

Önceki gün, 35. dönem hakim ve savcı adaylarının kura çekme töreninde konuşan Bakan Türk, adalet hizmetlerine ayrılan bütçeyi eleştirdi ve bu bütçenin azlığından yakındı. Hikmet Sami Türk, "Bütçe yetersizliğinden adaletin tecelli edemediğini" söyledi .

"GÜÇSÜZ ADALET" VE "ADALETSİZ GÜÇ"

Günlük uygulamaları dikkate alan düşünürler(filozoflar), bunları kuramsal çalışmalar ile birleştirip bazı sonuçlara varmışlar.

Örneğin Joseph Joubert, "**Güçsüz adalet ve adaletsiz güç** iki büyük felakettir" diyor.

Düşünebiliyor musunuz, **bir ülkede adalet güçsüz ise**, yeterli finansal ve teknik altyapıdan yoksun ise o adalet nasıl ve ne zaman yerine gelebilir?

Ya da, **güçlü bir ülkede adalet egemen değilse**, o ülkede gücü eline geçirenlerin(ki bu tahterevallı gibi her zaman değişebilir) adaleti kendilerine göre uygulamaları ne korkunç olur?

Her iki açıdan da durum vahimdir.

Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk aynı konuşmasında, "**Savcılarımızın araç ya da ödenek yokluğundan olay yerine bile zamanında gidemediklerini**" söylüyor.

Bakan, "Bu durumun hukuk devleti ilkesinin gerçeğe ne ölçüde yansıdığını ciddi tartışma konusu yapar duruma getirdiğini" de vurguluyor.

Oysa Türkiye'de bu konuda ciddi bir tartışma yok. Herkes yakınıyor ama yalnızca birkaç ilgili "**hukuk reformu**" çalışması yapıyor.

Adalet Bakanının verdiği örnek belki de en basit örneklerden biri. Kimbilir, adaletin tecellisinde(yerine gelmesinde) bilmediğimiz ne büyük sıkıntılar yaşıyor.

En basitinden savcısını "**parasızlıktan**" olay yerine gönderemeyen bir adalet ne kadar sağlıklı işleyebilir? Geç gelen adalet bu bakımdan adalet midir?

Baştaki sorumuzu burada yineleyelim: "**Adalet parayla mı?**"

Parasız adaletin olmayacağı açık. Bu nedenle Adalet Bakanı da, 2001 yılı bütçesi hazırlanırken "Adalet bütçesinin" yüksek tutulmasını istiyor. Kimi çevreler, bu paranın artırılmasını "Cezaevi yatırımı" gibi algılayabilir. Oysa, ansiklopedi dolduracak kadar büyük maddi sıkıntıları olan Türk adalet sisteminin, hele hele bir de "hukuk reformu" iddiasındaki adalet sisteminin ciddi bir bütçeye gereksinimi vardır.

Birkaç yıl önce "**Vicdanımızla cüzdanımız arasına sıkıştık**" diyen Yargıtay Başkanının sözlerini, bu anlamda bir kez daha düşünmemiz gerekir.

Benjamin Franklin, "**Adalet yoksa, cesaret de yoktur**" diyor.

Adaletin olmadığı yerde kimin hangi konuda cesur olabileceğini sorguluyor bu söz.

Bizden bir sözle yazımızı tamamlayalım.

Düşünür, şair, edebiyatçı, emekli büyükelçi, öğretim üyesi ve gazeteci gibi pek çok sıfatları taşıyan Sayın Talat Halman, "**Kestirme adalette kesik baş çok olur**" diyor.

□ (13.10.2000, Cuma)

HUKUKÇULARIN ADALET PROFİLİ

2000-2001 Adli Yılı Yargıtay'da düzenlenen törenle açıldı.

Yargıtay Başkanı **Sami Selçuk** ve Barolar Birliği Başkanı **Eralp Özgen**'in birbiriyle taban tabana zıt konuşmaları **"hukukçuların adalet profilini"** de ortaya çıkardı(Bir kez daha !)

Günümüzden 467 yıl önce doğmuş **Michel de Montaigne** diyor ki,"**Bana doğru gelen hiçbir şey yoktur ki, yanlış gibi de gelmesin**"

Bu söz sanki, Türkiye'deki hukuk anlayışının bugün geldiği noktayı özetliyor.

Ülkemizin en tepedeki iki önemli hukukçusunun sözlerini nasıl anlayacağız? Birine doğru gelen, diğerine yanlış geliyor. Peki halk olarak biz, hangi hukukî görüşün doğru, hangisinin yanlış olduğunu nasıl anlayacağız?

Hadi bizim anlamamız o kadar önemli değil, önemli olan **"hukukun uygulanması"** diyelim. Büyük hukukçularımızın görüşleri yargıçlarımız tarafından uygulanırken hangi **"hukukî yaklaşım"** ve hangi **"yasal kanaat "** geçerli olacak?

Halk deyimiyle(ve anlayışıyla), aynı olayda yargıç Ahmet Bey'e giden yanacak, yargıç Mehmet Bey'e giden kurtulacak mı?..

Yaklaşık 5 yüzyıl önceki bir hukuk eleştirisini vererek bugünkü duruma ışık tutmak istiyorum.

"KANUNLAR"

"Aklın o kadar çeşitli yolları vardır ki hangisinden gideceğimizi bilemeyiz. Görgünün de öyle. Olaylara bakarak çıkarmak istediğimiz sonuçlar pek inanılır gibi değildir. Çünkü olaylar hiçbir zaman eşit olmazlar. Bu dünyada gördüğümüz şeylerin ortak özelliği ayrı ve değişik olmalarıdır.

Bununla beraber kanunları çoğaltarak yargıçların yetkilerini daraltmak, yargılara sınır çizmek düşüncesine de yanaşmıyorum. Bu düşüncede olanlar şunu unutuyorlar ki, kanunları yapmakta olduğu kadar

onların yorumlanmasında da hürriyet ve yetki vardır. Yargıçlarımızı kanunlar üzerinde fikir yürütmek ve karar vermek işinde o kadar serbest bıraktık ki, hiçbir hürriyet bundan daha keyfî, bundan daha geniş olmaz.

Kanun adamlarımız binbir çeşit özel haller düşünüp herbiri için ayrı kanun yapmakla ne kazandılar? Bunları ne kadar çoğaltsak insan işlerinin sonsuz değişikliğini karşılayamayız. Bu kanunları yüz defa daha artırırsanız, gelecekteki olaylar arasında öyleleri bulunacaktır ki, bizim hayattan alıp kitaba koyduğumuz olaylarda hiçbirine benzemeyecek yeni maddeler koymayı gerektirecektir. (Örneğin, çağımızın internet üzerinden işlenen suçları karşısında kanunların durumu.-HC)

Durmadan değişen insan hallerinin değişmez kanunlarla ilgisi pek azdır. En iyi kanunlar en az ve öz, en genel olanlardır.

Bana sorarsanız kanunlar bizimkiler kadar çok olacağına hiç olmasa daha hayırlıdır.

Tabiatın kanunları bizim yaptıklarımızdan her zaman daha akıllıcadır.” (Kitap 3, Bölüm 13) (Kaynak: Denemeler, Türkçesi Sabahattin Eyuboğlu, Cem Yayınevi, 1977)

Hukuktaki farklı **“estetik ifadeler ve şiirsel anlatımlar”** uygulamada **“hukuk garabeti”** yaratmamalıdır.

□ (08.09.2000, Cuma)

TÜM SORULAR ?

Türkiye'nin bugünkü gündeminde, 7 yıl önce haince katledilen **Uğur Mumcu**'nun katillerinin yakalandığı haberleri var.

Ancak, devlet **"resmi bir açıklama"** yapmadığı için kuşklar da giderilmiş değil. Çünkü gazetelerden birkaç örnek vermek istiyorum.

❑ Her kesimde 'devlete karşı' bir güvensizlik var... Başbakan Bülent Ecevit, İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın açıklamalarına karşın şöyle deniliyor: **"Uğur mumcu cinayeti gerçekten çözülecek mi?"**

Bize ulaşan bilgiler kimi zaman 'umut verici' olsa bile ister istemez soruyoruz: **"Peki, tüm bunlar yedi yıldır bilindiği halde Mumcu cinayeti neden çözülemedi?"** (Hikmet Çetinkaya- Cumhuriyet)

❑ Belki cinayetler kadar acı olanı; insanların yüreğindeki güveni öldürdüler. (Bekir Coşkun- Hürriyet)

❑ **Cevapsız sorular ülkesine hoş geldiniz.** Faili meçhul sorular ülkesine. (...) Gecenin karanlığında havaya fırlatılan şeyin aydınlatma fişegi olduğunu sanıp seviniyorsunuz ama kısa süren pırıltının ardından patlayanın sis bombası olduğunu farkediyorsunuz. (Metin Münir- Yeni Binyıl)

❑ Ama kamuoyu dolduruşa getirildiyse, yalan yanlış bilgi pompalandıysa, bunu yapanlar ve yaptırılar büyük vebal altında kalır.(...) **Valla bilemiyorum, galiba kafam karıştı !** (Emin Çölaşan- Hürriyet)

KATİL CİNAYETİ İZLEDİ Mİ ?

Yine Hikmet Çetinkaya'nın yazısından öğreniyoruz ki, rahmetli Mumcu'nun otomobili konan bomba **"uzaktan kumandalı."** Uğur mumcu'nun eşi Güldal Mumcu, **"Ben üç kez patlama sesi duydum. Bombanın uzaktan kumandalı olduğunu sanıyorum. Çünkü patlama, Uğur otomobile binmeden oldu..."** diyor.

Demek ki, otomobile Mumcu'nun bindiğini görecek birisi var çevrede. Ve büyük bir ihtimalle, Uğur Mumcu otomobile yaklaşınca uzaktan kumanda aletini çalıştırıp bombayı patlatıyor.

Bu da gösteriyor ki, olayın faillerinden en az birisi orada, olay yerinden uzaklaşmamış. Bu durumda polisin katili yakalaması çok daha kolay olması gerekmez miydi?

Bugüne kadarki tartışmalardan şöyle bir izlenim çıkıyordu: Katil(ler) otomobile bombayı daha önceden koydu, olay yerinden(belki de Türkiye'den) uzaklaştı, Uğur Mumcu otomobilini çalıştırınca kontak ya da vites koluna bağlı bomba patladı ! Böyle olsaydı faili yakalamak daha zor olabilirdi.

Demek ki, katilin kendisi (günler öncesinden) kaçmamış, (çok yakınımızdan) biz kaçırmışız, elimizi uzatıp yakalayabileceğimiz mesafeden kaçmışız.

İşin bir başka boyutu daha var. Diyelim ki katil(ler) bulundu. Sorun çözülecek mi? Bu cinayetin iki önemli tarafı var:1- Katil(ler)in bulunması, 2- Cezalandırılması.

Bir soru: APO bulundu da ne oldu ?

İşte orada işin içine **"siyaset"** giriyor.

Siz buna ister **"iç politika"** deyin, ister **"Avrupa politikası"** deyin farketmez. Polis ve adalet üzerine düşeni yaptıktan sonra, işin **"sonunda"** **"siyaset müdahale ediyorsa"** , bu müdahalenin **"işin başında"** olmadığının garantisini kim verebilir?

Bir düşünürün dediği gibi, **"Tüm soruları bilmektense, bazı cevapları bilmek daha iyidir"**, ya da, Metin Münir'in dediği gibi **"Cevapsız sorular ülkesine hoşgeldiniz !"**

□ (12.05.2000, Cuma)

Yılmaz Güney'le ilgili tartışmalar değişik boyutlarıyla yapılıyor.

Kimileri Güney'in sinemacılığını (sanatçı yönünü) öne çıkarırken, kimileri de adli olaylarını (insani yönünü) ön planda tutuyor.

Kitapları karıştırırken, kamuoyunda bir dönemler gündemde çok kalmış eski MİT mensubu **Mehmet Eymür**'ün ilginç bir anısına rastladım.

Meğerse bir dönemler Mehmet Eymür, Yılmaz Güney'i yakalamış ve ünlü **Ziverbey Köşkü**'nde sorguculara teslim etmiş.

Milliyet Yayınları arasında çıkan "**Bir MİT Mensubunun Anıları-ANALİZ**" adlı kitabında Eymür bu olayı şöyle anlatıyor:

Kızıldere olayından sonra bu geçici görevde kısa bir müddet daha çalıştım. Belki de anlatacağım olay Kızıldere'den önce idi. Tam hatırlamıyorum. Olaylarla ilgili şubenin başında Necati adında bir arkadaşımız vardı. (...)

Sorgulardan, Fırtına 1 tatbikatı yapılıp bütün İstanbul ev ev arandığı zaman **Çayanlar'ın, Yılmaz Güney'e ait Levent'teki bir evin çatısında saklandığı öğrenilmişti**. Normal olarak Yılmaz Güney'in alınıp sorgulanması gerekirdi. Necati, sorgudan alınan bilgileri tam olarak iletmiyor. **Memduh Paşa'ya, Yılmaz Güney'in MİT elemanı olduğunu, ondan bilgi aldıklarını söylüyordu**. Bunun doğru olmadığını öğrenmiştim.

Necati de Yılmaz Güney gibi Adanalı idi. Bazı akşamlar Şişli'de Yılmaz Güney'in kardeşinin işlettiği bir kulübe gidip kumar oynuyordu. Cüzdanı bir memurda bulunmayacak kadar para doluydu. Eşi de kumar kulüplerine ve evlerdeki kumar partilerine katılıyordu. (...)

Memduh Paşa'ya, Necati'nin doğru söylemediğini düşündüğümü bildirdim. Yılmaz Güney'in alınmasına karar verildi ve bu husus Necati'den gizlendi.

Yılmaz Güney'i Bebek'teki meşhur bir kumarhanede bulup, kumar oynarken aldık. Viskisini yarım bırakmak mecburiyetinde kaldı. Şaşırıyordu. Herhalde, Necati'nin kendisine verdiği güvencenin pek geçerli olmadığını düşünüyordu.

Arabada bize, kendisine küfür edilmemesini ve kötü muamele yapılmamasını rica ederek, bildiği her şeyi söyleyeceğini belirtti. Arabalı vapurla karşıya geçerken onu **Hiram Bey**'le arabada baş başa bıraktık. Necatî'ye yeni bir ev aldığını ve döşediğini, aynı apartmanda yan yana dairelerde oturduklarını söylemiş.

Biz Yılmaz Güney'i kumarhaneden alırken Yılmaz Güney'in evi civarındaki bir ekip de Necatî'nin sırdaşı olan makam şoförünü makam arabası ile Güney'e yolladığını tespit etmişler. Güney'in alınacağını her nasılsa öğrenen Necatî, son anda Güney'i alarme etmeye çalışmıştı.

Yılmaz Güney Ziverbey'de en itibar gören kişilerden biri oldu. Temiz çarşaf, temiz kıyafet ve gayet yumuşak bir muamele... Hatta kendisi ile hatıra fotoğrafları bile çektiler. Sorgusuna katılmamakla birlikte daha önce bilinenler dışında fazla bir şey anlatmadığını öğrendim. Güney, sevilen bir aktör olmanın avantajını **Ziverbey'de** de kullanabilmişti.

Aynı günlerde 1.Şube'de eşi **Fatoş Güney**'in alınmış olduğunu ve üzerinde bulunan beyaz bir elbise ile daracık, basık hücre gibi bir yerde oturduğunu gördüm. Şube gözaltına alınanlarla doluydu. Kocasına sevgisi ve bağlılığından başka bir günahı olmadığını düşündüğüm bu iyi aileden gelme genç kadını Şube Müdürü ile konuşarak iki büküm oturduğu yerden çıkarttırıp rahat etmesini sağladım. Kendisi ile konuşup eşinin iyi olduğunu, bildiklerini anlattığını, zaten bu bilgilerin başkalarından da öğrenildiğini ve bildiği bir şey varsa saklamadan anlatmasını telkin ederek yanından ayrıldım.

(...)

Bunlar, Ziverbey'de önceden planlanmadan, gelişen olaylar karşısında kendi kendine başlatılan haklı bir faaliyetin, haklılığına gölge düşürdü. Ziverbey Köşkü yıllar boyunca gözlerin oyulduğu, tırnakların söküldüğü, kızgın şişlerle insanların dağıldığı bir **Ortaçağ Zindanı** gibi anılmaya başladı. (Eymür Mehmet, Milliyet Yayınları, Şubat 1997, 2. baskı. s.101)

5+5 KAÇ EDİYOR?

Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesi Anayasa'da değişiklik yapılarak, daha önce cumhurbaşkanlığı yapmış olanlara da ikinci kez seçilme olanağı sağlanmak isteniyor.

Bu 5+5 ile formüle ediliyor.

Ancak açık olmayan, yazıya dökülmeyen ve herkesin "**biliyormuş gibi**" yaptığı; oysa yalnızca kendi "**yorumlarında**" var olan bir durumla karşı karşıyayız.

Bu 5+5 formülü kaç ediyor?

Herkese göre **10 yıl** mı, yoksa kimilerine göre **12 yıl** ya da **17 yıl** demek mi?

Buna cevap verenlere soruyorum. Cevabınız neye göre? Sizin yorumunuza göre mi, yoksa cevabınıza kanıt oluşturan yazılı bir hukuki belgeye göre mi? **Ortada bu soruyu yanıtlayan bir yazılı belge var mı?** Galiba yok!

Diyelim ki, Anayasa'da değişiklik yapıldı ve 5+5 formülü kabul edildi. Yine diyelim ki, daha önce cumhurbaşkanlığı yapmış ve hayatta olan Sayın **Demirel** ya da Sayın **Evren** de yeniden aday gösterildi (110 milletvekilinin yazılı önerisi ile.)

İkinci kez olmak üzere 5 yıl daha görev yaptıklarını ve 2005 yılının sonuna geldiğimizi düşünelim. Bu iki aday, +5 mantığı gereğince yeniden cumhurbaşkanlığı yapacaklar mı?

"Yaparlar" diyorsanız, daha önceki görev süreleri ile birlikte 17 yıl cumhurbaşkanlığı yapmış olacaklar. "Hayır, yapamazlar" diyorsanız, önceki 7 yılla birlikte 12 yıl cumhurbaşkanlığı yapmış olacaklar.

Peki 5+5 eşittir 10 yıl mantığı nerede kalıyor?

Anayasa değişikliği maddesine bunları düzenleyen bir hüküm koyacak mısınız? Şu anda böyle bir durumun varlığı henüz kamuoyuna deklare edilmedi.

10 yıl mantığı geçerli ise, daha önce cumhurbaşkanlığı yapan adaylara +3 yıl verilmesi gerekmez mi?...

Demek ki politikada her zaman 2+2'nin 4 etmemesi gibi 5+5 de 10 etmiyor!..

□ (01.03.2000, Çarşamba)

"DÜNYA GELSE AFFETMEYİZ İ"

Günlük politik yaşamda, siviller **"yön"**lerini tayin ederken birçok unsura dikkat ederler.

Olaylar, kişiler, uluslararası gelişmeler, sivil toplum örgütleri ve **"kurumlar"**ın konumları ile takındıkları tavırların hepsi ayrı ayrı birer **"yön belirleyici"** unsurdur.

Basında açıklanan anketlere göre, en saygın kurumlar arasında yer alan Türk Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) **"düşünceleri"** de politikacılar için büyük önem taşıyor.

Her ne kadar, zaman zaman "siviller", günlük icraatlarında "askerleri" devreye sokmuyor görüntüsü vermeye özen gösterse de, "askersiz" yapamıyorlar !..

"Cepheden" hücumla geçemeyen sivil politikacılar, başka kurumlar ile **"yandan"** saldırı deniyorlar. Ya da, kendiliğinden gelişen(!) bu olaylardan yararlanmaya çalışıyorlar. Örneğin, **TÜSİAD**'ın (Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği) **"Demokratikleşme Raporu"** ya da Yargıtay'ın çeşitli çalışmalarına destek veriyorlar.

ASKERLER O KADAR SESSİZ Kİ...

Koalisyon hükümeti, Avrupa Birliği'ne girmemizi engellemek için Öcalan hakkında verilmiş idamı "dondurma" kararı alırken, askerlerin ne düşündüğünü herkes çok merak etti.

Hâlen de ediyor.

Bugüne kadar askerler, "Biz tarafız. Arkadaşlarımız şehit oldu. Duygusal davranırız. Bize sormayın" dedi.

Dikkat edilirse, "Taraf değiliz" denmiyor. Yalnızca "Biz konuşmayalım" diyorlar.

Peki ama, konuşmasalar da ne düşünüyorlar ?.. Resmi bir açıklama olmasa da, TSK'nın böylesine önemli bir konuda düşüncesi büyük değer taşıyor mu?..

"DÜNYA GELSE AFFETMEYİZ İ"

TSK'nın nabzını tutmak için komutanların görüşlerine başvurduğum.

Şimdi vereceğim bilgiler, komuta kademesindeki **"orgeneralin şahsi düşüncesi."**

O nedenle adlarını vermiyorum. Bunların **"TSK'nın resmi görüşü"** ile ne kadar yakın olacağına sizler karar vereceksiniz...

Komutanlarımızdan biri, A.Öcalan'ın idamı ve affı konusunda şöyle düşünüyor:

"Dünya gelse affetmeyiz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararını 5 sene mi bekleyeceğiz? Hukuka uygunluğuna bakacakmış. Öcalan yargılanırken adamları Türkiye'de, mahkemede idi. Hukuka uygunluğu burada gördüler.

APO SİLAHLA YAPAMADIĞINI, SİYASİ YOLLA YAPMAK İSTİYOR. "

Peki komutan, şehit ailelerinin istekleri ve Hükümetin aldığı karar için ne düşünüyor:

"Politikacılar ucuz siyaset yapıyorlar. Halk aldatılıyor...

Onlar bu acıyı tatmadılar."

Peki, kimi zaman sivil siyasilerin telaffuz ettikleri "Kürtçe TV kurulması" ya da "Kürtçe eğitim" konularında askerin görüşü nedir?

"Böyle şey olmaz. KÜRTÇE TV VE EĞİTİM GİBİ GELİŞMELERİN OLMASI İÇİN ÖNCE TÜRK ORDUSU'NUN YENİLMESİ LAZIM !"

"İDAM SANDALYESİNE TEKMEYİ BEN ATARIM"

Görüşlerine başvurduğum komuta kademesindeki ikinci komutan da farklı düşünüyor.

Orgeneral, hukuki süreçten söz ettikten sonra, **siyasi otorite ile ters düşmemek için çok dikkatli konuştu.** Üzerlerinde üniforma olmasa, sanki **"Siyasi otoritenin yanlış yaptığını"** söyleyecekmiş gibi geldi bana !..

Komuta kademesindeki orgeneral düşüncelerini şöyle açıkladı:

"Adamın idam sandalyesine tekmeyi sen at, deseler severek atarım. Büyük hınç doluyum.

TSK, ülkeyi korumakla görevli.

Hukuka uygunluk ise, siyasilerin sorumluluğunda."

Bir vatandaş olarak ben de merak ediyordum.
Sordum. Yanıtları aldım.
Belki birçokları içinde yanıt yerine geçebilir.
□ (19.01.2000, Çarşamba)

Ben şehit kızımı. 16 yaşımdayım... HADEP Genel Başkanı dışında herkese iyi akşamlar diliyorum. Şehitlerden bahsederken orada kıs kıs gülüyor.

Ben 11 yaşında babamı kaybettim. Acaba o evladını bir gece görmeden uyuyabiliyor mu? Babamın ölümünden önce bu acıyı, arkadaşımın babasının şehit düşmesiyle tattım.

Güneydoğu'da kardeş gibi geçiniliyor. Kürt-Türk ayrımını bunlar kendileri yapıyor. Ayrımı biz vatandaş olarak yapmıyoruz.

Bu acıyı ben bir şehit çocuğu olarak değil, tüm şehitler için, ayrıca kundaktaki bebek için de yaşıyorum. HADEP Başkanına soruyorum, evladı var mı ?. Onun çektiği acıları hissedebiliyor mu içinde? Çocuklarımızın gece kaç defa kalkıp üzerini örtüyoruz. Yediriyoruz, içiriyoruz, 20 yaşına kadar getiriyoruz, Güneydoğu'ya gönderiyoruz. Kimin için, Güneydoğu'nun vatandaşı için. Keyfimiz için göndermiyoruz. Oranın halkını her türlü kötülükten korumak için gönderiyoruz. Vatanımızın milletimizin toprağını korumak için, bayrağını aşağıya indirtmemek için gönderiyoruz. Kendimiz için olsa evlatlarımızı yuvamızda barındırırız. Oysa biz bu evlatlarımızı şehit olarak geri alıyoruz.

Devletimiz ne yapıyor? Bize, "başsağlığı, teşekkür ederiz." Bu da yeterli bizim için. "Şimdiye kadar şehitler gitti, bundan sonrasına bakalım" diyorsunuz.

Benim babamın bir kolunu getirin bana. Getirinki elini öpeyim. Sadece eli yeterli. Başka bir şey istemiyorum. Onun acısını tabii ki biz biliyoruz. Eşsizliğin acısını da biliyoruz. MHP'li milletvekiline soruyorum. Sözlerine yürekten inanıyorduk, güveniyorduk. Kapı kapı dolanıp babam gibi şehitlerin kanı yerde kalmasın ve Apo'nun ipini çekecek birinin olması için oy topladım. Bu muydu bunun karşılığı, soruyorum?

Eğer bir tane daha şehit istiyorsanız, ben de gidebilirim. Gideyim ben de babam gibi şehit olayım. Lütfen şehitlerimizin kanı üzerinde pazarlık yapmasınlar. **Mademki bu sonuca varacaklardı, başta oturup konuşup anlaşacaklardı.** Böylece 35 bin şehit vermeyecektik. 35 bin kişinin canı yandıktan sonra mı bu karara vardılar ? Başta karar alsalardı, bu kadar anne evlat hasreti ile yanmamış olacaktı ve bu kadar kişi yetim kalmayacaktı.

Apo yakalandığı gün, babamın mezarına gittim. "Babacağım, Apo yakalandı" dedim. Fakat 2-3 günden beri babamın mezarına gidemiyorum. Çünkü hesabını sormadığım için yüzüm yok. Babama ne cevap vereceğim, ne diyeceğim ona? "Babacığım katilin yakalandı ama güvendiğimiz kişiler Apo'nun ipini çekmediler mi?" diyeceğim. Ben babamın mezarına bile gidemiyorum.

Orda giden gitti, gelenlere bakalım. 60 bin tane şehit verecek olsak, ben de giderim, abim de gider, annem de. Şehit olsun fakat bunların hesabı sorulsun, lütfen. Lütfen evlat sahibiyse, biraz vicdanınız varsa. İnsan Hakları Mahkemesi onun bunun haklarını koruyor, **bizim babamız insan değil miydi? Bizim evlatlarımız, abilerimiz insan değil miydi?** Bunların haklarını kim soracak?

Devlet madem ki bizim yanımızda, niye hakkımızı savunmuyor? Biz ne yapabiliriz ki, ben 16 yaşında lise öğrencisi bir çocuğum. Ne gerekiyorsa onu yapın. **"Bunlar ayaklanıyor, şunlar ayaklanıyor" diye korkuyorsunuz.** Tabii ki biz bunları kendimize yakıştıramıyoruz, bir şehit çocuğu olarak değil bir TC vatandaşı olarak zorbalığa karşıyım. Bizim kesinlikle böyle bir niyetimiz yok.

Biz şimdiye kadar sabrettik. Biz bayramlarda babasız kaldık, babamızın elini öpemedik. Bayramda bir tane milletvekili çıkıp evimize gelmedi, nasılsınız diye.

Apo'ya orada bizim verdiğimiz paralarla bakılıyor, **madem ki asmayacaksınız, haram zehir olsun, hakkımızı kesinlikle helal etmiyorum.**

Soru soruyorum evladı var mı? ... İçlerinde birazcık olsun evlat ve vatan sevgisi olduğunu biliyorum, onlara inanıyor ve güveniyorum. Size ve Meclise yalvarıyorum, hiç kimseye yalvarmadığım kadar, babam yaşındasınız, Apo'nun ipini çekin lütfen, böyle söz vermiştiniz. Biz artık bıktık, bundan sonra hür ve korkusuz yaşamak istiyoruz.

HADEP Genel Başkanının "Türkiye'de barışın sağlanmasına yönelik elbirliğiyle bir çalışma yapmamız gerekiyor" sözüne hiç inanmıyorum. **Sizde vicdan diye bir şey olsa, Türk bayrağını indirip, Apo'nun resmini**

asmazdınız. Bizim verdiğimiz vergilerle Türkiye Cumhuriyetinden maaş alıyorsunuz, ama İstiklal Marşına gelince okumuyorsunuz. O zaman maaşınızı da almayın. Gidin İnsan Hakları Mahkemesi'nden alın.

Biz size bir şehit çocuğu olarak bunu helal eder miyiz? Hiç bir zaman helal etmiyorum. Allah öteki dünyada hesabını sorar.

Hükümet ortaklarının 12 Ocak 2000 tarihinde aldıkları tarihi karar önceki gece Ceviz Kabuğu'nda tartışıldı.

Yukarıdaki satırlar, programı arayan bir "**şehit kızı**"nın "**sözlü mektubu**" idi.

Bilgilerinize ve tarihe havale ediyoruz..

□ (16.01.2000, Pazar)

BİNDİK BİR ALÂMETE, GİDİYORUZ BATI'YA...

"Strateji" denen sihirli kavram işte bu günlerde belli oluyor.

Ders kitaplarında da yer alan ama pek anlaşılamayan strateji kavramının açıklanacağı büyük bir örnekölay ile karşı karşıyayız.

12 Ocak 2000 tarihinde Hükümet ortağı üç partinin(DSP-MHP-ANAP) Genel Başkanının, **Abdullah Öcalan** için aldıkları tarihi karar ortada: "İdam kararını TBMM'ne göndermeyelim, Başbakanlıkta bekletelim..."

İşte bu karar, stratejistlerin uzun yıllar sonra da üzerinde duracakları çok ciddi bir karar. Kararın Türkiye açısından -bir kısmı bugünden tahmin edilen- yararı ve zararı ne olacak ? "Karar alıcılar" ile onlara "Bilgi sunanlar" ne kadar haklı ? Strateji belirleme burada ortaya çıkıyor. Bugün alınan bir kararın doğru olup olmadığı, ancak çok uzun yıllar sonra ortaya çıkıyor.

Tıpkı, yaklaşık 20 yıl önce başlayan PKK terörüne karşı -her kesimin-takındığı tavır ve 20 yıl önce aldığı "stratejik kararın" bugün geldiği noktadaki durumu gibi...

Doğru zannedilip, yanlış çıkabilecek kararlar, **"Bindiğimiz alâmetin bizi götüreceği yeri"** belirliyor...

KONU İDAM MI, HUKUKA UYGUNLUK MU ?

Tarihi karar tartışılırken **"iki boyut"** ön plana çıkıyor. Tartışmacılara ve halkı yanıltmak isteyen politikacılara göre birbirinin yerine kullanılan ve saptırılan iki boyut bu.

Soruyorum.

Bugün geldiğimiz nokta, **"APO'nun idam edilip edilmemesi"** mi; yoksa **"Hukukun kararına uyulup uyulmaması"** mı?..

Görev süresinin **"Anayasa değişikliği yapıyarak"** uzatılmasını isteyen Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, hükümetin kararını şöyle yorumladı:

"Hükümetin kararını kutluyorum... Öfke baldan tatlıdır... Ama devletlerin hayatında kin ve intikam yoktur. Kararlar akılla verilmelidir."

Devletlerin hayatında **"kin"** yoktur da, **"hukuk"** da mı yoktur ?..

Sayın Cumhurbaşkanının **"Halka doğruların söylenmesi gerekir"** sözlerine ise katılıyoruz. Evet, lütfen **"doğruları"** söyleyiniz...

Hepimiz bu doğruları bekliyoruz. Ama herkes kaçıyor !...

PLANIN PARÇALARI...

Birkaç satırla da DYP Genel Başkanı **Tansu Çiller**'in tutumuna değinelim.

"Planın parçası olmadığı" izlenimini vermeye çalışan Sayın Çiller'in, bu tarihi karar henüz tartışılıp sindirilmeden, aynı anda "Cumhurbaşkanlığı seçimi", "seçim sistemi" gibi konularda ortaya çıkıp konuyu değiştirmeye çalışmasının anlamı nedir acaba?

Aslında böyle bir ortamda **"Meleklerin cinsiyeti"** konusu da gündeme getirilebilirdi ! Ama o da uzmanlık (!) istiyor...

KİMİN İPİ KİMİN ELİNDE ?... ŞARTIN ÖLÇÜSÜ ?

Öcalan'ın avukatı **Ercan Kanar** dün NTV'de hükümetin kararını yorumladı: "ALHM'nin bu konuda ihtiyati tedbir kararı vardı. Onu uygulamaya koydular."

Kanar, Türk basınına yansıyan **"APO'ya idam şartı"**na da karşı çıktı.

Aslında bu "şartın" ne olduğu belli değil. 12 Ocak 2000 tarihindeki toplantıya kadar, ALHM'nin kararını bekleme şartı olarak biliyorduk. Oysa dün, bu şart önümüze "PKK'nın terör eylemi yapmaması" olarak çıkarıldı.

Diyelim ki, PKK terörü yeniden başlattı ve bizim hükümetin şartına uymadı. Ama, ALHM'nin kararı da henüz çıkmadı. Bu durumda, ALHM'nin kararını beklemeden, "PKK eylem yapmama kararına uymadı" diye bu hükümet APO'yu idam mı edecek?

Sonuçta "hükümetin beklediği" nedir; ALHM'nin kararı mı, ondan bağımsız olarak PKK'nın eylem yapıp yapmayacağı mı? Yoksa, hükümetin hiçbir şartı yok da, bunu Batı mı belirliyor:İkinci bir emre kadar !

- Hükümetin koyduğu PKK'nın eylem yapmama konusundaki **"şartın ölçüsü"** nedir?

Önceki gün olduğu gibi 6 komutan şehit olursa bir ölçü sayılabilir mi, yoksa 3-5-15-25 gibi bir ölü sayısı mı gerekiyor, ya da mutlaka yeni bir 30 bin kişinin ölmesi mi ölçü sayılacak?

- Hükümetin PKK'nın tavrını beklemesi, "Devletin terör örgütü ile pazarlık yapması" anlamına geliyor mu?: Sen yapma, ben asmayayım !

- Hükümet, PKK'yı beklemeden **"İdam cezalarının kaldırılmasına"** ilişkin yasa değişikliği yaparsa; uzun süredir askıda tuttuğu **"Genel Af"** yasasını çıkarırsa bu bir çözüm olur mu?

- Her iki yol, **"APO'yu kurtarıp bir siyasi partinin başına geçmesine"** katkıda bulunur mu?

- Yargıtay'ın da onayladığı bir karar hakkında üç siyasi parti genel başkanının -üstelik kamuoyu önünde- 7.5 saatlik bir toplantı yapması **"yargının siyasallaştırılması"** anlamına gelmez mi?

Üstelik, Yargıda kesinleşmiş bir kararın üzerine çıkarak "şarta bağlama" yetkisi siyasiler de var mı?

- Öcalan'ın idamının bekletilmesini **"Demokrasi cinayeti"** olarak yorumlayan Fazilet Partililer, gerçekten idamı istiyor mu, yoksa şehitler üzerinden politika mı yapıyor? PKK'ya resmi temsilci(Milletvekili Fethullah Erbaş) göndererek, PKK bayrağı altında resim bile çektirip, pazarlık eden aynı partililer değil miydi? Eski partilerinin Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın bir aracı ile(Yazar İsmail Nacar) PKK'ya ulaşmaya çalıştığı haberlerini ne çabuk unuttuk?

- APO'nun ipi PKK'nın elinde mi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin elinde mi? Yoksa, **Türkiye'nin ipi Batı'nın eline mi geçti?**

- Türk halkı, İtalya Başbakanı D'Alema'ya niçin "Dallama" dedi ? Şimdi ondan özür mü dilenmeli. (O tarihte APO'nun masraflarını İtalya çekiyordu.)

- Birbirlerini 7.5 saatte ikna eden üç genel başkan bakalım kamuoyunu ne kadar zamanda ikna edecek ?

- Bu konunun "tarafı" sadece **"şehit aileleri"** mi idi ?.. "Şehit aileleri" gibi bir grup yaratılarak, **acı küçültülmek** mi isteniyor ? (Tıpkı, Emlakbank'tan döviz kredisi alıp da büyük sıkıntıya düşenleri bir grup **"dövizzede"** olarak lanse edip, ekonomik sistemdeki sıkıntıyı sanal olarak küçültmek gibi...)

- **Amerika istedi, biz oynadık. Amerika'nın kullandığı maşa ise Avrupa oldu. Önümüzdeki havuç da "Avrupa Birliği".**

ASKERLER O KADAR SESSİZ Kİ...

Askerler, "Biz tarafız. Arkadaşlarımız şehit oldu. Duygusal davranınız. Bize sormayın" diyor.

Yani, "Taraf değiliz" demiyorlar.

Taraf olanlar ise konuşur.

Niçin konuşmadıklarını çok merak ediyorum. Yanıt bulamıyorum.

Ama aklıma bir şey geliyor.

30 Ağustos Büyük Taarruzu(Zaferi) öncesi, 26 Ağustos'da **Atatürk** Afyon'a gitti. Oysa, kamuoyundan gizlemek için, o gece Atatürk'ün Çankaya Köşkü'nde balo düzenlediği duyurulmuştu.

Bildiğim kadarıyla, dünkü tarihi karar alınırken, askerler **"o kadar sessizdi ki"** Genelkurmay Başkanı konudan çok uzakta, Paris'teydi.

Acaba bir Atatürk taktiği mi ?...

□ (14.01.2000,Cuma)

APO'YA İDAM (MI ?)

Yasadışı terör örgütü PKK'nın kurucusu ve başkanı **Abdullah Öcalan** hakkında verilen "idam" cezası **Yargıtay** tarafından dün "oybirliğiyle" onaylandı.

Yargıtay 9.Ceza Dairesi, Ankara 2 numaralı Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin(DGM) Öcalan'a verdiği ölüm cezasını "usul ve yasaya uygun" buldu.

Bakalım bu kararı Avrupa Birliği'ne girmemiz için "hukuka uymamızı ısrarla isteyen" Avrupalılar da uygun (!) bulacak mı?...İş, Abdullah Öcalan'a gelince "hukuku gözardı etmemizi" mi isteyecekler?

İDAM GEREKÇESİ

Yargıtay'ın idam cezasını onaylama kararının gerekçesinde özetle şunlar var:

"PKK terör örgütü, 1978 yılından sanığın yakalandığı 15.2.1999 tarihine kadar toplam 6 bin 36 saldırı, 3 bin 71 bombalama, 388 gasp, bin 46 adam kaçıрма olayı gerçekleştirmiştir.(...)

Bu olaylarda 4 bin 472 vatandaş, 3 bin 874 asker, 247 polis, bin 225 geçici köy korucusu öldürülmüş ve şehit edilmiş; 5 bin 620 vatandaş, 8 bin 178 asker, 909 polis, bin 655 geçici köy korucusu yaralanmıştır.(...)

PKK'nın gerçekleştirdiği ve sanığın da sorumluluğunu kabul ettiği eylemlerin her birinin, ulusal ve uluslararası hukuk literatüründe kabul edildiği üzere doğrudan doğruya masum insanları hedef alan, kitleleri korkutup sindirmeyi amaçlayan nitelik ve nicelikte **mutlak terör eylemleri** olduğu hususunda kuşku bulunmamaktadır.(...)"

Yargıtay'ın gerekçesinde, Abdullah Öcalan'ın "ölüm ve yaralanmalarla sonuçlanan olayların emrini kendisinin verdiğini ve sorumluluğun kendisine ait olduğunu kabul ettiği" vurgulandı.

Kararın onaylanmasında, bugüne kadar çok tartışılan "**Öcalan eline silah almadı**" iddialarına da "**hukuki bir yanıt**" var:

"Örgütü kuran, başkanlığını yapan, sevk ve idare ederek emir ve talimatları ile eylemler yaptıran sanığın, TCK'nın 168. maddesinin

uygulanmasında bizzat silah kullanması şart olmayıp, meydana gelen olayların sonuçlarından sorumlu olması da yasa gereğidir."

TARİHİ AÇIKLAMALAR

Abdullah Öcalan'ın idam kararının Yargıtay tarafından onaylanması üzerine, herbiri birer "belge" olarak tarihe geçecek Devlet ve Hükümet yetkilileri ile hukukçular ve siyasi parti yetkililerinin açıklamalarını sıralamak gerekir:

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel:"Bunun bir de Avrupa ucu var."

TBMM Başkanı Yıldırım Akbulut:"Yargıtay'ın hukuka uygun kararına herkes uyacak ve itibar edecektir."

Başbakan Bülent Ecevit:"AİHM'nin yetkileri bağlamında bir durumla karşılaşılsa, elbette onu da ayrıca değerlendiririz."

Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk:"Yasal süreç işleyecektir. ..AİHM bir karar verirse elbette bu değerlendirilecektir."

Öcalan'ın avukatlarından Niyazi Buldan:"Yargıtay'dan karar düzeltme talebimiz olacak... Kararı bugün-yarın AİHM'ne götüreceğiz."

MHP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Devlet Bahçeli:"Adil, tarafsız, hukuk devletine yakışır bir yargılama olmuştur...Bugün Türk milleti ve şehit aileleri vicdanen huzur içindedir."

DYP Genel Başkanı Tansu Çiller:"Bugün hak yerini bulmuştur. Karar Meclis'e geldiğinde gereği yapılacaktır... AİHM bağlamaz."

ANAP Grup Başkanvekili Beyhan Aslan:"AİHM kararının beklenmesine gerek yok."

FP Grup Başkanvekili Bülent Arıncı:"AİHM kararının beklenmesi gibi bir ayrıcalığın uygulanmasını benimsemeyiz."

TBMM Adalet Komisyonu Başkanı Emin Karaa:"AİHM'nden gelecek 'yürütmeyi durdurma' şeklindeki kararın kabul edilmesi söz konusu."

HADEP Genel Başkanı Ahmet Turan Demir:"Türkiye'de 15 yıldır idam cezası uygulanmıyor... İdam cezaları yasalardan tamamen çıkarılmalı."

Ord.Prof.Dr. Sulhi Dönmezer:"AİHM kararlarına da uymak lazımdır... Ölüm cezası yerine ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası koyulmalıdır."

Prof.Dr. Bakır Çağlar:"Karar verilebilir ama infaz edilemez."

İstanbul Barosu Başkanı Yücel Sayman:"Dava tekrar AİHM'ne götürülebilir."

İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı Hüsnü Öndül:"Ölüm cezasına kayıtsız şartsız karşıyız."

Ankara Barosu Başkanı H.Suha Okay:"Olağan hukuk yolunda bir aşama daha tamamlandı."

Yunanistan Hükümet Sözcüsü Dimitri Reppas:"Umarız bu karar uygulanmaz."

Avusturya Hükümeti:"Ölüm cezasına karşıyız."

Avrupa Konseyi:"Ölüm cezası kabul edilemez."

Helsinki İnsan Hakları Federasyonu:"Bu karar, Türkiye'yi insan haklarında geriye götürür."

BUNDAN SONRA NE OLACAK ?

Öcalan'ın avukatları Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na "**karar düzeltme**" isteğiyle başvurabilecekler. Bu süre, kararın kendilerine tebliğinden itibaren bir ay.

Bu istek reddedilirse, "iç hukuk yolları tükendiği" için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne(AİHM) başvurabilecekler.

AİHM ne yapabilir? Mahkemenin önünde iki yol var. Ya, Türkiye'yi **tazminata** mahkum edecek; ya da Türkiye'deki yargılamanın dürüst ve adil olduğuna karar vererek Öcalan'ın avukatlarının isteğini(**davayı**) **reddedecek**.

□ (26.11.1999, Cuma)

BU DURUMDA ATATÜRK NE YAPTI ?

Kimi zamanlarda "yoğunlaşan biçimde" Atatürk'ün izinde olduklarını vurgulayanlar, birdenbire Atatürk'ü unutuveriyorlar.

Siyaseten **"tıkandıkları noktalarda"**, geriye dönüp de **"Bu durumda Atatürk ne yapardı ?"** ya da **"Ne yaptı?"** diye sormuyorlar.

Acaba, bu akıllarına geliyor da, "Atatürk'ün vaktiyle uygun görüp yaptığı uygulamaları anlamsız ve küçük mü görüyorlar?"

Dile getirmedikleri ama bilinçaltılarında sakladıkları hedef, -kendilerine göre- "Atatürk'ü aşmak mı?"

Atatürk'ü "aşma" iddiasıyla ortaya çıkanların, Atatürk'ün ne kadar gerisinde kaldıklarını çoğu zaman görmedik mi?

Bu konuya "Az sonra" dönmek üzere kısa bir anımsatma yapalım. Bugünkü durumu ortaya koyalım.

Türkiye, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde başlayan sonra diğer bölgelerine de yayılan bir **"Ayrılıkçı terör"** olayı yaşadı.

Bu "Terör" yaklaşık 20 yıl sürdü. "Devlet" terörde 30.000 kişinin öldüğünü açıkladı. Şehitlerimizin yanı sıra bu ülkenin kandırılmış ve teröre bulaştırılmış gençleri de öldüler.

"30.000 kişinin katili" sıfatını alan **PKK** adlı örgütün kurucusu **Abdullah Öcalan**, yurtdışında yakalandı, Türkiye'ye getirildi, yargılandı, idam cezasına çarptırıldı. Yargıtay kararı onayladı.

Ama, **"Bağımsız bir devlet"** olan Türkiye, kendi **"hükümlerlik haklarını"** kullanamıyor.

"Düşüm" burada ortaya çıkıyor. DSP-MHP-ANAP Koalisyon Hükümeti **"ne yapacağını !"** kararlaştırmak için tartışıyor. **"Çözüm"** arıyor... Çözüm ortada, idam... Ama hukukun verdiği kararı Türkiye uygulayamıyor. **"Avrupa'ya soralım"** diyor.

Cephede **"şehitler"** verilirken, kandırılmış çocuklar dağa çıkarken Türkiye'de hiç kimse, bu duruma gelineceğini düşünmemişti. **Bırakın tartışmayı, bir tek politikacının bile Öcalan'a verilen hukuki cezaı**

"uygulamayalım" diyeceğini tahmin etmemiştir. Hiçbir "gazetecinin" de...

Atatürk'ün yaptıklarını beğenmeyenler ya Atatürk'e karşı olanlar; ya da Atatürkçü geçinenler. (Gerçek Atatürkçüleri kastetmiyorum.)

Atatürkçü geçinenlerin **"kamufleleri"** ise **"Atatürk'ü aşma"** iddiası.

Atatürk **"Çağdaş uygarlık"**(Muasır Medeniyet) düzeyine ulaşma hedefine adım adım giderken, çıkan isyanları bastırmadı mı? Çağdaş uygarlık düzeyindeki Avrupa ne der, diye mi düşündü? Bugün hem Atatürkçü geçinenler, hem de Avrupa Birliği ne der diye düşünenler aynı kişiler olabilir mi?

Burada Türklük ya da Kürtlük davası söz konusu değildir.

Burada, bir "vatana ihanet" söz konusudur.

Bugün, "vatana ihanet suçundan idam cezası alan bir kişinin hukuki cezası uygulanmasın" diyenlerin arttığı bir Türkiye söz konusudur !..

Bu durumda Atatürk ne yapardı ?(Ne yaptı ?)

Ve, bu durumda Atatürkçüler ne yapıyor ?

Bakalım...

- Şeyh Sait kimdi?

- 1925 yılında Kürt İsyanı çıkaran kişiydi.

- Kimin döneminde?

- Atatürk'ün döneminde.

- Atatürk kimdi?

- Ülkeyi kurtaran ve "çağdaş uygarlık" peşinde olan bir devlet adamı. Avrupa'nın her hareketini -özellikle bugünlerde- taktir ettiği kişi.

- Atatürk, Şeyh Sait'in Kürt İsyanı karşısında ne yaptı? Avrupa'ya mı sordu?

- Hayır. İsyanı bastırdı. Şeyh Sait 25 arkadaşı ile Varto'da teslim oldu.

- Yargılandılar mı?

- Evet. Ünlü İstiklal Mahkemelerinde. (Diyarbakır'da kurulan Şark İstiklal Mahkemesi'nde.) Yargılanması Öcalan'ınki gibi çok kısa sürdü.(Bir ay.)

- Sonuç?

- Şeyh Sait ve 46 isyancı idam cezası aldı. Ceza, 29 Haziran'da Diyarbakır'da Urfa kapısında, kalabalık bir topluluk önünde infaz edildi. Alkışlarla. (Bakınız; Hürriyet Gazetesi, 6.7.1999 ve Prof.Dr.Ergün Aybars, "İstiklal Mahkemeleri", İleri Kitabevi, 1995.)

- **Atatürk, Şeyh Sait'in idam cezasının uygulanmaması için, bugünkü politikacılar gibi açıklamalar yaptı mı?**

- Hayır. Hatta, idam cezası açıklandıktan sonra, idamın müebbete çevrilmesi için Şeyh Sait mahkeme heyetinden Ali Saip'e şöyle dedi:"Ne olurdu, Edirne'de 101 yıl verseydin?" (Hatta, bu diyalog sonunda yargıçlarından Ali Saip'in "Bu kadar Türk kanının dökülmesine, ocakların sönmesine sebep oldun, cezanı çekeceksin" dediği kaynaklarda yer alıyor.

- Vatan Gazetesi, 30 Haziran 1925.)

- **Atatürk o dönemde hata mı yaptı ? Eğer hata yapmadı ise, Atatürkçüler bu örnek olayı niçin bugün "hiç" dile getirmiyorlar? Atatürkçüler niçin Atatürk'ün yolundan gitmiyorlar ?**

-

- **Öcalan asılmalı, diyenler "Yargısız infaz" mı istiyorlar?.. Türkiye "hukuk devleti" mi ?.. Hukuk devletinde, hukukun verdiği kararı değerlendirmek için başbakanlar, bakanlar, hükümet ortakları toplantı yapabilir mi?..**

-

Ben, değil "idam" cezası, bir karıncanın bile incitilmesine karşıyım. Büyük bir gücün(devletin) yakaladığı bir insanı -suçu ne olursa olsun- öldürmesine kesinlikle karşıyım.

Ama ben; 30 bin gencecik insanımızın dağ başlarında ya da kentlerde mermilerle, bombalarla, suikastlerle öldürülmesine daha da çok karşıyım.

Ölümlerle burun buruna gelen gençlerimizi düşündükçe; askerimizin üşüyen ellerini, kandırılmış gençlerimizin pişmanlıklarını düşündükçe; "ülkeyi bölmek" isteyenlerin cezalandırılmasını istemek "yargısız infaz" mı olur ?

□ (07.01.2000,Cuma)

"İKNA ETMEK İÇİN GİTTİM"

Pazartesi gece yarısına doğru(18 ekim 1999) Ankara'daki haberciler yoğun bir tempo içine girdiler.

Bir hanımın evi önüne kamp kuran televizyoncular, gelişmeleri sıcaklığına en hızlı biçimde verme yarışına girdiler.

Bu hanım kimilerine göre milletvekili, kimilerine göre ise milletvekilliği düşmüş **Merve Kavakçı** idi. Terörle Mücadele timindeki polisler kendisini evinden alıp sorgulamaya götürmek istiyorlardı...

İlerleyen dakikalarda işler karışıyor ve televizyon karşısındaki milyonlarca izleyicinin merakı en üst noktaya tırmanıyordu... Çünkü, aynı eve bu kez bir de ünlü bir savcı gelmişti: Ankara DGM Savcısı **Nuh Mete Yüksel**...

Yüksel de evden "eli boş" döndü.

Bu arada, siyasiler ile hukukçular arasında en tepe noktalarda yoğun bir telefon trafiği de yaşanıyordu.

Bu görüşme trafiği, "**yargı bağımsızlığı**" endişelerini yeniden gündeme getirdi. Tıpkı, "**yargının hukuka uygunluğu**" endişesi gibi...

Bir yandan DGM Savcısının usul yanlışı yapıp yapmadığı tartışılırken, diğer yandan da siyasilerin "**yargıya müdahalesi**" gündeme geldi.

O gece telefon hatlarından birinde ülkenin Başbakanı Bülent Ecevit de vardı... Ertesi sabah, ülkenin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel ise rahatsızlığını dile getirdi, "Türkiye bir hukuk devletidir" dedi.

Aynı **Cumhurbaşkanı**, daha önce Merve Kavakçı için "**Ajan, bölücü provakator**" demişti... Yine aynı **Başbakan** da daha önce, TBMM kürsüsüne çıkarak, "**Burası devlete meydan okunacak yer değildir. Lütfen bu hanıma haddini bildiriniz.**" demişti.

"BİR MEYVE KOPARMAK İÇİN AĞACI DEVİRDİLER"

Ankara DGM Savcısı **Nuh Mete Yüksel** ise -elindeki belgeye dayanarak- "Merve Kavakçı milletvekili değildir. Hakkındaki suçlamalardan dolayı onu yargılayacağız" diyordu.

Bu istek ve yargılamaya ilişkin Kavakçı'ya yönelik girişim, Fazilet Partisi yöneticisi milletvekilleri tarafından, "Doğru değil. Kavakçı milletvekilidir. Sorgulanamaz." teziyle çürütülmeye çalışılıyordu.

Peki kim haklıydı?

Herkesin kendine göre haklı tarafı vardı. Bir de elinde belgesi olan "Benim uygulamam doğrudur" diyordu.

DGM Savcısının elinde, TBMM Başkanı Yıldırım Akbulut imzalı Başbakanlığa gönderilen resmi yazı vardı(Sayı:A.01.0.GNS.0.10.00.02-1793/4834.) Burada, "Türk Vatandaşlığının kaybı ile birlikte Merve Safa Kavakçı'nın milletvekilliği sıfatı ortadan kalkmıştır." deniyordu.

Ama Kavakçı'nın avukatı ve FP'li milletvekillerinin elinde ise yine TBMM Başkanı Akbulut'un imzaladığı bir başka yazı vardı. Ve burada, Kavakçı'nın milletvekili olduğu belirtiliyordu !...

Montesquieu diyor ki, **"Bir meyve koparmak için ağacı devirdiler."**

Burada ağacı deviren ne yazık ki, yalnızca TBMM Başkanı Akbulut değil. Yukarıda yinelediğimiz sözleri ile Sayın Demirel ve Ecevit de ağacın devrilmesine katkıda bulundular.

"İKNA ETMEK İÇİN GİTTİM"

Pazartesi gecesi Merve Kavakçı'nın evine niçin yalnızca polisler değil de DGM Savcısı da gitmişti. Bu çok eleştiri aldı ve merak edildi.

Dün, Sayın Nuh Mete Yüksel ile görüştüm.

"İkna için gittim" dedi. Neyi, kimi ikna edecekti?

"Polisler, Kavakçı'nın evine giden FP'li milletvekilleri tarafından engelleniyordu. Zor durumda kalıyordu. Milletvekilleri güçlük çıkarıyordu. Ben, zorluk çıkmasın diye ikna etmek istedim."

Yaklaşık 30 dakika Kavakçı'nın dairesinin kapısında bekleyen Yüksel niçin içeri giremedi?

"FP milletvekili Zeki Ünal, kapının dışında kendisini siper etmişti. Engel oluyordu. Daha sonra bir başka milletvekili Aslan Polat geldi. Ben de ayrıldım."

TUTUKLANACAKTI

Peki Savcı, Kavakçı'nın kapısını kırarak, kırdıracak mıydı? O gece canlı yayınlarda, Nuh Mete Yüksel'in "Bir saat süre verdiği" açıklanmıştı.

"Hayır" dedi Yüksel, "Benim, 'kapıyı kırarım' diye bir sözüm olmadı."

FP'li milletvekilleri gibi Devlet ve Hükümet Başkanlarının da karşı çıktığı yöntem konusunda ne düşünüyordu Yüksel?

"Siz hukuk adamı değil misiniz? Böyle eleştiriler var" dediğim de, "Hukuk devletin gereğini yapmak için gittim" yanıtını aldım.

Merve Kavakçı'nın evinden ayrılırken,habercilere "Görevimiz engelleniyor" demişti. **Savcı Yüksel'in görevini engelleyenlerden biri de Adalet Bakanı mı idi?**

"Hayır" dedi. "Adalet Bakanı beni aramadı. Benim kastettiğim milletvekilleri idi."

Peki, Sayın Kavakçı evde miydi, evde ise kendi rızasıyla gelseydi, Savcı ne yapacaktı?

"Kesin evdeydi. Haberini almıştık. Görevimizi yapabilseydik önce ifadesini alacaktım. Sonra da tutuklanması isteğiyle mahkemeye sevk edecektim."

Bundan sonra ne olacak?

Ankara DGM Savcısı Nuh Mete Yüksel, dün TBMM Başkanı Akbulut'un "Kavakçı milletvekilidir" yazısı üzerine, işlemleri **"şimdilik durdurduğunu"** söyledi.

Sayın Akbulut'un yeni bir yazısının nelere yol açacağı merakla bekleniyor...

□ (20.10.1999, Çarşamba)

SUÇ GALERİSİ

Televizyon ekranına yansıyan görüntü ve sesler...

Cezaevi içinden yine cezaevi içindekilere hoparlörle anons yapılıyor:
"Silahları bırakın, teslim olun !"

Adam zaten "teslim olmuş"(ya da teslim alınmış). Hapiste.

Teslim olmuş birine "teslim ol" çağrısı yapmak ne anlama geliyor?

Demek ki **"hapisteler ama teslim olmamışlar"**. (Tam Bekir Coşkun'luk durum !)

Diyeceksiniz ki, özel bir durum var. Nereden içeri sokulduğu henüz anlaşılamayan silahlar patlıyor. Çatışıyorlar. 7 kişi ölmüş. Onları durdurmamız gerekiyor.

Çok güzel. **Demek ki teslim olan "devlet!.."**

Cezaevlerimiz artık birer **"Suç Evi"** olmuşlar. Kader kurbanlarının yanı sıra kimi suçlular, içerde de suçlarını çoğaltıp, **"suç koleksiyonu"** yapıyorlar. Ve bu **"biriktirilen suçlar"** ın **"sergilendiği"** yerler de artık birer **"Suç Galerisi"** durumuna dönmüş.

"Devletin mahkumları affetmesi" beklenirken, mahkumların **"kendilerini affetmediği!"** ortaya çıktı.

DÜŞÜNCEDEKİ ŞEYTAN !

Bayrampaşa Cezaevi'nde çete savaşı sürerken, dışarıda da daha önce yaşanan bir **"şeytan dehşeti"** ortaya çıkıyordu.

Satanist yani şeytana tapan gençlerin **"düşüncelerindeki şeytan"** hurafelerle dışarıya çıktı. Ateist(tanrı tanımaz) olduğu söylenen bir genç kızı (belki de henüz açıklanmayan başkalarını da) katleden gençler, bu cinayet emrini şeytandan aldıklarını açıkladılar.

Şeytanın bir iyiliğe vesile olmadığı, cinayet gibi kötülöklere götürdüğü bu olayda da ortada. Peki bunu bile bile bir insan nasıl olur da kendisine bir **"Kötölük Tanrısı Olarak Şeytan"**ı seçebilir?

Kendilere göre **"kör inançları"**, ayinleri, özel giysileri ve literatürü olan bu gençler, acaba bu sorunun yanıtını nasıl veriyorlar?

Ve gerçekten bunun yanıtı varsa biz de öğrenmek isteriz(Arayacaklar adreslerimize başvurabilirler.)

NURCULUK: IŞIK MI KARANLIK MI ?

Satanist gençlerin cinayetlerinden sonra "tarikatlar" yeniden tartışılmaya başlandı.

Tarikat nedir, her dini düşünce tarikat kapsamına girer mi?..

Türkiye'de, kurucusu **Said Nursi**' den buyana sürekli gündemde kalan **Nurculuk** da bilinen ve bilinmeyen yönleriyle taraftarları ve karşıtları arasında tartışılmaya devam ediyor.

Bizim de bu konularda yaptığımız televizyon yayınları **geniş bir incelemeye** konu oldu. "**Nurculuk-Dünü, Bugünü**" adıyla **Beyaz Yayınları** arasından çıkan 608 sayfalık kitapta **Said Nursi**'den **Müslüm Gündüz** ve **Fethullah Gülen**'e kadar Nurcuların gerçek düşünceleri, eylemleri ve hedefleri yer alıyor.

Biz bu kitabı hazırlarken pek çok sorunun yanıtını aradık: **Nurculuk ışık mı, karanlık mı?**

Sizler de bu kitabı okurken -belki de bitirince- kafanızda çok sayıda soru oluşabilir.

Nurculuk kötüyse, diğer tarikatlar iyi mi?... Tarikatlardan biri rejimi yıkmayı amaçlıyorsa, **diğer tarikatlar rejimi korumayı mı amaçlıyor?**...

Dine karşı olmak mı söz konusu, yoksa sadece İslamiyet'e karşı olmak mı?... İslamiyet'i savunurken bağnazlığı reddediyor muyuz?... Bağnazlığa 'hayır' da, ılımlı İslam'a 'evet' mi?... İlimli İslam aslında "Siyasal İslam"ın perdelenmiş, takiyyeli hali mi?...

Nurculuğu savunanlar, masum bir "dini inanca özgürlük" düşüncesinin sahipleri mi?... Nurculuğa karşı olanlar savundukları düşünceleri benimsiyor, içine sindiriyor mu; yoksa konjonktüre göre davranıp takiyye mi yapıyorlar?...

Tarikatların ardından giden gençlerden hiç olmazsa bir bölümü "sosyal çevre" değiştirse, "düşüncesini" de değiştirecek mi, şimdi "ezilmişlik, yalnızlık psikolojisi" içinde "savunma" mı yapıyor?... Tarikatlara karşı çıkanların hiç olmazsa bir bölümü "yaşlanınca" tarikatlara yaklaşıp, "varsa" diyerek cennetin yolunu mu arayacak?...

Olayların içindeki "karakterler" "güç" peşinde mi?...

Kim ülkesini daha çok seviyor; ümmet'in millet'in önünde olduğuna inananlar mı, ulus kavramını her şeyin üstünde tutanlar mı?...

Her iki kesimin de "maskeledikleri" ve/veya "ardına sığındıkları maskeler" var mı?...

Sorunlar "özellere genellenmelerinden"mi çıkıyor?...

Kimsenin kolayca kabullenemeyeceği, ama kaçınılamayacak bir soru da, "bazı ruhsal bozuklukların yön değiştirdiği, gizlendiği" gerçeği mi acaba?...

Sonuç olarak ne yaptığımızı.. neyi bilip.. neyi bilmediğimizi.. biliyor muyuz?...

Suç, ceza, af, şeytan ve tarikat konularını "vicdan denen ortak bir payda"da toplamak mümkün.

Herkesi aldatabiliriz ama vicdanlarımızı asla.

Affedemeyeceğimiz bir vicdana sahipsek, kimseyi de affedemeyiz.

Çünkü kendini affedemeyen kimseyi affedemez !

"Kendimizi affetmek" acaba "sahip olamadığımız bir kavram" mı?

□ (22.09.1999, Çarşamba)

ATEŞTEKİ KESTANELER

Yargıtay Birinci Başkanı Sami Selçuk'un 1999-2000 Adalet Yılı Açılış Konuşması beklenen yankıyı buldu.

Toplumsal **"abartı genimiz"** yine devreye girdi ve tıpkı Veli Göçer'e tüm deprem suçunu yüklediğimiz gibi(faili belli diğer binlerce evin ünlü müteahhitlerine karşı körlük), tıpkı Milli Takım K.İrlanda'yı 3-0 yenince coştığımız gibi (sanki o zaman her şeyi kazanmışlık körlüğü), tıpkı Genelkurmay Başkanının birkaç gün önceki açıklamalarını yere göğe sığdıramadığımız gibi(şikayet dilekçesini yazan Kerim Turan'ın kimliğine karşı körlük), tıpkı geçen yılki törenlerde yapılan konuşmaları abartmamız gibi(o günkü yöneticilerin haklı uyarılarına karşı körlük) Sayın Selçuk'un konuşmasını da abarttık.

Bu seferki körlüğümüz ise Sami Selçuk'un konuşmalarını anlayamayışımız. Hani gözü bağlı insanların görmedikleri filin dokundukları parçalarını tanımlaması gibi. **Herkes işine yarayacak bir parçayı bularak, köşesinde onu yiyor.**

Burada **Mevlana'nın** önemli bir sözünü de hatırlatmak gerekiyor: **"Siz ne kadar bilerseniz bilin, söylediklerinizin derecesi karşınızdakinin anladığı kadardır."**

Yargıtay Başkanının çıplak eliyle **ateşteki kestaneleri** tuttuğu kesin.

GENELKURMAY İNCELİYOR

Türkiye Cumhuriyeti'ne ve laiklik uygulamalarına ilişkin sözleri, Laik Cumhuriyeti koruma ve kollama görevini yapan, "28 Şubat sürecini de gerekirse binlerce yıl sürdüreceğini" açıklayan **Genelkurmay tarafından incelemeye alındı.**

Genelkurmay Başkanının Hukuk Müşaviri hukuki olarak incelemelerde bulunuyor.

"312'YE GİRİYOR MU?"

Anayasa Mahkemesi önceki Başkanı **Yekta Güngör Özden**, bize yaptığı açıklamada, **"İyi düşünmek lazım. Bu konuşma 312'nin kapsamına giriyor mu, girmiyor mu ? İlgililer düşünsün."** dedi.

Yargıtay'ın geçen yılki başkanı Mehmet Uygun, konuşmayı, Y.G.Özden gibi "kişiye özgü konuşma" olarak değerlendirdi. Yani, Yargıtay'ı bağlayan bir konuşma olarak görmediler.

YARGITAY C. BAŞSAVCISI SAVAŞ'TAN CEVAP GELİYOR

Bir başka önemli nokta ise, Yargıtay içinde de tartışmalara neden olan Başkanın konuşmasına "ağır" bir makamdan, üstelik Yargıtay'ın içinden - zannediyorum- "ağır" bir cevap gelmek üzere.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı **Vural Savaş**, bu cevabı hazırladı. Ancak, şu anda değil, önümüzdeki günlerde kamuoyuna açıklayacak. Tıpkı, Sami Selçuk'un yargı yılının açılış törenini beklemesi gibi, Vural Savaş da başka bir olayı bekliyor.

Beklenen, Halkın Demokrasi Partisi'nin Anayasa Mahkemesi'nde görülmekte olan kapatılma davası. Bu davayla ilgili olarak Başsavcı Savaş Anayasa Mahkemesi'ne çağrılınca, -açıkca Sami Selçuk'a cevap denmeyecek tabii ki, ama- "Cumhuriyeti korumanın" gerekçeleri ve ilkeler anlatılacak.

Bazı çevreler, **"Meydan hiçbir zaman boş kalmaz. Üzerimize düşeni yapacağız."** görüşündeler.

"VAATLER ORMANI"

Yargıtay Birinci Başkanı Sami Selçuk'un konuşması, adı konmamış bir **"vaatler manzumesi"**, ya da **"vaatler ormanı."**

Birçok kişi, "sanki yakındığı konuları Selçuk düzeltecek" gibi düşünüyor. İçi rahatlıyor. Ya da, "Selçuk konuşunca olumsuzluklar giderilmiş gibi" hissediyor. Yine rahatlıyor.

Oysa, konunun içindekiler, **"Bu güneşin altında söylenmedik hiçbir şey kalmamıştır"** diyor ve **"Önce kapısının önünü temizlemesini"** söylüyor.

Sami Selçuk'a ağır eleştiri yöneltmeden sorularımızı yanıtlayan Anayasa Mahkemesi'nin önceki Başkanı **Yekta Güngör Özden**, Selçuk'un konuşmalarının 312. madde kapsamına girip girmediğini ancak ilgililerin düşünceğini belirtti.

Özden, "İyi ilaç acıdır. Ben acı eleştiride varım ama, kişiliğe yönelmeden, ilkeleri yıkmadan" kaydını koyarak, özetle şunları söyledi:

"- Ben devletin amigosu değilim, Atatürk amigosu değilim. Ben doğruları seslendirmeye çalışıyorum.

-Yinelemek ayrı,yeniden söylemek ayrıdır. Birçok şeyi, hatta benim 1974'de söylediğim bazı şeyleri Sayın Selçuk şimdi söylüyor.

-Sayın Yargıtay Başkanının konuşması Atatürk'ün 25 Kasım 1922'de Ankara Hukuk Fakültesinin açılış konuşmasına ters düşüyor. Atatürk, 'Cumhuriyetin yaptırımcısı olacak hukukçular yetiştirelim' diyor. Böyle mi olacaktı? Cumhuriyeti kötülemek mi gerekir? Cumhuriyetin ne günahı var? Cumhuriyet Atatürk'ün anlattığı biçimiyle, demokrasinin yaşama geçiş biçimidir.

-Kabahat devlet de değil, devlet adamlığı yapamayanlardadır.

-Devlet suçlanacaksa, şeriatçılık olmasa bile tarikatçılıkla suçlanması gerekir.... Ecevit mi tam laik? Bana söylesinler. Tarikatçılıkla suçlanır. Fethullah Gülen olayları niçin 2-3 gün yazıldı da sonra bıçak gibi kesildi? Ne önlem aldılar?

- Laiklik elde sadece kelime olarak kaldı. Ama kalkıp devleti laikçilikle suçluyorsunuz.

- Patrona Halil İsyanlarında Atatürk mü vardı? Laiklik mi vardı? Türkiye'ye matbaa girmeden önce laiklik mi vardı? Haliç'ten atılan toplarla ilk Türk Rasathanesi yıkıldı. Peki laiklik mi vardı kardeşim?

- Şeriat 1800'lerden beri gündemde.Osmanlı'yı şeriat yıktı, laiklik değil.

- Başkan "Türkiye Cumhuriyeti" diyemiyor, "Türkiye" diyor. "Yaşasın Türkiye" demiş. Bu yuvarlak bir laftır. Cumhuriyet'in içine düşürüldüğü durumdan ben de yakınıyorum. Atatürk Cumhuriyeti çetelerin, mafyaların eline geçsin diye kurmadı.

- Türk yargısı Yargıtay'dan, Yargıtay da Yargıtay Başkanından ibaret değildir.

- İyi düşünmek lazım. Bu konuşma 312nin kapsamına giriyor mu, girmiyor mu? İlgililer düşünsün."

"YAŞASIN TÜRKİYE"

Son bir yılda **"Cumhuriyetimiz güçlü kalsın"** sözünden(Önceki Başkan Mehmet Uygun'un 1998-99 yılı açış konuşmasının son sözleri) **"Yaşasın Türkiye"** sözüne (Bu yılki Başkan Sami Selçuk'un son sözleri) geldik.

Bugün, Mehmet Uygun'un "Cüzdanımızla vicdanımız arasına sıkıştık" sözleri hatırlanıyor ama, Önceki Yargıtay Başkanı, geçen yılki konuşmasının son bölümünde "meslektaşlarına" şöyle seslenmişti:**"Birbirine aykırı çıkarları dengeleyecek, diğerini yok etmek isteyen ihtirasları dizginleyecek sizlersiniz..."**

"İNSAN YAPTIĞIDIR"

"Konuşarak vuruşmak", edebiyatçıların işi. **"Çalışarak vuruşmak"** ise icraatçıların işi...

Sayın Selçuk'un konuşması kadar icraatını da görmek gerekiyor. Sami Selçuk'un geçen yıl yazdığı, bur makalesini hatırlatalım.

"Boş sözlerle yetinmek; papağan olmanın tanımıdır; insan olmanın değil. Çünkü insan yaptığıdır."(Yeni Türkiye Bilgi Toplumu Özel Sayısı, 1998; Alıntı: André Malraux, Antimemoires, Folio,1976,s.16.)

□ (10.09.1999, Cuma)

BİR SİYASİ KONUŞMANIN EDEBİ ANATOMİSİ

Yargıtay Başkanı **Sami Selçuk**' un yeni yargı yılını açış konuşması üzerindeki tartışmalar sürüyor. Daha da süreceğe benziyor. Umuyoruz olumlu bir "sonuç"a ulaşabilir...

Pazar günü evinizde dinlenirken, sizleri bu tartışmaların hukuki ve teknik boyutları ile sıkmak yerine, "edebî" boyutunu sunmak istiyorum.

55 sayfalık konuşma kitapçığı içinde 130 adet dipnot yani atıfta bulunulan kaynak var. Sayın Selçuk, bu dipnotlarının çoğunda ünlü düşünce ve bilimadamlarının güzel sözlerinden yararlanmış. Bunlar ardı ardına sıralanınca -kimi zaman- anlam bütünlüğü bozuluyor, konunun ana fikri kayboluyor. Ama bugün o tartışmaları bir yana bırakarak salt edebî değeri üzerinde durmak istiyorum ve, ardından da Sami Selçuk'un kendi özgün sözlerini, onun ulaştığı noktayı vermek istiyorum.

"I HAVE DREAMS"(HAYALLERİM VAR)

10 Eylül cuma günü **Show Tv**' deki "**Ceviz Kabuğu**"nda, Galatasaray Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı **Prof.Dr.Süheyl Batum**, **Martin Luther King**' in bir sözünü anımsattı: "**I have dreams.**" Yani, "**hayallerim var.**"

Yargıtay Başkanı Selçuk'un henüz altyapısı hazır olmayan ortamlarda "hayal" gibi görünen alıntıları ve kendi özgün sözleri şöyle:

- Aslanı aslan yapan özümsemişi koyun etidir (**Paul Valery**). Ne köksüzleşme, ne Batıya özenme, ne de görüntüde çağdaş biçimsellik. Yalnızca özümsemiş çağcılık(**Sami Selçuk**).

- Övünmekle yetinmek bir örnekliğin/donmanın tehdididir (**François Jacop**). Bir toplum şanlı bir tarihle, kurtuluş savaşıyla, devrimlerle,..... eşsiz bir önderle, ... her gün övünüp duramaz.(**Sami Selçuk**)

- Kenetlenmiş dişlerle özgürlük türküleri söylenemez.(**Alfonso Reyes**) 'Düşün, ama içinden düşün', demek 'hiç düşünme' demektir.(**S.Selçuk**)

- İnsan yok edilebilir, ama teslim alınamaz.(**Hemingway**) Düşünceler kurşuna dizilmez.(**Napoleon**) Düşüncelerin, inançların açıklanmasını yasaklama girişimleri dün olanaksızdı, bugün daha da olanaksızdır.(**S. Selçuk**)

- Sokrates'i yargılayan 502 yargıçtan hiçbirinin adını bilmiyoruz. Ama 2398 yıldan beri 'hükümlü Sokrates konuşuyor.' (**Faruk Erem**) Düşünce yasakları her zaman toplum zararınadır. (**S.Selçuk**)

- Sakıncalı olmayan bir düşünce çoğu zaman düşünce olarak anılmaya değmez. (**O.Wilde**) Bugünün gelişmelerini, skandal yaratan, sakıncalı düşünceler sergileyen insanlara borçluyuz. (**S.Selçuk**)

- Küçük Hitler'lere mikrofon vermeyerek onları silemeyiz. Hoşlanmasak bile Ku Klux Klan'ların felsefelerini yayma ve sokakta yürüyüş hakları vardır. (**H.Jurgen Syberberg**) Yaratıcılık için kaosa da gerek vardır (**Boorstin**). Anarşi, demokratik ülkelerin en çok değil, en az korkmaları gereken şeydir (**Alexis de Tocqueville**). Eğer aramızda birliğimizi bozmak isteyenler varsa, onları rahatsız etmeyelim, kendi hallerine bırakalım (**Jefferson**). Özgürlükçülük başta beynin, düşüncenin, inancın özgürlüğü olmak üzere, ancak demokrasiyle gerçekleştirilebilen, onun olmazsa olmaz ögesidir (**S.Selçuk**)

- Ötekinin kökünü kazımak için yapılan her girişim, ötekinin yok edilemezliğini kanıtlamaktadır (**Baudrillard**). Demokrasinin çokluk ayırına varılamayan dehası da işte burasıdır (**S.Selçuk**).

- Bir meyve koparmak için ağacı devirdiler (**Montesquieu**). Bireysiz devlet çaldığı dişlerle ısırın hain bir yaratık (**Nietzsche**). Topluma deli gömleği giydiren böyle bir rejimde ve devlette insanlar maske takıp sahte kimlik kartlarıyla dolaşmak zorundadır. Bireyler için tek kurtuluş yolu ikiye bölünmüştür. Orada hiç kimse artık kendisi değildir. Ortalıkta duyulan sesler slogan, yinelenen törenler kısır ritüellerdir. Pastorize insanlardan oluşan bir toplumda fotokopilerle yığınlaşma başlar. Örgütlenme yoktur. Çünkü farklılık yoktur. Bunun adı da kültürel soykırımdır (**S.Selçuk**).

- Zorbalar saltanatlarını sürdürmek için bölüyorlar. Sizler özgürlüğün saltanatını sürdürmek istiyorsanız iktidarı bölünüz (**Saint-Just**). 1789 İnsan ve Yurttaşlık Hakları Bildirisi'inde erkler ayrılığına yer vermeyen anayasaların anayasa sayılamayacakları vurgulanmıştır (**S.Selçuk**).

- Hukuku yargıçlar keşfeder (**D.Hayek**). Yasaları yasama organları, ama hukuku yargıçlar yapar (**Hayrettin Ökçesiz**). Yargının işlevi hukuk düzenini korumaktır (**S.Selçuk**).

- Demokrasiler biçimsel bir dekora dönüşme tehlikesindeler (**P.Engelhard**). 1950'lerin demokrasisi aşılmış, dünyaya yetmiyor (**S.Selçuk**).

- Gözlerimizi kapayıp mücerret yaşadığımızı farzedemeyiz. Memleketimizi bir çember içine alıp dünya ile alakasız kalamayız (**Atatürk**). Devletimiz ulus üstü hukuku bir türlü içine sindirememiş, 'yalnız kovboy'u oynuyor' (**S.Selçuk**).

- Demokrasiyle Cumhuriyet sanki karşı karşıya. Demokrasi Cumhuriyeti yönlendirecek yerde, Cumhuriyet demokrasiyi yönetiyor (**S.Selçuk**).

- Devlet her yerde hazır ve nâzır. Jakoben (**S.Selçuk**).

- Devletin sıkışınca başvurduğu kavramlardan biri 'kamu yararı'. İçeriği belirsiz ve tartışmalı olan bu kavramla hukuk, zaman zaman mistikleştirilmiş, hukuku siyasallaştırma oyununun bir parçası olmuş(**S.Selçuk**).

- Ben Almanya'yı çok severim. Öylesine çok severim ki, bir Almanya bana yetmez. İki Almanya isterim (**De Gaulle**). Bana gelince. Benim için zaten iki Fransa var. Biri giyotinli, anayasasını insan derisiyle kaplamış, Baudelaire'i cezalandırmış, yargı öncesi insanları giyotine gönderen Savcı Foulquie'yi çıkarmış Jakoben Fransa. Ben bu Fransa'ya karşıyım. Öbürü Decartes'ın, Montesquie'nün, Voltaire'in, Balzac'ın, Sartre'in, Camus'nün, Faucault'nun,.....Fransa'sı. Benim sevdiğim bu ikinci Fransa'dır, 1968 olaylarını yaşadığım, kültüründen yararlandığım Fransa'dır (**S.Selçuk**).

- Türkiye, tıpkı Fransa gibi, aradaki ayırımı anlamadığından bir türlü cumhuriyetten demokrasiye evrilemiyor(**S.Selçuk**). Demokrasiyi öğrenmenin ve yaşatmanın en iyi yolu, hiç ara vermeden uygulamaktır(**Veca**).

- Çığırından çıkmış bir laiklik, kendi içinde kültürel bir 'kendini yıkma' tohumunu da taşır (**Brezinski**). İslam sosyolojik olarak, Türk kültürünün en önemli parçasıdır. Ulusal birliği sağlamada bu tutkaldan yararlanmanın yollarını arayalım (**S.Selçuk**).

- Atatürk'ün 'gazi'lik gibi dinsel bir ünvanı benimseyerek dini dışlamadığını ve onu katalizör olarak kullandığını unutmayalım(**Kadioğlu**). Herkesin bir yolu, ideolojisi, yöntemi vardır. Allah sizleri sınamak için böyle yaptı. Hayırlarda birbirinizle yarışın (**Kur'an, Bakara 148; Maide 48; Fâtır 32; Mü'minûn 61**). Doğu da batı da Allah'ındır. Nereye dönseniz Allah karşınızdadır(**Kur'an,Bakara 115**). İhtihat'ı, şûra'yı, icma'yı benimseyen bir din çağcıldır, kanımca çoğulcudur, laikliğe elverişlidir. İslamın bu damarını işleyerek onu laiklikle bütünleştirebiliriz(**S.Selçuk**).

- Konuşulan ülkelerde zafer, susulan ülkelerde utanç vardır(**Clemenceau**). 1982 Anayasası tartışmaya kapalı tutulmuştur. Tek yanlı beyin yıkama bombardımanından sonra oylama yapılmış, halk iğfal edilmiştir (**S.Selçuk**).

- Kurşun yerine oy kullanılarak kabul ettirilen anayasa(**Duverger**). 1982 Anayasası hazırlayanlar ve hazırlanış biçimiyle bir tür 'ferman anayasası'dır(**Erdoğan**). Türkiye'de yüzde 93 çoğunluk - 1982 Anayasasına evet diyenleri kastediyor- halkın onuruna saldırıyla elde edilen ayıplı çoğunluktur (**S.Selçuk**).

Martin Luther King'in "hayalleri" gibi, Yargıtay Başkanı Sami Selçuk'un sözleri de onu bir hayalci(daydreamer) mi yapıyor?
Yoksa bunlar zaten bir "ütopya"(ham hayal) mı?
İyi pazarlar.....
□ (12.09.1999, Pazar)

5. BÖLÜM

GÜVENLİK

TAPINAK ŞÖVALYELERİ VE MASONLUK

Tapınak Şövalyeleri...

Bu kavramı önceki gün İçişleri Bakanı Sadettin Tantan gündeme getirdi. Tantan yolsuzluklarla mücadele konusundaki konferansında şöyle dedi:

"Yolsuzluk ekonomisinden hayat bulanlar, toplum içerisinde kabul görmelerini sağlamak amacıyla değişik sivil toplum örgütleri ve Tapınak Şövalyeleri içerisinde de yapılanmaya gittiler."

Peki kimdir bu Tapınak Şövalyeleri?

İki gündür özellikle haber ağırlıklı televizyonlarda yapılan tanımlama net mi, anlaşılıyor mu?..

Yazılı basındaki tanımlamalarda da akılda kalan unsur **"yasadışılık"** ile **"silahlı ve örgütlü uluslararası bir güç"** kavramı.

Oysa bu iki sözcük **masonlukla** çok yakından ilgili. **İngiliz kökenli masonluğun temeline kadar gidiyor.**

Nereden biliyorsun, dersiniz hemen söyleyeyim. Ceviz Kabuğu programında iki hafta Masonluk konusunu ele almıştık. (O programlar **"Masonluk ve Rotaryenlik"** adıyla kitaplaştı ve 4 baskı yaptı.)

TAMPLİYELER

Mason kaynaklarından, örneğin Murat Özgen Ayfer'in **"Ansiklopedik Mason Sözlüğü"**nün 3.cildinden konuyu açıklayalım.

Tapınak Şövalyeleri kavramının aslı **Tampliye Şövalyeleri**.

Bu örgüt, **İngiliz Masonluğu Sistemi** kapsamındaki bir bölüm. Bunların kurduğu bir tarikat da var. Adı **"Tampliye Tarikatı"**, yani **"Tapınak Tarikatı"**

Örgütün tam adı, **"Kudüs, Filistin, Rodos ve Malta Mabedi ve Aziz Yahyası'nın Birleşik Dinsel, Askeri ve Masonik Örgütü."**

Tampliyelere Osmanlılar **"Mabediyyun"** diyorlarmış. Bazı mason ritlerinin **"ileri ve yüksek derecelerinin"** önemli bir bölümünün temel esinlenme kaynağı olan bir **Ortaçağ Şövalyelik Tarikatı**.

Bu tarikatla karıştırılan bir başka tarikat daha var. Onun da adı **"Mabet Tarikatı."**

Kaynağımızda şöyle deniyor:

"Tampliye yani Tapınak Tarikatı Mabet Tarikatı ile karıştırılmamalıdır. Bu tarikatın kuruluş amacı, 'Haçlı Ordularının Kudüs'ü ele geçirmeleri üzerine Batılı Hıristiyanların Kutsal Topraklar'a hacca gittiklerinde esenlik içinde olabilmelerini sağlamak' olarak belirtilmiştir. Ancak Tampliyeler'in tarihi bunu pek doğrulamamaktadır. Yakın geçmişimizde gün ışığına çıkarılmış olan birtakım belgeler de, Tampliyeler'in aslında bambaşka amaçlar peşinde koşmuş olduklarını göstermiştir."(s.1288)

Tarihi, bir program olacak kadar ilginç olan **Tampliyeler'in sonu** da ilginç.

Tarikatın **son büyük üstadı idam edilmiş**. Bu, **Süleyman Mabedi'nin** yapımına ilişkin öyküde Başmimar Hiram Abif'in öldürülmesi olayı ile benzeştiriliyor.

Orta Çağ'daki bu tarikatın anısı, çağdaş Masonluğun ritlerinden birçoğunun ileri ve yüksek derecelerinden bazılarının kapsamında yaşatılmış.

□ (02.11.2000, Perşembe)

İki hafta önceki Pazar yazımızın başlığı “Dünyadaki Tüm Telefonları Kim Dinliyor?” idi.

Aynı soruyu **Avrupa Parlamentosu**'nun da sorduğu, hatta daha da ileri giderek sorunun doğru yanıtını almak için bir **komite kurduğu** ortaya çıktı.

Konunun anlaşılabilmesi için o yazımızdan bir hatırlatma yapmakta yarar var.

Echelon(okunuşu:Eşelon) adlı “dinleme sistemi” öyle bir ağ ki, “Dünyadaki bütün telefon konuşmalarını dinleyebiliyor, tüm faks, teleks, e-postaları okuyabiliyor ve uydular aracılığı ile okyanusun altından geçen fiber optik iletişim hatlarını dahi kontrol altında tutabiliyor.”

Biz bu alıntıyı, “**Harbiyelilerin**” yayınladığı “**Çizgi Ötesi**” adlı derginin Mayıs 2000 tarihli sayısından yapmıştık.

Aynı kaynağa dayanarak bu “**casus kulağın**” dünyadaki “**her şeyden**” haberdar olmayı amaçladığını ve özellikle “**güvenlik**” kaygısı taşıdığını belirtelim.

Bu “**her şeyden haberdar olma**” amacı Avrupalıları kuşkulandırmış ve “**Acaba ticari bilgilerimiz de izleniyor ve engelleniyor mu?**” kuşkusunu doğurmuş. Hatta kimi Avrupa şirketleri, bazı uluslararası ihalelerde bu sistemin aleyhlerinde çalıştığını ve gizli ticari bilgilerinin ele geçirilerek ihaleleri kaybettiklerini ileri sürdüler.

Bunun üzerine –dün televizyon haberlerinde verildiği gibi- **Avrupa Parlamentosu** harekete geçerek, üye ülke şirketlerinin iddialarının doğru olup olmadığını araştırmak üzere bir “komite” kurdu.

Belçika Parlamentosu da ek bir “**Araştırma Komitesi**” kurarak bir başka kanaldan inceleme başlattı.

Avrupa Birliği'ne girmek için elinden geleni yapan Türkiye'nin bu gelişmeleri izlediğinden eminim(!)

□ (07.07.2000, Cuma)

DÜNYADAKİ TÜM TELEFONLARI KİM DİNLİYOR ?

Birkaç gündür İstanbul'da UFO toplantıları yapılıyor.

Basından izlediğimiz kadarıyla toplantıların en ilginç yönü, uzaylılar tarafından kaçırıldıklarını ileri süren çok sayıda insanın dünyanın her yanından bu toplantıya katılması imiş.

Bu arada, son iki gün içinde ABD'li bilimadamları eski bir iddiayı yeniden gündeme getirdiler: "Mars'ta su bulundu... Sıra canlıyı bulmakta."

"Uzaylı" deyince genel olarak **"bizden akıllı, zeki canlılar"** akla geliyor.

Dahası "Biz dünyalılara yol gösterecek, teknolojilerinden yararlanıracak" canlılar düşünülüyor. **Kimbilir belki de bu, bunca sorundan kurtulmak umuduyla bilinçaltımıza yerleşmiş, "sığınılacak güçlü canlılar" arayışındandır.**

Düşünülen (ve umut edilen) o uzaylılar ki, dünyalıları "yukarıdan" izliyor, konuşmaları dinliyor, gelişmiş elektronik ve optik cihazlarla görüyor...

Peki tüm bunları "uzaylılar" değil de "bir kısım dünyalılar" yapıyor olabilir mi?

ECHELON

"Öyle bir dinleme ağı düşünün ki; dünyadaki bütün telefon konuşmalarını dinlesin, tüm faks, teleks, e-postaları okusun ve uydular aracılığı ile okyanusun altından geçen fiber optik iletişim hatlarını dahi kontrol altında tutabilsin."

Böyle bir sistem olabilir mi?

"Çizgi Ötesi" Dergisinin Mayıs 2000 sayısındaki bilgilere göre, evet böyle bir sistem olabilir mi?

Hatta –sıkı durun- bu sistem dünyada mevcut imiş!

Hani **"Gökte ararken yerde buldum"** diye bir söz vardır.

Biz dünyalılar da, uzayda-uzaylılarda ararken Amerikalılarda bulduk bunu.

Haberı duyuran yazıdan okuyalım:

“Evet, dünyada böyle bir sistem mevcut. **ECHELON** adındaki bu sistem 1947 yılında ABD, İngiltere, Kanada, Avustralya ve Yeni Zelanda'nın imzaladığı UKUSA Antlaşmasıyla kurulmuş bir casus sistemdir.

Bu antlaşmanın amacı(...) bütün dünyada olan **HER ŞEY**'den haberdar olup kendi güvenlik ve çıkarlarını tehdit edebilecek olaylara anında müdahale etmek veya önlem almaktır.”

Peki bu nasıl bir sistem, nasıl işliyor ve 1947'den buyana haberimiz olmamış?

Dergide bu sorunun da yanıtı geniş olarak veriliyor.

Bu sistemin varlığından son yıllara kadar hiçbir ülkenin bilgisinin olmadığı ve hatta adıgeçen ülkelerin üst düzeyde “seçilmiş yöneticilerine de” bilgi verilmediği belirtiliyor.

Böyle bir sistemin varlığını öğrendikten sonra herkes kendi bilgi düzeyine ve meslekî yaklaşımına göre değerlendirmeler yapabilir.

Yorumların içinde, **“seçilmiş yöneticilere bilgi verilmemesi”, “uluslararası seçilmemiş bir gücün”** varlığı ve **“küresel demokrasi”** kavramları da mutlaka yer almalı.

Uzaylılar ile dünyalılar karşılaşırsa gerçekten ilginç olacak...

Mutlu pazarlar...

□ (25.06.2000, Pazar)

VAHŞET GÖRÜNTÜLERİ YAYINLANACAK !

Bilindiği gibi, adına **Hizbullah** denen örgütün cinayetleri, 2000 yılının ilk iki ayında gündemi oluşturdular.

Bugünlerde ise, Hizbullah'ın insanları işkenceyle katlederken çektiği görüntülerin televizyonlarda yayınlanıp, yayınlanmaması tartışılıyor.

Her iki görüşün de taraftarı var. Taraftarların da kendilerine göre "çok haklı" (!) gerekçeleri bulunuyor.

"Yayınlansın" diyenler; **a)** böyle bir olayın gerçek olduğunu, bir gerçeğin yayınlanmamasının sansür olacağını, **b)** halkın din adına işlenen cinayetleri görmesi gerektiğini, irticanın boyutlarının sergilenmesine yardımcı olacağını ve kamuoyunun bilinçlendirileceğini savunuyorlar.

"Yayınlanmasın" diyenler ise; **a)** çocuklar başta olmak üzere toplumun ruh sağlığının bozulacağını, **b)** turizme darbe vurup Türkiye'yi dışarıda yanlış tanıtacağını, **c)** rating kaygısının kurbanı olmamamız gerektiğini, zaten RTÜK'ün de buna izin vermeyeceğini ileri sürüyorlar.

Bugüne kadar gördüm ki(.. ve okudum ki), **"en saçma düşüncenin bile taraftarı olabiliyor."** Pekçok kişiye **"çok saçma, yok canım, olur mu öyle şey, daha da neler"** dedirtecek düşünce ve hareketlerin bile ardından insanlar gidebiliyor. Herkesin de kendine göre haklı (!) bir nedeni(bakış açısı) oluyor...

Şimdi her iki görüşe verilebilecek yanıtlara bir bakalım...

Yayınlansın, diyenlere yanıt: **a)**Toplumun ve bireylerin ayrı ayrı **"yaşam alanı"** ve **"düşünce alanı sınırı"** vardır. Bu sınır, birçok şeyi **"kabul edip etmeme çizgisi"**dir. İnsanlar bu sınırlar(ve tercihlerle) birbirlerinden ayrılırlar. Tıpkı toplumlar gibi. Vahşet kasetlerinin yayınlanmaması sansür ise, sınır diye de bir kavramdan söz edilemez. O zaman en müstehcen görüntülerin yayınlanması da, en gizli devlet ya da şirket sırlarının yayınlanması da istenebilir. Karşı çıkanlara da sansürcü damgası vurulabilir!.. **b)** Halkın din adına işlenen cinayetleri anlayabilmesi, yalnızca

televizyonlardan vahşet kasetlerinin yayınlanması ile mi mümkündür?.. Halkın "bilinç sınırı" bu mudur?..

Yayınlanmasın, diyenlere yanıt: a) Çocukların ve toplumun ruh sağlığını bozacak televizyon yayınları şu anda yok mudur? Bu vahşet kasetlerini izleyenlerin ruh sağlığı bozulacaksa bir hatırlatmada bulunalım. Devlet bu kasetleri Türkiye'yi yöneten üç partinin genel başkanlarına izlettirdi, kamuoyunu yönlendiren medyanın yöneticilerine izlettirdi, kamu güvenliğini koruyacak olan polis yöneticilerine izlettirdi. E, o zaman ülkenin kaderinde kendine göre söz sahibi olan bu kesimlerin ruh sağlığının bozulması daha vahim değil mi? **Bizi yönetenler sağlığını yitirdiyse** vah halimize.. **b)** Turizmimiz PKK eylemleri ile ne kadar darbe yedi? Terörün sürdüğü 20 yıllık bir zaman diliminde "turizm patlaması" yaşanan yıllar olmadı mı?.. Türkiye'nin imajı açısından zaten olanlar olmadı mı?.. şu anda "olanın" yayınlanıp yayınlanmaması tartışılıyor. Yoksa olanlar oldu, duyanlar duydu.. **c)** Rating kaygısının kurbanı zaten olmuyor muyuz?.. RTÜK nelere izin vermiyor ki...Bugüne kadar, **bölücü terör örgütü PKK'nın propagandasına yarayacak görüntüler, katledilmiş kundaktaki bebek görüntüleri, v.d. televizyonlarda yayınlanmadı mı? Satanistlerin kedi-köpek katli görüntüleri, uyuşturucu krizinin iğrenç görüntüleri yayınlanmadı mı?**

TOPLUMU ETKİLEYEN NEDİR ?

Bu önemli bir soru: "Toplumu etkileyen nedir ?"

"**Var olan**" yani "**gerçek**" mı? Yoksa, "**Varmış gibi**" gösterilen yani "**hayal**" mı?..

Bir örnek verelim. Diyelim ki, siz topluma bir "korku filmi"(aralarında çok ünlüleri var) sunuyorsunuz. Televizyonlarda geç saatte de olsa izlettiriyorsunuz. Ya da, "bol küfürlü" bir eğlence programı izlettiriyorsunuz. Ya da bir haber programında "canlandırma" yapıyorsunuz (Nitekim, İçişleri Bakanlığı'ndaki Hizbullah Brifingi'nden sonra bir büyük TV kanalı anahaber bülteninde –aslına uygun- bir vahşet canlandırması yaptı.) Bunu toplumun –ruh sağlıkları ve etkilenme dereceleri birbirinden çok farklı- kesimleri izliyor.

Bu görüntüler ha gerçek olmuş, ha hayal olmuş, ne farkeder?

Yayın süresi boyunca ekran karşısındaki insanlar "**etkiye açıktır**" ve "**hayali görüntüden bile gerçekmiş gibi etkilenirler.**"

Sinema filmlerinde de durum aynıdır. Bir korku filminde, 90 dakikalık filmin 85 dakikası korku üzerine, ama son 3-5 dakikası katilin hapse girişi üzerinedir. Bu durumda, izleyiciye 85 dakika "**korku aşılayıp**", son dakikada "**cesaret vermek**" ya da bu "**korkuyu silmek**" mümkün değildir.

Sonuç olarak, bir filmde “hayali” insanlarla ve konuyla da olsa “gerçeğin aynı” etkiyi yaparsınız. Burada “hayal ile gerçek aynı olur, birbiriyle özdeşleşir.”

Bu tıpkı, “yalanın doğru'nun yerine geçmesi”, “yalanın doğruyla özdeşleşmesi” ya da “yalanla doğrunun birbirine karışması” durumudur.

Bu durumda, “Ne var canım alt tarafı bir film” diyebilir misiniz?

Derseniz, tartışmaya hiç gerek yoktur !

VAHŞETİ “HİZBULLAH TV” Mİ ÇEKTİ ?

Tüm bu saydıklarımızın her gün yapıldığı Türkiye’de, birdenbire “sağduyu arayışı”(!) çıktı ortaya...

“Hizbullah’ın vahşet görüntüleri yayınlansın mı, yayınlanmasın mı?” imiş!

Bugün “sağduyu, toplumun yitirdiği en önemli kavramdır.” Ve bir miktar kaldıysa, sahip çıkmakta zorlandığı bir değerdir.

“Sağduyu” içinde bir soru daha soralım. Aslında hemen herkesin sorduğu ve yanıtını alamadığı bu soruyu, bir kez de biz tekrarlayalım.

Hizbullah terör örgütü, bu vahşeti niçin kasetlere kaydetti? Çekimi yapan kimlerdi? “Hizbullah TV” mi? O çekimleri yapanlar şu anda aramızda mı dolaşıyor?

Bu soruların sağlıklı yanıtı –sanıyorum- bugüne kadar verilemedi. Yakalanmamak için, aralarında telefonla bile görüşmedikleri, çok iyi gizlendikleri(kamufle oldukları) ileri sürülen Hizbullahçılar niçin böyle büyük bir kanıt yarattılar? Kendilerini oradan takip etmemiz için mi?

İçimdeki bir ses, vahşetin görüntülerinin –çeşitli adlar, sunumlar ve gerekçeler altında da olsa- önümüzdeki günlerde yayınlanacağını söylüyor !

Bakalım kime(kimlere) kısmet olacak ?

□ (09.02.2000, Çarşamba)

KARTAL ÖZEL TİP CEZAEVİ: "GÖRÜLDÜ"

Dün masamda APS(Acele Posta Servisi) ile gönderilmiş bir zarf gördüm.

Gönderici kısmında, **"Adnan Oktar, Kartal Özel Tip Cezaevi-İstanbul"** yazıyordu.

Acaba bir ad benzerliği mi var, yoksa Adnan Oktar'ın adını kullanan bir başkası mı mektup yazmış, diye merak ettim.

Basında ne zaman adı geçse, Ceviz Kabuğu programı için çok iyi konuk olur diye düşünürdüm.

Ama yıllardır, böyle bir program gerçekleşmedi...

Zarfı açtım. Tek sayfalık mektubun imzası da kuşkularımı gidermedi. Ama, **"TC Adalet Bakanlığı, Kartal Özel Tip Cezaevi Müdürlüğü"** ile **"Görüldü. Mektup Okuma Komisyonu"** damgasını görünce biraz daha inandım.

Çeşitli yönlerden "analiz edilmesi gereken" mektup, ilk anda bir lise öğrencisinin el yazısına benziyordu.

Analitik soruları daha sonraya bırakarak, mektubu aktarayım:

"SAYIN HULKİ CEVİZOĞLU BEYEFENDİ"

"Bilim Araştırma Vakfı ve şahsımla ilgili basında ve TV'lerde çıkan haberlerin gerçekte alakası yoktur. Poliste alınan ifadeler savcılıkta reddedilmiştir. Şiddetli bir tatsızlığın önlenmesi için poliste mecburen verilen ifadeleri, bir kısım basın gerçekten olmuş olaylar gibi detaylandırarak anlatmaktadır.

Aynı şartlarda kendileri olsa bu ifadelerin çok daha garip ve kapsamlılarını anlatırlardı diye düşünüyorum. Ben kahraman polisimizi suçlamıyorum. Onların hamiyet hislerini bu derece olumsuz etkileyen kişileri ayıplıyorum.

Yalan beyanlarla, garip acayip senaryolarla polisimiz yanlış bilgilendirilmiş, gereksiz gelişmelere sebep olunmuştur. Fakat her şeyde bir

hayır ve hikmet vardır. Ben bu olaylarda birçok hayır ve hikmet olduğunu düşünüyorum.

Sizin tavrınızı, Müslümanlık anlayışınızı beğeniyorum. Akıl, vicdan karakter yönünden dikkat çekecek kadar güzel bir kişiliğiniz var. Bu sebeple yorum ve muhakemeniz genelinde çok sağlıklı oluyor. Sizin bu olayları sıhhatli değerlendirebilmeniz için özet bir bilgi vermek istedim.

Ben samimi, iyi niyetli, şefkatli bir insanım. Kindar, hırslı, katı bir karakterim yok. İtaatli, eleştiriye açık, munis bir kişiliğim var. Etrafımdaki her şeyin en mükemmel, en güzel olmasını isterim. Kendimce bunun için gayret ederim.

Genelinde sakin, sessiz ortamlardan hoşlanıyorum. Böyle ortamlarda daha rahat okuyup, yazabiliyorum. Bilmiyorum hiç kitaplarım elinize geçti mi? Harun Yahya serisinden olan kitaplarımdan düşünce yapımı anlayabilirsiniz.

Atatürkçülüğü, Atatürk milliyetçiliğini, laik, üniter hukuk devletini ideal bir sistem olarak görüyorum.

En içten sevgi ve saygılarımı sunarım.

13.12.1999 ADNAN OKTAR"

ANALİZ EDİLECEK MEKTUP

Bu mektubun(ya da benzer ifadeli olanlarının) birçok basın mensubuna gönderilip gönderilmediğini bilmiyorum.

Bana gönderilmesine ise şaşırdım.

Çünkü, söz konusu Vakıf ile "davalıyız."

Sanıyorum 2 yıl kadar önce yaptığımız bir programda -konumuzla hiç ilgisi olmadığı halde- adları geçti, kendilerine hakaret edildi diye, bizi mahkemeye vermişlerdi.

Vakıflarının 4 üyesi, ayrı ayrı tazminat davası açmıştı.

Adnan Oktar, ya bu durumu bilmiyor, ya da -içinde bulunduğu durum nedeniyle- bilmezden geliyor.

Küçük bir analiz yapalım:

Mektup, 13.12.1999 tarihini taşıyor... El yazısıyla yazılmış...

Kadıköy'den postaya verilmiş damgası ise(APS damgası) 15.12.1999.

Benim elime bir gün sonra, 16.12.1999'da(dün) ulaştı.

Bu mektup niçin yazılmış olabilir?

1- Basında yer alıp, kendi lehine propaganda yapmak için.

2- Yazdığı her şeyi cezaevi görevlilerinin göreceğini bildiği için, bize yazıyormuş gibi yapıp, aslında yöneticilere mesaj vermek için.

3- Can sıkıntısını gidermek amacıyla, çeşitli yazarlara mektup yazarak oyalanmak için.

4- Bu yazıları okuyacak yandaşlarına(müritlerine), "Ben burdayım, yaşıyorum. Çıkınca aynen devam edeceğim" mesajı vermek için.

5- Kendisine polisin ilerde iyi davranmasını sağlamak için.(Örneğin, "kahraman polisimiz", "şiddetli bir tatsızlığı önlemek için", "polisin hamiyet hisleri" gibi ifadeleri.)

6- Gerçekten samimi itirafta bulunmak için.

7- Psikolojik bir yorum: Kendisinden, ruh halinden ve kitaplarından söz ederek "iç sıkıntısını azaltmak" için.

Bu analiz ve yorumlar daha da uzatılabilir. İlk aşamada benim aklıma gelenler bunlar.

Mektubun sonunda ise -bilmeyenler için- bir "itiraf" var.

Bugüne kadar "**Harun Yahya**" takma adıyla kitap yazan kişinin Adnan Oktar(ya da ekibi) olduğunu birçok insan biliyordu. Ancak, kamuoyu önünde bu böyle bir "elyazısıyla" açıklanmamıştı.

Aslında tüm bu kuşkular ve daha birçokları tam bir "Ceviz Kabuğu" programına uygun, soru-cevap istiyor.

□ (17.12.1999, Cuma)

BİR TÜRKÜN ÖLÜMÜ

Bu söz, **Ahmet Taner Kışlalı**'ya ait.

İki yıl önce, 1997'de yayınladığı son kitaplarından birinin de adı...

"Bir Türkün Ölümü", yaşamının 28 yılını paylaştığı ilk eşi Nilgün Kışlalı'nın ölümünden sonra, acı duyarak yazdığı yazısıdır. Bugün bizim yazdığımız gibi.

Kışlalı, "Mutluluğun paylaşıldıkça arttığı, acınınsa paylaşıldıkça azaldığı gerçeğini yaşayarak anladım" diyordu bu yazısında.

"HEM TÜRK, HEM MÜSLÜMAN OLMAK İSTİYORUM"

21 Ekim 1999'da Uğur Mumcu gibi otomobile konan bir bomba ile katledilen Rahmetli Ahmet Taner Kışlalı'nın, iki yıl önce ilk eşinin ölümü üzerine yazdığı bu yazıdan -kendisini de anlattığı için- alıntılar yapmak istiyorum.

"Tanıdığımda adı Nicole'dü.

Sevgisi uğruna, doğduğu toprakları, ailesini, alışkanlıklarını, sınırsız dostlarını bırakıp Türkiye'ye geldiğinde de adını değiştirmemişti. 25 yıllık geçmiş ile köprüleri atmış, ama adını ve dinini korumuştur.

Kışlalı soyadını alışının ikinci yılındaydı... Altınay'a hamileliğinin de son aylarında... Gözlerinden taşan bir mutlulukla kapıda karşılamıştı beni:

' Hem Türk, hem Müslüman olmak istiyorum... Ben Tanrıya inanırdım. Senin Tanrın ile benimki farklı değil ki!.. Çocuklarımız iki toplum arasında kalmamalı. Ben de her şeyi seninle, onlarla ve bu toprakların insanlarıyla paylaşabilmeliyim.'

Meğer yakın arkadaşlarıyla birlikte müftüye gidip konuşmuş. İsmi bile seçmiş. Ama sabredememiş sürprizinin sonuna kadar.

O gece **'kelimeyi şahadet'**i sabırla ezberledi. Heyecandan uyuyamadı. Ertesi sabah müftünün yanından çıkarken, elinde artık Nilgün Kışlalı olduğunu kanıtlayan bir belge vardı.

Ankara Müftülüğü'nün mühürlü kağıdını anne ve babama göstermek için merdivenleri ikiye atlayarak çıkarken çok mutluydu. Çünkü bunun onlar için taşıdığı anlamı biliyordu.

Annemle babam ağlarken, o da gözyaşları içindeydi.

(...)

Kocası bakanken, 86 metrekairelik sosyal meskenin bulunduğu binanın merdivenlerini sabunlu sularla silerdi...(...) Ulusal günlerde pencereye bayrak asar; Altınay ile Dolunay'a, büyük bir heyecanla **Atatürk**'ün büyüklüğünü anlatmaya çalışırdı.

Dinsel geleneklere uymak için çaba gösterirdi.

Sorunu olduğunda, içi sıkıldığında Hacıbayram'a gider, dua ederdi. Türkçe olarak, içinden geldiği gibi... (...) Oruç tutar, kurban keser, herkesin yardımına koşardı.(...)

Ölüme yaklaştığımız dakikalarda ise, kasetçalardan süzülüp içimizde bir şeyleri titreten müziğin sözleri kulaklarımdan bir türlü gitmiyor:

'Yine mevsimler geçecek! Yine yapırlar düşecek

Giden sevgililer geri gelmeyecek...'

(...)

Fransız ana babanın Bordolu Türk kızı şimdi Ankara'da yatıyor.

Ve benim kalbimde.." (Cumhuriyet, Eylül 1995)

"GİDEN SEVGİLİLER GERİ GELMEYECEK"

Biz de biliyoruz, giden sevgililerin geri gelmeyeceğini.

Devlet de biliyor. Ama yaşarken, devlet sevgililerine sahip çıkmıyor, çıkamıyor...

Kışlalı, bir başka yazısında(Cumhuriyet, Temmuz 1996) **"Bugün susan yarın konuşamaz"** diyordu.

O nedenle, bugün **"bir şeyler bilenlerin"** konuşması gerekiyor. Çünkü, yarın o bilenler de konuşamayacak durumla karşılaşabilirler.

Prof. Kışlalı, **"Tarihe her türlü yalan söyletilebilir, çünkü ölümler konuşamaz"** sözünün önemli bir gerçeği yansıttığını da vurguluyordu.

Taner Kışlalı, belki de bombayı koyanı gördü. Belki de kaçarken birara gözgöze geldi. Kimbilir belki de, daha önceki günlerde -kendisini izliyorlarsa- bilmeden onlara selam bile verdi.

Bugün görev devletin. Tarihe binbir türlü yalan söyletmeden, gerçeklerin açıklanması gerekiyor.

Kışlalı akla, bilgiye yaslanıyordu. **"Doğruları çoğaltmaya"** çalışıyordu.

"EL ELE BÜYÜTTÜK SEVGİYİ"

Ahmet Taner Kışlalı, ilk eşi için yine Eylül 1995'te şunları yazmıştı:

"Nilgün gitti gideli, Ecevit'in bir şiirini hiç aklımdan çıkaramıyorum...

Rahşan Hanıma yazdığı bir şiirin özellikle bazı dizelerini:

'El ele büyüttük sevgiyi

*köstebeğinden toprağına taşına
tırtılından kelebeğine kuşuna
el ele sevdik bu dünyayı*

...

*el ele büyütüp el ele derdik
el ele derip insana verdik
verdikçe çoğalan sevgimizi...'*

Şimdi, bu **el ele büyütülen sevginin hatırına** Başbakan Bülent Ecevit'in Kışlalı'nın katillerini bulup çıkarması gerekiyor. Yoksa, bu eller ahirette Sayın Ecevit'in yakasına yapışır.

APO'yu Türkiye'ye getiren devletin bunu kolaylıkla yapacağına inanıyorum.

Dün bir Türk daha öldü. Bakalım kalan Türk Büyükleri neler yapacaklar?..

□ (22.10.1999, Cuma)

YANLIŞ SORU

Ahmet Taner Kışlalı suikastinden sonra, bir yandan katilleri bulmaya yönelik araştırmalar sürüyor, diğer yandan da düşünce adamlarının yorumları...

Doğru sonuca ulaşmak için ilk yapılması gereken **"doğru soruyu"** bulmaktır.

Doğru soruyu sormak -TV'de rating yapmasa da- sizi sonuca götürür. Siz soruyu doğru sorun ve ilerleyin.

Belli bir noktada tıkanırsanız bile bu da önemli bir sonuçtur. Çünkü, bu durumda da somut bir "ara sonuca" ulaşırsınız, **"engeli tanımlarsınız."**

Ahmet Taner Kışlalı cinayetinden sonra, basında sıkça yinelenen soru şu: **"Bu suikast kimin işine yarar?"**

Herkesin verdiği yanıtı vermeden şunu söyleyeyim ki, bu soru yanlıştır. **Yanlış sorunca, alacağınız yanıt -doğru da olsa- sonuç yanlıştır.**

Çok karışık gibi oldu değil mi?

Açıklayalım... Bir amirin -öldürülmesi demeyelim- koltuğundan uzaklaşması, altındaki memurun işine yarar. O amirin uygulamalarından rahatsız olan kurum içi ve dışındaki insanların işine yarar... Ama bu, bu işten yarar sağlayacak kişilerin o amiri öldürecekleri anlamına gelmez. O insanlar bunu aklından bile geçirmeyebilirler.

İTİRAF DENEN VİCDAN SÜPÜRGESİ

"Suçun vicdanlarda dayanılmaz bir ağırlığı" vardır. Yeryüzündeki mahkemelerde itirafı, cezası ya da örtbas edilmesi vardır.

Ama hiçbir insan, asla kaçamayacağı, vicdan denilen o "dünyanın en geniş ve en dar mahkemesinde" bu ağırlıkla uzun süre yaşayamaz. Eninde sonunda bunu **"itiraf"** eder...

İtiraf, vicdanı temizleyen bir süpürge dir...

Biraz geçmişe dönelim.

Rahmetli **Aziz Nesin**'in yoğun saldırılara hedef olduğu dönemde, kimi şeriatçı yazarın, **"Eceliyle ölse de üzerimize yıkılmasa"** şeklinde makaleler yazdığını anımsıyorum.

Kimi zaman da, birbirine **"suç atma"** ya da **"suçu üstlenme-yüklenme"** gibi çelişkili örneklerle de rastlıyoruz. Bunlar genellikle **"itiraf"** biçiminde ortaya çıkıyor.

Hem şeriatçı kesimden hem de sol kesimden bu tür **"iki itirafı"** hatırlatmak istiyorum.

"PROVOKASYON TARİHİ"NE SAĞ'DAN VE SOL'DAN ÖRNEKLER

İlk örnek, yine ön adı **"Ahmet"** olan bir başka gazeteci olayı.

1952 yılında Vatan Gazetesi Başyazarı ve Sahibi **Ahmet Emin Yalman**'a, bugün Akit Gazetesi yazarı olan **Hüseyin Üzmez** tarafından ünlü **"Malatya Suikastı"** düzenlenmişti.

Aradan neredeyse yarım yüzyıl geçtikten sonra bu suikastçı bugün şunu itiraf ediyor:

"Malatya suikastı gerçekleşir-gerçekleşmez, olayı bizim yaptığımızı tahmin eden arkadaşlarımız, 'Ahmet Emin Yalman'ı CHP'liler vurdu' diye ortalığa bir dedikodu yaymışlardı. O zamanlar Malatya CHP'nin kalesiydi. Yalman DP'yi tutan bir gazetenin sahibi ve başyazarıydı. (...)

Bu şartlarda arkadaşlarımızın **'Suikastı CHP yaptı'** sözü elbette tutacaktı. Nitekim öyle oldu. CHP'lilerin yapmış olabilecekleri herkese mantıklı görünüyordu. O zamanki bazı gazeteler bu dedikoduyu, **ciddi ciddi haber yapmaya** başladılar. İki gün sonra olay yerinde bir bisiklet bulundu. Bisiklet rahmetli **Şerif Dursun**'a aitti. Güvenlik güçleri onun peşine düştüler. Ben hadiseyi yaptıktan sonra Elaziz'e(Elazığ) gitmiştim. O yakalanmadan gidip teslim oldum. **'Yalman'ı ben vurdum'** dedim. (1)

Gelelim bir de sol kesimden başka bir itirafa, devrimci **Mustafa Kuseyri**'nin ölümüne.

29 yıl sonra Gazeteci **Hasan Cemal**'ın itirafı:

"1970 baharıydı. Beynimden vurulmuşa dönmüştüm. 'Faşistler, Mustafa Kuseyri'yi öldürdü!' Koşa koşa dergiye geldim. Adakale Sokak'taki Devrim bürosuna. Doğan Bey(Avcıoğlu), her zamanki gibi kesif sigara dumanlı, küçük odasında çalışıyordu. Ağzının bir kenarından hiç eksik olmayan Samsun cigarasını tütürürken:

'Bak Hasan' dedi gözlüklerinin üstünden bakarak, 'Kuseyri'yi faşistler öldürmedi. Bir arkadaşı kazayla vurmuş...'(...)

Kuseyri, tabancayla Rus ruleti oynarken yakın arkadaşı Nejat Arun tarafından kaza sonucu vurulmuştu. Nejat'ın kaçarken bıraktığı kanlı el izlerini silenler arasında, o zamanlar Doğu Perinçek'in 'Beyaz' Aydınlıkçı ya da Proleter Devrimci Aydınlık(PDA) saflarında yer alan Cengiz Çandar da vardı.

Ve olay örtbas edildi. Hemen ertesi gün Ankara'da 'Anayasa'ya saygı' yürüyüşü düzenlendi. (...)

Kuseyri olayının iç yüzünü o tarihte bilenlerden biri de Doğu Perinçek'ti. Hiç unutmam, o gün Hukuk Fakültesi'nin önünde yürüyüş başlarken kulağıma eğilip 'Yaptığınız olacak iş mi?' demişti bana."(2)

Bu arada, "askeri kışkırtma"da profesyonel bir iş haline gelmişti. Hasan Cemal bunu da şöyle anlatıyor:

"Gençliğin çengellenmesi, kışkırtılması da Uluç'un(Uluç Gürkan) görevleri arasındaydı. Ben ise 'şeriatçı' basını tarardım. Onlardan yaptığım alıntılarla 'askeri kışkırtma' işlevini üstlenmiştim."(3)

(1)- Üzmez, Hüseyin, **Akit Gazetesi**, 24.10.1999, s.9.

(2)- Cemal, Hasan, **"Kimse Kızmasın, kendimi yazdım"**, Doğan Kitapçılık, 5.baskı, İstanbul, Mart 1999, s. 28.

(3)- Cemal, Hasan, **a.g.e.**, s.213.

□ (27.10.1999, Çarşamba)

6. BÖLÜM

EKONOMİ

OYSA ŞİMDİ...

Türkiye'nin orta yaş kuşağını oluşturanlar, **"doğdukları günde"** IMF (Uluslararası Para Fonu) kavramı ile karşılaştılar.

Daha yaşlı kuşak ise **"kendilerini bildikleri günde"** bu kavramı tanıdılar.

Bugünkü gençlik de **"yeni boyutuyla"** tanıyor IMF'yi.

Oysa, **"dünkü IMF"** ile **"bugünkü IMF"** arasında büyük farklar var. Hem içerik hem de biçim bakımından.

Genelde **"içerik biçimi belirler"** ama, IMF örneğinde **"biçime bakarak içeriği görmek"** de mümkün hale geldi.

Eskiden IMF yetkilileri basından fellik fellik kaçarlardı. Ekonomi muhabirliği yaptığım dönemde(1980'li yılların başları), IMF'ciler Türkiye'ye gelince peşlerine düşerdim. Hazine Müsteşarlığı başta olmak üzere gidebilecekleri her devlet kurumunda gerekirse "nöbet" tutar, bu kuruluşlar arasında tur atardım.

Değil "soru sorabilmek", bir tek kare "fotoğraf çekebilmek" bile mümkün olmazdı. Bugünkü durumun aksine, Türk halkı bir yana, görevi onları izlemek, görüşmeleri takip etmek ve demeç almak olan bir **"ekonomi muhabiri"** bile onların **"yüzünü göremezdi."**

Oysa şimdi...

Şimdi ise, boy boy resimleri çıkıyor, sahneden hiç inmiyorlar. Basın toplantıları düzenliyorlar, canlı yayınlarda tüm ülke onları izleyebiliyor. Yemek yedikleri lokantalarda (kebabçılarda) bile poz veriyorlar.

Nereden nereye gelmişiz !..

Bu durum, **"IMF'nin cüretini"** mi gösteriyor yoksa **"Türkiye'nin büyük çaresizliğini"** mi ; **"IMF'nin halka açıldığını"** mı yoksa denetim ya da **"yönetimin tümüyle onlara geçtiğini"** mi ?

Bir başka deyişle, **"kısa sürede geri alınamaz biçimde"** tüm bir **"egemenlik hakkımızın teslimiyetini"** mi gösteriyor ?

Son günlerdeki, İzmir Ticaret Odası ve Odalar Birliği'nin gazetelerde tam sayfa yayınlanan Atatürk'ün İzmir İktisat Kongresi ilanları da bu durumdan kurtulmanın bir işareti olabilir mi?...

KENDİ KAYNAKLARIMIZ I

Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanı Kemal Derviş'in "**Kendi kaynaklarımızı değerlendirmeliyiz**" sözlerini bu bağlamda biraz irdeleyelim.

Dışarıdan faiziyle döviz borçlanması bir anlamda "Ali'nin külahını Veli'yi giydirmek" anlamına geliyor. Yani, borcu borçla kapatmak.

El yakan borç topu en son kimin, hangi politikacının elinde kalırsa o yanacak. Borcu borçla ödeme yoluna gidince, herkes kendi dönemini savuşturup kaçma yoluna başvurmuş olur, "**Benden sonra tufan**" mantığı ile...

Kendisine itiraf etmese de durumun özeti budur.

O nedenle en iyi yol "**kendi kaynaklarımızla**" sıkıntının üstesinden gelmektir.

Sayın Derviş de bunu anlatmak istiyor.

Kendi kaynaklarımız deyince aklımıza neler geliyor? Yeni vergiler, vs. mi, yoksa henüz el değmemiş kaynaklarımızın ekonomiye kazandırılması mı?

Doğrusu bu son yaklaşımdır.

İlk akla gelen kaynaklardan biri, bir süredir basında yer aldığı gibi, madenlerimizin ve doğal kaynaklarımızın değerlendirilmesi olmalıdır. Örneğin, **bor madenleri**...

Verilen bilgilere göre dünyadaki bor madeni rezervlerinin üçte ikisi Türkiye'de imiş. Hem de diğerlerinden daha kaliteli bir rezerv şeklinde.

Askeri, stratejik, teknolojik kullanımından evlerimizde kullandığımız araç gerece kadar, hatta dış macunumuza kadar her alanda kullanılabilen ve çok büyük döviz potansiyeline sahip bu madenler niçin değerlendirilmez? Ne beklenir?

Bilindiği gibi burada bir süredir "özelleştirme" sıkıntısı yaşanıyordu. Özelleştirerek mi, yoksa devletleştirerek mi nasıl yapılacaksa yapılsın; ama mutlaka bu madenler –diğer doğal kaynaklarımız ve sularımız gibi- bir an önce değerlendirilsin.

Yoksa burada da Türkiye'ye "**Durun bakalım I**" diyenler mi var?

Hani bir zamanlar önümüze sürülen "**Siz ülkenizde petrol aramayın, bu size çok pahalıya patlar**" mantığı mı geçerli acaba?

□ (21.03.2001, Çarşamba)

Sovyetler Birliği, Amerika Birleşik Devletleri'nin(ABD) karşısındaki en büyük güç idi.

Çok uzun yıllar iki süper güç mücadele ettiler, birbirlerini yok etmek için **"her yolu"** denediler. Sonunda, Sovyet ekonomisi hernasılsa (!) **"dolara muhtaç"** hale geldi ve ABD'nin önünde **"diz çöktü."** İşte o an, **"teslim anıydı"** ve Sovyetler kellesini ABD'ye uzatmıştı.

Bugün Sovyetler Birliği diye bir süper güç yok artık...

Bu bence **"ABD'nin postmodern ekonomik darbesi"** idi...

22 Şubat (2001) Devalüasyonu ile Türkiye bir kez daha **"dolara muhtaç"** hale geldi.

14 Mart tarihinde, devalüasyon sonrası ABD'den getirilen ve Meclis dışından Devlet Bakanı yapılan Kemal Derviş **"kurtuluş paketini"** açıkladı.

Ancak, görüldü ki –şimdilik- bu pakette yeni bir şey yok. Nitekim piyasalar da hiç güven duymadığı için dolar yeniden tırmanışa geçti. Ertesi sabah da bir bankaya daha (İktisat Bankası) devlet el koydu...

Sayın Derviş'in büyük umut bağlanan ekonomi paketinden bugün için çıkan **"net sonuç"** şu: **Zamlar...**

Diğer öneriler, Türkiye'nin daha önce de çok gördüğü **"cek, cak"**lar.

Sayın Derviş de, basın toplantısında açıkladı: **"Maalesef kötü durumdayız. Ortada bir mucize yok. Her şeyin güllük gülistanlık olmasını beklemeyin. Çarenin tümünün ne olduğunu ben de bilmiyorum."** (Hürriyet Gazetesi, 15.03.2001)

Bu kararlar alınırken **ABD'nin Ankara Büyükelçisi Pearson'un Başbakanlık ve Hazine Müsteşarlığı'na yoğun ziyaretleri** beynimde **"parçalı görüntüler"** yarattı...

Acaba Türkiye'de de "postmodern ekonomik bir darbe" ile mi karşı karşıyayız?..

Bu cek-cak'ların başarılı olup olamayacağı konusunda büyük endişeler var. Ben –şimdilik- şom ağızlılık yapmamak için Sayın Derviş'i eleştiri hakkımı saklı tutuyorum.

(İnsan olarak çok parlak bir görüntü çizen Kemal Derviş'in bu yönlerini, ekonomik gelişmelerden ayrı biçimde ilerde ele alacağım)

FIKRÎ VE TOPLUMSAL KUVVETLER I

"Görüntünün parçalarını" Atatürk'ün sözleriyle birleştirmek istiyorum.

Cumhuriyetimizin kurucusu, "Bir milleti felaketten kurtarmak için ona doğru yolu göstermek ve bunun için de liderlere gerek olduğunu" vurguluyor.

Atatürk, kurtuluş için iki önemli güce işaret ediyor: **"Fikir kuvvetleri ve sosyal kuvvetler..."**

Bugün Türkiye'nin "fikir kuvvetleri" nerededir ve ne yapmaktadır?...

Hangi projeleri üretmektedir?..

Atatürk devam ediyor:

"Fikirler anlamsız, mantıksız safsatalarla dolu olursa, o fikirler hastadır. Aynı şekilde sosyal hayat akıl ve mantıktan yoksun, faydasız ve zararlı birtakım inançlar ve geleneklerle dolu olursa felç olur. (...) Memleketi, milleti kurtarmak isteyenler için onur, iyiniyet ve fedakarlık çok gerekli olan niteliklerdir. Fakat bir toplumdaki hastalığı görmek, onu tedavi etmek, toplumu çağın gereklerine göre ilerletebilmek için bu nitelikler yeterli olmaz. Bu niteliklerin yanında bilim ve fen lazımdır. (...) Ekonomi ile ilgili noktaları göz önünde tutarken diğer herhangi bakanlık ve makamları ilgilendiren bütün devlet işlerinin, milli ekonomi açısından mutlaka kârlı ve hiç olmazsa zararsız olması kuralını esas olarak gözönünde tutmalıyız. Bu kurala ters düşebilecek kanun, yönetmelik yapılmamalı veya herhangi bir tedbirin alınması ancak **milli ekonomi fikrinin feda edilmesine değecek hayati bir karara** dayanmalı ve bu hareketin kesin gerekçesi ilgililerle birlikte Bakanlar Kurulu'nda ve Meclis komisyonlarında görüşülmeli, yapılacak **ekonomik fedakarlık bile bile yapılmalıdır.**"(Atatürk'ün 1931 yılında Anadolu'ya Yaptığı Seyahatler Sonunda Hazırladığı Notlar, Cilt 2, s.63)

FAKİRLİĞE ÖVGÜ

Bugün **"fakirlik ekonomisine"** mahkum edilmiş bir Türkiye görüyoruz. Ekonomik başarısızlıklar sonucu **"fakirliğin yüceltildiği"** bir zihniyetle karşı karşıyayız.(Zenginliğin, tüketimin kötülenmesinin ardında bile gizli bir **"fakirliğe övgü"** yok mu?)

Atatürk, 1923'ün bugünden çok daha ağır koşullarında bile bu zihniyete yanıtını vermiş:

"Bence halk devri, ekonomi devri kavramı ile ifade edilir. Öyle bir ekonomik devir ki, onda memleketimiz bayındır olsun, milletimiz refaha

kavuşsun ve zengin olsun. Bu noktada bir görüş ve düşünceyi size hatırlatayım. 'El kanaatü kenzi lâüfna'. Kanaat etmeyi tükenmez bir hazine saymak, **fakirliği erdem bilmek** görüş ve düşüncesine de artık bu ekonomi devri son versin.

Efendiler, bu görüş ve düşüncesü mutlaka yanlış yorumlamak yüzünden bu millete, bu memlekete çok büyük kötülük edilmiştir." (Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Cilt 2, 1952, Türk İnkılap Tarihi Enst. Yay. S.107)

□ (16.03.2001, Cuma)

SÜPER BAKAN DERVİŞ KONUŞTU: "ELİMDE SİHİRLİ DEĞNEK YOK"

Ekonominin "süper bakanı" olarak adlandırılan yeni Devlet Bakanı **Kemal Derviş** ile ilk kez karşılaşıyorum. Kendisine sorduğum sorulardan biri "**Elinizde sihirli değnek var mı?**" oluyor.

"Hayır" diyor, "Türkiye'de bazı konular çok abartılıyor. Ama tabii ben elimden geleni yapacağım."

Özal dönemindeki ekonomik gelişmeleri hatırlayarak, Süper Bakanın ekibini nasıl kuracağını merak ediyorum. "Acaba ABD'den prensler getirecek mi?"

Gülüyor. **"Hayır dışardan öyle prensler getirmeyeceğim. Türkiye'de çok değerli arkadaşlar var. Onlarla çalışacağım. Örneğin, Merkez Bankası Başkanlığı'na gelen Süreyya Serdengeçti çok isabetli bir isim. Bu atamadan sonra, hem içerden hem de yurt dışından çok kutlama aldım. Dışardan belki bir iki arkadaş gelebilir."**

Peki Kurban Bayramı'ndan sonra Türkiye'yi neler bekliyor? Soruyorum: "Tatilden sonra herhalde sürprizlerle karşılaşacağız. İyi mi, kötü mü olacak bunlar?"

Yine gülümsüyor, **"İnşallah kötü olmaz..."**

Özellikle yüzde 40 civarındaki büyük devalüasyon sonra halkta, küçük tasarrufçuda ve işadamlarında ortaya çıkan bir endişenin cevabını merak ediyorum:

"Siz göreve gelmeden önce büyük bir endişe vardı. Döviz sıkıntısı çeken Türkiye'de, hükümet bankalardaki dövizlere el koyacak mı, bunları donduracak mı?"

Sayın Derviş, **"Hayır böyle bir şey yok"** diyerek endişe sahiplerini rahatlatıyor.

"ÖDEMELER DENGESİ DÜZENLİ. KAN KAYBI DURDU"

Ekonomide hangi yöntemi uygulayacak? "Para politikaları mı, yoksa maliye politikaları mı ağırlık kazanacak?"

"Her ikisini de dengeli biçimde uygulayacağız."

"Yapacak çok şeyimiz var. Ancak, ödemeler dengesinin düzenli olduğunu söyleyebilirim."

"Peki kan kaybı durdu, diyebilir miyiz?" deyince, **"Evet, kan kaybı durmuştur"** karşılığını alıyorum.

"İSTİFASINDAN SONRA TEMİZEL'İ ARADIM"

Önceki gün istifa eden Bankacılık Üst Kurulu Başkanı Zekeriya Temizel'in dünkü gazetelerde yer alan sözlerini soruyorum.

"Sayın Temizel, **'Devlete bir gün hizmeti olmayanın altında olmam'** diyerek istifa etmiş. Aranızda bir şey mi geçti?"

Çok samimi bir cevap veriyor:

"Bu sözleri Sayın Temizel'in söylediğini sanmıyorum. Tahmin etmiyorum. Çünkü kendisi çok değerli bir insan. Onunla çalışmaktan mutlu olacağımı da açıklamıştım."

Kamuoyunda tartışılan önemli bir konunun da netliğe kavuşmasını istiyorum: "BDDK Yasasında değişiklik yapılarak size mi bağlanacak? İlgili kuruluş, bağlı kurul mu olacak?"

"Hayır. Bankacılık Üst Kurulu özerk bir kuruluş. Tıpkı Merkez Bankası gibi. Kanununda bir değişiklik yapmayacağız. Ancak, koordinasyon açısından bir bakanın ilgilenmesi zorunlu. Özerk olarak kalması bizim açımızdan da önemli."

Burada Devlet Bakanı Kemal Derviş "zaman darlığının yarattığı bir sıkıntıdan" da söz ediyor:

"Tabii zaman bulamıyorum. Ekonomideki bütün arkadaşlarla görüşmem lazım. Ama henüz bunu yapamadım."

Açıklamalar sürerken, **"basına henüz yansımamış bir gerçeği"** de öğreniyorum:

"İstifa ettikten sonra kendisini aradım... Çok güzel bir konuşma yaptık. Hiç böyle bir sitem iması bile yoktu."

Süper Bakan Kemal Derviş, "devlet bürokrasisinde hiç çalışmadığını" belirttikten sonra, **"Dünya Bankası'ndaki görevinin bir değil, birkaç devletin bürokrasisinde çalışmış gibi deneyim kazandırdığına"** işaret ediyor.

"ABD VATANDAŞI DEĞİLİM. ÜSTELİK 30 GÜN SONRA OTURMA İZNİM BİLE BİTİYOR"

Görüşmemiz devam ediyor. Soruyorum: "Sayın Başbakan size ABD vatandaşı olup olmadığınızı sormuş. Bu Meclis'de edeceğiz yemin açısından mı önemli?"

"Hayır. ABD vatandaşı değilim. Hiç olmadım. Üstelik görevimden ayrılıp geldiğim için 30 gün sonra ABD'de oturma iznim de bitiyor !"

"Peki Arnavutluk vatandaşı oldunuz mu? Çünkü, daha önce Arnavutluk Cumhurbaşkanı Sali Berişa , sizi çok sevdiğini ve cumhurbaşkanı gibi gördüğünü söylemiş."

"Hayır Arnavutluk vatandaşı da değilim. Evet, Arnavutluk Cumhurbaşkanı beni çok seviyor. Dünya Bankası adına orada görev yaptım... Şunu belirteyim. Babaannem Arnavut'tu."

"AMCARLARIM ŞAM'DA SELAHADDİN EYYÜBİ'NİN YANINDA YATIYOR"

Süper Bakan, ekonomik yetkiler açısından süperliğinin yanı sıra, sempatiklik ve samimilik yönünden de süper. Çok mütevazî. Aynı sempatiklik ve sevecenlikle ailesinin kökenlerine değiniyor:

"Dedem Osmanlı Paşası idi. Derviş Paşa derlerdi. Ailemde çok asker var. Babama gelinceye kadar hem asker idiler. İlk sivil babam oldu.

Amcalarım ilk havacılardan. Bir savaşta şehit olmuşlar. Suriye'nin başkenti Şam'a gittiğimde Selahaddin Eyyûbi'nin mezarının yanında 4 tane ay yıldızlı mezar gördüm. Çok duygulandım. Baktım, amcalarımın mezarı. Orada, Selahaddin Eyyûbi'nin yanında yatıyor olmaları da önemli. Bu beni çok duygulandırdı."

"DUDAK OKUMA OLAYI TÜMÜYLE HAYAL"

Devlet Bakanı Kemal Derviş, dünkü gazetelerde çıkan "dudak hareketlerinin okunması" haberiyle ilgili olarak ise **"O sözleri söylediğim tümüyle hayal. Çünkü İngilizce konuşuyordum. Güya önce Türkçe'ye çevrilmiş sonra okunmuş. Ama ne İngilizce ne de Türkçe o sözleri söylemedim. Konuşmanın içeriği de yanlış."** dedi.

□ (05.03.2001, Pazar)

SALDIM ÇAYIRA IMF KAYIRA

19 Şubat 2001 sabahı, Cumhurbaşkanı **Ahmet Sezer** ile Başbakan **Bülent Ecevit** arasında **Milli Güvenlik Kurulu**'nda(MGK) yaşanan "**devlet krizi**"nden sonra Cumhuriyet tarihinin en büyük "**ekonomik çöküşleri**"nden biri yaşanmıştı.

Bu çöküşten üç gün sonra 22 Şubat 2001'in ilk saatlerinde(02.30'da) "**devalüasyon**"la karşılaştık. Bunun adına devalüasyon denmedi, "**döviz kuru dalgalanmaya bırakıldı**" dendi.

Dün sabah ekonomi durdu; yatırımcılar, alacaklılar, borçlular, tasarruf sahipleri, ev hanımları ve bankacılar şaşkındı. Durumu "**anlamaya!**" çalışıyorlardı.

Bankalar sabahın ilk saatlerinde **1 Amerikan Doları'nı ortalama 750 bin Türk Lirası'ndan alıp, 1 milyon Türk Lirası'ndan satmaya** başladılar. (Bir gün önce bu rakam 684 bin lira civarında oynuyordu.) Yetkililerin döviz kurlarının artık "**özgürleştğini**" açıklamalarına rağmen, **Merkez Bankası** akşam saatlerinde "**özgür ve serbest**" kurun "**ne kadar özgür ve serbest olduğunu**" açıkladı: "**Bankamız 1 doları 957 bin liradan alıp, 963 bin liradan satmıştır**"

Böylece "**resmi devalüasyonun ortalama yüzde 30 olduğu**" kesinlik kazanmış oldu ! Gece zengin yatan halk, sabah yüzde 30 fakirleşmiş olarak uyandı...

"Dalgalanmaya" bırakılan döviz kuru ile 13 aydır uygulanmakta olan ve hem Hükümet tarafından hem de IMF(Uluslararası Para Fonu) tarafından "**çok başarılı**" olduğu sürekli vurgulanan **Ekonomi Programı**'nın "**başarısızlığı tescil edildi**" ve uygulanmasına son verildi.

Türkçemizde güzel bir söz var:"Saldım çayıra, Mevla'm kayıra..."

Bizim ekonomimiz de böylece "**Saldım çayıra, IMF kayıra**" ekonomisi oldu !...

ATATÜRK DİYOR Kİ..

Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran **Mustafa Kemal Atatürk**, ülkemizin içinde bulunabileceği sıkıntılardan kurtulmanın yollarını değişik vesilelerle göstermişti. Türk gençliğine seslenişi bu bakımdan çok önemli.

Ekonomi konusundaki diğer düşünceleri de bugüne ışık tutuyor. İşte 1923'deki sözleri:

"Paramızı, hayatımızı dış düşmanların etki ve saldırısından kurtarmak, bu memleketin dış düşmanlara esir olmasına müsaade etmemek ne kadar gerekiyorsa, aynı zamanda ve onlardan daha fazla bir uyanıklıkla iç düşmanları, yurt içindeki zararlı kişileri de dikkatle izlemek ve onların her hareketlerini gözden kaçırmamak mecburiyetindeyiz.

Biz ancak bu gayretle, bu uyanışla çalışarak başarılı olacağız. Bütün dünya Türkiye'nin saygın varlığına özenecek ve milletimize lâayık ve haketmiş olduğu yüksek yeri verecektir."

Bunların söylendiği tarihte, Atatürk döneminde Türk Lirası Amerikan Dolarından daha değerli idi. Bunu unutmayalım.

□ (23.02.2001, Cuma)

Kimse farkında değil mi, yoksa bilerek mi yapıyorlar bilmiyorum.
Belki de ben yanıliyorum.
Konu ekonomi.

Son zamanlarda sıkça dile getirilen, aslında uzun zamandır tutturulan bir söylem var: **"Rant ekonomisine hayır !"**

Rantın her türlü eleştiriliyor.

Rant sözcüğünü kullanan, genellikle aşağılamak için kullanıyor; kendisini **"olumlu"** bir konuma oturtuyor, suçladığı hayali rantçıları ise **"olumsuz"** bir konuma.

Ranta karşı çıkanlar hem solcular, hem de –ne şaşırtıcıdır ki- liberaller.

Sol ekonomi ile liberal ekonomi bu noktada birleşiyor.

Bu ikisinin birleştiği bir başka görüş daha var. O da islami ekonomi...

Şeriatçıların **"Faiz haramdır"** söylemi ile, solcu ya da liberal ekonomiyi savunun gözükenlerin söylediklerinin ne farkı var ?

İşte kesistikleri ve birleştikleri nokta burası.

Rant kelimesi ile para ya da mal üzerinden elde edilen faiz kazancı kastediliyor. Kelime anlamı şu: **"Bir işe yatırılmış paranın veya kiraya verilmiş toprağın belirli bir süre içinde sağladığı gelir."**

Yani bir bankada paranız faiz getiriyor. Siz rantiyecisiniz !

Yani bir arsanız var, zaman içinde değerleniyor. Siz de rantiyecisiniz!

Böyle bir mantık olur mu?

Eğer eleştirilen şey, **"sırtüstü yatıp, para kazanmak"** ise, bu tartışılabilir.

Ama günümüzde tüm dünyada **"borsayı"** icat edenler, **"hayali para kazanmanın yeni versiyonunu icat etmediler mi?"**

Banka ya da borsanın temeli rant değil mi?

Bugün ülkeyi yönetenler ya da felsefi düzeyde düşünce üretenler "Rantçılığa son" derken, "**Bankalar ve borsa ortadan kalsın**" mı diyorlar? Hiç zannetmiyorum.

Bugün bankalar en büyük rantiyeci oluyor bu mantığa göre. Çünkü banka demek "faizle para alıp-veren kuruluş" demek.

İslam ekonomisi'nin "faiz haramdır" sözü ile; solcu ve liberal geçinenlerin "ranta hayır" sözü eş anlamlı değil mi?

Evet öyle...

Bugün Türkiye'nin bu ekonomik darboğazında, vergi üstüne vergiler salınırken, sıkıştıkça ya da siyaset veya felsefe yapmak uğruna "ranta hayır" diyen solcu-liberaller ile şeriatçiler aynı noktada birleşmiş oluyor.

Eğer bizim anlayamadığımız bir ekonomik ayrıntı varsa, iyiniyetle bunu da yayınlayacağımı belirtiyorum...

Bugünkü dünya ekonomik düzeninde rantın yok olması için, bankacılık sisteminin ve borsaların yok olması gerekir. Bankalar "**paradan para**" kazanıyor. Yani rant elde ediyorlar. Ekonominin temeli ranta dayanıyor...

Bankasız bir ekonomi olabilir mi?

Olamaz görünüyor.

Bu durumda faizsiz bir ekonominin de olamayacağı görülüyor. Faiz ile rant aynı şey olduğu için demek ki rant da yok edilemiyor.

Peki bunu bile bile –belki de bilmiyorlardır !- siyasiler ve aydınlar niçin ranta karşı çıkıyor?

Niçin İslam ekonomisi ile aynı söylemde buluşuyorlar?

İslam ekonomisini savundukları için mi, ekonomiyi bilmedikleri için mi?

Yoksa çaresizlikten mi?...

□ (29.11.2000, Çarşamba)

DEVLET BAKANİ ÇAY: "İMF'NİN KUCAĞINA DÜŞTÜK"

Devlet Bakanı Prof. Dr. Abdulhalûk Çay, koalisyon hükümetinin MHP kanadından.

Avrupa Birliği(AB) ve Uluslararası Para Fonu(IMF) ile ilişkilerden yola çıkarak, Türkiye'nin "**egemenlik hakları**" ile ilgili çok radikal konuşuyor.

Doğru ve açık konuşan politikacılara hasret olduğumuz bugünlerde çekinmeden konuşuyor. Televizyon canlı yayınlarında bile...

Devlet Bakanı Çay'ın, son gelişmelerle ilgili sorularımıza verdiği yanıtları -yerimiz elverdiğince- buraya alıyorum.

"AVRUPA'DAN TAZMİNAT İSTEMELİYİZ"

Soru: Niye Türkiye'ye yardım eden yok? Bir tane dostumuz yok mu?

Çay: "13 komşumuzla problemlerimiz var(...) Yunanistan ve İtalya Ermeni meseline suçüstü yakalandı. Abdullah Öcalan birisinin büyükelçiliğinden çıkarken yakalandı, 3-4 ay o ülkede misafir edildi.

Belki bugün bizi zaaf içinde gösteren nokta burasıdır. Yunanistan suçüstü yakalanmıştır terörizmle işbirliği konusunda. Yine Almanya AB konusunda en büyük sıkıntıyı çıkaran ülkedir. **Avrupa PKK'ya verdiği destek açısından suçüstü yakalanmıştır.** Biz Türkiye olarak bunun üzerine gitmeliyiz. **Bu ülkelerden tazminat dahi istemeliyiz.** (...)

Soru: Niçin istemiyorsunuz ?

Çay: "PKK parasal olarak Avrupa'dan desteklenmiştir. Beyaz zehir kaçakçılığı, zorla toplanan paralar ve Batılı devletlerin parasal yardımları ile desteklendi.

Bunlara karşı tedbir alınmadı. PKK kanalı ile sığınmacı olarak işçi kaçakçılığı yapıldı. Bunlar Hollanda'nın çiçek bahçelerinde çalıştılar. Bunu bizim Dışişleri biliyordu. Hollanda makamları da biliyordu. Bunların gündeme gelmesi lazım.

Bunlarla ilgili bizim tavrımızı kesin olarak ortaya koymamız gerekir.

Türk kavramına karşı Avrupa'da husumet var."

"ANTEPLİ'NİN SOKAĞA DÖKÜLMESİ LAZIM"

Soru: Siz yakınma makamında değil, icraat makamındasınız. Niye hesap soramıyorsunuz?

Çay: "Bugün Maraş'ın, Antep'in, Urfa'nın ve Adana'nın kurtuluşunu kutluyoruz. Bunlar güneydoğu'da 4 tane vilayetimiz... Kimlerden kurtardık biz bunları? Fransız işgalinden kurtardık, Fransızlar işgal sırasında Ermeni lejyonu getirmişlerdi. Benim 6 bin tane şehidim var. **Antep'linin bugün sokağa dökülmesi lazım**, Fransa'dan hakkını istemesi lazım.

Bu bir tane İtalyan gömleğini yakmaya benzemez. Bu protesto değil. **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde (AİHM) haklarını aramaları lazım.** Nasıl ki 1915 yılında olmayan bir şeyin hesabını şimdi soruyorlarsa, benim 6 bin şehidimin hakkını arasinlar.

Tek tek şehirlerimizin kurtuluşunu kutluyoruz da, Avrupa'dan hesabını soramıyoruz. Maalesef tepkisiz bir toplum olduk, maalesef beni üzen bu."

"TÜRKİYE'DE HER ŞEY GİZLİLİK İÇİNDE"

Soru: AB'ne üyelik ne getiriyor, ne götürüyor?

Çay: "AB konusunda onların her şeyi bilmesine rağmen, **Türkiye'de her şey gizlilik içinde.** AB uluslararası değil, uluslarüstüdür. Buna göre her ülke Anayasasında değişiklik yapmak zorundadır. **Egemenlik hakları kısıtlanacak ya da devredilecek.** Türkiye'deki kanunlar geçerli olmayacak. **Anayasamızda değiştirilemeyecek ilk 10 maddeyi değiştirmek vatana ihanet olur.(...)** Kendi siyasi birliğimiz ortadan kalkacak.(...) AB şartları yerine getirmiyor. **Bu tek taraflı aşk oluyor."**

Soru: Evlenme vaadiyle kandırmak denebilir mi?

Çay: "Evet. Evet. "

"İMF'NİN KUCAĞINA DÜŞTÜK"

Soru: Ulusal egemenlik biraz da ekonomik güce bağlı. Biz ekonomik egemenlik hakkımızı IMF'ye verdik mi vermedik mi?

Çay: "Verdik. Öyle. 1980'den beri Gümrük Birliği Anlaşması da bizim aleyhimize. (...) Kredi veren taraf olduğu için şartları onlar koyuyor. **IMF'nin kucağına düşmeden bir ekonomik politika izlenmeliydi.** Bunu da bizden önceki hükümetlere sormak lazım. "

Soru: Kürtçe Televizyon ve radyo yayını TRT yapabilir mi?

Çay: "Önemli olan benim televizyonumun kalitesini yükseltmektir. **GAP TV tam bir fiyaskodur. Avrupa'ya dönük TRT-İNT ve Türk Cumhuriyetlerine dönük Avrasya TV maalesef Türk Cumhuriyetlerinde**

izlenmiyor. Zamanı tutmuyor, o ülkelerin sosyal yapıları irdelenmediği için yapılan yayınlar o kadar başarılı değil, izlenmiyor.”

□ (22.11.2000, Çarşamba)

ATATÜRK'ÜN İÇKİ MASASININ SIRRI...

Cumhurbaşkanlığı Köşkü pek çok politikacının düşlerini süsler.

Ancak bu düşü gerçekleştiren kimi cumhurbaşkanları için bu mutluluk değil, bir kabus da olabiliyor.

Köşk'ün yalnızlığı kimi zaman dayanılmaz oluyor cumhurbaşkanları için...

Ülkenin en yüksek makamı, cumhurbaşkanları ile halk arasına büyük duvarlar da örebiliyor. Bunda belki de "çevre"nin günahı vardır kimbilir...

HALİL AĞA'NIN ÖKÜZÜNÜ KİM SATTIRDI ?

Bu örneği bir "yönetim anlayışını" dile getirmek için veriyorum. Konu Atatürk'ün ünlü içki masası ile bağlantılı...

Günümüzde insanlar kimi yasaların(hatta Anayasa'nın) yanlışlığından, çağın gerisinde kaldığından yakınıyorlar.

Peki bu yasalar halkın gereksinimlerine cevap veriyor mu? Yasalar kesinleşmeden önce, halkın ihtiyaçları ya da toplum koşulları ne kadar dikkate alınıyor?..

Yıl 1936. **Atatürk** İstanbul Florya'daki Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nde.

Aynı zamanda gençlik arkadaşı olan Başyaveri Nuri Conker'e "**Gel, kimseye haber vermeden birlikte Köşk'ten kaçalım**" teklifinde bulunuyor ve kaçıyorlar.

Uzun hikaye, tebdili kıyafet kırsal alandaki bir köylüyle sohbet ediyorlar. Halil Ağa, kimliğini bilmeden Atatürk'le dertleşiyor ve vergi memurlarının sapana koşulu iki öküzünden birini ellerinden aldığını anlatıyor.

Atatürk Köşk'e dönüyor, içki masasını hazırlatıyor ve başta Başbakan İsmet İnönü olmak üzere İstanbul'da bulabildiği ne kadar bakan ve milletvekili varsa hepsini çağırıyor.

Tabii Halil Ağa'yı da...

Halil Ağa'nın heyecanını ve ortamı anlatmayı geçip, Atatürk'ün sözlerini verelim.

Atatürk bugüne de ışık tutacak öğüt ve eleştiri dolu şu konuşmayı yapıyor:

"Halil Ağa... Şu gördüğün altı bay, hükümet... Yani biri başbakan, ötekiler de bakan ! Memlekete göz kulak olacak, işleri evirip çevirecekler diye bu makama getirilmişler.

Bir kanun gerekli olduğunda bu baylar hemen sıvanırlar, İsviçre'den mi olur, İtalya'dan mı olur, Fransa'dan mı, velhasıl neredense bir kanun buluştururlar, Türkçe'ye çevirtirler, sonra basıp imzayı gönderirler Büyük Millet Meclisi'ne.

Bu Millet Meclisi dediğim, şu alt baştan senin yanına kadar olan beyler. Kanun bunlara gelir. Bunlar da 'Hükümet elbette incelemiş, gerekeni düşünmüştür, benim ayrıca zorlanmama gerek yok' derler ve kaldırırlar parmaklarını, olur sana bir kanun !...

Ama sonra bir vergi memuru gelir, vergi borcundan Halil Ağa'nın öküzünü çeker, satar... Halil Ağa da tarlasını bir yanda merkep, bir yanda öküz, ırgalana ırgalana sürmeye çalışır. Ama üretim düşürmüş, ekim zorlaşmış, kimin umurunda ?... "

Atatürk, sözü o tarihte de çok eleştirilen "içki masasına" getiriyor:

"Sonra ben bunları görürüm, içim kan ağlar; iştirim, tasalanırım... E, hakça söyle bakalım Halil Ağa... Sen benim yerimde olsan, efkar dağıtmak için, bunları bu beylerle konuşmak için içmez misin? Ama sonra da Halil Ağa tutar, sana 'sarhoş' der..."

"BU ÇARK İYİ DÖNMÜYOR BEYEFENDİLER !"

Halil Ağa'ya bir kadeh içki ikram edip, uğurladıktan sonra Başbakan ve bakanlara şöyle diyor Mustafa Kemal:

"Halil Ağa'nın öküzünü satıp, üretimini aksatan kanunu ya biz yaptık, ya da bizim yaptığımız kanun yanlış yorumlanıyor. İkisi de bence birbirinden farksız... Böyle bir kanun yaptıksa memleket çıkarlarına aykırıdır. Nasıl yaparız, nasıl yapmışız bunu?

Eğer yaptığımız kanun doğru da, yorumlaması yanlış oluyorsa, o zaman sormak lazım. Hükümet nasıl bir yönetim içindedir?

Sonra unutmayın ki, olay İstanbul'da geçiyor. Bunun Van'ı var, Bitlis'i var, kıyı bucak ilçesi var; acaba oralarda neler oluyor?

Bu çark iyi dönmüyor beyefendiler!..."

□ (19.11.2000, Pazar)

ÖZELLEŞTİRELİM Mİ?

Hükümetin **memur maaşlarına** yeni yılda sadece **yüzde 10 oranında zam** yapacağını açıklaması büyük tartışmalara neden oluyor.

Meslek kuruluşları önderliğinde düşük zam oranını protesto eden memurlar, yaşam koşullarının iyileştirilmesini ve insanca yaşamak istediklerini söylüyorlar.

Hükümet, **"enflasyonla mücadele"** adına maaş zammını düşük tuttuğunu, enflasyon oranı daha yüksek çıkarsa aradaki farkı memura ödeyeceğini vurguluyor.

Memurlar ve hükümet arasındaki bu gelişmeleri izleyen bir kısım ekonomi çevreleri ise daha genel bir değerlendirme yapıyorlar. Bu yorumcular, **"Devletin aşırı büyüdüğünü, hantallaştığını, memur sayısının siyasi nedenlerle gereksiz şişirildiğini, memurların verimli çalışmadığını"** ileri sürerek; **"Devlet acilen küçülmelidir"** görüşünü savunuyorlar.

1980'li yıllarda başlayan özelleştirme, 20 yıl boyunca gündemden hiç inmedi. Tartışmalar sürerken, özelleştirme de devam ediyor.

Özelleştirme yanlıları bugün herhalde **"memur maaşlarının azlığına kulak tıkıyordu."** Çünkü, bu görüşü savunanlara göre, **"Zaten memurluk diye bir şey olmamalıdır. Zaman içinde devlet memurluğu müessesesi ortadan kaldırılmalıdır"**

Bu düşüncenin temeli de **"çok masum gerekçelere"** dayandırılıyor:

"- Özel sektör daha verimlidir.

- Devlet bakkallık yapmamalıdır.

- Özelleştirme ile rüşvet ve adam kayırmacılığın önüne geçilir, yolsuzluk ekonomisi sona erer.

- Özel sektör daha çok istihdam yaratır, vb."

GERÇEKTEN ÖYLE Mİ ?

Bu gerekçeler **"kulağa hoş geliyor"** ama **"tümüyle doğru"** değil.

Bugünlerde yolsuzluklara bulaştığı, içi boşaltıldığı, kötü yönetildiği, adam kayırdığı gerekçeleriyle el konan bankalar “**özel bankalar**” ya da “**özelleştirilen bankalar**” değil mi?

Hani nerede kaldı özelleştirmenin fazileti?

“Devlet bakkalık yapmamalıdır” gibi şık sloganlarla akıl çelmek yerine, doğruları ortaya koymak gerekmez mi?

Yine, son birkaç yıl içinde “ekonomik şartlar kötü” diyerek, işçilerini zoraki ücretsiz izine çıkaran büyük özel sektör fabrikaları değil miydi?

Bugün yüzde 10'luk memur zammına bile karşı çıkan bir kısım özel sektör temsilcisinin kendi işyerlerinde maaş bile veremedikleri de bir başka gerçek değil mi?

“**Verimlilik**” konusuna gelince.

Devletin dinazorlaşmış KİT'lerini yöneten yetenekli insanların önündeki en büyük engel, “**mevzuat hazretleri**” değil mi?

Özel sektör rahatlığı ve anlayışı ile davranmalarını engelleyen, siyasi baskılarla uzaktan yönlendirilen, “**görev zararı**” gibi dünyada olmayan bir mantıkla KİT'leri “**Zoraki zarar ettiren**” siyasiler değil mi?

Bu konuda söylenecek ve yazılacak çok şey var. Özelleştirme kitaplarında yazıyor da.

Burada kısaca şunu belirtelim.

Esas olan “insandır.” Başarı ve verimliliğin tek ölçüsü, yalnızca devlette ya da özel sektörde olmak değildir. Her iki sektörde de yolsuzluğun, rüşvetin ve verimsizliğin örneklerini görmek mümkündür.

Özelleştirme yalnızca “siyasal bir tercihtir.” Hükümetler böyle bir tercihte bulunabilirler. Buna saygı duyulabilir. Ama ister özel sektörde olsun, ister devlette memur olsun, çalışana “**İnsanca bir yaşam**” sağlamak konusunda herkes samimi olmalıdır.

□ (18.10.2000, Çarşamba)

ANAYASA'YA AYKIRI YENİ BİR DEPREM VERGİSİ

“Zorunlu deprem sigortası” uygulaması bugün başlıyor.

Adı **“sigorta”** ama, herkes bunun bir **“vergi”** olduğunu söylüyor.

Hükümet niçin bir “vergiyi” vergi adı altında değil de kamufleli biçimde “sigorta” adının ardına sığınarak kamuoyuna sunar?..

Bakınız neden?

Anayasamıza göre bir vergi konabilmesi için **“kanun”** çıkarmak zorunlu.(Madde 91.) **“Kanun Hükmünde Kararname”** (KHK) ile vergi alınamıyor, alınırsa Anayasa'ya aykırı bir suç oluyor. Cezası ağır... (Dün, “Üç Kamu Bankasının Özelleştirilmesini Öngören KHK”yi veto eden Cumhurbaşkanı **Ahmet Sezer** de iade gerekçesinde “Anayasa'nın 91. Maddesine göre vergiye ilişkin konular KHK ile düzenlenemez” dedi.)

Oysa hükümet, bugün başlayan uygulamayı “kanunla” değil, “KHK” ile yürürlüğe koydu. Bu nedenle, “vergi” niteliğindeki bu uygulama ilk bakışta Anayasa'ya aykırı görünüyor.

Bu görüşe karşı çıkıp, “Kardeşim nereden çıkarıyorsun? Biz sigorta diyoruz, sen vergi diyorsun. Niye saptırıyorsun?” diyenlere işte yanıt:

-Sigortalar insanların “özgür iradeleri” ile karar vereceği olaydır, Kanun gibi uygulanan Kararnameler ile “zorunlu” kılınamaz. Oysa bugünkü uygulama, adı üzerinde, “zorunlu !”

-Sigortaların bedeli(teminat tutarı) mala göre farklılık gösterir. Aynı zamanda sigortaların amacı, sigortalanan malın(burada gayrimenkulün) zararının tazminidir. Oysa, diyelim ki 50 milyar liralık bir daireniz var. Allah korusun depremde yerle bir oldu. Siz bu zorunlu sigorta karşılığı “devletten” en fazla 20 milyar lira alacaksınız ! Böyle sigorta olur mu?

-Uygulamanın amacı “deprem zararlarını tazmin etmek” ise, amaca aykırılık söz konusu. Çünkü kamu binaları, işyerleri, sanayide kullanılan binalar ve köylerdeki binalar sigorta kapsamı dışında. Yani bu binaların depremde yıkılmayacağını garantisi mi var? (Devlet kendi kendisinden vergi almıyor !)

-Bu nasıl sigorta ki, yalnızca “ev sahiplerine” zorunluluk getiriyor? Depremde yıkılacak evlerde oturan **“kiracı”** durumundaki insanların eşyalarının(ve de canlarının) sigortası zorunlu(!) yapılmıyor. (Ev sahiplerinin bir kısmından alınan vergi olmuyor mu?)

Bu dört madde, uygulamanın sigorta değil, vergi olduğunu gösteriyor.

Uygulamanın adı sigorta ise yukarıdaki çelişkileri var; uygulama vergi ise başka çelişkileri var.

Çünkü, Anayasa'nın **"Vergi Ödevi"** başlığını taşıyan 73. Maddesinde, "Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır. Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır" hükümleri var.

Oysa bu uygulamada ülke genelinde bir yaygınlık söz konusu değil. **"Yüksek riskli deprem bölgesinde"** bile olsa yukarıda saydığımız binalar sigorta(!) dışında tutuluyor. Ama diğerlerine "zorunlu !"

"CEZASI OLMAYAN" AMA "ZORUNLU" OLAN BİR DEPREM VERGİSİ !

Bugün yürürlüğe giren 587 Sayılı KHK 27.12.1999 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlandı. Bu KHK hem uygulamanın "zorunlu" olduğunu vurguluyor, hem de **"yaptırımı yok !"**

Yaptırımı daha sonra (Meclis açılacak, ayrı bir kanun ele alınacak, kabul edilecek, vs.) gelecek.

Dün yapılan açıklamada, "zorunlu deprem sigortası yaptırmayanlara para cezası uygulanacağı, tapuda hiçbir işleminin yapılmayacağı" belirtiliyordu.

Diyelim ki, bu kanun tasarısı TBMM'nden geçmedi ve yasalaşmadı. O zaman sigorta yaptırmayanlara hiçbir ceza uygulanamayacak.

Çünkü **"KHK ile ceza verilemiyor, kanun gerekiyor"**

Dün, kamu bankalarının özelleştirilmesi hakkındaki KHK'yi geri çeviren Cumhurbaşkanı Sezer, önüne böyle bir kararname gelseydi mutlaka bunu da reddedip, "Meclis'e sunun" derdi. Çünkü, bu tür hiçbir KHK'ye onay vermedi Sayın Sezer.

Ama, bugünkü kararname önceki Cumhurbaşkanı **Demirel**'in onayını taşıyor.

□ (27.09.2000, Çarşamba)

TURİZM NASIL PATLADI ?

Bu yıl hem yetkililerin açıklamalarından, hem de yerindeki gözlemlerimizden görüyoruz ki **"turizm patladı"**

Turizmin patlaması ne anlama geliyor, kimin işine yarıyor?

Sanıldığı gibi gerçekten ülke ekonomisine büyük katkı oluyor mu?

Devlet kasasına vergi geliri olarak dövizler akıyor mu?

Ortadaki çelişkilerden ve önceki yıl başımıza gelenlerden biliyoruz ki, bunun net bir yanıtı yok.

Yetkililer "Turizm patladı" diyor; ama gazeteler turizm ilanları ve reklamlarından geçilmiyor. Hemen her gazetede sayfalar dolusu turizm tesisi duyuruları var.

Turizm patladı ise, bu ilanların amacı ne?

Bütün turistik tesisler yüzde yüz dolu ise, niye ilan verip turist çağırıyorsun; gelenleri nerede yatıracaksın, nasıl ağırlayacaksın? Niçin boşuna reklam harcaması yapıyorsun?

Reklamın temel amacı, satılmayan malı-hizmeti satmak olduğuna göre, zaten satılmış olan bir hizmet yeniden kime satılacak? (Reklamlara bakıyoruz bunlar prestij yani tanıtım reklamları değil, "vacancy" ilanları. Aslında **"No vacancy"** yani **"Boş yer yok"** ilanı asılması gereken yerlerin ilanları çıkıyor)

Bu reklamlar ücretsiz bile olsa –ki mümkün değil- dolu olan tesisi doldurmak için reklam yapılmaz, yalnızca gelecek sezon için tanıtım amaçlı reklamlar yayınlanır.

Buradaki çelişkiyi çözebilmiş değiliz.

NEREYE GİDİYOR BU PARALAR ?

Yetkililerin dışında kendi gözlemlerimiz de, Güneydeki turistik tesislerin dolu olduğunu gösteriyor. (Ben de şu anda bir tatil beldesindeyim; ama "Yazarımız yıllık izninin bir bölümünü kullanıyor" duyurusu koymadım ve burada da gündemi izliyorum)

Tesislerin yetkilileri yüzde yüz dolu olduklarını, şu andaki rezervasyonlara göre Kasım ortalarına kadar hiç yerlerinin kalmadığını söylüyorlar.

Buralarda gerçekten turizm patlamış...

Şimdi gelelim, bu patlamanın kime yararı olduğu sorusuna.

Tesislerin civarındaki kasaba ve beldelerin esnafı kan ağlıyor; **"Bu yıl turist kalitesi düştü, döviz bırakmıyor"** diyenler var; **"Tatil köyleri turisti dışarıya çıkarmıyor, yabancılar hiçbir yeri görmeden ülkesine gidiyor, biz de sinek avlıyoruz"** diyen var; **"Belediye başkanı, kendi dükkanlarının bulunduğu cadde dışındaki yerlerde otobüsleri durduruyor, rehberlere izin vermiyor"** diyen var.

Bu yakınmaları duyunca, **"Esnaf kazanmıyor, demek ki turistik tesisin sahibi kazanıyor"** diye düşünüyorsunuz. Ama, bu tesislerin **Vergi Levhalarına** baktığınız da, birçoğunun bir memur kadar vergi vermediğini hayretle görüyorsunuz.

Peki nereye gidiyor bu paralar ?

Hem turizm patlamış, turistleri ağırlayacak tesis kalmamış; hem kimse **"görünürde"** ya da **"sözde"** para kazanmıyor !

Turizmciler kazanmıyor, esnaf kazanmıyor, devlet kazanmıyor !..

Kim kazanıyor ve bu patlama nasıl oluyor?(Yanıt gelirse sizlere de ileticeğim)

□ (01.09.2000, Cuma)

YANIT GELDİ !

Cuma günkü yazımızda **“Turizm patlamasına”** değinmiş, çelişkiler konusunda sorduğumuz sorulara yanıt gelirse sizlere de ileteteğimi söylemiştim.

Yanıt geldi !

Turizm Bakanı **Erkan Mumcu** aradı.

Bakanın görüşlerimize katıldığını gördüm. Hatta daha da ileri düşünceleri ve eleştirileri var Erkan Mumcu'nun...

Turizm Bakanı, **“Turizmi patlatan da, çatlatan da medya”** diyor: **“ sts z kadın fotoğrafı çekince ya da eline istatistik  bilgi geçince turizmi patlatıyor. Turizm darı, mısır değil ki patlasın !”**

Mumcu, açık sözlü bir Bakan. Daha  nceki demelerinden de,  rneğin **“Turizmi geliştirmek için Bakanlığı lağvetmek lazım”** şeklindeki sözlerinden de hatırlayacaksınız (Aşağıdaki açıklamalarını okuyunca, **Turizm Bakanlığı’nın lağvedilmemesinin yararlarını da göreceğiz !**)

Diyor ki, **“Turist göçmen kuş değil, ‘Hava ısındı hadi Türkiye’ye gidelim’ demez”**

Turistik bölge esnafının **“Bu yıl turist kalitesi düştü, döviz bırakmıyor”** eleştirisine Bakanın yanıtı çok ağır:

“Turisti kalitesiz bulanlar dükkanının önüne t k ren, tanınmış markaları taklit eden, kendilerine g ya esnaf diyen kişiler. Bunlar mı kalite değerlendirmesi yapacak? Kimsenin elinde kalitemetre yok”

“DEVLET KAZANMIYOR”

Biz, **“Turizm patlamış ama turizmci de, esnaf da, devlet de kazanmıyor görünüyor. Nereye gidiyor bu paralar?”** diye sormuştuk.

Turizm Bakanı yanıt verdi:

“Devletin kazancı değil, milli ekonomi kazanıyor.”

Peki turistik tesislerin sahipleri bu paraları vergi olarak devlete akıtmıyorsa, ne yapıyordu:

“Turizmci parayı tesislere gıda ve ihtiyaç malzemesi alım-satımında kullanıyor ve yenileme yatırımı yapıyor.”

Turizm esnafının en çok geliri ise mücevher ve halı sektöründe oluyormuş. Bakana göre, ne yazık ki henüz bunların tümü **"kayıtlara girmemiş !"**

Kayıtlı ekonomi içinde turizm gelirini 32 sektör paylaşıyormuş.

Turizm Bakanı Sayın Erkan Mumcu açıklamalarını sürdürürken, "toplam kaliteye" de değindi.

Ben de birkaç yazımda değindiğim, **"Tatil Köylerindeki belden aşağı, düzeysiz ama çok alkış alan zekâ yoksunu esprileri"** hatırlatarak; "Bunlarda kalite görüyor musunuz?" dedim.

Mumcu da aynı şikâyeti paylaştı, **"Türk Gecesi olarak düzenlenen gecelerde bile kalite yok. Her şeyi mahvediyorlar. Üstelik o kıyafetler içinde Arap Gecesi canlandırılmış gibi oluyor"**

Turizm Bakanı ile hemen hemen her konuda anlaştık. Biz özellikle, **"Turizm patlasa da, devletin kasasına döviz akıyor"** çelişkisini dile getirmiştik. Bakan da, **"Evet Devlet kazanmıyor. Ancak katma değerlerden devlet kazanıyor. Asıl kazanan milli ekonomi"** diyor.

Aslında Sayın Mumcu ile 3-4 saatlik bir televizyon programı yapmanın ülke için çok gerekli olduğuna inanıyorum.

Bakanın söyledikleri ve söyleyemedikleri buraya sığmayacak kadar çok.

Son sözler olarak, gelecek yıla ışık tutalım. Turizm Bakanı, bu yıl sonunda turist sayısının 10 milyona ulaşacağını vurgulayarak, 2001 yılı için de yüzde 10'luk bir artış bekliyor.

Bu da yeni bir rekor sayılıyor.

Turizm Bakanına son bir soru:

"Turizm Bakanlığı'nı lağvetmeyerek iyi mi yapmış oldu, kötü mü?"

□ (03.09.2000, Pazar)

ZİHNİMİZDEKİ KİLİTLERİ AÇMAK I

Yaşamda karşımıza çıkan kilitli kapıların çoğu gerçekten var mı, yoksa bunlar bizim zihnimizde mi?

Hedeflere ulaşmamızı engelleyen kilitler, bizim yarattığımız içsel (soyut) engeller mi, bizim dışımızda var olan somut engeller mi?..

"Tüketim" kavramını algılayamayan, beynindeki eskimiş siyasi sloganla karşı çıkıp, iyi bir iş yaptığını zannederek kısıtlamaya giden bürokratin, basına sansür uygulayan bir diktatörden ne farkı var? O da tüketime sansür uyguluyor.

"Tüketimi kısıtlım" demek bu zihniyete göre çağdaş bir anlayış.

Bu kafa diyor ki, "Lüks otomobilin satışını engelleyelim, düz yol varken dağdan aşıralım, halka zorluk çıkaralım"

Bu kafa diyor ki, "Elektrik sıkıntısı var, aydınlatmayı yasaklayalım, evlerde çağın cihazları olan elektrikli araç-gereci kullanmayın, karanlığa gömülün"

Ona göre "tüketim kısılrsa" üretim dengelenecek"!!..

Oysa, konuyu komünizm-kapitalizm kısır döngüsünden çıkararak bakarsak, **"üretimin en büyük kaynağının ve desteğinin tüketim olduğu"** görülür.

Tüketim olmazsa yaptığınız üretim neye yarar?..

Ekonomideki beceri **"tüketim-üretim dengesini"** kurmaktır; yasaklamak, kısıtlamak, engellemek, sansürlemek değildir...

Türkiye'de bu denge kurulamadığı için **"tüketimin kötü bir şey olduğunu"** savunan **"Bu kafaya"**(bu zihniyete) örnek verelim.

Daha geçenlerde gördük ki, üretim fazlası milyonlarca kilo patates hebâ olmak üzereydi. Kampanyalar ile **"tüketim teşvik edildi"**

Her yıl duyarız, görürüz. Akdeniz bölgesindeki domatesler **"üreticiler"** tarafından yollara dökülür. Çünkü "tüketim" olmadığı için ürün ellerinde kalmıştır ve böyle protesto etmektedirler.

Her yıl Karadeniz bölgesinin fındığı **"tüketilemediği için"** ya üreticinin ya da bunları zoraki alan devletin elinde kalır.

Daha birkaç yıl önce **"tüketim yok"** diye TOFAŞ fabrikaları üretimi durdurup, işçi çıkarıyordu...

Demek ki, **“tüketim, üretimin ana desteği, ana kaynağı ve besleyici unsuru”** Tüketim olacak ki, üretim yapılabilsin. Yoksa üretilen her şey elde kalır, çürür, üretimin hiçbir anlamı kalmaz.

O kafa'nın elektrik, lüks otomobil, vb. tüketimi kısmak yerine teşvik ederek, üretime yönelmesi, üretimi artırması gerekiyor...

O kafa'nın da kendi tüketimini artırması gerekiyor. Daha çok kitap tüketimi, daha çok kültür ve düşünce tüketimi yapması gerekiyor.

Yoksa, bu ülkede kitap da düşünce de üretilmez. Üretilen de, 65 milyonluk ülkede “2 bin adet kitap satışı” düzeyinde kalır.

Bu durumda **“üretilen şey, dedikodu olur”**

Tıpkı bugünlerde yaşadığımız gibi **dedikodu üretip, dedikoduyu temel olarak politika yaparız, dedikoduyu esas olarak habercilik yaparız, dedikoduya dayanarak kitap eleştirisi yaparız.**

Ama asla kitap tüketmeyiz...

Ormanları yakarız.. ağaçları kitap sayfası olarak tüketemeyiz.

Okumayız.. dedikoduya dayalı birbirimizi tüketiriz.

Sonra adaletimiz de, hukukumuz da, insanlık onurumuz da, bilimimiz de, basınıımız da örümcekli sandıklarda kilitli kalır.

Önce zihnimizdeki kilitleri açmalıyız...

□ (06.08.2000, Pazar)

ENFLASYONU YENMEK FAYDALI MI ?

Enflasyonla ilgili ilk yazımı üniversite öğrencisiyken yazmıştım. Hem de konuyla hiç ilgisi olmayan bir dergiye: TÜBİTAK'ın yayınladığı aylık "**Bilim ve Teknik**" dergisine.

Yıl muhtemelen 1978 idi. Basındaki ilk imzalı yazılarımdan biriydi. ("**İmzalı yazı**" bu mesleğe çekirdekten girenler için hayattaki en önemli şeylerden biridir. Hele **o yaşlarda, yazınızda adınız çıkınca kendinizi gökte yıldız sahibi olmuş gibi; yerde de dünyanın en önemli adamlarından biri gibi hissederdiniz.**)

İlk yazılarımin öyküsü, beni bugün de mutlu eden bir serüven gibidir. Bu serüven başlıbaşına bir yazı konusu olur.

Hatırlıyorum. O inceleme makalesinde enflasyonun kelime anlamını, ekonomik anlamını ve tarihçesini ele almıştım.

"**Enflasyon**" kelime anlamı ile "**şişme, büyüme, fazlalık**" demek.

Buradan hareketle, bu sözcük ekonomi dışında da sıkça kullanılıyor: "**Sanatçı enflasyonu var**" gibi.

İçinde **olumsuzluk** taşıyan bir kelime.

Bir süredir "**Türkiye enflasyonu yeniyor**" kampanyası sürdürülüyor.

Ülkemizin tanınmış insanları da bu kampanyanın kliplerinde mesajlar veriyorlar.

Peki, enflasyonu yenmek faydalı mı?

Faydalı ise kime, ne faydası var?

HAYAT UCUZLAYACAK MI?

Halk arasındaki "**genel inanışa**" göre, "**enflasyon düşünce fiyatlar da düşecek ve dolayısıyla hayat pahalılığı kalmayacak !**"

Oysa bunun böyle olmadığını dünyada çok örnekleri var.

Önce şunu belirtelim. **Enflasyon ile hayat pahalılığı eş anlamlı değil.**

Sonra örnekler verelim. Yurtdışına giden milyonlarca insanın yakından da tanık olduğu gibi, enflasyonu yüzde 2 ya da 3'lerde seyreden ülkelerde **"hayat pahalıdır."**

Pek çok insan Londra'nın, Paris'in ve Tokyo'nun dünyanın en pahalı kentleri olduğunu bilir. Bu durum, yabancılar için olduğu kadar, o kentlerin yerleşik insanları için de böyledir.

Şimdi ekonomi uzmanlarına, bilginlerine ve bürokratlarına soruyorum:

Enflasyonu düşürmenin psikolojik etkisinden başka -özellikle hayat pahalılığına- ne faydası var?

Paradan 6 sıfır atarsanız, para taşımanız kolaylaşır; ama enflasyon azalmaz.

Çünkü yabancı paralar (döviz) karşısında paranızın uluslararası değeri önemlidir.

"Ben 1 TL'yi 1 dolara eşitledim, oldu" dersiniz olmaz. Bunun eşitliği ekonominin dengesi içinde gerçekleşmelidir.

Günlük basınımda yer alan -ve genellikle bürokrasi ile siyasilerin umutlarını yansıtan- haber başlıkları ile hayat pahalılığı yok olmaz.

"Enflasyonun beli kırıldı" ve **"Enflasyon canavarı ayvayı yedi"** başlıkları halk tarafından **"Yaşasın hayat pahalılığı yok oluyor"** biçiminde algılanıyor.

Enflasyonun pek çok tanımı ve çeşidi var. Dini konuların farklı farklı açıklanması gibi, **"ekonomi tefsircileri"** de kendisine göre yorum yapıyor.

Enflasyonu değil de, **"hayat pahalılığını"** nasıl yok edebiliriz; halkın **"alım gücünü"** nasıl artırabiliriz?

Halk bunun yanıtını bekliyor.

□ (05.05.2000, Cuma)

POLİSİN MAAŞI ÖZEL SEKTÖRDEN (Mİ?)

Türkiye’de **“terör ve anarşinin hedefi”** olan insanlar var.

Ülkeye yaptıkları hizmetin karşılığı (!) olarak tehdit ediliyorlar.

Bunların arasında başta güvenlik görevlileri ve savcılar olmak üzere, pek çok hukukçu, istihbaratçı, siyasiler, işadamları, gazeteciler, televizyoncular ve diplomatlar bulunuyor.

Bu sayılan meslek mensupları arasında **“korunması gereken”** herkes korunacak diye bir durum yok. Ancak, devletin yaptığı **“incelemeler”** sonucu uygun görülenler **“yakın korumaya”** alınıyor. (Her ilde valiliğe bağlı **“Koruma Komisyonları”** onay makamı).

Gerekli incelemeler ve onaydan sonra kendisine yakın koruma verilenler konutları dışında her gittiği yere **“devletin polisi”** ile gidiyor.

“Vatandaşını korumak” devletin asli görevi olduğu için, Emniyet Genel Müdürlüğü bu görevi yerine getiriyor. Doğal olarak polisler, diğer devlet memurları gibi, maaşlarını devletten alıyorlar.

Şimdi sıkı durun.

Hangi akla hizmetse bundan sonra bu polislerin parasını özel sektör verecek!...

Bu sakıncalı uygulama henüz başlamadı. Ama başlayacak diye bir tebligat yapıldı. Yakın korumada olan yüzlerce insana bu tebliğ gönderildi.

Tebliğ de eksikliklerle dolu, tebliğin mantığı da!

Dün ilgililerle tek tek görüştüm. Hiçbirinin ayrıntılı bilgisi yok. (Zaten bilgileri olsa, tebliğ metnine de yazarlardı.) Kaç lira ödenecek, nereye ödenecek, niçin 6 aylık peşin isteniyor?

Görüşmelerimden çıkan sonuç şu: İçişleri Bakanlığı 11 Eylül 1999 tarihinde bir yönetmelik değişikliği yapmış. Ancak uygulamanın başlaması için Maliye Bakanlığı’nın başka bir tebliğini bekliyorlarmış... (Yasal netlik olmamasına rağmen, koruma altındakilere bu karar bugünlerde bildiriliyor.)

“Tebliğin mantığı” kimin mantığı bilmiyoruz. Bu yakında açıklığa kavuşur. Gelelim **“mantıksızlığa.”**

- Devletin polisinin parasını korunan özel şahıslar verince, **polislin patronu mu** olacaklar?

- Bakanlar, milletvekilleri ve hatta başbakan ve cumhurbaşkanı da cebinden para ödeyecek mi?

- Terörle mücadelede etkin görev aldıktan sonra emekli olmuş bir güvenlik görevlisi ya da **DGM savcısı emekli maaşını kendisini koruyan polise mi verecek?**

- **"Bu ücreti ödemeyenlerin koruması kaldırılır"** sözü ne demek? Devletin buradaki görevi **"güvenlik"** mi, yoksa **"ticaret"** mi?.. **Devlet polisini kısmen "özelleştiriyor mu?"** Yanıt olarak, "Ne yapalım kardeşim, korunuyorsan parasını da ödeyeceksin" diyenler olabilir. Hatta "Bana ne senin korunmandan" diyenler bile. Bu düşüncelerin **"mantığı olmayacağı"** için cevap dahi verilmez ama bir ilkeyi hatırlatalım: Yarın belediye temizlik işçisi, sokağını temizlediği semt sakininden mi maaşını isteyecek? Benzer örnekleri hızla artırmak mümkün.

- **"Bu ücret her yıl ocak ve temmuz aylarında iki taksitte alınır"** ne demek? 6 aylık maaş garantisi mi amaçlanıyor? Yakın korumadakiler "kredi kartı" ile ödeme yapabilirler mi?

Sorular daha da artırılabilir. Ancak uzatmanın anlamı yok.

Bu temel sorulara **"mantıklı yanıtlar"** bekliyorum. Gelirse memnuniyetle yayınlayacağım.

Bu arada şu gerçeğin de altı çizilmeli. Korumayla ilgili öyle aksaklıklar ve zafiyetler var ki.

Çok basit bir örnek. Sizi koruyanlar yazılı ve sözlü bildirmenize rağmen bir ay önce değişen adresinize tebligat yapıyorlar!

Kibar bir yazı olsun diye çok zorlandığımı tebliğ ederim.

□ (22.03.2000, Çarşamba)

Bilimadamlarının astronotlara **"Uzay ortamında seks denemeleri"** yaptırdıkları bir çağda, biz Türkiye'de **"üretim fazlası patatesleri"** nasıl elden çıkarabileceğimizin derdine düştük. (Ve, üç gün sonra çözüm bulmadan gündemden düşürdük.)

Bu dert yeni değil.

Türkiye'nin düzenli ve istikrarlı "tarım politikası" olmadığı için, hangi ürünün ne kadar ekileceği bilinmiyor. Hasat zamanı, **"Aaa, bu kadar üretmişiz!"** diyerek **"şaşıрма numarası"** yapıyoruz.

Üstelik her yıl farklı bir ürün fazlası ve tartışması yaşanırken bunlar oluyor.

Bakınız 16 yıl önce, **"Ben muhabirken"** hangi haberi geçmişim...

(Haberin ikinci bölümü, o gün tartışılan konuları içeriyor, o günün siyasi konjonktürünü hatırlatıyor.)

ANAP'LILAR ÖZAL'A "ELMA VE PATATES" ANLATIYORMUŞ !¹

Özal'ın "dert dinleme toplantıları" sona eriyor:

ANAP'lılar Özal'a **"Elma ve patates"** anlatıyormuş!

M. Hulki Cevizoğlu

Ankara (Hürriyet)

Başbakan Turgut Özal'ın bir haftadır her gece "Başbakanlık Konutu"nda ANAP'lı milletvekillerine verdiği yemekler ve "dert dinleme toplantıları" bu akşam sona eriyor.

Alfabetik sırayla toplantılara katılan 67 ilin milletvekillerinin, bu toplantılarda Başbakan'a **"elma ve patates"** konularını anlattıkları iddia edildi.

Hemen her toplantıya katılan ANAP Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Keçeciler, Hürriyet'e **"Patates üretimi çok. Bunları ihraç edelim. İlkokul öğrencilerine elma yedirilsin teklifleri konuşuluyor"** dedi.

¹ 16 yıl önceki haber, özel koleksiyonum (7 Aralık 1984).

Her milletvekilinin benzer şekilde, ilinin sorunlarını Özal'a anlattığını söyleyen Keçeciler, "Bakanların görev değişimi, İsmail Özdağlar'ın parti içi sorunları, Arıkan'ların durumları ele alınmıyor mu?" sorusuna, "Hayır. Benim katıldığım toplantılarda böyle konular görüşülmedi" karşılığını verdi.

"UZAK KALİYORUZ DİYENLERİ YAKINLAŞTIRIYORUZ"

Turgut Özal'ın kurmay başkanı Mehmet Keçeciler, "Bu toplantılarla (Özal'a yaklaşmıyoruz, uzak kalıyoruz, çevresi yakınlaşmamıza izin vermiyor) diyen milletvekillerinin Başbakan'a yakınlaştırıldığını, iddialarının çürütüldüğünü" söyledi.

Anavatan Partisi Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Keçeciler, ANAP iktidarı 1. yılını doldururken "partinin en önemli sorununun kongreler olduğunu" belirtti, şöyle dedi:

"380 kongremizi tamamladık, 260 kadarı kaldı. Kongrelerin bittiği yerde dert, şikayet, her şey bitiyor. Dedikodular kesiliyor. Herkes söyleyeceğini söylüyor. Parti içi muhalefet boyunun ölçüsünü alıyor."

İSMET İNÖNÜ VE PATATES SORUNU

Şimdi de 16 yıl öncesinden 61 yıl öncesine, 1939 yılına gidelim. İsmet İnönü dönemine. Hemen hatırlatalım, o dönem aynı zamanda İkinci Dünya Savaşı'nın başladığı yıl...

Prof. Dr. Erdal İnönü, "Anılar ve Düşünceler-2" adlı kitabında patates konusuna özel bir bölüm ayırmış. Erdal İnönü, "Patatesi ne ile yiyeyim?" başlıklı yedinci bölümde, babasının sofrasındaki bir konuşmayı anlatıyor bizlere. (Politikacılar bir başka politikacının kitabını da okumadıkları için sorunlar da çözülüyor anlaşılır.)

"Sıkıntıların daha arttığı günlerde evde bir süre yemeklerde ekmek yerine patates verilirdi.

Böyle bir günde babamın Malatyalı öteki amcaoğlu Abdullah Temelli, başka konuklarla birlikte sofrada bulunuyordu. Her yerde ekmek sıkıntısı çekildiği anlatıldı. Tahıl üretiminin yetersizliği üzerinde durularak çareler arandı. Bakanlık görüşünü yansıtan bir konuk, sıkıntıların önlenmesinde vatandaşlardan gerekli yardım göremediklerinden yakındı. **'Buğday üretimi yetmiyor, ama başka bazı ürünlerde, örneğin patatesten hiç sıkıntı yok. Herkes sizin gibi yapsa, daha çok patates yese, mesele kalmazdı'** biçiminde bir değerlendirme yaptı.

Onun üzerine Abdullah Temelli babama döndü ve acıklı bir sesle, **"Patatesi ne ile yiyeyim, Paşam?"** dedi. Sofradaki herkes, babam dahil bu itiraf karşısında gülmeye başlayınca da şaşırmış gibi etrafına baktı ve **'Ne gülüyorsunuz, ekmeksiz kimse patates yemez ki !'** diye ısrar etti.

Babam, 'İşte güçlüklerimizi görüyorsunuz, amcamın oğlu da böyle düşünüyor' diyerek konuyu kapattı."

Rahmetli İsmet İnönü, bugünkü halimizi ve 5.5 milyon ton patates fazlasını duysaydı herhalde yine gülmeye başlardı.

Savaş yıllarında dahi patates fazlası olan bir ülkede, yetkililerin böylesine çaresiz, duyarsız ve çözümsüz kalmaları gerçekten ibret verici!..

□ (03.03.2000, Cuma)

İNSAN...HER SİSTEMİN BAŞI İNSAN

"Her şeyin başı sağlık" denir ya, bunu sistemlere uyarlarsak **"Her sistemin başı insan"** diyebiliriz...

Devlet iki gün önce 5 bankaya (Sümerbank, Egebank, Esbank, Yurtbank ve Yaşarbank) el koydu, 1 bankanın da (Birleşik Yatırım Bankası) kapısına kilit vurdu, bankacılık iznini kaldırdı.

Buraya tekrar dönmek üzere, "bankacılık operasyonunu" biraz irdeleyelim.

CEZA MI, ÖDÜL MÜ ?

Her olay felsefi olarak **"bulunulan yere, konuma ve bilgiye"** göre değerlendirildiği için ortaya farklı yorumlar çıkıyor.

Bankalara devletin el koyması operasyonunda Cumhurbaşkanı, kimilerine göre, "eş-dost gözetmedi", kimilerine göre de "özellikle eş-dost gözetti."

Herkesin gözü önünde yaşanan bir olayda, birbirine zıt iki farklı değerlendirmeye.

İki "kökten farklı" (radikal) yorum.

Gazeteciler uzmanlara soruyor. Uzmanlar da **"çok bilgiççe"** yanıtlıyor.

"Tam zamanında bir el koyma."

Pes doğrusu !..

Nedense sorunun devamı gelmiyor. Sorunun devamı gelse, belki yanıtın devamı gelmeyecek.

"Nasıl tam zamanında ?"

"Neye göre tam zamanında?"

"Kime göre tam zamanında ?"

Geç kalınmış olamaz mı, operasyon dün yapılırsa daha yararlı olmaz mıydı; bankalar önceden uyarılırsa ve cezai yaptırımlardan söz edilse daha iyi olmaz mıydı; birilerine zaman kazandırılmış olabilir mi, bu birileri

zamanında hazırlık yapamayan bürokrasi kadar, banka yöneticisi ve patronları da olabilir mi ?

Daha pek çok soru.

Ama bankaların sahipleri ve yönetim kurulu listelerine bakınca **"sorular"** daha da **"derinleşiyor."**

"El konan" bankaların yöneticileri arasında, **belki de** daha önce bu tür operasyonlar yapan ve başka bankalara **"el koyan"** insanlar var.

Bunlar nasıl oldu da, "yönettikleri" bankaları bu duruma düşmekten kurtaramadılar ?

Bankanın birinin yönetim kurulunda Merkez Bankası'nın eski "ünlü" başkanlarından **Rüşdü Saracoğlu** var. Bir başkasının eski genel müdürlerinden biri şu andaki operasyonu yapan Merkez Bankası Başkanı **Gazi Erçel**. Bir diğ erinin yönetim kurulunda, en büyük devlet bankalarından biri olan Vakıfbank'ın uzun süre genel müdürlüğünü yapan **Fehmi Gültekin** var. Birinde de "ünlü" bir emekli komutan Muhittin Fisunoğlu bulunuyor.(Sayın Fisunoğlu bankacı kökenli olmadığı için, bu sorumluzun dışında. Ama başka soruların muhatabı.)

Bankacılığı bu kadar bilen bu insanlar, nasıl olur da bankalarını iflasa götürürler, devlete teslim ederler?

Acaba, sorunun yanıtı kendi içinde de biz mi farkedemiyoruz ?

Yani, "bildikleri için mi böyle oldu?"

Yani, "aslında kötü gibi görünen bu olay, onlar için iyi mi?"

Yani, "aslında iflas etmediler de, gerçek bir kâr mı söz konusu?"

Bu durumda, devletin bankalara el koymasının bir **"ceza"** mı, yoksa bir **"ödül"** mü olduğu kuşkusu ortaya çıkıyor.

"İNSAN"

"Devlet bankaları özelleşsin" diye ısrar edenlerin de son durumu bir kez daha değerlendirmeleri gerekiyor.

Devletin el koyduğu bankaların tümü "özel" banka. Bir tanesi(Sümerbank) daha önce devlet bankası idi. "Yoğun istek üzerine" özelleştirilmişti.

Özelleştirmeye gerekçe sunulurken, "peşkeşlerden", "arpalıklardan" dem vuruluyordu.

İşte bugün **"bir kısım"** özel bankayı da gördük.

Bugün, devlete borç verecek kadar güçlü özel bankaların yanı sıra böyle bankalar da var.

Çok ayrıntıya girilebilir ama, genel hatlarıyla ortaya koyarsak şu sonuç ortaya çıkıyor: **"Her sistemin başı insandır."**

Tıpkı, farklı siyasal rejimleri de **"yaşanabilir"** ya da **"yaşanamaz"** yapan unsurun da **"insan"** olması gibi.

Şirketleri, bankaları yönetenler de insan. Özel ya da devlet kuruluşu olması değil, nasıl yönettikleri önemli.

Pir Sultan Abdal diyor ki, **"Cehennem dediğin yerde dal, odun yoktur. Herkes ateşini kendi götürür."**

Bu özel sektör de olsa böyle, devlet sektörü de olsa böyle.

Biz **"çıplak insana"** yani, **"insanın özüne"** bakacağız.

□ (24.12.1999, Cuma)

7. BÖLÜM

MEDYA

BİR DÖNEMİN EFSANESİYDİ

Ben onu tanıdığımda, **"O olmazsa, gazete de olmaz"** diye düşündüğüm zamandı...

Herkes de böyle düşünüyordu.

Tam 20 yıl önceydi.

18 Mart 1981... Hürriyet'te gazeteciliğe başladığım gün.

1980 sonbaharında Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun olmuş, çok sevdiğim gazeteciliğe o dönemin en büyük gazetesi olan Hürriyet'te "ekonomi muhabiri" olarak başlamıştım.

Hürriyet'in Genel Yayın Yönetmeni **Nezih Demirkent**'ti.

Nezih Demirkent adı o kadar büyüktü ki, neredeyse Hürriyet'in adının önünde anılıyordu. (Acaba bize mi öyle geliyordu ?..)

Bir dönemin efsane gazetecisiydi...

Efsane dev dalgalar oluşturmuştu.

Kim bilir belki de daha sonra kendisini boğan da bu dalga olmuştur.

Bir anlamda, **kendi yarattığı dalganın altında kaldı** da denebilir.

Mesleğe yeni girmiş bir gazeteciydim ve tanıdığım ilk genel yayın yönetmeni idi.

Gazete büyüktü, genel yayın yönetmeninin adı ondan da büyüktü. Bu nedenle, **"O olmazsa Hürriyet de olmaz. Gazete çıkmaz"** diye düşünüyorduk.

SONRA ANİDEN...

Sonra bir gün **"Nezih Beyin işine son verildi"** haberi geldi.

Bizim için tam bir "bomba etkisi yapan" haberd.

Şok olmuştuk.

"O olmazsa Hürriyet de olmaz" diye düşündüğümüz, pek çok insan için "efsane" olan bir insanın işine nasıl **"son verilebilirdi ?.."**

Kulaklarımıza inanamadık. Haberi kontrol etmeye çalıştık.

Haber doğrudu !

Görevden alındığı sırada rahmetli Demirkent Amerika Birleşik Devletleri'nde idi...

Görevden alınma nedenini hâlâ bilmiyorum.

Dediğim gibi, acaba **"kendi yarattığı dev dalgaların altında mı kalmıştı?"**

DEMİRKENT'İN BOŞLUĞUNU SİMAVİ DOLDURDU

Efsanelerin yeri kolay doldurulmuyor.

Nitekim Nezih Demirkent'ten sonra **"Murahhas Aza"** sıfatıyla Genel Müdürlüğe gelen sayın Arda Gedik döneminde başka sıkıntılar yaşandı. Demirkent'in yürüttüğü görev iki kişiye verilmişti. Genel müdürlük ve yayın yönetmenliği ayrılmıştı.

Ancak, işler yürümeyince bir süre sonra patron **Erol Simavi** İsviçre'den gelerek duruma el koymak zorunda kaldı.

Simavi'nin yayınladığı **"El koyma genelgesi"**, haber merkezinde istihbarat şefinin odasının dış camına asılmıştı.

Yine belli bir süre sonra, **"ikinci genelge"** asıldı.

Sayın Simavi, **"durumu düzelttiğini"** belirtiyor, **"bir kez daha aynı duruma düşülmemesi gerektiğini"** vurguluyor, **"Beni el koymaya mecbur etmeyin"** mesajı veriyor ve İsviçre'ye dönüyordu...

"Benim ilk genel yayın yönetmenimdi" Nezih Demirkent.

Cumartesi'yi Pazar'a bağlayan gece sabaha karşı 03.30'da kalp krizinden vefat etti.

Yaklaşık o saatlerde ben Ceviz Kabuğu programını kapatıyordum.

Rahat uyu "Gazeteci Üstad", toprağın bol olsun, Allah rahmet eylesin...

□ (14.02.2001, Çarşamba)

Türkiye'nin yazılı basın tarihinde önemli bir yeri olan **Nezih Demirkent**'in vefatı üzerine çeşitli yazılar yazıldı.

Bunlardan birini de **"İlk genel yayın yönetmenim"** olması dolasıyla ben kaleme almıştım. Hürriyet'te gazeteciliğe başladığım 18 mart 1981 tarihinden sonraki gelişmeleri –kendi bilgi ve algılarıma göre- değerlendirmiştim.

Dün çok nazik bir faks aldım.

"Kardeşim Hulki" diye başlayan faks mektubunu Sayın **Arda Gedik** gönderiyordu. Hatırlanacağı gibi, sayın Gedik, Nezih Demirkent'ten sonra Hürriyet'te genel yayın yönetmeni olan kişiydi.

Mektubun sizlerle paylaşabileceğim bölümlerini **"yazılı basın tarihine katkı"** olacağı inancıyla buraya alıyorum.

TEBLİGATI ARDA GEDİK YAPMIŞ

"14 Şubat tarihli Akşam Gazetesi'nde çıkan yazını bir tesadüf sonucu bugün okudum.(...)

Hür Holding'in Genel Koordinatörü olduğum sırada Sayın **Erol Simavi** bana **Hürriyet**'te görev teklif etti. Son derece büyük bir sevgim ve saygım olan patronumun bu teklifini emir telakki ettim. Ancak şahsi görüşlerimi de kendisine bir şart olarak değil, bir öneri olarak sundum. Bunların başında Yazışları ile İdare'nin ayrılması gerektiği konusundaki biraz da ısrarcı görüşüm geliyordu. Bu göreve merhum arkadaşım **Çetin Emeç**'i önerdim. Sayın Simavi **'Sorumluluk senindir'** diyerek önerimi kabul etti.(...)

İkinci önerim, kendisinin Umum Müdür, benim Umum Müdür Muavini ve Çetin'in de Genel Yayın Yönetmeni sıfatlarını taşıması ile ilgili görüşümdü. Sayın Simavi patron olarak Umum Müdür sıfatı ile sorumluluk taşımanın düşünülemeyeceği görüşünde idi. Ancak gazetenin idari açıdan son birkaç senedir son derece kötü yönetiminin sonucu **düşen tiraj ve zayıflayan mali bünyesinin yanı sıra refikimiz bir gazetenin yaklaşık 300 bin net tiraj fazlası ile önümüzde olduğunu ve o günlerde büyük iddialarla yayın hayatına girme hazırlığında yeni bir gazetenin varlığını söyleyerek bütün bunların fevkalade bir hal olduğu ve böyle hallerin**

fevkalade önlemleri olması gerektiği ısrarım üzerine Sayın Simavi bu hiç de olağan sayılmayan önerimi de büyük özveri ile kabul etti ve yanılmıyorsa 22 Aralık 1981'de künye bu şekilde çıktı. (...)

Ben şimdi tam tarihini hatırlayamayacağım ama Genel Müdür Muavini olmamı takip eden yaklaşık bir yıl sonra Sayın Simavi'nin Umum Müdürlük görevini bana bırakması ile Umum Müdür ve 1984 yılının Mayıs ayında da Umum Müdür sıfatını kıymetli arkadaşım **Tuncer Bicioğlu**'na bırakarak Murahhas Üye oldum. Senin objektif kişiliğinin 'Bunlar ayrıntı' deyip geçmeyeceğine vaki inancımla bu bilgiyi veriyorum. (...)

Hürriyet'te görev yaptığım sürede Sayın Simavi'nin **'El koyma genelgesi'** diye bir şey söz konusu olmamıştır. Ancak Sayın Patronumuzun Umum Müdür sıfatı ile bazı yazıları olabilir. **Böyle bir genelge olsa olsa belki benim ayrılımdan sonradır.** Zaten, yazında verdiğin bir ayrıntı böyle bir genelge varsa, benim ayrılımdan sonra olduğunu göstermeye yeter. Çünkü, '...Erol Simavi İsviçre'den gelerek duruma el koymak zorunda kaldı' diyorsun. Sayın Simai benim dönemimde bazı ufak seyahatleri dışında İsviçre'de yaşamamış, bu dönemde vaktinin tamamını İzmir-İstanbul arasında geçirmiştir.(...)

Kardeşim Halki; beraber çalıştığımız dönemlerde uyumlu, başarılı bir çalışma içinde olduğumuza inanıyorum. Göreve geldiğim gün 500 binin altında olan tirajımız Sayın Simavi'nin büyük destek ve katkılarıyla heryis artarak ayrıldığım günlerde net 700 bine ulaşmış, Hürriyet gazeteci arkadaşlarımla üstün başarı ve gayretleri ve genel idarenin **modern işletmecilik** icaplarını harfiyen yerine getiren anlayışı ile bütün refiklerini uzak ara geride bırakarak sağlam bir mali bünyeye kavuşmuş, gazetemiz hem karlı hem de itibarlı bir dönem yaşamıştır. Bu görüşüme bu başarıda payı olan bir kişi olarak senin de katılacağını sanıyorum. (...)

Bu yazıyı senden bazı yanlışları düzeltmeni istemek için değil, sadece hafızanın seni yanılttığı bazı hususlarda seni aydınlatmak için yolluyorum.(...)

Son olarak şunu ifade etmek istiyorum. **'Demirkent'in boşluğunu Simavi doldurdu'** ifadene katılıyorum. Elbette ve fazlasıyla doldurdu. Ama ne yazık ki, Sayın Erol Simavi'nin boşluğunu hiç kimse **dolduramadı.**(...)

Yazında 'Görevden ayrıldığı sırada rahmetli Demirkent ABD'de idi..' diyorsun. Hafızam beni yanıltmıyorsa, bahsettiğin ülke ABD değil, Hindistan falan gibi bir ülkeydi. Görevden alınmasına gelince, bu seyahatten dönüşünden bir hafta kadar sonra, Hürriyet'teki odasında olmuştur. Buna eminim. Çünkü, **Sayın Simavi'nin talebi üzerine, emekliliğinin istendiğini rahmetliye bizzat ben söylemiştim.**

Sevgilerim ve en iyi dileklerle."

□ (28.02.2001, Çarşamba)

"BAYRAMLIK" GAZETE...

Şu anda uygulamada yok ama, tartışması var. Bayram Gazeteleri çıksın mı, çıkmasın mı?..

Bir süre önce bayram gazeteleri vardı. Genç okurlar için biraz hatırlatma yapalım.

Sadece "**dini bayramlarda**" günlük gazeteler yayınlanmaz, bunun yerine "**ortaklaşa**" bir çalışma ile **Gazeteciler Cemiyetleri** tarafından gazeteler çıkarılırdı. Bunun adı da "**Bayram Gazetesi**" olurdu.

Bu gazeteler kimilerine göre tam bir "**bayramlık I**" havada olurdu. Bu görüşü savunan ve bayram gazetelerinin "**gerçek gazete olmadığını**" savunanlar arasında gazeteciler de vardı. Bugün de var.

"KONSERVE HABER VE YORUM ! "

Her bölge ve kimi zaman da illerdeki gazeteciler cemiyetleri birbirinden ayrı gazete çıkarırdı.

Bunun bu kadar parçalı ve ayrı ayrı olmasının bir tek nedeni vardı. O da, o cemiyetin biraz gelir etmesi...

Gelir elde edip ne yapacak?

Üyelerine daha iyi hizmet edecek ve böylece üye sayısını artırıp daha büyük bir cemiyet haline gelecek.

Bu da, ülke çapında bir olayda açıklama yapınca "sözü dinlenir olmak" anlamına geliyordu.

Türkiye sathına yayılmış bu irili ufaklı cemiyetler içinde özellikle İstanbul ve Ankara'daki cemiyetlerin çıkardığı gazetelerin etkinliği daha büyük olurdu.

Kazancı da...

Gazeteciler cemiyetleri tarafından yayınlanan Bayram Gazetelerinin savunucuları, "**gazetecilerin tatil yapması**" düşüncesini gerekçe gösteriyor.

Oysa, isteyen zaten tatilini yapıyor.

Tersi de doğru, Bayram Gazetesi çıkınca tatil yapamayan yine oluyordu. Özellikle yazışlarında çalışanlar..

Bu gazetelere yöneltilen en büyük eleştirilerden biri, bayram boyunca **"konserve"** olarak tanımlanan **"bayat"** haber ve yorumlara yer verilmesi idi.

Çünkü, bu gazetelerde çalışmak için **"önceden adını yazdıran"** meslekdaşlarımız, **"bayrama özel"** haberlerini de **"günlerce önceden"** hazırlar ve bırakırdı. **Sonra da tatile çıkardı. Yani, hem tatil yapar, hem çalışıyormuş gibi para kazanırdı.** Çünkü cemiyetler haber ve köşe yazısı bırakan gazetecilere **"telif"** öderdi. **Yani, bayram boyunca "patron" cemiyetler olurdu.**

Kim ne kadar alırdı, kimin haberi büyütülür manşet yapılır, kimin kaç **"stok haberine"** yer verilirdi diye tartışmaya girmeyeceğim. Bunların takdiri çok farklı olabiliyordu.

HABERLER "RANDEVUYLA" GELMEZ

Oysa, haberler randevuyla gelmez.

Röportajlar da randevu olur, ama o **"röportajın içinden çıkacak haber"** unsurunu siz bile bilemezsiniz.

Bayram gazetelerinde **"sıcak haber"** olarak sadece, trafik kazaları ya da parti genel başkanlarının tatillerini geçirdikleri yerlerdeki kutlamalar yer alırdı.

MESLEKİ DAYANIŞMA

Peki bu gazetelerin olumlu yönleri hiç mi yoktu?

Vardı tabii. En önemli unsuru **"mesleki dayanışma"** idi.

Muhabirlik yaptığımız dönemlerde biz de bu gazetelerde yazmak için **"adımızı yazdırırdık."** Bekarlık dönemime denk geldiği için de, ben tatil yapmaz izlediğim parti genel başkanının bulunduğu yere gider, haberler geçerdim.

Bu bana mesleki bir dayanışma duygusu yaşatırdı.

Oysa, bugün Türk medyasının geldiği noktada bu dayanışma yerine çok büyük rekabete ve çekişmeye bıraktı.

Umarım, bu dayanışmaya yeniden dönülür.

Bugün böyle bir gazete çıkarmanın önünde görülen **engeller** var. Hiçbir engel aşılmaz değil. Ancak ilk akla gelen engel, basındaki **"kartelleşme."**

Bugün **3.5 büyük medya grubunun "ortak bir anlayışla"** gazete çıkarmamayı kabul etmesi mümkün görünmüyor. Çünkü bunun maddi bir

anlamı var: **Bayram boyunca alınacak reklam gelirlerinden mahrum olma.**

Bir başka deyişle, ortalama 10 gün boyunca toplanacak reklamların gelirlerini kendi kasası yerine, gazeteciler cemiyetlerinin kasasına girmesine razı olmak gerekecek...

Bir başka engel ise, yeniden **"protokol gazeteciliğine dönme"** tehlikesi.

Olumlu ve olumsuz yönleriyle tartışılacak bir uygulamadır Bayram Gazeteleri...

□ (07.01.2001, Pazar)

Ben buna kısaca **"Dalavere haberciliği"** diyorum.(Orostopol'un Türkçesi dalavere.)

Aktüel Dergisi'nin –fotoğrafına bakılırsa- genç muhabiri geçen hafta beni de aradı. **Milli Güvenlik Akademisi(MGA)** hakkında sorular sormak istiyordu. Kendisine yardımcı olacağımı söyledim.

"Sizin de bu derslere katıldığınızı öğrendim" dedi. ("Açık" olan bir konuyu kendi zihninde "gizli" imiş gibi varsayıp, bilgisizliğini gidermeye çalışan bir insanın, **"cehaletini başarı gibi göstermesi"** durumu ile karşı karşıyaydım... Yine de yardımcı olmak istedim.)

Bu konuya kaç sayfa ayırdıklarını, benim yanıtlarımın ne kadar yer tutacağını, çok yerleri var ise uzun konuşacağımı, küçük bir yer ayrılmışsa kısa konuşacağımı, sözlerimin bölünmemesini istediğimi, bana her türlü soruyu sorabileceğini özellikle vurguladım.

Burada bu meslektaşımızı yermek amacıyla değilim. Sadece **"böyle bir gazetecilik anlayışının"** irdelenmesi gerektiğini düşünüyorum. Daha sonra konuyla ilgili ayrıntılı bilgiyi de vereceğim.

Baktım ki, **"net"** bir soru sormuyor. Ne dediğini anlamadım. Bunun üzerine, **"Soruyu net sor ki, sana net ve açık yanıt vereyim"** dedim ve kendi programlarımdan da örnekler verdim.

ALACAKARANLIK-BULANIK SORU

Net soru sormayan insan **"alacakaranlık (bulanık) soru"** soruyor demektir. Bu da onun 1- İşin ehli olmadığını, ya da 2- Art niyetli olduğunu gösterir.

Ben işe hep olumlu baktığım için, bir art niyet aramak yerine "Demek ki iyi hazırlık yapmamış. MGA hakkında yeterli bilgisi yok. Katılımlar hakkında da bilgisi yok. Onları da bilmiyor. Ee ben biliyorsam, yardımcı olmalıyım, doğruyu söyleyeyim ki yanlış yazmasın" diye düşündüm.

Düşündüğümü yaptım ve **"doğruları"** söyledim. Ama Aktüel'e bakınca yine sözlerimi kısalttığını, eksik yazdığını gördüm. Üstelik de **"kendi yorumunu"** katmış. O da **"yanlış."**

Bilmeyen bir insanın yorum yapması ne kadar korkunç bir yanlışlık ve cehalet Allah'ım !

Yazısının üst başlığı **"Milli Güvenlik Akademisi Çıkışlı Gazeteciler."**

Benim böyle bir "mezuniyetim !" yok.

Akılcı **Cengiz Çandar**'ın sözlerinden yola çıkarak, ve Sayın **Çandar**'ın üzerinden **"prestij kazanmaya"** çalışıyor.

Çandar olayı ayrıdır, MGA olayı ayrıdır.

Fakat **"objektif"** olması gereken bir gazetecinin(**Aktüel muhabiri Tuncay Opçin**), zihninin gerisinde **"cehaletin perdelediği bir önyargı"** var ise haber de yanlış olur.

Objektif olabilmek işte bunun için çok zordur. Biz yıllarca –ne idüğü belirsiz ratinglere karşı- "sözde az ratingli" ama objektif ve kaliteli yayıncılık yaparken nasıl bir zorluğu yendiğimizi bir kere daha görüyoruz. Ve gurur duyuyoruz.

Tıpkı MGA'ndeki 5 günlük seminer/sempozyuma katılmaktan duyduğumuz gurur gibi.

"Ders almak" ayrıdır, "Emir almak" ayrıdır.

Bir gazeteci-televizyoncu **"görünen ve görünmeyen her türlü baskıya"** rağmen tarafsızlığını koruyabilmelidir. Kendi adımıza bundan en küçük kuşumuz yok.

17-21 Şubat 1997 tarihinde "86 kişiyle birlikte" benim de katıldığım seminer/sempozyumla ilgili ayrıntıları Pazar günü yazımda vereceğim.

Genç (!) gazeteci kardeşlerimizin kulağına küpe olabilecek **"soru sorma tekniklerinden"** de örnekler vereceğim.

Belgesiyle ve art niyetsiz !

□ (10.11.2000, Cuma)

“HERKES 15 DAKİKALIĞINA ÜNLÜ OLACAK”

Ünlü bir iletişim uzmanı(ne yazık ki yine yabancılardan biri !), iletişim çağının dinamiğine dikkati çekerek, **“Gün gelecek herkes 15 dakikalığına ünlü olacak”** diyor.

“O gün” Türkiye için çoktan gelmiş görünüyor.

Ülkemizin gündemi o denli hızlı değişiyor ki, bir köşe yazarının bir tek konuyu ele alıp, üzerinde düşünce üretmesi kimi zaman mümkün olmuyor.

Ekim 2000 tarihinde aynı gün içinde birkaç gündem maddesi içiçe yaşanıyor. Tıpkı, bilgisayarın lazer yazıcısından üstüste çıkan baskılar gibi, bir gündem maddesi diğerinin üzerine düşüyor; birkaç saat ya da dakika önceki gelişmeyi **“örtüyor.”**

Bu bir anlamda **“enformasyon bombardımanı”**

Bir gazetenin 24 saat ömrü varken, Türkiye’deki gelişmeler neredeyse **“kelebek ömrü”** yaşıyor.

YENİ HABER DÖNEMİ !

Televizyonların genellikle Ekim ayında başlattıkları **“Yeni Yayın Dönemlerini”** biliyorsunuz.

Türkiye de, yazın rehabetinden çıkmış bir **“Yeni Haber Dönemi”** ya da **“Yeni Olay Dönemi”**ne girmiş buluyor.

Üzerinde ayrı ayrı durulması gereken son olayları kısaca sıralayalım.

-Egebank'ın eski sahibi (9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in yeğeni) **Yahya Murat Demirel'in tutuklanması.**

-İstanbul Üniversitesi'nin yeni öğretim yılı açılış töreninde **Rektör Kemal Alemdaroğlu ile Turizm Bakanı Erkan Mumcu'nun birbirlerini suçlaması.**

-ANAP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı **Mesut Yılmaz'ın Genelkurmay'a davet edilmesi.**

-Kendisini hedef gösterdiği gerekçesi ile **Tayyip Erdoğan** hakkında **“vatandaş”** sıfatıyla **“suç duyurusunda”** bulunan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı **Vural Savaş'ın** bu kez **“Savcı”** sıfatıyla **“Takipsizlik kararı”** vermesi.

- **Milli İstihbarat Teşkilatı'nın(MİT) halka açılması**, merkez binasına tarihinde ilk kez **"Müşteşarlık tabelasını"** asması. Başbakan Ecevit'in de katıldığı basına açık bir tören düzenlemesi.

- ABD Temsilciler Meclisi'nde Türkiye aleyhindeki **"Ermeni Soykırımı Yasa Tasarısı"**nın ele alınması.

- Kara Kuvvetleri Komutanı **Orgeneral Hilmi Özkök** ile Harp Akademileri Komutanı **Orgeneral Nahit Şenoğlu**'un sert laiklik mesajları.

"Enformasyonun" yararı tartışılmaz. Günümüzde onsuz ilerleme sağlamak da mümkün değil.

Ancak her bombardımanda olduğu gibi **"Enformasyon bombardımanı"** da zararlı.

Çünkü bu durumda fazla bilgi sahibi olunmuyor, **"bilgiler yok oluyor"**, en azından **"unutuluyor."**

Bugün Türkiye'nin yaşadığı da bu.

Ancak, kimi zaman **"olaylar randevuyla gelmiyor."**

Bu durumda herkes işine gelen enformasyona sarılıp, dünyayı o noktadan görmeye çalışıyor.

Pablo Neruda **"Bilgi ışık gibidir, sızacak bir yer bulur ve içeri girer"** diyor. Ama, **"fazla ışığın insanı kör ettiğini"** de unutmamak gerekir.

□ (04.10.2000, Çarşamba)

“DOĞDUĞUM GÜN”E YOLCULUK....

Bu aslında “Türkiye gündeminin mağmasına yolculuk” anlamını da taşıyor. Yani buna bugün içinde yüzdüğümüz, tartıştığımız sorunların kökenini görme yolculuğu da denebilir.

Bakınız nasıl...

Geçtiğimiz Çarşamba günü İstanbul'da **AKŞAM Gazetesi**'nin 82. kuruluş yıldönümü kokteyli vardı. Genel Yayın Koordinatörümüz **Bülent Aydın** bir jest yaparak, doğduğum günkü Akşam'ın orijinal baskısını çerçeveleterek armağan etti.

Beni çok mutlu eden, manevî değerinin yanı sıra tarihî değeri de olan büyük bir armağan. Tam **42 yıl öncesinden** geliyor...

1 Mayıs 1958 tarihli Akşam Gazetesi'ni görünce, Perşembe günü doğmuş olduğumu da öğrendim. (Nedense bugüne değin merak etmemişim.)

“42 yıl önceki doğduğum günden” gelmek istediğim nokta aslında Türkiye'nin gündemi.

Tarihi gazetenin birinci sayfasını dikkatle gözden geçirince gördüm ki, **o günkü Türkiye'nin bugünkünden hiçbir farkı yok.**

O zaman insan düşünüyor, “Türkiye boşuna mı çığnıyor yılları?” (Bu söz Mihri Belli'nin eşi **Sevim Belli**'nin “Boşuna mı çığnedik?” adlı anı kitabının adından esinlenme)

42 YIL ÖNCESİNİN GÜNDEMİ

Ben doğduğum gün Türkiye şu konularla uğraşıyormuş(Gazeteden haberleri aktarıyorum):

- (Manşet haber) **Kızılay piyango ile otomobil dağıtıyor...** Tertiylenecek piyangonun biletleri 200 liraya satılacak.

- (Büyük duyuru) 7 Mayıs'tan itibaren Akşam'da bulacağınız yenilikler: **Kumbarbazlar Kralı İzmirli Nik'in maceralarla dolu hayatının cazip tefrikası...**

- **3 Nurcu daha tevkif edildi...** Nurcular "Ne iş yapıyorsunuz?" sualine "Risalei Nur neşriyatı ile meşgulüz" cevabını verdiler.
- **Menderes bu akşam Hindistan'a vanyor...** Başbakanın antikomünist konuşmaları Komünistleri kızdırdı.
- **Veraset Vergisi tasarısı Mecliste...**
- (Feridun Ergin'in Başyazısında değindiği konular) **Devalüasyon, enflasyon, ithalat eşyasının maliyetini yükseltme, 7 Eylül Kararları'nın müsbet netice vermemesi...**
- **Yeni Zelanda'dan ilk parti koyun eti geldi...**

Türkiye'nin o günkü gündeminin bugünkünden ne farkı var? İsimleri değiştirin yeter.

2000 yılında da Türkiye, o günkü 7 Eylül Kararları yerine, 24 Ocak ya da 5 Nisan Kararları veya benzerlerini konuşuyor; enflasyon ve devalüasyon konularında değişiklik yok; Nurculuk-Fethullah Gülen olayları ile yine gündemde; o gün Kızılay Piyangosu manşetlerde, bugün Milli Piyango İdaresi'nin yılbaşında 3 ya da 5 trilyon lira vermesi manşetlere çıkıyor; ithalatı kısıtlama bugün de sıcak gündem konusu..

Bakınız bir başka benzerliği 42 yıl öncesinin Akşam yazarı **Çetin Altan** "TAŞ" adlı spot yazısında vurguluyor: **CHP Ocak Kongresi I...**

Altan'ın yazısı aynen şöyle:

"Bir C.H.P. ocak kongresinde İsmail Rüştü Aksal,

-1950'den bu yana köprülerin altından çok sular geçti, demiş.

Köprülerin altından çok sular geçti ama, köprülerin üstünden biz bir türlü geçemedik.

Geçenler nasıl geçti, demeyin; onların tılsımlı bir kelimesi vardı, köprüyü tutanlara geçerken dayı demek."

CHP son 42 yılda köprülerin üstünden geçememiş. Acaba Türkiye geçebildi mi?...

Daha 12 Eylül'ü hatırlamayan(bilmeyen) gençliğin buna yanıt vermesi zor. **Çünkü -tarihe bakmayan- herkes yaşamı bugünle sınırılıyor, bugünü gerçek sanıyor...**

Bu soruya cevap verebilecek olanların, **"Boşuna mı çiğnedik? "** sorusunu da yanıtlaması gerekir...

Mutlu pazarlar...

□ (24.09.2000, Pazar)

HABERCİLİK ÖLDÜ MÜ?

Bugünlerde televizyon izleyen, gazete okuyan milyonlarca insan aynı soruyu soruyor:

“İzleyecek, okuyacak bir şey bulamıyoruz”

Ben de aynı düşüncedeyim. Yaz günlerinde (ve gecelerinde) televizyon izlerken aklıma, “**Türkiye’de haberler randevu ile mi geliyor?**” sorusu geliyor.

Televizyonlarda “**Anahaber Bültenleri**” dahil gece boyunca izlenecek bir programa rastlamak mümkün değil.

Hadi birçok program tatile girdi, diyelim. Peki “haberler de mi tatile girdi?”

Haberciler ve anchormanler (anahaber sunucuları) tatil yapınca, haberler de mi tatil yapıyor? Yani, kış aylarında izlediğimiz gümbür gümbür haberler yaz aylarında niçin duyulmuyor?

Ya da bu haberler var ama, bizim haber merkezleri mi bunları görmüyor veya stokluyor?

Bize, mesleğe başladığımız 20 yıl öncesinde “haberlerin stoklanamayacağını” öğretmişlerdi. İstihbarat şefimiz “haber elinizde patlar” diye uyarıda bulunur ve alınan haberin hemen yayına verilmesini söylerdi.

E, bugünlerde herkes ekrandan uzak olduğu ve kimse kimseyi atlatmadığı için kimsenin elinde haberlerin patlaması da mümkün değil.

Sorulması gereken net bir soru daha var:

“**Haberler mi öldü, habercilik mi?**”

SANAL HABERLER, CİDDİ GELİŞMELERİN YERİNİ ALIYOR

Televizyonlarda haber yok, program da yok.

KKTC’de yaşanan vahim olaylar ve ciddi gelişmeler yerine, basınımız “**sanal haberler**” yaratmaya çalışıyor.

İşte bir örnek. “**İslâmiyet’te kadın dövme var mıdır?**”

Bu çok eski tartışmayı sürdürmek isteyenler de o kadar sığ gidiyorlar, bu yaz sıcaklarında kitap okumaktan o kadar uzak duruyorlar ki, Diyanet İşleri Başkanı’na sordukları sorunun yanıtını almıyorlar.

Başkan **M. Nuri Yılmaz** “**ortadan konuşuyor**”, yanıt vermiyor.

"İslâmiyet'te kadın dövme vardır" dese, birçok kesim tarafından dışlanacak; belki o televizyoncunun da hışımına uğrayacak.

"İslâmiyet'te kadın dövme yoktur" dese, birisi var olduğunu hatırlatacak ve Kur'an'ı bilmemekle itham edecek.

Yani **"Yukarıda Allah, yerde de makam var"**

O nedenle DİB Yılmaz "lafı yuvarlıyor", yanıt vermiyor. Televizyoncu ise **"sorusunu takip etmiyor"**

Diyanet İ. Başkanı Yılmaz da biliyor ki, **Nisâ (Kadınlar) Sûresi'nin 34. Âyeti'nde** şu sözler var: **"(...) Baş kaldırmamasından endişe ettiğiniz kadınlara öğüt verin, onları yataklarda yalnız bırakın ve -bunlarla yola gelmezlerse- dövün. (...)"** (Bakınız, Kur'an'ı Kerim ve Açıklamalı Meâli, T. Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1993, s. 83)

Alıntı yaptığımız kaynak, Diyanet'in kendi **"onayladığı"** (Çünkü, birçok Kur'an Meâli'ni onaylamıyor) Kur'an'ı Kerim...

Haberci dersine çalışmadığı için, konuşmalar **"laf kıtlığında asmalar budayayım"** şeklinde sürüp gidiyor.

HAYDİ HABERCİLER TATİLDEN DÖNÜNİ

Ortalık haber kaynarken, haberci tatil yapar mı?

Yaparsa yerine bıraktığı arkadaşı **"haber bayrağını"** taşıyamaz mı?

Medya yöneticileri, **"yaz aylarında rölantide çalışalım, halk tatilde"** biçimindeki eskimiş düşünceden kurtulamaz mı? (Nasıl ki, **Sabah Gazetesi** **"Bayramda gazete çıkmaz"** görüşünü bir çırpıda yıkıvermişti)

Halk tatilde değil... Halk izlemek ve duymak istiyor. Bu ihtiyacını da, **"Yaz aylarında kitap da yayınlanmaz"** düşüncesini yıkıp, kitap yayınlayan **Doğan Kitap'ın "Silüetini Sevdiğimin Türkiye'si"** (Faruk Bildirici) adlı kitapla gidermeye çalışıyor.

Haydi haberciler tatilden dönün artık !

Haberler ve halk sizi bekliyor...

□ (02.08.2000, Çarşamba)

GAZETECİNİN “GÖR İ” DEDIĞİ

Rahmetli Cenk Koray'ın cenaze törenleri için İstanbul'daydım.

Bu arada kimi televizyonların muhabirleri benden görüş almak istediler.

Büyük bir özel televizyonumuzun “genç” ve “bayan” muhabiri de yaklaştı, “Hulki Bey, düşüncelerinizi alabilir miyim?” dedi.

Her işimde yapmaya çalıştığım gibi, elimden geldiğince, içerikli bir yanıt vermek istedim. 5-10 saniye gibi kısa bir haber de olsa, ya da hiç kullanılmasa bile “Ben ağzımdan çıkana dikkat edeyim. Cenk Koray'ı iyi anlatsın, faydası olsun” diye düşündüm.

Üstelik çeşitli özelliklerden bahsediyorum ki, muhabirimiz haberini montajlarken kolaylık olsun, istediği yerlerden bölerse anlam bozulmasın.

Ama o da ne?

Genç kızımız dinlemiyor bile. Baktım ki **“boşa konuşuyorum”**, habercimizi(!) **“uyandırmak”** için laf arasında soru sordum:

“Siz Cenk Koray'ın kitaplarını okumuş muydunuz?”

Durakladı, sonra “Hayır” dedi.

Dünya görüşleri, din, cennet-cehennem, ölüm, yaşamın anlamı, Atatürk, 19 Mucizesi gibi konularda Koray'ın düşüncelerini duymuş muydu?

“Hayır”

Habercilik adına üzüldüm. Bu büyük TV kanalımızın önemli bir habere gönderdiği **haberci(!)** dünyadan habersizdi. Daha doğrusu gittiği iş hakkında bilgisi ve ilgisi yoktu.

Belki de Haber Merkezi'nden değil, magazin bölümünden gelmişti.

Herhalde “Program belli. Gideyim, nasıl olsa kameraman çeker, ben de bir iki kişiye mikrofonu uzatırım, onlar ne derse derler. Bu da haber olur” diye düşünmüştü.

BU SÜZGEÇTEN GEÇENLER...

Bunun gibi pek çok olayda TV ve gazetelerin muhabirleri benzer görüntüler sergiliyorlar.

Şimdi düşünelim.

Bu çaptaki bir habercinin “süzgecinden” geçerek evlerimize kadar gelecek, bizlere ulaşacak haberler ne kadar gerçekçi olur?

“Olay yerindeki” gerçeklerin yüzde kaçını yakalayıp bizlere iletebilir? **Bir olayın tümünü kavrayamayan bir gazeteci, toplumu yanlış yönlendirmez mi?**(Bu, “kasıt” yerine, “cehaletten” kaynaklansa bile)

Büyük bir siyasi ya da ekonomik gelişmeyi kavramayan, ama **“kavramış gibi davranıp”** bizlere yutturmaya çalışan bir **“muhabir”**, onu sorgulayamayan bir **“haber merkezi”**, haber merkezinin toplumda açtığı yarayı önemsemeyen bir **“patron”** ülkeye zarar vermiş olmaz mı?

“Haber tüketicisi” olarak bizler ilgisiz ve bilgisiz bir habercinin **“gör !”** dediğini görürsek, onunla **“cehaleti paylaşmış”** olmaz mıyız?

Bunda bu kadar abartacak ne var, diyenler **“Gör denileni görmekten mutlu olanlar”** olabilir.

Bu mantıkla gidilirse, bugünlerde **KKTC’de Meclis’in basılması** olayını da anlayamayız(savaşan iki siyasi kutuptan güçlü olanın esiri oluruz), **cezaevlerinde olup bitenlerin** doğrusunu da öğrenemeyiz, **Avrupa Birliği’ne üyeliğin** iyi mi kötü mü olduğunu da bilemeyiz, son günlerde çıkan **siyasi portre kitaplarında anlatılanların** da doğruluğunu hiçbir zaman öğrenemeyiz.

Hz.Muhammed’in söylediğinin aksine “İşi ehline vermemek”, kendisi görmeyenlerin yönlendirmesiyle yaşama “kör noktadan bakmak” değil midir?

□ (28.07.2000, Cuma)

CESETLER NEREDE ?

Türk ve dünya basınında iki gündür önemli bir haber yer alıyor.

“Demokrasinin –ve medyanın- beşiği” İngiltere’de “58 ceset” bulundu...

Ama bu cesetler ortada yok !..

Daha doğrusu ortada 58 ölü var da, bu ölüleri kimse görmüyor !

Haberi ilk duyduğumda merak ettim. Televizyon ekranlarını teker teker taradım. Görüntülerini göremedim.

Nerede, nasıl ölmüşlerdi?

Kimlerdi?

Ertesi gün gazeteleri taradım. Haber var ama, cesetlerin fotoğrafı yoktu.

Temsilen çizilmiş “canlandırma” usulü verilmiş görüntüler eşliğinde bir TIR kamyonu ve birtakım ambalaj fotoğrafları...

Bugünlerde Avrupa Futbol Şampiyonası’na ev sahipliği yapan Belçika’dan İngiltere’nin başkenti Londra’ya domates götürdüğü ileri sürülen bir TIR’a saklanan 58 insan havasızlıktan ölmüş!

Ölenlerin sayısı 58 mi, 158 mi; gerçekten havasızlıktan mı öldüler, kavga sonucu mu öldüler; kendilerini iltica vaadiyle kandıran tüccarlarla aralarında çıkan para sorunu yüzünden mi öldürüldüler; iltica etmelerini engellemek isteyen İngiliz polisi tarafından mı öldürüldüler; aralarında çocuklar var mıydı, varsa büyüklerin arasında ezildiler mi; TIR’ın içine nasıl gizlendiler, vs., vs...

Fotoğrafı olmadığı için bir sonuca ulaşamadım.

Yalnızca “verilen” bilgileri “kabul etmek” durumunda kaldım. Herkes gibi...

TÜRKİYE'DE OLSAYDI...

Diyeceksiniz ki "Ceset görmeye bu kadar meraklı mısınız?"

Hiç meraklı değilim.

Ama konuyu "**basın-sansür-basın ve polis bağlantısı-objektif habercilik**" gibi açılardan ele alınca bu soruları sormak gerekiyor.

Bu olay İngiltere'de yaşandı ve dünyaya "**fotoğrafsız**" yansıdı.

Oysa bu TIR Türkiye'ye gelseydi ve cesetler Türkiye'de bulunsaydı, hepsinin tek tek fotoğrafları gazetelerde en acıklı biçimde yayınlanırdı.

Kimi televizyonların ana haber bültenlerinde ceset görüntüleri tekrar tekrar gözümüze sokulurdu.

Hepsinin acıklı birer öyküsü mutlaka olurdu.

Öyküsü o anda öğrenilemese de, hemen bir senaryo yazılırdı.

Türkiye'deki "yabancı basın" konuyu en ince ayrıntısına kadar inceler, yetersiz gördüğü boşlukları kendisi doldurup, yurtdışına haber servisi yapardı...

Bunların tümü, "**Türkiye'nin imajının bir parçası**" olarak akıllara kazınırdı.

Şimdi Türk basını olarak oturup düşünmemiz gerekir. İletişim Fakültesi hocaları da "**örnek olay**" olarak notları arasına mutlaka almalıdır.

Ortada sayısının 58 olduğu ileri sürülen cesetler var. Bu bir haber. Ama haberin (ve tabii cesetlerin) fotoğrafı yok.

Niye yok? İngiltere'de olduğu için yok... **İngiltere'nin medyası fotoğraf çekmeyi bilmiyor mu?** Biliyor... Peki niçin çekmiyor? 1- Polis izin vermediği için çekmiyor, ya da 2- İngiliz basını ülkesini "koruduğu" için yayınlamıyor.

Hangi yanıt doğru olursa olsun, yapılan habercilik yanlış!

Yerimiz dar olduğu için tüm boyutlarına ve tartışma noktalarına yer veremiyorum. Ama sanıyorum hepiniz Türkiye ile Batı haberciliği ve basın-polis ilişkisi arasındaki farkı görüyorsunuz...

□ (21.06.2000, Çarşamba)

YORUM: MEDYANIN “GÖR” DEDIĞİ !

Günlük gazeteler bir “**durum**”u bildiriyorlar:“Çeçenler çekildi.”

Buradaki “**gerçek**”, Çeçenlerin bulunduğu yeri(yerleri) terketmiş olması. Peki bu durum hangi “fiil” ile açıklanabilir? Bulunduğu yeri terketmek “**çekilmek**” midir, yoksa “**kaçmak**” mıdır?

Gazeteler Çeçenler için “çekildi” fiilini kullanıyor. Haberin ayrıntılarını okumayı sürdürelim:“Çeçen savaşçılar kuşatma altındaki Grozni’yi terkettiler.”

İlk bakışta, Çeçenler kendilerine ait olmayan bir yeri kuşatmışlar da, şimdi oradan çekiliyorlarmış gibi anlaşılabilir. Oysa “kuşatılan” Çeçenler, “kuşatılan yer” kendi ülkelerinin başkenti Grozni.

Şöyle düşünelim. Fransız Ordusu, savaş sırasında Paris’i terkederse, “çekilmiş” mi olur, “kaçmış” mı? Tabii ki kaçmış olur.

Peki, Çeçenler kendi topraklarını terkedince, bizim medyamız niçin “kaçtılar” demiyor da, “terkettiler” diyor?

İşte “**yorumun gücü !**” bu...

Önceki yazımızda da “yorum” kavramına yer vermiştik.

Her olay “**istenilen biçimde yorumlanabilir.**”

Çeçenistan konusunda da Türk medyasının, “kaçma” fiilini, “terketme” biçiminde sunmasının, yorumlamasının “**haklı !**” nedenleri olabilir. Bu, bireysel düşüncelerden kaynaklanabileceği gibi(akrabalık, özel sempati, dostluk, v.b. gibi); ülke menfaatlerinden de kaynaklanabilir.

Bu durumda şu felsefi soru ortaya çıkıyor:

“Menfaat uğruna gerçekler yok edilebilir mi?”

Bu durumda “**medyanın görmemizi istediği şey**” “**gerçek**” yerine mi geçiyor?

“Medyanın gör dediği” ya da “gerçek hiçbir şeydir, benim dediğim her şeydir” mantığıyla milyonlara sunduğu “yorum” mudur gerçek?

Dünyayı ve olayları “**medyanın gözüyle**” mi göreceğiz?

Kimi canlıların sindirim sistemleri yoktur, o nedenle “**sindirilmiş besinle**” beslenirler.

Kitleler de “Medyanın sindirdiği bilgilerle” mi gerçeği kavrayacak?

Medya –hangi kutsal (!) gerekçeyle olursa olsun- **gerçek adına bize “sindirilmiş bilgiler” vererek, “big brother” gibi “bizlerin beyni” mi olacak?**

İşte “yorumun” gücü burada...

AVRUPA BİRLİĞİ DAĞILIYOR MU?

Türkiye, Avrupa Birliği'ne(AB) üye olabilmek için ne gerekirse yapıyor. AB üyesi ülkeler ise, **“Bunu yapın, şunu yapmayın”** diye talimatlar veriyor. (Bizler “emir” kabul etmediğimiz için, kibarlaştırıp “talimat” dedik !)

Son iki gün içinde görüldü ki, Avrupa da o kadar “Birlik” içinde değilmiş.

AB'nin içindeki(asıl üye durumundaki) **Avusturya'nın “içişleri”** AB'ye dert oldu. şimdi burada da **“yorumlar”** devreye girecek. Kimileri AB'yi haklı bulacak, kimileri eleştirecek.

Konuyu yakından izlememiş olanlar için hemen özetleyelim. **Avusturya'da kurulacak olan yeni koalisyon hükümetine** Hitler yanlısı olduğu ileri sürülen Özgürlük Partisi **de giriyor**. Bu parti, “Nazizmi savunuyor, Faşizmi yeniden hortlatacak” diye büyük tepki alıyor...

Bu gelişmeler karşısında AB, Avusturya'yı şiddetli biçimde uyarıyor, üyeliğini dondurmakla tehdit ediyor, bazı ülkeler Viyana'dan elçilerini çekeceklerini açıklıyorlar.

Şimdi düşünelim ve “yorum” yapalım:

- **Hani, AB üye ülkelerin “içişlerine” karışmıyordu. Bu açıkça “müdahale” değil mi?**

- **Hani, AB üye ülkelerin “hükümlerlik haklarına” karışmıyordu. Bu açıkça “Senin egemenlik haklarından önce, benim isteklerim önemli” demek değil mi?**

- **Hani, AB bir bütünlük teşkil ediyordu. Bu “bütünlüğün bozulması” demek değil mi?**

- **Hani, Avrupa eski “Türk korkusunu” canlı tutuyordu. Şimdi, “kendilerinden” korkar duruma gelmediler mi?**

- **Bugünkü durum, Türkiye'nin AB'ye asil üye olması durumunda “içişlerine” yoğun müdahale olacağının kesin bir kanıtı değil mi?**

- **Avusturya “egemenlik haklarında” ısrar edip, bildiği gibi hükümet kurarsa, bu AB'nin “içerden yıkılması” tehlikesini doğuramaz mı?**

Eskiden Osmanlılar Viyana'yı “kuşatıyordu.”

Bugün ise Viyana, Avrupalılar(Haçlılar) tarafından kuşatıldı.

□ (04.02.2000,Cuma)

KOMEDİNİN 4. BOYUTU

Bu yazıyı yazıp yazmama konusunda çok düşündüm.

Kimileri **"bireysel"** bulabilir, **"Uzanamadığı ciğere mundar diyor"** şeklinde yorum yapabilirdi.

Oysa, durum ne **"bireysel"**, ne de **"uzanamadığımız ciğer"** söz konusu...

Bugün Türkiye'de halkın basına olan güvensizliği sorunu var. Basının objektifliği tartışma konusu.

Bunun geniş boyutları var. Basından başlayarak, ülkenin politik yaşamı ve yönetilme biçimini etkileyecek kadar önemli bir konu.

Biz bu sorunun şimdilik sadece **"bir yönünü"** ele almak istiyoruz. Popüler olması nedeniyle bir örnek olaydan yola çıkalım istiyoruz.

Dört gün önce, Ramazan Bayramı'nın ilk günü yayınlanan **Siyaset Meydanı** programına üç ünlü komedyen katıldı. Bunlar, kendilerine **Şinek Üçlüsü** adını takan **Beyaz (Beyazıt Öztürk)**, **Cem Yılmaz** ve **Yılmaz Erdoğan** idi.

Başarılı programından dolayı Sayın ve Sevgili **Ali Kırca**'yı kutluyorum.

Kırca'nın programında üç komedyen tarafından temsil edilen komedinin üç boyutunu izledik.(Basın onlara **"komedyen"** diyor, ama ben üç değerli sanatçının aynı işi yaptığını düşünmüyorum. Her üçü de farklı tarzların temsilcisi.)

Ancak, **"komedinin 4. boyutu"** televizyon programından sonra ortaya çıktı.

"Bir kısım televizyon eleştirmeni" takip eden günlerde **"eleştiri !"** yazıları yazdılar.

Türkiye'de **eleştirmenlik mesleği** üzerinde yeterince durulmadığını; üzerinde durulduğu anda eleştirmenliğin **"çok profesyonel"** ve **"özel bir eğitim gerektiren"** çok ciddi bir meslek dalı olduğunun ortaya çıkacağına inanıyorum.

Batı Klasikleri arasında yer alan **"Düşünceler ve Sohbetler"** adlı eserinde ünlü filozof **Epiktetos** şunları söylüyor:

"İnsanların ne dediklerini, ne yaptıklarını, eleştiri ya da küçük görmek için değil, fakat kendi kendime şunları söyleyerek uygulayabilmek amacıyla inceliyorum: (Aynı kabahatleri işliyor muyum? Bunlardan ne zaman vazgeçeceğim? Kendimi ne zaman yola sokacağım? Pek az zaman önce bu insanlar gibi hareket ediyordum. Allah'a şükür artık onlar gibi günah işlemiyorum.)" (Bakınız, a.g.e., M.E.B. Yayınları, İstanbul 1997, s.126)(Kimi sözcükleri ben Türkçeleştirdim.-HC)

60'MI BÜYÜK 47'Mİ ?

Epiktetos'a göre **"günah işleyen"** tabii ki tümü değil, **"bir kısım eleştirmen"**, Kırca'nın programından sonra, **"Bu bir rekordur."** ya da **"Televizyonlarda rekor kırıldı"** tarzında yazılar yazdılar.

Spor literatüründen diğer alanlara transfer olan **"Rekor"** sözcüğü, Meydan Larousse Ansiklopedisi'nde şöyle tanımlanıyor:

"Daha önce aynı şartlar altında yapılmış olan, aynı türden bir spor başarısının sonucunu aşan ve bu işle ilgili resmi makamlar tarafından da kabul edilmiş olan spor derecesi."

Bu tanımlamaya göre, söz konusu resmi makam AGB adlı rating kuruluşu.

AGB'nin sadece iki hafta önceki verilerine bakalım.(Bunlar halka ulaşmaz ama, bir kısım eleştirmen her gün izler.)

"Ceviz Kabuğu" programı, 25 Aralık 1999 cuma gecesi, 47.1 değil, 60.2 gibi inanılmaz bir izlenme payına ulaştı.

Şimdi, Cumhurbaşkanı **Süleyman Demirel**'in deyimiyle soralım:

"60, 47'den büyük değil mi?"

Peki, bunu bile bile acaba "Niçin yüzde 47'lik izlenme payının bir rekor olduğu yazılıyor?"

Şimdi, kamuoyuna doğru bilgi vermesi gereken kimi TV eleştirmenine sormak gerekiyor. Basın meslek ilkeleri tüm basın mensupları ve yazarlar için geçerli değil mi? Kamuoyunda basının saygınlığı ve güvenilirliği yara almışken, bile bile bir yara da niçin siz açıyorsunuz?

Yaşar Nuri Öztürk'ün Mehdi olup olmadığının tartışıldığı ve izlenme payı yüzde 71.1'lik tavana vuran **Ceviz Kabuğu** programını izlememiş, gecenin o saatinde **"uyumuş"** olabilirsiniz. Hatta bildiğiniz halde yazmamış olabilirsiniz. Hepsi mümkün.

Ancak, kamuoyuna bilgi verirken, "rekor" diye yorum yaparken (bir "karşılaştırma" yaparken) var olan gerçekleri görmezden gelmek mümkün mü?

Yani, bir hakem düşünün. Sayıyla galip gelinen bir maçta, rakibin sayısını görmeden, karşı tarafa "Sen galipsin" diyecek !

En basit matematik kurala, etik kurala, sportmenliğe, objektifliğe, gazeteciliğe, güvenilirliğe aykırı bir durum bu.

Rekor'un tanımında "aynı şartlar altında" kaydı var. Üstelik bu karşılaştırma aynı şartlar altında yapılmıyor. Yüzde 60.2'lik izlenme oranına sahip Ceviz Kabuğu, Siyaset Meydanı'ndan tam 2,5 saat sonra yayına girerek, devam eden diğer programları geçiyor.

Başta da dediğim gibi, bu yazıyı yazmadan önce çok kararsız kaldım. Kötü niyetli yaklaşacakların "Bireysel" bulacakları, bir "Savunma" ya da "Reklam" olarak yorumlayacakları endişesini taşıyordum.

Bu endişem hâlen de var.

Ama, kamuoyuna sunulan bir haberde, "Kutsal" olması gereken yorumlarda, filozofun dediği gibi "günah işleniyorsa", bir basın mensubu olarak bu "toplumsal günaha" karşı suskun kalıp, günaha ortak olamazdım.

□ (12.01.2000, Çarşamba)

TELEVİZYONDA "HAVLAYAN" KONUŞMACILAR I

Televizyonlardaki tartışmalar haber programlarının dışına da taşdı. Magazin programları bile "tartışma" programlarına döndü. Türkiye'de -ne yazık ki- tartışma denince de akla kavga geliyor.

Sanıyorum, bu tür programları hazırlayan meslektaşlarımız **"Reyting(rating) olsun da nasıl olursa olsun. Kavgaya demek, reyting demek"** diye düşünüyorlar.

Kimi meslektaşlarımız ise, programın doğal akışı içinde kendiliğinden çıkması olası (**spontane**) kavgaları bile beklemeden, kendileri olaya "müdahil" oluyorlar.

Programa müdahil olmak ise, o programcının "kavgayı kendisinin hazırlaması" (**manipölasyonu**) anlamına geliyor.

Peki, Türk televizyon izleyicisi bundan hoşlanıyor mu?..

Söze gelince "hoşlanmam" diyenler, pratikte "hoşlanır" durumdalar. **Bir başka deyişle, "hem ağlarım, hem giderim" anı :yışı, "Türk TV izleyicisinin profilini" oluşturuyor.**

ALGILAMA PSİKOLOJİSİ

Bu profilin içinde yer alan izleyicilerin durumu, "**sosyal psikoloji**"nin ilgi alanına giriyor.

Acaba, izleyici "ne verilirse onu mu alıyor?"

Prof.Dr. **Erdal İnönü'nün Anılar** adlı kitabında, halkın "**algılama**" düzeyine ilişkin politik örnekler yer alıyor.

Burada, siz "A" deyince, toplumun nasıl "B" anladığını güncel politik olaylarla anlatıyor İnönü.

Ülkemizin, ünü Türkiye dışına taşmış, daha doğrusu önce ABD'de ünlenmiş değerli bir ruhbilimcisi var. Çoğunuz tanıyorsunuz: **Doğan Cüceloğlu...**

Psikolog Doğan Cüceloğlu'nun uzmanlık alanı da "**algılama, öğrenme ve dil psikolojisi.**"

Türkçe ve İngilizce yayınlarının çoğunu "iletişim" konusunda yapmış.

Bu yayınlar, aynı toplumda yetişmiş insanlar arasındaki ilişkileri olduğu kadar, farklı toplum ve kültürlerde yetişmiş kişilerin "iletişim ilişkilerini" de kapsıyor.

Sayın Cüceloğlu, şu anda California State University, Fullerton'da görevli. Yeni çıkan "**Savaşçı**" adlı kitabında, televizyon programları ile ilgili bölümler yer alıyor.

Bizi şaşırtan, bu bilimadamının, bu psikoloğun "algılama" biçimi...

Bu "**aydının**" algılama biçimini görmek için Savaşçı adlı kitabının 169. sayfasından bir alıntı yapıyorum.

İkimiz de bir süre sustuk. Aklıma nereden, nasıl geldi bilmiyorum, gülünç bir hayal geldi. Biraz daha düşündükten sonra gülerек ona anlatmaya başladım.

- Şimdi burada aramızda oluşan hoşgörölü konuşma biçimini keşke televizyona çıkan panel üyeleri arasında da görebilsek.

- Keşke !

- Onlar kendi aralarında aynı anda konuşup, birbirlerini dinlemezken, benim kafamda hangi resim canlanıyor biliyor musunuz?

- Hayır, hangi resim canlanıyor ?

- **Paneldeki herkesi görünüşlerine en uygun köpek cinsi olarak görmeye başlıyorum ve hepsi aynı anda havlamaya başlıyor.**

- Hocam bu gülünç.

- Hiç sıra ile havlayan köpekler gördünüz mü? Biri havlıyor, öbürü bekliyor, onun havlamasını dinliyor, ve ilki havlamasını bitirdikten sonra, ikinci köpek havlamaya başlıyor ve ilk köpek saygı ile ikinci köpeğin havlamasını kesmiyor.

- Gerçekten gülünç.

- Anlayamadığım bir konu da bu tür havlayanları dinleyenler kim?

- **Belki de onları seyredenler, TV ekranına karşı havlıyorlardır !**

- Bakın bunu sevdim. Programcı şöyle tanıtıyor programını: "**Sevgili izleyiciler bu akşamki programımızda panel üyelerimiz en iyi havlayanlardan oluşuyor. Sizin de ekran başında bu havlamalara katılmaktan zevk alacağınızı biliyoruz. Ülkenin en iyi havlayanlar programına hoş geldiniz !..**"

"Hoca"nın, "bilimadamının" algılaması böyle.

Üstelik, ekran karşısındaki izleyicileri de, **"TV ekranına karşı havlayanlar"** olarak algılıyor !...

Bu sözlerin, bilim ahlâkı(etiği) açısından bir tartışma yaratacağını düşünüyorum.

Hani, RTÜK'ün (Radyo Televizyon Üst Kurulu) modalaştırdığı bir deyim var. **"Eleştiri sınırlarının ötesinde yayın yapmak"** diye.

Şimdi bizde bu moda deyimini kullanalım.

Bir bilimadamı televizyon programlarını tabii ki eleştirebilir. Ancak, "eleştiri sınırlarının ötesinde" ağır hakarete vardırırsa ilgililerden ve halktan yanıtını da alır.

Ona göre, bu tür TV programcıları **"en iyi havlayanlar"** programı yapıyor. Yine ona göre, izleyen **"vatandaşlar da ekrana karşı havlıyor."**

Amerika'da eğitim görmüş bir Türk bilimadamının(!) düzeyini gördükçe, **Ziya Paşa'nın** bir sözü aklıma geliyor:

"Tahsil cehaleti alır, eşeklik bâki kalır..."

□ (21.11.1999, Pazar)

"PSİKOLOJİK SEÇİM OLARAK FAKİR'E SARILDIM"

Asıl adı Tahir'di.

Öğretmeni takılıyor diye "Fakir" takma adını kullandı. Hepimiz onu **Fakir Baykurt** olarak tanıdık...

"Madem adınızı değiştirdiniz. Niçin 'Fakir' yerine 'Zengin' adını almadınız?" diye takıldığımda, şu yanıtı vermişti:

"Çok yoksul bir aileden geliyorum. 6 kardeşiz. Babam çok erken yaşta öldü. Anam bu 6 çocuğa baktı, kayırdı ve yetiştirmeye çalıştı. Az toprağımız vardı. 40 dönüm kadar. Bunun sadece yarım dönümü, bir dönümü sulanabilirdi.

Ve o dönem Türkiye köyleri bugünkülerle kıyaslanmaz derecede yoksulluk içindeydi, unutulmuşluk içindeydi. Cumhuriyet henüz ayağını basmamıştı köylere.

Bir fakirlik yaşamı, silinmez bir yazgı gibi bizim alnımıza çizilmişti. O yüzden galiba ben, o çocukluk ve delikanlılık arası yıllarda, psikolojik seçim olarak da Fakir'e sarıldım."

Köy romanlarının ustasıydı. İrazca'nın Dirliği, Tırpan ve Yılanların Öcü en akılda kalan eserleri idi.

Uzun süredir Almanya'da yaşayan, son birkaç yıl Türkiye'ye gelen Fakir Baykurt yine Almanya'ya döndü ve orada yaşamla vedalaştı.

Ele aldığı konuları eleştirel tarzda, gerçekçi bir bakışla yansıtmaya özen gösteriyordu. Kimilerine göre de bir "**değişimin yazarı**" idi. Eserlerinde köyden yola çıkıyor, kente ulaşıyordu. İlk göz ağrısı şiir idi. Daha sonra romanlar ve öyküler bunu izledi. Düşün yazıları aydınlanmacı yanını, eğitimsel kişiliğini ortaya koyuyordu.

O'na göre bir yazar, yaşadıklarını ve bildiklerini yazmalıydı. O nedenle Fakir Baykurt romanlarını, öykülerini yazmadan önce, konunun geçtiği yerlerde kendisi yaşıyordu.

Türkiye'ye geldiğinde Ceviz Kabuğu'na konuk olmuştu. İzleyicilerden gelen telefonların çoğu, "Çok teşekkür ederiz Fakir Baykurt'u çıkardığınız için. Biz onu öldü biliyorduk." biçiminde idi, şaşkınlık ve hayranlık doluydu...

Fakir Baykurt'a Allah'tan rahmet dilerken, kendisini anlattığı -belki de en son- bu söyleşiyi kitap olarak okurlara sunmanın bir sorumluluk olduğunu düşünüyorum.

CNN TÜRK

Türk yayın yaşamına yeni bir televizyon daha katıldı: CNN-TÜRK...

Mehmet Ali Birand ve **Taha Akyol**'un önderliğinde yayın yapacağı açıklanan bu kanaldan "beklenenler" ile ilk iki günkü "gerçekleşen" arasında büyük fark var.

Eleştiri için henüz erken olduğunu biliyorum. Ama bir yayıncı olarak gördüklerimizi yazmamak da olmaz, diye düşünüyorum.

Kimi zaman **"aşırı takdir olumsuzluk doğurur."**

"2000 Yılı'nın teknolojik donanımına sahip bir haber kanalı"nın, iki gündür Gölcük'le canlı bağlantı kuramaması, muhabirinin fotoğrafını vermesini anlayamadım... "Dünya üzerinde 36 bürosu" olan bir haber merkezinin Moskova gibi büyük bir kentten de canlı yayın yerine, muhabirinin fotoğrafıyla yayın yapmasını anlayamadım... Açılış töreni gibi en çok önem verdikleri bir günde, Birand'ın ifadesiyle, "Atlanta'daki uluslararası devin"(CNN'in patronu Ted Turner'ın) mesajının bant yayınlı verilmesini anlayamadım. İşin siyasi ve ticari boyutları bizi ilgilendirmiyor. Ama yayıncılık açısından bakalım. Her nedense o anda Çin'de olan, Ted Turner'la canlı yayına geçmek, "2000 yılının teknolojisini kullanan bir haber merkezi" için şık olmaz mıydı?... "Haber, CNN-Türk veriyse doğrudur" ilkesi nasıl uygulanabilecek? Okuryazarı ve yabancı dil bilenlerinin sayısı düşük olan Türkiye'de öğle saatlerinde, uzun uzun İngilizce **"World News"** vererek mi?... Doğruluğunu söylemek için önce anlamak gerekmiyor mu?... Kaliteli yayıncılık için yola çıkılınca, Sayın Birand'ın Cumhurbaşkanı Demirel'le yaptığı röportajı nasıl değerlendirmeli? Soru kalitesi, mimikler, gülüşler, hareketler, cevabı takip edip etmeme ve yılların deneyimi gibi açılardan bakınca bunu Sayın Sibel Can da yapamaz mı?..

Prof.Dr. **Haluk Şahin** pazar günü yazısında şöyle diyordu:

"Bizde medya rekabetleri genellikle yozlaşma ve ucuzlamayla sonuçlanır; rekabet atmosferinde yükselmek isteyenler, ilk safra olarak, meslek ilkelerini ve etik kaygılarını aşağıya atarlar.Bu kez sonucun farklı olacağını tahmin ediyorum."

Biz de bu umutlarla, CNN-TÜRK'e ve çalışanlarına başarılar diliyoruz...

NURCULUK VE SANSÜR

İnsanlar kendilerini ikiye ayırabilirler mi ? Bir yönüyle özgürlükçü, diğer yönüyle sansürcü olabilir mi insan ?

"Bırakın konuşalım" diyenler başkalarını konuşturmamak için ellerinden geleni yapıyor. **Fethullah Gülen**'le ilgili bir program yapıldığı zaman, kendileri gelmediği gibi, üst ve alt düzey tüm yetkililerini **"organize biçimde"** tartışmadan uzak tutan Nurcular, yayınlara da engel olmaya çalışıyorlar.

Kanal 6'da bu konuda -tüm sansür girişimlerine karşın- iki önemli program yapmıştık. Bu yayınlar daha da genişletilerek **"Nurculuk-Dünü Bugünü"** adıyla kitaplaştı ve **Beyaz Yayınları** tarafından okurlara sunuldu. Bu kitapta, televizyon yayınlarına yapılan sansür girişimlerinin öyküsü ve sonraki gelişmeler de yer alıyor.

Nurculuk kitabını basan, Beyaz Yayınları'na dün bir telefon gelmiş. **"Hocaefendi'yi eleştiriyorsunuz"** diyen **Gökkuşuğu Dağıtım** adlı şirketin görevlisi, bundan sonra, ne Nurculuk kitabını ne de yayınevinin diğer kitaplarını satmayacağını söylemiş.

Yani, biz bu kitabı okutturmayız, anlayışı dile getiriliyor. Daha doğrusu sansürü... Kitapta korkulan ne var acaba ?..

"Tabuları içinde kendilerini tutsak hissedemeyen" kimileri, karşısındakileri de tutsak almaya çalışıyor. **"Benden yanaysa özgürlüğe evet"** düşüncesini savunanlar, **"sansürü"** hiçbir zaman ellerinden bırakmadılar.

Unutulmamalı ki, hiç kimse bir **"sansür kariyeri"** ile yükseklerde yer alamaz...

□ (13.10.1999, Çarşamba)

"DELİYÜREK"

Bugünlerde ekranlarda yüksek izlenme rekorları kıran bir dizi film var: "**Deliyürek**"

Show TV'de pazartesi akşamları saat 21.00'de yayınlanan dizinin yönetmeni **Osman Sınav**. Bu sektörde bir söz var. "**Film yönetmenindir**" derler.

İlk yüz program içinde birinci olan (rating 12.70, share 31.90) Deliyürek dizisinin konusu "**derin devlet ilişkileri**." Sayın Sınav'ın toplumun nabzını çok iyi tuttuğu, günceli yakaladığı izleyicinin ilgisinden belli.

Senaryo olabildiğince gerçeğe yakın düşünülmüş. Bir başka deyimle, kamuoyunda bilinen gerçeklerin senaryolaştırılması diyebiliriz.

Bu filmde bir "açıkoturum" sahnesi de yer alıyor.

İşte bu sahne, bu yazıyı yazmamıza neden olan nokta.

Sayın Osman Sınav, gerçeğe yakın olsun düşüncesiyle bu açıkoturum sahnesinin **Ceviz Kabuğu formatında** olmasını ve bizim oynamamızı düşünmüş.

Eksik olmasınlar, aradılar. Durumu bildirir bir faks gönderdiler.

Burada üzerinde durulması gereken bir konu var. Bir televizyoncu böyle bir filmde oynamalı mı?

Aslında bu tartışma daha önceleri de yapıldı, şimdi duruldu... Kimi meslektaşlarımızın televizyon reklam filmlerinde oynaması, kimilerinin ise Yeşilçam filmlerinde oynaması eleştiri konusu olmuştu.

Endişe edilen konu, söz konusu mal ya da hizmeti sunan şirketin aleyhine bir haber ortaya çıkarsa bu meslektaşlarımızın taraf olabilecekleri ihtimali idi.

Oysa, dünya basın tarihinde görüyoruz ki, basın mensubunun taraflı olması için mutlaka bir reklam filminde oynaması gerekmiyor. Bence, tam tersine, ilerde böyle bir durumla karşılaşılırsa o basın mensubu -daha gözönünde olduğu için- daha titiz davranmak durumunda kalır. Daha tarafsız davranır.

Bugün, reklam filmlerinde hiç oynamadığı halde partilerin, liderlerin, ideolojilerin yandaşı olan basın mensubu yok mu?...

Günümüzde, eski dansöz, yeni şarkıcı ya da güzellik kraliçeleri ile kimi eski mankenlerin haber sunuculuğu yaptıkları ve **Sibel Can**'ın da son transferlerden biri olduğu ortada.

(Bu konudaki kişisel düşüncemi merak edenler için söyleyeyim. "Kim başarılı ise ve üstlendiği işin karşılığını daha iyi veriyorsa bence meslek kökeni önemli değil." Bu konuda sayfalar dolusu başarılı örnekler verilebilir.)

Gelelim, yeniden Deliyürek'e... Bize önerilen teklif biraz daha farklı.

Yine de yanıtımızı buradan da açıklayalım: **Düşünülmüş olmak güzel.**

Ama ben düşünmüyorum...

Sayın **Osman Sınav**, "Çok teşekkürler, şimdilik yokum..."

BİR ÇUVAL İNCİR ÇEKİRDEĞİ

Bu arada, bir başka yanıtımız daha var.

Aslında bu bir anlamda "yanıtın yanıtı." Yani, açıklamanın açıklaması...

Bir ressama ya da şaire tablosunun, şiirinin anlamını sormanız gibi bir şey...

Geçen hafta, **Akşam Gazetesi**'nde ve **Show TV**'de Ceviz Kabuğu programında işlediğimiz **Mehmet Akif Ersoy** konusunda Sayın **Dücan Cündioğlu**, bir eleştiri yazdı.

Sayın Cündioğlu, zaman zaman düzeyli kalmaya çalıştığı eleştirisinde "**sözcük karatesi**" yapıyor. Bu bir anlamda, boşluğa doğru yapılan bir "**gölge boks**."

Biz, Akşam'daki yazımızda, "**gerçeği beyaza boyama çağrısı**" yapmıştık. Anlaşılan, yine beyaz pek tercih edilmiyor...

Programımızda öyle noktalara inildi ki, bunların görülememiş olmasına şaşıyorum.(Yine de, Sibel Can yerine, Mehmet Akif programını gündemine alma ciddiyeti gösteren Sayın Cündioğlu'na teşekkür etmek gerekir.)

O gece gördük ki;

- Uzmanlar-yazarlar Akif'in Mısır'a gidiş tarihinde dahi uzlaşmıyor.

- Nutuk'ta Mustafa Kemal'in İstiklal Marşı'ndan hiç söz etmemesini

Atatürk uzmanları da bilmiyor.

- Akif'i milliyetçilik açısından tanımlamada büyük farklılıklar var...

Bu arada, yine programda, Akif'in Türkçe'ye çevirdiği Kur'an'ın 32 Süresi'nin bazı ayetleri olduğunu birkaç kez yineledik.

Tartışmanın yüzyıllık olduğunda parmak hesabı yapmak gerekirse, Sayın Cündioğlu'nun parmağı yetişmeyecek anlaşılan. Kendisi de ifade ediyor ki, Akifin çevirilerinin ortaya çıkış tarihi 1908. Yüzyılın başındaki bir gerçek -ki, biz de bu gerçeği ve var olan çevirileri ortaya koyduk- yüzyılın sonunda tartışılıyor.

Oysa bugün birçok insan, Akifin Türkçe meallerinin olmadığını söylüyor, gençler inanıyor.

Bizim stüdyo konduğumuzun derlediği kitap da derleyeni açısından özgün bir kitap. Bunun öyküsünü Sayın Suat Zühtü Özalp anlattı.

Sayın Cündioğlu'nun yazısında Milli Şef dönemini korumasına ben şaşırdım ama, kimbilir belki birileri sevinmiştir...

Ayrıca, **"Akifin münferid çeviri denemeleri ile resmi çeviri denemesi arasında herhangi bir alaka yoktur"** sözü ne demektir? ..

"YÜZLEŞTİRME TEKNİĞİ"

Psikolojide, bir "yüzleştirme tekniği" vardır.

Programda gerçekler ile sahipleri yüzleştiriler.

Biz kimi zaman, "toplumsal barış adına Pollyanna tarafından sıkıştırılan bir gazeteci olmayı" yeğleriz.

Bizim tuttuğumuz aynayı suçlamaya kimin hakkı olabilir? Ve niçin ?..

□ (06.10.1999, Çarşamba)

8. BÖLÜM

EĞİTİM, BİLİM, KÜLTÜR

EŞEKLİ KÜTÜPHANECİ'NİN AŞKI

Eşekli Kütüphaneci'yi hiç tanıdınız mı bilmiyorum.

Ama onu çevresinde herkes tanıyor. Hatta, zamanında Amerika Birleşik Devletleri bile tanımış.

Eşekli Kütüphaneci 1921 yılında Ürgüp'de doğmuş. Bugün tam 80 yaşında.

Dokuz günlük uzun Kurban Bayramı'nda üç günümü Kapadokya'da geçirdim.

Ürgüp'e gelirken doğrusu onu burada bulacağımı hiç düşünmemiştim. Kendisini daha önce Fakir Baykurt'tan duymuş, dinlemiş ama hiç karşılaşmamıştım.

4-5 yıl önce öyküsünü kısaca dinlediğim Eşekli Kütüphaneci'nin bugün yaşayıp yaşamadığını da bilmiyordum.

Çok mutlu bir tesadüf oldu.

Ürgüp'te otele girip, odama çıkar çıkmaz telefon çaldı. Geleceğimi nereden nasıl duydu da, aradı acaba ?... Demek ki eski "kulağı kesiklerdenmiş."

Benimle görüşmek istediğini söyledi. Oysa belki de bunu ben daha çok istiyordum.

Sonunda buluştuk.

Onu yakından tanımak, Kapadokya'nın dünyaca ünlü peribacalarını tanımak kadar etkiledi (ve düşündürdü) beni.

"**Halk kütüphaneciliğinin**" çok farklı bir örneği olan Eşekli Kütüphaneci'nin adı **Mustafa Güzelgöz**.

Bir başka deyişle o, "**gezici kütüphaneciliğin**" motorize olmayan bir örneği.

Bugün anılarını anlatırken gözleri doluyor, sesi titriyor. O günleri yeniden yaşıyor sanki.

Çocukları ve torunlarıyla oturduğu evinin bir odasını anılarına ayırmış, "Mustafa Güzelgöz Müzesi" yapmış.

Neler yok ki bu odada...

Dünün "**merkep sırtında**" köylere kitap taşıyan kütüphanecisi uzun bir ömrün kilometre taşlarını belgelemiş.

Mustafa Güzelgöz yaşamını kitaplara, insanların özellikle köy kadınlarının kitap okumasına hasretmiş bir insan.

Çok uzun yıllar önce, İkinci Dünya Savaşı yıllarında kendi buluşları ile ilk "**köy promosyonlarını**" da başlatmış !

Örneğin, köy kadınlarının kütüphaneye gelmesini teşvik etmek için "dikiş makineleri" almış. Böylece dikiş dikmek için gelenler, bilerek makinenin üzerine bırakılan kitapları da okumuşlar.

Köylülerin kitaba ilgilerini çekebilmek için kurnazca bir yöntem denemiş. Karacaoğlu, Hazreti Ali'nin Hayber Kalesi Cengi, dini kitaplar, tarım ve sağlık kitapları, tarihi romanlar ile başlayan okuma zevki ve alışkanlığı klasiklerin Türkçe çevirilerine kadar uzanmış.

O tarihlerde bir köylü kadının Balzac okuduğuna inanabiliyor musunuz?...

Ama okumuş !...

Böylesine önemli bir insanı, kültür değerimizi tanımak tatilimin en büyük kazancı oldu. Bu kişiyi yakında sizlere daha yakından tanıtacağım.

Eminim siz de hayran kalacaksınız.

□ (09.03.2001, Cuma)

İNSANLIK HİZMETİNDE BİR GÖNÜLLÜ

"Kendi çıkarlarını düşünmeden başkalarının mutluluğu için kendini vakfetmenin herhangi bir yere veya kişiye sınırlı olmadığı gerçeğini bilerek..."

Böyle başlıyor uluslararası ödülün takdimamesi.

Bu iki satırlık giriş yazısında ne çok gerçek gizli değil mi?

"Kendi çıkarlarını düşünmeden..."

"Başkalarının mutluluğu için..."

"Kendini vakfederek..."

"Herhangi bir yere ve kişiye bağlı ve sınırlı olmadan..."

Bu sözler, günümüzden çok çok önce, ta 1963'de **"İnsanlık hizmetindeki bir gönüllüye"**, hem de bir **"Türk'e"** söyleniyor ve "dünya kültür ve insanlık tarihinin" kayıtlarına geçiyor.

Ama, Türkiye'nin kültür ve insanlık kayıtlarında yeterince "korunuyor mu", bilmiyorum. Daha doğrusu "biliniyor mu", onu da bilmiyorum.

BAŞKALARININ MUTLULUĞU İÇİN

Daha önce yazmıştım. Bir **"Eşekli Kütüphaneci"** vardı.

Adı **Mustafa Güzelgöz**. Bugün emekli ve 80 yaşında.

Tam bir canlı tarih.

"Başkalarının mutluluğu için" çalışan **"İnsanlık hizmetinde bir gönüllü"** o.

Eşek ve katır sırtına yüklediği iki kasa içinde binlerce kitabı, hiçbir karşılık beklemeden, "bedava" köylere taşımış, çocukları ve kadınları (kahvehanelerde pinekleyen erkeklerle birlikte) kütüphanelere çekmiş.

Kütüphane dediğimiz de, o dönemin (bugün bile değiştiğini sanmıyorum) taş taş üstüne konarak inşa edilmiş, eğreti binaları. Kimi köylerde ise ağılardan bozma tek odalı binalar...

Karda kışda kitap taşıdığı merkebinin kuyruğunu kışın kurtlar yemiştir. O günün büyük gazetelerine haber olmuş.

ÖRNEK BİR İNSANLIK GÖNÜLLÜSÜ

Bugün bile "kendi çıkarlarını düşünmeden" ülke hizmetinde olmasını beklediğimiz, bir "insanlık gönüllüsü" aramıyor muyuz?..

"Başkalarının mutluluğu için", yani "**Türk halkının mutluluğu için**" çalışacak, hizmet sadece hizmet diye koşacak bir insanın özlemini duymuyor muyuz?..

İşte 1963'deki bu büyük "İnsanlık Gönüllüsü" **Mustafa Güzelgöz** hakkında, Dünya Birinciliği Ödülü veren Komite'nin değerlendirmesi:

"(...) Katır Türkiye'de Ürgüp Kazasında bulunan seyyar bir kütüphaneye aittir. Bu kütüphanenin 7 katırı ve 3 atı vardır.

Bütün personeli ile bu kütüphane civarındaki 36 köye hizmet etmektedir. İlk seyyar kütüphanenin kuruluşundan bu yana diğer 9'u, daha önceden arzularını kültür edinmek ve öğrenmekle tatmin yolunu bilmeyen köylülerin bilgi yönündeki bu susuzluğunu gidermek amacı ile Ürgüp halkına kitap vermeye hummalı bir şekilde gayret etmektedirler.

Kütüphaneyi ta halkın ayağına götürmek gibi emsalsiz ve kullanışlı olan bu metod 1946 yılında Ürgüp Kütüphanesi'ne genç bir eleman olarak giren Mustafa Güzelgöz'ün fikridir. (...)

Bu okuma programı sebatla yerleştirildikten sonra Güzelgöz köylüleri bir araya getirmek için bir aktiviteye ihtiyaç olduğuna ve bunun tahakkukuna karar verdi. Derhal mahalli kadınların kütüphaneye gelerek sosyal bir aktiflik içinde dikiş dikmek gayesi ile birleşmelerini temin için dikiş makineleri alarak onların bu yöndeki ilgilerini çekti. Köylülerin çalışarak 500 ton şarap yapabilme imkanını sağlayacak bir şarap fabrikası vücuda getirdi ve beş köyde de beş spor kulübü tesis etti.

Mustafa Güzelgöz yalnız Ürgüp halkı arasında öğrenme ve kültürel ilgileri teşvikle kalmadı. Bunun yanında bir kitapda harika mucize ve kullanışlı bilgileri asla bulamayacak olan halkı için o kütüphaneleri kültürel ve sosyal merkezler haline getirdi."

Hani dünyaca ünlü "**Garcia'ya mektup**" öyküsü vardır.

Bizim Mustafa Güzelgöz'ün öyküsü, Garcia'ya "bir tek mektup" değil, "200 bin kitabın" öyküsüdür!...

□ (18.03.2001, Pazar)

Türkiye'nin en ciddi sorunlarına halk sahip çıkmıyor.

Bu bulgunun çeşitli göstergeleri var. Bunlardan bir tanesi de, son yıllarda gelişen televizyon yayıncılığı.

Ülkenin en ciddi sorunlarının ele alındığı televizyon programlarının ratinglerinin düşük olması son göstergelerden biri.

Toplumdaki sorunların devam ediyor olması da zaten bir gösterge aramaya gerek bırakmıyor.

Halk, en ciddi konunun dahi **"magazin boyutuna"** ilgi gösteriyor. Örneğin, yıllardır kangren olan trafik konusunda, bıkmadan usanmadan yapılan ciddi açıklamalar yerine, sarhoş bir sürücünün görüntülerine ilgi gösteriyor.

"DİREKSİYON ÜNİVERSİTESİ !"

Trafik sorunu TBMM'ne taşındı, **"Trafik Güvenliğini Araştırma Komisyonu"** kuruldu, başına deneyimli gazeteci-İstanbul Milletvekili **Ahmet Tan** getirildi. Bunları biliyorsunuz.

Bu komisyon TBMM'nin tatil dönemlerinde dahi çalışarak 81 ilimizde, ABD'de ve Avrupa ülkelerinde çalışmalar yaptı. Şimdi bu çalışmalar çok kapsamlı bir kitap haline geldi. Milletvekillerine dağıtıldı. Trafik sorununun çözümüne ilişkin öneriler, önümüzdeki Salı günü TBMM Genel Kurulu'nda ele alınacak.

Sevgili meslekdaşımız Ahmet Tan'ın **"Sürücü Okulu değil Direksiyon Üniversitesi** açacak kapsamdaki rapor" diyerek bize de gönderdiği rapor-kitap'da ilginç bilgilere de yer veriliyor.

Türkiye'nin trafik sorunu ile ilgili bu bilgilerden birkaçını sıralayalım:

-Son 15 yılda bir "kentimiz yokoldu. " Ölen insanların sayısını 120.000.

-Ekonominin kaybı –hurdaya dönen araçlar nedeniyle- 9 milyar dolar.

-PKK teröründe 15 yılda 30 bin, depremde son 50 yılda 50 bin insanımız ölürken, trafik kazalarında **"gönüllü olarak birbirimizi öldürdük."** (Bu tırnak içindeki sözler rapordan değil, benden. **"Gönüllü**

öldürmesek” 120 bin insanımız ölmezdi. Terör ve depreme bakın, bir de tarifiğe !.. HC)

-Trafikte telaffuz ettiğimiz bugünkü **“resmi istatistikler –ne yazık ki-gerçeği yansıtmıyor.”** Yalnızca kaza anındaki ölümlerin kaydı tutulabildiği için, yolda ya da hastanede ölenler ile ülkemizin yüzde 80'ini oluşturan Jandarma bölgelerindeki kazalarda ölenlerin sayısı istatistiklerde yer almamaktadır.

-Trafikte 8 milyondan fazla araç dolaşıyor, her yıl 500 bin dolayında yeni araç trafiğe çıkıyor, yılda 1 milyon şoför ehliyet alıyor. Kent içi yollarımız hariç karayollarımızın uzunluğu 65 bin km.

-1970 ortalarına kadar kan gövdeyi götüren ABD ve İngiltere'de hız sınırının düşürülmesi ile büyük ilerleme sağlanmış. Dünyanın en geniş, en güvenli ve en denetimli bu otoyollarda bile hız sınırı 105 km.(70 mil) imiş. **(Peki, bu Amerikalılar ve İngilizler niçin 220 km. hız yapan otomobil üretmeye devam ediyorlar?.. HC)**

-Yapılan hesaplamalara göre, bir aracın **saatte 90 km. yerine 100 km.** hızla seyretmesi durumunda **yakıt tüketimi yüzde 9 artmaktadır.**

-Türkiye'de kullanılan yakıtın üçte biri şehirlerarası yollarda tüketildiği için, 2001 yılında araçların saatte 90 km. yerine 100 km. ile seyretmeleri durumunda bir yıl içinde (Ocak 2001 fiyatları ile) **“ek olarak” 132 trilyon TL harcama** gerekecektir. Hız 110 km.'ye çıkarsa bu rakam da 191 trilyon TL olacaktır.

-1998 etütlerine göre, 477 noktada hemen her yıl trafik kazası meydana gelmektedir. **(Yani “kör gözüm parmağına” misali, bile bile bu 477 noktada yüzlerce insanın ölmesi yıllarca seyredilmiş !... HC)**

İstanbul Milletvekili **Ahmet Tan**'ın başkanlığını yaptığı Komisyon, trafik kazaları ile mücadelede **“Terörle mücadele yöntemlerine benzer”** sert ve kararlı uygulamalar istiyor.

Bu önemli sorunla ilgili çok çeşitli görüşler de var. Bunlar önümüzdeki Salı günü TBMM Genel Kurulu'nda tartışılacak. Umarız orada tartışıldığı gibi kalmaz ve çözüm yönelik sonuçlar çıkar.

Çözüme katkısı olacak okurlarımız, TBMM Trafik Araştırma Komisyonu Raporu'nun kısa bir özetini (www.tbmm.gov.tr) adresinden elde edebilirler.

Kazasız ve mutlu bir Pazar günü diliyorum.

□ (14.01.2001, Pazar)

“HAYDİ GİDELİM, YAPALIM İŞİ”

“Poyekhali” yani “Haydi gidelim, yapalım işi” sözünü “uzaya ilk giden insan” olan Yuri Gagarin söylemiş.

12 Nisan 1961’de Rus Uzay Adamı(Kozmonot) Gagarin tarafından söylenen bu söz, dün Amerikalı Uzay Adamı(Astronot) William Shepherd tarafından tekrar edildi.

Evrendeki yaşam açısından “insanlık hanesine” yazılacak büyük bir gelişmenin başlangıcı idi dün. İnsanoğlunun Dünya yörüngesindeki ilk büyük istasyonu “Uluslararası Uzay İstasyonu”nda yaşayacak ilk canlılar olarak uzaya 3 insan gönderildi. (Orada olmak için ne çok şey verirdim !..) Bu Uzay İstasyonu başımızdan 386 km. yükseklikte ve 100 milyar Dolarlık bir proje... Uzaya gönderilenler Amerikalı astronot William Shepherd ile Rus kozmonotlar Kaptan Pilot Yuri Gidzenko ve uçuş mühendisi Sergey Kriyalkov.

Ayrıntılarını bugünkü gazetelerde okuyacağınız bu önemli gelişmenin, bir boyutunu vurgulamak istiyorum.

Dünkü törende yine “ilk kez” hem “şampanya patlatıldı”, hem de “dini tören” yapıldı.

Televizyon ekranlarında da görmüş olabilirsiniz. Bir Ortodoks Papaz, üç uzay adamını takdis etti(kutsadı) ve üzerlerine kutsal su serpti, dua etti.

Bilimle dinin birlikteliği açısından üzerinde durulması gereken bu uygulama önemlidir...

Uzay boşluğunda 4 ay yaşayacak olan bu üç dünyalının Allah ve din kavramlarını algılaması çok farklı olacaktır. Dünya’da kalan pek çok insan bilimle dini birbirine zıt kavramlar olarak algımlarken bu durum inceleme konusu yapılmalıdır.

DAR KALIPLARA SIKIŞMIŞ BİLİM ANLAYIŞI !

Bu konuya bağlayacağım ikinci olay, hepinizin bildiği Pokemon adlı çizgi film çılgınlığı. Önceki gün 4-5 yaşlarındaki bir çocuğun kendisini bir Pokemon karakteri olan Çeyzerad’a(Charizard) benzeterek 7.kattan atlamasıyla tartışma yeniden alevlendi.

Yeniden ısıtılan tartışma şu: **Pokemon çocuklarımızı ölüme götürecektir kadar olumsuz etkiliyor mu?**

Bazı ruh doktorlarımız "Evet, etkiliyor" diyerek karşı çıkıyorlar. Örneğin **Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Başhekimisi Doç. Dr. Arif Verimli** şöyle diyor:

"Pokemon türü çizgi filmler, çocukların büyük kısmında gerçek dışı düşünmeyi yoğunlaştırdığından dolayı ruhsal gelişimlerine zararlı."

Depresyon ve Panik Bozuklukları Merkezi(DEPAM) Yöneticisi Doç. Dr. Nihat Kaya'nın açıklaması da şöyle:

"Televizyondan gördüklerini model alan çocuk, kendini şiddet içeren kahramanlarla özdeşleştiriyor, etrafındakilere saldırgan davranıyor."

İşte iş bu noktada düğümleniyor. **"Dar kalıplara sıkışmış bilimsel anlayışı"** burada görüyoruz...

Hani eski bir halk deyişimiz vardır: **"Eller Ay'a biz yaya"**

İnsanoğlu uzay istasyonunda yaşamaya başlarken bizler, **"aktarma bilimle"** tekrardan öteye gidemiyoruz.

Kimse kızmazın ama "dar kalıplardan kurtulamayan" bilimsel anlayış ile bizler daha çok kısır tartışmalarla zaman yitiririz.

"Gerçek dışı düşünme" yalnızca çocuklarda mı görülür? (Biz, politikacıların bir kısmı başta olmak üzere her meslekten hayal gören ne çok büyük bilmiyor muyuz?)...

Büyüklerle hitap eden bazı haber bültenleri ya da **"mafya dizileri"** de aynı kapsamda büyüklerle(!) gerçek dışı düşünmeyi aşılayıp, zararlı olmuyor mu? Eski Türk filmlerinin bir kısmı tamamen gerçek dışı değil mi?(Pokemon konusundaki olumsuz eleştiriler çok yer tutar. Burada bir boyutunu ele alıyorum)

Yine dün Japonya'da internette chat'leşip birlikte intihar eden iki yetişkin insan haberleri vardı. Şimdi, "İnternet te yasaklanmalıdır" diyebilir miyiz?

İstanbul'da "intihar eğilimindekilere psikolojik destek" verme görevindeki bir genç de önceki gün intihar etti. Buradan yola çıkıp, "Psikolojik danışmanlık hizmetleri yasaklanmalıdır" diyebilir miyiz?

Ah bizim o "dar kalıplara sıkışmış bilimsel anlayışımız !"

□ (01.11.2000, Çarşıamba)

Bugün Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 77. yıldönümü.

77 yıl boyunca ülkemiz içerden ve dışardan çok büyük engellerle karşılaştı. Eskilerin deyimiyle "büyük badireler atlattı."

Bugün Türkiye'yi yöneten sivil ve asker yöneticiler geldiğimiz noktayı şöyle özetliyorlar:

"Birinci öncelikli tehdit irtica ve yolsuzluklardır"

Bence birinci öncelikli tehdit cehalet ve düşünce devriminin yarım kalmış olmasıdır.

Çünkü irticanın da, yolsuzlukların da, daha düne kadar birinci sırada yer alan terörün de temelinde cehalet yatıyor; buna bağlı olarak da ekonomik kalkınma hamlesinin yapılamaması...

Eğitim kalitesi yüksek, düşünce devrimini gerçekleştirmiş gelişmiş ülkelerde bugün irtica diye bir tehditten söz edilmiyor.

Ekonomik kalkınmasını tamamlamış ülkelerde terör örgütleri, sefaleti kullanarak gençleri dağa çıkaramıyor.

Ekonomik gelişmenin tabana yayıldığı ülkelerde, ekonominin hukuku da iyice yerleştiği için birtakım insanlar yolsuzluk yapmıyor, yapamıyor. Yaparsa da biliyor ki, adaletli bir hukuk sistemi yakasına yapışacaktır.

Türkiye bugün bir yandan cehaletle savaşıyor ama, üniversitelerinin tümünü bile cehaletten kurtaramamış durumda. Üniversitelerinden, hayranlıkla duymak istediğimiz bilimsel buluş haberleri gelmiyor. Henüz türban ve sakal-bıyık sorununu(!) çözememiş, bilimsel araştırma fonlarına kavuşamamış, öğretim üyelerini ekonomik sıkıntıdan kurtaramamış, v.b.

Sonuç olarak en üst eğitim ve bilim kuruluşlarımız olan üniversitelerimiz, Cumhuriyetin 77. yılında topluma önderlik yapacak konuma çıkamamışlar...

Öte yandan Atatürk ilkeleri deyince bugün en başta algılanan "laiklik" ilkesi de yaşama geçirilememiş durumda.

Bugünkü Diyanet İşleri Başkanı (Mehmet Nuri Yılmaz) “Dini bir televizyon kurmanın zorunlu olduğunu” söylüyor ! Bu sağlanırsa “Anlaşmazlıkların tümünün çözüleceğini” ileri sürüyor.

Birçok kesimin “Laiklik ilkesi ile Devlet yönetiminde bir Diyanet İşleri Başkanlığı’nın bile bağdaşmadığını” iddia ettiği günümüzde böyle bir istek çok tartışmalı.

“GENELGEYLE DEVRİM OLMAZ !”

Atatürk, **“Benimle birlikte yola çıkanlar, kendi görüş ufuklarının(vizyonlarının) sonuna gelince birer birer beni bıraktılar”** diyor.

77. yılda karşılaştığımız sıkıntılara ışık tutacağına inandığım ve Atatürk’ün ilkelerini anlamak ve yaymak açısından yararlı olduğunu düşündüğüm bir örneği vermek istiyorum.

Cumhuriyetin ilanından birkaç ay sonrasına ilişkin bir olay.

1924 yılının ilkbaharıydı. Erzurum ve Pasinler’de depremde birçok köyün evleri yıkılmıştı. Zarar gören halkla görüşmek için Pasinler’e gelen Atatürk, halkın içinden ihtiyar bir köylüyü çağırdı:

- Depremden çok zarar gördün mü, baba? Diye sordu.

Atatürk ihtiyarın şüphecini görünce, tekrar sordu:

- Hükümet sana kaç lira verse, zararını karşılayabilirsin ?

İhtiyar, Kürt şivesiyle:

- Valle Padişah bilir ! dedi.

Atatürk gülümsedi. Yumuşak bir sesle:

- Baba, Padişah yok; onları siz kaldırmadınız mı? Söyle bakalım zararın ne?

İhtiyar tekrar etti:

- Padişah bilir !...

Bu cevap karşısında kaşları çatılan Atatürk, Kaymakama döndü:

- Siz daha devrimi yaymamışsınız ! dedi.

Bu sırada görevini başarmış insanlara özgü bir ağırbaşlılıkla ortaya atılan tahrirat katibi:

- Köylere genelge yolladık Paşam, dedi.

Atatürk’ün fırtınalı yüzü, daha çok karıştı:

- **Oğlum**, dedi. **Genelgeyle devrim olamaz!..** (“Atatürk’e Ait Hatıralar”, Ahmet Hidayet Reel’den alıntı yapan Adnan Nur Baykal, “Mustafa Kemal Atatürk’ün Liderlik Sırları”, s.23.)

□ (29.10.2000, Pazar)

BİLİNMEYEN ÖNEMLİ BİR GERÇEK...

Trafik kazalarında dünyada ilk sıralarda yer alıyoruz. Yıllardır katliam gibi trafik kazaları oluyor. Politikacılar, uzmanlar ve basın ne yaparsa yapsın ölümlerin önü alınmıyor. Önceki gün Star Televizyonunda **Orhan Uğuroğlu'nun "Söz Hakkı"** programında konuşan milletvekili Ahmet Tan, **"Kurtuluş Savaşında 3 yıl içinde 10 bin civarında şehit verdiğimizizi, oysa trafik kazalarında yılda 10 bin kişinin öldüğünü"** açıkladı...

Öğrenmek isteyen bu yaşta bile öğreneceği ne çok şey var !..

Ben de yaşamımızla ilgili önemli bir gerçeği daha öğrendim. **"Uyku apnesi"** ya da **"Uykuda solunum durması"** hastalığını hiç duydunuz mu?

Doktorların dahi teşhis etmekte çok zorlandıkları yeni bir hastalıkmış bu. Üstelik öyle sinsi bir hastalık ki, hiç tahmin etmediğiniz bir yerde sizi vuruyor.. Ve yine hiç tahmin etmediğiniz, aklınıza getirmedığınız olayların nedenini oluşturuyor.Aynı zamanda, **"çok yaygın ama bilinmiyor!"**

Uzmanlar bu hastalığın önemini şöyle açıklıyor: "Bu hastalığın önemli olmasının nedeni çok yaygın olmasından, öldürebilme yeteneğinden ve sinsi ilerleyici olmasından kaynaklanır. Çoğu kez doktorlar bile bu hastalığı saptamakta zorlanır."

UYUYAN ŞOFÖRLER SUÇSUZ (AMA HASTA MI?)

Trafik kazalarının üçte birinin **"uyku hastaları"** tarafından yapıldığını hiç düşündünüz mü?

Yani, direksiyon başında uyuyarak ölümcül kazalar yapan şoförlerin "suçsuz ama hasta" olabileceği hiç aklınıza gelir miydi?..

Yapılan araştırmalar, **"trafik kazalarının üçte birinin bu hasta grubu tarafından yapıldığını"** ortaya çıkarmış.

"Uyku apnesi" denen hastalık, uyku hastalıklarının yeni keşfedilen bir çeşidi. Bu hastalarda kalp krizi ve felç riski de yüksekmış. **Uykudaki bazı ani ölümlerin de uyku apnesi nedeniyle olduğu ileri sürülüyor.**

Trafiğe çıkan bir şoför yola çıkmadan iyi uyumuş olsa dahi, bu hastalık nedeniyle direksiyon başında aniden uykuya dalabiliyor (televizyon karşısında uyuyanlar gibi) veya kalp krizi geçirip kaza yapıyor.

Kendisi sağ kalsa da –belki- bu hastalığından habersiz yaşamaya devam ediyor. Uyuyarak kazaya neden olanlar üzerinde bizim bilimadamlarımızın da inceleme yapması için önemli bir vaka.

Bu hastalığın hangi ülkede ne oranda olduğu da henüz ortaya çıkmış değil. **Yapılacak bilimsel çalışmalar Türkiye'deki trafik kazalarının önlenmesinde köklü bir çözüm oluşturabilir, diye düşünüyorum.**

NELER OLUYOR?

Bu hastalıkta uyurken belirli sürelerle nefes kesiliyor. Kandaki oksijen miktarı azalıyor, zehirleyici karbondioksit miktarı artıyor. Karbondioksit yükselince kişi zoraki olarak uyanıyor.

Çoğu kez sabah yorgunluğu, baş ağrıları ve gün boyu uyuklama hali oluyor. Kişi hastalığının farkında değilse (ki çoğu kez farkında olmuyor) bu rahatsızlığını günlük çalışmasına ve strese bağlıyor.

Peki nasıl anlayacağız hasta olup olmadığımızı? **Prof. Dr. Mehmet Ömür** şu yanıtı veriyor: "Horluyor, uykudan aniden uyanıyor, gündüz uyukluyor, uykuda nefesinin durakladığı eşi tarafından görülüyor ve yaka ölçüsü 43 cm'den büyükse bu kişi muhtelemen Uyku Apnesi hastalığına yakalanmış demektir." (**Popüler Bilim dergisi**, tel:312-4413345)

Bu hastalığa henüz ilaç bulunamamış..

HASTALIĞINI BİLMEDEN ÖLENLER

Tarihte de bu hastalıktan etkilenen, dahası hastalığını bilmeden ölenler var.

Antik çağda, hem de ülkemizde, Ege Bölgesinde M.Ö. 350 yıllarında Heraklimun İmparatoru **Dionysius** bu hastalığa yakalanmış. Shakespeare'in Henri IV adlı eserinde **Sir John Falstaff** da apne hastasıymış. Aynı şekilde kısa boylu, kalın boyunlu **Napolyon**'un da apne hastası olduğu ileri sürülmüş ve Waterloo savaşını bu nedenle kaybettiği spekülasyonu yapılmış.

Bugün toplum içinde acaba kaç kişi "**bilmeden**" bu hastalığın gizli pençesinde?

□ (11.10.2000, Çarşamba)

AĞLANACAK HALİMİZE GÜLDÜRDÜ

Kemal Sunal... "Türk Sineması"nın en büyük komedi yıldızlarındandı. Önceki gün(03.07.2000) sabah saatlerinde uçakta vefat etti.

Film çevirmek için Trabzon'a gitmek üzere İstanbul Atatürk Havaalanına geldi, fobisi olmasına rağmen uçağa bindi, uçak taksi hareketi yaparken ani bir kalp krizi ile başı omuzuna düştü..

Sunal 56 yaşındaydı...

Kemal Sunal'a Allah'tan rahmet dileyip, biz yine "dünya işlerine" dönelim.

Ardından dökülen gözyaşlarını, yakılan ağıtları ve yetkili-yetkisiz kişilerin açıklamalarını iki gündür kitle iletişim araçlarından izliyorsunuz.

Gerçek gözyaşları ile "timsah gözyaşlarını" birbirinden ayırmak için bu ölümün de bir vesile olduğuna inanıyorum.

Sunal, Türk Sineması'nın usta oyuncusu, Türk Televizyonları'nın ise rating şampiyonu idi.

Onu yorumlayan toplumbilimcilerin de belirttiği gibi halka "**güldürerek mesaj veren**" bir oyuncuydu. Filmlerini tekrar tekrar izleyenlere –yani bizlere- "**ne akıllı olduğumuzu**"(!) gösteriyordu.

İnsanın yapısında var demekki. **Bizden akıllı olduğunu gösterse, belki de gizliden gizliye ondan nefret edecek; ama niye nefret ettiğimizi kendimize -ve topluma- itiraf edemeyecektik.**

Aziz Nesin'in roman ve öykülerinde yaptığını, o filmleriyle yapıyordu.

Çinde yaşadığımız toplumun olaylarını hicvediyor, bizler de aslında ağlamamız gereken çarpıklık ve yozlaşmalara gülüyorduk. O "**mesajı veriyordu**", peki biz "**mesajı alıyormuyduk?**"

Yani Kemal Sunal aslında ağlanacak halimize güldürüyordu.

80'in üzerindeki filmleri televizyonların çoğalması ile ekranlarda sürekli yayınlanmaya başlayınca bir gerçekle de karşılaştık.

Rahmetli de ağlanacak haldeydi.

Biz onun –aslında herhangi birimizin başına gelebilecek- durumunu dikkate almadan, ortadaki bozukluğu düzeltmeden, gülmekle yetiniyor. Durumu kurtarıyorduk !

Aslında günü kurtarıp, yarını düşünmeden işte öylesine yaşayıp gidiyorduk...

ŞİMDİ GÖREV ZAMANI

Belki milyonlarca insan, milyonlarca Kemal Sunal hayranı zannediyor ki, bunca film TV'lerde yayınlanınca Sunal para kazanıyor.

Oysa durumun hiç de öyle olmadığını bizzat kendi açıklamalarından –geç te olsa- öğrenmiştik.

Vaktiyle çevirdiği filmlerin parasını almış, ama asıl TV'lerden kazanması beklenen **teelif haklarını** alamamıştı. Alamıyordu. Filmciler de kendiliğinden vermiyordu.

Televizyonlar parasını ödeyip aldıkları Kemal Sunal filmleri ile rating(ve reklam kazancı) rekorları kırıyor, onun filmlerini satanlar para kazanıyor; ama bir tek o kazanamıyordu !

Tam Kemal Sunal'lık bir film değil mi?

Bugün ağlayanlar arasında –mutlaka- Kemal Sunal'ın film yapımcıları da vardır. Şimdi onlardan beklenen, herhangi bir mazerete sığınmadan, yaşarken Sunal'a vermedikleri **Televizyon telif kazançlarından** payına düşeni arkada bıraktığı **ailesine vermeleridir**.

Şu günlerde değiştirilmekte olan RTÜK Yasası'na bu durumları düzeltecek bir madde eklenmeli, Kültür Bakanlığı' da Telif Yasası'nda ilgili düzenlemeyi yapmalıdır.

Bunca yıl kendilerine "**mutluluk veren**" Kemal Sunal için, toplumun da bunları takip etmesi bir "**vefa**" borcu sayılmaz mı?...

□ (05.07.2000, Çarşamba)

ÖLÜMSÜZLÜK İLACI

Altı yaşındaki oğlum **Oğulcan**'ın en büyük ideali "**ölümsüzlük ilacını**" bulmaktı.

Anasınıfındaki "**dilek ağacına**" ölümsüzlük ilacını bulmak istediğini yazıyordu, öğretmeninin sınıf dergisi için sorduğu sorulara da bu yönde yanıt veriyordu.

Her gece uyumadan önce de, bana bu ilacı bulacağını tekrarlayıp duruyordu...

Derken son hafta içinde Amerikalı ve İngiliz bilimadamları, ortak çalışmalarının sonucunu açıkladılar. Bizim basına göre, bulunan şey sanki "**ölümsüzlük ilacı**" idi.

Gazetelerde, yaşam süremizin 1200 yıla çıkacağı yazılmaya başladı.

Bu bir anlamda ölümsüzlük gibi bir şeydi.

Işın bilimsel boyutunun dışında, oğlum açısından bu durum bir **düş kırıklığı** yaratabilirdi. Kendisinin büyük bir idealle bulmaya çalıştığı, üzerinde fikir yürüttüğü bir projeyi başkaları çok önce gerçekleştirmişti !

ABD Başkanı Bill Clinton'un düzenlediği bir basın toplantısı ile tüm dünyaya ilan edilen "**İnsan Genom Projesi**" ile insanların genetik şifresinin yüzde 97'si çözülmüş ve gen haritası yapılabiliyordu.

Bu bilgilere göre –bizim basının haberlerinin yalancısıyız- üç yıl içinde tıpta teşhis ve tedavi devrimi yaşanacak, kanser ve kalp gibi ölümcül hastalıklar ortadan kaldırılacak, böylece bir insan –nasıl hesaplandıysa- 1200 yıl yaşayabilecekti!(Soracak çok soru var ama, yazının ana çizgisinden uzaklaşmamak için bir başka yazıya erteleyelim.)

"ÖNCE KENDİLERİ DENESİN !"

Clinton'un "**Tanrının dilini öğrendik**"; bilimadamlarının "**Ay'a ayak basmaktan ve tekerleğin icadından daha önemli buluş**"; basının "**alinyazısının(kaderin) kara kutusu**" sözleriyle önemini vurguladıkları genetik buluşun anlamını en yalın biçimiyle öğrenmek istedim.

Bunu bilse bilse Oğulcan bilebilirdi(!)

Ölümsüzlük ilacının peşindeki Oğulcan'a durumu anlattım. Zaten televizyonlardan duymuştu. Ne düşündüğünü sordum.

"Ölümsüzlük ilacını buldularsa önce kendileri denesin" dedi, "Kendisini ölümden kurtaramayan bizleri hiç kurtaramaz !"

Bence tüm açıklamaları özetleyen, işi basite indirgeyen ve abartmaları yok eden bir yanıt oldu.

"Ahlâki(etik) kaygılar" ile **"buluşun uygulanabilirliği"**(din dahil her boyutuyla) ayrı bir tartışma konusu.

"Tanrının dilini öğrenmekle" övünen insanoğluna şunu sormak gerekir:"**Ey insan, kendi dilini çözebildin mi?"**

□ (02.07.2000, Pazar)

"Bilim" deyince, herkes otomatik olarak **"hurafe karşıtı"** bir kavram düşünüyor. (Hurafe: "boş inanç")

"Bilimadamı" deyince de alanında **"çok bilgili"** insanlar anlaşılıyor.

Gerçeğin **"ne olduğu"** bir yana, **"nasıl algılandığı"** çok önemli.

Bizler bugüne kadar hep böyle **"algılıyorduk"**, bizlere böyle **"algılatıyorlardı."**

Bizim neler düşünmemiz gerektiğini de belirlemişlerdi. "Deprem" deyince aklımıza Japonya'nın gelmesi gerekiyordu. Çünkü okul kitaplarına böyle yazmışlardı.

Ta ki, 17 Ağustos(1999) Marmara Depremi'ne kadar. Bizim yaş kuşağımız Ercincan depremi gibi Doğu ve Güneydoğu'daki depremleri kitaplardan bulanık hatırlıyor. Ama net olarak hafızalarımıza kazınan bir deprem, 17 Ağustos Depremi. Sonra 12 Kasım 1999 Depremi ve en son olarak da 5 Haziran 2000 Depremi.

Birden bire **"öğrendik ki"** Türkiye bir **"Deprem ülkesiymiş !"**

Doğa bu gerçeği bilimadamlarından daha iyi öğretti bizlere. Oysa biz bilimadamlarımızın her şeyi bildiğini sanıyorduk !

Büyük Marmara Depremi'nden sonraki yazılarımız da da sormuştuk. "Bilimadamları ne kadar biliyor?" diye.

Bugün de **"Yerbilimcilerin"** ne kadar bil(me)diğini, birbirlerine ne kadar uygun(suz) bilgiler verdiğini görüyoruz. Ve ibretle izliyoruz !..

Acaba, **"yerbilimciler"** niçin bu kadar başarısız? **"Gökbilimciler"** yani **astrofizikçilerin** başarısını niçin yakalayamıyorlar? (Astrofizikçiler, güneş ve ay tutulmalarının, kuyruklu yıldız geçişlerinin, gezegenlerin sıralanmasının tarihlerini, günü bırakın saati ve dakikasına kadar bilip açıklıyorlar. Buna tüm dünya tanık.)

Üzerine **ayağımızı bastığımız toprak parçası, yer kabuğu, Dünya hakkında niçin bu kadar cahiliz?..**

Deprem olacak mı, ne zaman olacak, nerede olacak, kaç şiddetinde olacak, nasıl önlem alabiliriz ? Vs., vs... Niçin bunları bilemiyoruz da **"atıyoruz ?"**

Bilim adına yapılan bu "atmasyonlar" birer "hurafe" sayılmıyor mu?

Demek ki "bilimsel hurafelerle" bizleri uyutuyorlar...

EY DOĞA !

Ey doğa !.. Sen hepimizin ve özellikle "bilimadamlarının" cehaletini sınavan ne büyük bir öğretmensin !.. (Doğa'yı Allah kavramı yerine kullanmıyorum)

Bizler bilimadamlarının(özellikle yerbilimcilerin) açıklamalarına inanıyoruz, ama sen inanmıyorsun. Cehaletlerini yüzlerine vuruyorsun...

Ama, bilimadamlarının cehaletinin cezasını masum insanlara çektirmesen olmaz mı?

Üniversitede hocalarımdan biri(Galiba Ümit Hassan idi) dersin başında şu tanımlamayı yapmıştı:

"Din, kanıtlanmamış kesinlik; bilim, kesinleşmemiş kanıttır"

Bu tanım din-bilim farkını ortaya koymayı amaçlıyordu. Hiç aklımdan çıkmadı.

Bilimdeki anlık gelişmelere dahi büyük saygı duyuyorum ama, bugün kimi yerbilimcilerin kesinleşmemiş kanıtları, kesinmiş gibi bizlere **"yutturmaya"** çalıştığını acıyla görüyorum.

Sevinmeliyiz ! Bir tek kanıt ararken, **"herkese yetecek kadar kanıtımız"** var. Ama hiçbirini, birbirini tutmuyor !

"TEKRARLAMA" MERKEZLERİ

Devlet **"bilim politikasını"** gözden geçirmeli. **Üniversiteler "bilimsel araştırma merkezleri" olmak yerine, bürokratik "bilin(mey)eni tekrarlama merkezleri" haline geldiler.**

Devlet, **"Araştırma Merkezleri"** kurup, işadamlarına verdiği teşvikler gibi, doğrudan bu merkezleri teşvik etmeli, araştırmacıları ödüllendirmelidir.

Sonradan tutuklanacak kimi işadamlarına **"Devlet Üstün Hizmet Madalyaları"** vermek yerine, bilimadamlarına **"Devlet Üstün Hizmet Madalyası" vererek geleceğimizi kurtarmalıdır.**

□ (09.06.2000, Cuma)

OKULLARDA CİNSELLİK EĞİTİMİ

İlköğretim okullarında “cinsellik eğitimi” başladı. Hayırlı, uğurlu olsun!..

Şimdi **“Bir eksiğimiz o kalmıştı”** desek, kızanlar olabilir; **“Evet gerekliydi, geç bile kaldı. Türkiye”nin büyük sorunu çözüme kavuşuyor”** desek yine kızanlar olabilir.

Bu da gösteriyor ki, cinsellik eğitimi konusu hangi açıdan bakarsanız bakın toplumun önemli kesimlerini kızdıracak kadar hassas bir konu.

Bu denli hassas ve **“devrim”** sayılabilecek bir konuda eğitime başlama kararını kim verdi?

Türkiye’de nedense çok önemli konular kimseye, özellikle halka danışılmadan gerçekleştirilir oldu.

Benim gazeteci olarak bilmediğim bu konudaki yanıtları öğrenci velileri, anne-babalar biliyor mu acaba?

İlkokul çağındaki çocuğunuzu okula göndereceksiniz. Onun ne okuduğunu bilmeyeceksiniz. Böyle şey olur mu? Bunun, gizli din eğitiminden ne farkı var?

Bu kararı **“TBMM”** mi, **“Bakanlar Kurulu”** mu yoksa tek başına **“Milli Eğitim Bakanlığı”** mı aldı?

Niçin kamuoyunda yeterince tartışılmadan -deneme olarak bir okuldan başlatılsa bile- yürürlüğe kondu?

TÜSİAD’ın önderlik ettiği bir grup, okullarda “zorunlu din derslerinin” bile kaldırılmasını savunurken, cinsel eğitim dersini niçin “Seçmeli” yapmadınız?

“Ergenlik döneminde değişim” adı altında dağıttığınız kitapları önceden basına dağıtıp görüş aldınız mı?

Ders sonunda kız öğrencilere “kadın bağı” dağıtılmış. Erkek öğrencilere de yarın “prezervatif” mi dağıtacaksınız?

Bu görev sizlere mi düştü?

Anneler kız çocuklarına bu kadarlık bilgiyi zaten vermiyorlar mı?

Cinsel eğitimi **“haremlik-selamlık”** bir uygulama ile verdiğiniz ilköğretim öğrencilerinin birbirlerine karşı psikolojik tavırları ne olacak, nasıl bir yaklaşım sergilenmesi gerekir? Bunların tümünü Milli Eğitim Bakanlığı düşündü ise, kamuoyundan niçin gizledi?

Hangi televizyonda, hangi aıkoturumda bu konu tartışıldı, olumlu ve olumsuz yönleri ortaya konu? Bu konu, kamuoyunda tartışılmadan uygulamaya konacak kadar basit bir konu mu?

İlk kez ders verilen okul hangi ölçülere göre seçildi, madem çok yararlı bir ders ise niçin Türkiye'nin binlerce okulunda aynı anda başlatmadınız? Demek ki **"Biliyor geçinenlerin"** de birtakım kaygıları var ki, önce deneme yapıyorlar.

Bu durum dahi, konunun kamuoyunda tartışılmadan yürürlüğe konmasındaki sakıncaları destekliyor.

Her dersi verecek öğretmenin **"formasyonu"** ok önemlidir. Bu formasyonu nerede aldılar? Daha u ve tartışılan bir başka dersten örnek verelim. Bugün okullarda din dersi veren öğretmenlerin dünya görüşü, ağı ne kadar yakalayıp yakalayamadığı, bağnaz olup olmadığı ne denli önemli ise; cinsel eğitim dersi verecek öğretmenlerin durumu da çok önemlidir.

Dünkü gazetelerde vardı. Dersi veren "uzman doktor" ğretmenler bile kan-ter içinde kalmışlar. Demek ki öğretmenlerin algıladıkları ile çocukların algıladıkları birbirinden çok farklı !..

Milli Eğitim Bakanlığı, hani yabancı dil eğitiminde **"şok kurslar"** olur ya, onun gibi şok bir yöntemle başlamış anlaşılan.

Gazetelerde görmüşsünüzdür. İlk derste **"şoklama"** yapılırcasına, **"cinsel organlardan"** başlanmış!

Biz bu dersi kesin unutmayız artık...

Bu konuda daha yazacak, örnekler verecek çok konular var ama, biraz daha bekleyip görelim. Bakalım neler olacak?

Bir de sevgili **Serdar Turgut**'un bu konudaki yorumunu görmek istiyorum. Acaba o da şok oldu mu, yoksa başka nerileri mi olacak?..

"CİNSEL DEVRİM"DEN "DİNSEL DEVRİM"E...

"Cinsel devrim"den **"dinsel devrim"**e geçelim biraz da.

Komşumuz (ki buna **"komşumuz"** değil, **"sınır ülke"** ya da **"sınırdaş"** demek gerekir) İran'daki seçimlerde **"reformcular"**ın büyük farkla nde çıkmalarını bizim politikacılarımız değerlendiriyor:

"Artık devrim ihraç edemezler!"

Bugüne kadar devrim mi ihraç etmişlerdi ki? Hangi lkede -Türkiye dahil- İran yönetimi söz konusu olmuştur, olabilir? Devrim ihracı adı altında **"terör"** yapmışlardır sadece ve onlar da gereken yanıtı almıştır. O kadar.

Bu durumda Türkiye'yi sevindirecek ne vardır ortada?

İran bizden daha çok Batılı olursa, bu bizim yararımıza mıdır, yoksa zararımıza mı? Biz Batı ile görüşmelerimizde **"sınırdaş"** lkelerdeki gericiiliği de lehimize silah olarak kullanmıyor muyuz?

İran'ın çok çağdaş olmasına sevinmek, aslında Türkiye'nin elindeki kozların yitirilmesi, yani üzülmemiz ve düşünmemiz gereken bir durum değil mi?

Türkiye'nin sorunu, "Cumhurbaşkanının kim olacağı değil", cumhurbaşkanı ya da başbakan kim olursa olsun, o görevlerdeki insanların **"Ülke yararına gerçekçi yorumlar"** yapmalarıdır.

Yoksa, Türk sinemasında bir okla 10 kişiyi öldüren Malkoçoğlu'nun bunu **"hayalcilik"** değil de, **"milli kimlik"** diye yutturması durumu ile karşı karşıya kalırız.

□ (23.02.2000, Çarşamba)

Bir taraftan iç isyanla (ayrılıkçı terörle) boğuşan ülkemiz, ekonomide de nesi varsa yabancılara kaptırıyor. Kaptırmıyor, gönüllü satıyor!.. Bunun özelleştirme olduğunu ileri sürüyorlar!..

Bankaların yarısı yabancılara eline geçti. Türk halkına şimdi onlar borç veriyor.. Yarın da onlar tahsil edecekler!.. Bakalım nasıl?..

Türkiye bu duruma nasıl getirildi, AKP'ye nasıl pas atıldı?..

Bugün artık neredeyse "Atatürk" demek suç oldu! Hem de, Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyette...

Atatürk fotoğrafı taşıyan kitleler ağır eleştiri altında. Ama terörist başı fotoğrafı meydanlarda dolaştırılıyor..

Türkiye bu duruma nasıl getirildi?..

Türkiye ekonomisi ve siyaseti uçuruma doğru gidiyor.

Bunu AKP Hükümeti'nden ayrılan bakanlar bile itiraf ediyor artık.

İşte bu kitapta, yakın tarihimizi okuyacak, gelecek kuşaklara hazır belge bırakacaksınız..

Bugünü yazmıştık, dünü de unutmayalım..

Ceviz Kabuğu Yayınları

Tel: 0.312 441 33 45 (PBX)

Belge Geçer: 0.312 442 68 38

www.cevizkabugu.com.tr

ISBN: 978-975-6613-03-0

